Din istoria casei de locuit

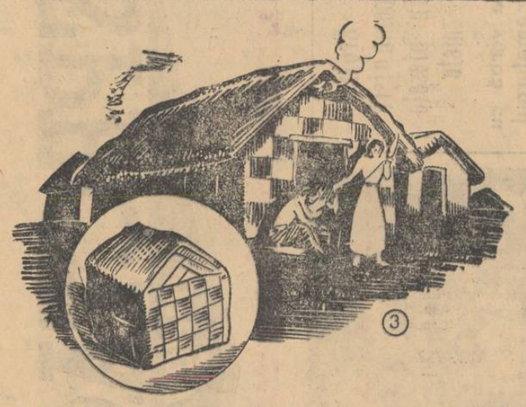

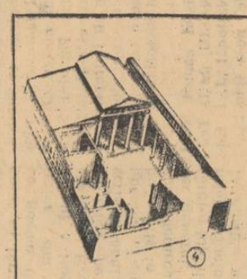

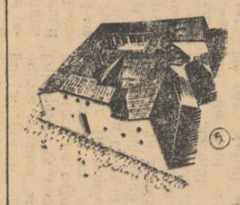

1. — Cîndva, cu milenii în urmă, omul nu ştia să-şi construiască nici cel mai rudimentar adăpost. El se ferea de intemperii şi de fiare, adăpostindu-se în peşteri. Astfel, peştera a fost prima casă a omului.

2. — Mai tîrziu, deprinzînd diferite meşteşuguri, oamenii şi-au construit colibe. Ca să fie ferite de atacul dusmanilor, colibele se instalau pe crengile copacilor sau pe stîlpi, deasupra apei lacurilor. Numeroase rămăşiţe de locuinţe lacustre au fost găsite în Elveţia.

3. — În aceeaşi epocă şi chiar mult mai tîrziu, un alt tip de locuinţă era bordeiul din chirpici. Iată : o astfel de locuinţă, acoperită cu stuf, ale cărei resturi vechi de 4.000 de ani au fost descoperite în apropierea Bucureştiului. De remarcat că „arhitectul" îşi confecţionase în prealabil o „machetă" de lut care a fost găsită în apropierea colibei şi cu ajutorul căreia s-a putut face reconstituirea.

4 şi 5. — Casele greceşti ca şi cele romane, locuite de bogaţi, aveau ceva comun : ziduri puternice spre stradă şi o curte interioară, în care se desfăşura viaţa ca într-o cetate. Sărăcimea continua să locuiască în colibe, sau, în cel mai fericit caz, în aşa-zisele „insulae", construcţii cu mai multe caturi, avînd încăperi mici şi întunecoase.

6. — Locuinţele burgheze din Evul Mediu, bogat ornamentate, cu nenumărate balconaşe, erau înguste şi înalte. Acest fel de a construi era determinat de lipsa de spaţiu, urmare a faptului că oraşele erau împrejmuite de ziduri de cetate. În această epocă, muncitorii manufacturilor locuiau în aşa-zisele „colonii", cvartale de case lipsite de orice podoabă arhitecturală şi insalubre sau în bordeiele din apropierea zidurilor.

7. — În iurul anului 1800, rebelii turci de sub comanda paşei Pasvatoglu făceau dese incursiuni, jefuind părţile otteneşti. Ca să se apere, locuitorii construiau aşa-numitele „cule", case rezistente, cu ziduri groase, adevărate cetăţi, cu care puteau ţine piept invadatorilor.

8. — Casele celor bogaţi de la sfîrşitul secolului al 19-lea se caracterizau printr-un stil deosebit de încărcat. Acest stil oglindeşte starea socială şi economică a epocii, cînd clasele stăpînitoare, în urma exploatării crunte a maselor, realizau beneficii mari. Parte din aceste beneficii erau investite în locuinţe de un lux şfidător. Muncitorimea continua să locuiască în case insalubre şi chiar în bordeie

9. — Casă de locuit în Bucureştiul zilelor noastre ! Un adevărat palat, construit după principiile cele mai moderne. Ea adăposteşte oameni ai muncii, care se bucură de condiţii de viaţă tot mai bune.

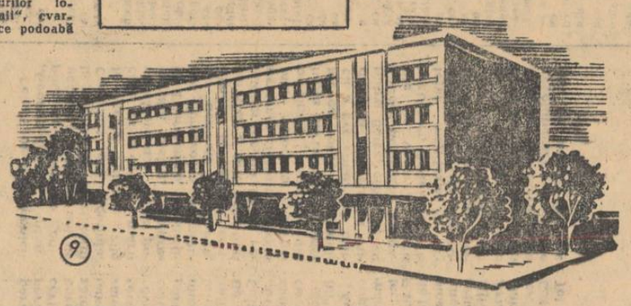

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

— Bine, Geta, vin azi după-amiază la tine cu bărbatu-meu, să jucăm o piatră.
Năică ? O să se descurce şi singur.

— E-n regulă, Ionescule, ne-am înţeles. După masă venim la voi să jucăm o piatră...

— Ţanţa, bine că te văd. Vino şi tu după masă la familia Ionescu, să jucăm o piatră...

— Ce-ai făcut, Năică ?
— Nimic, mămico. Am făcut o piatră cu Gigel !

Jocuri distractive

CU OPT FISE

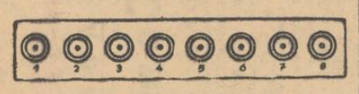

În faţă se găsesc opt fise ; trebuie făcute patru grămezi punînd fiecare fişă peste alta de patru ori, cu condiţia ca de fiecare dată să se sară nici mai mult nici mai puţin de două fise. Dacă sînt deja două fise una peste alta se socotesc două şi pot fi sărite.

Sînt mai multe soluţii. Două din ele vor apare în numărul viitor.

CU BĂRCUŢA

Un învăţător plecat într-o excursie cu patru elevi, Sandu, Ionică, Tudor şi Lenuţa, a ajuns pe malul unui rîu. Pe mamul celălalt se putea ajunge numai cu o bărcuţă în care încăpeau numai două persoane. Singurii care ştiau să vîslească erau învăţătorul şi cu Sandu. Lenuţa, fricoasă, a refuzat să fie prima care să traverseze rîul. Totuşi, chiar în aceste condiţii, grupul de excursionişti a ajuns pe malul celălalt. De cîte ori a fost folosită bărcuţa şi cum au ajuns ei pe partea cealaltă a apei ?

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 186

ŞTIŢI CUM ?

Trebuie desfăcute trei verigi ale unui grup (trei operaţii) şi cu ajutorul lor de unit celelalte patru grupuri de verigi, (încă trei operaţii, adică în total şase).

ÎNTREBARE

Oriunde s-ar întîlni cele două trenuri, cu o oră înaintea întîlnirii lor ele se vor găsi la o distanţă de 60 km (80+30).

DEMONSTRAŢIE

Două chibrituri aflate pe aceeaşi dreaptă, formează între ele un unghi de 180°. Pentru a obţine un asemenea unghi, construim din chibrituri 3 triunghiuri echilaterale care se unesc în acelaşi vîrf.

ÎN CARE MÎNĂ

Să presupunem că moneda cu un număr cu soţ (10 bani) se găseşte în mîna dreaptă, iar cea de 25 de bani în mîna stîngă. Întreind numărul cu soţ, el va rămîne cu soţ, iar dublînd numărul fără soţ vom obţine tot un număr cu soţ, aşa că suma lor va fi şi ea cu soţ.

Să presupunem că moneda cu număr fără soţ se găseşte în mîna dreaptă, iar moneda cu un număr cu soţ în mîna stîngă. Atunci întreînd numărul fără soţ, vom obţine bineînţeles tot un număr fără soţ. Suma a două numere, dintre care unul este cu soţ, iar celălalt fără soţ, este întotdeauna fără soţ.

MEREU 38

15		8		
5	11	10	9	3
14		1		16
4	7	13	12	2
		6		17

● Fel de fel ● Fel de fel ● Fel de fel ● Fel de fel

Spre adîncurile oceanelor

Se crede că primul dispozitiv pentru a coborî la adîncimi apreciabile în fundul mărilor sau oceanelor a fost inventat de Aristotel şi Alexandru Macedon în anul 332 î.e.n. Era un vas-clopot şi a fost folosit pentru studierea fundului mării înainte de începerea construcţiei unui baraj lîngă oraşul antic Tira. Secole de-a rîndul aceste clopote, perfecţionate pe parcurs, au rămas singurele aparate pe care oamenii le foloseau pentru cercetarea adîncurilor subacvatice. Abia la sfîrşitul secolului al XVII-lea Edmund Galley a emis ideea unirii clopotului cu atmosfera folosindu-se în acest scop nişte tuburi. Astfel clopotul aerian a devenit aparatul folosit şi astăzi sub numele de cheson. Adîncimea maximă la care s-a putut ajunge cu chesonul este de 165 m. Din cele mai vechi timpuri este cunoscută şi casca de scafandru înzestrată cu tuburi care fac legătura cu suprafaţa mării, însă primele costume de scafandrier cu căşti metalice au fost create abia în 1837. Ele constituie şi în zilele noastre echipamentul principal pentru lucrările la adîncime pînă la 160 m. Apoi au apărut costume de scafandrier, aparate mai perfecţionate cu care se poate pătrunde

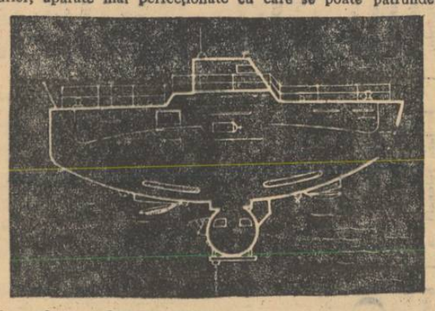

la o adîncime de 200 — 300 m şi chiar mai mult. Adîncimea pînă la 350 m. poate fi atinsă şi cu ajutorul submarinelor. În Uniunea Sovietică, de pildă, submarinul „Severianca" este folosit de oamenii de ştiinţă pentru studiul mărilor şi al organismelor care trăiesc la adîncime.

Adevăratul asalt al adîncurilor a început abia în secolul nostru iar cele mai de seamă succese au fost obţinute în ultimii ani. În 1911 inginerul Hans Hartman a construit un hidrostat — o cameră cilindrică de oţel — legat printr-un cablu gros de un troliu special de pe navă. Cu acest aparat a coborît la adîncimea de 458 m. Oceanologii Beebe şi Barton au confecţionat în 1934 un hidrostat - batisferă „Secolul progresului" cu care au atins adîncimea de 923 m. După cel de al doilea război mondial Barton a atins cu ajutorul unui nou hidrostat în formă de sferă şi numit bentoscop adîncimea de 1.375 m.

Toate tipurile de hidrostate aveau o mare imperfecţiune : legate de nava de la suprafaţă printr-un cablu gros şi greu ele nu se puteau mişca independent. Fizicianul elveţian Auguste Piccard, navigator aerian vestit şi pionier al cercetărilor marine la mari adîncimi, a reuşit să înlăture această lipsă a hidrostatului. Aparatul pe care l-a construit şi l-a numit batiscaf reprezintă un fel de „dirijabil submarin". O gondolă în formă de sferă cu pereţii groşi, sudată de un corp de oţel în formă de ţigară, este umplută cu benzină, adică cu un lichid a cărui greutate specifică este cu mult mai mică decît cea a apei. Pentru ca batiscaful să se scufunde era înzestrat cu camere cu balast (alice de metal). Cînd balastul este evacuat batiscaful se ridică la suprafaţă iar motoarele sale electrice îi permit să plutească în direcţia orizontală.

Pe batiscaful „Trieste" Auguste Piccard a atins în 1959 adîncimea de 3.150 m. Fiul său Jacques a atins în 1960 cea mai mare adîncime la care a ajuns omul, 11.000 m.

În Uniunea Sovietică se construieşte în prezent un batiscaf cu care se va putea ajunge la o adîncime şi mai mare, 11.500 m ; un fel de laborator autonom pentru cercetări ştiinţifice.

Astfel ca rezultat al eforturilor seculare omul a putut ajunge la adîncimi din ce în ce mai mari ale mărilor şi oceanelor studiindu-se în cele mai bune condiţii miraculoasa lume subacvatică.

În clişeu : **Batiscaful inginerilor sovietici Diomidov şi Dmitriev, care va putea să ajungă la adîncimea de 11,5 km.**

Ceasornicul viitorului — un ceasornic static

Toată viaţa unui om civilizat se desfăşoară astăzi sub controlul ceasornicului. Ora exactă este transmisă prin radio de mai multe ori pe zi, purtăm pe mînă sau în buzunar ceasornice din ce în ce mai precise. Se fabrică astăzi ceasornice care întîrzie doar cu o secundă în trei sute de ani.

Şi totuşi, specialiştii sînt nemulţumiţi. Acum, cînd toate ramurile tehnicii se înnoiesc, ei cred că a sosit timpul ca ceasornicul tradiţional să fie înlocuit cu ceva mai nou şi mai bun.

„Ceasornicul tradiţional" este ceasornicul pe care-l cunoaştem cu toţii — ceasornicul al cărui mecanism este acţionat de un arc. În ultimele decenii s-au realizat progrese mari şi în domeniul ceasornicelor tradiţionale : arcurile se fabrică acum din aliaje care le asigură funcţionarea un timp nedefinit ; rotiţele sînt fabricate cu o precizie de miime de milimetru ; ungerea s-a perfecţionat. S-a găsit chiar şi o prezentare nouă a ceasornicului tradiţional : ceasornicul care se întoarce singur. De cîte ori posesorul unui astfel de ceasornic îşi mişcă mîna, arcul este întors automat de un rotor ce se învîrteşte liber în jurul axei sale.

Dar ceasornicăria tradiţională s-a oprit aici. Inovatorii s-au gîndit să schimbe izvorul de energie care acţionează mecanismul ceasornicului — şi pentru aceasta au recurs la energia luminii şi la energia nucleară.

S-au realizat de curînd ceasornice care nu mai sînt acţionate de un arc, ci sînt acţionate de energia luminii. Mecanismul este simplu : o celulă foto-electrică minusculă produce suficient curent electric ca să încarce un acumulator pitic — şi acest acumulator alimentează un micro-motor foarte sensibil, care la rîndul lui pune în mişcare ceasornicul propriu zis. Toată energia electrică pusă în joc este de 7 micro-waţi — suficientă totuşi pentru ca ceasornicul să funcţioneze cu precizie. Un amănunt interesant : acumulatorul nu poate fi supra-încărcat, dar în acelaşi timp el dă energie electrică chiar dacă, timp de un an, nici o rază de lumină nu mai atinge celula foto-electrică.

Cealaltă noutate este ceasornicul acţionat de un motor nuclear. Radiaţiile emise de o sursă radio-activă, cu o perioadă de înjumătăţire de 25 ani, pun în mişcare un micro-motor electric şi acest motor pitic acţionează ceasornicul. Energia electrică pusă în joc în acest dispozitiv nu depăşeşte 3 micro-waţi.

Dar ceasornicul viitorului nu va fi nici foto-electric şi nici nuclear. După părerea expertilor, ceasornicul viitorului va fi static — fără nici o piesă mişcătoare, un ceasornic receptor.

Ceasornicul viitorului va fi un ceasornic electronic, capabil să recepţioneze automat semnalele unor staţiuni de radio care nu vor emite altceva decît ora exactă. Acest ceasornic electronic nu va întîrzia niciodată. Acordat în permanenţă pe lungimea de undă a emiţătorului special, el va recepţiona ora exactă secundă cu secundă.

Oraşe şi populaţia lor

De obicei, aşezările populate sînt incluse în categoria oraşelor ţinîndu-se seama de numărul locuitorilor şi de structura populaţiei, de nivelul amenajării aşezării respective. de densitatea construcţiilor pe km.p. şi de multe alte criterii.

În Elveţia şi Japonia, sînt considerate oraşe aşezările cu peste 10.000 de locuitori. În Canada însă oraş este considerată localitatea care are peste 1.000 de locuitori.

În Franţa, ţara care în 1847 a introdus pentru prima oară în lume metoda statistică de determinare a oraşelor, toate aşezările cu o populaţie de peste 2.000 locuitori sînt considerate oraşe.

În S.U.A. după recensămîntul din 1950 era considerată populaţie orăşenească aceea din aşezarea avînd peste 2.500 de locuitori precum şi populaţia din periferiile oraşelor care număra 50.000 de locuitori. În Uniunea Sud-Africană unde cercurile guvernante duc o cruntă politică de discriminare oraşele sînt socotite ca atare în funcţie de populaţia albă. Acelaşi lucru se constată şi în Federaţia Rhodezia şi Nyassaland unde oraşe sînt socotite numai acele aşezări în care locuiesc cel puţin 1.200 locuitori neafricani.

Statistica italiană include în rîndurile oraşelor aşezările ai căror locuitori se ocupă în proporţie mai mică decît 50 la sută cu agricultura, în timp ce în Pakistan există oraşe a căror populaţie se ocupă în proporţie de 75 la sută cu agricultura. În multe ţări criteriile pentru stabilirea oraşelor sînt de ordin pur administrativ. Sînt considerate oraşe aşezările care erau socotite din cele mai vechi timpuri oraşe.

Trebuie spus că uneori statele cu un procent aproape egal de populaţie orăşenească se deosebesc mult atît în ce priveşte tipul de oraşe cît şi în ce priveşte caracterul repartiţiei populaţiei orăşeneşti Să luăm, de pildă. Danemarca, S.U.A., Argentina. Teritoriul Danemarcei este împînzit de o reţea largă de oraşe relativ mici printre care se numără şi Copenhaga. Pentru S.U.A. caracteristică este existenţa unor oraşe gigantice care formează aşa-numitele „teritorii urbanizate".

Aşadar, procentul de populaţie orăşenească din diferite ţări este o noţiune nu întotdeauna comparabilă, cifrele nu oferă o imagine reală a numărului locuitorilor din oraşe.

REBUS magazin

Moment muzical

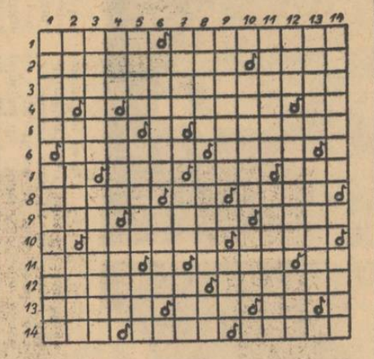

ORIZONTAL : 1) Semn muzical ce anulează un diez ori bemol anterior — Simfonia a VI-a în si minor de Ceaikovski. 2) Compozitor român, cunoscut mai ales prin valsul „Valurile Dunării" — „... Susanin", operă de Glinka. 3) Renumită soprană sovietică (2 cuv.). 4) Compus chimic cu... ton — Acute ! 5) „Casa cu... fete", operetă de Schubert — Ace de împletit. 6) ... Moldovan, cunoscuta interpretă de muzică populară românească — Program şcolar (natural şi cu ore de... muzică). 7) Teme ! — Dans popular spaniol, mexican, etc. — Salut roman — „... spaniolă", operă de Ravel. 8) „Faust". „Cneazul Igor" sau „Răscoala" — Opus... lui do ! — „Celeste Aida", „Rîzi, paiaţă" sau „Aş vrea să fiu culegător de stele". 9) Feodor Şaliapin, Nicolae Secăreanu ori Viorel Ban — Rol principal în „Pescuitorii de perle" de Bizet — „Capitolele" unei opere sau operete. 10) ... Grozăvescu, cunoscut cîntăreţ român de operă — „Vînzătorul de păsări" al lui Zeller. 11) „... Angelica" (operă) — Muzica, sau pronumele unei cunoscute cîntăreţe române de operă — Din „Cneazul Igor" ! 12) Bucată muzicală transcrisă pentru voce sau instrumente — Opera „Don Pasquale" de Donizetti sau „Cenuşăreasa" de Rossini. 13) Transmite zilnic muzică uşoară, populară, simfonică etc. — Pentru dres vocea. — În temă ! 14) Refren popular — Cîntec — Compozitor şi violonist belgian.

VERTICAL : 1) A compus „Carmen", „Arleziana", „Pescuitorii de perle" etc. — Instrumentişti în fanfare sau orchestre. 2) Cunoscuta operetă a lui Lehar — În faţa scenei şi... a publicului — Vocal. 3) Opera de căpetenie a lui Bizet — Gen de spectacol muzical-distractiv. 4) „Lugojana" operetei româneşti — Rolul titular al cunoscutei opere a lui Borodin — Leziuni. 5) A face un rodaj — „Frumoasa" operetei lui Offenbach — Horă, sîrbă, alunel. 6) Bucăţi muzicale cîntate din gură — Operă de seamă a lui Verdi. 7) Unelte de ascuţit — Imn în versuri — De la „do" la „re". 8) Notă înaltă — Iubita lui Nemorino din „Elixirul dragostei" de Donizetti — Do. 9) Compozitor sovietic, omonim cu un celebru scriitor sovietic — Marcă de radio. 10) „... Chenier", operă de Giordano — Oraş în Somalia. 11) „... gardă" operă de Meitus, după romanul lui Fadeev — Iubitul Aidei din opera cu acelaş nume, de Verdi. 12) Ives Montand, în copilărie — Una din simfoniile lui Beethoven — Sumak, renumită cîntăreaţă din Peru. 13) Fluier ciobănesc (scos din caşcaval !) — Cîntat în tact. 14) „Blestemul", obsesia lui Rigoletto — Scări.. muzicale.

Carmen IANULA

Din viaţă

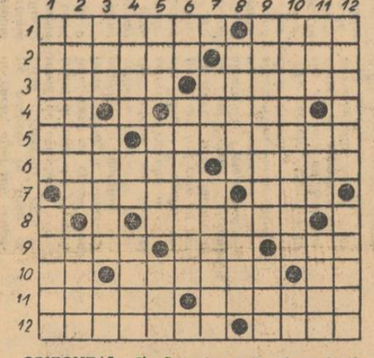

Sentimentul generator de viaţă conjugală. 13) Complet format din elemente diferite — A fost zgîrcit o viaţă întreagă!

VERTICAL: 1) O fată de viaţă — A scăpa viaţa cuiva. 2) Au viaţă scurtă — „Viaţa lui... Samghin", roman de Maxim Gorki 3) Măsoară viteza navelor — Duce o viaţă sportivă — Pronume. 4) A dărui vieţii dragostea ! — Dinşii — Face asigurări de viaţă. 5) Nu laşi să scape — „Viaţa mea în...", titlul unui volum de C. Stanislavski — Geo Bogza i-a închinat o carte. 6) Cămaşă — Plin de viaţă. 7) Adjectiv — Odinioară plătea cu viaţa credinţa sa. 8) Nemişcat, fără viaţă — O viaţă de abnegaţie în slujba unor idealuri înalte. 9) A sărbători un moment important din viaţă — Fortăreaţă în apropiere de Batna. 10) „Cînd te scoli de..., Pleci cu zîmbetul pe faţă. Numai cînt şi dor de viaţă, Hop şa-şa !" (H. Mălineanu) — Ion Vasilescu. 11) Interjecţie — Numele turcesc al Okzakovului — „Viaţa la..." roman de Duiliu Zamfirescu. 12) Au ajuns pe culmea vieţii — Coş.

Dan LAURENŢIU

Portrete în apă tare

RELAŢII

Cu greu ai putea găsi un om mai amabil decît Costache. La el, amabilitatea a devenit o obsesie, o pasiune, aproape un viciu. De cum te întîlneşte, începe să te descoase dacă nu ai nevoie de ceva. Îi răspunzi că nu, mulţumesc, dar el insistă: poate totuşi există ceva — ceva mare, ceva mic, în cel mai rău caz, ceva mititel — cu care el ar putea să-ţi fie de folos.

Aici, deschidem o paranteză. Costache este nu numai doritor, ci şi capabil să-ţi facă servicii. Asta deoarece are relaţii. Dumneata sau eu avem cunoscuţi, amici, prieteni. Costache are relaţii... Ce diferenţă ? Una foarte mare! Nu orice cunoscut, amic sau prieten poate pretinde că este în acelaşi timp şi o relaţie. El capătă acest înalt titlu de abia din momentul în care începe să fie util şi, mai ales, utilizabil. Închidem paranteza.

Copleşit de stăruinţele lui Costache, te foieşti jenat, încerci să schimbi vorba şi îl întrebi dacă nu l-a mai întîlnit pe Ghiţă... Ştii, Ghiţă, ăla care... Dar Costache nu se lasă şi, trecînd cu nepăsarea unui tăvălug peste biet ul Ghiţă (care, în douăzeci de ani de cînd e prieten cu Costache, nu a fost în stare să avanseze la gradul de relaţie), se reîntoarce la problema principală: ce serviciu ţi-ar putea face?

Îi dăm cuvîntul:

„Nu cumva te-ar interesa un schimb de locuinţă? Am o relaţie clasa întîia: sînt prieten intim cu vărul de-al doilea al unui cetăţean care locuieşte în acelaşi bloc cu cumnatul socrului nepotului mamei vitrege a unui alt cetăţean, care a stat o dată la cinema alături de secretarul sfatului popular. E de ajuns un cuvînt şi... A, abia ai căpătat un apartament nou şi eşti mulţumit de el?... Păcat!...

Cine crezi că bate, Dinamo sau C.C.A.? Nu zic nu, Voinescu e în formă, dar mi-e cam frică de şutul lui Ene II... Asta e o extremă cu un stil de joc foarte curios: trage la poartă!... Spune drept, n-ai fi amator de un bilet? Să nu-mi ceri două, că nu pot! Dar unul, cine ştie... Am eu o relaţie: cunosc un băiat care a ieşit printre primii 74 la crosul interşcolar. Pe chestia asta, este foarte apreciat de vicepreşedintele comitetului raional U.C.F.S. Prin el aş putea obţine...

Cum ? Ţi-ai procurat bilete prin întreprindere ? Ce vorbeşti, dom-le? Dar de tergalul rominesc ai auzit? E formidabil! Dragul meu, ascultă-mă pe mine: fă-ţi un costum din tergal, îmbracă-te cu el şi aşează-te sub duş... Cum vine asta, că tu preferi să stai gol sub duş?... A, da sigur că... Dar dacă ai să fii gol, cum ai să constaţi că nu se şifonează?... Tergalul, frate!

Mă rog, dacă mă crezi şi fără duş, cu atît mai bine! Vrei să-ţi tac rost de vreo trei metri? Am o relaţie grozavă! Responsabilul magazinului mi-e ca un frate... Lasă că şi eu l-am servit ! Dacă nu mă avea pe mine, nu ajungea el s-o vadă pe Ima Sumak, şi încă din banca a treia. Am o relaţie la O.S.T.A..., dar asta-i altă chestie...

Ce ziceam ! A, da, trei metri de tergal... Îmi mulţumeşti ? Iar îmi mulţumeşti? Mulţumesc da, sau mulţumesc nu? Nu? Dă-mi voie să-ţi spun că eşti conservator şi retrograd. Mă, tergalul este o fibră sintetică, care, ca să mă exprim aşa...

Ce face? Asta de pe tine? Costumul ăsta e din tergal? Ia te uită!... Cum l-ai luat? Bine, bine, sigur că ai intrat în magazin, dar pe urmă?... Pe urmă ai ieşit ? Eşti simpatic tu, ai umor ! Te întreb cum ţi-ai creat relaţia şi cu cine... Direct cu vînzătorul? Interesant! I-ai dat ceva?... Bună ziua? Atîta tot? Şi ţi-a tăiat numai decît metrajul din balot?... Şi după aceea... Mersi de explicaţie, cred şi eu că ţi l-a împachetat ! Doar nu era să pleci cu el pe umăr, ca indienii în pampas...".

Costache nu mai insistă E dezluziona t. Ce haz mai are viaţa, dacă toate problemele se rezolvă, fără să intre în joc nici o relaţie?

Nicolae MINEI

P. S. Mă întrebi pentru ce a ţinut Costache cu tot dinadinsul să-ţi facă un serviciu. Pentru că voia să-i faci şi tu lui unul. Cum poţi să fii atît de naiv, tocît să nu înţelegi nici măcar atîta lucru ? Costache a descoperit că undeva, cumva, cu ceva, ai putea să-i fii şi tu util şi a vrut să te facă utilizabil. Cu alte cuvinte, a intenţionat să te promoveze la rangul de relaţie.
Şi tu, prostule, ai ratat ocazia !

SAH

„Magazin" organizează primul „pentation" şahist

— Pentation în şah ? s-ar putea mira cineva. Cum vine asta ? Pentatlonul cuprinde doar călărie şi scrimă, tir şi alergări, înot...

Într-adevăr, pentatlonul are un caracter complex, cere o pregătire multilaterală bună, voinţă iar toate acestea sînt decisive pentru obţinerea unui punctaj cît mai bun în cele cinci probe ale concursului.

Primul concurs de pentation şahist pe care-l organizează redacţia revistei „Magazin" are de asemenea un caracter complex şi solicită aptitudinile multiple ale unui şahist. Participanţii la concurs vor trebui să ia startul la cinci probe : rezolvarea unui studiu, reconstrucţia unei probleme pe baza variantelor ei, reconstituirea a cinci mutări între două poziţii ale unei partide, o chestiune de final şi o problemă de istoriografie şahistă.

Pentru trecerea fiecărei dintre aceste probe se acordă un anumit număr de puncte. Concurentul care va acumula cel mai mare număr de puncte va fi declarat cîştigător. Se vor acorda premii în cărţi de şah şi abonamente la revista „Magazin".

Iată acum cele cinci probe ale pentatlonului şahist :

Proba I

Albul joacă şi cîştigă. (5 puncte. Trebuie indicată întreaga variantă de cîştig).

Proba a II-a

Reconstituirea unei probleme cu mat în două mutări, pe baza indicării următoarelor variante ale ei :

Soluţia 1.Rd6 cu ameninţarea 2.Db7 mat.

Variante :

1.... Td3 şah	2.Nd5 mat
1.... Tg6 şah	2.Ne6 mat
1.... Rb4	2.R : c6 mat
1.... Rb6	2.Nc2 mat.

Pentru reconstrucţia pe baza acestor variante a unei probleme corecte (fără duble soluţii. dualuri sau alte vicii de formă) se acordă 7 puncte. Problema reconstituită trebuie desenată sau imprimată cu stampile de şah pe o diagramă.

Proba a III-a

Poziţiile A şi B au rezultat în aceeaşi partidă jucată de doi maeştri de la un concurs internaţional. Se cere indicarea celor cinci mutări ale albului şi negrului care au fost efectuate din poziţia A ca să se ajungă în poziţia B. In poziţia A este la mutare albul (4 puncte).

A

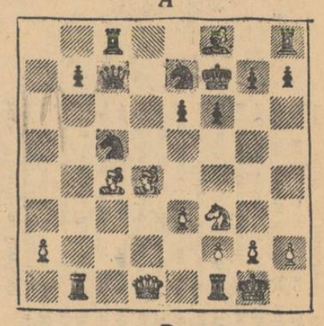

B

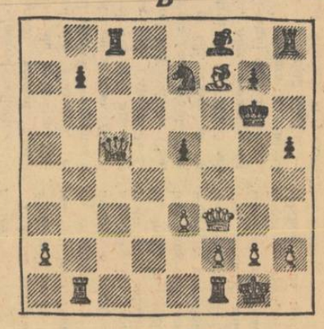

Proba a IV-a

In poziţia de mai jos, dintr-o greşeală intenţionată, a fost omis un pion alb pe coloana g. Pentru ca albul, fiind la mutare, să cîştige este necesară plasarea pionului pe g2 sau pe g3 ? (6 puncte. Răspunsul trebuie motivat prin indicarea variantei de cîştig).

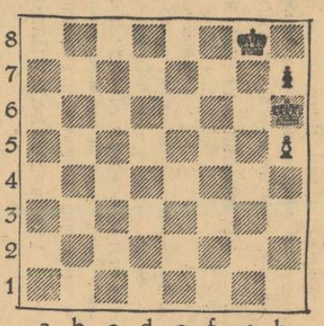

Proba a V-a

Cîte referiri cu privire la şah cunoaşteţi în operele literare româneşti din secolul trecut ? Sau în presa epocii ?

La fiecare referire (pentru care se acordă cîte un punct) trebuie indicată opera respectivă, ediţia şi pagina, sau ziarul respectiv (numărul şi anul).

★

Soluţiile la concurs, scrise citeţ, trebuie trimise pe adresa redacţiei „Magazin", (Bucureşti 33, Casa Scînteii) pînă la data de 30 mai. Plicurile vor avea menţiunea „pentru pentationul şahist".

Redacţia : Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Prinos Partidului

Cu prilejul celei de a 40-a aniversări a înființării partidului, scriitorul și autorul dramatic MIHAIL DAVIDOGLU, Laureat al Premiului de Stat, ne-a împărtășit câteva din gîndurile sale :

— Tot ceea ce am scris este o reflectare a prezenței partidului. De la primele mele lucrări de teatru, pînă la recentul manuscris pe care l-am prezentat Teatrului Național „I. L. Caragiale" — piesa „Dreptul la viață" — toate nu sînt altceva decît înfățișări și eroi ai vieții noastre, viață care înaintează pas cu pas spre mai bine, spre belșug și lumină, rod al marelui și înțeleptului nostru cîrmaci care este Partidul. Scrisul, care este viața mea, nu are alt îndreptar, nu are alt scop, decît acela de a cînta mereu mersul victorios al partidului.

Artistul emerit NIKI ATANASIU, de la Teatrul Național „I. L. Caragiale" ne-a spus :

— Actorul nu mai e socotit ca înainte vreme o recuzită a societății. El este, în regimul nostru democrat-popular, un luptător activ pentru cultură, pace și socialism, un interpret al contemporaneității. În toată activitatea mea pe scenă sau în celelalte munci obștești, am muncit și muncesc mereu cu convingerea că voi reuși deoarece am avut și am în permanență sprijinul partidului. Partidul a creat artiștilor, prin înființarea Asociației oamenilor de artă din institutiile teatrale și muzicale, un larg cîmp de activitate, de împletire a muncii artistice, cu cea politică și ideologică. În calitate de prim-secretar al A.T.M. îmi voi da toată silința să aduc o mai mare contribuție pentru îndeplinirea cu succes a tuturor sarcinilor ce stau în fața asociației, și în primul rînd aceea a ridicării spectacolelor și măiestriei artistice.

Compozitorul DUMITRU BUGHICI :

— Sînt fericit că în cinstea celei de a 40-a aniversări de la înființarea Partidului Comunist din România am putut să termin ciclul de poeme dedicate eroilor din ilegalitate. Primul a fost poemul simfonic „Evocare Donca Simo" pe care l-am scris în anul 1956, apoi poemul „Filimon Sîrbu", scris în 1959 și acum lucrarea cu caracter general, închinată tuturor luptătorilor, intitulată „Simfonie-poem". În cinstea marii aniversări am scris totodată piesa „Cîntăm partidului slavă". În cadrul activității mele viitoare, voi începe a scrie un nou ciclu de lucrări despre realizările mărețe ale poporului nostru.

DAN IORDĂCHESCU, prim solist al Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. :

— Nici nu s-ar fi putut concepe cariera mea timpurie, succesele mele în țară și de peste hotare, fără ajutorul partidului. Încă de cînd mă aflam în corul Ansamblului C.C.S. mi s-a dat posibilitatea să studiez în cele mai bune condițiuni, iar apoi să mă pregătesc cu mari maeștri. Partidul m-a educat și mi-a dat forța necesară pentru a putea cîștiga multe concursuri de prestigiu internațional. Sînt mîndru că am putut contribui la afirmarea artei din patria noastră socialistă. Cea de a 40-a aniversare a partidului nostru îubit reprezintă în viața mea de cetățean și de artist un măreț eveniment.

HOREA POPESCU, prim regizor al Teatrului Muncitoresc C.F.R.:

— Cunoștințele dobîndite în școală și apoi în practică și în munca scenică au fost îmbogățite prin contactul direct pe care l-am avut recent cu teatrul sovietic în popasul pe care l-am făcut la Moscova. El mă ajută acum din plin în munca pe care o depun la realizarea spectacolului cu piesa „Ochiul albastru" de Paul Everac, pe care teatrul nostru îl montează în cinstea marii aniversări. E unul dintre cele mai importante spectacole și dintre cele mai dificile din punct de vedere al rezolvării scenice, din activitatea mea de pînă acum, dar prin străduințile ce le depun, caut să-i dau o cît mai mare strălucire, care să însemne, prin înaltul său nivel artistic, un omagiu fierbinte adus partidului.

N. SANDU

OASPEȚI DRAGI

Impresiile unor tineri regizori români despre Teatrul „V. Maiakovski" din Moscova

Sosirea la București, la jumătatea acestei luni, a colectivului Teatrului „V. Maiakovski" din Moscova, condus de cunoscutul actor și regizor H. Ohlopkov, artist al poporului al U.R.S.S., este așteptată cu mult interes și dragoste de publicul nostru și deopotrivă de slujitorii scenelor.

Am rugat pe tinerii regizori Sanda Manu și Radu Penciulescu, care s-au înapoiat nu de mult de la Moscova, unde au avut posibilitatea să asiste la numeroase repetiții și spectacole ale acestui colectiv, să ne relateze, pentru cititorii „Magazinului", cîteva impresii despre Teatrul „V. Maiakovski".

— Colectivul Teatrului „V. Maiakovski" mi-a produs o puternică impresie — *ne-a mărturisit regizoarea Sanda Manu.* Am asistat la spectacole valoroase, printre care „Hotel Astoria" și „Aristocrații". realizate la un înalt nivel artistic. I-am văzut jucînd și i-am cunoscut personal printre alții pe marii actori Tolmazov, care este deopotrivă și regizor la Teatrul „Comsomolului leninist" — unde a pus în scenă piesa lui Pogodin „Flori vii", — pe Karpova, deținătoarea rolului principal din „Hotel Astoria". pe Hanov și alții. M-a cucerit stilul lor de interpretare, sinceritatea și căldura cu care joacă.

— Aflîndu-mă la Moscova timp de aproape trei luni am urmărit cu mult interes spectacolele Teatrului „V. Maiakovski" — *ne-a declarat regizorul Radu Penciulescu.* — Mi-a plăcut în mod deosebit spectacolul realizat cu piesa „Poveste din Irkutsk" de Arbuzov. Rolul lui Serghei este interpretat de un tînăr actor Eduard Marțevici, care degajă un farmec inepuizabil. Am aflat că acest tînăr actor a făcut o mare creație interpretînd pe Hamlet. Tot în spectacolul cu „Poveste din Irkutsk" am reținut jocul excelenților actori Hanov (Serdinc) și Svetlana Mizeri (Valia).

S. M.

Înfățișăm în clișeele noastre trei interpreți ai piesei „Poveste din Irkutsk" reprezentată de Teatrul „V. Maiakovski": Alexandr Hanov, artist al poporului al R.S.F.S.R., Alexandr Lazarov și Eduard Marțevici

SPECTACOLUL
magazin

Eroii comuniști în piesele mele

De vorbă cu dramaturgul Horia Lovinescu

În preajma glorioasei aniversări a partidului nostru, dramaturgul Horia Lovinescu se află în febra repetițiilor ultimei sale piese „Mai presus de toate" la Teatrul Național „Ion Luca Caragiale".

În pauza unei repetiții l-am solicitat pe autorul „Citadelei sfărîmate" să ne răspundă la întrebarea de față :

— Care este locul eroului comunist în creația dvs. dramatică ?

— Aș vrea să încep printr-o observație. Structura morală deosebită a comunistului, om nou care subordonează interesele personale intereselor generale, care este devotat cu trup și suflet partidului și implicit, prin definiție, clasei muncitoare și întregului popor, fiind înzestrat cu energie, curaj, abnegație — face ca noțiunea literară de erou, în sensul de „personaj", să se confunde aiuci cînd e vorba de comuniști, cu noțiunea morală. Așa dar, eroul comunist al unei lucrări literare tinde în chip firesc să se contopească cu prototipul ideal al comunistului, adică să fie, prin excelență, un erou pozitiv. Pentru autor, un asemenea personaj au e o realizare ușoară și mărturisesc că m-am apropiat tîrziu și cu sfială de el. Știu că un Pavel Golea din „Surorile Boga" sau un Alexandru Galan din „Mai presus de toate" nu reprezintă decît izbuteli parțiale. Găsesc totuși în el curajul și îndemnul de a persevera în această încercare și nădăjduiesc că voi reuși să întregesc într-un personaj principal această figură atît de fascinantă a eroului comunist.

Sandu MARIAN

În cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din România, studioul „Al. Sahia" a realizat un film documentar de lung metraj intitulat: „Muzeul de istorie a Partidului Muncitoresc Romîn".
În clișee: două cadre din film

CONCERTE FESTIVE

Colectivul Filarmonicii „George Enescu" întîmpină cu însuflețire aniversarea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia. În aceste ultime zile care au premers marii sărbători din viața poporului nostru, interpreții Filarmonicii au susținut numeroase manifestări dedicate acestui eveniment. În cadrul concertelor a fost prezentat auditorilor un bogat repertoriu alcătuit din cele mai valoroase lucrări originale inspirate din lupta partidului. De asemenea, corul Filarmonicii a prezentat, sub conducerea maestrului Dumitru Botez, circa 30 de cîntece de masă prețuite în vederea marii sărbători. Astfel, cu prilejul manifestărilor organizate în sala Ateneului R.P.R., la Casa Prietenici Romîno-Sovietice și la Clubul „Finanțe Bănci" a fost susținut un program de cîntece vechi revoluționare și cîntece noi de masă dedicate partidului. Tot în această perioadă, în cadrul concertelor-lecție au fost abordate teme corespunzătoare. În ultima sîmbătămînă au fost organizate în sala Studio concertele-lecții : „Tradiția revoluționară a cîntecului de masă", „Lupta partidului oglindită în muzică" și „Creația simfonică romînească în anii puterii populare". De asemenea, la Casa de Cultură a Studenților „Grigore Preoteasa" a avut loc concertul-lecție cu tema „Muzică inspirată din lupta partidului".

**Activitatea concertistică cuprinde și ea diverse manifestări. Astfel a avut loc în sala Ateneului R.P.R. un concert festiv de lieduri din creația originală aparținînd compozitorilor romîni. Cu acest prilej și-au dat concursul cîțiva cunoscuți soliști : Arta Florescu, Iolanda Mărculescu, Marta Kessler, Ion Piso, Nicolae Gafton și Marius Rintzler. Tot în sala Ateneului R.P.R. vor avea loc și alte manifestări dedicate aniversării partidului. În cadrul concertelor-lecție cu tema „Muzică inspirată din lupta partidului" vor fi prezentate creații ale compozitorilor Mihail Andricu, Tiberiu Olah, Ion Dumitrescu, Ion Dumitrescu-Bușteni, Ion Vidu, Ion Dumitrescu, Ion Vidu, Ion Dumitrescu-Bușteni, Ion Vidu, Ion Dumitrescu-Bușteni, Ion Vidu, Ion Dumitrescu-Bușteni

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 188 ★ Sîmbătă 13 mai 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

PRIMUL COSMONAUT

Viața lui
IURI GAGARIN
povestită de el însuși

Versiune literară de N. Denisov și S. Borzenko corespondenți speciali ai ziarului „Pravda"

Începînd din numărul viitor în revista „MAGAZIN"

CRONICA UNEI MĂREȚE SĂRBĂTORI

Prezidiul adunării festive. La tribună, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Sînt vii în memorie, și vor dăinui multă vreme, momentele de mare solemnitate prilejuite de ziua celei de-a 40-a aniversări a înființării Partidului Comunist din Romînia.

Așteptată cu multă dragoste, întîmpinată cu rodul bogat al întrecerii socialiste pentru o calitate din ce în ce mai bună a produselor, slăvită în versuri, în picturi meșteșugite, în compoziții muzicale sau dramatice, ziua de 8 Mai a constituit pentru întregul nostru popor muncitor o scumpă sărbătoare.

Inimile tuturor au fost cuprinse de o adîncă bucurie. Partidul nostru împlinea patru decenii de activitate, 40 de ani de luptă pentru victoria cauzei socialismului.

Orașele și satele patriei s-au îmbrăcat sărbătorește. Pretutindeni fluturau steaguri roșii și tricolore. Peste tot, pancartele transmiteau raportul oamenilor muncii adresat partidului, raport în care se arătau succesele dobîndite în cinstea marii aniversări.

Nu există colectiv cît de mic care să nu fi obținut rezultate demne de mîndrie și laudă. Fiecare din aceste realizări demonstrează dragostea și atașamentul față de partid, hotărîrea de a lupta pentru ca prevederile celui de-al III-lea Congres al partidului să capete viață, mai înainte de termenul stabilit.

În pragul marii aniversări au avut loc numeroase sesiuni științifice. Atenția cetățenilor Capitalei noastre a fost reținută în mod special de expozițiile găzduite de Muzeul de artă. Este vorba de restrospectiva de grafică militantă și cea de portrete precum și de expoziția inaugurată la Dalles, într-una din cele mai noi săli ale Bucureștiului — expoziția „Arhitectura în R.P.R.".

Muzeul de istorie a partidului unde s-a deschis o nouă sală dedicată Congresului al III-lea al partidului a primit în ziua de 6 mai vizita conducătorilor de partid și de stat.

În întreaga țară au avut loc nenumărate manifestări cultural-artistice.

Pe adresa Comitetului Central al P.M.R. au fost trimise mii și mii de telegrame în care oamenii muncii raportau îndeplinirea angajamentelor luate în întrecerea socialistă.

Zilele dinaintea acestei aniversări **s-au caracterizat printr-o nemaiîntîlnită efervescență ce pregătea măreața și impunătoarea sărbătoare, căreia poetul îi dedică, printre altele, versuri ca acestea:**

M-aș vrea un cîntec astăzi
Cu-un floare o dumbravă —
Partid al meu de glorii,
Garoafa mea suavă.
Din glasul țării glasu-mi
Să fie-nalt catarg
Și rază din lumina
Ce ne-o reverși în larg.

Pe piept, o nouă decorație

8 Mai, dimineața. Către Palatul R.P.R. se îndreaptă numeroși activiști de partid, de stat și din organizațiile obștești, muncitori, oameni de cultură, militari. Aici avea să aibă loc solemnitatea înmînării medaliei jubiliare „A 40-a aniversare de la înființarea Partidului Comunist din Romînia".

Intre cei prezenți sînt mulți oameni în etate, cu părul alb, veterani de partid care au participat la constituirea lui. Sînt mulți dintre luptătorii care au înfruntat ororile închisorilor, teroarea și umilința dar care au ținut sus steagul de luptă al partidului. Pe pieptul lor se mai prinde încă o decorație ca semn al prețuirii și recunoștinței întregului popor.

La ora 12, sala Palatului R.P.R. răsună de ropote de aplauze. Sosesc conducătorii partidului și statului. Cînd aplauzele încetează, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim secretar al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Stat al R.P. Romîne înmînează înalta distincție membrilor și membrilor supleanți ai Biroului Politic al C.C. al P.M.R., secretarilor C.C. al P.M.R., membrilor C.C. al P.M.R. precum și unor veterani ai mișcării muncitorești.

Cînd tovarășul Ion Gheorghe Maurer înmînează tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej medalia jubiliară, asistența izbucnește în aplauze prelungi și în ovații puternice pentru Partidul Muncitoresc Romîn, pentru

Const. SÎRBU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Scurtă excursie prin împrejurimile Capitalei

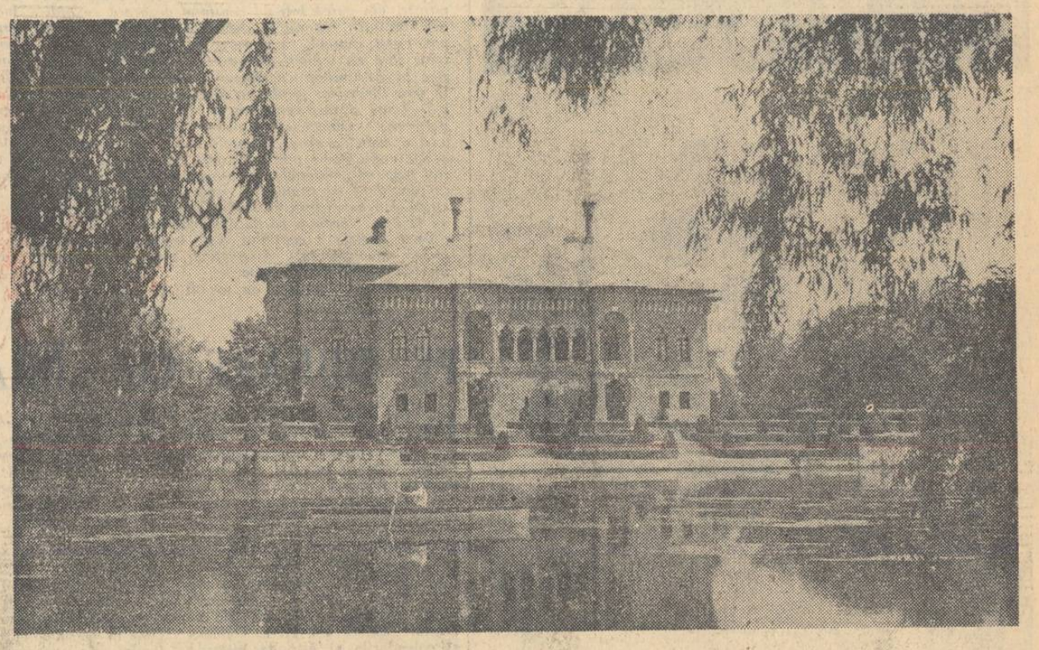

Vedere a Muzeului de artă feudală de la Mogoșoaia

O alee în pădurea Pusnicu

Deși a debutat cu ploaie, umezeală și răceli tomnatece, luna mai nu s-a dat biruită. Zilele însorite, chiar ciupite cînd și cînd de nori, au prins a ne îmbia la petrecere afară din oraș, la pădure. Acuș, acuș, chemarea căldatului se va simți irezistibilă...

Așa se face că în toate casele, în toate familiile, și la cei cu tîmplele cărunte și la cei tinerei, o întrebare se înfiripă: „unde mergem duminică?"...

Fervoarea turistică nefiind, ca odinioară, un privilegiu al celor avuți, e vastă; cuprinde oameni care în trecut, nici cu gîndul n-ar fi ghicit că pot pleca, în oricare duminică cu tren special și bani puțini să se odihnească, să cunoască locuri frumoase, locuri pitorești, așezări cu largă și bună reputație. Azi dorința se împlinește degrabă și — de ce n-am spune-o — plecarea de sîmbătă seară pentru o zi de recreație e cît se poate de firească pentru cei ce muncesc.

Așa stînd lucrurile, nu trebuie să mire că uneori călătorul este ispitit să străbată kilometri întregi cu trenul ori cu mașina căutînd un loc pe care nu l-a văzut încă.

Tentat să plece mai departe se întîmplă să nu bage de seamă că, la o „zvîrlitură de băț", sub ochii lui, sînt locuri frumoase, despre care cunoștințele-i sînt puține...

Iată de ce am socotit c-ar merita

Virgil DĂNCIULESCU
și D. TABACU
Fotografii: Nicu VASILE

● *Continuare în pag. a 4-a)*

PASTELURI DE PRIMĂVARĂ

În amurg, pe băncile Cișmigiului, stau nemișcate, obraz în obraz, perechile. Tac.

...Cît e ziua de mare, eleșteele Bucureștiului sînt rîșnite și răscolite de corul de dragoste al broaștelor. N-au astîmpăr. Dialoghează de la o lespejoară la alta a malului, instalate la soare; le auzi mai încolo, unde-i apa scăzută, spovedindu-se în semi-întuneric; le vezi sfîșiind unda cu sărituri lunguiețe, exasperate de vorbărie, schimbîndu-și balconul, ca trubadurii. Pentru ca să deslănțuie, după o secundă de liniște, cît e necesar să învîrți resortul, un vacarm general de pianuri automate apucate de isterie colectivă.

E luna lor de miere, de care profită moș Ilie. M-am brodit la Fundeni, taman cînd dumnealui ieșise la vînătoare. Umbla prin apă cu nădragii sumeși peste genunchi, svîrlea undițele în toate părțile, cînd, deodată, se opri locului, ca trăsnit. Ce-o fi văzînd? Ce-o fi auzind? Ce-o fi presimțind? Mă apropiai și eu, cu băgare de seamă, de teama de a nu-l speria. Moș Ilie, cu ochii ațintiți în zare, cu urechea ciulită, cu mîinile în șold, cu nădragii sumeși, cu undițele în toate părțile, era o statuie a vînătorului. Ce-o fi văzînd? Ce-o fi auzind? Ce-o fi presimțind? Mă apropiai și eu, cu băgare de seamă, de teama de a nu-l speria. Moș Ilie, cu ochii ațintiți în zare, cu urechea ciulită, cu mîinile în șold, cu nădragii sumeși, cu undițele în toate părțile, era o statuie a vînătorului.

Ce-o fi văzînd? Ce-o fi auzind? Ce-o fi presimțind? Mă apropiai și eu, cu băgare de seamă, de teama de a nu-l speria. Moș Ilie, cu ochii ațintiți în zare, cu urechea ciulită, cu mîinile în șold, cu nădragii sumeși, cu undițele în toate părțile, era o statuie a vînătorului.

F. Brunea—FOX

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Fotografia: Mircea FARIA

Operația „Algeria" și dedesubturile ei

Borfașii și criminalii de rînd obișnuiesc să-și dea diferite nume foarte apropiate de meseria lor. Unui hoț mai ager îi place să-și zică: „Mînă lungă"; unui ucigaș experimentat: „Mache cuțit" etc., etc. S-ar părea că predilecții asemănătoare inspiră pe autorii comploturilor imperialiste, care obișnuiesc să dea nume secrete, planurilor lor secrete de înrobire a popoarelor. De pildă, în 1954 Pentagonul a pregătit un plan de intervenție militară americană în Indochina căruia i-a dat numele franțuzesc Operația „Vautour". „Vautour" înseamnă „vultur pleșuv", dar se folosește la figurat și în sensul de „cămătar hrăpăreț". După cum se vede alegerea numelui nu este întîmplătoare. Nu știm exact ce nume secret a purtat planul rebeliunii din Algeria, inspirată de reacțiunea internațională în frunte cu serviciile de spionaj americane (C.I.A.). Ne vom mulțumi să presupunem că ea s-a numit Operația „Algeria". Dar numele e mai puțin important. Acum cînd, ca urmare a contradicțiilor dintre cercurile guvernante americane și franceze s-au putut afla noi amănunte uluitoare cu privire la amploarea acțiunii și scopurile celor implicați se poate reconstitui destul de detaliat dosarul Operațiunii „Algeria".

Ceartă la un dejun

La 3 mai (trecuseră doar cîteva zile de la înăbușirea puciului fascist din Algeria), Asociația presei anglo-americane din Paris organizează un prînz în onoarea noului ambasador al S.U.A. în capitala Franței, James M. Gavin.

Ambasadorul, profitînd de buna dispoziție creată în jurul mesei caută să plaseze o desmințire. El declară în mod public că serviciul de spionaj american nu ar fi fost implicat în organizarea puciului. În acest moment un corespondent englez, Sam White de la ziarul „Evening Standard" din Londra, sugerează în întrebarea sa că ministerul de externe al Franței a contribuit direct la răspîndirea acestor știri. Purtătorul de cuvînt al ministerului, Pierre Baraduc, care se afla de față, s-a făcut roșu de furie și a început să strige la White care ședea la masă vizavi de el: „Ori pleacă el de aci, ori dacă nu, plec eu!".

Două fapte au confirmat că întrebarea a fost inspirată din surse americane care au vrut astfel să dea un bobîrnac public oficialităților franceze fără să fie implicate direct. În primul rînd reacția ambasadorului Gavin. El nu a pus cu nimic la punct întrebarea lui White și s-a mulțumit doar să-l roage pe Baraduc să nu părăsească masa. În al doilea rînd ziarul american „New York Times", a scris într-o relatare din Paris că „întrebarea pusă de White reflectă impresia existentă la Paris că poziția guvernului francez în această chestiune este cel puțin echivocă". De ce? Pentru că, spune corespondentul american, „oficialitățile franceze au declarat limpede că ele consideră că este datoria S.U.A. și nu a Franței să risipească aceste

N. LUPU
și Eugen PHOEBUS

● *Continuare în pag. a 3-a)*

Aspect de la o grandioasă manifestație antifascistă din Paris

Ion Cosma după victoria de la Rostok
Telefoto: AGERPRES

ASPECTE FUGARE DIN

„Cursa Păcii"

CORESPONDENȚĂ TELEFONICĂ

La 2 mai, Varșovia a trăit momente de înaltă emoție. Pe stadionul „A zecea aniversare" și în împrejurimile lui au venit peste 500.000 de varșovieni, pentru a fi martorii primei etape a celei de-a XIV-a ediții a „Cursei Păcii". Ca-n fiecare an, la startul acestui campionat mondial de mare fond s-au aliniat cei mai valoroși reprezentanți ai startului cu pedale, rutieri amatori din 15 țări.

Cînd miile de porumbei au început să se rotească pe deasupra tribunelor stadionului, iar sus, în înaltul cerului, au apărut, înconjurate de strălucitoare artificii, steagurile națiunilor participante, susținute de minuscule parașute, cicliștii au dat primele lovituri de pedală, pornind să străbată șoselele care leagă Varșovia de Berlin și Praga. Începuse marea întrecere a celor mai buni cicliști din lume — Cursa Păcii!

Clipe emoționante

Fiecare act al acestei mari curse este precedat de solemnități emoționante. Înainte ca alergătorii din cele 15 țări să pornească într-o nouă etapă are loc pe stadion sau în centrul orașului festivitatea startului. La orice oră ar fi, ea atrage zeci de mii de spectatori. Muzica intonează marșuri, sute de baloane colorate, pe care sînt înscrise numele alergătorilor, își iau zborul spre înălțimi, spectatorii îi aplaudă pe cicliști, fluturînd baticuri multicolore și stegulețe. Apoi coloana se pune în mișcare, străbătînd orașul îmbrăcat în straie de sărbătoare.

Pe șosele rutierii trec pe sub adevărate arcuri de triumf împodobite cu flori. Pretutindeni sînt întîlnite steagurile celor 15 țări participante la „Cursa Păcii", iar oamenii, veniți cu 2—3 ore înainte, îi acoperă cu flori pe cicliști.

Mașinile noastre intră totdeauna înaintea alergătorilor în orașele capete de etapă. La Gdansk, la Poznan, ca și la Szczecin, la Rostok sau Berlin, am întîlnit aceiași atmosferă entuziastă. Oameni — puși special, cu stații portative de emisie-recepție — țin legătura permanentă cu stadionul. Prin intermediul camerelor video instalate pe helicoptere, pe ecranele televizoarelor stadionului sînt urmărite

Hristache NAUM

● *Continuare în pag. 5-a*

TINERI CONSTRUCTORI

De sus în jos: *Bobinatorul Dumitru Dora, fruntaș în producție la uzinele „Electroputere" din Craiova; Maria Haită, muncitoare la șantierul hidrotehnic de la Vasile Roaită; proiectantul Lazăr Bardan de la termocentrala din Paroșeni.*

Fotografii: Prof. V. ORZA

INSEMNARI

METODE GREȘITE

Sînt copii îndeminatici și copii neîndeminatici; acesta este un punct de plecare — așa cum unii copii se nasc mai frumoși și mai robuști decît alții. Bineînțeles, cei îndeminatici pot deveni și mai îndeminatici, foarte îndeminatici — prin exercițiu, prin cultivarea acestui dar natural — după cum neîndeminaticii pot ajunge, prin educație, să-și convertească o inaptitudine într-o forță creatoare. Se întîmplă însă ca cei neîndeminatici să devină, din pricina metodelor pedagogice greșite, din ce în ce mai neîndeminatici. Părinții constată efectele, dar nu știu întotdeauna să-și descopere răspunderea la stabilirea cauzelor.

Sînt copii care au mîini deștepte, pline de prezență de spirit — mîini care se orientează repede și bine în lumea înconjurătoare. Mîini cu reflexe care funcționează prompt, exact. Față de asemenea mîini, obiectele au suplețe, cumințenie, — li se supun, se lasă conduse.

Sînt însă copii care nu știu cum să se poarte cu lucrurile și o să observați, la fel, cum nu știu să mîngîie un cîine sau o pisică, deși sînt animați de foarte bune sentimente. Și față de obiecte sînt la fel de bine intenționați, dar gestul se exprimă dezordonat, ineficace, contrazicînd intenția, sentimentul, traducîndu-l diformat sau chiar anapoda. Sînt copii ale căror mișcări vin parcă într-un continuu dezacord cu ordinea din jur: covorul le devine o piedică la fiecare pas, ca și scaunul, ca și masa pe lîngă care nu pot trece fără un schimb de ostilități. Mișcările mîinilor sînt în contratimp cu mișcarea obiectelor: răsucesc în sens invers un șurub, un arc, împing o ușă în loc s-o tragă și vice-versa, ca și cînd totul le-ar fi potrivnic. Obiectele își pierd integritatea, se sfîșie, se sparg, se strică, se deformează în contact cu aceste mîini oarbe parcă. Părinții inventariază exasperați pagubele materiale. Se plîng că nu mai știu cum să procedeze cu copiii lor, care pe ce pun mîna strică. Un lucru însă nu-l știu: că au procedat greșit de la bun început, că dacă o inabilitate, o lipsă de dibăcie inițială a copilului s-a transformat într-o forță inconștientă, destructivă, vina este a unor metode pedagogice greșite.

Într-adevăr, părinții au socotit că admonestînd copilul, sancționîndu-l, el va minui cu mai multă grijă și pricepere lucrurile de care se folosește și totuși nu trag întotdeauna concluzia cea mai elocventă din rezultatele cele mai elocvente. Prin aceste procedee se inoculează treptat copilului o neîncredere tot mai mare în el însuși, o constrîngere interioară în fața obiectelor din universul lui familiar, chiar o teamă care îl face să se poarte cu din ce în ce mai multă stîngăcie. Mai grav este cînd se sublinează cu epitete știgmitoare manifestările de neîncredere ale copilului: pe de o parte aceasta duce la descurajare, pe de alta prin repetarea epitetelor, la tăierea sensibilității în fața represiunilor de acest ordin, iar părintele conchide greșit că e nevoie să recurgă la altele mai severe.

Negative ca rezultat sînt profețiile, anticipările: „Ai să spargi cu siguranță vasul de flori, ai să spargi geamul! Nu te atinge, nu te apropia de cutare obiect că îl strici!" Cu această frică cultivată copilul se apropie de obiectele interzise cu din ce mai multă stîngăcie, reușind să confirme din ce în ce mai des prezicerile părinților. Atunci cum trebuie procedat? Trebuie, în primul rînd, învinsă timiditatea copilului chiar cînd se travestește în îndrăzneală sau brutalitate. Mîinile neîndeminatice aparțin timizilor. Apoi grija părintelui trebuie să se îndrepte spre o estetică a gesturilor copilului, spre o armonie a lor. Și, în sfîrșit, un lucru foarte important: stimularea atenției interioare, a puterii de concentrare, prin dezvoltarea spiritului de observație. Un copil trebuie învățat să fie un observator atent. Copiii îndeminatici au, în genere, un spirit de observație mult mai prezent decît cei neîndeminatici. Apoi ordinea este îndeobște aliată cu această destoinicie a mîinilor.

Cînd privim izolat un cusur, greșim — el se combină întotdeauna cu altele.

Stimularea fiecărui semn cît de mic de progres face parte din terapeutică. Fiecare reușită trebuie aplaudată iar eșecurile, cu foarte mult tact, reduse la proporțiile accidentului. Un copil neîndeminatic este un copil de care părinții nu s-au ocupat sau s-au ocupat greșit.

Sidonia DRAGUȘANU

PE DUNĂRE CU „ORĂȘELUL PLUTITOR"

Dintre atîtea frumuseți pe care O.N.T. „Carpați" le oferă celor dornici să-și petreacă timpul liber în excursie, călătoria pe firul Dunării este, poate, cea mai apropiată unor largi preferințe: peisajul se dezvăluie aici, simplu, fără a pretinde vreun efort privitorului.

Poate că, această impresie, ne-au întipărit-o mai puternic de astă dată însăși condițiile călătoriei: nava fluvială *„Oltenița"* de pe bordul căreia am privit Dunărea și splendorile ei este ea însăși o invitație la frumos: bunul gust și eleganța cu care a fost conceput și utilat vasul urmărește deopotrivă confortul și satisfacția estetică. Nu, nu exagerez cîtuși de puțin amintind de estetică. Privirile călătorului, solicitate la început de întinderile curgătoare, resimt prin contrast necesitatea firească de varietate a formelor și culorilor. Efectele neașteptate ale materialelor plastice care imită mozaicul, fumirul, faianța și chiar sticla de Murano, tablourile așezate de o mînă grijulie în cabine, decorația artistică a holurilor prin intarsie în lemn sau, în sfîrșit, cochetele ghivece de flori și plante exotice înlătură, la drum lung, orice senzație de monotonie. Pe bordul vasului pasagerul află tot ceea ce și-ar putea dori pe uscat: restaurante, bar, sală de concert, bibliotecă, solariu, frizerie, coafor, dispensar, telefon... Dar ceea ce este mai plăcut și mai util decît toate rămîne, firește, acea perspectivă a depărtărilor pe care, de la oricare geam al vasului, o poți obține cu ușurință. Dincolo de orice confort, *„Oltenița"* dispune de confortul luminii care pătrunde din abundență prin pereții de sticlă ai sălilor de la pupă sau filtrată discret de perdelele de tul din holuri și cabine.

*

Itinerariul nostru a fost bine chibzuit. În răstimp de numai trei zile am parcurs Dunărea de la Giurgiu pînă aproape de vărsare, la Sulina, și înapoi. Am coborît de pe vas la Brăila, la Galați, la Sulina și Tulcea. Întîlnire obișnuită și totuși neobișnuită cu așezări vechi care astăzi devin de nerecunoscut. Vechiul port brăilean pe străzile căruia mai pot fi văzute încă și astăzi — exponate în funcțiune — cîteva din primele tramvaie care au circulat în Europa, a și început să-și piardă aspectul trist, cosmopolit, de odinioară. Bulevardul Karl Marx se înfățișează ca o viitoare magistrală cu blocurile sale în construcție frumos aliniate, ilustrînd o arhitectură simplă, modernă. Deși în necontenită creștere a traficului de pasageri și mărfuri (acestea din urmă fiind transportate pînă departe de hotarele țării la Beirut, Alexandria, Portos sau Nicosia) orașul respiră astăzi independent, inima lui nu mai pulsează în ritmul agitat și inegal al portului de altădată. Întreprinderi ca *„Wilhelm Pieck"* sau *„Laminorul"* dau orașului o viață industrială proprie. A dispărut pentru totdeauna imaginea de un pitoresc amar a oamenilor cu brațele încrucișate așteptînd sub ploaie sau pe arșiță „ceva de lucru". Docherii zilelor noastre manipulează macarale electrice. Tovarășul inginer Andrei Maximov — un tînăr dar experimentat șef al serviciului de navigație — ne explică astfel cheia depășirilor continue de plan. Totodată însă aflăm că aici, în mecanizare, stă și secretul reducerii accidentelor grave de muncă atît de frecvente pe vremea cînd mîna era mai ieftină decît mașina.

Este cu neputință ca aflîndu-te aici, în pragul Deltei, să nu-ți amintești de oamenii și vegetația ei luxuriantă, de bogăția locului, de fauna încîntătoare prin penaj și solzi, de umbrele tainice și liniștea desăvîrșită a colțurilor ei ascunse... Delta a fost însă și locul unei aprige sărăcii, sălașul atîtor molime care, cum nota cu dureroasă ironie Jean Bart, erau tratate doar cu interminabile discursuri ținute lipovenilor despre „izolare și dezinfectare".

Trezită de înfăptuirea unor îndrăznețe proiecte, Delta ascultă astăzi plină de încîntare cadența entuziastă a combinelor de recoltat stuf și, se mîndrește că apele ei hrănesc întinderi verzi care nu mai putrezesc în zadar și nici nu mai sînt mistuite de flăcări. Combinatul de la Chsicani, lîngă Brăila, este unul dintre cele mai mari de pe continentul nostru. Cum s-ar zice, și în această privință, Brăila ne amintește de Europa.

Părăsind Galațiul prezentului și, mai ales, al viitorului apropiat cînd aici se vor topi patru milioane de tone de metal în incinta celui mai mare combinat al țării, aflat acum abia la început de construcție, ne-au ieșit în întîmpinare așezările străvechii cetăți Aegysus, pe locul căreia Tulcea însăși a înbătrînit. Privit însă de sus, din dealul Horelor, orașul pare că s-a răzgîndit să se prefacă în muzeu. În dreapta, peisajul este modificat, ordonat de prezența unor construcții întinse și solide. Sînt halele combinatului pe porțile căruia peștele iese într-un ambalaj nu mai puțin strălucitor ca proprii săi solzi. Așezat în imediata vecinătate a „materiei prime", combinatul deschide de pe acum alternativa certă a întinderii orașului. Iar blocurile noi, apărute nu departe de mal, confirmă faptul că procesul de sistematizare șterge treptat din memoria noastră imaginea unei așezări prăfuite ai căror edili au fost ani de-a rîndul ploaia și vîntul.

La Sulina, vizitarea cherhanalei a devenit un obicei al locului. Un lipovean bătrîn și bărbos ne-a trecut cu lotca pe malul celălalt, tăcut și gînditor ca și Dunărea aflată acum la locul secularei întîlniri cu marea...

*

...Dar iată că umbrele înserării coboară deasupra valurilor. Este ceasul nimerit al inspirației cînd Dunărea devine cu adevărat albastră. În lumina difuză a lunii, apele ei capătă ceva din culoarea mării cu care de veacuri se cunună, iar vîntul primăvăratec adie plăcut, răcoritor, amintindu-ți briza. Și — cine știe? — poate chiar în acest miez de noapte vor ieși din adîncuri neastîmpăratele duhuri ale apelor despre care orice marinar, trăgînd din lulea, e gata să-ți povestească, pînă la ivirea zorilor...

Eugen ATANASIU

ENCICLOPEDIE

Muzica de-a lungul veacurilor

Retrospectiva Beethoven

Un eveniment muzical de seamă al acestei primăveri este, fără îndoială, ciclul integral al simfoniilor de Beethoven, dirijate la pupitrul Filarmonicii de Stat „George Enescu" de artistul poporului George Georgescu, în vasta și feerica sală a Palatului R.P.R.

La casa de bilete, printre amatorii de toate vîrstele, mulți dintre ei responsabili culturali ai diferitelor unități industriale în care s-au format cercuri de „prieteni ai muzicii", zărese un mic grup de studenți ai Institutului de Arte Plastice, așteptîndu-și rîndul: îi cunoșteam ca iubitori pasionați ai muzicii. Unul dintre ei făcu această reflecție:

— *Iată superioritatea muzicii asupra oricărei arte spațiale, plastice! O expoziție Tizian, Rafael, Veronese, sau a oricărui alt mare maestru al trecutului, este greu de organizat, pentru că operele lor sînt împrăștiate în muzeele întregii lumi, de la vastul Ermitage leningrădean, la vestitul Luvru parizian și la galeriile din Drezda, unde Goethe și-a făcut inițierea în artele plastice. Un singur dirijor, cu inimă și suflet apropiate de muzica beethoveniană, cu știință și autoritate, poate însă, cu o orchestră instruită de el, alcătuită din instrumentiști de pe meleagurile republicii, crescuți în școlile noastre de muzică, să ne ofere „la noi acasă" această adevărată „retrospectivă" a simfoniilor lui Beethoven!*

Reflecția mi se păru întru totul îndreptățită.

— *Numai datorită calității specifice a muzicii, de a fi oriunde la „ea acasă", să se explice oare organizarea ciclului integral al simfoniilor beethoveniene?*

La această întrebare, pusă de vecinul meu de rînd, un tînăr muncitor electrician, elev al unei clase de violoncel la Școala Populară de Artă din Capitală, am răspuns:

— Muzica mare este oriunde la „ea acasă", cu condiția să existe interpretul capabil s-o retrăiască și să-i redea conținutul. Spre deosebire de literatură sau de artele plastice, care vorbesc direct celor ce le cercetează, muzica trăiește prin interpret. Sînt mulți cititori de teatru sau de poezie, dar foarte puțini cititori de muzică. Avem, în această privință, norocul de a număra printre muzicienii țării pe un mare dirijor al contemporaneității. Cu ani în urmă, George Georgescu a propagat muzica lui Beethoven pentru puținii amatori serioși, care frecventau Ateneul. Astăzi, imensa sală a Palatului R.P.R. este neîncăpătoare, cu toate cele peste 3.000 de locuri ale ei, față de cererile publicului nou.

— *Crezi că Bach, Haydn, Mozart, Ceaikovski sau Brahms ar determina, cîntați în concerte speciale, o afluență asemănătoare?*

— Asta depinde și de aderența interpretului la stilul compozitorilor. Dar, pe de altă parte, fără a diminua nimic din geniul compozitorilor amintiți, trebuie să recunoaștem că Beethoven este mai aproape decît mulți alți mari creatori ai trecutului, de inimile oamenilor care făuresc astăzi o lume nouă, bazată pe valorile creației și ale muncii. El este primul compozitor care, la răscrucea dintre feudalismul muribund și era revoluțiilor burgheze, a cutezat să înfrunte pe regii și împărații vremii și să scruteze, cu spirit critic, filistinismul burghez. Unei scrisori semnată de un frate al său, cu titlul caragialesc de „proprietar", Beethoven i-a răspuns prin cîteva rînduri disprețuitoare, semnînd *„Ludwig van Beethoven, proprietar de creier"*.

Acest schimb spiritual de cuvinte exprimă firea compozitorului, care punea mai presus de avere și de orice bun material, inteligența și puterea creatoare. Beethoven a fost primul compozitor, după Mozart, care a spart „colivia" în care era ferecat artistul lumii vechi, pentru a respira aerul proaspăt al unei ere de mari răsturnări sociale și politice. El nu s-a sfiit să facă politică, să se înregimenteze în partidul progresului, căci ideile revoluției franceze, care l-au entuziasmat cînd avea 19 ani, reprezentau, în veacul trecut, progresul. În sufletul lui mare și puternic și-au găsit ecou luptele și jertfele popoarelor europene, care începeau să aibă conștiința drepturilor lor la o viață de libertate și independență. Împletite cu drama propriei sale existențe, aceste lupte și jertfe i-au călit spiritul, dîndu-i forța titanică, niciodată dezmințită, de a înfrînge cele mai grele încercări personale, dăruindu-i acea încredere în om și dreptate, în triumful luminii asupra beznei, care fac din el o figură grandioasă a istoriei tuturor artelor.

— *Nu m-aș fi așteptat totuși la o asemenea cerere de bilete!* își manifestă uimirea vecinul meu.

— Ce te miră? Putem afirma că numai în țările în care socialismul a triumfat sau este pe cale de a triumfa, creația marilor artiști ai trecutului începe să trăiască cu o mare intensitate și pe o suprafață socială vastă, abia bănuită ca fiind posibilă, în trecut. Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a creat cel dintîi public auditor cu adevărat de mase, la care Beethoven a putut doar să viseze și pentru care, în fond, a scris el minunatele sale simfonii. Dar să nu căutăm cazul Uniunii Sovietice, care a preluat și dezvoltat o puternică tradiție muzicală progresistă. Sub ochii noștri se petrece fenomenul pătrunderii muzicii beethoveniene, într-o țară uriașă, în marea Chină, unde pînă la instaurarea regimului democrat popular, masele nu cunoșteau decît străvechea muzică tradițională, veche de cîteva mii de ani, bazată pe gama de 5 sunete, așa zisă pentatonică. Astăzi, acolo se cîntă Beethoven, Liszt și Chopin, Enescu și Prokofiev. Se înființează orchestre și conservatoare, iar un tînăr virtuoz al pianului, Li Min-cian, cîștigătorul premiului I la primul Concurs Internațional „George Enescu" de la București, a imprimat pe disc, la Praga, Concertul nr. 3, în do minor, de Beethoven. Să nu mergem însă pînă la litoralul chinez al Pacificului! Să îmbrățișăm cu gîndul zările patriei noastre! Prin radioficarea satelor, vîlvătaia muzicii beethoveniene pătrunde azi pînă în cele mai îndepărtate cătune, unde, de veacuri, muzica se deapănă pe firul unei singure melodii doinite. Țăranul nostru trece astfel de la stadiul muzicii monodice sau melodice, la stadiul muzicii polifonice și armonice. De la o singură melodie vocală sau instrumentală el ajunge să asculte glasurile înfrățite ale orchestrei și masei corale. Muzicianul viitorului, necunoscut acum, stă și ascultă muzica furtunosului suflet beethovenian, născut departe de plaiurile noastre, pe malurile Rinului.

— *A bănuit oare Beethoven gloria sa postumă?*

— Desigur. Ca și Pușkin el a prevăzut răspîndirea artei sale printre toți oamenii pămîntului. El ne apare ca un precursor al vremii noastre, în care se desfășoară cea mai gigantică mișcare pentru pace și progres social din întreaga istorie a lumii. În Simfonia IX-a, cu coruri și soliști, el lansează o chemare arzătoare pentru înfrățirea oamenilor și popoarelor pe culmile păcii și bucuriei:

„TOȚI PE LUME FRAȚI NOI SÎNTEM"
„MILIOANE STRÎNGEȚI RÎNDUL".
„TOT MAI SUS PE CULMI URCÎND..."

— *De ce l-ai comparat cu Pușkin?*

— Pentru că amîndoi prevedeau pătrunderea artei lor în masele largi populare, pe măsura răspîndirii culturii și științei și a risipirii negurilor obscurantismului. În admirabila poezie a lui Pușkin *„Mi-am ridicat un monument"* („Exegi monumentum") găsim un rezumat al ideilor fundamentale ale artei adevărate, legate organic de cele mai înalte idealuri ale omenirii. În anul de beznă și silnicie țaristă 1836, poetul cînta:

„M-or pomeni-n Rusia cea mare,
pîn-departe
„Nenumărate graiuri pe mîi și mii
de buze,
„Vlăstare de slavi, mîndre, calmăci din
zări deșarte
„Fineți și semințîi tunguze.
„Am deșteptat în inimi cu lira-mi
bunătatea,
„De aceea de popoare mult timp voi fi
iubit,
„În veacul meu cel crîncen, slăvit-am
libertatea,
„Și mila pentru cel lovit".

Și acum, amintește-ți că Beethoven înscria ca moto la una din marile sale creații, cuvintele programatice ale artei adevărate: *„De la inimă spre alte inimi"*. Și tot el spunea, în 1810, Bettinei Arnim, prietena lui Goethe: *„...Și nu am de ce să mă înfricoșez pentru soarta muzicii mele; ea nu este amenințată de fatalitate; cel care izbutește să o înțeleagă, se va descătușa de destinul în care se chinuiesc alții"*. Prin expresia „destinul în care se chinuiesc alții" compozitorul înțelegea, desigur, sufletele mici ale vremii sale, care stăteau departe de lupta dintre vechi și nou.

*

La primele concerte ale ciclului, sala Palatului R.P.R. a fost plină pînă la ultimul loc. Soarele de primăvară dădea sclipiri de smarald gazonului proaspăt. Un vînticel șăgalnic clătina strengărește crengile cu muguri fragezi, ale copacilor. De peste tot se revărsa mulțimea iubitorilor de muzică. Aleile asfaltate și imensul peron erau pline. Toată această mulțime trăia cu anticipație bucuria festivă a muzicii. Mi-am amintit o frază a lui Romain Rolland, poetică asemeni tuturor gîndurilor pe care muzica și în deosebi muzica lui Beethoven, i le-a inspirat: *„Esența muzicii este într-o atare măsură dragostea, încît n-o poți asculta complet, decît împreună cu altul; la concert, cauți instinctiv cu privirea, în mijlocul mulțimii, un prieten, cu care să împărtășești o bucurie prea mare pentru tine singur"*.

Peste cîteva clipe, toată această mulțime, în care prietenii se caută din priviri, se va cufunda într-o nemișcare activă, receptivă la gesturile dirijorului și la vraja limbajului sonor al orchestrei, declanșat de mișcările baghetei.

După Simfonia I-a în do major, cizelată în toate fermecătoarele ei detalii, în pauză îmi căutam prin mulțime prietenul meloman, căruia să-i împărtășesc impresiile. A venit spre mine însorit și sporit sufletește de frumusețea muzicii.

— *Ce spui? Cum a cîntat orchestra! Dar dirijorul?*

— Dirijorul îmi amintește, prin armonia severă și elegantă a gesturilor, perfect corespunzătoare rezultatului sonor și conținutului muzicii, de un sonet al lui Michelangelo Buonaroti.

— *Genialul sculptor a scris și poezii?*

— Da. A fost un poet atît de bun, încît și-a impus disciplina sonetului care te obligă după cum știi, să spui multe în numai 14 versuri. Ascultă cum începe sonetul I:

„Artistul vrednic, nu hrănește nici un gînd

secolele XVII și XVIII, Vivaldi, Corelli, Rameau, Scarlatti, Couperin, dar Beethoven este primul compozitor care exprimă viața integrală a omului, văzut în relațiile sale cu societatea, cu idealurile ei politice progresiste. Mai mult decît atît, omul este privit ca membru al comunității tuturor popoarelor. Beethoven este cel dintîi compozitor care nu se sfiește să-și exprime sentimentele și ideile cu o intensitate, pe care maeștrii care l-au precedat, ar fi considerat-o cel puțin indecentă. Însuși Haydn s-a speriat de un Trio de Beethoven, despre care a afirmat că nu se potrivește să fie cîntat într-un salon. Referindu-ne tot la conținutul muzicii, să ne amintim că Haendel spunea: *„Prin muzica mea vreau să-i fac pe oameni mai buni!"*. Frumos scop! Beethoven, ca un adevărat fiu al vremii sale revoluționare spunea: *„Muzica trebuie să aprindă sufletele dîrze!"*. Bach și Haendel, Haydn și Mozart au contribuit cu geniul lor la educarea „sufletului frumos", cum spunea Goethe, caracterizînd scopul educativ al clasicismului. Beethoven voia ca sufletul omului să fie nu numai frumos, dar mai ales voluntar și puternic. De aceea viața și creația sa constituie o admirabilă și neîntrecută pildă de călire a voinței. De aceea V. G. Belinski îl numea *„Titanul, un Shakespeare al muzicii!"*.

Marele scriitor proletar Maxim Gorki povestește în „Amintirile" sale cît de mult iubea cel mai mare revoluționar al tuturor timpurilor, Vladimir Ilici Lenin, muzica beethoveniană, tocmai pentru caracterul ei combativ, adînc uman.

Ascultînd în casa lui Gorki pe pianistul Issaia Dobrovain, executînd sonata „Appassionata" Lenin a exclamat: *„Nu cunosc nimic mai frumos decît „Appassionata"; aș putea-o asculta în fiecare zi. Este o muzică minunată, supraomenească. Întotdeauna îmi spun cu o mîndrie care este poate naică: iată de ce minuni sînt în stare oamenii!"*.

Criticul sovietic L. Sineaver se întreba: care este conținutul „Appassionatei"? De ce l-a emoționat atît de mult muzica ei pe V. I. Lenin? *„Appassionata" este o minunată povestire despre bărbăția omului puternic care învinge în lupta aprigă cu viața"*.

Republican și democrat convins, Beethoven a pus la temelia muzicii sale ura împotriva tiraniei. Iată ceea ce explică, în suficientă măsură, conținutul calitativ nou al creației sale și deci și puternicul ei răsunet social în epoca noastră de transformări revoluționare, pe scară mondială.

— *Cum se exprimă acest conținut nou în simfonii?*

— Îți propun să amînăm pe altă dată această nouă fază a discuției.

Pe străzile Capitalei oamenii mi se păreau în dimineața aceea mai puternici, mai frumoși, mai tineri.

A. HARALAMB

● Vitrina cu cărți ● Vitrina cu cărți ● Vitrina cu cărți ●

IOAN MASSOFF:
„Teatrul românesc" — privire istorică

Au apărut în țara noastră nenumărate lucrări, amintiri, însemnări, mai mult sau mai puțin ample asupra unor momente din istoria teatrului românesc, începînd chiar cu acea piesă într-un act a lui Costache Caragiali „O repetiție moldovenească". N-a apărut însă pînă acum cu excepția unei monografii a Teatrului Național (ceea ce nu este evident sinonim cu o istorie a teatrului românesc) nici o lucrare mai amplă științifică, nici o privire istorică de ansamblu asupra dezvoltării teatrului pe teritoriul țării noastre. De curînd însă a apărut în librării vol. I, (pînă la 1860) al lucrării lui Ioan Massoff „Teatrul românesc". Bazată pe o bogată documentare, în mare parte inedită, necunoscută, pînă acum publicului „privirea istorică" a lui Ioan Massoff dă o imagine completă și în același timp riguros controlată științific, asupra începuturilor teatrului nostru. Cititorul află astfel o sumă de amănunte necunoscute pînă acum asupra teatrului din Ardeal, asupra activității lui Gh. Lazăr ca promotor al teatrului în limba română, asupra societății „Filarmonica" etc., etc. Deosebit de interesante sînt și informațiile pe care le furnizează cartea asupra atitudinii unor mari actori și oameni de teatru ca Millo sau Costache Caragiali față de orînduielile nedrepte ale vremii lor, ca și capitolele ample privind teatrul popular sau dezvoltarea dramaturgiei românești.

Volumul I al lucrării „Teatrul românesc" completează astfel o sumă de goluri privind istoria mișcării noastre teatrale și îndreptățește nerăbdarea cu care cititorii așteaptă volumul II al acestei lucrări.

ANDRÉ STIL:
„Prăbușirea"

Războiul din Algeria, în al șaptelea an al său, cu cosmarul permanent al tineretului Franței, care odată debarcat pe coasta de nisip are de ales între moarte și crimă, preocupă tot mai mult, nu numai pe oamenii politici, nu numai pe rudele celor ce se află acolo, dar și pe scriitori, pe oamenii de artă și de litere. Și e firesc deci, ca André Stil, scriitor comunist, să dezbată în ultimele sale lucrări această arzătoare problemă, să demaște cu arma scrisului pe acei care opunîndu-se păcii în Algeria nu comit numai o crimă împotriva poporului algerian, dar și împotriva celui francez, lăsînd teren liber de acțiune ultracolonialiștilor și fasciștilor. După „Ne vom iubi mîine"... primul său roman care atacă problema războiului din Algeria, André Stil publică „Prăbușirea", drama unui tînăr care fugind de munca inumană din minele de cărbuni, nimerește pe frontul algerian, unde îl așteaptă crima și apoi moartea. Povestea lui Bernard Davaine este astfel un avertisment dat acelora care se supun fără împotrivire „soartei" pe care le-o pregătește burghezia colonialistă franceză și în același timp un zguduitor tablou al realităților Franței de astăzi, în care se înfruntă forțele progresului având în frunte Partidul Comunist Francez și forțele întunecate ale reacțiunii ultracolonialiste. Cu „Prăbușirea" André Stil pune în fața tineretului francez, în fața întregului popor francez, o gravă și plină de răspundere problemă de conștiință, aceea de a alege între tradiția luptei pentru libertate a Franței și între odioasa crimă colonialistă, între viață și onoare și între crimă și dezonoare. În această ultimă variantă moartea e cuprinsă în preț. Fie că e vorba de moartea fizică, fie că e vorba de cea morală.

Apărută în Editura pentru Literatură Universală într-o foarte frumoasă traducere românească, sub semnătura lui F. Brunea-Fox, cartea lui André Stil îl emoționează pe cititor prin simplitatea marilor adevăruri umane. Căci „Prăbușirea" este neîndoios una din cele mai valoroase lucrări ale scriitorului francez, bine cunoscut și prețuit de cititorul român.

I. PELTZ:
„Foc în hanul cu tei"

După „Calea Văcărești" apărută în 1933, I. Peltz continuă cu „Foc în hanul cu tei" istoria mahalalei evreești, a destinelor calicilor zdrobiți de monstruozitatea orînduirii capitaliste, a înfrîntilor unei lumi așezată pe temelia nedreptății și exploatării crîncene. Mai limpede și mai tăios decît în „Calea Văcărești", apare în această carte a realităților dintre cele două războaie, conflictul viu, arzător, de nestins dintre lumea odioasă și inumană a banului acaparat prin tîlhărie și jaf și lumea mizeră a caselor de raport, a acelora care-și cîștigă pîinea cu sudoare și sînge. De o parte se află Micu Braun, bogătașul, proprietarul hanului cu tei, de cealaltă Ioină și Mehală, vînzătorul ambulant, actorul și fata lui tuberculoasă, toată lumea aceea mărunță și umilă pentru care o pîine și o scrumbie sînt hrana zilnică, toți calicii care-l blestemă pe Micu Braun pentru majorarea chiriilor, pentru gramofonul luat amanet, pentru cinia sa de om cu „avere". „Foc în hanul cu tei" este astfel unul din puternicele romane realiste, demascatoare ale societății capitaliste, ale cărei legi scrise sau nescrise acționează cu aceeași forță funestă asupra oamenilor, asasinîndu-i întîi moral, apoi și fizic. Din păcate în 1934 I. Peltz nu văzuse nici o ieșire din această situație, nu văzuse calea luptei proletariatului și de aceea chiar și revolta lui Ioină este una anarhică, spontană, revolta unui condamnat. „Foc în hanul cu tei" rămîne însă o oglindă fidelă, de certă valoare artistică, a unei societăți care în țara noastră a sucombat sub loviturile de ciocan ale revoluției, dar a cărei întunecime și mizerie, a cărei monstruoasă inumanitate nu trebuie uitate.

M. PÎRVULESCU

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

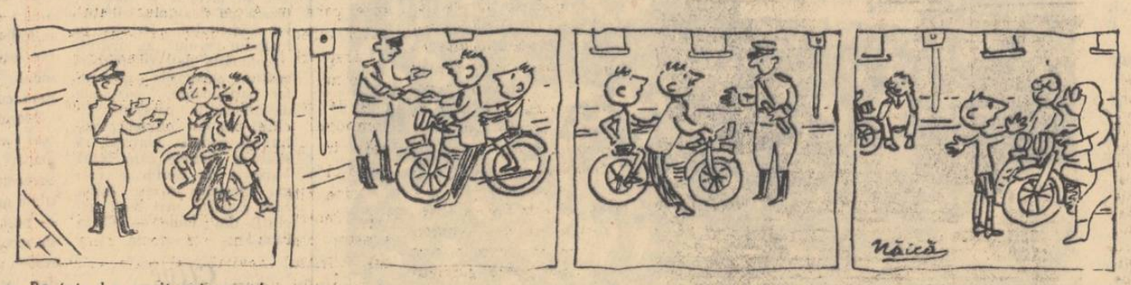

— *Pe tata l-a oprit azi un milițian și i-a spus: „Pentru că ați circulat pe partea stîngă a străzii vă reține un talon".*

— *Pe urmă, ceva mai departe, alt milițian l-a oprit și i-a spus: „Pentru că ați trecut cînd era „roșu", vă reține alt talon".*

— *În sfîrșit, un al treilea milițian l-a oprit și i-a spus: „Pentru că nu semnalizați la încrucișări vă iau și acest talon".*

— *Și atunci, eu ce era să fac? Am oprit niște motocicliști și i-am întrebat: „Nu aveți un talon în plus?"*

meridiane

OPERAȚIA „ALGERIA"
ȘI DEDESUBTURILE EI

(Urmare din pag. 1-a)

zvonuri !". Iar S.U.A. l-au pus chiar pe șeful serviciului de spionaj Allen Dulles să „desmintă categoric". Nimeni nu s-a mirat că după afacerea „U-2", Cuba, și altele, desmințirile lui Dulles sînt considerate drept confirmări autentice.

Iată de ce a izbucnit cearta la prînzul organizat în cinstea lui Gavin. Rezultatul ? Baraduc s-a lăsat convins de Gavin, iar White s-a făcut că nu a auzit ce i-a spus Baraduc, și nici el nu a părăsit masa. Totul s-a terminat cu un toast în cinstea aliaților atlantice. În schimb Operația „Algeria" nu va putea fi cu aceiași ușurință ștearsă cu buretele de pe tabla contradicțiilor atlantice.

Actorii în haine militare

După eșuarea încercării organizațiilor ultracolonialiste conduse de fasciștii Ortiz și Lagaillarde de a duce la bun sfîrșit lovitura de forță în Algeria, dezlănțuită anul trecut, o serie de comandanți militari care au sprijinit mai mult sau mai puțin ascuns planurile lor au preluat direct comanda organizării unui puci fascist. În fruntea lor s-au aflat generalii în retragere Challe, Salan și alții. Ce urmăreau generalii în retragere și cercurile ultracolonialiste din Franța aflate în spatele lor ?

Această coaliție urmărea să împiedice printr-o lovitură de stat în Algeria și Franța, cucerirea independenței de către poporul algerian, răpirea drepturilor sale, continuarea războiului sîngeros din Algeria, instaurarea unei dictaturi fasciste deschise în metropolă.

Actorii în haine civile

În haine civile dar fără acte de stare civilă, emisarii anonimi ai serviciilor de spionaj americane, îndeplinind planurile stăpînilor lor, au încurajat și participat chiar la punerea la punct a unor detalii ale complotului. Ce urmărea această coaliție ? Desigur, ea se afla pe aceiași platformă politică cu generalii în retragere și ultracolonialiștii francezi. Și unii și alții urmăreau menținerea în Algeria a rînduielilor colonialiste. Dar monopolurile americane și emisarii lor aveau și țeluri proprii.

În primul rînd ele doreau să scape de guvernul lui de Gaulle care prin cererile sale politice și militare lovește în planurile americane de a menține NATO ca instrument politico-militar al dominației exclusive a S.U.A. În al doilea rînd nu puține au fost acele cercuri americane care considerau că Statele Unite au nevoie de o explozie în altă parte pentru a abate atenția opiniei publice de la înfrîngerea rușinoasă suferită în Cuba.

„Sfîrșitul unui vis diplomatic"

Astfel și-a intitulat una din corespondențele din Paris trimisul ziarului „New York Times", C. L. Sulzberger. Sulzberger dezvăluia că încă de la venirea sa la putere, generalul de Gaulle a nutrit speranța realizării unei coaliții între Franța și Spania franchistă care să capete forma „unei alianțe mediteraneene separate de NATO".

De Gaulle ar fi preconizat că în cadrul unei asemenea alianțe, în care ar fi fost incluse ulterior Italia, Grecia, Tunisia, Algeria, s-ar fi putut într-un fel desfășura mai ușor lupta pentru dominație în Europa occidentală cu S.U.A., Germania occidentală și Anglia. „Pe acest fond, scrie Sulzberger, au început conversații extrem de secrete. Principalii interlocutori erau : din partea Spaniei generalul Agustin Munoz Grandes, iar din partea Franței, generalul Jean Jacques Noiret". Dar acest „vis mediteraneean" a sărit în aer cînd s-a aflat că, cu sprijinul lui Franco, planul rebeliunii generalilor francezi a fost pus la punct tocmai în Catalonia spaniolă și că dictatorul franchist după cum spune corespondentul american „în timp ce părea că se pretează jocului gaullist spera să-i vadă victorioși pe dușmanii lui de Gaulle". Este evident că cercurile agresive americane nu au putut vedea cu ochi buni flirtul mediteranean și au găsit destule mijloace de a afla nu numai ce vrea de Gaulle de la Franco dar și cum trebuie torpilat acest plan cu sprijinul mai mult sau mai puțin discret al lui Franco. Doar au fost pompate atîtea milioane de dolari în Spania franchistă, ca să nu mai vorbim de bazele militare americane de pe teritoriul spaniol. Iată încă unul din motivele pentru care C.I.A. s-a grăbit să sară în sprijinul puciștilor din Algeria.

Pregătirea scenariului

În decembrie 1960, trei conducători ai C.I.A. îl invită la dejun pe unul din liderii ultracolonialiștilor francezi, Jacques Soustelle, aflat în S.U.A. într-un „turneu de conferințe". La dejun participă printre alții, Richard Bissel, șeful secției „operațiuni" a C.I.A., al cărui nume este strîns legat și de organizarea „operațiunii" cubane. O a doua întîlnire mai mare între C.I.A. și organizatorii puciului are loc la 12 aprilie în Spania. La această întîlnire, în afară de trei agenți ai serviciului de spionaj american și de rebeli, participă doi agenți ai serviciului de spionaj vest-german și un agent spaniol. Contactele între puciști și serviciile de spionaj americane n-au fost pregătite și înfăptuite numai în cadrul acestor întîlniri. Evident, nu se cunosc încă toate faptele. Mulți din cei care știu, tac. Se știe însă că un cadru principal al activității complotiste și al acestor contacte l-a constituit însăși comandamentul militar al N.A.T.O., unde timp de un an înaintea puciului, Franța era reprezentată de conducătorul militar al rebeliunii, generalul Challe. Redactorul șef pentru probleme externe al ziarului londonez „Sunday Times", Frank Giles, scrie că Challe era cunoscut „în contrast cu generalul de Gaulle, ca un entuziast suporter al alianței și american. Iată încă unul din motivele pentru care C.I.A. s-a grăbit să sară în sprijinul puciștilor din Algeria.

Pregătirea scenariului

În decembrie 1960, trei conducători ai C.I.A. îl invită la dejun pe unul din liderii ultracolonialiștilor francezi, Jacques Soustelle, aflat în S.U.A. într-un „turneu de conferințe". La dejun participă printre alții, Richard Bissel, șeful secției „operațiuni" a C.I.A., al cărui nume este strîns legat și de organizarea „operațiunii" cubane. O a doua întîlnire mai mare între C.I.A. și organizatorii puciului are loc la 12 aprilie în Spania. La această întîlnire, în afară de trei agenți ai serviciului de spionaj american și de rebeli, participă doi agenți ai serviciului de spionaj vest-german și un agent spaniol. Contactele între puciști și serviciile de spionaj americane n-au fost pregătite și înfăptuite numai în cadrul acestor întîlniri. Evident, nu se cunosc încă toate faptele. Mulți din cei care știu, tac. Se știe însă că un cadru principal al activității complotiste și al acestor contacte l-a constituit însăși comandamentul militar al N.A.T.O., unde timp de un an înaintea puciului, Franța era reprezentată de conducătorul militar al rebeliunii, generalul Challe. Redactorul șef pentru probleme externe al ziarului londonez „Sunday Times", Frank Giles, scrie că Challe era cunoscut „în contrast cu generalul de Gaulle, ca un entuziast suporter al alianței și american.

Cei ce au vrut să se înroleze ca voluntari pentru a apăra Republica, au cerut arme dar li s-au oferit... bocanci cu împrumut !

Un telefon în noapte

La ora două, în noaptea de vineri spre sîmbătă 22 aprilie, telefonul a început să sune în apartamentul particular al generalului de Gaulle, de la palatul Elysée. Însuși acest fapt, contravenind, se spune, uzanțelor casei (generalului nu-i place să vorbească la telefon) demonstra așadar, că s-a întîmplat ceva deosebit. La celălalt capăt al firului se afla premierul Debré, care îl anunța pe șeful statului francez despre izbucnirea puciului militar în Algeria.

Vestea a stîrnit panică în sînul cercurilor conducătoare franceze. Era clar că generalii reacționari vor încerca să dea o lovitură decisivă și să acapareze puterea cu ajutorul trupelor de parașutiști și al unităților Legiunii străine. Complotul despre care (în ciuda mirării simulate și a dezmințirilor oficiale) se știa destul de mult, amenința să se extindă pînă la Paris. La Elysée se știa prea bine ce forțe militare reprezintă cei patru generali rebeli, pe ce forțe politice se sprijină și care sînt țelurile lor. Se pare că tocmai de aceea, generalul de Gaulle a pus la încercare pe cei mai apropiați colaboratori ai săi cu următoarea întrebare : „Cred că de data aceasta totul este pierdut. Dumneavoastră ce spuneți ?". Ulterior, unii comentatori au susținut că întrebarea a fost pusă pentru a se judeca tăria nervilor și calmul colaboratorilor președintelui în momente critice... Se pare însă că foarte puțini oameni, din sînul cercurilor conducătoare, scontau pe posibilitatea zădărnicirii rebeliunii.

Poporul francez a fost însă de altă părere și a pus capăt rebeliunii fasciste. Generalii reacționari au pierdut această bătălie. Cele 100 de ore cît a durat aventura militaro-fascistă din Algeria (cu implicațiile ei din Franța) au arătat nu numai pericolul care planează asupra Franței, ci și forța maselor populare care s-au ridicat cu hotărîre la luptă pentru a bara calea fascismului.

Parașutiștii ocupă Algerul

Evenimentele au evoluat astfel. Pe neașteptate, a sosit la Alger generalul Challe, care fusese comandantul suprem al forțelor armate franceze din Algeria pînă anul trecut, în aprilie. Din Franța au mai venit, de asemenea, cu sprijinul probabil al unor personalități oficiale, generalii în rezervă Zeller și Jouhaud, iar din Spania (înșelînd „vigilența" autorităților spaniole !) a sosit generalul Salan. Faptul că în fruntea rebeliunii s-au aflat patru generali, iar o serie de cunoscuți politicieni ultracolonialiști nu au apărut pe scena evenimentelor, a demonstrat clar că nu ei erau adevărații conducători ai loviturii de forță, ci numai niște supuși executanți. Planul lor de atac a fost transpus astfel în viață. Regimentul 1 de parașutiști din Legiunea străină, a părăsit cazărmile în care staționa și s-a îndreptat spre centrul orașului Alger. Din ordinul generalului Challe, ei au înconjurat clădirea delegatului general al guvernului, precum și clădirile altor instituții. Ei au arestat pe Jean Morin, delegatul general, pe Robert Buron, ministrul lucrărilor publice și pe generalul Gambiez, comandantul șef al trupelor franceze din Algeria. Generalii rebeli au adresat un ultimatum celorlalți comandanți militari, cerîndu-le să se alăture acțiunii întreprinse.

Cercurile conducătoare franceze au început apoi să ia o serie de măsuri menite să pună capăt revoltei. Louis Joxe, ministrul pentru problemele Algeriei, a fost investit cu „cele mai largi împuterniciri" și a plecat la fața locului, iar generalul Olié a fost numit comandant șef al trupelor din Algeria. Guvernul francez a mai hotărît ca cei patru generali rebeli să fie dați în judecată.

Tactica...

După o jumătate de oră de la telefonul care a turburat liniștea apartamentelor de la Elysée, tactica guvernamentală fusese stabilită. Revista „l'Express" relatează în acest sens că „pentru șeful statului esențialul consta în faptul că generalul Challe să nu fie singurul care să încerce să-și exercite controlul în Algeria. O altă autoritate trebuia, la fața locului, să-și dispute cu rebelii maximum posibil de orașe, de state-majore, de prefecturi, de corpuri de armată. Generalul de Gaulle a vrut să opună „ofensivei Challe" nu o apărare organizată la Paris, ci o contraofensivă „la fața locului".

Multora, această tactică li s-a părut curioasă întrucît se lăsa impresia că se încearcă o ripostă cu mijloace militare și administrative la o acțiune care avea în primul rînd caracter politic. La fața locului s-a văzut clar că nu în Algeria poate fi zdrobită rebeliunea și mai ales nu numai cu mijloace militare. Pe o parte a ofițerilor nu se putea pune bază. Presa franceză relata că ministrului Joxe i s-a dat cam același răspuns din partea ofițerilor superiori rămași „credincioși" guvernului : „Rămînem la ordinele guvernului și nu dorim să susținem insurecția, dar să nu ne cereți să tragem asupra rebelilor".

Nici în ceea ce privește trupele din metropolă, guvernul nu putea să-și facă prea multe iluzii. Atitudinea ofițerilor era prea bine cunoscută... „Duminică 23 aprilie — afirmă „l'Express" — el (generalul de Gaulle — n.r.) aprecia că nu poate conta decît pe el însuși pentru a provoca eșecul rebeliunii, întrucît obiectivul final al generalilor din Alger consta tocmai în răsturnarea lui".

Ciudățeniile tacticii

Presa franceză semnalează că cercurile guvernante franceze nu puteau să conteze pe „fidelitatea" ofițerilor din regiunea pariziană. În după amiaza zilei de duminică, atmosfera fusese atît de apăsătoare, încît cabinetul guvernului de Gaulle și-a fixat drept obiectiv „să vire spaima" în rebeli și în complicii lor din Franța.

O serie de ziare arată că guvernul nu se temea numai de acțiunea generalilor rebeli. Ele menționează că cercurile conducătoare s-au temut de riposta pe care populația ar fi dat-o bandelor fasciste, ripostă improvizată la început, iar apoi organizată. De aceea, discret sau fățiș, s-a încercat prin toate mijloacele să se împiedice ca masele largi ale opiniei publice să-și spună cuvîntul și să pună mîna pe arme pentru apărarea republicii.

Dar, deși nu s-a făcut apel la popor din prima clipă, deși ofițerii — chiar și cei „loiali" — nu au vrut să se tragă în rebeli, deși rebelii din Algeria s-au bucurat de sprijin fățiș sau tacit în metropolă, puciul fascist s-a năruit totuși.

Cum a fost posibil ? Răspunsul îl găsim în acțiunile întreprinse de poporul francez, care a acționat cu vigoare, pe diverse căi.

Vor să-i mănînce pe parașutiști !

Presa franceză de dreapta a fost nevoită să recunoască drept una din cauzele eșecului, atitudinea soldaților simpli, a celor care-și îndeplineau stagiul militar obișnuit. Aceștia, spre deosebire de „soldații de meserie" — trupele de parașutiști și unitățile mercenare din Legiunea străină — nu au trecut de partea generalilor rebeli.

Soldații „contingentului" — cum sînt denumiți în Franța — au înțeles primejdia și nu au urmat pe ofițerii care au trecut fățiș pe baricadele fasciste. Un corespondent al ziarului „Le Monde" din Algeria, relata o întîmplare semnificativă cu privire la felul cum s-au comportat în timpul rebeliunii fiii muncitorilor și țăranilor francezi, care îmbrăcaseră uniforma militară. „Am 18 batalioane — a comunicat unui reprezentant al rebelilor un ofițer francez care a rămas credincios guvernului. Oamenii se poartă ca niște lei și nu pot să-i opresc. Ei vor cu orice preț să-i mănînce pe parașutiștii dv.". Un alt ziar relatează că soldații dintr-o unitate au întocmit o foaie volantă adresată populației europene din orașul Alger. „Locuitori ai Algerului — se spunea în apel — nu vă făuriți iluzii. Soldații Franței sînt împotriva generalilor rebeli ; ei sînt pentru Republică". Corespondentul aceluiași ziar, semnala apoi : „La baza militară de la „Maison Blanche" din apropierea orașului Alger, ca răspuns la cererea de raliere ce le-a fost făcută de generalii rebeli, soldații au cîntat internaționala și i-au alungat pe reprezentanții lui Challe".

Atitudinea simplilor soldați nu a putut scăpa atenției cercurilor conducătoare franceze. Multora le-a fost teamă de faptul că timpurile s-au schimbat și că nu se mai poate conta pe armată. Multora le-a fost însă mai multă teamă de faptul că nu se mai poate conta pe această armată ca instrument de represiune antipopulară decît de atitudinea ofițerilor rebeli.

Mulți observatori sînt înclinați, pe baza analizei faptelor, să creadă că tocmai din acest motiv s-a întîrziat așa de mult cu darea unor instrucțiuni în vederea deschiderii focului împotriva organizatorilor puciului fascist.

Ezitările oficialităților

Populația Franței a arătat pe față că vrea să lupte cu hotărîre împotriva rebelilor fasciști. Pretutindeni, au avut loc mitinguri și demonstrații. Mii de oameni s-au prezentat ca voluntari și au cerut arme pentru a apăra republica. Din păcate, autoritățile au arătat clar că nu vor să pună armele în mîna muncitorilor.

Cele întîmplate la uzinele „Renault" sînt elocvente. Directorul firmei a dat curs cererilor muncitorilor și a stabilit cu conducerea C.G.T. o serie de măsuri pentru a apăra fabrica împotriva atacurilor pe care le-ar fi dezlănțuit parașutiștii rebeli care ar fi fost lansați asupra Parisului. Printre altele, s-a hotărît, și crearea unei miliții muncitorești. Directorul întreprinderii a declarat că va face tot posibilul pentru a obține armele necesare. Secretarul general al organizației C.G.T. din întreprindere a declarat în cadrul unui miting : „Cerem să ni se dea mijloacele pentru a-i zdrobi pe rebeli ; cerem arme pentru muncitori. Nu putem merge într-o mașină decapotabilă împotriva parașutiștilor, așa cum a cerut Debré...".

Așadar, direcția uzinelor „Renault" a promis că va obține arme. Știrea a fost dituzată de bine informatul ziar „Le Monde". Iată însă că după puține ore aceeași direcție a remis presei un comunicat în care dădea înapoi și în care pretindea că nici un moment nu s-a gîndit serios la problema miliției muncitorești, întrucît aceasta este de competența... autorităților !

Comentînd acest straniu comunicat, ziarul „Le Monde" semnala că „acest text... reflectă schimbarea de spirit intervenită la această Regie (e vorba de direcția uzinelor „Renault" — n.r.) din noaptea de duminică spre luni pînă în după amiaza zilei de luni... După publicarea comunicatului guvernamental care a indicat „că nici o armă nu va putea fi distribuită elementelor care nu fac parte din unități regulat constituite", măsurile necesare au fost prevăzute a fi luate în alte forme. Această schimbare de atitudine s-a produs în instituții și în întreprinderi".

Toate acestea au scos încă odată în evidență teama de popor a cercurilor conducătoare de dreapta. Este vorba de teama de a da posibilitate de acțiune puternicelor forțe populare.

10 milioane de muncitori francezi...

Așadar, în timp ce rebeliunea generalilor fasciști se desfășura, încă, cu vigoare, cercurile conducătoare nu se hotărîseră să ia măsuri eficiente.

Vorbind despre această atitudine, fostul prim-ministru al Franței, Pierre Mendès France, aprecia : „...atitudinea guvernului a fost destul de curioasă. Noi nu știm exact ce s-a întîmplat în faimoasa noapte de duminică spre luni, dar Debré a crezut că o operație militară împotriva metropolei va fi iminentă. Tocmai atunci el și-a dat brusc seama de slăbiciunea mijloacelor de care dispunea guvernul. În serviciile de siguranță, ca și în unitățile militare staționate în Franța, există un mare număr de oameni care, deși loiali, nu doreau să tragă... Domnul Terrenoire (ministrul informațiilor — n.r.) a spus-o în mod public : „Statul a ajuns să fie abandonat de către cei care aveau misiunea să-l susțină".

Guvernul și-a dat seama că nu mai avea decît o singură scăpare : să facă apel la populația Parisului.

De Gaulle, în ultima parte a discursului său de duminică și, mai mult decît el, Debré în apelul său tragic din noaptea următoare, s-au adresat țării și i-au cerut să asigure apărarea... Pentru prima oară, cercurile conducătoare și-au dat seama de slăbiciunea lor în fața unei rebeliuni militare, și au descoperit că numai poporul poate lupta și cîștiga bătălia...".

Observatorii din capitală Franței și-au dat însă seama că aceste apeluri făcute poporului au survenit într-un moment în care generalii rebeli au devenit conștienți de faptul că poporul francez nu este și nu poate fi alături de ei ; apelurile au fost făcute într-un moment cînd cercurile ultracolonialiste au ajuns la concluzia că nu vor putea învinge rezistența maselor populare care se și ridicaseră la luptă împotriva pericolului fascist.

Descriind și analizînd acest moment de cotitură, Pierre Mendès France scrie : „Începînd de luni, a existat o ezitare sau chiar o dare înapoi din partea guvernului. Marți, în Adunarea Națională, Debré chiar dacă a confirmat voința de a lupta, nu a mai cerut deloc intervenția poporului. El nu a mai făcut apel la ajutorul poporului ; nici un cuvînt pentru a se cere francezilor să se apere singuri împotriva unui pericol despre care afirma totuși că este grav și iminent ; nici măcar o aluzie la reacția maselor în timpul zilelor precedente...".

Aprecierile lui Mendès France sînt împărtășite nu numai de întreaga opinie publică progresistă franceză dar și de observatorii lucizi ai ziarelor străine. Nimănui nu i-a putut scăpa atitudinea stranie de care vorbea fostul premier francez.

În revista britanică „New Statesman" putem citi următoarele cu privire la felul în care s-a reacționat la amenințarea fascistă :

„Atunci cînd de Gaulle a vorbit duminică seara, el a folosit cuvinte tari, dar nu a invitat populația civilă — și nici măcar n-a recomandat — să reziste invadatorilor. Dimpotrivă, cu cîteva ore mai devreme, prefectul Parisului, dăduse ordine precise pentru interzicerea oricăror demonstrații și întruniri publice. De Gaulle nu putea concepe posibilitatea unei ridicări în masă... De Gaulle nu voia să înarmeze populația ; el dorea să rămînă întruchiparea poporului francez, nu instrumentul său. El a luat puterea de la popor și nu voia să i-o dea înapoi... Neliniștit de un mesaj al lui Challe, adresat comandanților săi — mesaj care a fost interceptat — Debré s-a repezit la radio... Pentru prima dată s-a adresat un apel direct poporului, cerîndu-i să joace un rol fizic în apărarea destinului său... În primele ore ale zilei de luni, toate aeroporturile din Franța erau păzite ca și toate centrele importante de comunicații !.

Nu știu — continuă autorul articolului — dacă de Gaulle a revăzut, în mod formal, cuvîntarea lui Debré. Dar cînd a auzit ce s-a întîmplat în timpul nopții, el a fost furios. El nu intenționa să procedeze în felul acesta și s-a grăbit să contramandeze multe din instrucțiunile date de miniștrii săi. Dar atunci momentul celei mai mari crize trecuse. Poporul se trezise din letargie și a arătat clar că nu-și va reveni pînă cînd revolta nu va fi zdrobită. În după amiaza zilei de luni, 10 milioane de muncitori francezi au făcut o mare grevă — poate cea mai mare din istorie. În acea seară, Challe a trebuit să înțeleagă că jocul s-a terminat. Bluff-ul său s-a terminat în Franța și în curînd urma să se termine și în Algeria... Toți generalii și amiralii francezi care stăteau pe tușă, au început să treacă de partea lui de Gaulle".

Alte măsuri ciudate

Poporul francez nu a fost șocat numai în privința „măsurilor" luate împotriva autorilor puciului. El a putut vedea că nu a primit arme pentru a lupta împotriva pericolului fascist. El a văzut însă că cercurile conducătoare au găsit, tocmai în acele momente, destul timp pentru a reprima (oricît de paradoxal ar părea) tocmai pe cei mai hotărîți și consecvenți reprezentanți ai maselor de oameni ai muncii. În timpul rebeliunii și după lichidarea ei s-au interzis reuniuni publice antifasciste și s-au confiscat ziare progresiste. În cercurile conducătoare a început să se vorbească mai mult despre lupta împotriva clasei muncitoare decît despre lupta împotriva fasciștilor !

Măsurile represive luate împotriva organizațiilor progresiste au stîrnit indignare în cele mai variate cercuri politice din Franța. În ziarul „Le Populaire" s-au putut citi următoarele cuvinte : „Nu putem fi suspecțați (ziarul aparține partidului socialist de dreapta — n.r.) de legături cu partidul comunist. Însă trebuie să declarăm că faptul confiscării ziarului acestui partid, în timp ce organele reacționare de presă rămîn nepedepsite, atrage atenția. Rezultă, după părerea ministrului aditerim de interne, că declarațiile ziarelor comuniste sînt mai primejdioase decît sprijinul fățiș acordat de alte ziare generalilor rebeli. Oare nu semnifică această măsură dorința de a sprijini acele cercuri care sînt solidare cu organizatorii rebeliunii ?".

În lumina tuturor celor întîmplate în Franța, tot mai mulți francezi se întreabă care este scopul real al instituirii așa-numitei „stări excepționale".

De bună seamă însă că poporul francez, care a reușit să învingă și acest complot fascist, va ști să ia măsurile necesare pentru a-și apăra drepturile.

Sfîrșitul

Rebeliunea din Algeria reprezintă doar un episod care își găsește sursa în același odios și învechit colonialism care nu vrea să părăsească scena istoriei de bună voie. Este o expresie a zvîrcolirilor colonialismului înainte de a-și da obștescul și binemeritatul sfîrșit. Nu este primul și nici ultimul complot. Nici nu s-a terminat bine lichidarea puciului și se semnalează noi acțiuni inspirate tot de țelurile colonialismului. În Algeria puciștii continuă să acționeze din umbră. Iar în Franța, monopolurile franceze fac noi încercări de a-și salva privilegiile coloniale.

Reprezentanții partidelor comuniste din Algeria, Franța, Maroc și Tunisia s-au întîlnit în cadrul lunii aprilie și au discutat o serie de probleme printre care și problema algeriană. În declarația dată publicității după întîlnire, se avertizează împotriva planurilor de a rupe de Algeria teritoriul ei saharian, de a menține baze militare în Algeria și de a folosi apoi această țară în interesul N.A.T.O. Tocmai în lumina acestor planuri trebuie judecată poziția cel puțin echivocă a guvernului francez față de tratativele de pace cu guvernul provizoriu al Algeriei.

Reprezentanții partidelor comuniste amintite mai sus, declară că „nu există decît o singură cale clară spre pace în Algeria : calea tratativelor directe pe bază de egalitate în drepturi între guvernul francez și guvernul provizoriu al Republicii Algeria — singurul reprezentant competent care poate duce tratativele în numele poporului algerian luptător".

Orice altă cale este sortită eșecului. Pentru că la începutul tuturor acestor planuri nu stă decît sfîrșitul : sfîrșitul inevitabil al rușinosului și odiosului sistem colonial.

N. LUPU
Eugen PHOEBUS

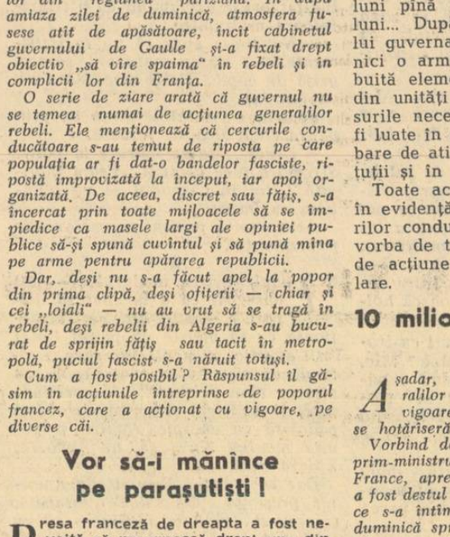

Distrugerile provocate de ultracolonialiști la aeroportul Orly din Paris

NOTRE JEU DEVINETTE

Où sont les trois généraux ?

Iată cum redă revista franceză „Le canard enchaîné" sprijinul pe care l-a dat Franco rebelilor fasciști. Titlul caricaturii este: „Jocul nostru ghicitoare", Cititorii sînt rugați să spună „unde sînt cei trei generali" !

PE SCURT

STUDENȚII sovietici și cei din străinătate care studiază în Uniunea Sovietică, au fondat un teatru internațional al studenților. Noul teatru numără 1.200 actori din 32 de țări.

●

DOUĂ SUTE de vînzători de umbrele, adunați la Stresa, în Italia, la un „concurs internațional", au fost atît de entuziasmați de situația climaterică a localității — ploua cu găleata — încît au hotărît să înființeze acolo un muzeu al umbrelelor. Muzeul, care va avea forma unei umbrele, va adăposti mostre de umbrele din toate țările și epocile.

●

POMPIERII din Kochi (Japonia) au fost distrați. După ce se declarase un foc, mașina cu pompieri plecă în grabă la locul incendiului, unde aceștia constatară că uitaseră furtunurile de apă. Șoferul se întoarse, accidentă trei țărani și căzu cu mașina în șanț. Cînd pompierii ajunseră, în sfîrșit, la locul cu pricina, focul se stinsese. Arsese totul.

●

ÎN LOCALITATEA Niederhofen din Bavaria (R. F. Germană), există un original „club al nasurilor", ai cărui membri sînt posesorii

celor mai proeminente nasuri. Președinte al clubului este omul cu cel mai mare nas din regiunea respectivă. La ultimul concurs, pe primul loc s-a clasat posesorul unui nas de 7,5 cm. lungime și 4,5 cm. lățime. Drept care a fost ales președinte.

●

ÎN ANGLIA există încă regula ca vehiculele să meargă pe partea stîngă. Turiștii englezi care pleacă cu vehicule în străinătate, merg din cauza aceasta la început nesigur. Pentru a remedia acest lucru, un membru al Camerei deputaților a cerut cu toată seriozitatea ca guvernul să intervină pe cale diplomatică pentru ca englezii să aibă dreptul de a circula și în străinătate pe partea stîngă.

●

O CUMPĂRĂTURĂ de ocazie a făcut un țăran din Münster (R. F. Germană), la licitație. El a cumpărat o vacă, iar puțin timp după ce a plătit suma respectivă, avea o vacă... și trei viței.

●

HENRY RESAN, marinar de pe motonava „Liberté", a fost foarte mirat primind într-o zi o scrisoare în care găsi — ce credeți ? Un bilețel pe care cu șase luni în urmă, undeva în largul Oceanului Atlantic, l-a în-

trodus într-o sticlă și a aruncat-o în apă. Era în ziua cînd împlinea 23 de ani. Bilețul purta iscălitura lui și a încă 17 prieteni din echipaj. Sticla a „navigat" 2.268 km. și a fost aruncată la țărm undeva în Franța. Un cetățean a găsit-o și a trimis-o „adresantului".

●

DOMNUL DUFONT, proprietarul unei căsuțe din mahalaua pariziană, a recurs la servicitle unui ofițiu de vînzare și cumpărare de imobile, sperînd ca astfel să scape de casa sa, care pe zi ce trecea devenea mai șubredă. După cîtva timp agentul îi comunică cu bucurie că a dat de un cumpărător „Bine, dar nu mai vreau să vînd casa", îi replică Dupont. „De ce, s-a prezentat oreun alt cumpărător ?" „Da de unde, însă am citit în ziar ce vilă splendidă am, și acum nu-mi mai vine să mă despart de ea...".

●

FĂCÎNDU-ȘI bilanțul muncii sale, un salariat al poștei din Bubbio di Asti, recent pensionat, a ajuns la o cifră „astronomică". Din anul 1918, de cînd a început să lucreze ca poștaș și pînă la pensionare, el a parcurs peste 150.000 km., cifră care reprezintă de aproape 4 ori ocolul pămîntului.

●

FABRICA de biciclete din Harkov, cea mai mare întreprindere de acest gen din lumea întreagă, a produs primele modele de biciclete tip „1961". Unul din noile modele, bicicletele „Steaua" (Săgeata), este destinat curselor pe velodrom. Bicicleta „Turist", destinată rutierilor, poate fi folosită și pentru antrenamentul cicliștilor, iar modelul „Harkov" se va bucura fără îndoială de aprecierea cicliștilor care participă la concursul de viteză. Anul acesta, numărul țărilor care cumpără biciclete produse de fabrica din Harkov se va ridica la 35.

PE PATRU PAGINI

Cronica unei mărețe sărbători

(Urmare din pag. I-a)

Comitetul Central al partidului în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

După înmînarea distincțiilor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej i-a felicitat călduros pe cei cărora li s-au conferit medalia jubiliară precum și pe cei care au primit alte ordine și medalii.

Pline de emoție și recunoștință au fost cuvintele rostite de Iancu Olteanu, Stana Drăgoi și Marcel Breslașu.

„Vom purta cu mîndrie aceste semne ale prețuirii noastre, a spus Marcel Breslașu. Aicea pe piept, ele vor îmboldi în fiecare clipă inima să nu ostenească, să nu îmbătrînească, să reînnoiască, la fiecare bătaie a ei, adeziunea dată cu zeci de ani în urmă și să răspundă tinerește, pînă la ultima bătaie : sînt membru al Partidului Muncitoresc Romîn".

O înălțătoare adunare

In după amiaza zilei de 8 Mai, în sala Palatului R.P.R. a avut loc adunarea festivă. Primiți cu aplauze și urale, la masa prezidiului au luat loc tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea precum și Gheorghe Stoica, Mihail Cruceanu, Mihail Macavei, Constantin Mănescu, participanți la primul Congres al Partidului Comunist din Romînia, P. Constantinescu-Iași, Iancu Olteanu, Constantin Țiulescu, veterani ai mișcării muncitorești din țara noastră, membri ai Comitetului Central al P.M.R.

Erau de față șefii misiunilor diplomatice ale țărilor socialiste acreditați în R.P. Romînă.

Adunarea festivă a fost deschisă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al P.M.R.

In ovațiile furtunoase ale asistenței a luat cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej care a prezentat raportul : „40 de ani de luptă sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului".

Raportul, transmis și de posturile noastre de radio și televiziune, a fost urmărit cu un viu interes. De foarte multe ori el a fost întrerupt de aplauzele puternice și îndelungate ale asistenței.

După terminarea lui, au izbucnit aplauze furtunoase și urale. Sala întreagă, în picioare, a ovaționat timp îndelungat. Dintr-o parte și din alta a sălii, răsunau lozinci : „Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej !", „Trăiască detașamentul de frunte al mișcării comuniste internaționale — Partidul Comunist al Uniunii Sovietice !", „Trăiască unitatea lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale !", „Trăiască pacea în lumea întreagă și cei ce luptă pentru ea !".

Miile de participanți la adunarea festivă scandează minute în șir : „P.M.R. !, P.M.R. !".

Asistența ia cunoștință apoi de faptul că pe adresa C.C. al P.M.R. au sosit numeroase telegrame de salut din țară și din partea partidelor comuniste și muncitorești frățești. Telegrama Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice este primită cu aplauze pline de entuziasm. Uralele nu mai contenesc. Din mii de piepturi se aud urale pentru P.C.U.S. și pentru Comitetul său Central în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov.

Apoi, tovarășul Nicolae Ceaușescu după ce a transmis mulțumiri tuturor celor ce au adresat telegrame cu prilejul celei de a 40-a aniversări a partidului nostru, a declarat închisă adunarea festivă.

Sub bolta sălii Palatului R.P.R. a răsunat melodia care a îmbărbătat la luptă pe asupriți, pe cei condamnați de burghezie la foame — Internaționala.

Idealuri împlinite

9 Mai, ora 14. Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn a oferit o masă tovărășească cu prilejul glorioasei aniversări. In mijlocul numeroasei asistențe au sosit conducătorii partidului, cărora li s-a făcut o primire călduroasă. In sala mare a Palatului R.P.R., în clădirea din care nu cu prea mulți ani în urmă s-a deschis focul asupra muncitorilor, se aflau acum cei asupra cărora s-a tras. Iată-i cu cîtă mulțumire privesc în jur, fericiți că prin lupta lor, condusă de partid, au alungat de la putere clasele exploatatoare și hidoasa monarhie.

In timpul mesei, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a rostit toasturi. Urările făcute stîrnesc ovații entuziaste. Apoi, tovarășul Gheorghe Apostol a toastat pentru Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Conducătorii partidului sînt felicitați de veteranii mișcării noastre muncitorești, sînt îmbrățișați. Ei și-au arătat totodată recunoștința pentru cei care în fruntea partidului, conduc poporul spre înfăptuirea idealurilor scumpe pentru care au luptat. Rînd pe rînd, reprezentanții organizațiilor de partid și ai organelor de stat din regiuni au felicitat de asemenea pe conducătorii partidului, exprimînd hotărîrea oamenilor muncii de a lupta neabătut pentru desăvîrșirea socialismului în țara noastră.

Pe treptele impunătoarei săli, conducătorii partidului și statului, înconjurați de veterani ai mișcării muncitorești, de reprezentanții oamenilor muncii din regiuni se fotografiază.

In aceiași seară a fost prezentată, în prezența conducătorilor partidului și statului nostru, opera „Fata cu garoafe", recenta creație a compozitorului Gheorghe Dumitrescu, închinată trecutului de luptă al partidului.

★

Ecoul glorioasei aniversări, e la fel de puternic. Întrecerea socialistă care a angajat atîtea și atîtea colective, în cinstea aniversării, continuă. Ea continuă cu același avînt, cu aceeași pasiune. Cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, rostite la adunarea festivă din 8 Mai, însuflețesc masele de oameni ai muncii spre noi victorii :

„Păsim în al cincilea deceniu de existență a partidului, se arăta în raport, însuflețiți de obiectivul măreț al desăvîrșirii construcției socialiste în țara noastră. Sub conducerea sa încercată, poporul muncitor va făuri victoria deplină a socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie !"

Ne îndreptăm cu pași siguri către aceste strălucitoare țeluri. Inainte, spre noi succese !

Const. SÎRBU

Scurtă excursie prin împrejurimile Capitalei

(Urmare din pag 1-a)

să întreprindem pe drum de slove, o scurtă excursie la margine de București.

De unde pornim ?

In pădurea Pusnicu

Pornim de la Pantelimon bunăoară, de la capătul liniei lui 7 cu autobuzul 2.

In scurt răstimp, îndată ce treci drumul de fier al Constanței, întîlnești pădurea Pusnicu de la Brănești.

Soarele varsă pulbere de aur peste fîșii și ochiuri de lumină ; pete mari dau strălucire drumeagului ce duce din șosea spre malul lacului Pasărea ; culorile se filtrează ca prin vitralii în frunzișul rar al fagilor și ulmilor fragezi. Dinaintea unei măguri, un urcuș lin duce la cabană. O cabană ca cele de pe munte, încheiată din bîrne negre cu restaurant și odăi de dormit.

De pe cerdacul ei dinaintea ochilor se răsfiră, ca un evantai, crinele dealurilor, pilcurile de verdeață.

Străjeri ai stufărișului proaspăt, plopi înalți veghează liniștea lacului, pacea pescarilor, ori plutirea lină a luntrilor. Peste lac, din pilcuri de verdeață albesc zidurile Mînăstirii Pasărea, vechi de mai bine de un veac.

Duminica e multă lume în frumoasa pădure de la Brănești și cabana cunoaște freamătul oaspeților. Echipe artistice din întreprinderi vin și dau spectacole în fața vizitatorilor și localnicilor. O bere rece și o friptură (din păcate numai duminica) completează gastronomic elementele plăcutei recreații. Pînă noaptea tîrziu pădurea sună de cîntece, de voioșie.

La Pusnicu, bineînțeles, nu se mai face pusnicie. Doar tinerii doi cîte doi se mai sihăstresc o toană pășind romanțios pe cărări tainice.

★

Nu încape îndoială că în pădure, la Brănești, e frumos. Dar iarăși neîndoios e faptul că cei ce-și petrec aici ziua de odihnă au a zice :

...autobuzul ar putea veni din șosea pînă la cabană.

...drumul de acces ar putea fi asfaltat (are cel mult un kilometru).

...o singură cabană se dovedește a fi, în zilele aglomerate, prea puțin.

La Snagov

Fiecare bucureștean, măcar din auzite, cunoaște Snagovul ; dar cei care se mulțumesc numai cu cele știute pe de-auzitelea sînt tare păgubiți. A nu fi văzut Snagovul, lacul, pădurea și mînăstirea, înseamnă a te fi lipsit de încîntarea unei plimbări lesnicioase într-un loc unde își dau întîlnire, în cea mai firească și bună tovărășie, frumusețile naturii, mărturiile trecutului, voioșia tinereții. La Snagov bucureștenii care știu prețul frumoasele vecinătăți ale orașului lor merg cu voie bună la manifestările sportive organizate pe lac, ori în pădure să odihnească în tihnă, bucuroși de umbră și răcoare.

De la București pînă la Snagov este cale de cîteva ore și mijloacele de locomoție puse la dispoziție de I.T.B. fac ca acest loc să fie arhiplin în fiecare duminică. Restaurantele și bufetele alimentate din belșug de întreprinderea de alimentație publică „Carul cu bere" din București oferă gustări și mese bine asortate. Există aici case de odihnă și multă grijă pentru vizitatori, fapt care face ca frecvența lor să crească de la un an la altul.

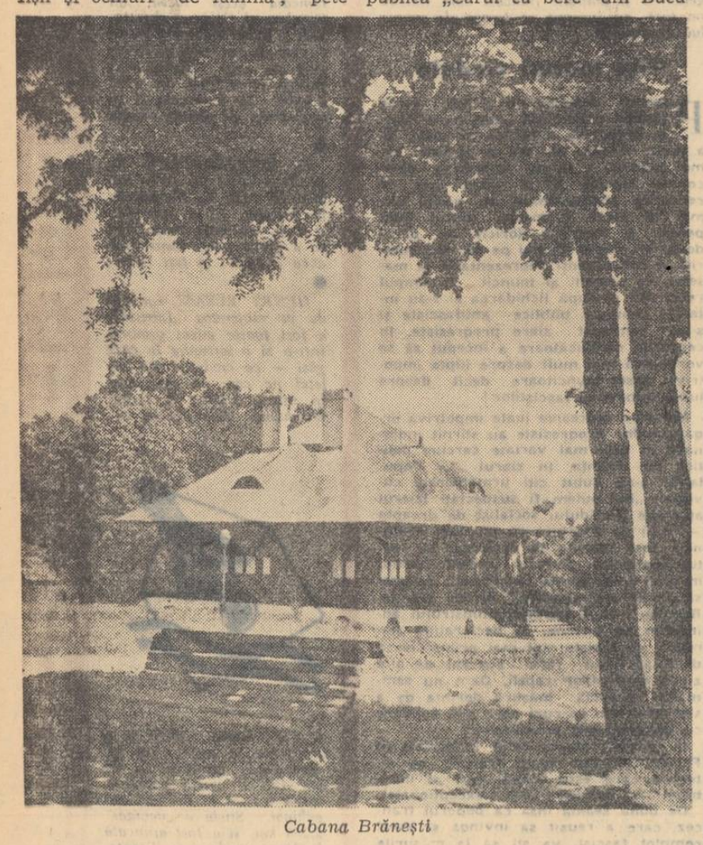

Cabana Brănești

Situată pe o insulă de pe lacul Snagov, așezarea cu același nume are mînăstire zidită de Vlad Țepeș. Există aici o ctitorie a lui Mircea Ciobanu, din jurul anului 1560 cu un splendid peristil de coloane. Pe locurile acestea a fost adăpostită o vreme tipografia lui Antim Ivireanu și tot aici, în 1643 Matei Basarab, a așezat prima tipografie pentru imprimarea cărților în limba țării.

Cu toate aceste documente care vorbesc despre trecutul țării cu frumusețea-i naturală și cu elegantele și confortabilele amenajări, Snagovul reprezintă un veritabil și încîntător obiectiv turistic. Mîna omului a transformat locurile părăginite odinioară, le-a pus frumusețea în lumină și-a făcut-o să-i slujească.

Mogoșoaia

Tot pe malul unui lac, la drum la fel de lesnicios, bucureșteanul poate afla bucurie privind palatul Brîncovenesc de la Mogoșoaia — azi muzeu de artă feudală — parcul vast, pădurea bătrînă și lacul.

Sala muzeului se bucură de prețuire. Oameni veniți de peste mări și țări au trecut pe aici și-n cartea de impresii și-au așternut, în cîteva cuvinte, emoția ce le-a fost dat s-o trăiască în vastele săli unde odihnesc pe catifele, în dosul geamurilor, odoare scumpe din vremea Brîncoveanului.

Cei obișnuiți a privi așezările de demult — bisericile, mînăstirile și cetățile — dinaintea palatului de la Mogoșoaia se găsesc la mărturia unei opere artistice de rară măiestrie, poate unica zidire laică de acest fel.

Înălțarea zidurilor, măsura pridvoarelor, tăietura ferestrelor, dantelăriile pietrei îți arată culmea ajunsă în urmă cu veacuri de cei care au știut naște din zid și piatră încîntare de poezie. Palatul, așa cum îl vezi, pare a purcede din casa simplă, țărănească, pe care o mai întîlnești și acum pe la Cîmpulung și pe la Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea precum și Gheorghe Stoica, Mihail Cruceanu, Mihail Macavei, Constantin Mănescu, participanți la primul Congres al Partidului Comunist din Romînia, P. Constantinescu-Iași, Iancu Olteanu, Constantin Țiulescu, veterani ai mișcării muncitorești din țara noastră, membri ai Comitetului Central al P.M.R.

Erau de față șefii misiunilor diplomatice ale țărilor socialiste acreditați în R.P. Romînă.

Adunarea festivă a fost deschisă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, membru al Biroului Politic și secretar al Comitetului Central al P.M.R.

In ovațiile furtunoase ale asistenței a luat cuvîntul tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej care a prezentat raportul : „40 de ani de luptă sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului".

Raportul, transmis și de posturile noastre de radio și televiziune, a fost urmărit cu un viu interes. De foarte multe ori el a fost întrerupt de aplauzele puternice și îndelungate ale asistenței.

După terminarea lui, au izbucnit aplauze furtunoase și urale. Sala întreagă, în picioare, a ovaționat timp îndelungat. Dintr-o parte și din alta a sălii, răsunau lozinci : „Trăiască Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej !", „Trăiască detașamentul de frunte al mișcării comuniste internaționale — Partidul Comunist al Uniunii Sovietice !", „Trăiască unitatea lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale !", „Trăiască pacea în lumea întreagă și cei ce luptă pentru ea !".

Miile de participanți la adunarea festivă scandează minute în șir : „P.M.R. !, P.M.R. !".

Asistența ia cunoștință apoi de faptul că pe adresa C.C. al P.M.R. au sosit numeroase telegrame de salut din țară și din partea partidelor comuniste și muncitorești frățești. Telegrama Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice este primită cu aplauze pline de entuziasm. Uralele nu mai contenesc. Din mii de piepturi se aud urale pentru P.C.U.S. și pentru Comitetul său Central în frunte cu tovarășul N. S. Hrușciov.

Apoi, tovarășul Nicolae Ceaușescu după ce a transmis mulțumiri tuturor celor ce au adresat telegrame cu prilejul celei de a 40-a aniversări a partidului nostru, a declarat închisă adunarea festivă.

Sub bolta sălii Palatului R.P.R. a răsunat melodia care a îmbărbătat la luptă pe asupriți, pe cei condamnați de burghezie la foame — Internaționala.

Idealuri împlinite

9 Mai, ora 14. Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn a oferit o masă tovărășească cu prilejul glorioasei aniversări. In mijlocul numeroasei asistențe au sosit conducătorii partidului, cărora li s-a făcut o primire călduroasă. In sala mare a Palatului R.P.R., în clădirea din care nu cu prea mulți ani în urmă s-a deschis focul asupra muncitorilor, se aflau acum cei asupra cărora s-a tras. Iată-i cu cîtă mulțumire privesc în jur, fericiți că prin lupta lor, condusă de partid, au alungat de la putere clasele exploatatoare și hidoasa monarhie.

In timpul mesei, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a rostit toasturi. Urările făcute stîrnesc ovații entuziaste. Apoi, tovarășul Gheorghe Apostol a toastat pentru Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Conducătorii partidului sînt felicitați de veteranii mișcării noastre muncitorești, sînt îmbrățișați. Ei și-au arătat totodată recunoștința pentru cei care în fruntea partidului, conduc poporul spre înfăptuirea idealurilor scumpe pentru care au luptat. Rînd pe rînd, reprezentanții organizațiilor de partid și ai organelor de stat din regiuni au felicitat de asemenea pe conducătorii partidului, exprimînd hotărîrea oamenilor muncii de a lupta neabătut pentru desăvîrșirea socialismului în țara noastră.

Pe treptele impunătoarei săli, conducătorii partidului și statului, înconjurați de veterani ai mișcării muncitorești, de reprezentanții oamenilor muncii din regiuni se fotografiază.

In aceiași seară a fost prezentată, în prezența conducătorilor partidului și statului nostru, opera „Fata cu garoafe", recenta creație a compozitorului Gheorghe Dumitrescu, închinată trecutului de luptă al partidului.

★

Ecoul glorioasei aniversări, e la fel de puternic. Întrecerea socialistă care a angajat atîtea și atîtea colective, în cinstea aniversării, continuă. Ea continuă cu același avînt, cu aceeași pasiune. Cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, rostite la adunarea festivă din 8 Mai, însuflețesc masele de oameni ai muncii spre noi victorii :

„Păsim în al cincilea deceniu de existență a partidului, se arăta în raport, însuflețiți de obiectivul măreț al desăvîrșirii construcției socialiste în țara noastră. Sub conducerea sa încercată, poporul muncitor va făuri victoria deplină a socialismului și comunismului în scumpa noastră patrie !"

Ne îndreptăm cu pași siguri către aceste strălucitoare țeluri. Inainte, spre noi succese !

Const. SÎRBU

Pasteluri de primăvară

(Urmare din pag. I-a)

lea plasa și o ridica, deschidea desaga agățată de brîu și deșerta prada. Lacul plescăia de speriate și tîrzielnice țopăituri. O clipă, în zona vînătorului amuțea concertul, ca să reînceapă după trecerea nepoftitului.

— Îs năucite de dragoste... Le înșfac cu mîna — *mă lămuri moș Ilie, acostînd la mal, cu sacul agitat ca niște foale.*

S-a așezat pe un ciot de salcie, la umbră, a scos din buzunar o cusătură cu vîrf ascuțit, pe care a petrecut-o de cîteva ori pe palma lui aspră ca o tocilă. Zîmbea mulțumit. A introdus mîna în desagă și cînd a tras-o afară se svircolea între degete, ca o mărgănetă, o broască holbată de panică și uimire.

— Pui de baltă — *a glăsuit cu ironie parcă, unchiașul.* Vă plac ? Mie, mai curînd un ciortănaș sau o bășcă saramură... Îi dau la restaurant... Unii își ling buzele, nu mai pot după puișorii ăștia...

— *Și prinzi multe ?*

— După comandă, o sută, două sute pe zi... Bătaie de cap cu jupuiala... Da' uite ce ușor merge, parcă desbraci o mănușe.

Și-n timpul acesta, eleșteul continuă să toace și să clipocească, amorezii își trimit mesagii acustice și nimic, nici un ton mai scăzut, nu trădează că în imensa formație a corului, moartea a săpat un gol.

★

Odată cu luceafărul de seară, care-i primul său număr din program, astronomul și-a făcut apariția pe Calea Victoriei. Și-a montat meticulos instrumentul cu ochiane, l-a potrivit în dreptul stelei debutante, ca și cum ar fi vrut s-o fotografieze, după care a aruncat o privire încurajatoare celor cîțiva spectatori adunați în jurul telescopului. Hei, nu-i nimeni să admire pentru cîțiva bănuți, conturul strălucitor al Venerei ? Niscai explicații astronomice nu strică... Iată, le rostește. Chiar îl ascultă trecătorii imobilizați lîngă lunetă ? Sau ?...

Amurgul de primăvară a scos pe străzi și bulevarde o lume tînără ; băieți și fete rîd plimbîndu-se în sus și în jos ; sub fiecare narină teiul expansiv al Cișmigiului a pulverizat un strop de mireasmă îmbătătoare... Sună tramvaie, gonesc automobile, pe afișul cinematografelor zîmbește frumoasa îndrăgostită ; prin fereastra restaurantului se văd consumatorii de bere... Viața orașului freamătă și cheamă.

Astronomul n-are succes în astă seară. A rămas singur și-i păcat, căci înăstimp au intrat în scenă și celelalte atracții, constelațiile, pătrarul de lună, calea lactee... Chiar și un număr suplimentar pe care poate conta, o nebuloasă...

Și iată, s-au oprit doi cetățeni, un bărbat și o femeie. Tineri. Bărbatul a zis : „Am o idee". S-a apropiat de lunetă și fără să ceară încuviințarea proprietarului, a început s-o dirijeze spre strada Brezoianu, ca un tunar, ce reperează, de la distanță, o țintă căutată. A găsit-o. A privit o clipă prin lentilă, îndoit, panorama cvartalului nou cu ferestrele blocurilor luminate electric, apoi s-a înălțat brusc exclamînd cu o triumfătoare mulțumire :

— Nu ți-am spus să nu te impacientezi ?... Mama mare are, săraca, grijă de copil... Il leagănă. Vino s-o vezi și tu.

Femeia s-a uitat și dînsa ca prin gaura cheii și a rîs fericită.

— Exact... Mama mare e la post... Strașnică idee ai avut... Eram îngrijată... Hai în Cișmigiu să ne plimbăm cu barca.

Astronomul privea cu melancolie firmamentul.

★

Indeletnicirea tocilarului — ați observat că a început să dispară ? — nu-i atît de atracțioasă ca să merite un pastel. Mai întîi acustica ei neplăcută care-ți vitriolează sistemul nervos. Apoi nu știu ce elan neisbutit, în corcitura asta de bicicletă și roabă, care deși pedalată cu energie, rămîne prioponită locului. Nu fuge, nu zboară. Zbiară însă.

Dar să vedeți... Decum și-a anunțat prezența diș de dimineață, trepanînd pînă la meninge, cu un ferăstrău tocit, tîdvele locatarilor — am ieșit la fereastră. Tocilarul hipnotiza cu o privire scrutătoare etajele blocurilor, acompaniindu-și „pasele" cu muzica infernală a fierului frecat de piatra învîrtită vertiginos și — oroare ! din toate părțile s-au năpustit spre dînsul femei și bărbați cu cuțite. Se răzbună ! Il asasinează !

Ași ! I-au predat armele, ca o armată capitulată și și-au văzut de treabă. Meșterul s-a apucat să șlefuiască harnic lamele știrbite, pe alt ton, nu mai muzical însă. Și peste puțin le-a înmînat posesorilor legali, sclipitoare ; cuțite mari pentru hăcuit hartanele de carne, cuțite dințate pentru pîine, cuțite de masă...

Tocmai cînd a dat să plece, s-a apropiat de dînsul fata cu foarfecele de manecură. O fată blondă și îmbujorată și un foarfece mititel ca o șpelcă. Se cunoșteau pe semne, fiindcă în vreme ce plimba obiectul minuscul pe piatra circulară, îi vorbea cu însuflețire, privind-o în ochi. Fata surîdea și ridica din umeri.

Și urmărind scena, în dimineața aurie de primăvară, am observat că meșterul furat de sentimente, continua să ascută foarfecele într-un tempo din ce în ce mai pasionat. Și era firesc ca atîta energie cheltuită să-și arate efectul. Un efect, din păcate altul decît cel scontat. Fiindcă la un moment dat, foarfecele s-a micșorat, pînă a ajuns cît o agrafă, apoi cît o cheiță de geamantan, cît un bold. Și dacă nu i-ași fi atras atenția, cu siguranță își sacrifica și degetul, toată mîna, pe rugul „flirtului" de primăvară.

Fata a exclamat „vai" ! tocilarul a rîs, iar portăreasa care a asistat la scenă a conchis : „Îl amurezat lulea !"

F. Brunea—FOX

MAGAZIN MEDICAL

Aerul condiționat

Însemnătatea aerului proaspăt pentru viața organismului omenesc este îndeobște bine cunoscută. Dintre gazele care intră în compoziția aerului, cel mai important pentru organismul omului este oxigenul, deși se găsește numai în proporție de 20,7 la sută (la nivelul mării).

Oxigenul reținut de organismul uman în momentul respirației, deși este numai în parte folosit de acesta, asigură însă arderile de la nivelul celulelor și în felul acesta stă la baza vieții omului.

De transportul oxigenului pînă la cele mai îndepărtate celule ale corpului se ocupă, după cum se știe, sîngele, fixîndu-l pe hemoglobină.

Cercetătorii au constatat că atunci cînd scăderea oxigenului molecular ajunge pînă la 15-16 la sută, apar tulburări grave în organismul omului.

Intr-o încăpere unde sînt mulți oameni (săli de spectacole, săli de cursuri, birouri, dormitoare comune etc.) aerul își schimbă treptat compoziția chimică. Aceasta înseamnă o scădere a cantității de oxigen și o creștere a bioxidului de carbon, produs al expirației omenești. Totodată, crește și umiditatea aerului, rezultată din respirația și transpirația oamenilor. Crește și temperatura aerului datorită căldurii emanate de corpuri. Toate aceste modificări ale atmosferei cuprinse în termenul de viciere a aerului, produc diferite tulburări în organismul omului în raport cu gradul de viciere.

Respirația devine mai grea, apar durerile de cap, uneori chiar tulburări nervoase cu vărsături, somnolență etc. In condiții de viciere foarte înaintată poate surveni chiar moartea.

Pentru a menține o atmosferă permanent optimă, sălile construite azi la noi, sînt prevăzute cu instalații speciale pentru condiționarea aerului. Aceasta se face printr-un sistem de absorbție a aerului curat din afară, trecerea lui prin camera specială de încălzire (în timpul iernii) sau de răcire (în timpul verii), astfel ca să nu se realizeze o diferență prea mare de temperatură, în momentul introducerii lui în sală. In același timp, aerul viciat din interiorul sălii este evacuat tot printr-un dispozitiv mecanic.

Principalul, în condiționarea aerului viciat, nu constă în creșterea oxigenului și scăderea bioxidului de carbon ci în modificarea proprietăților fizice ale aerului. Deci, nu este vorba de o viciere atît chimică cît fizică. La această concluzie s-a ajuns prin experiențe precise care au dovedit că în încăperi și săli obișnuite, cu aglomerație, apar tulburări deși oxigenul nu scade sub 16 la sută și bioxidul de carbon nu crește peste 1-2 la sută, concentrații la care nu ar trebui să apară acțiunea nocivă.

Mai interesantă și concludentă a fost însă experiența prin care s-a dovedit că este suficientă accelerarea mișcării aerului într-o încăpere în care oamenii manifestau tulburări de viciere, ca aceste tulburări să dispară, deși compoziția aerului nu a fost îmbunătățită. Așa se și explică de altfel efectul binefăcător al evantaiului ca de altfel și al ventilatoarelor simple.

Pentru și mai multă convingere s-a făcut atunci și următoarea experiență. Persoanele din interiorul încăperii au fost puse să expire aer în exterior și s-a văzut că deși chimic aerul nu se viciază, tulburările legate de aer viciat au apărut totuși. Invers, persoanele aflate în exteriorul unei camere cu aer viciat au fost puse să respire aerul din încăpere — nu au făcut nici un fel de tulburări.

Explicația corectă a fost găsită de abia atunci cînd s-au luat în considerare proprietățile fizice ale aerului : creșterea temperaturii din încăpere, creșterea exagerată a umidității, lipsa curenților de aer etc. care tulbură procesul de termoreglare. La aceasta se adaugă, după cît se pare, mirosul neplăcut al aerului viciat, ca factor excitant negativ și desigur scăderea cantității de oxigen și creșterea de bioxid de carbon, acestea din urmă fără a avea însă o importanță hotărîtoare în condițiile unor săli obișnuite.

La construcțiile noastre noi, sălile publice sînt prevăzute de aceea nu numai cu mijloace de recondiționare ci în primul rînd asigură un cubaj corespunzător și o bună ventilație, în sensul asigurării mișcării aerului.

Dr. V. IVANOV

Pe urmele balneologiei noastre

În urmă cu 55 de ani, apărea în București „Călăuza stațiunilor balneare și climaterice din Romînia" în care se arăta, printre altele, stadiul de dezvoltare a unor stațiuni.

Autorul, căutînd să explice de ce vin atît de puțini vizitatori în stațiunile de cură, spunea :

...„cei care posedă în stațiuni vile, căsuțe și hoteluri își închipuie că în 2-3 ani au să se îmbogățească din pungile celor care sufăr".

„...administrațiile stațiunilor sînt convinse că dacă au angajat niște bieți muzicanți, care prin zgomotul ce fac nu lasă publicul să se odihnească și au să-

dit cîțiva arbori piperniciți cu cîteva zorele și-au îndeplinit rolul lor de binefăcători și lumea are să se îmbulzească în stațiuni".

„...cazarea la circiumari, în 95% din cazuri este mizerabilă și domnește murdăria cea mai cumplită. Specula intolerabilă gonește pe vizitatori".

★

Dacă în acele vremuri stațiunea de cură era prea îndepărtată, medicii recomandau celor suferinzi de a face călătoria cu 2-3 popasuri și numai în cursul zilei. Aceasta însemna că uneori trebuiau 4-6 zile numai pentru drumul la ducere și înapoierea dintr-o stațiune.

★

Pentru cei ce plecau în stațiunile care depășeau altitudini de 200 m se recomanda în lunile iulie și august de a nu omite din bagaje paltonul, șosonți și galoșii.

La Govora, în tratamentul afecțiunilor aparatului respirator erau foarte apreciate inhalațiile cu... păcură.

★

Multe din stațiunile balneo-climaterice pentru a-și atrage vizitatorii, subliniau faptul că în stațiunea respectivă, „excursioniștii găsesc să închirieze trăsuri cu ziua, cai și... care cu boi".

★

Cura internă cu ape minerale la Slănicul Moldovei se făcea în diferite moduri. Foarte uzitat era și obiceiul de a se administra apele amestecate cu lapte sau zer.

De aceia, reclama se făcea în aceeași măsură atît pentru apele minerale ale stațiunii cît și pentru stînele din împrejurimi.

★

Apele de Căciulata se bucurau de o bună reputație și în Franța. In anul 1869 Napoleon al III-lea, auzind de efectul miraculos al acestor ape, se hotărî să vină în Romînia pentru a urma o cură la Căciulata și își anunță sosirea.

Precipitîndu-se însă evenimentele politice care urmau să declanșeze războiul Franței cu Germania, împăratul își contramandă cura.

★

In timpul dominației turcești asupra orașului Brăila, stațiunea balneară Lacul-Sărat din apropierea orașului, se bucura de unanime aprecieri din partea stăpînitorilor de atunci.

Aceste aprecieri se traduceau prin aceia că turcii își scăldau în lac caii bolnavi de diferite afecțiuni ale picioarelor.

Și caii... se făceau bine.

★

Multe din apele minerale ale țării noastre au fost apreciate în străinătate încă cu foarte mulți ani în urmă.

Printre acestea, apele minerale de la Slănicul Moldovei, ale căror izvoare au fost descoperite în urmă cu 160 de ani de către un vînător, au obținut în anul 1881 medalia de argint la expoziția internațională de la Franckfurt pe Main ; în anul 1889 medalia de aur la expoziția de la Paris ; la 1894 medalia de aur la expoziția de la București ; la 1900 medalia de aur de la expoziția internațională de la Paris. Acestea sînt numai o parte din titlurile de glorie ale apelor noastre minerale.

Dr. LEGIC

Noutăți medicale

Ultrasunetele înlocuiesc sonda

Acei care au călătorit pe un vas modern, de genul „Transilvaniei" noastre și au avut curiozitatea și permisiunea comandantului de a vizita puntea de comandă, au fost uimiți desigur de utilajul modern folosit azi de navigatori. Printre altele au putut vedea cum se poate sonda cu precizie adîncimea mărilor cu ajutorul ultrasunetelor.

De curînd doi cercetători elvețieni au aplicat același principiu în diagnosticul organelor interne ale omului. Aparatul este foarte mic — de mărimea unui stilou. El realizează emiterea de raze ultrascurte și apoi recepționarea undelor reflectate. Acestea sînt înregistrate de un dispozitiv special pe o bandă de hîrtie. Emițătorul de unde este plimbat pe spinarea sau pe abdomenul bolnavului. Liniile înregistrate redau cu fidelitate conturul, forma și mișcările inimii, stomacului și intestinelor.

Astfel ultrasunetele permit să nu se apeleze la metode mai complicate de sondare a organelor interne a căror formă, mărime etc. interesează. După cît se pare după primele aplicări ale noului aparat, aportul acestuia este util în special în cazul organelor la care se ajunge greu cu mijloacele de investigație existente (pancreasul, splina etc.).

Cu cît crește populația globului...

Datele statistice privind evoluția populației întregului glob în diferite epoci, sînt deosebit de interesante.

Se apreciază (aproximativ, bineînțeles) că în anul 1000, populația tuturor continentelor globului pămîntesc se cifra la 275 milioane de oameni.

Abia după șapte veacuri numărul acestora s-a dublat.

După aceasta însă ritmul de creștere s-a accelerat impresionant.

In 1800 populația globului era de 1.000.000.000.

In 1860 atinge un miliard și jumătate.

In primele două decenii ale veacului prezent s-a atins cifra de 2 miliarde, ca în 1960 să fie de 2 miliarde 800 de mii. Specialiștii cred că în anul 2000 această cifră va crește la 5 miliarde.

Este interesant că această creștere impresionantă nu s-a produs numai pe seama unei creșteri a natalității. Atunci ? Fenomenul se datorește scăderii impresionante a mortalității, datorită succeselor medicinii contemporane și în special datorită scăderii mortalității în rîndul copiilor.

CÎTE CEVA DESPRE REUMATISM?

Reumatismul a produs oamenilor suferințe încă din cele mai vechi timpuri. Nu numai vechii egipteni și romani se plîngeau de durerile provocate de această boală, ci și strămoșii noștri din perioada neolitică. Studiul scheletelor omenești din acele timpuri confirmă existența reumatismului.

Cercetările unor paleontologi dovedesc că reumatismul este chiar mai vechi decît omul, urmele acestei boli găsindu-se la reptilele uriașe din perioada mezozoică.

Hippocrat, socotit ca părintele medicinii, a furnizat cele mai vechi documente medicale asupra reumatismului. De la el au rămas date din care reiese că anticii foloseau termenul general de artrită pentru manifestările de reumatism și în special termenul de „podagră" pentru durerile piciorului.

O climă constant friguroasă, cum este cea polară, este mai puțin defavorabilă producerii reumatismului decît o climă de contrast cu variații mari de temperatură între anotimpuri.

Ploile cu picături mărunte întrețin durerea în reumatism, pe cînd cele cu picături mari o ușurează.

Frigul influențează defavorabil afecțiunile reumatice prin provocarea unei vasoconstricții periferice și prin proprietatea de a declanșa manifestări alergice. Căldura, dimpotrivă, are un efect favorabil asupra irigației țesuturilor și previne declanșarea bolii.

Unii specialiști folosesc pentru tratamentul reumatismului o cameră așa-zisă „tropicală" care realizează toate condițiile climatice ale zonelor tropicale.

In Anglia, boala lui Socolschi-Bouilland (reumatismul acut infectios) este de 30 ori mai frecventă la copiii săraci decît la cei cu stare materială bună

In localitatea Eton din Anglia, copiii marii burghezii britanice care-și fac studiile la colegiul din această localitate, nu se îmbolnăvesc aproape niciodată de reumatism, în timp ce copiii săraci ai localnicilor fac foarte des această boală.

Ce știi despre organismul dv.

1. CANTITATEA SECREȚIILOR DIGESTIVE

In 24 de ore tubul digestiv al adultului eliberează între 7 și 10 litri de secreții la diverse minute după cum urmează :

800 cc. secreție salivară
200—5.000 cc. secreție gastrică
1.000 cc. suc pancreatic
2.000 cc. suc intestinal
800—1.000 cc bilă.

2. VARIAȚII MAXIMALE ALE TEMPERATURII CORPULUI

In Norvegia temperatura axilară medie este 36°5. In Italia 37°3.

La naștere copilul are 38°. La bătrîni temperatura tinde spre 35° din cauza micșorării arderilor organismului.

Urcarea unei scări ridică temperatura cu 4—5 zecimi de grad. Un efort fizic important poate urca temperatura cu maximum 2°.

Intre orele 5—6 dimineața și 17—18 seara există o diferență de temperatură de 8 zecimi de grad cu maximum în orele de seară.

3. CE ESTE DUREREA CUTANATĂ ?

A fost considerată o exagerare a celorlalte sensibilități (cald, frig, tact.).

Cercetări de electro-fiziologie demonstrează însă individualitatea sensibilității dureroase. Pe 1 cm² densitatea punctelor dureroase variază de la 50 la 200.

4. CÎT DOARME OMUL ÎN VIAȚĂ

Omul doarme 1/3 din viață. Copilul doarme în medie 18-22 ore. Adultul opt ore. Bătrînul 5-6 ore.

5. MĂSURĂTORILE... SOMNULUI.

Somnul normal este cel fără vise. Maximum de profunzime este la sfîrșitul primei ore după adormire, apoi descrește progresiv pînă la deșteptare. Prin „putere reparatoare" se înțelege un produs între durată și profunzime.

Insomnia experimentală pe animal duce la fenomene de intoxicație.

6. UN MINUT DIN ACTIVITATEA INIMII.

In starea de repaus a organismului, inima primește și trimite pe minut 5—6 litri sînge.

In timpul unui efort fizic prin inimă trec pe minut 19—37 litri sînge.

Mușchiul cardiac efectuează un lucru mecanic care echivalează cu ridicarea într-un minut a unei greutăți de 70 kg. la 1 metru înălțime.

SPORT

ISTORICUL VOLEIULUI

în cuvinte și imagini

Jocurile de la București s-au desfășurat în lumina ultimelor hotărîri regulamentare luate la Praga. Se știe de exemplu că o echipă pentru a cîștiga trebuie să cucerească prima 3 seturi din cinci. Prima zi a Balcaniadei a pus în dificultate organizatorii deoarece la meciul nostru cu albanezii la situația de 3-0

pentru noi nu știau dacă trebuie să ne oprim aici sau să jucăm cinci seturi. Pentru siguranță echipa noastră a mai jucat 2 seturi și astfel primul meci oficial al Balcaniadei s-a terminat cu 5-0. A doua zi lucrurile s-au pus la punct și jocurile s-au desfășurat normal.

Tot în legătură cu prima ediție a Balcaniadei de volei este interesant de subliniat faptul că cu acest prilej a avut loc pentru prima oară la noi în țară selecționarea unei reprezentative naționale.

Succesul deosebit de care s-a bucurat Balcaniada de la București a dus la organizarea — un an mai tîrziu — a celei de-a doua ediții a competiției. De astă-dată voleibaliștii și voleibalistele care s-au întrecut la București, în 1946, s-au reîntîlnit în capitala Albaniei, țară căreia i-a fost încredințată organizarea Balcaniadei. Prima surpriză a competiției s-a produs încă cu

cîteva zile înainte de începerea jocurilor. Participanții au fost oarecum surprinși în momentul în care la Tirana au sosit pentru a lua parte la competiție sportivii din Ungaria și Triest. Organizatorii au pus însă repede capăt nedumeririi anunțînd că federațiile din Ungaria și Triest au solicitat să li se acorde și lor dreptul de a participa la întreceri.

Echipa feminină a Ungariei formată cu puțin timp înainte de participarea la competiție, era alcătuită în majoritate din artiste ale diferitelor teatre din Budapesta. De acest fapt au profitat organiza-

torii care atunci cînd echipa maghiară nu avea de susținut întîlniri, foloseau jucătoarele ca arbitri de linie pentru... a încinta ochiul spectatorilor.

Și la această ediție a Balcaniadei reprezentanții noștri au avut o comportare remarcabilă ocupînd locul II atît la fete cît și la băieți. Victoria finală a fost obținută de echipele iugoslaviei care în partidele decisive cu sportivii noștri au prins... „o zi mai bună".

Tot în anul 1947, la Paris s-a desfășurat toamna o altă competiție internațională. Este vorba de primul campionat universitar. Organizarea lui a fost hotărîtă încă din primăvară cu prilejul înființării federației internaționale. Întrecerile de la Paris au fost dominate de sportivii cehi care au terminat

competiția neînvinși, lăsînd o plăcută impresie datorită folosirii unor procedee tehnice necunoscute în acea vreme. După această competiție cehii erau considerați, neoficial, campioni europeni. Un an mai tîrziu ei aveau să devină la Roma veritabili campioni ai bătrînului continent, cîștigînd primul campionat european fără a pierde vreo partidă.

Texi : Marcel RUSESCU
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

MÎINE LA ANKARA

Întîlnirea de fotbal Turcia-Romînia

După o pauză de aproape un an de zile, cît a trecut de la partida cu echipa Cehoslovaciei, jucată la Bratislava, națională noastră de fotbal reintră pe arena internațională, cu meciul interțări ce-l va susține mîine la Ankara, în compania reprezentativei Turciei.

Întîlnirea stîrnește un sporit interes pentru noi, cunoscînd faptul că această partidă constituie un început de drum pentru fotbaliștii noștri fruntași, care tot mîine vor susține, la București, o partidă cu reprezentativa B a Turciei.

Ambele întîlniri au rolul să permită o primă verificare mai concludentă a stadiului de pregătire a fotbaliștilor noștri, al nivelului calitativ atins de ei, în această etapă de redresare a fotbalului nostru.

La a șaptea partidă

Cu meciul de mîine, întîlnirea Romînia—Turcia a ajuns la a șaptea ediție. Palmaresul indică pînă acum trei victorii românești, două eșecuri și un rezultat de egalitate. Din acest palmares o atenție mai deosebită se cuvine, totuși, acordată ultimelor două partide disputate în cadrul „Cupei Europei". În noiembrie 1958, la București, fotbaliștii noștri au debutat în competiție cu o victorie la scorul de 3—0. Cîteva luni mai tîrziu, în aprilie 1959, la Ankara, fotbaliștii turci au obținut victoria, cu scorul de 2—0, în partida disputată pe stadionul „Mihat Paşa" din Istanbul. Calificarea mai departe în „Cupa Europei" a fost obținută de echipa noastră, dar ambele jocuri au permis să se constate progresele realizate de fotbaliștii turci, care au arătat o bună valoare tehnică. Impresia aceasta a fost confirmată, de altfel, de partidele interoluburi care au urmat între fotbaliștii celor două țări, dintre care cea mai recentă a fost Steagul Roșu Brașov—Fenerbahce (0—0) la Ankara.

În cele două jocuri din „Cupa Europei", Turcia a folosit aproape aceeași formație, la Ankara fiind schimbați față de jocul de la București numai portarul (Turgay accidentîndu-se în prima partidă) și centrul atacant, Suat luînd locul lui Metin. Au jucat deci : Turgay (Ozcan) — Ismail, Basri — Mustafa, Naci, Ahmed, Hilmi, Can, Metin (Suat), Lefter, Cadri. Stabilitatea aceasta a echipei naționale turce merită atenție, pentru că și ea explică performanțele ce le obține, prin jocul colectiv și omogen ce-l practică După doi ani de la ultimul joc cu Turcia, în formația probabilă de mîine a viitorilor adversari ai echipei noastre naționale A, regăsim nu mai puțin de 8 jucători din același lot și anume : Ozcan, Ahmed, Naci, Ismail, Suat, Mustafa, Lefter și Metin. Modificări importante s-au făcut numai liniei de atac, în care au intrat trei jucători : Tarik, Aydin și Zeynel. Omogenitatea acestui lot, care joacă de atîta timp împreună, va însemna un atu prețios pentru echipa Turciei, care beneficiază și de un alt mare avantaj : terenul.

La Ankara, ca și la Istanbul, reprezentativa Turciei dovedește o acomodare deosebită, fapt care a făcut ca de mulți ani să dobîndească aici frumoase succese. Pe teren propriu, în toți acești ani, reprezentativa Turciei a cunoscut o singură înfrîngere, cu 0—1, dar învingătoare a fost echipa Braziliei. Anul trecut, naționala Turciei a jucat un singur meci interțări acasă, care a corespuns cu o victorie de ecou asupra Scoției, învinsă la Ankara cu 4—2.

Omogenitatea, avantajul terenului propriu și o valoare tehnică superioară, pe lîngă puterea de luptă a echipei, iată punctele tari pe care se sprijină naționala Turciei, la care mai e necesar să se adauge că de aproape o lună de zile

Fază din partida de fotbal Rominia — Turcia, de la București (3—0)

a susținut numeroase partide de omogenizare.

Ce așteptăm de la echipa noastră

Echipa noastră națională se află după cum se știe, într-o perioadă de tranziție, care caracterizează în

PALMARESUL ÎNTÎLNIRII

1923 : Romînia—Turcia, la Istanbul, 2—2
1925 : Romînia—Turcia, la București, 1—2
1926 : Romînia—Turcia, la Istanbul, 3—1
1928 : Romînia—Turcia, la Arad, 4—2
1958 : Romînia—Turcia, la București, 3—0
1959 : Romînia—Turcia, la Istanbul, 0—2

momentul de față întreg fotbalul nostru, orientat spre îmbunătățirea substanțială a tehnicii, a jocului practicat. Timpul scurt care a trecut pînă acum (pentru că e vorba de un proces de transformare în care un an nu reprezintă mult) nu oferă posibilitatea unor concluzii categorice, după cum nici rezultatul jocurilor de mîine cu Turcia nu sînt chemate pentru acestea. E cum am mai spus, doar o primă verificare mai concludentă. Însă chiar așa, unele adnotări se cuvin, totuși, făcute. De la prima ieșire publică asigurată lotului echipei A (în octombrie 1960, cu Bahia), selecționabilii au fost destul de des schimbați, așa că sub raportul omogenității — și chiar pregătirii în general — echipei nu i s-a asigurat ceea ce timpul acesta ar fi permis în cazul unor alegeri mai ferme, mai consecvente. S-ar cuveni, de aceea, ca jocul de mîine cu Turcia, să fie piatra de hotar pentru lotul nostru reprezentativ A, în sensul că să i se dea stabilitatea absolut necesară unei munci organizate, planificate, de perspectivă. O stabilitate care, la rîndu-i, va influența binefăcător și asupra lotului echipei de tineret.

Cei care se ocupă de alcătuirea și pregătirea națională a noastre au avut suficiente prilejuri să învețe pînă acum din experiența fotbalului nostru, ca și din a altor țări, cît de dăunătoare este improvizația în materie de alcătuire a unei echipe reprezentative. Și improvizație înseamnă și alegerea mereu a altor titulari, dintr-un lot „primenit" de la un joc la altul.

În nici un caz nu pe această cale se va ajunge ca echipa noastră națională să joace un rol în fotbalul continental, chiar dacă de jos în sus, la cluburi, se vor obține rezultate în munca pentru îmbunătățirea calitativă a fotbaliștilor noștri fruntași.

Facem aceste remarci pentru că există unele indicii serioase că s-a păşit greşit în această direcție, ceea ce trebuie neapărat de analizat și de remediat. Caracterul amical al întîlnirii cu Turcia, deci lipsa „mizei" ca în partidele unei competiții, creează climatul favorabil pentru constatările ce se cer obținute în momentul de față, în compania unui adversar bine pregătit, care joacă pe terenul și în fața publicului lui, un adversar ce se verifică la rîndu-i înaintea preliminariilor campionatului mondial.

I. BOCIOACĂ

Mozaic sportiv

● **ZIARUL „Les Sports" din Bruxelles publică un amplu articol despre atleta noastră Iolanda Balaș. Însoțit de o fotografie, pe trei coloane, articolul cuprinde numeroase date despre activitatea recordmanei mondiale pe care autorul o consideră drept cea mai bună atletă a tuturor timpurilor.**

● **CONCURSUL de deschidere a sezonului atletic la Napoli a fost boicotat de un număr de 36 de atleți, printre care se află și cunoscutul sprinter Carlo Gianone. Atleții napolitani au protestat astfel împotriva autorităților orașului care manifestă o totală indiferență față de instalațiile sportive aflate într-o stare deplorabilă. Liga de atletism i-a suspendat pe atleții grevişti, dar nu a luat în schimb nici o măsură pentru a îmbunătăți starea bazelor sportive.**

● **CAMPIONUL mondial de box la categoria grea Floyd Paterson, a declarat că nu-i recunoaște drept șalanjer pe Sonny Liston, deoarece acesta s-ar afla sub „controlul" indirect al cunoscuților gangsteri din lumea boxului, Frankie Carbo și Blinkie Palermo. Paterson a prezentat dovezi că manajerul lui Liston, Pepino Barone, este omul de încredere al celor doi gangsteri.**

● **MAI MULT de o sută de jucători de fotbal profesioniști din Anglia sînt șomeri. Aceștia nu și-au mai găsit angajamente deoarece cluburile engleze și-au redus efectivele din cauza deficitelor financiare. Ziarul „Daily Express" sugerează ca jucătorii șomeri să fie „exportați" în Canada sau Australia.**

● **FOTBALIȘTII brazilieni nu mai sînt de vînzare cel puțin pînă după campionatul mondial care va avea loc în 1962 în Chile. Confederația braziliană a sporturilor a interzis orice transfer în străinătate jucătorilor de la marile cluburi braziliene. Președintele Braziliei, Quadros, a intervenit personal ca Pele să nu fie vîndut clubului Juventus Torino care l-a solicitat pentru o sumă fabuloasă. Pînă la luarea acestor măsuri peste 40 de jucători brazilieni au plecat în Argentina și țările Europei de la ultimul campionat mondial. Ultimii dintre ei, Almir, Maurino și Dino făceau parte din lotul național.**

● **JOCHEUL american Roy Gilbert în vîrstă de 22 de ani, a murit în timpul unei curse disputate pe hipodromul Apeduct din apropiere de New York. Calul pe care călărea a ieșit de pe pistă iar Gilbert pierzîndu-și echilibrul a căzut în cap și a suferit o fractură a craniului.**

● **JUCĂTORUL cel mai popular al echipei America din Rio de Janeiro este portarul Pompeia. În timpul pionjoanelor sale el lasă impresia că zboară pur și simplu, lucru însă perfect explicabil deoarece pînă a deveni portar de fotbal, Pompeia a fost trapezist într-un circ. Singura deosebire că înainte lucra fără plasă iar acuma se află „în plasă".**

Hamburg S. V., se dopează?

După prima ediție a întîlnirii F. C. Barcelona — Hamburg S. V. din „Cupa campionilor europeni" la fotbal, jucată la Barcelona, ziarul „Pueblo" care apare la Madrid a afirmat că jucătorii germani au fost dopați.

Gunter Mahlmann, antrenorul lui Hamburg S. V. a calificat această afirmație drept „o prostie fără asemănare", însă în același timp a dat următoarea explicație hotărîrii după care accesul ziariștilor la vestiarul jucătorilor germani a fost oprit un sfert de oră de la terminarea jocului : „După o dispută atît de epuizantă, jucătorii aveau nevoie de cîteva minute de odihnă. Chiar eu am dat dispozițiile necesare ca vestiarul să nu fie luat cu asalt".

Se pare însă că tocmai această îngrădire a întărit credința celor care au afirmat cu tărie că jucătorii germani au fost dopați.

Din presa străină

Frigiderele, cicoarea, mașinile de rîșnit cafea, vermutul și... sportul

Frigiderele „Ignes" au intrat în „Cupa campionilor europeni" ediția 1961/2 la baschet. Echipa ce le poartă numele a cîștigat ultima ediție a campionatului Italiei, care i-a adus această calificare. Așa că „comendatore" Borghi, industriașul ce-o finanțează în scopuri publicitare, va începe acum să se preocupe de viitoarea carieră a echipei frigiderelor și aparatelor electrice de menaj ce le fabrică pentru o reușită și mai mare : cîștigarea acestui trofeu. E deosebit de interesant comentariul ce-l face ziarul parizian „L'Humanité" în acest sens, din care reproducem următoarele :

„Borghi are bani și un simț ascuțit al publicității. El își spune sportiv. Giovanni Borghi nu s-a interesat de fotbal ca Agnelli, patronul lui „Fiat" și al lui Juventus din Torino, ca Moratti, magnatul petrolului și proprietarul lui Internazionale din Milano. El a preferat ciclismul, devenind concurentul direct al lui Valente, directorul mașinilor de cafea „Faema" și al lui Rik Van Loy (n.n. — campion mondial de ciclism pe 1960).

Dar Borghi ținea să aibă mai multe corzi la arcul lui. Boxerii Mario d'Agata și Diulio Loi, sînt ai lui „Ignis"... Cînd veți ști că internaționalul italian de baschet Padovan este șef de publicitate la Borghi, veți înțelege cu ușurință că titlul de campion al Italiei n-a venit prin întîmplare la Camerio (n.n. — localitatea în care se fabrică frigiderele).

Anul viitor, „Ignis" va putea deci să dispute „Cupa campionilor europeni". E o nouă etapă pentru Giovanni Borghi, care povestește cui vrea să-l asculte, că esențialul este să vadă cuvîntul „Ignis" în multiple locuri. Și ca să facă onoare acestei promovări, Borghi va mări fără îndoială bugetul „publicitar" al echipei lui *amatoare* (n.n. — sublinierea ne aparține) de baschet, oferind situații în aur la cîțivaași din Italia... sau din Franța sau din alte părți, americanii fiind foarte căutați pe piața mondială a baschetului.

Deci cu „Ignis", „Cupa campionilor europeni" la baschet... va semăna ceva mai mult cu sora ei de la fotbal.

Iată viitorul imediat al sportului capitalist așa cum îl arată și prezentul. O întrecere între frigidere, cicoare, mașini de rîșnit cafea, vermut, paste de dinți, creme de ras etc., firme care transformă sportivii în niște reclame vii.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

Bravul soldat Svejk

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Asta s-a petrecut după mai multe zile, cînd Svejk a fost adus în mijlocul careului format de ostașii regimentului și s-a trezit ochi în ochi cu comandantul, colonelul Schröder.

Comandantul privi îndelung, la ostașul rotofei, cu figura-i zîmbăreață și cu urechile mari ieșindu-i din capelă și-și exprimă, cu voce tare, bănuiala :

— Asta nu e cumva idiot?

— Vă raportez cu respect, domnule colonel, că e adevărat, sînt idiot! — răspunse chiar Svejk.

Se dumiri colonelul că cel din fața lui e faimoasa ordonanță a locotenentului Lukas, despre care mersese vestea în toată garnizoana. Și cum avea convingerea nestrămutată că vinovați pentru greșelile ordonanțelor sînt înșiși ofițerii lor, care nu știu să-i strunească și să-i educe cum trebuie, dădu următoarea înțeleaptă sentință:

— Marș la închisoare, vită încălțată! Ai trei zile de arest. Iar după aceea te prezinți din nou la locotenentul Lukas, și-ți reiei serviciul. Dacă Lukas și-a ales o ordonanță atît de idioată, n-are decît să se descurce cum o ști cu ea. Îl privește...

Nici n-apucă Svejk să-și termine cele trei zile de arest, că fu luat sub escortă și dus la gară, unde află că pleacă, împreună cu tot regimentul, într-o localitate din Ungaria unde au fost transferați. Fu condus, împreună cu alt arestat, un teterist, în vagonul ostașilor, unde avură ca tovarăș de drum pe un ofițer preot de campanie, părintele Lacina, care nimerise acolo după un chef strașnic. Svejk îl ajută pe preot să se culce, îi puse chiar sub cap propria lui manta și preotul le vorbi, cu multă competență, despre felul cum trebuie preparată iahnia de ciuperci, care este cu atît mai bună cu cît conține mai multe ciuperci. Esențial este însă ca, întîi și întîi, ciupercile să fie bine prăjite cu ceapă. După aceea abia i se adaugă foile de dafin și ceapa...

— Ceapa ați binevoit s-o puneți mai înaintea observă îndrăznet teteristul, dar Svejk avu grijă să intervină împăciuitor:

— Domnul ofițer are dreptate. Cu cît se pune mai multă ceapă, cu atît mai bine...

Preotul nu mai dădu însă atenție acestor observații atît de judicioase, căci adormise, pasămi-te, sforăind din ce în ce mai zgomotos. Din cînd în cînd bolborosea cîte ceva și cei doi arestați, precum și ostașii din escortă, își putură da

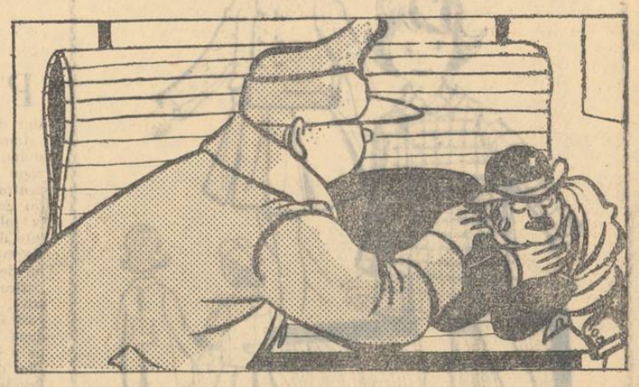

seama la ce visează sfinția sa, deveme ce la un moment dat se auzi foarte distinct: — Hei, s-aude? Mai mult sos, ce naiba!...

Trenul porni, popa își continuă fericit somnul legănat de vise gastronomice, soldații din escortă se puseră pe jocuri, iar teteristul privea pe o ferăstruică peisajul. Mai tîrziu soldații se apucară să joace cărți cu Svejk. Caporalul nu intrase în joc, el se mulțumea doar să chibițeze și nu era deloc de acord cu jocul lui Svejk, care mereu dădea jos cărțile pe care trebuia să le țină și cu care, fără îndoială, ar fi putut cîștiga partida.

Svejk nu-și pierdu cumpătul și-i atrase caporalului atenția că nu-i place chibițiți.

— Știi mătăluță ce scrie pe afișele din crișmele noastre „Chibițe, dacă nu-ți ți-i gura, îți mototolesc figura!".

De altfel, ajunseseră într-o stație unde avu loc inspecția trenului. Comandantul acestui tren militar era un ofițer rezervist, doctorul Mraz. Cînd intră în vagonul arestaților fu foarte surprins să găsească acolo dormind pe un preot de campanie. Îi explicară soldații din escortă că n-au avut încotro, că sfinția sa fusese beat mort, că dăduse buzna peste ei și că pînă să se dumirească, preotul și adormise, iar trenul o pornise.

Zgomotul acestei discuții îl trezi pe preot, care deschise un ochi și văzîndu-l pe ofițerul din fața lui, îi zîmbi cu toată gura și i se adresă amical:

— Servus Fredy! Ce mai e nou? E gata cina?...

Apoi se întoarse pe partea cealaltă și adormi din nou. Doctorul Mraz își aminti că acesta e preotul care, în ajun, la popotă, mîncase toate rațiile ofițerilor și se îmbătase pe cinste. Mai constată că în evidența regimentului nici pomeneală nu era de vreun preot de campanie. Îl săpuni deci bine pe caporal pentru că-l lăsase pe preot în vagon și-i ceru să iasă a doua zi la raport. Apoi Mraz trecu mai departe și ajunse la Svejk. Acesta raportă, susținînd sus și tare că e menținut nedrept în arest:

— Am fost pedepsit pe 3 zile. Pedeapsa mea a expirat. Mie trebuie să mi se dea drumul. Trebuie să mă prezint la superiorul meu, locotenentul Lukas.

Mraz cunoștea cazul. Știa că Svejk are dreptate, că-i expirase pedeapsa, dar

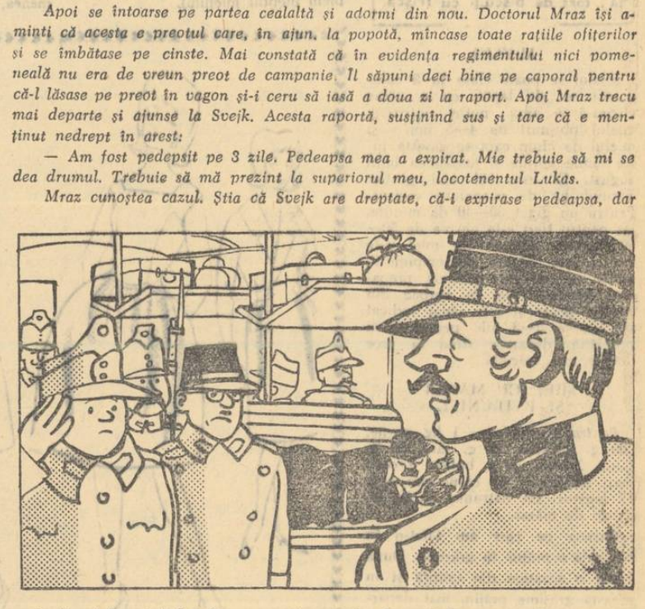

mai știa că însuși Lukas îl rugase să nu-i dea drumul din arest ordonanței sale, s-o țină acolo barem pînă la Bruck. Cel puțin așa o să fie sigur că Svejk nu-i va face cine știe ce boroboață pe drum.

Așa se făcu că Svejk rămase mai departe în vagonul arestaților, să asculte snoavele ostașilor și observațiile acide ale teteristului. Într-un tîrziu, cu un căscat care răsună ca un tunet, se trezi din somn părintele Lacina. Se ridică încetișor, căscă mai departe, scoase tot felul de sunete și trozniturî și întrebă apoi mirat:

— Unde mă aflu? Cine m-a adus aici?...

Nu avu nimeni curajul să-i spună în față adevărul, doar teteristul se încumetă și-i povesti cum s-au întîmplat toate, cum se îmbătase de nu știa pe ce lume trăiește, cum se urcase în vagon, cum caporalul se temuse să-l oprească — și pentru asta acum a fost scos la raport și va fi pedepsit — cum Svejk i-a pus mantaua lui sub căpătîi și toate celelalte.

(Va urma)

Aspecte fugare din

„CURSA PĂCII"

(Urmare din pag. 1-a)

palpitantele faze ale cursei. Posturile de radio Praga, Berlin și Varșovia, transmit la fiecare 30 minute descrierea fazelor cursei, iar pe ultimii 40 km. fac o transmisie integrală.

Intrarea cicliștilor în oraș este salutată cu salve de petarde. Avioane, purtînd lozinci de salut, fac volte largi deasupra traseului, iar pe stadion crainicul strigă : Hip ! Hip ! și zecile de mii de spectatori îi răspund cu un ura care face să se cutremure văzduhul. Din acest moment freamătul nu mai contenește !

Sosirea cicliștilor pe stadion se face în mijlocul entuziasmului ajuns la apogeu. În timp ce zeci de aparate de filmat și luat vederi și sute de aparate de fotografiat țăcăne neîntrerupt, în timp ce spicherii posturilor de radio vorbesc cu o iuțeală demnă de acest secol al vitezei, spectatorii, ridicați în picioare, aclamă în delir. Învingătorul primește apoi onorurile victoriei, păşind pe un adevărat covor de flori multicolore

Gdansk-ul îl ovaționează pe Gabriel Moiceanu

Să învingi la sprint mănunchiul de ași ai pedalei prezenți în cursă este o ispravă demnă de toată lauda. La Gdansk, pe malul Mării Baltice, marinarii l-au ovaționat pe Moiceanu, care a reușit să-i întrecă pe campionul olimpic Kapitonov, pe campionii mondiali Eckstein și Schur, pe vedetele acestui sezon ciclist Melehov, Gazda, Saidhujin, Goransson etc.

Cu ochii înlăcrămați de bucuria victoriei, el s-a urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului învingătorilor și a primit coroana de lauri, însoțit de urale, a străbătut apoi pista stadionului, în timp ce marinarii trăgeau salve de salut, spuzind cerul cu steluțe de toate culorile curcubeului. Un băiat de pe malul Mării Negre învinsese pe malul Mării Baltice.

„Vă rog spuneți-mi ceva despre Ion Cosma !"

După memorabila victorie a lui Ion Cosma la Rostok, în timp ce spectatorii entuziasmați îl purtau pe brațe, am fost înconjurat de numeroși gazetari : „Spuneți-mi vă rog ceva despre Ion Cosma !"

Cu această frază — repetată în numeroase limbi — am fost sechestrat, deși, ardeam de dorința de a-l felicita pe Cosma. Pe loc mi s-a pus un noian de întrebări. Un adevărat interogator. Le-am spus că Ion Cosma are 23 de ani, că s-a născut la Tîrgu Mureș și a început ciclismul în 1956, că are 82 kg. și 1,81 m. înălțime. Printre cele mai bune performanțe am citat : locul cinci la Jocurile Olimpice de la Roma în cursa de circuit, locul întîi în întrecerea desfășurată anul trecut la Venturina, locul întîi în „Marele premiu al primăverii" (Paris, 1960), locul întîi în turul ciclist al R.P.R. (ediția 1959), etc. etc. Le-am mai spus că îmbracă tricoul echipei naționale pentru a 12-a oară și că este debutant în „Cursa păcii".

Seara, din cabinele telefonice se îndreaptă spre Moscova, Londra, Paris, Budapesta, Copenhaga, Sofia, Stockholm, Bruxelles, știri despre victoria acestui tînăr și talentat reprezentant al sportului cu pedale din țara noastră.

Cicliștii sovietici domină cursa

Leningradul se poate mîndri cu cicliștii săi ! Iuri Melehov și Alexei Petrov, ca și ceilalți cicliști sovietici (Kapitonov, Cerepovici și Saidhujin) sînt adevărații ași ai cursei. Nu numai victoriile de etapă sau poziția din clasamentele generale spun aceasta, ci întreaga comportare din timpul etapelor. Pe notițele mele nu există vreo evadare în care să nu fi fost unul, doi sau mai mulți din cicliștii sovietici. Cînd începem să înregistrăm un pluton de fugari, dăm imediat peste numărul 109, 110, 111, 112, 113 sau 114, pe care le poartă cei șase alergători sovietici.

Renumitul ciclist danez Bangsborg spunea : „Sînt atît de puternici, încît este aproape imposibil să-i învingi !" Iar Schur mărturisea : „Niciodată n-am văzut o echipă cu atîți cicliști în formă. Melehov este de-a dreptul uluitor !"

Și nu uitați că cei care au făcut aceste declarații sînt alergători cu un palmares senzațional. Mediile orare realizate, printre care și acei 44,8 km. obținuți în etapa a doua (210 km.!) îi se datoresc în bună măsură acestor excelenți rutieri !

Reprezentanții Africii și Asiei

În coloana care cuprinde peste 100 de mașini au luat loc și doi reprezentanți din afara continentului nostru : Salah Sorour este secretarul general al Federației de Ciclism din Republica Arabă Unită. El a făcut drumul din însoritul Cairo pînă aici pentru a învăța din experiența organizatorilor „Cursei păcii". „La anul — ne spunea d-l S. Sorour — vom participa din nou la „Cursa păcii" și sper să realizăm rezultate mai bune".

Țebagini Dargia este antrenorul echipei de ciclism al R. P. Mongolă. El este numai ochi și urechi. Cel mai ades îl întîlnești în atelierul mecanicului echipei noastre, Pall. Privește fiecare mișcare, întreabă mereu și notează de zor.

— Cînd vom vedea echipa R. P. Mongole, păşind în arena internațională ?

— Curînd — ne răspunde antrenorul mongol. Înainte de aceasta, mai am însă eu de învățat mult și apoi de transmis elevilor mei.

Ieri, astăzi, mîine...

Înainte de startul celei de-a XIV-a ediții s-au făcut multe pronosticuri. În fruntea lor se aflau : Schur, Krolack și Hristov, învingători în edițiile precedente. Acum însă, după desfășurarea a două treimi din cursă, în clasamentul general pe primele locuri nu se află nici unul din acești mari cicliști care ieri au electrizat stadioanele.

L-am întrebat pe Krolack, care este explicația.

— Ciclismul nu cunoaște clipe de odihnă. Din marea masă a tinerilor care au îndrăgit sportul cu pedale, se ridică mereu alte talente. Ieri s-a vorbit despre noi, astăzi se vorbește despre Melehov, Cosma, Höhne și alții. Mîine alte nume, necunoscute astăzi, vor străluci pe firmamentul sportului cu cei mai mulți spectatori : ciclismul.

„Cursa păcii" continuă în mijlocul unui interes crescînd. Simt aceasta nu numai din agitația continuă și a spectatorilor, ci și din graba cu care seara redacțiile își cheamă la telefon trimișii săi. Veștile despre noile izbînzi se răspîndesc cu iuțeala fulgerului: Moscova, Paris, Londra, București, Copenhaga, Helsinki și alte localități primesc seară de seară vești despre desfășurarea acestei mari competiții sportive internaționale.

La 16 mai la Praga vom cunoaște pe noul învingător, dar chiar de acum putem vorbi despre marele succes al acestei curse închinate păcii și înțelegerii între popoare.

Hristache NAUM

Gabriel Moiceanu trece primul linia de sosire pe stadionul din Gdansk

Telefoto : AGERPRES

Trei modele diferite? Nu, un singur model în trei variante.

Pentru fetițe mici o fustă cu bretele; aceeași fustă pe o bluză imprimată pentru fetițe mai mari; în serile răcoroase, aceeași fustă cu bluză completată cu un bolero.

Din același tipar se poate croi: fie o hăinuță la două rînduri, fie o jachetică.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

Educație

Nelu e un băiețel slăbuț, ceva mai răsărit de o șchioapă. Ochii lui mari și negri privesc lumea din jur cercetător și temător. Pînă acum a stat la bunica, într-un sat oarecare. Tată nu avea iar despre mama sa știa că se află undeva departe și că s-a căsătorit. Într-o bună zi, mămica a venit și i-a spus :

— Te iau cu mine la București să înveți acolo la școală.

Despre existența acestui copil tatăl lui „cel nou", aflase mai tîrziu. Ioana se temea că deși Savu, soțul ei actual, îl acceptase, l-ar fi putut stînjeni. Cine știe cu ce deprinderi venise din satul bunicii ? Dar încă de la început s-a hotărît să-l educe astfel încît să se poarte bine și să aducă numai note bune. Cum anume va izbuti aceasta ? I s-a părut simplu. Și-a făcut probabil socoteala că dacă îl va pedepsi pentru faptele rele, avea să-i fie frică de a le mai face și le va învăța astfel doar pe cele bune. Numai că lucrurile n-au stat chiar așa. Primele necazuri s-au arătat curînd. Copilul, care abia făcuse cunoștință cu îndatoririle școlărești, lăsat neîndrumat se descurca mai greu, lua note proaste.

— Așa ? Leneșule, nu ești în stare de nimic ? Ți-arăt eu ție !

Și i-a tras cîteva palme. De atunci încaoace nu e zi în care Neluțu să nu simtă usturimea „metodei" de educație a mămicii. Orice ar face ia bătaie.

— Ah, răule, — se răstește Ioana. Te grăbești, hai ? Scrii cu greșeli ? Ține să te-nveți minte !

Sau :

— Nătărăule, ce scrii așa încet, o să pierd mult timp venind să tot văd dacă ai terminat ?

Pe caiet picură atunci una cîte una lacrimi mari. Ce anume a greșit iar ? Cum ar putea ști de vreme ce primește veșnic bătaie pentru orice ? Azi a luat de pildă o notă bună. A crezut că mama o să se bucure și-o să-l laude. Și cînd colo — iarăși pumni și palme. Din bucuria nespusă pe care a simțit-o cînd a mers întîia dată la școală n-a mai rămas nimic. Lecțiile au devenit un chin de nesuferit. Cînd se apropie mama de masă, începe să tremure de spaimă.

Ioana se uită la el înciudată. Ca să vezi, nu-i în stare să răspundă la ce-l întreabă. Mototolește într-una colțul feței de masă, de parcă i-ar veni de acolo știința !

— Prostule, ești un prost. Și iarăși răsună palme. Nici n-are să-și mai bată capul cu el. O să-l încuie în casă și gata. Să învețe cum o putea și dacă la înapoiere n-o să știe e vai de el.

Neluțu a rămas astfel singur pînă noaptea tîrziu. După o vreme își lipește năsucul de geamul rece al ferestrei. Jos, pe trotuarul de vizavi, aleargă o ceată de băieți rîzînd și strigînd. Ce veseli sînt ! El e tare amărît. Mama nu-i dă voie să se joace. Zice :

— Asta drept pedeapsă că ești un copil rău și nesuferit.

Dar el nu-i un băiețel rău. N-a făcut nimănui nimic. Și note are acum mai bune. E chiar așa de urît să vrei să te joci ? Altădată abia aștepta să vadă pe mămica lui cînd venea la bunica. Dar de cînd stă cu ea împreună niciodată nu l-a mîngîiat ; mereu îl ceartă. Ieri tocmai călca. El a făcut fără să vrea o poznă. Cum s-a mai repezit și l-a lovit cu fierul încins. Simte că-i poartă necaz. De ce ? Uneori ar vrea s-o ia de gît și să-i spună : — „Mămica mea dragă". Dar dacă o să-l îmbrîncească așa ca de obicei ? Neluțu adoarme, mic și trist, ca o mogîldeață cenușie care abia se distinge în întunericul camerei. Cînd s-a întors acasă, Ioana nu s-a înduioșat. Pur și simplu, plictisită l-a trimis să se culce în pat. De la o vreme a început să se gîndească la faptul că ar fi poate mai comod să-l dea la școala de corecție. Scapă de o grijă ! Prilejul, bun după părerea ei, s-a ivit curînd. În timp ce Ioana se purta astfel cu copilul, Savu, dimpotrivă nu-l bătea. Avea el „metoda" lui de a-l trata.

— Ia spune-mi tu, puișor, ce face mămica în lipsa mea ? Îți dau bani să-ți cumperi o prăjitură. Vrei ?

Tentat, băiatul mințea adesea că să primească daruri. Aflînd de lucrul acesta, mama după ce l-a bătut iar pînă i s-a făcut rău, a decis :

— Mă duc să-l dau la școala de corecție. Ascultînd mirați expunerea „defectelor", tovarășii de acolo i-au spus :-

— Băiatul n-a făcut nimic grav, numai niște copilării. Trebuie educat mai bine. Nu-l putem primi.

Ioana și-a spus mînioasă: Ce să-i mai fac ? Cît îl pedepsesc (adică : îl bat cu pumnii, îl izbesc cu picioarele, îl lovesc cu ce nimeresc) și tot nu ascultă. E soi rău ! Îl trimit la țară.

Și iată cum la primele greutăți în educația copilului, folosind o asemenea cale ca bătaia și văzînd că nu dă roade, mama vrea să dezerteze de la datoria ei de a-și crește băiatul. Nu s-a gîndit însă că principala vină ar putea-o avea tocmai propria ei „metodă". Fiindcă bătaia reușește să înfricoșeze dar nu să explice de ce un lucru e bun sau rău, de ce trebuie sau nu făcut. Nu s-a gîndit și nimeni n-a ajutat-o s-o facă. Nici măcar învățătoarea care predă în clasa copilului. Și doar era prima care avea această datorie. S-a mulțumit să asculte plîngerile mamei. Dar n-a căutat să afle pricinile pentru a putea ajuta la înlăturarea lor.

Ați tortura pur și simplu copilul pentru a-l „cumințí" este o cruzime. Și în nici un caz o metodă de a-l educa. Chinuit trupește și înfricoșat pe de o parte, îndemnat să spună neadevăruri pentru bani, pe de alta, în ce fel va crește Nelu ? El este ce-i drept fiul Ioanei și al lui Savu Niculescu (ambii muncitori la întreprinderea Tehnometal și ambii cu sarcini de răspundere). Dar au oare ei dreptul să modeleze din ființa-i plăpîndă un las și un mincinos ? Nu se gîndesc oare în ce fel răspund îndatoririi de părinți ?

C. GHELEA

VĂ PUTEȚI CONFECȚIONA SINGURE FUSTELE PLISATE

Pliurile drepte sînt folosite atunci cînd partea de sus și cea de jos a părții plisate sînt de aceeași lărgime.

Împreunînd diferitele bucăți ale ștofei, pregătiți un dreptunghiu mare avînd dimensiunea dorită pentru executarea întregului pliseu (în genere de trei ori circumferința șoldurilor plus cusăturile). Înainte de a pregăti pliurile faceți un tiv în partea de jos a dreptunghiului de ștofă, dacă acesta reprezintă partea de jos a unei fuste ; dimpotrivă, lăsați-l așa cum este dacă partea plisată este încrustată între două benzi drepte. Întindeți ștofa pe o pianșă și însemnați linia pliurilor cu o cretă de croitor (fig. 1) ; Prindeți cu ace de gămălie, urmărind firul drept al ștofei și călcați

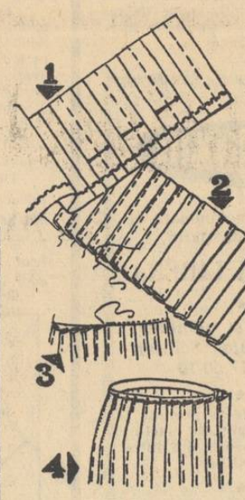

cu o cîrpă umedă. Dacă materialul folosit este subțire sau de mătase, surfilați pliurile pe toată înălțimea lor (fig. 2). Montați partea dreaptă a fustei sau a rochiei pe pliuri (fig. 3). Scoateți batirul pliurilor din talie și încălecați pliurile unele peste altele, pentru a obține astfel lungimea panglicei din talie pe care le prindeți (fig. 4). Batinsiți partea de sus a pliseului, călcați și tigheliți pliurile pînă la șolduri. Montați într-un cordon partea de sus a fustei. Puteți lăsa, de asemenea, aceste pliuri necălcate.

SĂ FIM CHIBZUIȚI

Rubrica de față se adresează femeilor muncitoare, femeilor de la sate și în general tuturor gospodinelor, ca un îndrumător în organizarea gospodăriei lor. Rubrica cuprinde o serie de sfaturi practice și ușor de realizat, privind buna organizare a bugetului casnic, a planificării muncii și odihnei în gospodărie etc. Sperăm ca sfaturile noastre să ușureze munca femeii, să i-o ordoneze, să-i cruțe timpul și să-i permită să se bucure în măsura posibilităților fiecăreia de o activitate multilaterală.

ORGANIZAREA BUGETULUI CASNIC

Fără a chibzui din timp cît venit avem și ce cheltuieli se cer să fie acoperite din rodul muncii noastre, ajungem la dezechilibru, la datorii, lipsuri, neînțelegeri sau chiar certuri, într-un cuvînt, la o viață dezordonată.

O bună repartizare a banului îl va face pe omul gospodar să aibă, la timp, tot ce-i este necesar, pe cînd o nechibzuită cheltuială poate pune adesea în situație critică financiară pe oricine.

De aceea, alcătuirea unui buget devine o imperioasă obligație, pentru orice bună gospodină.

Iată o propunere de buget familial:

— Chiria și întreținerea casei 10 la sută din venituri.
— Masa : 50 la sută din venituri.
— Îmbrăcămintea : 15 la sută.
— Distracții — cărți : 4 la sută.
— Cheltuieli de buzunar (jurnal, tramvai, țigări): 5 la sută.
— Cheltuieli neprevăzute 3 la sută.
— Economii la C.E.C.: 5 la sută.

După hrană, articolul îmbrăcăminte fiind cel mai important, e nevoie să-l planificăm cu cît mai multă pricepere. În fiecare toamnă și primăvară, gospodina își face o listă de lucrurile de îmbrăcăminte de care au nevoie cei din casă ; apoi, se va duce în oraș să constate prețurile și în raport cu acestea va planifica cumpărăturile. Cum astăzi majoritatea magazinelor acordă vînzarea în rate, procurarea îmbrăcămintei, în ordinea urgenței, pentru fiecare membru al familiei, nu mai este o problemă.

Economiile realizate lunar vor putea servi, fie la o investiție necesară în mobilierul și articolele de menaj ale casei, fie la o excursie plăcută și educativă pentru copii, în timpul concediului.

Tot la aceste economii se va putea adăuga ceea ce, eventual, ar rămîne necheltuit din prevederile bugetare ale diferitelor articole. Astfel, în timpul verii și al toamnei, cînd piața e atît de ieftină și bogată, suma zilnică fixată pentru hrană e prea mare și surplusului i se poate da cu ușurință altă destinație, cea mai bună fiind trecerea pe carnetul de economii „C.E.C.".

Raia NICOLAU

Sfaturi cosmetice

Odată cu venirea atît de dorită a primăverii, organismul se resimte de pe urma unei alimentații mai puțin bogată în vitamine și multe persoane se simt obosite, nervoase, cu dureri de cap etc.

Pentru a evita toate aceste neajunsuri, este necesar să profităm de legumele și verdețurile care apar în această perioadă, consumîndu-le în cantități mari, compensînd astfel lipsa de vitamine din timpul iernii. Pentru a preîntîmpina starea de oboseală vom căuta să dormim măcar odată pe săptămînă 8 ore pe noapte. Sub influența vîntului și a razelor solare pielea obrazului suferă în această perioadă de trecere la căldură în sensul că se irită cu ușurință, se descuamează și de multe ori chiar se pătează. Deaceea vom căuta să ne îngrijim tenul cu mai multă conștiinciozitate evitînd pe cît posibil toate aceste neajunsuri. Dacă tenul se cojește îl vom spăla zilnic cu lapte și vom aplica o mască de gălbenuș amestecată cu caimac proaspăt. În general este necesar să facem bae de abur cu mușețel. Înainte de a trece la această operație vom lega părul cu o basma pentru a nu-l umezi, apoi vom masa fața cu puțină cremă grasă în special cînd tenul este uscat sau normal.

Chiar dacă tenul este gras vom masa porțiunile cu puncte negre și pori deschiși cu ulei cald care înmoaie pielea și facilitează stoarcerea punctelor negre. Această operație se va face după cum am mai arătat și în alte rînduri, după baia de aburi cu degetele învelite în tifon steril, după care vom dezinfecta obrazul cu alcool de 50°.

După stoarcerea punctelor negre, vom aplica o mască formată dintr-un morcov curățat dat pe răzătoare și amestecat cu smîntînă proaspătă sau cu puțină caolină. Pentru albirea tenului vom folosi zeama de lămîie fie ca atare (dacă tenul este gras) fie amestecată cu lapte sau caimac (ten uscat sau normal). Zeama de lămîie o putem folosi și sub formă de mască, amestecată cu gălbenuș sau albuș de ou.

Toate aceste măști vor fi menținute pe obraz timp de 20-30 minute în care timp vom rămîne în poziție culcată cu mușchii relaxați.

Măștile le vom îndepărta cu apă călduță, clătind apoi obrazul cu apă rece.

În toată această perioadă nu vom face economie la cremă pe care o vom aplica atît seara cît și în timpul zilei, formînd astfel pe obraz un strat protector împotriva intemperiilor și a prafului.

În cursul zilei este recomandată și folosirea pudrei fără însă a face abuz de ea.

Anca BOGDAN

LILIANA — Suceava ; IVANA — Constanța ; DIANA — Tr. Severin ; ALARMATA — Sintana — sînt rugate să-și indice adresele exacte pentru a li se trimite răspunsurile prin poștă.

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Supă de dovlecei ; mîncare de miel cu ciuperci ; fructe.
— Ciorbă de știevie cu smîntînă ; șnițel de miel cu cartofi — salată verde ; ruladă cu marmeladă.
— Ochiuri cu spanac,; perișoare cu mărar, compot de piersici.
— Salată orientală ; dovlecei umpluți cu carne ; gogoși pripite.
— Supă de carne ; rasol cu hrean și salată verde ; budincă de orez.
— Ciorbă de miel ; miel umplut, fructe.
— Sparanghel cu maioneză; vrăbioare la grătar cu salată ; tort de biscuiți cu frișcă.

MIELUL

Mielul se poate clasa în 3 categorii : cel de lapte, cu o carne viscoasă și albă, puțin nutritivă, mielul obișnuit de 4—5 luni și mielul de cîmp care se găsește între lunile aprilie și jumătatea lunii august. El este cel mai gustos. Timpul lui de preparare variază. Pentru un gigot 30—40 de minute, iar pentru fiert este nevoie de 50—60 minute. Carnea de miel este foarte ușor supusă descompunerii, motiv pentru care trebuie preparată imediat, cea de berbec din contra, poate și este chiar indicat să aștepte 2—3 zile pentru a fi pregătită, deoarece stînd la rece devine mai fragedă.

MIEL CU MĂRAR ȘI PĂTRUNJEL

Pentru 6 persoane : 1 kg. carne, 200 g. grăsime, 20 g. sare, 30 g. făină, 2 cepe, 20 g. bulion, 2 cești mari de zeamă de carne sau apă, 17 legături de pătrunjel și 10 legături de mărar.

Carnea pe care am tăiat-o în bucățele o prăjim în grăsime. După aceea o scoatem din cratiță și în această grăsime prăjim mai departe ceapa împreună cu făina. Cînd ceapa s-a rumenit puțin turnăm deasupra cele 2 cești de apă sau zeamă de carne împreună cu bulionul. Lăsăm să fiarbă acest sos timp de 10—15 minute după care îl strecurăm peste bucățelele de carne. Punem din nou totul pe sobă, cu puțină sare, să fiarbă mai departe. La sfîrșit adăugăm pătrunjel tocat mărunt.

PIEPT DE MIEL UMPLUT

Se ia pieptul de miel, bine spălat și cu multă atenție ridicăm ușurel, cu degetul, mușchiul pieptului îndesînd sub el umplutura din franzelă. După ce am potrivit bine această umplutură, coasem marginea mușchiului și o așezăm într-o tavă cu puțină grăsime și 3—4 linguri de apă, sare și 2—3 foi de dafin. O băgăm la cuptor, la un foc moale, o lăsăm să se rumenească, avînd grijă ca din cînd în cînd să o mai udăm cu zeama din tavă. Cînd este gata tăiem pieptul felii groase de un deget și servim cu salată.

Umplutura. Punem la muiat în lapte dulce o jumătate de franzelă pe care o amestecăm după aceea cu 2 ouă întregi, sare și piper după gust, o ceapă tocată mărunt, pătrunjel, mărar și o lingură de grăsime. Cu această compoziție umplem pieptul mielului.

HUSA DIVANULUI

Mai multe cititoare ne-au cerut să arătăm cum se face o husă pentru divane. Cretoanele și materialele de în care au apărut anuj acestă prezintă o gamă foarte variată de modele în care desigur veți găsi cel potrivit interiorului respectiv atît ca desen cît și colorit. Husa are două părți distincte : cea de deasupra și volanul dimprejur. Fig. nr. 1, 2 și 3 arată cum se fac volanele.

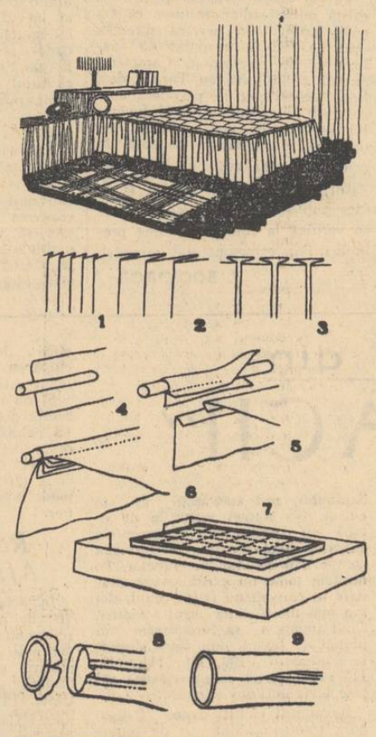

Legătura dintre volane și partea de deasupra se face prin intermediul unui șnur îmbrăcat. Fig. 4, 5 și 6 arată cum se face prinderea volanelor și părții de sus de marginile lăsate, în mod volt la îmbrăcarea șnurului. Partea de sus se face dublată ; ca să fie ceva mai rigidă i se fac tigheluri în diferite desene (pătrate sau romburi). Ca să meargă mai ușor la împărțirea volanelor se va lua pentru croșurile din fig. nr. 1 odată și jumătate lungimea, iar pentru cutele din fig. nr. 2 și 3 de trei ori. În fig. nr. 7 se arată cum se împarte materialul ca să iasă exact ; se marchează cu ace de gămălie sau cretă din loc în loc. Fig. nr. 8 și 9 reprezintă schemele unui sul de căpătîi în care se poate ține așternutul. Capetele rotunde se dublează și ele cu un material tare spre a fi mai rigide iar de-a lungul sulului se va monta un fermoar.

E BINE SĂ ȘTIȚI...

F.C.—București : În general este bine să nu dăm îmbrăcămintea prea des la curățătorii, deoarece în urma operațiunilor chimice, aceasta se deformează. Mai recomandabil este luarea de măsuri curente de curățire. Prima grijă va fi periatul după fiecare dezbrăcare, Periatul se va face în direcția urzelii ștofei ; în general firul merge de sus în jos, excepție făcînd catifeaua cord (la aceasta se folosește materialul și cu sens invers). La hainele la care nu se îndepărtează în mod obișnuit praful prin periat se formează pete de prat în contact cu umezelea, care pe lîngă că sînt urîte, sînt și greu de îndepărtat. Ele nu se pot curăța cu neofalină sau cu alte substanțe chimice. Un alt agent vătămător de care trebuie să ferim îmbrăcămintea noastră, sînt moliile. O îmbrăcăminte aerisită, periată și controlată periodic, nu va fi atacată de molii.

A. JIMA—Cîmpina : Ca să scoatem petele de ruj de pe țesăturile de in și de pe stofă, se va îmbiba la început locul respectiv cu un solvent, cu neofalină, benzină sau — și mai bine — tricloretilenă. Peste locul astfel îmbibat se așterne un strat de soluție de săpun preparat astfel : se dizolvă 50 gr. de săpun neutral (fulgi) în 1/4 litru de apă de ploaie sau apă distilată, la care se adaugă 125 gr spirt denaturat, 25 gr. esență de terebentină sau benzină și cîteva picături de amoniac. Soluția se agită înainte de întrebuințare. Se lasă să pătrundă soluția, după care locul se spală din nou cu neofalină. Aveți grije să curățați și marginile. După aceea cu un bețișor de sticlă, se freacă cu acid acetic pur, pentru a reîmprospăta culoarea inițială a țesăturii. Dacă totuși pata persistă nu rămîne decît să fie decolorată cu apă oxigenată.

CONSTANȚA GEORGESCU — V. Roatiș. Există posibilitatea de a înlătura o arsură de pe o bluză de mătase naturală. În caz că este vorba de o pîrlire superficială deobicei este suficientă o spălare cu săpun, urmată de clătire. În caz că pata persistă, după uscare, ea se va peria și se va îmbiba cu un tampon cu vată, înmuiat în apă oxigenată (12%). Se lasă la uscat la aer și la soare. După caz, operația se poate repeta de cîteva ori. În final, se călcă pe o perniță de călcat, care va fi la rîndul ei, îmbibată în apă oxigenată. (12%).

Curierul nostru

O. C. Arad : Pe baza studiilor care le aveți, vă puteți înscrie numai la specialitatea „farmacie". De ce nu apare mai des rubrica „Să ne încercăm cunoștințele" ? Răspunsul la această întrebare este că ea este publicată de cîte ori este prevăzută în plan.

ION PADUREANU — București : Ați cîștigat pariul. În fotografia din nr. 183 al revistei noastre, actorul Florin Piersic este cel din dreapta.

EMILIA NEAȚA — Ploiești : Nu știu cum se întîmplă, dar mulți dintre cei care ne trimit versuri scriu în gen Topîrceanu. Același lucru l-am constatat și atunci cînd am citit poezia „A sosit !" Ar fi bine dacă ați aborda un stil propriu și dacă subiectul tratat ar părăsi domeniul pastelului.

Fiindcă însăși dv. v-ați categorisit poezia „încercări", noi considerăm că aceasta nu va fi ultima pe care o veți face. Așa că să auzim și de altele...

C. LUTAI — Arad : Vă mulțumim pentru informația ce ne-ați trimis-o. Dacă ea nu a apărut este că revista noastră, spre deosebire de ziare, nu publică materiale de felul celui trimis de dv.

MARILENA GEORGESCU — București : Întrebați direcția școlii ce dispoziții are în legătură cu absolvenții. Credem că au primit indicații în acest scop.

ION BEIȘ — Cluj. E greu să știm la care emisiune radiofonică vă referiți și deci și ce cuprindea relatarea de care ne vorbiți. Ne pare rău că nu vă putem fi de folos.

E. BELA — Timișoara : Filmele se trimit pe baza unei planificări. În cazul cînd există cereri din partea publicului spectator, atunci ele sînt reprogramate, după posibilități. Dacă există asemenea cazuri, adresați-vă întreprinderii cinematografice din regiunea dv.

CASA DE CULTURA CERNA VODA (stația de radioficare) : Tocmai dv., care transmiteți de atîtea ori cîntece interpretate de trio Grigoriu nu știți că toți trei sînt frați ? (Mai este nevoie după această întrebare să vă spunem în altă formă lucrul despre care ne-ați întrebat ?)

GHEORGHE BUȘOIU — Dănceni (Raionul Vînju Mare). Părerea noastră este să scrieți întreprinderii care a livrat produsul de slabă calitate, arătîndu-i lipsurile observate.

MARIUS BOȘTINEANU — Pitești : Un institut de felul celui care vă interesează se află în orașul Galați.

CLARETA WEXLER — Pașcani : Regizorul Andrei Călărașu scrieți-i pe adresa studioului cinematografic „București".

ION MIHULIN — București : Din toate poeziile trimise am ales-o pe cea intitulată „Amicul", O reproducem :

Bunul meu amic, Costică,
Chiar de bea peste măsură,
Vorba lui e mult mai dulce
Ca un miez de prăjitură.

El nu bea... puțin și nu se
Leagă de toți... bulumacii,
Morții nu pot să vorbească
Rău de el... nici chiar „sugacii",

El cînd bea o țuică mică
Chelnerului-i dă de-o halbă
La șofer de-o gustărică,
La frizer de-o pîine albă.

Numa-n casă la nevastă
Nu se-ndură bani să-i dee.
— „Ea nu hic !... păstrează banul,
Cheltuie că-i, hic !... femeie !...

Pentru tinerele fete

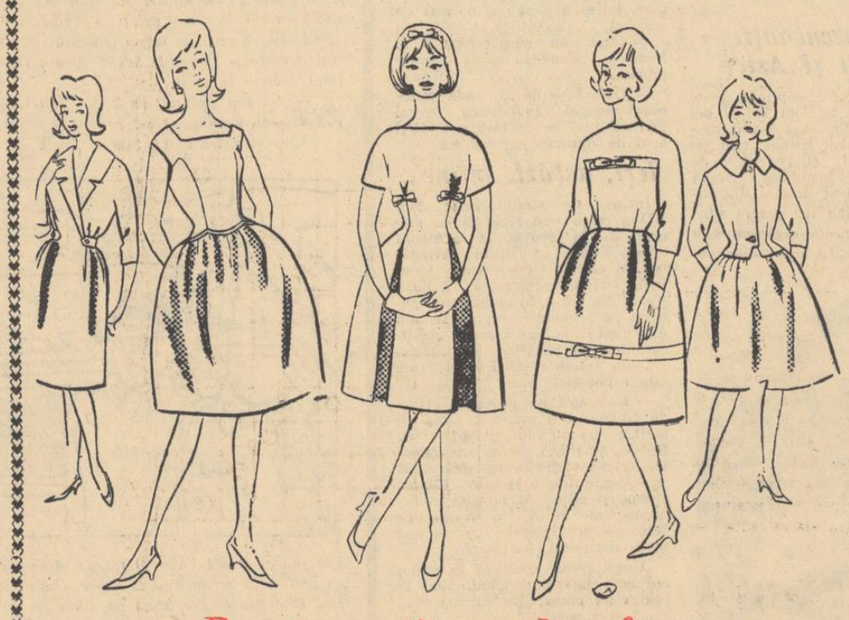

De la stînga la dreapta :
— Rochie de dimineață cu guler mare evazat pe o parte. În talie o gaică prinsă cu nasturi în dreptul bustului, care strînge lărgimea rochiei în falduri.
— Pentru ocazii, o rochiță cu decolte și talia prelungă. Cusăturile laterale înlocuiesc pensele dînd o notă elegantă rochiei. Fusta încrețită este ușor strînsă pe poale.
— O rochie indicată pentru tinere cu siluetă subțire. Cusăturile din părți cu lărgime sub bust și spre șold împlinesc și dau linie corpului, marcînd în același timp talia.
— Pe un corsaj simplu cu mîneca kimono și o fustă cu godeuri, două benzi încrustate din același material în ble și două funde, dau o notă deosebită rochiei.
— Pentru dimineață, această toaletă aranjează orice corp. Are un guler ușor degajat de gît și talia prelungită în formă de basc, din care primește lărgimea fustei.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

51 *Dezorientați, polițiștii cuprinseseră în rețeaua lor întreg cartierul, căci nu știau la ce clădire duce galeria din magazinul de cosmetice.*

Șeful poliției, în fruntea unui grup, exploră magazinul. Găsiră chepengul, dar galeria era blocată de moloz. Urmăriții pregătiseră dinainte capace mari, care tineau în loc molozul : după ce treceau de un punct, trăgeau de un lanț și capacul se deschidea lăsînd să se scurgă în galerie tone de moloz.

Astfel Mușat și însoțitorii săi ajunseră fără nici un fel de riscuri în cu totul alt cvartal.

Omul înalt cu păr alb răsuflă ușurat văzînd lumina zilei :

— Uf, am scăpat ! Ne așteaptă afară două mașini. Te pansăm pe drum.

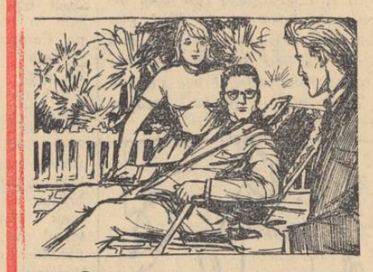

52 *Casa era săpată în stîncă, iar terasa era suspendată de-a dreptul deasupra mării.*

Aici își petrecu Mușat scurta convalescență. După cîteva zile de odihnă, pe cînd ședea într-un șezlong la umbră, îl zări pe omul cel înalt și vînjos, cu păr alb.

— Unde sînt ? întrebă Mușat. Cine sînteți dv. ?

Celălalt ridică un fotoliu masiv, și-l potrivi și se așeză comod în el. Avea un aspect sportiv, trăsături puternice, ochi care priveau drept în față, un rîs simpatic.

— În toată aventura asta, rîse Mușat, dumneata ești singurul care pare la locul lui. Eu nici nu știu cum de am reușit să-l pocnesc atît de bine pe generalul acela : nu sînt exersat, fără ochelari amețesc, am nevastă și copii — eroii de roman sînt de obicei puternici, tintași excelenți, ei nu se căsătoresc decît la sfîrșitul cărții...

Marieta, soția lui Mușat, care pînă atunci nu scosese un cuvînt, se simți atinsă :

— Așa vorbești tu despre omul pe care-l iubesc ? îl mustră ea pe Mușat. Eroii moderni nu sînt atît cei care știu să tragă pumni, cît oamenii de știință, care înnoiesc lumea. Cît despre domnul... cum vă numiți ?

— Cristea, zise celălalt. Traian Cristea.

— Fără domnul Cristea am fi fost pierduți.

Cristea protestă și, cu toate stăruințele lui Mușat, nu vru să-i spună unde și la cine se află pînă cînd inginerul nu se va restabili complet. Mușat însă, mai în glumă, mai în serios, amenință să facă o „grevă medicală" dacă celălalt nu-i satisface imediat curiozitatea.

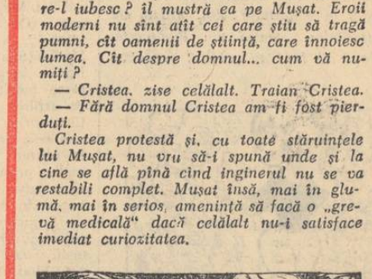

53 *Cristea le spuse că el și prietenii săi alcătuiesc o organizație progresistă despre care nu poate da prea multe amănunte, din motive conspirative. Că, aflînd despre lupta dintre cele două trusturi, care amenința să provoace o criză adîncă în toată industria de textile și să pună în mîna războinicilor o invenție fără precedent, s-au hotărît să-l scape pe romîn din mîinile călăilor și să-l ajute să se repatrieze. Că el, Cristea, ar fi vrut să se repatrieze și el cu acest prilej, însă că disciplina de organizație îl obliga să rămînă pe loc. Granițele erau însă blocate, Torida era în alarmă ; Cristea voia să lase să treacă vreo cîteva săptămîni, pînă ce încordarea va slăbi. Luaseră contact cu cîțiva grăniceri, dar trebuia lucrat încet, cu mare prudență.*

— Dar lucrul cel mai extraordinar din toate — spuse Cristea — îl constituie adăpostul nostru actual. Știți unde ne aflăm ? Într-o vilă a lui Rockepont I

54 *În timp ce soții Mușat scoteau exclamații de mirare, Cristea le spuse :*

— E de necrezut, dar e locul cel mai sigur. La 40 km. de aci se află uzinele din Blacktown ale lui „Textinghouse". Rockepont venea pe aici, dar acum o lună fetița administratorului s-a îmbolnăvit de gripă. Am aranjat cu medicul să-i dea certificat de poliomielită. Rockepont, care e maniac în frica lui de microbi, n-o să mai calce pe aici cel puțin vreme de un an... Noi, chipurile, sîntem echipa de dezinfectare. Administratorul e de ai noștri. Agenții care păzeau vila au plecat să înăbușe greva din Blacktown.

Marieta fu zguduită de un fior :

— Înțeleg, totul e bine... dar... mi-e frică.

(Va urma)

MATIY ASLAN

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

— Bună ziua! Soția mea întreabă dacă nu cumva v-ar amuza un schimb de locuințe...

Serghei Mihalkov

LIPSA DE MOTIVE

A făcut o glumă șeful ieri. Fireşte —
Ride-ntreg biroul de se prăpădeşte.
Numai unul singur stă nepăsător,
Parcă șeful nostru n-ar avea umor!

Fiind lîngă dînsul, îl întreb: „Cum, frate,
Nu pricepi o glumă? Tu nu rizi?! Se poate?"
„Cum să rid?" îmi zice, „Tu nu știi că eu
N-am aicea slujba?! Nu e șeful meu!"

În rominește de Dorina DANIELESCU

Sonet per Caesar ultramodernicus

Semeni cu Caesar numai la tunsoare...
Ce-o ți sub dînsa-i lesne de ghicit,
Cînd plimbi mereu un „aer plictisit"
Și noaptea mergi cu ochelari de soare.

Irezistibil! „Alfa și Omega"!
Teribil ești cînd treci pe bulevard,
De „drag" ce-mi ești m-am transformat în bard:
Te imortalizez, dragă colega.

Amice prea ultramodern la păr
Și-așa de vehement umflat în pene...
Să știi că-i prea cu ochi și cu sprîncene,

Ascultă de la mine-un adevăr
Pe care să-l ții minte — nota bene —:
Tunsoarea asta-i prea... trasă de păr...

Ciupi RĂDULESCU

Firme care infirmă

Am apelat la ultima, și cea mai autorizată sursă care ar fi putut să-mi dezlege enigma: dicționarul limbii române contemporane; îl am în față și îl privesc. Voluminosul colecționar de cuvinte nu a reușit să-mi dea satisfacția dorită. A refuzat să primească între filele sale cuvintele AGRFGATE, UITATEA, COAFURA, REPAPATIUNI sau TRANSFOMĂM, așa că nu am putut, după toate eforturile, să găsesc semnificația lor. Asemenea cuvinte nu există.

Nu există în nici un dicționar al limbii române. Nu există în aceste autorizate surse dar le întîlnești pe diferite firme care încadrează intrările sau vitrinele magazinelor.

Pe Calea Rahovei, la unitatea 74 — de exemplu — cuvîntul COAFURA (a se citi coafură), te întîmpină în toată măreția sa. Pe bulevardul Tolbuhin nr. 34, la secția 17 Electrică, ți se recomandă vizibil neînțelesul AGRFGATE, (agregate ar fi vrut să fie). Lucrătorii cooperativei meșteșugărești „Munca nouă" unitatea nr. 2 din Bulevardul 1848 nu fac reparațiuni ci REPAPATIUNI. Meșterii croitori de la centrul de comandă din str. Doamnei nr. 3 execută TRANSFOMĂRI, nu transformări. Restaurantul Petroșița din str. Mihai Bravu nu este unitatea nr. 23 ci UITATEA cu același număr. Șirul exemplelor nu se termină aici. Meșterii decoratori ai firmelor vor să ne convingă (de ce?) că încălțăminte se scrie cu doi de i (unitatea nr. 26 din str. Mătăsari); tot ei te fac să te gîndești care este varianta corectă din suitele: manichiură, manecure, manequre, ori ballonseide, balonzaide, ballonsseide, sau să te întrebi de ce o mare parte, din vitrinele cooperativelor frizeri-coafori poartă simbolul H (de la cuvîntul higienă), cînd cuvîntul corect nu este higienă și igienă.

Întîlnești apoi firme cu cuvinte corect scrise a căror amalgamare însă îți aduce în față texte ilariante (*„Comenzi de încălțăminte femei pentru toate sezoanele"* — centrul de comandă nr. 16 din Bulevardul Republicii), anagramate (*„Unitatea noastră asigură o deservire exemplară a consumatorilor"* — unitatea nr. 151 mezeluri-brînzeturi de la Hala Traian) sau prescurtări fără nici o noimă (*„Organizația Tutunul Bucur!!"* — unitatea nr. 699 din str. Berzei nr. 59).

★

Am în față dicționarul limbii române contemporane și un frate mai mic al acestuia, cel ortografic. Mă gîndesc să le împrumut „creatorilor" de cuvinte străine limbii române. Le-ar folosi tare mult. Pînă cînd îi voi întîlni este bine să le amintesc că lipsa unui zimț la o roată face inactiv un întreg mecanism și atunci muncitorul caută să o facă corect, cu atenție. Da, da cu foarte multă atenție.

Găsiți ceva rău în aceasta, tovarăși decoratori?

Cornel TABACU

CRONICA RIMATA

LA ȘUETA CU... CUPIDON!

Un reporter de al nostru, nopți și zile colindînd,
S-a-ntîlnit cu primăvara, nu știm unde, cum și cînd.
Cupidon, zis Amorașul, ce trecea tocmai pe drum,
I-a fixat audiență, nu știm unde, cînd și cum.
Deși-i confidențială convorbirea lor în rime,
Știm că veți păstra secretul și-o redăm în întregime.

— Însfîrșit, te-am prins odată! Cupidon, bine-ai venit!
Pentru „Magazinul" nostru un cuvînt îți solicit.
— Te cunosc. M-aștepți în parcuri, mă pîndești de la fereastră.
— Sînt reporter, ce pot face? Asta-i meseria noastră.
De cre-o lună te tot caut să-mi acorzi un interviu.
Te-a oprit în drum cre-un tînăr?
— Da, un june fistichiu,
Ce purta un moț pe frunte și o bluză înflorată,
Că nu mi-am putut da seama, dacă e băiat sau fată
— Moda e bulevardistă.
— Cum de-apar așa pe drum?
Zău, mai bine e de mine: n-am nevoie de costum!
— Ai întîrziat cu dînșii?
— Ba m-am încurcat pe rută
Nu știam că la tramvaie stațiile se tot mută.
Alergînd de colo-ncoace după haltele hoinare,
Am ajuns pe jos la țintă. Așadar și prin urmare,
Nu-i nevoie de tramvaie. Eu propun pe viitor
Ca să circule mai bine... stațiile-n locul lor!
— Dar puteai să vii devreme. Anul ăsta-n calendar
Am acut, cum spune-un cîntec: „primăvară-n ianuar!"
Baba Iarna-ntinerise, cum n-a fost în viața ei.
— A urmat și ea pe semne tratamentul cu „Haș-3"!
— Care-s primele impresii ce-ai culeș în Capitală?
— Mi-ați făcut și de-astă dată o primire cordială.
Dar mărturisesc că astăzi mă descurc mai greu la voi:
Nu mai recunosc orașul cu atîtea blocuri noi.
— Bare de neon feeric ți-am aprins pe bulevard.
— Mai „feeric" pentru mine-i cînd se strică și nu ard!
— Ți-am pus bănci vopsite proaspăt pentru amatori de taine.
— Dar vegheați ca să nu plece cu vopseaua lor pe haine.
— Cișmigiul drag te-așteaptă.
— Știu, cu flori care-mi oferă
Tot spectacolul botanic în toalete de premteră.
Doar păunul din grădină nu mi-a mai întins plocon,
Cu paleta lui de pene, evantaiul de sezon.
— S-a speriat că vine ploaia. Ca și agronomii care,
Cînd din cer cad cîțiva picuri, nu mai calcă pe ogoare.
— Nu cunosc intemperie ce-ar putea să mă dea gata.
Vin „ai mei" la întîlnire chiar cînd plouă cu găleata.
— Cupidon, nu-i de mirare. Dragostea-i cu năbădăi.
Dar niței fii autocritic: ai și tu faliții tăi!
— Dacă te referi la crai cu aspect „tehnicolor",
Dă, te rog, o dezmințire, că eu nu sînt zeul lor.
Cînd îl vezi cu moț și barbă pe-un asemenea don-juan.
Ți se pare că depinde mai curînd de... zeul Pan!
Eu n-am nici o legătură cu acei ce bat asfaltul
Azi o-o fată, mîini cu alta; azi e-un tînăr, mîini cu altul.
— Poate că-i ochești în inimi cu deșeuri de-armament.
— N-am săgeți de două feluri. Am un singur sortiment.
Cu același arc de veacuri mi-am îndeplinit ștafeta
La Ruslan și la Ludmila, la Romeo și Julieta.
Dar, oricît ar fi de fină, nu-i săgeata mea în stare
Să prefacă în Romeo pe un Gigă oarecare.
— Pentru el, e-un sport iubirea!
— Da, cînd dorul se încinge,
Unii tineri — sau mai virstnici — cred că inima e-o minge.
Tot sărind din poartă-n poartă, la răstimpuri foarte scurte,
Mingea dragostei ajunge, peste gard, în altă curte.
Parcă-i un ping-pong de inimi, sau o joacă de copil:
Nunta are loc în martie, iar divorțul în april!
Spune-acestora din parte-mi, — și doar sînt expert oleacă:
Nu-i nici inima o minge, nici iubirea nu-i o joacă!
— O, cu Cupidon nu termin nici de astăzi într-un an.
Nu te-a plictisit subiectul?... tot același vechi roman?!
— E majoră tema asta, căci e vorba de amor.
— Tema, da, este majoră, însă tu mai ești... minor!
Cum explici copilăria, cînd ți-e mii de ani veleatul?
— În materie de iubire nu-ți iei lesne majoratul!
— Totuși, ai rămas tu singur dintre zeii, cîți au fost.
— Mi-am văzut de meserie și sînt menținut în post!
— Nu pricep totuși un lucru: ești de-atîția ani și ani,
În aceeași zi și oră, la Paris și la Focșani!
Cum te-arăți în mii de locuri, nu știu unde, cînd și cui?
— Nu lucrez sectar, ca alții; am locțiitori destui
Și aceștia, foarte lesne, cu săgeți și arcul lor,
Peste tot mă pastișează, fără drepturi de-autor.
Imitația-i perfectă, că nici eu n-aș ști probabil,
Dintre Cupidonii vremii, care e cel... veritabil!
Dar,... privește!, pe cărare, vin perechile acum.
Mi-am adus săgeți destule, că-i produs de larg consum,
— Cupidon, acum ai treabă. Cînd ne mai vedem pe-aici?
— Dimineață, căci spre seară intru iarăși în servici!
— Foarte bine, însă unde? Ai și locuri preferate?
— Cel mai mult îmi place ceasul de la Universitate.
— Pentruce?
— E un ceasornic foarte bine potrivit
Cum mereu încurcă ora, ești oricînd... binevenit!
— Și spre seară?
— Plec de-acolo. Începînd de pe la 7,
Mi s-a acordat în parcuri spațiu locativ de noapte.
— Pleci! Ți-aș spune: noapte bună, dar ar fi ceva banal.
Aș dori, ca pentru tine, un cuvînt mai special.
Ia gîndește-te o clipă: ce-ți pot spune, Cupidon?
— Vrei să mă faci praf c-o frază? Iată un eșantion:
Zii-mi un „Ave" quasi-antic, claustral, incognoscibil,
C-un efluviu apodictic, exhaustiv și reversibil...
— Nu-nțeleg nimic!... De unde acești termeni cam ironici?
— Dacă-i cauți prin reviste, sînt în anumite cronici.
— Cupidon, hai lasă gluma. Cum ne despărțim acum?
— Cu o simplă salutare, ca doi trecători pe drum.
Ne mai întîlnim în viață — și de-aceea-n încheiere
Nu zic nimănui adio: spun la toți: la revedere!

Am redat tot interviul (fără vreun cuvînt să șterg):
Cupidon, zis Amorașul, la șuetă cu

I. BERG

FRED GHENADESCU

OM DE CUVÎNT

— Frizerul mă cunoaște de mult și mi-a spus: „nu dați bacșiș? să fiți sănătos, eu nu iau pielea de pe oameni".

V. VASILIU

La o partidă de șah în familie...

ȘAH

„Cupa Magazin"
Rezultate și clasamente din ediția a II-a

GRUPA 8. Clasamentul: 1. **Beștea Const.** (com. Blidari) 5 puncte (din 6 posibile) 2. **Dumitru Mănescu** (Buc.) 4 ½ puncte. 3. **Andrei Ruginâ** (Roman) 4—5. **Petre Eremia** (Buzău) și **Ciurel Ieșenca** (com. Pojejena) cîte 3 puncte etc.

GRUPA 17. Partida **Marghescu—Ionescu** se omologhează remiză. În urma acestui rezultat **Ad. Ionescu** (Sașca Montană) are 5 ½ puncte; Pe locul II **Emil Popescu** (Ploiești) cu 5 puncte, pe locul III **Virgil Marghescu** (Buc.) cu 4 ½ puncte.

GRUPA 27. I. **Grigoraș** (Galați) — **Dan Ecaterina** (București) 1—0; I. **Grigoras** — **Lupău Dumitru** (Șimleul Silvaniei) 1—0; Lupău a cîștigat la **Văduva** Gh. (Bacău) și V. Dobrescu. (Vlad Tepeș), I. Grigoraș conduce în clasament cu 5½ puncte din 6.

GRUPA 33. Pavel Dan (Dumbrăveni) cîștigă la **Al. Vidican** (Tim.) și **P. Voloscsuk** (Sighet). Cu ce rezultate s-au încheiat partidele lui Zablotchi cu Pavel și Voloscsuk?

GRUPA 34. Partida **Drug Vasile** (Mediaș) — **Maximilian Wechsler** (Tim.) a fost omologată cu rezultatul: „remiză". Pe primul loc în grupă se situează **P. Popescu** (Buc.) cu 5 ½ puncte urmat de **Maximilian Wechsler** cu 5 puncte și **Drug Vasile** cu 4 ½ puncte.

GRUPA 35. Din această grupă s-a calificat în finală **Sogas Vasilis** (Buc.). Pe locul doi s-a clasat **Niță Gh.** (Stefești).

GRUPA 36. Din această grupă s-au calificat **Corneliu Marinescu** (Buc.) și **Cornel Murgu** (Turnu Severin) cu cîte 5 ½ puncte din 6 posibile.

GRUPA 37. Vasu Emilian (Cluj) — **Vasile Mucileanu (Verdeni)** 0—1. În această grupă s-a clasat pe primul loc **Ioniță P. Ion** (Coseștî) cu 6 puncte din 6.

GRUPA 38. S-a calificat pentru semifinală **Petriuc Gh.** (Vatra Dornei).

GRUPA 40. Clasament: 1. **Ilie Ion** (Brașov) 6 puncte 2. **Popescu Ianuarie — Doru** (Galați) 5 puncte 3. **Alex. Solomon** (Reghin) 4 puncte etc. Pentru semifinală s-a calificat Ilie Ion.

Într-un număr viitor va apare componența primelor grupe ale semifinalei **„CUPEI MAGAZIN"** ediția II-a. Rugăm să se trimită ultimele rezultate în grupele în care nu s-a clarificat încă situația în primele locuri ale clasamentului.

Amănunte privind campionatul republican de compoziție pe anul 1961

O veste bună pentru problemiști, atît pentru cei amatori, cît și, mai ales, pentru consacrați: anul acesta se organizează din nou campionatul republican de compoziție. După o întrerupere de un an, această competiție vine să umple un gol care s-a resimțit serios. Ea este menită să stimuleze creația compunătorilor problemiști, să aducă noi lucrări de valoare.

Campionatul republican de compoziție șahistă pe anul 1961 se dispută după o formulă îmbunătățită și cuprinde patru secții: a) **probleme cu mat în 2 mutări,** b) **probleme cu mat în 3 mutări;** c) **probleme cu mat ajutor în 2 mutări** și d) **studii.** La fiecare din aceste secții există două subsecții: **lucrări pe temă liberă** și **lucrări pe temă impusă.** La problemele cu mat în 2 mutări — cea mai populară secție — tema impusă prevede următoarele: piesa albă care efectuează cheia are posibilitatea să amenințe același mat plasîndu-se pe 2 cîmpuri diferite, în ambele cazuri punîndu-se în priză, sacrificîndu-se cu alte cuvinte. Una din aceste posibilități reprezintă însă o cursă, fiind răsturnată de o apărare unică a negrului în problema-schemă de mai jos, a maestrului sportului A. F. Ianovici, piesa tematică — dama albă — poate amenința mat, mergînd atît pe cîmpul b6 cît și de pe cîmpul d6.

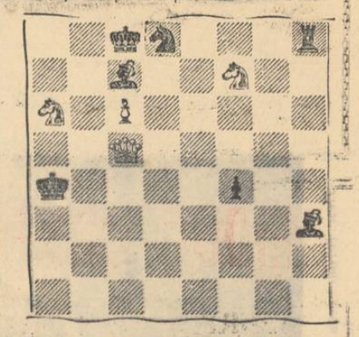

Prima posibilitate reprezintă însă mutarea cursă, răsturnată de apărarea negrului 1... Ne5! După soluția 1. Dd6! survin variantele 1... N:d6 2. C:d6 mat, 1... Na5 2. Da8 mat, 1... Cc6 2. Dd7 mat.

La studii, subsecția temă impusă, participanții vor lucra un studiu în care, în varianta principală, lupta se încheie cu mat — o temă simplă, care oferă desigur multe posibilități compozitorilor.

În numărul viitor vom publica temele la celelalte secții și alte amănunte privind organizarea campionatului.

Partide gemene

Se întîmplă rar în concursuri, ca două sau mai multe partide să se desfășoare identic. Au devenit celebre cele trei partide jucate de marii maeștri sovietici Keres, Gheler și Spaski, în aceiași rundă a unui turneu internațional, cu trei jucători argentinieni. În aceste partide, cei trei jucători sovietici au cîștigat, efectuînd același sacrificiu pe e6 într-o „siciliană" evoluată identic. Sînt cunoscute și alte două partide gemene. La un turneu internațional din Anglia, doi jucători britanici au repetat pur și simplu mutările pe care, la o masă alăturată, le efectuau Keres și Filip.

Iată că două partide gemene întîlnim și în semifinala „CUPEI MAGAZIN", grupa H. Partidele jucate de Emil Buzoianu din Pitești, cu Ion Simionescu din Sinaia și dr. Șimu Octavian din Iași, au avut aceeași desfășurare decisă în favoarea jucătorului piteștean. De fapt a fost totuși o singură diferență: Simionescu a cedat la mutarea 17, în timp ce Simu a mai continuat cîteva mutări. Mai jos publicăm această partidă dublă (Buzoianu a jucat cu albele).

1. e4, c5 2. Cf3, d6 3. d4, c:d4 4. C:d4, Cf6 5. Nb5+, Nd7 6. 0—0, C:e4 7. Tf:e1, Cf6 8. Cf5, e6 9. Ce3, a6 10. N:d7+, Dd7 11. Nf4. d5 12. Ne5, Cc6 13. N:f6. g:f6 14. C:d5, Dd8 15. Df3, Ce5 16. Cf6+, D:f6 17. Cd6+ și aici Simionescu s-a recunoscut învins, ceea ce, după trei mutări, a făcut și Simu.

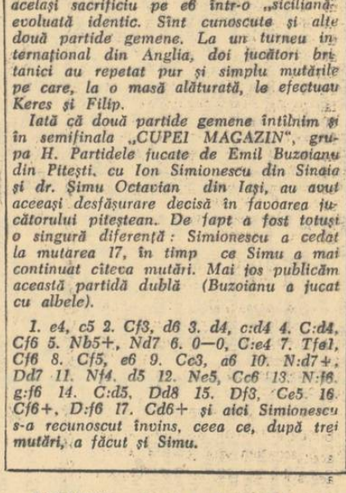

SOLUȚIE. „Lupta dintre turn și pion": În exercițiul II albul obține remiza astfel: 1 ...f2 2. Tg5 +, Rf6 3. Tg3 !, F1D 4. Tf3 + !, Df3 pat. Soluția studiului lui Lasker: 1. f7 ! (albul oferă sacrificiul calului pentru a putea transforma pionul) T:e6+, 2. Rg5, Te5 + 3. Rg4, Te3 5. Rf2 și cîștigă. Soluția studiului lui Horvitz și Kling: 1. g6!. T:h6 +, 2. g7, Th5 + 3. Rf4 și se repetă manevra din studiul precedent.

MAGAZIN, numărul 188, pagina 7-a

Jocuri distractive

INEL CU DISCURI

Luați șase discuri egale și așezați-le strîns lipite unele de altele așa cum arată desenul de mai sus. Se cere ca în patru mutări, aceste discuri să fie aranjate în formă de inel. „Mutarea" constă în următoarele: imobilizînd cu mîna cinci dintre discuri, al șaselea disc trebuie rostogolit într-o poziție nouă, *fără a-l desprinde de restul discurilor,* iar în poziția cea nouă el trebuie *să atingă cel puțin două discuri.*

Pentru a nu le încurca numerotați discurile și notați fiecare mutare după următorul sistem: 1—2, 3 ceea ce înseamnă: discul nr. 1 trebuie rostogolit pînă la atingerea cu discurile nr. 2 și nr. 3 ș.a.m.d.

Rezolvarea nu-i chiar atît de simplă. Încercați și veți vedea!

INTREBARE

Cînd voi fi atît de bătrîn cum este tatăl meu acum, voi avea de cinci ori vîrsta de acum a fiului meu. Atunci fiul meu va fi cu 8 ani mai bătrîn decît sînt eu acum. Vîrsta tatălui meu, plus vîrsta mea totalizează 100 de ani. Cîți ani are fiul meu?

ȘARADĂ

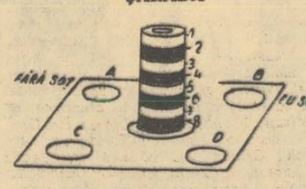

Așezați în cercul din centru 8 piese de table numerotate astfel încît să se formeze o coloană în ordinea numerelor, cu cifra 8 jos și cu cifra 1 sus. Se cere să mutați în cît mai puține mișcări piesele cu cifrele 1, 3, 5 și 7 din coloana centrală în cercul fără soț, iar piesele cu cifrele 2, 4, 6 și 8 în cercul cu soț. Se consideră mutare orice schimbare a piesei dintr-un loc într-altul. La o mutare se poate trece dintr-un cerc într-altul doar o singură piesă (de fiecare dată cea de deasupra).

Totodată nu este permis să se așeze o piesă numerotată cu un număr mai mare peste o piesă care are un număr mai mic și nu se admite ca peste o piesă cu un număr par să se așeze o piesă cu număr impar, sau invers.

În cîte mutări puteți rezolva problema?

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 187

CU BĂRCUȚA

Bărcuța a fost folosită de șapte ori, iar grupul de excursioniști a trecut astfel: 1) Trece Sandu cu Tudor, 2) Sandu se întoarce singur 3) Trece învățătorul și cu Sandu 4) Învățătorul se întoarce 5) Trece învățătorul cu Ionică 6) Sandu se întoarce 7) Trece Sandu și Lenuța.

CU OPT FISE

Se pot face următoarele mișcări: 4—7, 6—2, 1—3, 8—5 sau 5—2, 3—7, 8—6, 4—1.

CHIPUL NECUNOSCUT AL OMULUI

Publicăm mai jos extrase dintr-un amplu articol al savantului M. Gherasimov, doctor în științe istorice, cu privire la reconstituirea chipului strămoșilor noștri din zorii omenirii, ca și celor necunoscuți din epoci mai puțin îndepărtate, problemă care a captivat imaginația multor generații.

Acum patruzeci de ani, nu departe de Irkutsk, unde locuiam, am scos la iveală un mormînt din epoca neolitică. Gradul de uzură al dinților demonstra că scheletul găsit era cel al unui om de vreo 25 de ani. Dar cum arăta acest om? M-am gîndit atunci pentru prima dată la posibilitatea de a reconstitui fizicul unui om după structura sa osoasă.

Mai tîrziu, la Moscova, mi-au fost încredințate cranii de oameni pe care nu-i cunoscusem, pe care nu-i văzusem nici în fotografie. Am lucrat concomitent la mai multe portrete. Posibilitatea de a corecta unele erori și de a verifica în mod amănunțit detaliile, mi-a permis să elaborez procedeele tehnice care stau la baza tuturor metodelor utilizate în vederea reconstituirii chipului omenesc după craniu.

Principiul esențial pe care se bazează aceste procedee este renunțarea la diferențierea în prealabil a raselor. Aceasta, pornind de la concepția că umanitatea întreagă aparține unei unice specii: cea a Omului. Mă sprijin în lucrările mele, înainte de toate, pe unitatea morfologică a omului modern, care există în pofida marii diversități a raselor umane. Confruntînd detaliile morfologice ale structurii craniului și ale fibrelor mușchiulare ale feței, am găsit cheia problemei.

În cursul ultimilor ani, lucrătorii din cadrul laboratorului de reconstituire plastică al Academiei de Științe a U.R.S.S. au realizat aproximativ 140 de reconstituiri de contemporani, și toate izbutite. Actualmente am trecut la realizarea vechiului meu vis: lucrez la portrete de oameni din epocile cele mai îndepărtate. Colecția aceasta cuprinde sinantropi, oameni de Neanderthal, oameni ai paleoliticului superior, zeci de reprezentanți ai perioadei neolitice și numeroși oameni de la începutul epocii metalelor. Aceste portrete de oameni primitivi, a căror asemănare este certă, prezintă un considerabil interes nu numai pentru antropologi, dar și pentru istorici și arheologi. Metodele noastre au și o importanță practică imediată în domeniul criminalisticii, cînd este vorba de a identifica un necunoscut după scheletul său.

Munca la realizarea portretelor personajelor istorice prezintă un deosebit interes. De regulă, cărțile de istorie vorbesc puțin despre aspectul fizic al marilor oameni. Pe de altă parte, tradiția împrumută personalităților istorice trăsături care par puțin verosimile. Aici, la fel, reconstituirea plastică intervine, aducînd mărturia ei, pe departe cea mai obiectivă.

Istoria realizării bustului prințului Andrei Bogoliubski, fiul lui Iuri Dolgoruki, fondatorul Moscovei, este concludentă. În concordanță cu particularitățile anatomice ale scheletului, capul modelat de mine este ridicat semeț. Izvoarele istorice arată că prințul Andrei era atît de mîndru, încît nu pleca fruntea în fața nimănui. Prințul a ținut într-adevăr mereu capul ridicat semeț, dar pentru simplul motiv că a doua și a treia sa vertebră cervicală erau unificate. Astfel, această anomalie patologică a dat naștere unei legende.

Perfecționarea procedeelor de reconstituire plastică ar putea îmbogăți omenirea cu descoperiri pasionante. N-ar fi, de pildă, interesant să stabilim, în sfîrșit care din cele două cranii păstrate la Weimar aparține lui Schiller? Se știe că Mozart a fost înmormîntat într-o groapă comună, dar nu ni se pare imposibil de a identifica rămășițele sale, utilizînd metoda noastră și cu ajutorul portretelor existente. Chipul multor personaje istorice ne este necunoscut. În prezent, noi am putea face portretele lor cu mare aproximație.

1) Omul de Neanderthal, reconstituit după craniul său, găsit la Chapelle-aux-Saints (Franța, epoca mijlocie a paleoliticului). 2) Un negroid. Reconstituire după craniul găsit pe muntele Markina (satul Kostenki, regiunea Voronej, superior). 3) O slavă, din Începutul paleoliticului superior). 3) O slavă, din tribul Vitici. Reconstituire după craniul găsit într-un kurgan în apropiere de Zvenigorod, regiunea Moscova (sec. XI). 4) Chipul lui Tamerlan. Mormîntul lui Tamerlan, ascuns în mausoleul Gur-Emir din Samarkand, a fost deschis în anul 1941.

REBUS MAGAZIN
Jocuri și cuvinte încrucișate

DIN TOATA INIMA

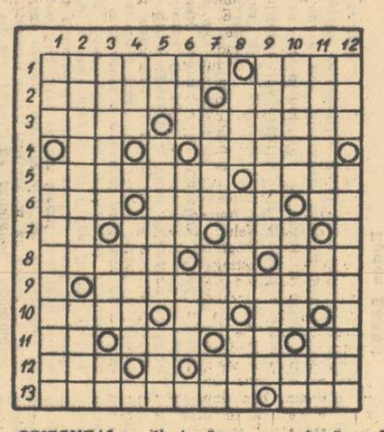

ORIZONTAL: 1) A rămas cu inima friptă — A-i cere inima 2) Autorul romanului „Inimă de copil" sau „Cuore" — Unul din romanele acestei tinere scriitoare se intitulează „Inimoșii" 3) Conjuncție — Autorul volumului de schițe și povestiri „Cu dragă inimă" 4) Poftim! — Cu inimi de piatră (fig.) 5) „Inimă de ce nu vrei să-mbătrînești" și „Cîntă inima mea" — Pisoi 6) Astfel — Pornește din inimă (pl.) — 365 zile 7) Rece! — Prima bătae a inimii — Fluviu indian 8) Focul inimii ei — Consoane — Inimă rece 9) Inimă rea (pl.) 10) Bătăile unei inimi aprinse — Deschide drum fîrului — În lume! 11) Mere — Focul de la inimă — Semnează — Primele litere din alfabet — Campion 12) Organizație Comercială Locală — Partea inimii 13) Inimoși — Așezare rurală.

VERTICAL: 1) Autorul poeziei „Inimioara de bronz" (George) — Inimă largă 2) Geniul poeziei românești, autorul printre altele al versurilor... „...Răsar-o vijelie din margini de pămînt, / Dînd pulberea-mi țărînii și inima-mi la vînt..." (Despărțire) — Verbul care obosește inima 3) „Milă mi-e de tine, dar de mine mi se rupe inima" — Nuia — Lucia Roxan 4) Veche măsură de capacitate (pl.) — Nu îndrăznește să-și spună focul inimii 5) Pronume — Cămașă — Suspin 6) Campioni — Nimic — La intervale mari 7) Onomatopee — A doua bătae a inimii — Stronțiu 8) A apărea deodată — Puști — Armăsari dobrogeni 9) Inima lemnului — Verbul ce-ți aprinde inima 10) A se supăra — Arteră — Consoane din consoane! 11) Leacul medicilor pentru inimile bolnave — 12 luni — Comandant de oști odinioară 12) Pronume — I s-a frînt inima.

Cornel ALDEA

PĂSĂRI

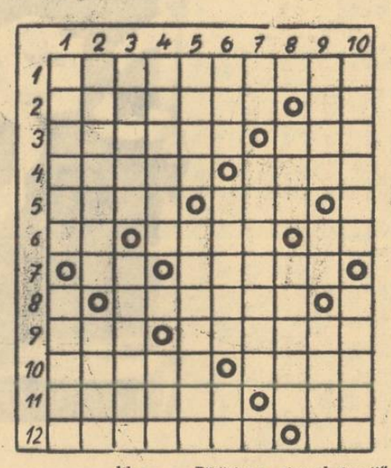

ORIZONTAL: 1) Celebru constructor de viori din Cremona, a cărui ultimă vioară — și cea mai bună — este denumită „Cîntecul lebedei" 2) Cîntecul privighetorii — Două pene de pasăre! 3) „Mitrea Cocor" și „Șoimii" de M. Sadoveanu — Papagal în Mexic 4) „Cocoșul de aur" de Rimski Korsakov și „Cotofana hoață" de Rossini — Mic vapor folosit pentru navigația fluvială 5) „Vultur 101" sau „Zboară cocorii" — Culegere de legi 6) Arma albinei — Personaj din opereta „Vînzătorul de păsări" de Zeller — Coadă de ibis! 7) În stepă! — Se atașează la picioarele păsărilor migratoare 8) Plutește plină de grație pe lac 9) Mediul prielnic rațelor, gîștelor etc. — Cronicar (înv.) 10) Armă veche (pl.) — Ca rîndunelele-n zbor 11) Cehov pentru „Pescărușul" și Ibsen pentru „Rața sălbatică" — Interjecție 12) Pasăre care se hrănește cu semințe de in — Pene de scatiu!

VERTICAL: 1) „Somnoroase păsărele / Pe la cuiburi se adună / Se ascund în rămurele / Noapte bună" — Visul vrabiei 2) „Păsările migratoare / Se re-ntorc din... / Gîzele depun la soare" / Ouă microscopice" (G. Topîrceanu) — Pasăre renumită prin frumusețea penelor ei 3) Dres pentru ochi — Laptele cucului sau rochița rîndunicii 4) A fost dată de gîștele de pe Capitoliu la venirea Galilor — „Păsărica-n timpul iernii" I. Kiriac 5) Munți de nisip în deșerturi — Căutări, încercări 6) Cureluș de mesină—Pasăre cîntătoare — Pene de sitar! 7) În vis! — „În valea cucului" de M. Beniuc (pl.) 8) Bard la vechii greci — „...lebedelor", balet de Ceaikovski 9) ...avis! — Cămașă înflorată — Cît 10) Poetă romînă, autoarea versurilor: „Bondari de aur s-au suit pe strune / Și păsări începură să se adune" („În cring") — Servesc la zborul păsărilor.

S. RADU

POȘTA REBUS

FLOREA ȘTEFĂNESCU — *Codlea:* După cum ați putut observa urmărind rubrica noastră de jocuri, nu publicăm aritmogrife.

EMIL BURCĂ — *Gilău:* Am publicat un joc pe o temă asemănătoare cu ocazia reluării campionatului categoriei A de fotbal. Cît priveste celălalt joc, „Celebrități", v-am ruga să revedeți definițiile, a doua de la 2 orizontal și prima de la 11 vertical.

VICTOR IAȚENKO — *Petroșani:* În limita spațiului disponibil vom folosi jocul trimis de dv.

JEAN HURGOI. — *Huedin:* Vă așteptăm cu noi jocuri.

IOAN POP — *Cluj:* „Timp" are puține cuvinte în temă. Celălalt joc ne-a sosit prea tîrziu.

SPECTACOLUL
magazin

Primăvara la Praga — 1961

În Praga frăbrăcată în costumul minunat al primăverii, are loc în fiecare an o mare sărbătoare muzicală ; ieri, în sala „Smetana" s-au înălțat din nou melodiile ciclului de poeme simfonice „Patria mea" al părintelui muzicii naționale cehe, vestind, după tradiție, deschiderea celui de al XVI-lea Festival Muzical International găzduit de capitala Republicii Socialiste Cehoslovace. Este una din manifestările artistice cele mai importante ale țărilor din lagărul socialist, care își trimit întotdeauna, pentru a lua parte la Festival, reprezentanții de seamă ai muzicii lor, pe tărîm interpretativ și componistic : tot odată, pot fi ascultați la Praga și unii dintre cei mai buni artiști din țările occidentale.

„Primăvara la Praga" se desfășoară, în fiecare an, sub semnul cinstirii memoriei unor mari muzicieni ai poporului cehoslovac, sau al sărbătoririi unor instituții muzicale de prestigiu în viața culturală a țării. De data aceasta, Festivalul are loc în zilele când se împlinesc 150 de ani de la întemeierea Conservatorului din Praga. Nucleul acestei școli datează de la începutul veacului trecut cînd, pentru a reînvia vechile tradiții ale artei interpretării instrumentale și vocale și pentru a combate decăderea vieții de concerte și spectacole lirice, a luat ființă o Societate pentru îmbunătățirea muzicii în Țările Cehe. În pofida greutăților materiale și de organizare s-a putut înghebe și o școală pentru formarea instrumentiștilor de orchestră, și această instituție își-a deschis porțile la 24 aprilie 1811, sub conducerea primului ei director, Bedrich Dionys Weber. Ulterior, a luat ființă și clasa de canto a Conservatoriului, și astfel tinerii muzicieni ce-și desăvîrșeau pregătirea în cadrul acestei școli au început să ofere publicului concerte și spectacole de operă de bună calitate. Faima Conservatorului din Praga a depășit curînd hotarele țării ; de-a lungul veacului trecut, muzicieni de geniu ca Liszt, Berlioz și Richard Wagner au avut prilejul să aprecieze calitățile orchestrei studenților. Inițiația a pentru a conducerii de dirijorii au dezvoltare îndeosebi sub conducerea eminentului violonist și pedagog Antonin Bennewitz. Acesta a creat o generație strălucită de instrumentiști în rîndurile căreia s-au aflat membrii vestitului Cvartet ceh (Karl Hoffmann, Josef Suk, Oskar Nedbal, Jiri Herold). precum și cel care avea să devie șeful școlii violoncelistice naționale, Otakar Ševcik. Între 1901 și 1904, directorul Conservatorului din Praga a fost Antonin Dvorak, care a împrumutat școlii sărăcia propriei sale personalități ; dintre discipolii săi, îndeosebi Josef Suk și Viteslav Novak i-au continuat opera pe tărîm pedagogic. Ambii au devenit, după primul război mondial, profesori la clasa de maeștri a Conservatorului din Praga ; este demn de subliniat faptul că un compozitor romîn de seamă, Sabin Drăgoi, a fost elevul lui Novak în cadrul acestei înalte instituții de învățămînt artistic.

După ce, în perioada odioasei ocupații naziste, Conservatorul a avut de suferit pierderi tragice din rîndurile cadrelor pedagogice și de studenți, odată cu Eliberarea, activitatea instituției a intrat într-o fază nouă, de adevărată înflorire. A luat ființă, din sînul Conservatorului, și o nouă formă de învățămînt superior — Academia de Arte —, cu secții numeroase și variate, menite să răspundă cerințelor în necontenită creștere a vieții artistice a țării. Învățămîntul muzical a fost legat într-o măsură însă sporită de practică, de viață, de care vechea școală era în mare măsură ruptă. În rîndul cadrelor didactice au fost chemați cei mai de seamă artiști și pedagogi ai patriei : în tr-un cuvînt, toate forțele reunite ale vieții muzicale cehoslovace își dau concursul pentru a face din astăzi sărbătorită Conservator din Praga o instituție de cel mai înalt prestigiu în făurirea culturii noi, a patriei socialiste.

Dar în afară de manifestările legate de aniversarea Conservatorului ce ale evenimente artistice au oferit Festivalul „Primăvara la Praga" ? Cu deosebit interes vor fi urmărite probele Concursului internațional de violoncelisti, ai cărui laureați vor fi prezentați publicului la Concertul din 21 mai. Numeroase personalități artistice de renume internațional și-au anunțat participarea la concertele și spectacolele de operă ale Festivalului. Cităm pe dirijorii : Ivanov și Rojdestvenski (U.R.S.S.), Stokowski (S.U.A.), Hindemith (Elveția), Konwitschny (R.D.G.), Pedrotti (Italia), care vor apare în fruntea celor mai de seamă orchestre ale R. S. Cehoslovace, alături de dirijorii autohtoni, ca Krombholc, Anceri, Klima, Slovak, Vogel etc. Praga va primi și vizita a două formații simfonice de peste hotare, Orchestra de Stat a Uniunii Sovietice și Capela de Stat din Dresda. În rîndul formațiilor de cameră, aflăm Cvartete de mare renume (Vlach, Tatrai, Cvartetul Italian etc.) În fine șirul străluciri al solițiilor instrumentiști și vocali include pe Oistrah, Oborin, Knușevițki (U.R.S.S.), Fischer - Dieskau (R.F.G.), André Navarra (Franța), Bächer (R. P. Ungară), I. Seefried și W. Schneiderhan (Austria) și pe mulți alții. Ne bucurăm că țara noastră va fi reprezentată de muzicieni ca Valentin Gheorghiu, care va susține un recital de pian alcătuit din lucrări de Schumann și Liszt, — Ștefan Gheorghiu, Radu Aldulescu și Gh. Popovici, care se vor alătura primului într-un concert de cameră, incluzînd și Cvartetul cu pian de Enescu.

Ne mai rămîne să subliniem interesul deosebit al Festivalului din punct de vedere al prezentării unor creații muzicale contemporane de mare valoare. Pe scena Teatrului Național din Praga se va reprezenta noua operă istorică a lui Eugen Suchon „Svătopluk", două din lucrările scenice ale lui Prokofiev (de la a cărui naștere s-au împlinit recent 70 de ani) — „Povestea unui om adevărat" și „Floarea de piatră". Se va mai reprezenta opera „Nehnfrintii" a compozitorului ceh J. Kalas, lucrări devenite clasice în repertoriul național, ale lui Smetana, Dvorak, Janacek etc. Pe tărîmul muzicii orchestrale, evenimentul cel mai de seamă îl va constitui prima audiție, în afara Uniunii Sovietice, a noii Simfonii — a XII-a — de Dmitri Sostakovici.

Cea de a XVI-a ediție a Festivalului „Primăvara la Praga" se anunță, deci, ca deosebit de atrăgătoare. În perioada cînd noi înșine ne pregătim pentru al II-lea Festival „Enescu", nu putem decît să urmărim cu atenție, prin radio și presă, manifestările „colegului" cehoslovan mai vîrstnic și să-i urăm, din toată inima, deplin succes !

Alfred HOFFMAN

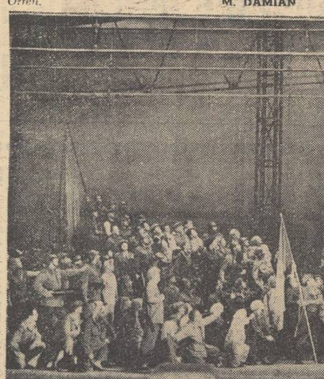

Scenă de masă din noua operă romînească „Fata cu garoafe", a cărei premieră a avut loc de curînd la Teatrul de Operă și Balet al R.P.R.

La Teatrul de Operă și Balet pe scenă și în culise

Pătrunzînd deunăzi pe culoarele primei scene lirice a țării, am rămas impresionat de atmosfera insuflețită de lucru care domnește aci. Repetițiile cu „*Lucia di Lamermmoor*" erau în toi, cînd privirile ne-au fost atrase de decorul unui impunător castel în stilul secolului al XVI-lea. Regizorul Eugen Gropșeanu, care se află lîngă noi, ține să ne dea unele lămuriri :

— *Ne străduim să redăm cît mai autentic atmosfera scoției medievale, pe fundalul căreia se consumă emoționanta tragedie a Luciei di Lamermmoor. Atît conceptia regizorală, cît și cea scenografică, urmăresc să evidențieze, cu mijloace adecvate, puternicul dramatism al operei lui Donizetti și în același timp să ofere interpreților posibilități cît mai largi în ceea ce privește valorificarea măiestriei vocale interpretative. Rolul titular va fi deținut de trei tinere interprete : Lelia Cîncu, Magda Ianculescu și Matilda Onofrei. Premiera operei va avea loc la sfîrșitul acestei luni*

Regizorul Eugen Gropșeanu ne dă și alte amănunte asupra activității sale. Tot el lucrează cu un alt colectiv la punerea în scenă a operei „*Năpasta*" de Sabin Drăgoi, care va vedea în toamnă lumina rampei într-o viziune cu totul nouă.

L-am lăsat pe regizor să repete mai departe ca apoi să adresăm o întrebare mezzosopranei Elena Cernei, pe care am întîlnit-o pe culoarele teatrului.

— Am auzit că veți interpreta rolul lui Orfeu ? Ce ne puteți spune despre acest rol ?

— *Așteptăm cu nerăbdare premiera cunoscutei opere a lui Gluck. Maestrul Oleg Danovski care pune în scenă spectacolul are o viziune cu totul nouă. Va fi o montare aparte, care va păstra caracteristicile spectacolului operă-balet. Astfel, în timpul ce interpreții își vor susține partitura, baletul va evolua pe scenă ilustrînd prin plastica sa conținutul dramatic al acțiunii muzicale. Pentru mine acest spectacol constituie un adevărat examen : voi susține în travesti rolul lui Orfeu.*

Pe maestrul Jean Rînzescu l-am găsit într-un moment de relaxare.

— *Ce să vă spun ? Mă aflu după premieră.. Acum cîteva zile „Fata cu garoafe" a văzut lumina rampei, trebuie să aduc pe scenă și pe... „Cavalerul rozelor". Opera lui Richard Strauss, care intră în toamnă pe afiș va următoarea distribuție : Arta Florescu și Elena Dima în rolul Mareșalei ; artistul poporului Petre Ștefănescu Goangă și Jean Hoorov în Ochs, Octav Enigărescu în Faninel ; Elena Cernei și Vera Rudeanu în Octavian, rol pe care-l voi susține în travesti. rolul lui*

M. DAMIAN

Acasă la... Porto - franco

Biroul armatorului Peter the Greek, reconstituit în filmul „Porto-franco"

Prin anul 1913, cînd se deapănă firul povestirii lui Jean Bart „Europolis", locuitorii pitoreștii Suline trăiau zile grele. Mîlu Dunării — nedrenat de multă vreme, amenința să astupe canalul și întreaga activitate a micului port încetase. Sulina era pe cale de a muri cînd în orășel apare... o scrisoare din America. Un fost locuitor al Sulinei, după multi ani de pribegie prin continentul de dincolo de ocean își anunță reîntoarcerea în patrie. Desigur, gîndeau marii afaceriști, vremelnicul american va veni cu bani, cu foarte mulți bani. Dunărea va fi drenată, portul va înflori, afacerile vor fi din nou rentabile. Însă deziluzie, amară dezilu-zie. Fiul rătăcitor se întoarce în orășelul său mai sărac decît plecase.

Întîmplările romanului formează acțiunea scenariului „Porto-franco" de Mihnea Gheorghiu, noul film romînesc aflat azi în producție. Așa se face că la Buftea, pe platoul nr. 4, s-a construit o bună parte a Sulinei anului 1913. Au reapărut taverna lui Logarides, biroul sobru al rezidentului Comisiei Europene a Dunării, întregul apartament al fostei Comisiei Europene a Dunării, întregul apartament al fostei Comisiei Europene a Dunării, „ferma ingenică" a lui Nicu Politicu, elegantul birou unde-și „aranja" afacerile armatorul Peter the Greek și tradiționala cafenea a portului.

Se filmează intens. Sub îndrumarea regizorului Paul Călinescu își trăiesc viața în lumina reflectorului cafegiul Stamate (St. Ciobotărașu), Penelopa (Simona Bondoc), căpitanul Delta (Ion Dichiseanu), Nicu Politicu (Mihai Fotino). Peter the Greek (Nichi Atanasiu), Nick americanul (Geo Barton), rezidentul (Marcel Enescu), Liliana Tomescu, Em. Petruț, Benedict Dabija, Nucu Păunescu și ceilalți interpreți ai filmului.

Ne aflăm, împreună cu arhitectul Giulio Tincu, scenograful filmului, într-o cameră din aparțamentul capricioasei Penelopa.

— Pentru mobilarea interioarelor ne-au trebuit peste 6.500 obiecte de rechizită și mobilier. Și fiecare își are povestea sa. De pildă biroul rezidentului este același de acum 50 de ani din biroul Comisiei Europene a Dunării. Scaunele curbate din cafenea sînt „autentice" iar soba frizeriei am căutat-o zile întregi pînă am putut-o găsi.

Doream ca fiecare obiect să exprime epoca, să zugrăvească concret caracterul și profesiunea personajului, astfel ca actorul cînd intră în focul reflectoarelor să se simtă „ca la el acasă".

Peste puțin timp vom pleca în Sulina și filmăm exterioarele. Acolo vom avea însă „greutăți". Sulina, ca fiecare colț al țării se găsește în plină modernizare, astfel că va fi necesar să readucem, pentru puțin timp, locurile unde vom filma, la starea lor de acum jumătate de secol. Și lucrul acesta nu e deloc simplu. Mai ales că exterioarele trebuie perfect racordate cu interioarele construite pe platourile de la Buftea.

Sandu MARIAN

Un sol de frunte al artei sovietice
TEATRUL „MAIAKOVSKI"

În centrul Moscovei, nu departe de impunătoarea Piață a Manejului, pe strada Herțen, se înalță majestuoasa clădire roșie a Teatrului „Maiakovski", una dintre scenele frunțașe ale capitalei sovietice. Sub îndrumarea plină de pasiune și pricepere a regizorului Nikolai Pavlovici Ohlopkov, artist al poporului al U.R.S.S., talentatul colectiv artistic al acestui teatru și-a cîștigat de-a lungul anilor aprecierea și dragostea pe deplin meritată a iubitorilor de teatru nu numai ai Moscovei, ci din toată Uniunea Sovietică și chiar de peste hotare, atît datorită ecoului puternic al numeroaselor izbînzi artistice consemnate de presă, cît și direct, în urma multelor turnee efectuate în patrie și peste granițe. Ecranul ne-a prilejuit cunoașterea multora dintre actorii fruntași ai teatrului care poartă numele marelui poet al Revoluției din Octombrie, oferindu-ne creațiile unor străluciți interpreți ca Maxim Strauh, artist al poporului, care a interpretat admirabil figura marelui Lenin în cîteva filme, sau Evgheni Samoilov, artist al poporului, cunoscut din filme ca „Circul", „Ora șase după război", „Sadko", sau Sverdlin, artist al poporului, neuitat interpret al filmului clasic sovietic „Fiul lui Gingis-Han" și al popularului personaj al lui Nastratin Hogea, precum și desăvîrșitele realizări ale artiștilor poporului Vera Orlova, Vladimir Liubimov, Alexandr Lukianov și alții, pentru a nu omite și eroinele interpretate pe ecran de tînăra actriță, a teatrului, Tatiana Samoilova, una dintre cele mai iubite artiste de film ale lumii. Lucrînd laolaltă în cadrul aceluiași teatru, de peste două decenii, toate aceste minunate personalități artistice, îndrumate de conceptia teatrală a mereu neobositului conducător artistic al teatrului N. P. Ohlopkov, străluciți reprezentant al regiei contemporane, au reușit să-și fixeze un pregnant profil artistic care se reflectă în toate montările Teatrului „Maiakovski". Pornind de la căutările din cel dintîi deceniu al teatrului sovietic și văzînd influența de principiile renovatoare „de stînga" ale școlii de regie a lui Meyerhold, Ohlopkov și actorii grupați în jurul său și-au găsit expresia desăvîrșită a stilului lor artistic în contactul cu dramaturgia sovietică contemporană, pe care o ilustrează cu precădere repertoriul atît de bogat și interesant al acestui teatru. Îmbinînd principiul lărgirii cadrului de joc scenic și contopirii scenei cu sala, cu caracterul adînc realist al interpretării actoricești, spectacolele montate de Ohlopkov se caracterizează printr-o putere de sugestie maximă și printr-o impresionantă emoție și dăruire artistică, care are darul de a comunica cu forță și luciditate mesajul progresist al fiecărei lucrări dramatice înfățișate publicului. „Aristocrații" de Pogodin, montată de N. P. Ohlopkov acum peste trei decenii și reluată cu un deosebit succes acum două stagiuni, „Turentul de fier" dramatizare după romanul lui Serafimovici, „Tînăra gardă" dramatizare după însuși regizorul Ohlopkov, „Zile mărețe" de N. Virta ca și cele mai multe din tre piesele talentatului dramaturg Alexandr Stein — care poate fi socotit dramaturgul numărul 1 al Teatrului Maiakovski — și-au găsit în formula dinamică, tălmăcită de actori, intruchipările scenice cele mai autentice.

Cu toate că de-alungul anilor, teatrul a prezentat și piese de Shakespeare sau Lope de Vega, Edmond Rostand sau Erskine Caldwell, cele mai strălucite victorii le-a reportat cu piesele contemporane societice, pe care le promovează cu perseverință și abnegație. Aceasta explică și faptul că în diferitele turnee făcute în afara hotarelor, Teatrul Maiakovski a prezentat creația dramaturgiei sovietice, așa cum o va face și cu prilejul mult așteptatei vizite în țara noastră, cînd spectatorii romîni vor putea să se bucure cunoscînd concepția strălucită a regizorilor și actorilor acestui teatru, în prezentarea scenică a unor piese deja înscenate pe scenele noastre : „Hotel Astoria" și „Viori de primăcară" de A. Stein și „Poveste din Irkutsk" de A. Arbuzov.

Radu MIRON

REFLECTOR

„SETEA"

După vizionarea celui mai recent film romînesc, un spectator spunea : „Nici nu ne dăm seama, dar am văzut un film istoric..." Nu era vorba desigur de faptul că ne aflam în fața primei producții pe ecran lat a studiourilor noastre. Semnificația acestei explicații avea un sens mai adînc. Pentru prima oară apăreau pe ecrane dramatica cronică a actului măreț al preluării puterii de către popor în tulburii ani de după război, precum și ocuparea moșiilor boierești de către țăranii săraci.

Scenarizarea cunoscutului roman cu titlul de mai sus al scriitorului Titus Popovici, făcută chiar de autor, punea probleme destul de dificile pentru că se știe cît e de anevoios să scoți în evidență esența unei opere literare și s-o faci dramatică. Trebuie spus de la început că operația a reușit și că ne aflăm în fața unei pelicule remarcabile. Cu o regie mai experimentată puteam spune chiar cuvîntul cel mare și numai părerea noastră de rău nu ajunge. Să încercăm să vedem în ce constau virtuțile numeroase ale filmului și punctele lui slăbiri, pentru ca în viitor să le evităm cît se poate.

Materialul literar oferit de scriitorul Titus Popovici este de o calitate neîndoielnică. Drama chiaburului Gavrila Ursului, sfărîmarea familiei sale și a averii agonisite, mi s-au părut magistrale. Scena inițială în casa familială, cu ritul ei, este un excepțional episod literar, pe care regia l-a tratat teatral din nefericire și oarecum caricatural (ca și secvența împărțirii titlurilor de proprietate, unde nu era nevoie atîta exces fizic al acestor pentru dobîndirea hîrtiilor). De asemenea, înfruntarea de mase dintre moșii stîrniți de baron și țăranii săraci care obținuseră înscrierea pentru pămînt mi s-a părut foarte bună. Aici și regizorul Mircea Drăgan a reușit să redea tot dramatismul cerut de text și ideia cîntecului ce însoțește operația înregistrării în dosarul de împroprietărire este excelentă. Aș mai adăuga furtunoasa destituire a pretorului, unde mișcarea de ansamblu este foarte energică și de un frumos avîntaniens dramatism.

Ceea ce trebuie neapărat remarcat cu prilejul prezentării acestui film este calitatea scenariului, principala slăbiciune a filmelor noastre, atunci cînd nu se apelează la scriitori. În „Setea" toate reacțiile psihologice ale eroilor cu la bază profundă cunoașterea a vieții, ceea ce nu e niciodată de neglijat. Dacă adăugăm la cele scrise pînă aici și dialogul plin de savoare, varietatea lui, eșem imaginea completă a ceea ce putut fi filmul acesta, pe care regia l-a lipsit în cîteva locuri de strălucirea meritată.

Pe scurt despre ce este vorba :

Încă de la început se observă ritmul lent și deconcertant dintre jocul teatral al Calboreanu, de pildă, în paralel cu replica fireească, cinematografică, a lui Ilarion Ciobanu. Sînt pauze care pe scenă ni se par foarte nimerite, dar pe ecran devin stînjenitoare și asupra lor atragem atenția regiei. Gavrila este interpretat cu multă forță dramatică, dar cu puțină supraveghere s-ar fi obținut și mai mult. În rolul lui Ezechil, Virgil Platon ni s-a părut, de asemenea, declamator. Scena ruptură între fiul lacom de avere și tatăl neîndurat oferea interpretului un bun prilej de afirmare. Și pentru că am trecut la actori, putem adăuga cuvinte de laudă pentru jocul lui Sandu Sticlaru, și mai ales al lui Colea Răutu, (sobru, viguros, convingător ca totdeauna). Ciobotăraș pe un text scurt a executat partitura cu o siguranță și un farmec rar. Flavia Buref în Iuliana a avut asprimea și grația tristă cerute de scenariu. Bune apariții : Nucu Păunescu și Eliza Rădulescu. Cu totul caricaturat deși i se cerea un comic sobru : Jules Cazaban, după părerea noastră rău îndrumat de regie. Tomazian nu ne convinge pe pînză, pentru că tînețe la un pitoresc exterior.

„Setea" ni se pare un film deosebit, atît pentru calitățile lui artistice, cît și pentru importanța sa social-politică. Ecranizarea celor mai bune opere din literatura noastră poate oferi studiourilor romînești prilejul unor mari biruințe, să nu se uite...

Eugen BARBU

Scenă de la repetițiile piesei „Mi se pare romantic" (Aurel Cioranu și Dem. Savu)

O nouă piesă originală la Teatrul de Comedie

De vorbă cu Radu Cosașu despre piesa „Mi se pare romantic"

Actuala stagiune teatrală a dat o recoltă bogată de noi autori dramatici. Unul dintre acestia este tînărul scriitor Radu Cosașu autorul piesei „*Mi se pare romantic*" pe care o repetă colectivul Teatrului de Comedie, în regia lui David Esrig.

O convorbire pe care am avut-o cu noul autor dramatic ne-a dezvăluit aspecte ale acestui început.

— Cum ați ajuns să scrieți o piesă de teatru ?

— În urma călătoriilor mele, foarte numeroase, întreprinse prin țară, pentru scrierea unor reportaje și a lungului popas pe care l-am făcut la Bicaz, în documentare, pentru realizarea volumului „Lumină" apărut de curînd în Editura Tineretului. — m-am înapoiat de pe teren cu un material deosebit de bogat care să permită adîncirea unui vechi subiect de lucrări dramatice. Apoi datorită invitației și a sprijinului foarte important ce l-am primit din partea directorului Teatrului de Comedie, Radu Beligan, și al consilierului artistic al teatrului, scriitorul Al. Mirodan.

— Unde se petrece acțiunea piesei ?

— Într-un oraș, reședință de regiune. Intreaga desfășurare a piesei are loc într-un interval de 24 de ore...

— Vă rugăm să ne vorbiți, în cîteva cuvinte, despre tema lucrării dvs.

— Lucrarea este consacrată unui tînăr muncitor, care a terminat cursurile serale de pe lîngă uzina unde lucrează și urmează să dea examen de admitere la Institutul Politehnic. În jurul acestui personaj roiește o întreagă lume...

...Discutăm apoi despre unii dintre eroii principali ai piesei : strungarul Constantin Dinu (Aurel Cioranu), Simina Ioniță, profesoară de istorie și geografie, logodnica lui Dinu (Liliana Țicău), tovarășul Dorobanțu, secretarul de partid (Costel Constantinescu). Îmi notez numele celorlalți actori care formează distribuția piesei : Marius Rolea, Vasilica Tastaman, Mircea Constantinescu, N. Gărdescu, Amza Pellea, Dem. Savu, Agnia Bogoslava, Victoria Mierlescu, Sanda Toma, Val. Plătăreanu, Zizi Petrescu, Gh. Crișmaru, D. Rucăreanu, N. Turcu, D. Chesa.

Interlocutorul ne mărturisește că e prezent zi de zi la repetițiile piesei sale, subliniind în încheiere :

— Urmărind repetițiile, am marea satisfacție să constat că întreg colectivul de interpreți, regizorul David Esrig, scenograful Ion Popescu-Udrițe, cu toții, se străduiesc să realizeze un spectacol tinerese, tonic, optimist. Aștept cu emoție seara premierei...

N. SANDU

Un nou cuplu muzical

După turneul în U.R.S.S.

Cînd, într-o seară, la Sinaia, au fost invitați să-și dea concursul în cadrul unui spectacol pentru oamenii muncii aflați la odihnă, pianistul Valentin Gheorghiu și baritonul Dan Iordăchescu s-au gîndit să cînte împreună. Aceasta s-a întîmplat acum trei ani... De atunci și unul și celălalt — după cum ne-au mărturisit — așteptau mereu prilejul să mai cînte împreună. Și au cîntat...

— Pe măsură ce repetam și cîntam împreună ne înțelegeam mai bine iar rezultatele muncii noastre erau tot mai interesante și mai pline de promisiuni — ne-a declarat Dan Iordăchescu.

— Și astfel „am ajuns, nu de mult, să facem, la radio, imprimări împreună — a adăugat Valentin Gheorghiu. Iar acum am hotărît să ne constituim într-un cuplu și să ne pregătim cu asiduitate pentru realizarea unor programe de lieduri și de muzică de cameră într-o formă artistică superioară.

— Ce repetați actualmente ?

— Printre altele repetăm ciclul „Dragoste de poet" de Schuman, precum și un ciclu de 6 lieduri de Valentin Gheorghiu pe versurile marelui nostru poet Tudor Arghezi — ne răspunde Dan Iordăchescu. Cu aceste cicluri vom da un recital în sala Ateneului R.P.R. în cursul lunii viitoare. De asemenea vom face și unele imprimări la „Electrecord".

— Avem intenția să întreprindem o serie de turnee prin țară, — a adăugat Valentin Gheorghiu.

Dan Iordăchescu și Valentin Gheorghiu, la repetiție

Scenă din spectacolul „Umor pe șiors"

Țăndărică povestește...

— Bine ai venit Țăndărică !... Bine ai venit Țăndărică !...

— Bine v-am găsit !...

...Plin de voie bună și mereu cu zîmbetul pe buze, Țăndărică s-a înapoiat din străluciții turneu pe care l-a întreprins în Uniunea Sovietică, la Moscova și Leningrad, și acum este asaltat de admiratorii săi de... toate virstele. Cu toții vor să afle cît mai multe amănunte în legătură cu popasul pe care l-a făcut Teatrul „Țăndărică" în U.R.S.S. și, tuturor, Țăndărică le răspunde cu multă amabilitate ;

— Am jucat 14 zile la Moscova și 7 zile la Leningrad, spectacolele „Mina cu 5 degete", „Micul prinț", „Umor pe șiori" (pentru adulți) și „Punguța cu doi bani" și „Doctorul Aumădoare" (pentru copii) și pretutindeni am fost primit cu deosebită dragoste și interes.

Am găsit pe masa de lucru a lui Țăndărică multe ziare și reviste sovietice pe care le-a adus cu el și-n care sînt descrise pe larg succesele obținute de artiștii păpuși romîni atît la Moscova cît și la Leningrad. Iată în „Sovietskaia Kultura" din 25 aprilie 1961, teatrologul Natalia Smirnova își intitulează articolul cu privire la spectacolele Teatrului „Țăndărică" „Un teatru de mare fantezie". În ziarul „Vecernaia Moskva" din 17 aprilie 1961, articolul semnat de Iuri Dimitriev poartă titlul „O măiestrie remarcabilă", iar ziarul „Leningradskaia Pravda", în numărul său din 27 aprilie 1961 publică articolul maestrului emerit al artei din R.S.F.S.R., regizorul Mihail Korolev, conducătorul artistic al Teatrului Mare de Păpuși din Leningrad, care apreciază că „în momentul de față „Țăndărică" a devenit unul din cele mai faimoase teatre de păpuși din lume".

După turneul în U.R.S.S. Țăndărică povestește...

Scenă din spectacolul „Umor pe șiors"

— Bine ai venit Țăndărică !... Bine ai venit Țăndărică !...

— Bine v-am găsit !...

...Plin de voie bună și mereu cu zîmbetul pe buze, Țăndărică s-a înapoiat din străluciții turneu pe care l-a întreprins în Uniunea Sovietică, la Moscova și Leningrad, și acum este asaltat de admiratorii săi de... toate virstele. Cu toții vor să afle cît mai multe amănunte în legătură cu popasul pe care l-a făcut Teatrul „Țăndărică" în U.R.S.S. și, tuturor, Țăndărică le răspunde cu multă amabilitate ;

— Am jucat 14 zile la Moscova și 7 zile la Leningrad, spectacolele „Mina cu 5 degete", „Micul prinț", „Umor pe șiori" (pentru adulți) și „Punguța cu doi bani" și „Doctorul Aumădoare" (pentru copii) și pretutindeni am fost primit cu deosebită dragoste și interes.

Am găsit pe masa de lucru a lui Țăndărică multe ziare și reviste sovietice pe care le-a adus cu el și-n care sînt descrise pe larg succesele obținute de artiștii păpuși romîni atît la Moscova cît și la Leningrad. Iată în „Sovietskaia Kultura" din 25 aprilie 1961, teatrologul Natalia Smirnova își intitulează articolul cu privire la spectacolele Teatrului „Țăndărică" „Un teatru de mare fantezie". În ziarul „Vecernaia Moskva" din 17 aprilie 1961, articolul semnat de Iuri Dimitriev poartă titlul „O măiestrie remarcabilă", iar ziarul „Leningradskaia Pravda", în numărul său din 27 aprilie 1961 publică articolul maestrului emerit al artei din R.S.F.S.R., regizorul Mihail Korolev, conducătorul artistic al Teatrului Mare de Păpuși din Leningrad, care apreciază că „în momentul de față „Țăndărică" a devenit unul din cele mai faimoase teatre de păpuși din lume".

Perpetuum mobile

După o idee de G. Mișin

„Dureri de cap și greutate-n ceafă".
Caz simplu. Imposibilă vreo gafă !
Tensiunea?... Mda! Un piculeț mărită...
Privirea mea de tot uimită
cînd i-am vorbit :
— „Tovarășă, mă iartă,
cu nu știu tare multe despre artă,
(am și așa destule angarale !)
și... nu pricep simptomele matale.
Ai 23 de ani..."
— „Și 4 !"
— „Deci, mai puțin cu unul ! Ești din teatru,
frumoasă, talentată, — aplaudată,
c-o meserie foarte invidiată...
De unde stări de nervi așa, de-odată ?"
— „Hei, doctore, — a prins actrița glas
(și a oftat pudrînd-se pe nas),
tu crezi că munca mea nici nu e muncă ;
e joc... huzur !... Ei bine, pot să-ți spun că
te-nșeli !... Da, teatru-i fast, reclame, presă...
Dar e și zbucium !... Uite : vine-o piesă ;
toți o citim — în liniștețe, firește —
și... iat-un rol ce mi se potrivește
un rol visat, dorit, întrevăzut
din clipa, poate-n care m-am născut.
Desigur, laud piesa la sfîrșit,
o apăr, mă aprind, transpir, palpit
și sufăr cînd o critică-un coleg...
(Nu-i rol și pentru el. Îl înțeleg.)
Toți dăm păreri. Și crește tevatura
Dar... primul regizor deschide gura
și auzim referatul cabalistic :
— „O-natație consiliului artistic !"
De-acum, aștept o săptămînă, două,
și-n toate parcă-mi ninge și îmi plouă,
iar cugetul mi-i stors ca o stafidă.
Și-aștept !... Aștept consiliul să decidă.
E chin, dar chinu-acesta-i derizoriu,
Cînd piesa e înscrisă-n repertoriu
abia, încep chinul cu „C mare".
— „Cine-o să joace rolu-acesta oare ?"
Actrița X ? — Nu !... Zet ? — Mai știi ?
Dar ce !

La virsta ei e bună-n Mamouret !
Noroc că „Ve" e încă în sprîlel !...
Dar Igrec ? — Așa ! Cu dinții ei de cal ?!...
Degeaba, cu sînt singura soluție.
Oh ! Dacă m-aș vedea în distribuție !
Și cad într-o adîncă reverie.
E-ajuns primei nopți de insomnie...
A doua zi, aud între culise,
că Ix e verișoară — pare-mi-se —
cu soacra autorului, iar Zet
e cu directorul în tete a tete,
el în — cabinet.
Ce pun la cale nu-i nici un secret...
Dar vestea care m-a lovit mortal
e c-a ieșit și Ve de la spital
Deci, inc-o serioasă concurență !...
Simțind că n-am decît o existență,
reminduu-mă de-o criză, din prudență,
găsesc o scuză mai cuviincioasă,
și plec acasă.
Dar către prînz, hop, sună telefonul.
Cu inima vibrînd ca diapazonul,
sar, zbor, și-ascult. O voce gîtuită
îmi spune că... am fost distribuită
cu-actrița Ix (cerută de-autor).
(Ah ! Două pe un rol ?... Ingrozitor !
Dacă s-ar spune, una e dublură.
Noroc că am o știclă cu bromură !)
În fine, vizionarea... — un examen
la care, ori nu premiu-ntîi, ori... amenzi
Consiliul e-adunat. La 10 fix,
încep întrecerea cu-actrița Ix.
Și asta ține pîn-la ora două...

Am fost — cică — ...sublime amîndouă,
Dușmanii tac. Amicii jubilează.
Consiliul însă mai deliberează.
Și-n cruma de așteptări sfîrșite-mi, zic
că-n scena cincea am greșit un pic,
dar cel puțin eu am avut ținută
pe cînd ea, Ix, parcă era bătută...
Consiliul — chiar de-ar fi părtinitor —
tot vede el : la mine, și picior,
și talie și voce și prestanță...
O-ntrec pe Ix, oricînd, de la distanță.
(Desigur că, în vruna din cabine,
și ea, la fel gîndește despre mine !...)
Și astfel, așteptăm pînă la 4.
(Discută mult consiliul-un-tertu).
Dar... dă la Lebînda ! Eu joc în premieră!
Deci, iată-mă la ultima bariera.

E-un public cald. Mi-s pașii șovăielnici,
dar piesa-ncepe sub auguri prielnici.
Tot afirma că-i o salvă. Nu mă tem
decît de uriciosul critic Em.
Aud însă... (Noroc !) că nu e-n sală.
Cînd... doamne ! Em e-n loja oficială.
Joc tremurînd (de frică), primul act
și tremur mai departe în entract.
Vreau să mă stăpînesc dar... cineva
mă informează. — „Em a spus... imda !"
Ce-nseamn-acest „imda" ?... Sînt rece — sloi —
Și dirdîi ca de frig tot actul doi.
În actul trei am transpirat — firește —
Păi, e puțin să vezi că Em zîmbește ?
(O fi zîmbit că-i place sau nu-i place ?
Zadarnic ! Nu-mi pot explica și pace !
Sau poate-o fi zîmbit din alte cauze !?).
Final. Succes și ropot de aplauze.
Am înțeles. „Imda" înseamnă „Bine".

Dar, cînd să zici că-s liniștită-n fine,
c-am cucerit și public ca și presă..
aud că teatrul are-o nouă piesă
c-un rol... cisel, dorit, întrecătzut
din clipa, poate-n, care m-am născut.

Și... toate o pornesc de la-nceput.

Pe scurt din țară

● PUNCTUL NR. 1 al activității brigăzii artistice de amatori a Căminului cultural din com. Corcova, Raionul Strehaia, Regiunea Oltenia este prezentarea în fiecare lună a unui spectacol în premieră. Ultimul spectacol, care oglindește importantele realizări din comună înfăptuite în anii puterii populare, este interpretat de artiștii amatori Victor Vlad, Elena Roșu, Eugenia Corcoveanu, Angela Cremeneanu etc.

● TEATRUL de Stat din Sibiu a prezentat piesa lui A. Arbuzov „Poveste din Irkutsk", în regia lui Hans Schuschnig. Distribuția cuprinde pe Angela Albani (Valea), Romeo Mogoș (Serghei), Ion Besoiu (Victor), Livia Baba (Larisa), Nicu Niculescu (Serdiuk), Ion Ghișe (Rodik), Sebastian Papaiani (Denis).

75

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Primul Cosmonaut

VIAŢA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL ÎNSUŞI

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

magazin

Anul V — Nr. 189 ★ Sîmbătă 20 mai 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Mii şi mii de oameni ai muncii vizitează cu mult interes expoziţia „Arhitectura în R.P.R.", — imagine plastică a marilor construcţii ridicate în anii regimului democrat-popular şi a măreţelor perspective pe care le deschide realizarea şesenalului şi a planului de perspectivă.

CITIŢI FOTO REPORTAJUL NOSTRU ÎN PAGINA 8-a

Smolensk — ţinutul meu natal

Familia în care m-am născut este o familie din cele mai obişnuite, care nu se deosebeşte prin nimic de milioane de alte familii de oameni ai muncii din patria noastră socialistă. Părinţii mei sînt oameni simpli, cărora Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie le-a deschis, ca şi întregului nostru popor, un drum larg şi drept în viaţă.

Tatăl meu, Alexei Ivanovici Gagarin, este fiul unui ţăran sărac din ţinutul Smolenskului. N-are decît două clase ale şcolii parohiale. A fost şi este însă un om însetat de cunoştinţe şi şi-a însuşit multe, ca autodidact. În satul nostru, aflat nu departe de Gjatsk, era vestit ca meşter priceput la toate. Ştia să facă orice într-o gospodărie ţărănească, dar mai mult se ocupa de dulgherie şi tîmplărie. Ţin minte şi acum talaşul gălbui în care se scufundau mîinile sale mari de muncitor şi pot să disting, după miros, diferite esenţe de lemn: dulceag al arţarului, amărui al stejarului, înţepător de pin, esenţe de lemn din care tatăl meu meşterea lucruri necesare oamenilor. Într-un cuvînt, faţă de lemn am acelaşi respect ca şi faţă de metal.

Despre metale mi-a povestit multe mama mea, Anna Timofeevna. Părintele ei, bunicul meu Timofei Matveev, a lucrat ca lăcătuş la uzinele Putilov din Petrograd. După cum povestea mama, era un om îndemînatec, meşter iscusit — un muncitor de înaltă calificare, dintre cei despre care se spune că sînt în stare să potcovească puricele şi dintr-o plăcuţă de fier să meşterească o floare. Nu mi-a fost dat să-l cunosc pe bunicul meu Timofei, — a murit în împrejurări tragice, în timpul unei catastrofe în uzină. Însă în familia noastră se păstrează amintirea lui, amintirea tradiţiilor revoluţionare ale celor de la Putilov.

Ca şi tatăl meu, mama nu a putut învăţa în anii de tinereţe. Ea a citit însă mult şi ştie multe. Putea să dea răspunsuri corecte oricărei întrebări a copiilor. În familie sînt patru copii: fratele meu mai mare, Valentin, născut în anul în care a murit Lenin, sora mea Zoia, cu trei ani mai tînără, în sfîrşit eu şi fratele meu mai mic, Boris.

M-am născut la 9 martie 1934. Părinţii mei lucrau în colhoz. Tata se ocupa de

(● *Continuare în pag. a 3-a*)

Începînd cu acest număr al revistei noastre publicăm fragmente din cartea „Însemnările unui cosmonaut", aflată sub tipar în Uniunea Sovietică. Redactarea literară a însemnărilor lui Iuri Gagarin aparţine ziariştilor N. Denisov şi S. Borzenko, corespondenţi speciali ai „Pravdei".

LA TELEFON... DARCLÉE

O scurtă aşteptare şi de la capătul celălalt al Europei, ne-a răspuns miercuri dimineaţa o voce cunoscută, puţin copilăroasă, la această oră matinală.

— **Alo, tovarăşa Silvia Popovici?**

— Da. Eu sînt.

— **Cum vă simţiţi la Cannes?**

— Foarte bine. Delegaţia noastră a fost primită cordial şi încă de la sosire, se află în atenţia celorlalţi cineaşti. Am fost invitaţi la toate manifestările şi întîlnirile prieteneşti. Aceasta ne bucură mult, întrucît o considerăm ca o apreciere dată cinematografiei romîneşti. Aici, la Festival, filmul romînesc este în prezent bine cunoscut, iar creatorii noştri sînt înconjuraţi cu stimă şi preţuire. Dovadă, invitarea ca membru în juriul filmelor de scurt metraj, a lui Ion Popescu-Gopo.

— **În competiţie au intrat filme interesante?**

— Unele dintre ele chiar foarte bune, dintre care aş aminti poemul cinematografic „ISTORIA ANILOR DE FOC" realizat după un scenariu al regretatului cineast sovietic Alexandr Dovjenko de către soţia şi colaboratoarea sa, Iulia Solnţeva, „MAICA IOANA", a cunoscutului regizor polonez, Jerzy Kawalerowicz, „La Ciociaria", în regia lui Vittorio de Sica, cu Sophia Loren..

— **„Darclée"?**

— Filmul nostru a fost programat abia marţi după amiază, adică aproape de sfîrşitul Festivalului. Cu toate acestea, el a trezit un larg interes. Am avut un public numeros care a aplaudat mult. Unora dintre spectatori le-au dat chiar şi lacrimile... După spectacol ni s-au cerut autografe, ni s-au pus întrebări..

— **Ce secvenţe au cucerit îndeosebi publicul?**

— De la reprezentarea operei „TOSCA" şi pînă la sfîrşit, viaţa cîntăreţei, lupta ei generoasă pentru crearea Operei romîneşti, a impresionat profund sala.

— **Aprecierile criticii?**

— Deocamdată încă, presa pariziană nu s-a pronunţat. Au fost publicate numai relatările corespondenţilor la Festival, urmînd ca ulterior să apară consideraţii mai ample. O astfel de prezentare cu aprecieri pozitive despre film am citit în „l'Humanité" de astăzi.

— **Pentru zilele următoare aveţi vreun itinerar special?**

— Nu altul decît cel al... Haricleei Darclée, cu deosebirea că, în drum spre ţară, noi nu vom trece prin Paris, aşa cum a trecut ea odinioară, chinuită de griji şi lipsuri materiale. Acasă ne aşteaptă atîtea bucurii şi proiecte, împlinirea atîtor visuri în drumul cărora nu mai stă acum nici un obstacol. Aşadar, pe curînd la Bucureşti!

...Fără îndoială că ceea ce tînăra noastră interpretă nu ne-a dezvăluit din modestie, ne-o vor spune în cîteva zile aprecierile criticilor prezenţi la Festival.

Eugen ATANASIU

DIN SUMAR:

LA SĂRBĂTORIREA UNUI ACTOR

Pe drumul carierei artistului emerit Al. Giugaru, cu prilejul spectacolului special pe care Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" îl va prezenta la 22 mai, în sala Teatrului de Operă şi Balet al R.P.R., pentru sărbătorirea a 40 de ani de activitate teatrală a popularului actor.

(IN PAGINA 2-a)

INTERVIUL NOSTRU CU HALLDOR LAXNESS

Scriitorul islandez, laureat al Premiului Nobel, ne vorbeşte despre creaţia sa şi despre tradiţiile literare ale Islandei.

(IN PAGINA 4-a)

ŞCOALA PĂRINŢILOR

La rubrica „Magazin medical", publicăm sfaturi pentru îngrijirea copiilor mici.

(IN PAGINA 4-a)

PENTRU TINERELE FETE

Modele de primăvară şi vară

(IN PAGINA 6-a)

MARELE SPECTACOL POPULAR „SLAVĂ PARTIDULUI"

În clişeele alăturate — două aspecte de la marele spectacol popular „Slavă Partidului", prezentat marţi seara pe stadionul Republicii. În prezenţa conducătorilor partidului şi ai Statului, în frunte cu tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, şi a zeci de mii de oameni ai muncii, tineretul Capitalei a desfăşurat un încîntător program cultural-sportiv, închinat celei de a 40-a aniversare a creării Partidului Comunist din Romînia.

Sus: Tineri interpretînd dansuri naţionale; jos: exerciţiu de gimnastică ritmică executat de un grup de eleve ale şcolilor medii.

LA ERFURT, ÎN PAVILIONUL HORTICOL ROMÎNESC

Cu trei săptămîni în urmă informam cititorii revistei „Magazin" despre ultimele pregătiri în vederea deschiderii Expoziţiei internaţionale horticole a ţărilor socialiste, organizată la Erfurt de Ministerul Agriculturii R. D. Germane. Ulterior am aflat din ziare că atît exponatele, cît şi produsele romîneşti, sînt apreciate de public şi respectiv de juriu, care le-a acordat importante premii la primele concursuri. Expoziţia va fi deschisă pînă la 15 octombrie şi concursurile se vor repeta la produsele horticole şi viticole ce se recoltează în timpul anului.

De curînd s-a întors de la Erfurt o parte din delegaţia noastră care a participat la festivitatea deschiderii expoziţiei, printre care şi ing. **NICOLAE ŞTEFAN**, directorul Institutului de cercetări hortiviticole şi ing. **TRAIAN POPESCU**, directorul Direcţiei hortiviticole din Departamentul Gostat. Pe baza celor ce ne-au relatat, prezentăm în rîndurile ce urmează aspecte din expoziţie şi în special din pavilionul romînesc. Să ne închipuim aşadar, că sîntem vizitatori, aşa cum vor fi cei care s-au înscris sau se vor înscrie la O.N.T. pentru a merge la Erfurt

★

În aceste zile, nu numai parcul Cyriaksburg, unde este instalată expoziţia, ci întregul Erfurt — oraş cu tradiţie floricolă — a îmbrăcat haină de sărbătoare. Străzile sînt scăldate în verdeaţă, iar balcoanele caselor au fost împodobite cu flori. Pe teritoriul expoziţiei, mergînd pe magistrala care trece prin faţa pavilioanelor, privirea îţi este încîntată de cele 750.000 de lalele cultivate în peste 40 de nuanţe.

În faţa impunătorului pavilion „Prietenia popoarelor" sînt arborate steagurile naţionale ale ţărilor socialiste. Să intrăm puţin în acest pavilion. Aici, fiecare ţară are rezervate spaţii pentru expunere; prezentarea în ansamblu oglindeşte colaborarea ţărilor socialiste în cadrul C.A.E.R. Pe platoul romînesc, care e aşezat în centrul pavilionului, se pot vedea florile medaliate de la staţiunea experimentală din Cluj (trandafiri, garoafe, hortensii şi gladiole), fructe, conserve frumos ambalate (produse de fabricile din Tecuci, Rîureni, Valea Roşie şi „Flora" din Bucureşti) etc. La ieşirea din pavilion sînt proiectate filme care înfăţişează imagini din producţia hortiviticolă a ţărilor socialiste. Din ţara noastră se pot vedea secvenţe despre culesul strugurilor din filmul „Podgoriile Romîniei".

După pavilionul „Prietenia popoarelor" urmează pavilionul special care ilustrează realizările obţinute în mecanizarea pomiculturii, legumiculturii şi viticulturii şi apoi pavilioanele naţionale.

Înainte de a intra în pavilionul romînesc, vizitatorii zăbovesc puţin în curtea amenajată în stil naţional, admirînd zidurile albe cu firide, pe care atîrnă muşcate roşii sau roze, rondurile de pansele albe, galbene ori albastru deschis şi mai ales bazinul de apă. Acesta are pe fund o compoziţie formată din plăci de faianţă colorată diferit, care simbolizează fauna şi flora Mării Negre. În mijloc este instalată o placă pe care se poate citi: „Marea soarelui răsare". Apoi, ridicîndu-şi privirea, vizitatorului îi apare în faţă pavilionul pe frontispiciul căruia stă scris: „Rumänien". Această invitaţie discretă te duce direct în pavilion.

Ing. Vasile CIAUŞU

Un stand cu fructe şi legume pentru concurs

(*Continuare în pag. a 4-a*)

CALEIDOSCOP

Ce observații astronomice se pot face cu ochiul liber zilele acestea

În seara zilei de 20 mai, în jurul orei 20,30, Luna se va găsi aproape de primul pătrar; ceva mai puțin de jumătate din discul ei va fi luminat de Soare.

Străbătînd constelația Racului, Luna se va găsi — bineînțeles, aparent — nu departe de cele două stele mai strălucitoare din constelația Gemenilor: Castor și Pollux. Mai precis, cele două stele vor putea fi ușor găsite mai sus și în dreapta, în raport cu Luna.

În stînga celor două stele din Gemeni, aproape exact deasupra Lunei, o a treia stea strălucitoare atrage atenția. Astrul, cu aspect de stea roșcată, este planeta Marte, atît de bine cunoscută.

În jurul orei menționate mai sus, distanța aparentă între Lună și Marte va fi minimă și anume de cca 8 ori mai mare decît diametrul aparent al Lunii. Se va putea remarca și faptul că Luna, Marte și Steaua Polară se găsesc practic pe aceeași linie.

Asemenea „întîlniri" sînt numite în astronomie conjuncții. Rînd pe rînd, Luna trece în mișcarea ei aparentă pe cer, în conjuncție cu planetele și chiar cu Soarele: la fiecare Lună nouă, avem o conjuncție a Lunii cu Soarele.

Astfel, conjuncțiile Lunei cu diversele planete, oferă posibilitatea recunoașterii acestora din urmă și, pentru că este vorba de Marte, să spunem cite ceva despre „misterioasa" noastră vecină cosmică.

La sfîrșitul anului trecut, Marte a trecut relativ aproape de noi. Față de distanța maximă de 400 de milioane de km., planeta a trecut la numai 90 milioane de km. În perioada actuală, Marte se găsește la peste 260 milioane de km. și se depărtează mereu..,

În ultimii ani (1956, 1958) profitîndu-se de faptul că Marte s-a apropiat destul de mult de noi, au fost efectuate o serie de cercetări spectrale asupra planetei. Rezultatul cel mai important în această direcție îl constituie faptul că în zona infraroșie a spectrului planetei, a fost descoperit un grup de linii spectrale aparținînd substanțelor organice complexe. Se confirmă astfel din plin lucrările școalei sovietice cu privire la existența unor forme de viață vegetală pe Marte, demonstrată printr-o serie de argumente cît se poate de solide.

Un fapt remarcabil îl constituie observația că aceste linii spectrale apar numai cînd se studiază lumina regiunilor întunecate de pe planetă, nu și a celor luminoase. Astfel se demonstrează faptul — întrevăzut încă de mult — că petele de culoare deschisă de pe planetă sînt deșerturi, practic lipsite de viață, spre deosebire de cele întunecate.

Iată dar că Marte se dovedește a fi purtătorul unor forme de viață. Este cea mai bună dovadă asupra faptului că viața este o formă superioară a materiei, care se dezvoltă în raport cu condițiile fizice existente în spațiu.

Revenind însă la „întîlnirea" Lunei cu Marte, oricine va putea observa cum Luna, în afară de mișcarea ei aparentă de la răsărit la apus, are și o mișcare printre stele, de la apus la răsărit. La 20 mai, în momentul în care Marte va deveni vizibil — seara Luna se va găsi într-o anumită poziție. Treptat, Luna se va apropia de Marte, pînă la ora 20.36 cînd va atinge distanța minimă, după care va începe să se depărteze de la o oră la alta. În seara următoare, distanța va fi cu mult mai mare și anume de cca 15°. Luna găsindu-se la est de Marte. Explicația este aceea că mișcarea Lunei în jurul Pămîntului este ușor vizibilă, Luna fiind foarte apropiată. În medie, Luna se deplasează pe cer printre stele cu cite 13° pe fiecare zi.

Vreți să recunoașteți cele două planete gigante ale sistemului solar — Jupiter și Saturn? Le puteți găsi ușor, tot prin observarea conjuncțiilor cu Luna. Astfel în noaptea de 2 spre 3 iunie, Saturn se va găsi — spre miezul nopții — la cca 3° la sud de Lună: planeta apare sub aspectul unei stele strălucitoare de culoare galbenă-plumburie. Cît privește planeta Jupiter, în dimineața zilei de 3 iunie Luna va trece la nord de planetă, tot la cca 3° distanță aparentă. Veți remarca cu această ocazie că Jupiter este cu mult mai strălucitor decît Saturn, avînd și o lumină mult mai albă. Cele două planete, nu prea depărtate una de alta, se găsesc în constelația Capricornului.

Noi nu am indicat aici decît fenomene care pot fi observate de oricine, cu ochiul liber. Invităm amatorii să facă asemenea observații asupra acestui gen de fenomene. Rezultatele trimiteți-le pe adresa revistei „Magazin".

Matei ALECSESCU
Directorul Observatorului Astronomic Popular din București

„Arhipelagul peșterilor"

Cuba, numele frumoasei insule din Marea Caraibilor, este astăzi pe buzele tuturor. Numele de Cuba vine de la cuvîntul indian Cubagua, care înseamnă loc unde se găsește aur.

Dar nu aurul sau „havanele", sînt cea mai mare bogăție a insulei, ci cuprul, cromul, fierul, manganezul și, mai ales, zahărul de trestie. În producția acestuia Cuba întrece toate celelalte țări ale lumii.

Patria lui Fidel Castro mai are încă o bogăție, de care puțini au auzit. Sînt peșterile care o străbat în lung și-n lat, și care i-au adus, de asemenea, un renume mondial.

Aceste peșteri, de o măreție fără pereche și de o importanță speologică deosebită, au fost numai parțial explorate și studiate de către Societatea speologică din Cuba („Sociedad espeleologica"), în frunte cu dr. Antonio N. Jiménez.

Într-un articol apărut recent în publicația lunară a Institutului național pentru reforma agrară „I.N.R.A.", dr. Jiménez, unul dintre cei mai eminenți speologi, a evocat cu un remarcabil talent frumusețile neegalate și însemnătatea unora dintre cele mai renumite peșteri din patria sa: „Caverna de los bichos" (Peștera goangelor), populată de o faună extrem de bogată, care trăiește în condiții cu totul particulare, într-un mediu cu o temperatură de + 40°; „Seboruco", vestită prin bogăția ei în unelte de silex, lucrate de omul primitiv din Cuba; — „Caverna de los cuatrocientas rosas (Grota celor 400 de roze) care își datorește numele splendidelor ei concrețiuni, asemănătoare unor trandafiri; — „Cueva grande" cunoscută tot prin minunate concrețiuni și prin renumitul lac „José Marti", în apele căruia speologii cubani au descoperit de curînd o faună cavernicolă total necunoscută.

În provincia Havana, la Madruga, sînt sute de peșteri cu apă în care trăiesc pești și crustacei cărora li s-au atrofiat ochii, din cauza adaptării lor la viața în întuneric. Aceste animale de origină marină au emigrat în apa dulce. Sînt, prin urmare, rămășițele unei faune marine vechi. De aceea faimoșii pești orbi Lucifuga și Stygicola — prin transparența cărora li se văd pulsînd vasele de sînge — și crustacei, între care izopodul Cirolana cubensis se numără printre așa zisele „relicte marine".

La „Punta del Este" (Virful de Est), de pe țărmul de răsărit al faimoasei „Isla de Pinos" (Insula Pinilor) se află celebra grotă „La cueva de Isla". Pe plafonul ei indienii au zugrăvit cerul. Misterioasele desene în cercuri concentrice roșii și negre, reprezintă zilele și nopțile, echinoxii și solstițiile.

Și cîte alte peșteri celebre nu ne-a evocat Dr. Jiménez?

Ele nu sînt numai obiect de studiu pentru speologie, căreia Racoviță i-a dat numele și pe care o consideră ca o știință sintetică și educativă, ce se bazează pe atîtea alte științe. Peșterile Cubei au și altă însemnătate. Din cele mai vechi timpuri în aceste peșteri s-au adăpostit primii sclavi ai poporului cuban, în luptele lor pentru libertate. În peșteri se refugiau sclavii negri în timpul revoltelor lor contra exploatatorilor.

Tot într-o peșteră și-a ales cartierul general patriotul cuban José Marti, cînd a pornit lupta contra despotismului străin.

De peșterile cubane sînt legate pe veci numele atîtor eroi și martiri ai luptelor pentru libertate.

Nu în zadar, articolul doctorului Jiménez „Arhipelagul peșterilor" poartă în frunte: „Înainte de orice, libertate!".

Acest articol plin de avînt e rezumatul conferinței pe care distinsul speolog și patriot cuban a ținut-o, cu ocazia celei de-a 20-a aniversări a Societății speologice, la 15 ianuarie 1960.

Atunci a pronunțat și Fidel Castro Puz — el însuși speolog amator și sprijinitor al speologiei —, un discurs înălțător, în care a spus:

„El futuro de nuestra Patria tiene necesariamente que ser un futuro de hombres de ciencia"). În această frază lapidară, șeful statului cuban a exprimat încrederea sa în știință, ca factor de progres și civilizație, prețuirea oamenilor de știință.

Doctorul Jiménez, eminentul speolog, este unul dintre cei mai mari admiratori și susținători ai politicii lui Fidel Castro.

Vom avea ocazia să-l cunoaștem ca participant la Congresul Internațional de Geologie, care se va ține anul acesta la București.

Prof. C. MOTAȘ

Fidel Castro în peștera din Insula Pinilor

1) „Viitorul patriei noastre trebuie neapărat să fie un viitor al oamenilor de știință".

URMAȘELE MIORIȚEI ÎN PAS CU TEHNICA...

Vă amintiți desigur de primele versuri ale frumoasei balade populare *„CIOBANUL CARE ȘI-A PIERDUT OILE"*,

Foaie bob de linte,
Nainte, nainte,
Pă-l picior de linte,
Prin tufe mărunte;
Coboară'm' coboară,'
Pă-l picior de munte,
O mie cinci sute,
Tot miori cornute.

În fiecare an, turmele de oi — care în primăvară au urcat „sus la munte" — fac cale-ntoarsă. Iernatul se face în saivanele special construite în așezările de unde au plecat. Acest sistem este practicat de ciobanii noștri ca și de cei care se îndeletnicesc cu această meserie în alte țări. Cu o singură condiție: să existe pășuni alpine! În unele țări, drumul pe care-l străbat turmele de oi, de două ori pe an, este destul de lung. În Uzbekistanul sovietic, distanța de la fermele colhoznice și pînă la pășunile de munte este de 350—400 km. Cunoscînd faptul că oile străbat într-o singură zi 12—15 km. se poate calcula lesne cît timp este necesar să pierzi pînă ajungi la locurile de pășunat. Dar acesta n-ar fi singurul inconvenient. Oile care se întorc de la pășunat, din cauza drumului lung pierd din greutatea corporală, pierderi care uneori se ridică la 10 la sută. Nu mai vorbim de faptul că în condițiile unei toamne mai capricioase, turmele de oi trebuie să fie aprovizionate cu furaje concentrate, fin. Aceasta înseamnă că zile întregi, multe care sînt folosite pentru transportul nutreturilor.

Anul acesta, oile colhozurilor „Leningrad", „Stalin", precum și ale altor unități agricole din raionul Namangansk din U.R.S.S. „s-au deplasat" pe bogatele pășuni Ciutcala și Urto-Terek. Distanța a fost străbătută în mai puțin de o oră. Explicația? Conducerile colhozurilor au solicitat pentru aceasta aviația. S-a dovedit cu acest prilej că avioanele „AN-2" și „LI-2" pot fi folosite în bune condițiuni și de specia ovină. Sîntem încredințați că aceasta nu-i va împiedica pe poeții populari — și printre ciobani se găsesc destui! — să cînte călătoria pe care o fac în zilele noastre urmașele Mioriței. Dimpotrivă!

● Fel de fel ● Fel de fel ● Fel de fel ●

Un muzeu într-un album filatelic

„Cînd Rafael a pictat numeroasele sale madone, cînd Goya a întruchipat în gravuri ce biciuiau viciile omenești, cosmarurile sale pline de mînie, nimeni nu s-ar fi gîndit să facă vreo legătură între operele de artă cu plata taxelor pentru trimiteri poș-

tale, sub forma de mărci"... *Astfel începe un articol despre operele de artă plastică înfățișate pe mărci poștale, publicat într-un număr recent al revistei „Curierul U.N.E.S.C.O.".*

De mult au trecut timpurile cînd mărcile înfățișau doar stemele statelor sau figurile de domnitori și regi. Astăzi, mărcile poștale, aceste chitanțe minuscule originale reprezentînd suma achitată pentru trimiteri de scrisori s-au transformat într-un mijloc de legături culturale dintre popoare.

Potrivit datelor existente, 125 de țări, între care și țara noastră, au reprodus pe mărcile emise 1000 de lucrări de pictură și sculptură. Peste 500 de mărci reprezintă lucrări de ceramică, create de artiști de pe cinci continente. Astfel, colecționarii ce-și aleg această temă — reproduceri de artă — (și numărul lor este imens), au posibilitatea să dobîndească reproduceri ale capodoperelor artei mondiale ce se păstrează în muzeele lumii.

Numai 15 minute

Numai 15 minute — un sfert de oră — în loc de cîțiva ani, sînt necesare acum pentru a se obține un butaș de viță de vie care se prinde la plantare. Noua metodă a fost pusă la punct de un agronom cazah, Pavel Savin.

Inventatorul a pornit de la presupunerea că butașii se prind încet din lipsă de substanțe nutritive. Totodată însă, măduva butașului — spongioasă în ce privește structura — reprezintă un rezervor ideal pentru asemenea substanțe. Savin a introdus butașii într-un vas cu substanțe nutritive. Cu ajutorul unei pompe s-a creat o stare de rarefiere. Aerul ieșea din măduva poroasă a butașilor și în loc intra soluția nutritivă. Acest proces dura 15—20 minute.

Primăvara, cînd butașii au fost plantați, s-au prins toți. În practica viticulturii, asemenea cazuri se întîmplă extrem de rar. Pînă în toamnă, butașii ajunseseră din urmă — în ce privește sistemul radicular — butașii plantați cu doi ani în urmă în pepinieră.

Unde au locuit 4000 de generații

La Șanidar, în Irak, s-a găsit o locuință în care strămoșii noștri au trăit timp de 1000 de secole. Ei au lăsat acolo diferite mărturii ale științei lor născînde, începînd de la toporul din cremene, pînă la pipă și tabac — în total 10.000 de obiecte.

Locuința e o grotă deschisă într-un perete stîncos al muntelui Zagros, la 400 km. distanță de Bagdad. O expediție făcută în anul 1957 a descoperit aci 7 schelete neanderthaliene. Cercetările întreprinse mai recent, au dus la concluzia că primul „locatar" a sosit în aceste locuri, la începutul ultimei ere glaciare. El a lăsat în urma sa fiare de lănci din piatră tăiată. În stratul următor, vechi de 26.000—35.000 de ani, s-au găsit stilet și fierăstraie din piatră, dovezi ale unei civilizații mai evoluate. Omului din Neanderthal îi luase locul „homo sapiens".

Mai tîrziu, locatarul acestui adăpost a devenit mai cochet. În urma sa au rămas bijuterii și obiecte de os împodobite. El folosea o secure cu piatră sudată cu un fel de bitum și ascuțită la roată.

În sfîrșit, în perioada următoare datînd de 6000 de ani, au apărut olăriile. Se pare că pipele și tabacul n-au o vechime mai mare de 3—4 secole.

Printre cele 10.000 de obiecte s-au găsit de asemenea o tăbliță de chewing-gum și un stilou cu bilă, vestigiu al trecerii infinit mai recente a unui om.

Mașini de cusut... vasele sanguine

Chirurgii sovietici dispun... de acum de mașini de cusut vasele sanguine și de prins intestinele.

Mașina de cusut vasele aduce puțin cu mașina de imprimat a lucrătorilor care broșează cărți. Cele două capete ale vasului care trebuie unite sînt introduse fiecare în cîte un capăt al mașinii. Ele sînt puse în formă și întoarse pe niște tuburi cu un diametru adec-

vat și apoi prinse laolaltă, unul de celălalt. După această operație nu mai rămîne decît să apese butonul mașinii și, în mod automat, toate agrafele se inserează în țesuturi, la nivelul plăgii.

Coaserea intestinelor în acest fel durează doar trei minute, în timp ce prin procedeele manuale ea se execută în 20 de minute.

Fluorul împotriva cariilor dentare

La un recent colocviu, savanți din mai multe țări s-au ocupat de posibilitatea de acțiune a fluorului în profilaxia cariei dentare.

Potrivit definiției, fluorul este „un corp simplu gazos, galben-verzui, cu

greutatea atomică 9, care provoacă reacții energice". Or tocmai această energie l-a făcut pe toxicologi să nu prea fie de acord cu folosirea fluorului în compoziția pastelor dentare, de plidă.

Examene mai recente au arătat încă că fluorul poate fi util în întreținerea danturii, el contribuind la întărirea oaselor cavității bucale și la încetinirea considerabilă a evoluției cariilor dentare.

Colocviul a ajuns la concluzia că folosit cu atenție, fluorul dă chiar rezultate foarte bune. Astfel, dacă începînd de la naștere, copiii înghit zilnic un miligram de fluor — nu mai mult — sub o formă sau alta, frecvența cariilor poate fi redusă la jumătate, fără cel mai mic risc de intoxicație.

Înrudire stabilită după amprentele digitale

Într-o noapte din toamna lui 1944, în orașul Budapesta, fasciștii au deportat printre alte familii, și familia M. Micuța lor fetiță, Zsuzika,a rămas în voia soartei.

S-a terminat războiul. Printre cei care l-au supraviețuit erau și soții M, care au început de îndată să-și caute odrasla. După 14 ani găsiră adolescenta despre care se zicea c-ar fi fiica lor. Aparențele pledau în acest sens, dar nu exista nici o certitudine în această privință. Certitudinea a putut s-o dea Institutul de medicină judiciară al Universității din capitala R. P. Ungare. Concluzia a fost categorică: este fiica dv. Cum s-a procedat?

Cercetarea grupului sanguin nu poate da răspunsuri precise, nici metodele antropometrice nu asigură un răspuns precis. Dactiloscopia? O metodă veche de mii de ani care poate ajuta la stabilirea cu exactitate dacă este vorba tocmai despre persoana a cărei amprentă s-a păstrat.

Datorită studiilor efectuate de profesorul Sandor Ekrezs, șeful Institutului de medicină judiciară al

Universității din Budapesta, dactiloscopia ia o nouă dezvoltare. Timp de 11 ani, profesorul a strîns și a studiat amprentele a mii și mii de părinți și copii. A străbătut aproape întreaga Ungarie, a cercetat amprentele familiilor, de obicei numeroase, cu 8—10 copii. Astfel colecția lui de diapozitive dactiloscopice, este cea mai bogată din lume. El a putut stabili 60 de tipuri de desene cu nenumărate combinații — reprezentînd amprentele digitale. Astfel a stabilit că în modelul ce formează liniile papiliare ale copilului intră și părți componente ale modelului amprentelor părinților. Folosind tabelul de modele întocmit chiar de el pe baza materialului cules și cercetînd amprentele, el poate răspunde cu exactitate, dacă între două persoane există sau nu legături de rudenie. Datorită lucrărilor prof. Ekresz, multe familii risipite în anii urgiei fasciste s-au putut reface.

P. conf. E. ARNO

Din întîmplările lui Năică

— Azi am fost cu mama în piață și iată ce am văzut: „Laptele e cam acrișor...".

— „Cam prea dulce e smîntîna asta...".

— „Brînza pe care o vinzi d-ta e prea fărîmicioasă...".

— Mamă, dacă intrăm într-o cofetărie și guști și prăjitura, se chiamă că ai luat masa în oraș!...

SPECTACOLUL
magazin

LA SĂRBĂTORIREA UNUI ACTOR

Pe drumul carierei lui Al. Giugaru

Vorbind în aceste zile cu Al. Giugaru, am remarcat dintr-un început că poporul actor se afla într-o stare sufletească deosebită, că era stăpînit de emoție... Explicația? Fără îndoială, un mic... preludiu al serii de luni 22 mai cînd, în cadrul spectacolului prezentat pe scena Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., de Teatrul Național „I. L. Caragiale", cu piesa „Bădăranii" de Carlo Goldoni, artistul

În rolul primarului din comedia „Revizorul" de N. Gogol

emerit Al. Giugaru, laureat al Premiului de Stat, va fi sărbătorit pentru 40 de ani de carieră teatrală.

Pornind de la acest eveniment, am făcut impreună cu Alexandru Giugaru, o interesantă călătorie pe drumul carierei sale, plină de pasiune.

— Sînt unul dintre acei actori care mi-am început cariera pe modestele scene ale cinematografelor de cartier și care astăzi, datorită regimului democrat popular, joc pe scena primului teatru al țării.

Amintindu-și de toate suferințele din trecut, legate de o existență incertă și umilitoare, de turneele întreprinse în condiții mizere, actorul s-a referit, totodată, la repertoriul din acele vremuri și la rolurile pe care le-a jucat atunci...

— În trecut, în teatrul burghez, eram întrebuințat într-un repertoriu leftin, în producții revuistice și în comedii de o calitate îndoielnică, în care nu aveam nici cum posibilitatea să realizez adevărate creații.

În ciuda obstacolelor, Al. Giugaru, iubind cu pasiune teatrul, jucînd mereu pentru cei mulți, într-un stil cu adevărat popular, a căutat în permanență să-și ridice măiestria artistică. Într-un tîrziu, după ani și ani de practică scenică, cînd i s-a oferit posibilitatea, Al. Giugaru n-a ezitat să se prezinte la examenul pentru admiterea în Conservator. Și

În rolul primarului din piesa „Revizorul" de N. Gogol

— Sînt unul dintre acei actori care mi-am început cariera pe modestele scene ale cinematografelor de cartier și care astăzi, datorită regimului democrat popular, joc pe scena primului teatru al țării.

Amintindu-și de toate suferințele din trecut, legate de o existență incertă și umilitoare, de turneele întreprinse în condiții mizere, actorul s-a referit, totodată, la repertoriul din acele vremuri și la rolurile pe care le-a jucat atunci...

— În trecut, în teatrul burghez, eram întrebuințat într-un repertoriu leftin, în producții revuistice și în comedii de o calitate îndoielnică, în care nu aveam nici cum posibilitatea să realizez adevărate creații.

În ciuda obstacolelor, Al. Giugaru, iubind cu pasiune teatrul, jucînd mereu pentru cei mulți, într-un stil cu adevărat popular, a căutat în permanență să-și ridice măiestria artistică. Într-un tîrziu, după ani și ani de practică scenică, cînd i s-a oferit posibilitatea, Al. Giugaru n-a ezitat să se prezinte la examenul pentru admiterea în Conservator. Și iată că mi-am început cariera pe modestele scene ale cinematografelor de cartier și care astăzi, datorită regimului democrat popular, joc pe scena primului teatru al țării.

Amintindu-și de toate suferințele din trecut, legate de o existență incertă și umilitoare, de turneele întreprinse în condiții mizere, actorul s-a referit, totodată, la repertoriul din acele vremuri și la rolurile pe care le-a jucat atunci...

— În trecut, în teatrul burghez, eram întrebuințat într-un repertoriu leftin, în producții revuistice și în comedii de o calitate îndoielnică, în care nu aveam nici cum

În rolul lui Holdemulte din piesa „In Valea Cucului" de M. Beniuc

rie de probleme de tehnică și măiestrie artistică, un repertoriu de cea mai bună calitate, dîndu-mi-se putința să joc în piese cu un profund conținut de idei și de mare valoare artistică.

Aci artistul face o trecere în revistă a numeroaselor piese și roluri, oprindu-se cu dragoste asupra multora dintre personajele cărora le-a dat viață pe scena Naționalului: Lunardo din „Bădăranii" de Goldoni, primarul din „Revizorul" de Gogol, Zaharia Trahanache din „O scrisoare pierdută", Iancu Pampon în „D'ale carnavalului", Jupîn Dumitrache în „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale, șeful de gară din „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian, Alb împărat din „Înșir-te mărgărite" de Victor Eftimiu, Falstaff din „Nevestele vesele din Windsor" de Shakespeare, Moghilă din „Apus de Soare" de Barbu Delavrancea, Toma Dumitrescu din „Mielul turbat" de Aurel Baranga, Holdemulte din „In valea Cucului" de Mihai Beniuc, Orgon din „Tartuffe" de Molière, Makedon Somn din „Ascultă-ți inima" de Korneiciuk și cîte altele...

Turneele Teatrului Național peste hotare, în U.R.S.S., Franța și Italia, i-au prilejuit artistului emerit Al. Giugaru, reale satisfacții.

— Am trăit momente de mare bucurie, alături de colectivul teatrului, văzînd de cîtă prețuire se bucură în străinătate arta din Republica Populară Română. Și am fost fericit că am putut contribui și eu la strălucitele succese obținute.

...Ne-am notat unele aprecieri făcute de personalități artistice pe marginea jocului lui Al. Giugaru, în piesele prezentate în aceste turnee. Scrîind despre reprezentarea la Moscova a spectacolului cu piesa „Revizorul" de Gogol, prezentat de Teatrul Național, Iuri Zavadski, regizor principal al Teatrului „Mossoviet", relatează: „Cît de viu, cu cît talent a jucat Alex. Giugaru rolul extrem de dificil al primarului. Nu pot să uit aspectul său

măreț! o figură de om îndesat, o față lată expresivă, cu mișcările sigure și grecoale de vechi soldățoi. Giugaru ne-a prezentat un veritabil primar important și ridicol".

André Kedros, scriitor, traducătorul piesei „O scrisoare pierdută", reprezentată în cadrul turneului Teatrului Național la Paris, subliniază: „Toți iubitorii de teatru bun au descoperit în Al. Giugaru un foarte mare actor. El s-a distins în Trahanache, prin sobrietatea eficace a interpretării și prin profunda înțelegere a textului".

Alberto Bertolini a consemnat în „Il Gazettino" din Veneția, cu privire la spectacolul cu „Bădăranii": „Al. Giugaru, caracterizat printr-un temperament neîndoios dramatic, a creat un Lunardo viguros, masiv, cu o furie expresivă".

În plină putere de muncă și creație, Al. Giugaru se pregătește pentru noi roluri, pentru noi biruințe artistice.

— Doresc ca prin întreaga activitate de artist și cetățean, să contribui cu toate forțele mele, la ridicarea pe o treaptă mereu mai înaltă a teatrului nostru realist-socialist, pus în slujba marilor idealuri ale poporului — a încheiat popularul artist Alexandru Giugaru.

N. SANDU

In studiouri pe ecrane

● CU OCAZIA împlinirii a 100 de ani de la nașterea lui Rabindranath Tagore, la Moscova a fost prezentat un nou film documentar închinat marelui scriitor indian. Filmul a fost realizat de Samuil Bubrit în U.R.S.S. și India și cuprinde, între altele, o serie de secvențe, deosebit de interesante, extrase din jurnalele de actualități filmate în timpul șederii lui Tagore la Moscova, în septembrie 1930.

● „INSULA FIERBINTE" e titlul unui documentar care redă începutul luptei revoluționare a poporului cuban și aspecte semnificative din viața și munca Cubei noi. Filmul surprinde momentul istoric cînd Fidel Castro a semnat decretul de naționalizare a băncilor și a marilor întreprinderi industriale și comerciale.

Totodată el înfățișează episoade consacrate aplicării reformei agrare, creării exploatărilor agricole naționale și cooperativelor țărănești.

● ÎNAINTE de eliberare, în întreaga Chină existau doar 600 de cinematografe și acestea numai în orașe. În momentul de față, R. P. Chineză numără 150.000 de săli de cinematograf și filmul pătrunde pînă-n cele mai îndepărtate colțuri ale țării.

● PATRU societăți de filme din Franța lucrează acum, concomitent, la ecranizarea operei lui Dumas „Cei trei muschetari". Ca interpreți sînt anunțați actorii Jean-Paul-Belmando și Jean-Claude Brialy, artiști renumiți ai noii scene franceze.

REFLECTOR

Acoperișul

Sînt unele povești cinematografice care-ți merg direct la inimă și cînd lumina nemiloasă se reaprinde în sală și rămîi în față cu pînza cea albă, regreți că imaginile fugare au dispărut și că ești silit să părăsești fotoliul.

„Acoperișul" demonstrează încă odată că se poate face artă cu mijloace foarte simple și că emoției celei mai intense, ca să se nască, nu-i trebuie „nemaipomenite montări" și „fabuloase sume" de cheltuit. Un scenarist, totdeauna inteligent și cu simț literar, e vorba de Zavattini, dublat de finul regizor Vittorio de Sica — iată o echipă redutabilă a cinematografiei italiene, cunoscută acum pe tot globul. Apelîndu-se la doi oameni de pe stradă: Gabriella Palotti și Georgio Listuzzi, cei doi cineaști au reușit, pornind de la întîmplări autentice, să ne dea o operă pe care o putem viziona cu aceiași plăcere după 5 ani de la crearea ei și chiar după mulți alții.

De „Acoperișul", oricît ar crede unii că fac abuz de amintiri de călătorie, mă leagă zilele petrecute la Roma în vara trecută și revederea teribilei centuri de tablă a capitalei Italiei m-a cutremurat. Într-o noapte înstelată și fierbinte, ca și eroii filmului, am trecut linia ferată în preajma căreia ei își clădesc strîmta odaie în mod clandestin. Mă aflam într-un cîmp fetid și am văzut cu uimire cum în mijlocul strălucitului oraș, luminat cu neon, clipeau lămpi de gaz. O femeie între două vîrste a trecut pe lîngă noi și a exclamat mînioasă: „Au venit să vadă bestiile. Aici locuiesc animale, nu oameni..."

Pentru spectatorul romîn, colibele sordide „luate pe viu" de operator pot părea invenții de platou, în carton și ulei, dar cine le-a zărit, cu ochii lui, se cutremură. Pompa cu apă la care se face coadă, noroiul și condițiile subumane, tată a trecut atîta vreme de la turnarea „Acoperișului", încă existau anul trecut lîngă Tibru! De unde valoarea social-politică a filmului care demască necruțător adevăruri nepăcute unora.

Fiind vorba de o oarecare întîrziere în scrierea acestor rînduri, nu are rost să repovestesc aventura a doi tineri în căutarea unui cămin, ci mă voi mărgini să subliniez cîteva momente de neuitat ale acestei producții valoroase.

Prima secvență înfățișează o nuntă periferică: un zidar, Natale, se fotografiază alături de mireasa lui la ieșirea din biserică. În taxiul închiriat, Luisa pradă rochia, și ea închiriată, unei rude pentru a nu pierde garanția depusă și se îndreaptă către casa părinților, pe care-i pune în fața unui fapt împlinit. În lumea săracilor orice operație de acest fel aduce griji numeroase: un pat în plus, o gură în plus la masă, o nouă împărțire a banilor etc., etc. Sec, fără vreo urmă de melodramatism, autorii filmului ne-au dezvăluit biografia eroilor.

O casă plină de paturi, printre care te strecori ca la o cursă de slalom (ce viziune tragică — atît de lapidară — atît de lapidară!). Tinerii căsătoriți au un acoperiș de-asupra, dar asta nu ajunge. Odaia e incomodă, oamenii stau ca într-o cușcă, se jenează unii pe alții, fără răutate, cu o tristă înțelegere a situației în care se găsesc, dar cu neputință de a face ceva pentru îndreptarea răului. Un copil strigă, un frate protestează că s-a uitat un bec aprins, sfîntă dragoste caută în aer liber un loc fără martori!

Soluția ieșirii din impas a fost găsită. Trebuie construită o odaie numai într-o noapte, pe furiș, pentru că dacă poliția te găsește cu ușa încuiată și cu un acoperiș deasupra nu poate să-ți violeze „domiciliul". Solidaritatea, poate cea mai frumoasă izbucnire a inimii omenești, a găsit la Zavattini o exprimare sobră și de aceea de o adîncime remarcabilă. Tovarășii de muncă ai zidarului, constituiți într-o echipă omogenă își sacrifică o noapte de odihnă și sar în ajutorul lui Natale. Pînă și fratele cel uricios uită de vechea animozitate și sculat din pat după miezul nopții, se suie pe bicicletă și vine să ajute la terminarea locuinței improvizate.

Zorile găsesc înghebarea pe cale de a fi terminată. Mai sînt de așezat trei scînduri la acoperiș. Apare poliția. Se pare că totul e pierdut. Privirile muncitorilor din jur și un rest de umanitate fac ca zidarul nostru să fie pedepsit numai cu o amendă! După plecarea celor doi îngeri negri, Natale și Luisa contemplă cei patru pereți. Nu sînt deloc arătoși, nu e un palat, dar vor sta singuri sub un acoperiș...

Jucat cu sinceritate și o mare naturalețe, filmul lui de Sica și Zavattini este pe drept cuvînt o operă clasică a cinematografiei mondiale.

Eugen BARBU

meridiane

„ÎNCHISOARE"

În închisorile din Berlinul occidental rar mai găsești azi un criminal de război hitlerist. Grațiați rînd pe rînd, ei au „făcut carieră" ajungînd în protipendada politică sau economică a „orașului de front".

Dar în închisoarea Tegel, se mai află unul dintre ei. Numele său este Kolb ; a fost condamnat, după lichidarea Reichului hitlerist, la 25 de ani muncă silnică, pentru crime împotriva umanității.

Numai că numitul Kolb se află la Tegel nu în calitate de deținut ci... ca director al închisorii !

Kolb este de meserie jurist și sub regimul lui Hitler a îndeplinit o serie de funcțiuni în sîngerosul aparat judiciar al statului nazist. A fost prim procuror la o curte de apel, apoi, intrînd în 1940 în SS, a devenit „acuzator" într-unul din așa zisele „tribunale populare" ale hitleriștilor, de tristă faimă în istoria represiunilor împotriva antifasciștilor din Germania.

Ca urmare a „meritelor" cîștigate în această funcție Kolb a fost trimis, după dezlănțuirea războiului, în „teritoriile răsăritene" vremelnic ocupate de naziști. După o scurtă ședere în orașul polonez Poznan, unde s-a făcut vinovat de trimiterea la moarte a nenumărați oameni nevinovați, Kolb a ajuns „acuzator" la Kiev. Activitatea sa în acest oraș sovietic cotropit de hitleriști, s-a încadrat în planul criminal al fasciștilor de lichidarea în masă a cetățenilor sovietici și s-a soldat cu nenumărate sentințe de condamnare la moarte.

Propria sa sentință de condamnare la 25 de ani, se datorește tocmai acestei sîngeroase activități. Dar Kolb n-a ispășit decît cîțiva din ei. Grațiat ca și alții de aceiași teapă, el a ajuns curînd să se bucure de deosebite favoruri, datorită legăturilor sale prietenești cu mai marii Berlinului occidental. Postul de director al închisorii, Tegel l-a primit cu ajutorul unuia dintre aceștia, Kielinger, senatorul pentru problemele de justiție din Berlinul occidental.

...Să mai zică cineva că justiția vest-berlineză nu-i trimite pe criminalii de război hitleriști la... închisoare !...

Episod sud-african

La fel ca și mulți alți cetățeni ai Germaniei occidentale care-și părăsesc țara pentru a-și „încerca norocul" (de care acasă sînt lipsiți) peste mări și țări, învățătorul münchenez Victor Niedermayer a plecat anul trecut, cu familia sa — nevasta și trei copii — în Uniunea Sud-Africană, spre a ocupa un post de învățător, într-o școală de limba germană din Johannesburg.

La puțin timp după ce s-a instalat în locuința închiriată în cartierul Hillbrow, vecinii săi, rasiști pînă la unul, au început să murmure, aflînd că acest învățător alb primește vizita unor intelectuali negri din localitate.

Murmurele s-au transformat în voci indignate, cînd vecinii au aflat că cei cinci niedermayeri au plecat, împreună cu bona lor, negresa Maria Dlamini, angajată să îngrijească copii, într-o călătorie în regiunea Transvaal de unde cei doi soți s-au reîntors singuri.

— Copiii au rămas la Maria — le-a povestit d-na Margareta Niedermayer vecinilor, fără să bănuiască furtuna ce avea s-o dezlănțuie cuvintele ei.

— La fata neagră din kral ? (sat de negri). Întrebarea vecinului suna de parcă cel ce o rostise nu-și credea urechilor.

— Da, în kral, copiii sînt încîntați și Maria îi îngrijește...

Pînă să ajungă denunțul vecinilor la urechile autorităților rasiste, acestea aflaseră de la fermierii albi din împrejurimile kralului de băștinași bantu, că acolo se află trei copii europeni care se joacă cu copii negri, mănîncă împreună cu ei și dorm acolo. Și a doua zi a apărut în kral o patrulă de polițiști și în ciuda protestelor familiei Dlamini, i-au ridicat pe cei trei copilași, în vîrstă de nouă, șapte, respectiv patru ani, care plîngeau speriați, și i-au dus într-un cămin de copii găsiți.

Învățătorul Niedermayer a aflat despre pățania copiilor săi deabia peste două zile, de la niște redactori ai ziarului „Daily Mail" din Johannesburg. A fost nevoie de o serie de demersuri complicate, inclusiv judiciare, pentru ca să-și poată aduce copiii acasă.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Învățătorul a fost chemat la direcția școlii unde i s-a comunicat că, pînă la noi ordine, e suspendat din slujbă. N-a trecut mult timp și învățătorul Niedermayer a primit o citație să se prezinte la Ministerul de Interne din Pretoria. Acolo, directorul oficiului de imigrare i-a comunicat pe un ton foarte aspru că în conformitate cu hotărîrea guvernului sud-african el trebuie să părăsească în cel mai scurt timp teritoriul Uniunii Sud-Africane, fiindcă a încălcat legislația rasistă...

A. S.

„Reprezentații cinematografice"

Grupul rebel laoțian Fumi Nosavan-Boun Oum, a primit din partea Statelor Unite, în cadrul ajutorului militar și... filme de propagandă. Iată ce scrie în ziarul vest-german „Süddeutsche Zeitung", Christian Roll, în legătură cu aceste filme de propagandă, care sînt prezentate în unele sate din apropierea localităților aflate sub controlul rebelilor laoțieni.

„Americanii trimit zilnic, din localitățile mai mari, ca Luang Prabang, Vientiane, Pakse și Savannaket, echipe cu filme de propagandă prin satele învecinate. Din capitala Vientiane își duc activitatea, scrie el în continuare, 40 de grupuri de acest fel, care vizitează sate pe o rază de 20 de mile...".

În continuare autorul arată că filmele sînt turnate în Tailanda, Statele Unite și în alte țări ale „lumii libere", și că au drept scop „să informeze pe țăranii laoțieni despre lumea întreagă și să-i cîștige în cele din urmă de partea democrației occidentale".

Ziarul ține să sublinieze că de această treabă se ocupă Serviciul de Informații American, și că prin oamenii săi, urmărește dacă „filmele își fac efectul propagandistic dorit, asupra țăranilor laoțieni".

În același timp autorul arată că „este vorba de o întreprindere plină de primejdii, căci sînt dese cazurile cînd reprezentațiile cinematografice sînt tulburate de focuri de armă". Invitat să participe într-una din seri la vizionarea unui astfel de film, ziaristul vest-german a fost avertizat că „nu trebuie să întîrzie peste ora opt seara și nici să vină îmbrăcat într-o haină kaki, pentru a nu fi luat drept soldat". Nu-i greu de ghicit cam ce fel de soldat ar fi putut fi luat.

Ținînd seama de acest avertisment, și pentru a evita orice fel de manifestații de „prietenie" din partea laoțienilor, ziaristul s-a prezentat la locul întîlnirii, în conformitate cu indicațiile vestimentare care i-au fost date. Însoțit, apoi, de un agent de la Serviciul de Informații American, au plecat împreună într-un sat la o distanță de 30 km. de Vientiane, unde urma să aibă loc reprezentația.

Ajuns la fața locului, ziaristul vest-german constată următoarele : „În fața ecranului, arată el, stau înghesuiți, pe jos sau pe bănci mici de lemn o droaie de copii. Printre spectatori existau numai cîțiva oameni maturi...".

Chiar și atunci cînd reprezentația a început, el a constatat că „nu au venit spectatori mulți...". După aceea, a trebuit să plece ca să nu întîrzie peste ora opt !

Într-adevăr, după opt seara, ar fi putut să constate și mai bine, pe propria lui piele, efectele acțiunii de propagandă — și, după cum se știe, nu numai de propagandă, — dusă de intervenționiștii americani.

Cazanul din Seul

În timp ce Lyndon Johnson, vicepreședintele S.U.A. face un turneu prin unele state asiatice, în timp ce la Geneva se discută aspectele internaționale ale problemei laoțiene în vederea găsirii unor soluții care să ducă la întărirea păcii în această regiune a lumii (iar la conferință participă și reprezentanți ai S.U.A.) în Coreea de Sud a avut loc o lovitură de stat. Ca de obicei în primele momente reprezentanții Washingtonului au părut teribil de surprinși și au început să formuleze cunoscutele (devenite celebre mai ales după zborul avionului „U-2" și după agresiunea din Cuba) declarații... de acoperire. Diplomați și militari americani de frunte au declarat sus și tare că sprijină guvernul de la Seul și că lovitura de stat este o lovitură împotriva democrației !

Evoluția evenimentelor din Coreea de Sud nu este însă cîtuși de puțin întîmplătoare. Survenite la un an după explozia populară care a măturat de la cîrma țării pe Li Sîn Man, acțiunile întreprinse de un grup de militari ultrareacționari demonstrează putreziciunea cercurilor conducătoare din Coreea de sud și teama acestora de a nu fi zdrobite de valul luptei populare. Legăturile organizatorilor loviturii de stat cu cercurile militariste nord-americane nu lasă nici un fel de dubiu asupra scopurilor urmărite. De altfel, încă de acum un an devenise evident că Washingtonul a întreprins o serie de manevre care să-i permită să cîștige timp. El spera că după ce se va liniști primul val al mîniei populare, va putea instala un guvern care să-și impună autoritatea (după ce în prealabil ar fi făcut unele „concesii" poporului) și să continuie apoi politica reacționară de menținere a țării sub un regim de teroare și ocupație.

Lunile care au urmat au confirmat pe deplin presupunerile care au fost făcute în legătură cu evoluția ulterioară a evenimentelor. S-au organizat „alegeri", a fost ales un „parlament", s-au făcut nenumărate presiuni cu privire la „lichidarea" corupției și la „îndreptarea" greșelilor trecutului. Mascarada nu a putut înșela însă pe nimeni. Ridichea „liberală" pe care Statele Unite au favorizat-o spre a pune mîna pe frînele țării, după alungarea lui Li Sîn Man, nu s-a dovedit mai dulce decît hreanul lisînmanist, tipic fascist.

În aceste condiții, în întreaga țară s-au desfășurat necontenit numeroase demonstrații și răscoale. La ele au participat cele mai largi pături ale populației. Un caracter tot mai larg au început să-l capete și acțiunile greviste. Acțiunile cu caracter economic, revendicativ, au început să se împletească tot mai strîns cu cele politice. A devenit evident că după răsturnarea lui Li Sîn Man s-a înregistrat o creștere a forțelor radicale. În noile condiții create în urma răscoalei populare, au putut lua naștere o serie de partide care au acționat sub lozincile democratizării țării și a unificării pașnice a Coreei.

Neștiind cum să facă față situației, cercurile conducătoare străine care controlează destinele guvernului de la Seul, au hotărît să abandoneze metodele clasice și să forțeze reinstaurarea unui guvern de dictatură fățișă. Din informațiile existente pînă în prezent, ar rezulta că lovitura militară s-ar fi desfășurat după o rețetă asemănătoare cu cea întrebuințată în Vietnamul de sud ; este vorba de o lovitură de forță „cu voie de la poliție". În cazul unui succes, Washingtonul ar dispune de un guvern ultrareacționar, care ar exercita o dictatură fățișă. Dacă grupul de generali ar fi înfrînt, s-ar putea exercita apoi presiuni asupra guvernului supraviețuitor pentru ca acesta să treacă la o politică mai brutală de reprimare a luptei maselor populare. Declarația Ambasadei americane de la Seul demonstrează clar care sînt intențiile Washingtonului. Se pare însă că acțiunile organizatorilor loviturii de stat nu s-au desfășurat conform planului. Experți ai Departamentului de Stat au subliniat — după cum remarcă agenția „Associated Press" — că, probabil, Green și McGruder (însărcinatul cu afaceri al Ambasadei S.U.A. la Seul și, respectiv comandantul trupelor americane — n.n.) au avut motive speciale pentru a cere sprijin în favoarea guvernului lui Tian Men. Unele personalități au admis însă, în particular, posibilitatea de a se fi comis o greșeală și au afirmat că nu sînt în stare să găsească o explicație valabilă pentru declarațiile lui Green și McGruder". La rîndul ei, agenția „France Presse" semnala că „la Londra nu se știe încă dacă atitudinea favorabilă guvernului Tian Men... oglindește în mod real atitudinea guvernului de la Washington".

Reflecțiile de mai sus pun în evidență tactica cercurilor conducătoare americane de a miza pe două cărți în speranța că una dintre ele tot va fi cîștigătoare.

Despre aceasta vorbește cît se poate de limpede atitudinea „nuanțată" adoptată de purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat al S.U.A.

Din surse oficiale sau oficioase americane, se emit în permanență două feluri de declarații. În unele este sprijinit guvernul legal, recunoscut de Washington, iar în celelalte se lasă să se înțeleagă că autoritățile americane vor recunoaște, — pe autorii puciului militar. Sintetizînd însă diversele declarații contradictorii formulate, agenția „D.P.A." relatează : „Observatorii din Washington și-au exprimat părerea că în acest fel Departamentul de Stat dorește să se disocieze de declarațiile ambasadei americane și cele ale comandamentului american al trupelor O.N.U. (sic !) în Coreea de sud, în care se afirma că S.U.A. continuă să sprijine guvernul răsturnat".

Dar dacă în ceea ce privește declarațiile făcute pentru informarea (mai bine spus pentru dezinformarea) publicului, se pot observa tot felul de contradicții, în ceea ce privește acțiunile concrete, nu mai există nici un fel de dubiu.

Iată un exemplu concludent în acest sens. Generalul Lee Han Lim, conducătorul armatei I-a sud-coreene, a dat miercuri ordin trupelor sale să rămînă neutre. Agenția „Reuter" preciza : „declarația făcută de generalul Lee Han Lim este interpretată la Seul ca o precizare a poziției sale în sensul că nu se va alătura juntei militare". Cîteva ore mai tîrziu, postul de radio din Seul a difuzat o declarație atribuită aceluiași general și în care el se angaja să acorde tot sprijinul său obiectivelor urmărite prin lovitura de stat militară. Potrivit unor știri relatate de agențiile occidentale, Lee Han Lim a făcut această declarație după întrevederile separate pe care le-a avut miercuri după-amiază cu generalul american Carter McGruder...

Acestea sînt numai cîteva din faptele care arată cine se află în spatele loviturii militare. Recunoscînd aceasta, ziarul „Washington Post" sublinia : „Poziția guvernului nostru, care a sprijinit revolta, a provocat o mare decepție". Ziarul „Chicago Tribune" afirmă la rîndul său : „S-ar putea ca evoluția situației din Coreea de sud să nu afecteze atît de mult interesele americane ca alte evenimente recente. Cu toate acestea, repercusiunile asupra prestigiului S.U.A., pe care președintele Kennedy a pus atîta preț în decursul campaniei electorale, sînt distrugătoare".

Dacă lovitura militară din Coreea de sud a fost organizată de C.I.A. sau de către alte servicii, nu se știe încă. Dar aceasta nu are o prea mare însemnătate. Fapt este că toate datele situației vorbesc pe față despre organizatorii loviturii. Ziarul „New York Herald Tribune" încearcă să afirme că nu ar fi vorba de un complot american. Dar tot el afirmă : „Această situație neașteptată (!) plasează Washingtonul într-o poziție delicată. Cu conferința de la Geneva în privința Laosului începută, cu perspectiva unei convorbiri la nivel înalt, cu problema cubană care continuă să constituie un subiect de polemici și recriminări, Statele Unite nu aveau nevoie de o explozie în Coreea".

Cele ce se întîmplă astăzi în Coreea de sud constituie o nouă verigă din lanțul acțiunilor întreprinse în diferite părți ale lumii pentru a se impune cu forța guverne favorabile Washingtonului. Dar nici măcar aceste guverne nu sînt sigure de sinecura ce le-a fost oferită. Atunci cînd marionetele nu mai răspund la comenzi așa cum trebuie, se întîmplă ca, în condițiile prezenței unor trupe străine, să se organizeze cîte un complot militar. Și atunci, întreaga omenire vede cum este aplicată concret încă o lecție de „democrație" americană !

Eugen PHOEBUS

PRIMUL COSMONAUT

(Urmare din pag. 1-a)

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL INSUSI

dulgherit, iar mama era mulgătoare. A muncit bine și a fost numită responsabila fermei de vaci de lapte a colhozului. Acolo, lucra de dimineață pînă seara tîrziu. Avea de lucru pînă peste cap : ba fătau vacile, ba greutăți cu tineretul bovin, ba grijile nutrețului.

Satul nostru era o așezare frumoasă. În timpul verii era inundat în verdeață, iarna era învăluit în nămeți de zăpadă. Și colhozul era un colhoz bun. Oamenii trăiau în îndestulare. Casa noastră era a doua de lîngă barieră, pe drumul spre Gjatsk. Într-o livadă mică aveam meri și vișini, agrișe, coacăze. În spatele casei se întindea o pajiște înflorită, unde desculți băteam mingea și ne jucam de-a prinselea. Îmi amintesc de vremea cînd eram un puști de trei ani. Sora mea Zoia m-a luat cu ea la serbarea de 1 Mai de la școala satului. Acolo, cocoțat pe un scaun, am recitat versuri : *„S-a suit la geam pisica / Toarce, toarce, mititica..."* Școlarii au aplaudat. Și eu eram mîndru nevoie mare : orișicît, erau primele aplauze în viața mea.

Am o memorie bună și-mi amintesc de o mulțime de lucruri. Se întîmpla ca uneori, pe furiș, să mă strecor pe acoperiș. În fața mea se întindeau ogoarele colhoznice, nemărginite ca marea întinsă, iar boarea lină făcea să unduie spicele lanurilor aurii. Priveai în sus ; deasupra ta cerul azuriu... Mă cufundam parcă în această splendoare și ajungeam departe, la orizont, acolo unde cerul se întîlnește cu pămîntul. Dar mestecenii noștri ! Dar livezile ! Pîrîiașul în care ne scăldam și unde prindeam porcușori. Uneori mergeam cu băieții la ferma unde lucra mama. Ea ne turna fiecăruia cîte o ceașcă de lapte proaspăt muls, ne tăia felii de pîine proaspătă de secară. Ce gustos era totul !

Mama se uita la noi, la copiii ei și ai vecinilor, și spunea :

— Ferice de voi, strengarilor. Ce copilărie aveți. Nu ca a noastră.

Rămînea pe gînduri și se întrista. Fața ei era blîndă, un chip ca pictat. Îmi iubesc nespus de mult mama și tot ce am înfăptuit îi datorez ei.

Tatăl meu are un frate — Pavel Ivanovici. Era agent veterinar. Tare mult ne plăcea cînd venea unchiul Pașa și rămînea peste noapte la noi. Atunci așterneam afară un strat de fîn, deasupra o prelată, ne culcam și începeam, noi copiii cu unchiul Pașa, să sporovăim. Întinși pe spate, cu ochii larg deschiși priveam deasupra noastră constelațiile, una mai frumoasă decît cealaltă. Valentin, fratele meu mai mare, nu înceta să întrebe :

— Oare trăiesc și acolo oameni ?

Unchiul Pașa zîmbea și răspundea gînditor.

— Cine știe... Dar socot că și acolo este viață... Greu de crezut că din milioane de planete numai pămîntul să fi avut acest noroc.

Mă simțeam mereu atras de școală. Voiam, la fel ca și fratele și sora mea, să-mi fac seara lecțiile, să am penar și tăbliță de ardezie, caiete. Deseori mă uitam cu invidie, împreună cu cei de-o seamă cu mine, pe fereastra școlii, observam cum în fața tablei școlarii alcătuiau din litere cuvinte, scriau cifre. Ca toți copiii, voiam să cresc mai repede. Cînd am împlinit șapte ani, tata mi-a spus :

— Ei, Iura, la toamnă ai să mergi și tu la școală...

În familie, autoritatea tatălui era de netăgăduit. Sever dar drept, el ne-a predat nouă, copiilor, primele lecții de disciplină, de respect față de cei mai în vîrstă, de dragoste față de muncă. Nici n-a folosit vreodată amenințări, bătaia, nici nu ne-a mîngîiat fără temei. Nu ne-a răsfățat, dar era plin de atenție față de dorințele noastre. Vecinii îl iubeau și-l stimau. La conducerea colhozului se ținea seama de părerea lui. Întreaga viață a părintelui meu era legată de colhoz. Colhozul era pentru el a doua casă .Tata este invalid, are un picior vătămat. De aceea n-a luptat nici în războiul civil.

Într-o duminică, a venit fuga de la sovietul sătesc. Nu-l văzusem niciodată atît de emoționant, cu înfățișare buimacă. A spus doar un cuvînt :

— E război.

Ca străfulgerată, mama a căzut pe laviță, și-a acoperit fața cu șorțul și a început să plîngă pe înfundate. Părea că totul s-a întunecat dintr-o dată. Deasupra orizontului apăruseră nori negri. Vîntul învolbura pulberea de pe uliță. În sat amuțiseră cîntecele. Iar noi, băieții, tăcuți, puserăm capăt jocurilor. În aceeași zi, din satul nostru au plecat cu căruțele și cu autocamionul colhozului, îndreptîndu-se spre Gjatsk, primii mobilizați, purtîndu-și cufărașele din panel. Întregul colhoz i-a condus pe flăcăii care mergeau pe front.

Ca apa în timpul unei inundații, și războiul se apropia tot mai mult de ținutul nostru, Smolensk. Prin sat treceau, asemenea unor umbre tăcute, refugiații, erau transportați răniți, undeva spre spatele frontului. Se spunea că fasciștii au șters de pe fața pămîntului orașul Minsk, că au loc lupte sîngeroase lîngă Elna și Smolensk. Toți erau încredințați că fasciștii nu vor merge mai departe. A venit septembrie și, împreună cu cei de vîrsta mea, ne-am îndreptat spre școală. Era ziua deosebită, mult așteptată. De-abia ne-am acomodat în clasă, începusem să facem bețișoare, să-l scriem pe „a", cînd am aflat vestea : fasciștii sînt aproape, undeva lîngă Viazma.

Și tocmai în această zi, deasupra satului nostru au zburat două avioane cu steaua roșie pe aripă. Erau primele avioane pe care le-am văzut în viața mea. Atunci nu știam de ce tip sînt, acum știu că unul era un „IAK", iar al doilea un „LAGG". Unul a fost atins într-o luptă aeriană și aviatorul, cu ultimele sale puteri, l-a dus deasupra mlaștinii, năpădită de nuferi și stuf. Avionul a căzut, s-a frînt, iar pilotul, un flăcău tînăr, a reușit să sară fără parașută.

Lîngă mlaștină, a aterizat și al doilea avion, „IAK"-ul. Pilotul nu l-a părăsit pe tovarășul său în nevoie. Noi, băieții, am fugit deîndată spre locul acela. Fiecare dintre noi ar fi vrut măcar să ajungă pînă la aviator, să urce în cabina pilotului. Adulmecam cu nesaț mirosul necunoscut de benzină, număram urmele lăsate de schije pe aripile avionului. Piloții erau într-o stare de mare încordare, chipul lor trăda mînia. După spusele lor, nemții au plătit scump acest avion „LAGG" avariat. Și-au descheiat scurtele de piele și pe bluzele lor militare am văzut strălucind decorații. Erau primele decorații pe care le vedeam și am înțeles cu ce preț se obțin distincțiile în timp de război.

Toți din sat ar fi vrut ca aviatorii să înnopteze la vreunul din ei, însă aceștia, și-au petrecut noaptea în avionul lor. Nici noi, n-am dormit și, zgribulindu-ne de frig, am petrecut noaptea alături de ei. A doua zi, piloții au decolat, lăsînd despre ei amintiri luminoase. Fiecare dintre noi era animat de dorința de a fi la fel de curajos ca și dînșii. Eram stăpîniți de un sentiment ciudat, un sentiment pe care nu l-am mai încercat.

Evenimentele au evoluat cu repeziciune. Prin sat treceau în grabă coloane de autocamioane, erau transportați răniți. Toată lumea a început să vorbească despre evacuare. Nu era timp de pierdut. Primul a plecat din sat, conducînd cireada colhozului, unchiul Pașa. Și părinții mei s-au pregătit de drum, dar n-au mai izbutit să plece. S-a auzit deodată o canonadă de artilerie, o canonadă puternică, pe cer s-a aprins văpaia roșie a incendiilor și în sat s-au năpustit pe neașteptate nemți pe biciclete. S-a iscat o învălmășeală de nedescris. Au început perchezițiile. Fasciștii ți căutau pe partizani, dar pe furiș șterpeleau cele mai bune lucruri și nu se dădeau îndărăt nici de la încălțăminte sau îmbrăcăminte. Familia noastră a fost alungată din casa în care se instalaseră soldați nemți. A trebuit să ne săpăm un bordei unde ne-am adăpostit. Nopțile erau sinistre. În văzduh duduiau motoarele avioanelor fasciste, îndreptîndu-se în direcția Moscova. Mama și tata umblau cu privirile întunecate. Erau preocupați nu numai de soarta familiei, dar și de cea a colhozului, a întregului nostru popor. Tata nu închidea ochii nopți de-a rîndul. Tot asculta să audă bubuit de tunuri sovietice, înaintarea armatei noastre. Pe șoptite vorbea cu mama despre partizani, era neliniștit de soarta lui Valentin și a Zoiei — în satele vecine nemții mînaseră tineretul la muncă în Germania.

Nici radio, nici ziare, nici scrisori. Nici o știre despre ceea ce se întîmplă în Rusia, nimic nu ajungea în sat. În curînd, însă, ai noștri și-au dat seama : nemții au mîncat o bătaie zdravănă. Prin sat treceau convoaie cu soldați hitleriști răniți, înghețați. Zi de zi tot mai mulți. Îmi amintesc că, într-o noapte, tata a aținat focul și a ieșit din bordei. A stat puțin afară în liniștea nopții și, după ce s-a întors, i-a spus mamei :

— Trag...

— Is partizanii ? — l-a întrebat mama.

— Nu. E armata regulată.

Cerul răsună de bubuituri.

A doua zi dimineața, prin sat au trecut eșaloane de autocamioane germane, pline de soldați, au trecut tancuri și tunuri. Nu mai era armata care, nu de mult, se îndrepta spre răsărit. După cum am aflat ulterior, se retrăgeau rămășițele unei divizii SS, zdrobite lîngă Moscova. Consătenii noștri așteptau ceasul eliberării. Însă fasciștii au reușit să înghebeze o apărare și satul nostru a rămas în spatele frontului german.

Pe casa noastră pusese acum ochii un fascist înrăit din Bavaria. Se numea, pare-se, Albert. Se îndeletnicea cu încărcarea acumulatoarelor pentru automobile. Pe noi copiii nu putea să ne sufere. Îmi amintesc că, într-o zi, frățiorul meu, Boria, s-a apropiat din curiozitate de atelierul său. Albert l-a apucat de fularul petrecut după gît, și l-a agățat de o ramură de măr. Mama a venit fuga, dar Albert n-a lăsat-o să se apropie. Eu, ce era să fac? Îmi părea rău și de Boria și de mama. Voiam să chem vecinii, dar nu puteam, îmi pierise glasul, parcă nu Borka ci eu eram cel spînzurat. Dacă aș fi fost mai mare, i-aș fi arătat eu acestui fascist afurisit.

Bine că pe Albert l-a strigat unul din șefii săi. Și astfel, împreună cu mama, l-am salvat pe Boris al nostru. L-am dus la bordei, unde cu greu și-a venit în simțiri.

Imitîndu-i pe cei mari, noi băiețandrii, pe furiș, pricinuiam cum puteam stricăciuni nemților. Aruncam pe drum cuie ascuțite, sticle sparte și cauciucurile mașinilor lor plesneau unul după altul. Lui Albert, cel ce făcea pe stăpînul în casa noastră, i-am astupat cu zdrențe și gunoaie țeava de eșapament a motorului.El nu putea să mă sufere și cîteva zile de-a rîndul nici nu m-a lăsat să mă apropii de bordei. A trebuit să dorm la vecini. Iar acolo, tocmai despre asta vorbeam: cum să le facem mai mult în ciudă fasciștilor.

Încet, încet, frontul se apropia de satul nostru. Lucrul acesta îl înțelegeam chiar și noi, copiii, după focul de artilerie. Curînd, prima linie a frontului s-a apropiat mult de sat, la numai 8 km. de casa noastră. Satul era înțesat de trupe germane. Asupra lor ai noștri trăgeau cu tunuri și-i bombardau. Fasciștii aveau de suferit mai ales de pe urma aparatelor sovietice „PO-2" care zburau de zor toată noapte aruncîndu-și neîncetat „darurile". Așa am trăit noi, în foc și fum. Zi și noapte, ardea undeva în jurul nostru.

Ochilor noștri atenți nu le scăpa nimic. Noi, băieții, vedeam totul, observam totul. Îmi amintesc că deasupra satului au zburat șase avioane sovietice. Apoi s-a auzit detunătura bombelor. Ne uităm noi și vedem că se întorc numai cinci avioane. Știam să numărăm pe atunci doar pînă la zece. Scăderea n-o făcusem încă, dar am înțeles că un avion lipsește. Ne-am gîndit : unde s-o fi pierdut ultimul avion ? L-am descoperit. Avionul era în flăcări, zbura deasupra străzii masate cu trupe și trăgea din toate gurile de foc. Fasciștii fugeau care încotro. Zgomote, strigăte, panică.

Ne-am întrebat : o să ajungă pilotul la ai săi ? Sau n-o să ajungă ? Însă pilotul s-a întors și a continuat să tragă din nou deasupra coloanelor de fasciști. Acum lansa bombe, iar apoi s-a năpustit asupra dușmanilor.

— La fel ca și Gastello, am exclamat noi.

Au ars și avionul și pilotul. Astfel nu s-a aflat cine este. Însă știam cu toții. A fost un adevărat om sovietic. Pînă la ultima suflare l-a bătut pe dușman. Toată ziua băieții n-au vorbit decît despre eroul necunoscut. Nimeni nu a spus-o în gura mare, dar era limpede că fiecare dintre noi ar fi vrut să trăiască asemenea lui, să moară astfel pentru Patrie.

„Cine o să-l răzbune pe acest erou ?" — ne întrebam noi. — „Cine o să povestească tovarășilor săi cum a murit ?"

În curînd, am aflat că avionul a fost lovit de artileria antiaeriană germană, adăpostită undeva, la marginea satului pe o colină. Răzbunarea a venit chiar a doua zi. Dimineața, s-au apropiat cinci avioane de același tip cu cel doborît — acum știu că erau avioane de asalt de tip „IL.", și au șters de pe fața pămîntului bateria antiaeriană cu servanții ei cu tot. N-a scăpat nici un fascist. Au făcut treabă bună !!

(Continuare în numărul viitor)

Din albumul cu fotografii al familiei Gagarin

De sus și de la stînga la dreapta : *Iuri, ca elev al școlii medii; ca muncitor turnător, în 1951; ca elev al școlii de aviație din Orenburg (1957); primul zbor, pe un avion-școală; cu fiica lui mai mare, Elena; într-o excursie, cu familia, la Glasna (iunie 1960); și două fotografii din cele mai recente: primul interviu al Elenei („Tătucu nu e acasă, e plecat într-o misiune..."); Valentina Gagarina află marea veste — zborul în Cosmos s-a încheiat cu un succes strălucit.*

PE PRETINDENI • PE PRETINDENI • PE PRETINDENI

***PE SCENA** teatrului din Bratislava a fost prezentată „Familia", prima operă cu tematică actuală din R. S. Cehoslovacă. Compozitorul Ladislav Golombek s-a inspirat din piesa lui Prahar „Casa e a noastră", lucrare care descrie viața nouă într-un sat slovac.*

●

„IANUS" este numele unui nou aparat fotografic sovietic, combinat cu o cameră de 8 mm. Cu una din fețele aparatului se pot face clișee obișnuite, iar cu cealaltă se poate filma.

●

ÎN DANEMARCA, s-a observat în ultima vreme o frecvență blocare a contoarelor de parcare. Cauza acestei situații nu e calitatea contoarelor ci cu totul alta. Tinerii danezi obișnuiesc să-și fixeze întîlnirile în preajma lor. Și pentru a demonstra amicelor lor că n-au ezitat să le aștepte timp îndelungat, la sosirea ei introduc în aparat o monedă. În felul acesta ei pot arăta cu exactitate cît timp au așteptat. Dar contoarele în cauză nu pot fi folosite pentru scopul destinat.

●

LA CONAKRY a început să apară primul ziar din Republica Guineea, intitulat „Horoia", organ al Partidului Democrat. În limba țării, „horoia" înseamnă demnitate. În editorialul primului număr se arată că titlul ziarului a fost astfel ales pentru că una din sarcinile Partidului Democrat din Guineea constă în renașterea demnității popoarelor africane, înăbușită în perioada dominației coloniale.

●

PRIMARUL orașului american Hampton i-a pus pe proprietarii de întreprinderi din orașul respectiv în fața dilemei : fie că donează bani pentru construirea unui bazin de înot public, fie că trebuie să se prezinte la un examen profesional. Zece luni mai tîrziu, a avut loc inaugurarea bazinului de înot.

●

„CORNUL DE AUR", binecunoscutul port din Istambul, se înnămolește. În trecut, „Cornul de aur" era înconjurat de dealuri cu pini. Pomii au fost între timp tăiați, iar ploile puternice fac ca pămîntul să alunece spre malul mării.

●

O MÎRȚOAGĂ a ieșit cîștigătoare la un concurs hipic în orașul Leer din R. F. Germană. În anul 1959, mîrțoaga trăgea încă din greu la căruță. Sleită de puteri, plină de răni și accidentată la un picior, a fost preluată de o societate pentru protecția animalelor. Se părea că animalul este bun numai pentru abator. Dar s-a găsit un iubitor de cai, care a îngrijit mîrțoaga și, precum se vede, cu succes.

●

APRECIIND că bărbații cheli plătesc în mod nejust același preț cu clienții înzestrați cu păr bogat, frizerul Doug Smith din West Bromwich s-a gîndit să facă primilor o reducere. În salonul său de coafură el a lipit un afiș, pe care se pot citi următoarele prețuri: 2 șilingi plătesc clienții cheli sau cu păr puțin, a căror tunsoare nu cere mai mult de 5 minute, iar 2 șilingi și 5 pence plătesc cei la care se lucrează 5 minute suplimentare.

●

DREPTUL fiscal scoțian prevede că nu pot fi impuse clădirile care nu au acoperiș. Richard Bega, un mecanic în vîrstă de 77 ani, a demontat acoperișul atelierului său, în semn de protest împotriva măririi impozitului său pe clădire.

●

LA DETROIT a fost înmormîntat Alfred Langevin, un cunoscut actor de circ, pare-se singurul om din lume care putea să scoată fumul țigării sale... prin orbitele ochilor.

●

ITALIANUL Villas, întors mult timp după război în patrie, era considerat mort. El a stăruit să se anuleze decesul, dar formalitățile fiind prea complicate, a renunțat pînă la urmă. S-a căsătorit și a deschis un magazin. Acum, autoritățile i-au trimis o invitație în care este solicitat să plătească neîntîrziat impozitul. Villas a răspuns că îi pare rău, dar un decedat nu poate plăti impozite. Numaidecît sosi răspunsul că a fost șters din registrul celor morți.

●

DE PE ACUM, Uniunea Sovietică se situează pe primul loc din lume în ce privește extracția de minereu de fier. În următorii cinci ani, extracția de minereu de fier în U.R.S.S. va crește de peste 1,5 ori și va ajunge la 160 milioane tone pe an. Aceasta este aproximativ cantitatea de minereu de fier ce se extrage în S.U.A., Franța, Anglia și R.F.G. luate împreună. Uniunea Sovietică dispune de zăcăminte de minereu de fier practic nelimitat, însumînd aproximativ 50 la sută din toate rezervele exploatate de minereu de fier din lume.

MAGAZIN MEDICAL

Cele 5 simțuri sunt... 13

Este o noțiune devenită clasică și cunoscută de toată lumea că omul are 5 simțuri: al văzului, auzului, gustului, mirosului și pipăitului, fiecare din aceste simțuri având organe receptoare și centri proprii.

Cercetări de dată recentă caută să demonstreze evidența altor simțuri specializate, chiar ultra specializate, în anumite domenii. Astfel simțul pipăitului poate fi împărțit în 5 variante după sensațiile specializate, pe care le percep și le transmit, celule și căi nervoase proprii; al 5-lea simț rămîne simțul tactil pur, al 6-lea este simțul presiunii, al 7-lea și al 8-lea percep căldura și frigul, iar al 9-lea senzațiile dureroase. Al 10-lea și al 11-lea simț au fost mai puțin studiate; primul percepe vibrațiile și își are receptorii în os care e capabil să sesizeze senzațiile vibratorii ale unui diapazon nesimțite de țesuturile moi din jur. Al 11-lea simț este simțul discriminatoriu, care deosebește calitatea corpului pe care îl pipăim.

Cel de al 12-lea simț este simțul posturei care ne informează asupra poziției membrelor sau corpului nostru și care are centrii de reprezentare localizați în creier.

În sfîrșit cel de al 13-lea simț și unul dintre cele mai importante pentru existența noastră este simțul echilibrului.

Dr. Ovid RAȚIU

Musca și neajunsurile pe care le poate aduce

Musca este, categoric, unul din musafirii cei mai nepăcuți aduși de primăvară și pe care nu-i tratăm întotdeauna cu suficientă severitate. Aceasta, cu toate că neajunsurile pe care le poate produce ar merita să li se acorde mai multă atenție.

Musca este un foarte periculos purtător de agenți patogeni. Pe corpul, picioarele ei, în intestine, se găsesc milioane de microbi Dizenteria, febra tifoidă, hepatita epidemică, poliomielita sînt cîteva din bolile la răspîndirea cărora, musca își aduce contribuția ei. La această diversitate de germeni patogeni, se adaugă ouăle de paraziți intestinali, de diferite specii, pe care le culege din nenumăratele surse de infecție pe care le frecventează în peregrinările sale Tocmai aceste posibilități de migrare, de pătrundere în orice colțuri, cît de dosnice, aproape nelimitate, atunci cînd nu i se opun obstacole, fac din această insectă, aparent inofensivă, un vector primejdios.

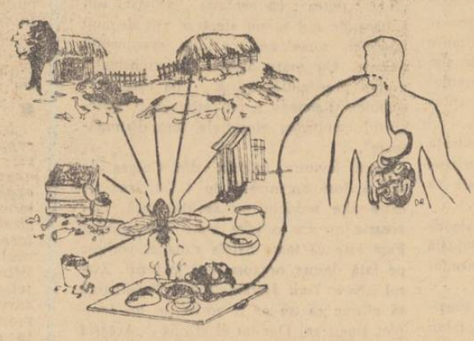

Dacă am urmări musca în peregrinările ei, am constata în primul rînd predilecția ei pentru murdărie. Fie că este vorba de cloace, closete prost întreținute, resturi alimentare intrate în putrefacție și lăsate la voia întîmplării, în asemenea locuri ea se simte în elementul ei. Un asemenea mediu îi oferă hrană și condiții de înmulțire.

Dar, uneori și gospodăriile sau locuințele îi asigură bune condiții de trai. Atunci cînd casa îi e „deschisă" ea pătrunde cu îndrăzneală, se așează pe alimente neprotejate, (unde poate depune chiar ouă) sau își propune ca obiectiv să urmărească limitele rezistenței nervoase a locuitorilor în clipele de odihnă.

Această alternare în frecventarea surselor de infecție și a alimentelor, vaselor de bucătărie sau altor obiecte care vin în contact direct cu omul, reprezintă modul curent de infectare al acestora (alimente, obiecte).

În același timp, cuhoalele, cadavrele intrate în putrefacție sau resturile alimentare sînt medii foarte prielnice asigurării vieții descendenților mușteI; ea își depune ouăle în asemenea medii.

Repeziciunea cu care se înmulțește vine să completeze rolul primejdios pe care musca îl joacă în transmiterea bolilor.

În general, toate măsurile de profilaxie și combatere a acestei insecte sînt simple și la îndemîna oricui.

În primul rînd este important să i se taie căile de acces în locuințe precum și posibilitățile de a veni în contact cu alimentele. Protejînd ușile și ferestrele caselor, acoperind alimentele, am și adoptat două măsuri foarte eficace. Dar desigur nu e suficient. Gunoaiele, resturile alimentare trebuie depuse în lăzi închise. Este indicat — și aceasta începînd încă de acum — ca aceste lăzi să fie dezinfectate cu soluții insecticide, sau creolină sau lapte de var. La nevoie ele pot fi opărite; apa fiartă omoară larva de muscă.

Curățenia gospodăriilor, preocupare foarte actuală în acest sezon, este un mare dușman al mușteI. Curățirea curții, evacuarea gunoaielor, o îndepărtează. Dezinfectarea closetului, cel puțin săptămînal cu lapte de var sau creolină, trebuie să fie lege în fiecare gospodărie. Aceeași grijă să fie acordată grajdurilor și cotețelor. Acumularea gunoaielor în aceste locuri creează condiții din cele mai bune pentru viața și propășirea ei. Să evităm deci să le creăm atari condiții.

În același timp, musca adultă, care a și început să pătrundă prin geamul deschis, să nu fie tratată cu indiferență. Ci să fie tratată cu soluții insecticide (detexan sau hexacloran) care să fie pulverizate pe uși, ferestre, pereții camerelor; să fie întîmpinată cu hîrtii lipicioase, roadele otrăvitoare. Recurgeți și la plici. Este o armă eficace și după unii, distractivă.

În orice caz orice măsuri s-ar lua împotriva acestui cărăuș al bolilor, sînt binevenite și vin în sprijinul apărării propriei noastre sănătăți.

B. B.

„Se recomandă internarea"

Bolnavul știe că în spitalele și sanatoriile noastre va fi îngrijit atent și va beneficia de un tratament bazat pe tot ce e nou și actual în medicina modernă — la al cărei progres aduce și școala medicală românească o contribuție mult apreciată pe plan mondial.

O dată internat, bolnavul este dator să faciliteze aplicarea întregului complex de măsuri ce se iau în scopul restabilirii sănătății. Deci, se cere din partea bolnavului o atitudine activă, de colaborare cu medicul care îi conduce tratamentul. I se mai pretinde desigur și un anumit comportament, în concordanță cu cerințele traiului într-o colectivitate de oameni veniți să-și caute sănătatea.

Cea dintîi obligație a bolnavului este ca din primele ore după ce și-a luat în primire patul, să se informeze asupra normelor de comportament stabilite de conducerea spitalului. Regulile conviețuirii în spital au menirea exclusiv de a folosi bolnavilor. Printre aceste reguli. la loc de frunte se situează respectarea liniștei. Pentru orice bolnav, odihna și somnul joacă un rol considerabil în procesul de vindecare. Discuțiile cu voce tare. zarurile rostogolite fără sfîrșit pe cutia de table, refuzul de a stinge lumina la ora cuvenită sau aparatul de radio adus de acasă pot deveni tot atîtea frîne pentru evoluția favorabilă a stării bolnavilor care, spre nenorocul lor, se găsesc în respectiva zonă.

În spital, chiar din primele zile, începe administrarea medicației. Acest lucru se face în genere sub supravegherea medicului și a sorei. Dar dacă se întîmplă ca vigilența sorei să slăbească, nu înseamnă ca bolnavul să profite de situație și să nu ia medicamentele, trecînd la constituirea unui stoc farmaceutic în fundul sertarului de la noptieră. O asemenea purtare contravine atît de clar intereselor bolnavului, încît ar părea de neconceput dacă... dacă n-ar mai fi întîlnită, pe ici pe colo.

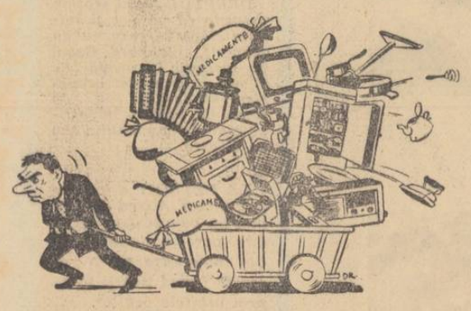

O altă greșeală se referă la alimentație. Din nu se știe ce motive, unii bolnavi confundă internarea în spital cu o expediție geografică. Direct sau prin rudele lor, ei se aprovizionează cu cantități impresionante de alimente, conținute în nenumărate pachete, sticle și borcane. De aici, multe inconveniente. În primul rînd, să nu se uite că atît timp cît este bolnav, omul nu se mai alimentează după pofta sau inspirația lui, ci după cum i-a prescris medicul. Ori, trecerea de la regimul din spital la un regim propriu poate ușor dăuna. În al doilea rînd, supraaprovizionarea este neeconomică. Inactivitatea din spital stîrnește rareori o poftă de mîncare exagerată. Și astfel, o bună parte din provizii se strică și trebuie aruncate.

În sfîrșit, o prejudecată prea des întîlnită încă, privește legăturile bolnavului cu lumea din afara spitalului. Bineînțeles, spitalul îi înlesnește legătura firească cu familia, în cadrul orelor programate pentru vizită. Dar de aici și pînă la „Ce urît din partea lui Cutare, a știut că sînt în spital și n-a venit să mă vadă!" — e cale lungă. Nu acesta este rostul vizitelor. De altfel, e poate chiar preferabil cîte odată ca bolnavul să se mai rupă de unele preocupări de acasă. Adeseori, după plecarea musafirilor, medicul observă o înrăutățire a stării unora dintre pacienții săi N-ar fi mai bine ca bolnavul să se îngrijească de a preveni o astfel de situație de la bun început, de cînd știe că urmează a se interna?

Dr. Al. GHEORGHIU

Cînd pisica zgîrie...

...poate să inoculeze un virus capabil să producă o maladie denumită **limforeticuloza benignă de inoculare** sau... **boala ghiarelor de pisică.**

Mai rară la noi, boala este răspîndită în Franța, Belgia, Elveția, Germania, America, India etc.

Copiii și femeile, care vin mai mult în contact cu pisicile, sînt mai expuși la inoculare.

Rezervorul natural de virus nu a fost identificat încă și nu este exclus să fie șobolanul. Pisica are rolul de purtător de virus fără ca acesta să-i dea vreo turburare manifestă. Prin zgîrietură, mai rar prin mușcătură, se face inocularea la om; la locul respectiv apare o pată roșie care se transformă rapid într-o băsică cu lichid turbure ce dispare în scurtă vreme. După 2—6 săptămîni ganglionii limfatici ai regiunii respective se inflamează, devin puțin dureroși și se însoțesc de o creștere a temperaturii pînă la 38° și erupții pe piele. Evoluția bolii, așa cum îi spune și numele, este în general benignă, însă se citează cazuri complicate cu turburări nervoase sau meningiale.

Antibioticele, în special aureomicina și eritromicina, au o acțiune eficace în prevenirea și tratamentul formelor complicate.

DIN NOU DESPRE OBEZITATE

În cadrul rubricii medicale s-a mai scris despre obezitate și tratamentul ei.

În rîndurile care urmează subliniem rolul nefast pe care-l joacă obezitatea în apariția altor boli foarte răspîndite cum ar fi: diabetul, arterio-scleroza, hipertensiunea arterială și așa mai departe.

Într-adevăr, cercetările asupra apariției diabetului la persoanele de vîrstă matură sau înaintată, au arătat de cele mai multe ori preexistența diabetului. Sunt statistici care afirmă că 90 la sută din diabetici au fost înainte suferinzi de obezitate. De asemenea, obezii sînt expuși la apariția hipertensiunii arteriale.

În aceeași măsură bolile cardiace și coronariene au predilecție pentru cei cu obezitate.

În chirurgie, obezii reprezintă categoria cea mai expusă la supurații, eventrații sau alte diverse complicații.

Privită sub aceste aspecte obezitatea apare ca o boală generatoare a bolilor de nutriție și metabolice; ca atare profilaxia și tratamentul ei micșorează riscul apariției multor boli cu evoluție mult mai gravă.

În acest scop s-a înființat un serviciu de consultații și tratament la Centrul antidiabetic din str. Icoanei Nr. 50 unde se pot prezenta cei care suferă de obezitate, sau sînt candidați, adică depășesc cu 25 la sută greutatea medie a taliei lor.

HALLDOR LAXNESS

despre creația sa și despre tradițiile literare ale Islandei

Opera și activitatea obștească a marelui scriitor islandez Halldor Kiljan Laxness sînt bine cunoscute în țara noastră. Prin cărțile sale, traduse în limba română, *„O întîmplare la Reykjavik"*, *„Clopotul din Islanda"* (distinsă cu premiul Nobel) *„Stațiunea atomică"*, am cunoscut o literatură de o cucernitoare originalitate, oglindă a unui peisaj geografic și omenesc de care pînă atunci știusem prea puține lucruri, o literatură însuflețită de mare dragoste de patrie, preocupată de problemele arzătoare ale contemporaneității, expresie a unei mărturisite aderiuni față de lupta celor exploatați și asupriți.

Oaspete al țării noastre, Halldor Laxness a consimțit cu amabilitate să răspundă cîtorva întrebări legate de creația sa, de tradițiile culturale ale poporului islandez, de literatura română pe care a început să o cunoască.

— Romanul „Clopotul din Islanda" constituie lectura pasionată a multor cititori din țara noastră. Există presupunea, pe care o împărtășim și noi — că această carte a cărei acțiune se petrece în secolele 17 și 18 este totuși ancorată în problemele actualității. Care este părerea dv.?

— N-aș putea să tăgăduiesc că „Clopotul din Islanda" este un roman istoric întrucît, așa cum știți, se bizuie pe un fapt autentic petrecut în Islanda acum aproape trei sute de ani: procesul intentat unui țăran, Jon Hreggvidsson, pentru crimă de les majestate. Dar, în același timp este tot atît de adevărat că acțiunea acestui roman, ca și a altor cărți cu temă istorică pe care le-am scris, a fost pentru mine un pretext de a înfățișa lumea și timpul nostru, așa cum le văd și le înțeleg astăzi. De altfel, tendința romanelor mele istorice n-a trecut niciodată neobservată și dacă se poate spune că „Clopotul din Islanda" a trezit mai puține „susceptibilități", reacțiile criticii oficiale occidentale în legătură cu o altă carte a mea, „Războinicii fericiți", demonstrează limpede că „subtextul" ei a fost pe de-a-ntregul înțeles deși acțiunea se petrece pe timpul wikingilor...

— Despre ce este vorba în acest roman?

— Luîndu-și drept pretext isprăvile unor wikingi, cartea mi-a prilejuit afirmarea părerilor mele despre războaiele urîte de popoare. Am căutat să arăt că ele pornesc de la țeluri josnice și murdare, că mii de ființe nevinovate pot cădea victime ale setei de înavuțire. Cartea a fost primită cu răceală, ași zice cu iritare, de anumite cercuri, la Londra unde a apărut prima dată, fapt care în cazul de față a fost de natură să mă bucure...

— In ultimul timp, am început să cunoaștem mai multe lucruri despre poporul islandez. In dorința de a afla și alte aspecte ale vieții poporului islandez v-am ruga să ne vorbiți despre profilul moral al poporului dv.

— Există o tradiție de libertate în Islanda, datorită căruia ne-am menținut ca popor și ca stat în ciuda multor vicisitudini. Dar să nu uităm că spiritul echității sociale și al luptei pentru independență sînt caracteristice maselor populare de pretutindeni. Există însă o anume zestre spirituală care reprezintă mîndria noastră a islandezilor și anume literatura. Din cele mai vechi timpuri, de cînd ne-am constituit ca națiunalitate, noi am fost — dacă se poate spune așa — oameni și literaturii, iar cultura islandeză încă de la începutul mileniului al doilea al erei noastre, din perioada străvechilor creații populare „saga" și „edda" a fost o cultură literară. Cărțile s-au aflat totdeauna în cea mai mare cinste...

— In prezent ce tendințe se manifestă în literatura țării dv?

— Toate tendințele posibile, de la proza și poezia de factură „clasică" pînă la modernism, avangardism, arhaism etc., etc. Orientarea realistă este precumpănitoare, dar — surîde Laxness — să nu credeți că în Islanda toți cei ce țin condeiul în mînă sînt scriitori de geniu... Multe „isme" care-și fac reclamă cu surle și cu tobe își dovedesc repede inconsistența, nefiind în stare de creații literare autentice.

— Am fi bucuroși să vă aflăm părerea în legătură cu cărțile scriitorilor români pe care le-ați citit.

— Răspunsul la întrebare se va limita din păcate la Mihail Sadoveanu și Zaharia Stancu, pe care-i cunosc din cîteva traduceri. Mi-au plăcut mult „Baltagul" și „Mitrea Cocor" și urmăresc cu satisfacție creșterea popularității internaționale a acestui mare scriitor care este Mihail Sadoveanu, pînă nu de mult citit doar între hotarele țării sale. De Zaharia Stancu mă leagă o veche prietenie. L-am cunoscut prima dată acum 12 ani și de atunci n-am întrerupt legăturile. A fost o plăcută îndatorire pentru mine de a-i reîntoarce, a doua zi după sosirea la București, vizita pe care mi-a făcut-o acum cîțiva ani la Reykjavik.

Doresc să capăt din ce în ce mai multe cunoștințe asupra literaturii române ca și asupra țării dv. pe care o vizitez acum cu mare interes, ne-a spus în încheiere Halldor Laxness.

Boris BUZILĂ

TINEREȚEA „MOȘILOR"

Nici n-ai zice, judecîndu-l după forfotă, veselie, animație, pitoresc, că-i așa de bătrîn tîrgul ăsta. Incă acum vreo șapte decenii, Ionescu-Gion îi căuta originea, întrebîndu-se, în a sa istorie a Bucureștilor dacă-i de pe vremea lui Mircea cel Bătrîn, ori Matei Basarab.

In fond, e același bîlci ce ia ființă o dată pe an în una din localitățile regiunilor, de multe decenii alese pentru a găzdui la date fixe tejghelele cu mărfuri tîrgovețe, căruțele cu produse țărănești și bărăcile panoramelor populare. Perpetuarea străvechiului obicei care a avut la obîrșie determinisme geo-economice — inexistența mijloacelor rapide de comunicație între sat și oraș destinate să faciliteze schimbul — nu s-a resimțit (în ce privește tradiția) de condițiile vieții moderne ce a schimbat fundamental structura comerțului românesc.

Deși, astăzi, în cel mai îndepărtat sătuleț, funcționează magazine cooperative îndestulate cu tot ce-i necesar aprovizionării consumatorilor de la țară; deși trenurile și autobuzele deservesc cele mai izolate puncte geografice, poporul a păstrat datina patriarhală a bîlciului ancestral. In aceleași orășele dunărene către care convergeau drumurile Bărăganului agricol — Călărași, Zimnicea, Giurgiu —; sau în Romanul, Bîrladul și Hușii moldovenești, așezate la răscruci de șosele; sau, în localități din Muntenia, Dobrogea și Ardeal — iarmarocul anual — cum i se mai spune, se ivește inevitabil la sorocul calendaristic, din anotimpul verei și toamnei, spre marea desfătare a populației respective.

In București, de obicei în luna mai, un imens teren adăpostește vreme de cîteva săptămîni Tîrgul Moșilor într-un fel de feerie ce alătură divertismentul încorporat în felurite distracții populare, de standurile nenumărate conținînd bogata gamă a industriilor noastre textile, menajere, alimentare, cordoniere etc., de etajele în aer liber doldora de produsele artizanatului rural (ceramică, dogărie, țesături),

Abia acuma, în epoca noastră socialistă, i s-a restituit bîlciului sensul original, cel eminamente comercial, pe care l-au denaturat covîrșindu-l și acaparîndu-l, panoramele cu monstruozități și șarlatanii, pe care l-a compromis spiritul meschin și nesățios al negustoriei burgheze de odinioară. „Marfă de bîlci!" i se spunea în derîdere stocului degradat (haine, încălțăminte și alte articole casnice) pe care „comersanții" de la oraș îl trimetea spre desfacere clientelei rurale. In dughenile improvizate ale iarmaroacelor. Tîrgul Moșilor, purificat de stigmatele ce i-au deformat în trecut fizionomia, continuă să atragă cu aceeași fervoare populația Capitalei.

★

L-am vizitat duminecă și i-am resimțit, ca întotdeauna de cînd îl frecventez — să tot fie o jumătate de veac — aceeași încîntare suscitată de juvenila lui frenezie, întruchipată într-o recuzită pe care am admirat-o și în copilărie, recuzită naiv adaptată la fantezia epocii noastre... nucleare. In afară de inovațiile decorative ale fotografilor în aer liber, prezente chiar la intrare — (vreo cinci enormi urși împăiați concurînd cu iepurii de ipsos, cu „Albă ca zăpada și cei șapte pitici", tot de ipsos, și cu un cîine lup (ăsta viu și nătîrlind) dresat să pozeze cuminte ținînd labele din față pe ghidonul motocicletei, împreună cu vizitatorii (în deobște copiii) amatori de „suveniruri la minut") — Moșii îți oferă „clasicele" sale imagini, pe care lumea continuă să le savureze cu un nealterat nesaț.

De ce n-aș mărturisi că păstrez acestor imagini o veche afecțiune, ce s-a tradus în cuprinsul multor articole și reportaje, odinioară, cînd în asemenea manifestări se rezumau toate desfătările populare? Spuneam de fiecare dată că serbarea asta de lumină și vuiet conține un înalt percept uman și social: acel de a contopi toate vîrstele într-o unică delectare, de a satisface dorințele unanime oricît de diferențiate, cu o imparțialitate apostolică.

Stimulator de optimism, va permite *slăbănogului* succesul „încercării puterii", chiar dacă în viața lui el n-a mînuit o altă greutate de cît a linguriței cu ceai de tei. Oricare ar fi forța loviturii dată cu maiul, se va aprinde sus, în cătarg, luminița izbîndei. Are chiar dreptul să se izmenească: „Păcat că nu-i prăjina mai înaltă!" sau: *„Ciocanul e prea ușor! Izbuteam și cu o singură mînă".*

Va da posibilitate *mîtopului* să țintească

CRONICA STRĂZII

precis mireasa de tinichea ce tese dansînd de sub perdeaua de cit, sau va nimeri inima dorobanțului, va declanșa răpăiala toboșarului. „Directorul" tirului are grijă să-i dăruiască această nevinovată satisfacție atît de prețioasă, în ochii „dulcineei" ce-l însoțește, mîndră de victoria ochitorului. Va dovedi *obezului* urcat pe cîntar un minus neașteptat, iar *costelivului* un plus important. Moșii sînt un tonic moral.

Dar! Aici erai în măsură să întîlnești oameni serioși, confecționați pentru viața de toate zilele din material grav, rigid, deveniți ca prin farmec, alții. Cum au trecut bariera, cum au pășit în zona supraluminată, asurzitoare, s-au transformat, au întinerit. Uite, pînă și profesorul care n-a mai găsit un locșor viran în severa lui persoană, unde să-și atîrne panoplia trompetelor și pocnitoarelor.

In acest caleidoscop se iriza calda mea simpatie pentru Moși. In mirajul lui reverbera încîntarea mîilor de vizitatori, tineri și bătrîni, cărturari și muncitori cu brațele, tîrgoveți cu bună stare de la centru și mahalagii fără pricopseală din toate marginile Capitalei.

★

Insă feeria avea și o altă față, mohorîtă, dureroasă, pe care multă vreme am ezitat s-o dezvălui. Din ce sentiment? Știu și eu? Poate din delicatețe și solicitudine pentru lumea vrăjită de fosforescența spectacolului. Poate din jena de a arăta celor ce se veseleau că dramul lor de euforie e rezultatul multor suferințe, al multor sacrificii din partea unei anumite categorii aparținînd profesiunilor bîlciene.

Am ezitat bunăoară să atrag atențiunea asupra „femeii-maimuță", a cărei prezență aci era de o evanghelică jertfă și renunțare, fiindcă grație acestei jertfe orice vizitatoare — oricît de puțin înzestrată de natură — avea dreptul să se considere, prin comparație, irezistibilă. Inadins evitam în reportaje să trec în revistă schilozii fabuloși, în fața cărora înfirmii intrați cu taxă se puteau mîngîia că sînt robuști și *oameni*. Și atîtea alte eforturi anonime, menite doar să întreție senzația noastră de sănătate și frumos.

Cîndva exista o „societate a voiajorilor de bîlciuri", cu sediul în Capitală, cuprinzînd membrii ce puteau fi întîlniți la toate iarmaroacele din țară. Vă închipuiți, și pe bună dreptate, că o ședință a societății trebuie să fi avut un „cașeu" particular și în ceea ce privește discuțiile și în ceea ce privește asistența. Se dezbăteau probabil, printre altele, chestiuni de tagmă, de bună seamă și secrete profesionale — reforme, achiziții de „fenomene" noi, metode inedite de șarlatanii, bursa monștrilor etc. Mai e nevoie de menționat comportarea autorităților față de aceste oribile geambașlîcuri? Erau nu numai indulgente cu traficanții ci și cointeresate la beneficiile lor.

Imi vine în minte icoana unei nopți de Moși, de mult, dintr-un an din anii sfrijiți și famelici pe care ni-i dăruia odinioară regimul burghezo-moșieresc. Nu fără o strîngere de inimă am făcut constatarea că și prin bîlci fantoma crizei suflase în lumini, mai scăzuse dinamul zgomotului.

Da, eram prietenul acestei ginte mutilate, diforme ce se pitea îndărătul firmelor pitorești — piticii, grașii, bicefalii, femeia cu barbă, fața cu trei picioare, omul-trunchi, — marfa vie a impresarilor mereu în căutare de hidoșenii originale.

Gîndiți-vă ce se făceau nenorociții dacă peste un an deveneau oameni ca toți oamenii? Vă dați seama ce ar fi însemnat pentru piticul bărbos Ilie Dobrogeanu, numai cîțiva centimetri de statură în plus? Sau pentru Nae Olteanu, uriașul de 2 m. 40, o închiere, o durere de șale care să-l oblige la încovoiere? Sau pentru copiii grași cîteva kilograme de osîndă mai puțin?

Sezisați panica lor eventuală, efortul ce-l făceau pentru a se menține „în formă"?

★

Cum am spus, Moșii *s-au descotorosit* de urîțeniile trecutului. Nota lui dominantă i-o imprimă comerțul socialist, zecile de standuri ce desfac produsele fabricilor de textile, confecțiuni, metraje — ale industriei menajere, alimentare etc. Mai încolo imensele maldăre de strachini, oale, ulcele, figurine, aduse cu camioanele de la fabrica de ceramică din Odorhei și de la cooperativa olarilor de acolo.

Iată-i strecurîndu-se de colo-colo, cîntînd din fluier ca să demonstreze perfecțiunea instrumentelor, meșterii fluierari veniți din Tîrgul Mureș. Zeci de crescători de păsări „muzicale" și-au etalat unde nu vrei, pe jos, pe acoperișurile pavilioanelor, pe mesele restaurantului, coliviile cu scatii, canari, sticleți; țin cu ciripirea lor multiplă isonul fanfarelor ce însoțesc zborul bărcilor, al lanțurilor, rotirea scrînciobului și caruselului. Și crescătorii de porumbei și-au adus „prăsila de soi".

Și, firește, oamenii dau năvală. Căci, așa sînt Moșii. Pentru toate gusturile, pentru toate exigențele.

F. Brunea—FOX

La Erfurt, în pavilionul horticol românesc

Urmare din pag. 1-a

Interiorul pavilionului românesc este de fapt o continuare a curții descrise, pentru că vei călca pe aceleași bucăți de gresie, te va înconjura de asemenea multă verdeață, iar plafonul — construit într-un stil arhitectonic nou de lucrătorii de la „Decorativa" — este astfel luminat de reflectoare încît îți dă impresia norilor de afară. La intrare, o hartă sugestivă și mai multe grafice te pun în cunoștință cu principalele bazine pomicole și viticole existente la noi și cu realizările și perspectivele de dezvoltare a sectorului horticol din țara noastră. Apoi, pavilionul este împărțit în mai multe standuri.

Pomicultura este reprezentată de 23 soiuri de mere (în special de la gospodăriile de stat, a căror colecție a primit medalia de aur) de nuci mari de Sibișel, de prune și caise. Fiind așezate liber, în coșulețe deschise, merele din soiurile Ionatan și Pătule te îmbată cu aroma lor specifică.

Standul de legumicultură cuprinde în deosebi legume timpurii obținute în sere, răsadnițe și în cîmp. Aici pot fi văzute roșiile obținute de gospodăria de stat Plavia — Ploiești, care au întrunit toate condițiile cerute de examinatori (uniforme, frumoase și cu gust plăcut) și au fost distinse cu „Medalia de aur cu marele premiu al expoziției" și alte produse care au primit medalii de aur (roșiile de la gospodăria de stat Popești-Leordeni, castraveții de Arad de la gospodăria colectivă din Aradul Nou, colecția de castraveți de la gospodăria de stat „30 Decembrie", mazărea pentru boabe de la stațiunea experimentală de la Greaca, sau mențiuni (conopida de la stațiunea experimentală din Băneasa și colecția de mazăre extratimpurie pentru păstăi de la stațiunea experimentală de la Greaca).

Viticultura este prezentă cu struguri de masă Muscat, produși la stațiunea experimentală de la Pietroasele, care au primit medalia de aur și cu mostre de material săditor. Așezați pe marame, strugurii sînt expuși dezveliți și răspîndesc un parfum îmbietor. La standul de vinificație găsim vinuri din renumitele podgorii ale țării noastre: Cotnari, Murfatlar, Tîrnave, Valea Călugărească, Drăgășani, precum și șampanie românească. Prezentarea și degustarea vinurilor românești are loc

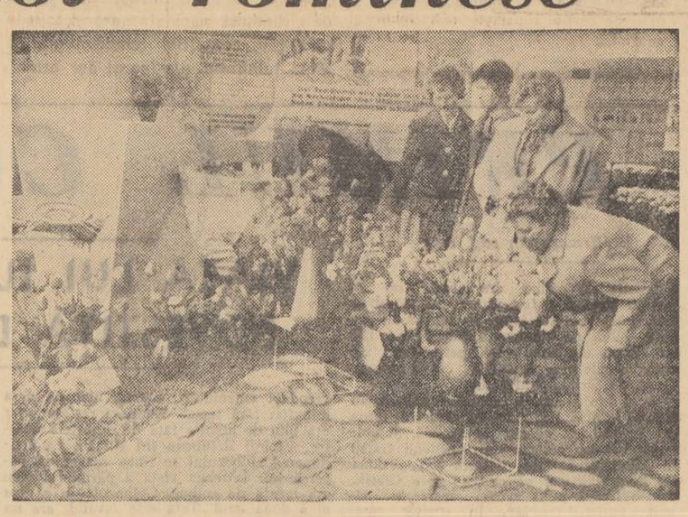

Garoafele românești stîrnesc admirația vizitatorilor

Vedere a pavilionului românesc

într-o sală specială, în afara pavilionului.

In ceea ce privește florile, acestea fac obiect de decor în tot pavilionul. In afară de cele amintite la început, aici se află și alte flori, printre care și calele obținute în serele sfatului popular orășenesc Timișoara, care au primit mențiune la un concurs. Florile din pavilionul nostru stîrnesc admirația vizitatorilor și prilejuiesc întîmplări emoționante. Intr-o zi, trei pioniere din Erfurt, după ce au studiat atent buchetul de trandafiri „Palocsay", au desenat împreună un trandafir în cartea de impresii a pavilionului, sub care au scris: „Ne-a plăcut foarte mult — Doris Rensche, Iren König și Ake Dell". Tot florile, ca și celelalte produse românești, l-a inspirat pe Paul Zlotowicz din Olsnitz să-și exprime sentimentele în versuri, pe care le-am tradus textual.

Flori, poame, vinuri alese,
Cît de frumoasă trebuie să fie
patria voastră.
Vă strîngem mîinile cu recunoștință,
Prietenia noastră să dureze în veci.

Vizitatorii pavilionului românesc pot consulta pliante atractive, alcătuite pentru fiecare ramură în parte. Cei mai interesați în materie au la dispoziție un stand cu cărți și reviste de specialitate.

In general, vizitarea pavilioanelor expoziției de la Erfurt constituie un mijloc de cunoaștere reciprocă a marilor realizări obținute în domeniul horticulturii de către țările socialiste care colaborează multilateral și se într-ajutorează frățește în folosul întăririi întregului lagăr socialist și al consolidării păcii.

Cîteva panere cu fructe românești

Ing. Vasile CIAUȘU

Școala părinților

Ce răspundere uriașă revine viitoarei mame! Trebuie să te pregătești conștiincios pentru a da naștere unui copil sănătos. Medicul te poate ajuta în îndeplinirea acestei nobile și pasionante misiuni. Iată de ce controlul periodic este o necesitate reală. Dar unele lucruri trebuie reținute și respectate cu strictețe de către tînăra mamă. Aceste reguli vi le amintim în lecțiile noastre. A te hrăni bine nu înseamnă a mînca „pentru doi" ci a avea o alimentație hrănitoare, variată, bogată în vitamine și în special rațional împărțită în cursul zilei. Ingrijirea deosebită a corpului e o primă datorie. Spălarea întregului corp cu apă și fricționarea lui cu un prosop aspru e nu numai plăcut dar și deosebit de folositor.

Viitoarea mamă va continua o viață activă, trîndăvia nu poate decît să dăuneze.

Concediul prenatal trebuie și el bine organizat. Plimbări lungi în aer liber dar nu obositoare, alternate cu lucrul în casă pentru a pregăti cele necesare sugarului și cu perioada de odihnă, somn, sînt elemente importante din programul viitoarei mame.

ISTORICUL VOLEIULUI

în cuvinte şi imagini

În volei, anul 1948, a fost dominat, în afară de campionatul european, de încă două mari competiţii internaţionale. Cea mai importantă dintre acestea a avut loc la Sofia. Sportivi din mai multe ţări europene au fost invitaţi de federaţia bulgară de a participa la un mare concurs care a însemnat, pentru voleibaliştii bulgari prima afirmare pe arena internaţională. Sportivii ţării prietene au ocupat locul doi, fiind învinşi doar de campionii europeni, voleibaliştii

cehi, la capătul unei partide plină de peripeţii. Întîlnirea finală, care urma să decidă cîştigătorul competiţiei s-a desfăşurat în nocturnă. La scorul de 2-0 pentru cehi s-a produs o defecţiune a instalaţiei electrice, atît de gravă, încît nu a putut fi reparată pe moment, fapt care a determinat pe arbitrul partidei să întrerupă desfăşurarea întîlnirii. Această partidă rejucată în întregime după mai mult de 24 de ore, a dat cîştig de cauză favoriţilor: jucătorilor cehi, învingătorii finali ai competiţiei. Echipa ţării noastre, din rîndul căreia o impresie deosebită a lăsat jucătorul Medianu, a ocupat locul 3.

Anul 1949, destul de bogat în întîlniri voleibalistice, a adus pentru prima oară în arena internaţională echipele Uniunii Sovietice. Aceasta s-a întîmplat la Budapesta, cu prilejul desfăşurării campionatelor mondiale universitare. Chiar de la prima apariţie la o competiţie de amploare, jucătorii sovietici au lăsat o impresie deosebită, încîntînd pe toţi cei care au avut posibilitatea să urmărească evoluţia lor. A fost o încîntare generală care a

cuprins nu numai spectatorii din tribună, ci şi jucătorii echipelor adverse. Martori oculari ai întrecerilor de la Budapesta povestesc că însăşi „încălzirea" echipei U.R.S.S. constituie un adevărat spectacol admirat nu numai de public, ci chiar de jucătorii celorlalte echipe. Furaţi de frumuseţea schemelor tactice exersate, adversarii jucătorilor sovietici uitau pur şi simplu să-şi facă propria lor încălzire.

Datorită jocului valoros practicat la această competiţie, voleibaliştii sovietici au cîştigat cu autoritate primul loc. În toate partidele susţinute ei n-au pierdut nici un set, performanţă care a produs o mare impresie în rîndurile specialiştilor.

La fel de bine s-a comportat şi echipa feminină a U.R.S.S. care, de asemenea a ocupat primul loc. Echipele noastre s-au numărat şi la această competiţie printre formaţiile fruntaşe, ocupînd locul III la băieţi şi IV — la fete.

La Budapesta, jucătorii sovietici au fost aceia care au adus, pentru prima oară, ca noutate tehnică,

plonjonul pe spate. De aici înainte acest procedeu tehnic a intrat în programul de antrenament al majorităţii reprezentativelor naţionale. Voleibaliştii romîni şi-au însuşit destul de repede noul procedeu tehnic. De acest lucru s-au putut convinge spectatorii unui meci desfăşurat în sală, în timpul căruia s-a petrecut un lucru foarte amuzant. O mingie expediată cu foarte multă putere a lovit plafonul, făcînd să se desprindă din suportul său un bec care, împreună

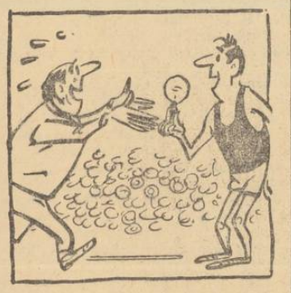

cu mingea, se îndrepta spre podea. Folosind un spectaculos plonjon pe spate, jucătorul Apostol Sebastian a reuşit să salveze în extremis... becul, în aplauzele entuziaştilor spectatori şi spre marea bucurie a... administratorului sălii care, în acel moment, nu dispunea de un bec de rezervă.

Text: Marcel RUSESCU
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

Cei trei cicliști romîni care au terminat „Cursa Păcii" şi au ocupat locul trei în clasamentul pe echipe. De la stînga la dreapta: I. COSMA, L. ZANONI şi I. STOICA

Cea mai frumoasă performanţă din istoria ciclismului romînesc

File din carnetul unui reporter care a urmărit „Cursa Păcii"

Corespondenţă telefonică din Praga

Praga de aur. Primăvara se pot cumpăra aci, la orice colţ de stradă, pe cîteva coroane, flori, flori din cele mai frumoase. Pentru Bojena, pentru fata cu ochi de azur, cumpără Zdenek, în fiecare zi, flori frumoase de cîmp. Dar astăzi, a şaisprezecea zi a lunii mai, au cumpărat şi Bojena şi Zdenek flori, au cumpărat toţi tinerii din Praga de aur. Cu ele au ţesut covor minunat pentru cicliştii care aveau să încheie aici, pe malurile Vltavei, marea „Cursă a Păcii", începutâ cu două săptămîni în urmă pe malurile Vistulei, la Varşovia. În drumul lor de la Varşovia, la Praga — via Berlin — aceşti tineri curajoşi au înscris pagini de adevărat eroism sportiv în cartea de onoare a ciclismului amator din lume. Învingînd ploaia, vîntul şi duritatea traseului, ei au luptat ideal pentru cucerirea cununii de aur. Zdenek şi Bojena au urmărit la radio, la televiziune şi în ziare disputa titanilor ciclismului amator şi acum, în cinstea lor, au împînzit străzile cu flori. Cu flori de primăvară...

Şi în acest decor fermecător, în entuziasmul de nedescris al locuitorilor Pragăi, Iuri Melehov, marele ciclist sovietic, şi-a făcut intrarea triumfală, cucerind pentru el şi pentru ţara lui noi galoane în ierarhia mondială a sportului.

Din plutonul aşilor sportului cu pedale s-a detaşat pe străzile oraşului de aur şi Ion Cosma, valorosul ciclist romîn. Spectatorii de pe stadionul „T. J. Spartak" i-au scandat numele: „Cos-ma! Cos-ma! Cos-ma!" Ce mare bucurie încerci atunci cînd, la mare depărtare de patrie, auzi scandîndu-se numele unui concetăţean de-al tău! Au sosit apoi şi ceilalţi doi cicliştii romîni, Ludovic Zanoni şi Ion Stoica. Echipa Republicii Populare Romîne cucerise locul trei în ierarhia celor mai bune formaţii amatoare din lume, deşi în ultimele etape — categoric cele mai grele din această atît de dificilă cursă — n-a beneficiat decît de aportul a trei băieţi inimoşi, excelent pregătiţi şi conduşi de tînărul antrenor Nicolae Voicu.

Triumful ciclismului sovietic

Un scurt bilanţ: locurile 1, 2 şi 4 în clasamentul general individual; locul I în clasamentul general pe echipe; 8 victorii în cele 13 etape; locul I în clasamentul căţărătorilor şi locul I în clasamentul sprinterilor, — iată ce au realizat cei şase cicliştii sovietici, iată marea performanţă — cotată de presă ca extraordinară — pe care au reuşit-o reprezentanţii sportului cu pedale din Uniunea Sovietică! *„N-a fost vreodată vreo echipă mai puternică şi vreun alergător mai valoros decît Melehov"* — aşa scriu, în titluri uriaşe, ziarele din toată lumea care ne sosesc zilnic la biroul de presă. În drumul de la Varşovia la Berlin, apoi la Praga, am stat mult de vorbă cu cicliştii sovietici. Modeşti, aproape jenaţi că sînt ţinta atîtor atenţii, ei ne-au răspuns cu amabilitate la toate întrebările. Aşa am aflat amănunte despre ei. Iuri Melehov are 24 de ani, este militar în termen şi face parte din clubul „S.K.A. Leningrad". Cele mai bune performanţe, pînă la „Cursa Păcii" din acest an, le-a obţinut la campionatele mondiale, ediţia din 1960 şi la Jocurile Olimpice de la Roma. În ambele întreceri a ocupat locul IV. Iuri Melehov este un sprinter remarcabil, un alergător dotat cu forţă, foarte combativ şi curajos. Viktor Kapitonov — cel mai vîrstnic component al echipei (28 de ani) — este cunoscut amatorilor de ciclism din lumea întreagă. La Roma l-a învins de o manieră entuziasmantă pe răsfăţatul publicului, ciclistul italian Trape, cîştigînd înaltul titlu de campion olimpic. Locotenentul-major Viktor Kapitonov face parte din clubul T.S.K.A.-Moscova şi este căpitanul echipei. Sublocotenentul Anatol Cerepovici aleargă în aceeaşi echipă cu Kapitonov. Are 25 de ani şi a obţinut cea mai bună performanţă în... cea de-a 14-a ediţie a „Cursei Păcii". *„Astăzi* (n.n. discuţia se efectua în ziua de 16 mai) *mi s-a împlinit un vis frumos: am cîştigat, alături de colegii mei, locul I pe echipe. Este cea mai mare performanţă din cariera mea sportivă"*. Alexei Petrov — ciclistul cel mai solicitat de televiziune, este tot din Leningrad. Îşi satisface, ca şi Melehov, stagiul militar şi aleargă în echipa „S.K.A. Leningrad". Are 24 de ani şi a urcat de multe ori podiumul învingătorilor, o dată chiar în însoritul Cairo, cînd a ocupat locul III în Turul Egiptului (1958). Studentul Stanislav Moskvin apără, în întrecerile din Uniunea Sovietică, culorile clubului „Burevestnik" Leningrad. Este cel mai tînăr component al echipei: 22 ani. Interesant este faptul că Moskvin este un specialist al velodromului. El a cucerit de şase ori titlul de campion al Uniunii Sovietice la urmărire individuală. Gaiman Saidhujin, singurul alergător cu... mustaţă din cursă — are 23 de ani. Electricianul Saidhujin a cucerit nu numai titlul de cel mai bun căţărător în drumul de la Varşovia la Berlin şi Praga, ci şi pe acela de cel mai vesel alergător.**

Iată, acesta este mănunchiul de cicliști sovietici care a impresionat lumea sportivă prin performanţele realizate anul acesta în „Cursa Păcii".

Drumul spre podiumul învingătorilor

Cicliştii romîni au urcat la Praga podiumul învingătorilor: Locul III pe echipe. Splendida performanţă care le-a încununat eforturile este rodul unei munci intense. Cîte emoţii, cîte clipe grele au precedat însă această mare performanţă. Să facem o incursiune în istoricul inedit al acestei memorabile curse, să cercetăm împreună jurnalul zilnic.

2 MAI, Varşovia: S-a dat startul în cursă. În timpul primului tur îi cer antrenorului N. Voicu un pronostic pentru echipă: *„Cred că la Praga vom sosi pe locul IV, V sau VI"*. Noi sperăm locul IV. Îl vom cuceri oare?

3 MAI, Olsztyn: De dimineaţă l-am întrebat pe Cosma ce loc speră să ocupe în clasamentul cursei. Ne-a răspuns: *Între primii zece.*

4 MAI, Gdansk: Mii de petarde salută sosirea primului ciclist. Gabriel Moiceanu deschide seria performanţelor romîneşti, care aveau să-i surprindă, să-i uimească, pe specialişti. *„Cunoşteam intrarea pe stadion şi cînd Melehov a ezitat să accelereze viteza, m-am repezit. Intrat primul pe stadion, am aruncat în luptă toate resursele. Cei 300 de metri mi s-au părut kilometri nesfîrşiţi! Mă gîndesc la fetiţa mea, la Corina, care se va putea lăuda cu tăticul ei!"* Zi de sărbătoare pentru delegaţia noastră. *„Romînii? Cicliști buni, nu l-aţi văzut pe Moiceanu?"* Aşa se discuta în caravană...

4 MAI, Poznan: Alergătorii noştri urcă în clasament. Şi Cosma a făcut un salt de aproape 20 de locuri. Victoria lui Moiceanu l-a mobilizat. Se vedea din încordarea feţii sale că voia să-şi dovedească pregătirea, talentul.

6 MAI, Szczecin: Cosma a mai urcat 14 locuri în clasament! Ascensiunea sa este remarcată de specialişti. Echipa se află acum pe locul 6.

8 MAI, Rostock: Gîndurile tuturor membrilor delegaţiei noastre se îndreaptă spre patrie, spre poporul nostru, alături de care sărbătorim şi noi aci, la mii de kilometri, ceea de-a 40-a aniversare a partidului drag. La radio am ascultat cu bucurie veştile despre victoriile cu care oţelarii, minerii, constructorii de maşini, întregul popor întîmpina această mare sărbătoare. Băieţii sînt hotărîţi să realizeze o performanţă de valoare, pe care s-o închine partidului. Cosma nu are astîmpăr în pluton. Evadează cu încă şapte cicliști. Munceşte cît doi şi avansul sporeşte. Cu cîţiva kilometri înainte de sosire se desparte şi de aceştia (printre ei era şi Melehov) şi porneşte singur spre stadion. În uralele spectatorilor din Rostock, cucereşte marea victorie pe care au comentat-o pe larg posturile de radio, agenţiile de presă, ziarele, victorie care-l urca pe locul 5 în clasamentul general individual. Echipa a urcat pe locul IV! O singură declaraţie: *„Mulţumim partidului pentru grija pe care o poartă sportului şi sportivilor. Micul meu dar este tot rodul minunatelor condiţii pe care partidul nostru drag le-a creat sportului"*.

9 MAI, Berlin: Ieri s-a petrecut pe şosea o mică dramă: Walter Ziegler a abandonat. Lovit într-o busculadă, a încercat, cu ajutorul medicilor, să se refacă în ziua de odihnă. N-a reuşit. A rulat kilometri întregi încleştînd dinţii de durere. Apoi, sfătuit de medic, s-a urcat în maşină. De ruşine (ce vină avea?) n-a vrut să mai dea ochii, seara, cu băieţii. Cosma, Moiceanu şi ceilalţi s-au dus la el şi l-au consolat...

În această etapă, cea mai lungă a cursei (240 km.) băieţii au rezistat minunat.

10 MAI, Leipzig: O nouă defecţiune în echipa noastră — a abandonat Gh. Rădulescu. Vremea foarte rece — ploua mereu, uneori bătea grindina — i-a agravat durerile la genunchi şi Rădulescu n-a mai putut rezista. Pe frunte antrenorului N. Voicu încep să apară cute. Am pierdut un bun căţărător, care ar fi fost de folos echipei în ultima parte, în etapele de munte. Nu este vina lui, dar echipei i-a scăzut serios potenţialul, o consolare: Moiceanu soseşte pe locul III în această etapă.

11 MAI, Karlmarxstadt: Din nou zi grea. Băieţii noştri au mers mai slab la contratimp şi au fost coboriţi în clasamentul individual, dar ne menţinem pe locul IV în clasamentul pe echipe. Sîntem însă serios presaţi de cehi şi suedezi, care au efectivele complete.

13 MAI, Karlovy Vary: Emoţiile prin care trecem sînt nesfîrşite. Medicii îl consultă pe Moiceanu, bolnav de furunculoză şi-l sfătuiesc să abandoneze. Ciclistul nostru refuză. La Karlmarxstadt şi la Karlovy Vary i se administrează penicilină. În caravană se cunoaşte acest lucru şi simţim priviri compătimitoare. Din cauza frigului, Zanoni are piciorul inflamat! Va mai putea el termina cursa? Sînt clipe grele. În camera pe care antrenorul Voicu o ocupă în hotelul „Moskva" din Karlovy Vary, lumina nu se stinge toată noaptea. Împreună cu conducătorul delegaţiei, discută, discută... Mecanicul echipei, Simion Pall, meşterește la biciclete şi cu toate că are multe de făcut este înciudat că are în grijă acum doar patru biciclete. Cîte va avea mîine?

14 MAI, Tabor: Cosma a sosit pe locul 6. Zanoni şi Stoica au venit şi ei bine. Moiceanu a rulat însă 100 de km. pe ploaie, ridicat în şa. După ce terminăm transmisiunea telefonică ne ducem la băieţi. Sînt amărîţi. Cursa aceasta grea, cu ploaie şi vînt, urcuşuri grele, acum spre sfîrşit, în care e de luptat cu adversari de renume, li se pare şi mai grea în patru oameni. Şi mîine vor fi doar trei! În cursul nopţii Gabriel Moiceanu a fost transportat la spital şi i s-a făcut o intervenţie chirurgicală. Medicul i-a interzis categoric să continue cursa. În starea în care era el, ar fi fost imposibil să mai urce pe bicicletă, dar să mai alerge. Antrenorul Voicu îl îmbărbătează pe băieţi. Deşi trece printr-o situaţie foarte grea, el găseşte resurse să le dea curaj. Au mai rămas doar trei (Ion Cosma, Ludovic Zanoni şi Ion Stoica) să apere o poziţie vizată de cel puţin trei echipe foarte tari.

15 MAI, Brno: Ziua marei izbînzi! Ce lauri ar trebui să-i încununeze pe aceşti adevăraţi eroi! De la Tabor la Brno, de-a lungul a 177 de km. de urcuş abrupt şi de coborîşuri ameţitoare, au făcut adevărate acte de bravură. Alături de germani şi sovietici, ignorînd posibilitatea unor defecţiuni, au atacat cu un curaj nemăsurat, impunînd cursei un ritm extraordinar. 41,700 km. a fost media orară în această etapă de munte! Goana aceasta le-a spulberat speranţele cehilor şi suedezilor, care vînau locul (au rămas din pluton şi au pierdut multe minute). Dar printre cei care au rămas datorită acestei trene infernale sînt şi toţi alergătorii polonezi! Băieţii au sesizat şi au aruncat în luptă toată energia. Cele 19 minute care ne despărţeau de echipa Poloniei au „zburat". Sîntem pe locul III! Nesperat de bun! Sărutaţi, ridicaţi pe braţe, băieţii surîd fericiţi!

16 MAI, Praga: Nu ni s-a părut niciodată o etapă mai lungă ca aceasta. La fiecare atac al polonezilor (Gazda a fost inepuizabil) tresăream. Vedeam însă imediat un alergător cu tricoul purtînd tricolorul nostru izbucnind în spatele lui. Ne linişteam, apoi din nou atacuri. Cicliştii polonezi au încercat totul, dar n-au reuşit. La Praga succesul cicliştilor noştri a fost deplin. Printre lacrimile de bucurie cicliştii noştri abia prideau să răspundă la felicitări.

Interviu la miezul nopţii

De cîteva ore în hotelul „Paris" din Praga este foarte greu să pătrunzi. Sute de admiratori îi aşteaptă pe cicliști, iar în hol şi restaurant alte zeci îi asaltează cu mii de întrebări. În această forfotă n-am putut sta de vorbă cu antrenorul echipei noastre N. VOICU, decît spre miezul nopţii. Obosit, dar nespus de fericit (i-au dispărut ca prin farmec cutele de pe frunte!) răspunde întrebărilor noastre. Ţinînd seama de ora tîrzie, îl intervievăm... telegrafic.

— Care a fost cea mai grea zi?

— *Au fost... 3 şi 4 mai, cînd Cosma şi echipa au pierdut minute importante şi cele trei zile în care au abandonat Ziegler, Rădulescu şi Moiceanu.*

— Dar cea mai frumoasă zi?

— *Aceasta de astăzi, cînd rezultatul a rămas... definitiv. Fără îndoială frumoase le pot socoti şi pe cele de la Gdansk, Rostock şi Brno, care au... conlucrat pentru cea de astăzi.*

— Cînd aţi avut cele mai mari emoţii?

— *Tot astăzi, cînd fiecare metru al traseului mi s-a părut nesfîrşit. Am numărat stîlpii de telegraf, am făcut zeci şi sute de socoteli şi totuşi mi se părea că nu mai ajungem la Praga!*

★

Răsunetul acestui remarcabil rezultat are un mare ecou. De la cea de-a 14-a ediţie a Cursei Păcii avem amintiri frumoase, care vor fi depănate în zilele ce vor urma! Ciclismul romînesc a strălucit în cea mai mare competiţie amatoare a lumii şi acesta este un lucru demn de toată lauda.

Hristache NAUM

CULESE LA SPRINT

● **SPORT ECHO-BERLIN:** „Băieţii mereu veseli din echipa R. P. Romîne au obţinut o mare victorie. Chiar şi atunci cînd au rămas numai în trei, nu şi-au pierdut optimismul, luptînd cu o rară dîrzenie pentru a ocupa locul III pe ţări. La Varşovia nici un expert nu a îndrăznit să facă acest pronostic".

● **JACQUES MARCHAND, trimisul ziarului l'Equipe:** „Alergători ca Melehov, Kapitonov, Cosma, se pot alinia cu şanse de succes la startul oricărei mari curse internaţionale. Romînul Cosma a confirmat rezultatul de la Olimpiadă, deşi atunci multora li se părea că a fost o întîmplare".

● **ZIARISTUL polonez, Zygmund Weiss, a urmărit toate cele 14 ediţii ale „Cursei Păcii". În ziarul „Przeglad Sportowy", el a scris despre Cosma că este un demn urmaş al lui M. Niculescu şi C. Şandru.** „Faţă de aceştia, spune Weiss — Cosma are în plus o mai mare rezistenţă fizică".

● **„MAREA BALTICĂ",** vizitată pentru prima oară de caravana cicliştilor, i-a primit pe aceştia cu ploi şi vînturi reci. Tinerii cicliști romîni au învins tocmai aici, în condiţiile cele mai grele: la Gdansk şi Rostock — remarcă ziarul „Ceskoslovenski Sport".

● **DUPĂ etapa a XII-a, cînd echipa R.P.R. a urcat pe locul 3 în clasamentul general, antrenorul formaţiei Danemarcei, Osterqaard, i-a felicitat pe cicliştii noştri, spunîndu-le:** „Aţi realizat un lucru aproape imposibil. Sînteţi o echipă puternică, la nivelul celor mai bune din lume".

● **A FOST** o etapă catastrofală pentru noi, **declară Stanislav Krolak, după sosirea la Brno.** Se spune că am pierdut din cauza unui cauciuc spart, dar eu cred că am pierdut locul 2 pentru că romînii au mers foarte bine în această cursă".

● **„VOI LUPTA** să mă clasez între primii 10 la „Cursa Păcii". **declara Ion Cosma în numărul de Anul Nou al revistei „Magazin". Cosma s-a ţinut de cuvînt, ba mai mult, a cîştigat şi o etapă.**

● **UN SCRIITOR în caravană: Frantisek Kozic, autorul celebrei cărţi despre Zatopek, „Victoria voinţei". Urmărind peripeţiile cursei, Kozic şi-a adunat impresii pentru a scrie un scenariu de film.**

NOU
CA IDEE
NOU
CA EXECUŢIE
NOU
CA FORMAT

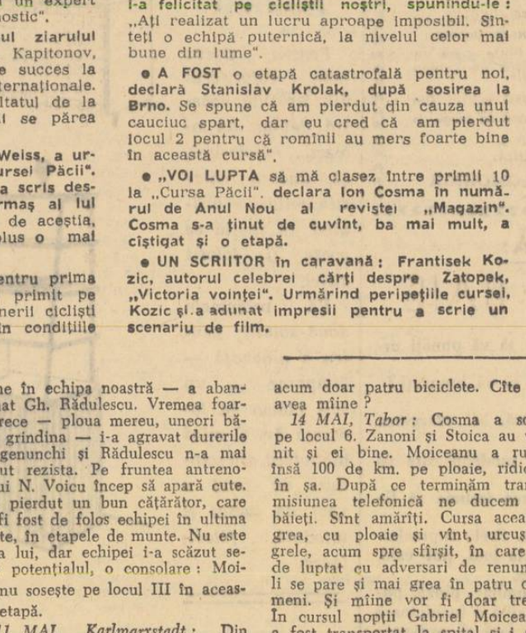

Cele 10 caracteristici ale aparatului PENTI:
Greutate redusă — numai 230 g.
Cutie metalică eloxată auriu
Obiectiv de mare capacitate 1:3,5/30 mm
Vizor încorporat
Reglare rapidă şi practică prin clapă de film.
Protejare contra expunerii suprapuse
Sistem comod de introducere a filmului.
Contor de clişee
Formatul negativului 18x24 mm,
24 clişee pe un rulou

„Veb Kamera und Kinowerke" — Dresda
DEUTSCHE DEMOKRATISCHE REPUBLIK

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMINIA LIBERA"
★
Redacţia şi administraţia, piaţa Scînteii tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

BRAVUL SOLDAT SVEJK

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Preotul ascultă în liniște, nu se supără de nimic, ba dimpotrivă îi mulțumi lui Svejk, mulțumi și celorlalți, le împărți țigări, le spuse că n-au a se teme de nimeni, că intervine el unde trebuie. Apoi începu să le facă tot soiul de făgăduieli. Teeristului îi făgădui ciocolată, soldaților rom, iar lui Svejk că-l va lua cu el, sub protecția lui. Mai pălăvrăgi preotul de una, de alta, și pe urmă o aduse tot la mîncare și la băuturică. Le vorbi despre diversele popote pe care le-a cunoscut, despre un bucătar straşnic de la regimentul 64, care nici nu era bucătar de meserie, era crescător de vite, dar cum gătea acesta mîncărică cu sos de Madera, mai rar. Le vorbi despre problema culinară în biblie și pînă la urmă le puse întrebarea care-i stătea pesemne de mult pe limbă:

— Dar, ia-n spuneți: niscaiva rom n-ați avea careva cumva?

Se pipăi caporalul la buzunarul de la spate și scoase o sticlă cu rom, apoi cu fereală și condescendență o oferi preotului.

— Dacă aș ști că nu vă supăr, v-aș oferi eu...

— Lasă, lasă, băiete, nu mă supăr... Dă încoa sticla!...

Trase o duşcă şi goli sticla pe sfert, mai trase o duşcă şi goli sticla pe jumătate, mai trase una şi dădu aproape de fund. Restul V. întinse lui Svejk şi-l pofti s-o golească. Apoi ceru caporalului să-l împrumute cu un fiorin, pe care-l făgădui lui Svejk dacă merge la vagonul popotă şi-i aduce de mîncare.

— Te duci şi spui că e pentru părintele Lacina. Să-ți dea porții duble. Vezi să iei și o sticlă cu vin și în ploscă ai grijă să pui rom. Așa, era să uit. Dacă se dă brînză fermentată, vezi să-ți dea de la mijloc, nu uscată. Și acum, înainte marș...

Pe urmă preotul se întinse din nou pe bancă și adormi. În timpul acesta trenul ajunse la Viena, unde fură primiți de cîteva delegate ale unor asociații patriotice. Acolo fură îndreptați, pe companii, la bucătăriile de campanie din spatele gării. Svejk merse să caute bucătăria ofițerilor, pentru a executa ordinul preotului. După ce primi rațiile, dădu să treacă peste linii, spre trenul lui, cînd se găsi nas în nas chiar cu locotenentul Lukaș.

Nu se poate spune că locotenentul Lukaș a fost, de astă-dată, prea necăjit că și-a reîntîlnit ordonanța. În ultimul timp îi fusese din ce în ce mai greu fără ordonanță.

De aceea, cînd îl văzu pe Svejk încărcat cu atîtea bunătăți, nu-l ocoli, ci îl opri și-l întrebă:

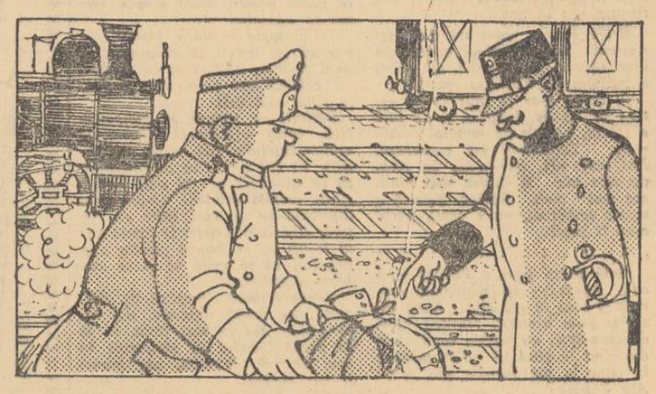

— Ia spune? Unde mergi cu toate astea?

Svejk, văzîndu-și superiorul atît de încurcat, nu pregetă cu răspunsul:

— Păi, să trăiți, astea-s pentru... dumneavoastră. Numai că nu știu unde să vi le aduc. Comandantul trenului e un porc și jumătate. Nu mă lasă să mă întorc la dv. Ce dumnezeu? V-am făcut eu vreodată de rușine? Am vrut cu să vă supăr? Zău așa, chiar dacă v-am supărat vreodată, a fost fără voia mea..

Înduioșat, Lukaș îl asigură că o să vorbească el cu cine trebuie și că or să fie iar împreună. Se aranjează toate...

— Și acum, Svejkule, vino cu mine. Urcă aici, în vagon.

După aceea, Svejk își reluă viața lui obișnuită: ca ordonanță credincioasă a locotenentului Lukaș.

Într-o zi, Lukaș îi încredință lui Svejk una din acele misiuni delicate și misterioase care îi plăceau atît de mult.

— Bagă de seamă, Svejkule, îi spuse locotenentul scoțînd din portofel un plic, pe care nu era scrisă nici o adresă. Deschide bine ochii și desfundă-ți urechile: trebuie să duci scrisoarea asta unei doamne. Numele ei este Etelka, Etelka Kakonyi — așa, notează undeva. Scrisoarea trebuie s-o predai în modul

cel mai discret cu putință. Pe urmă ai să primești un răspuns, pe care ai să mi-l aduci fără întîrziere. Îți atrag însă din nou atenția: totul trebuie să se petreacă în cel mai mare secret, s-a înțeles?

— De înțeles, am înțeles, dar dacă dama nu-mi dă răspunsul cerut, ce fac?

— Îi spui că trebuie neapărat să ți-l dea. Bun. Și acum executarea!

Trebuie să vă spunem însă și despre ce anume doamnă era vorba. Cu o seară înainte, Lukaș asistase la spectacolul teatrului maghiar, de operetă. Spre deosebire de ceilalți ofițeri, care se dădeau în vînt după actrițele plinuțe care-și arătau cu vioiciune picioarele dezgolite, Lukaș se interesa mai mult de damele din sală. În pauză, atenția îi fu în mod deosebit atrasă de o doamnă, pe care o întovărășea un bărbat între două vîrste. Un schimb de ochiade și Lukaș se aprinse ca un adolescent. Se interesă la garderobieră de numele doamnei și află că se numește Kakonyi și că e soția unui negustor de articole de fierărie. Află și adresa ei și nimic nu-l mai putu opri ca să dezlănțuie atacul. Prima sarcină ofensivă era trimiterea acesteia, iar prima forță pusă în mișcare, bravul nostru soldat Svejk.

Plecă, în dimineața aceia, Svejk, în îndeplinirea misiunii sale, iar pe drum se întîlni cu un bătrîn camarad, genistul Vodicka. Îl cunoștea pe Vodicka încă de la Praga, de aceea întîlnirea îi făcu o deosebită plăcere. Intrară să se cinstească la circiuma „Berbecul Negru" și începură să sporovăiască despre unele și altele. Svejk, ascultînd îndemnul locotenentului său, păstră cu strictețe secretul misiunii sale, îi spuse lui Vodicka doar că are de îndeplinit o sarcină de onoare, o sarcină grea. Poți să-ți lași singur, în asemenea împrejurări, un bun prieten, mai ales cînd nu l-ai văzut atîta vreme? Vodicka hotărî deci să-l însoțească pe Svejk. Se făcuse amiaza cînd ajunseră în fața magazinului de fierărie. Stătură puțin și se sfătuiră:

— Eu cred, spuse Svejk, că ar fi mai bine să mă aștepți afară.

— Cum îți închipui una ca asta? Să te las singur tocmai cînd e mai greu? Nici prin gînd nu-mi trece. Și dacă sare bărbatu-su? Ce te faci? Las-că vin și eu și dacă spune măcar pîs să vezi cum îi-l mai umflu!

(Va urma)

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

PĂRINȚI ȘI COPII

FAVORITUL

O duminică însorită de primăvară mă îmbia să las orice altfel de treburi și să mă ocup de lădițele de flori de pe terasă. Trebuia să sap pămîntul ca să se poată împodobi cu veșmîntul verde al verii ; voiam neapărat să mă iau la întrecere cu iarba din parcul de peste drum, care semeață îmi spunea c-am întîrziat.

M-am dus să împrumut o lopată de la vecinii mei. În ușe m-a întîmpinat Petrică, elev în clasa I-a elementară. Era gătit cu haine de plimbare, avea ochii roșii și nasul umflat de plîns.

— Vă aduc eu lopata — imediat — trebuie s-o caut, fiindcă sînt singur acasă. Tata e plecat cu mama și cu Dănuț, s-au dus la șosea... pe mine m-au pedepsit că n-am fost gata la timp, știți...

Mai mult n-am înțeles, fiindcă vorbele se amestecaseră cu lacrimile și din zăpăceală, Petrică, îmi întinse ușa în nas.

M-am întors convinsă că am s-aștept mult ; nu-mi cunoșteam bine vecinii, dar cu un alt prilej o auzisem pe maică-sa spunînd :

— Parcă n-ar fi frați copiii ăștia ; pe cît de drăgălaș și de iute e Dănuț, pe atît de mototol e ăsta mare. Totdeauna mă enervează. Îmi pare rău, dar n-am ce face, pe ăsta mic îl iubesc mai mult, are mai mult farmec. Petrică e veșnic îmbufnat, nu e vesel, parcă n-ar fi copil...

. . . . . .

Peste puțin timp, Petrică mi-a adus lopata — își schimbase hainele și voia să mă ajute. L-am lăsat și l-am urmărit. Muncea încet dar temeinic, nu vorbea mult, doar din cînd în cînd își ridica privirea la mine și mă întreba din ochi : Așa e bine ?

Toată dimineața a lucrat și a oftat. Spre prînz priveam amîndoi cît de frumos arăta pămîntul negru, proaspăt stropit și-i arătam lui Petrică florile din parcul de peste drum. Voiam să ne sfătuim ce răsaduri s-alegem ; eram bucuroasă, mi se părea că munca îl făcuse pe micul meu tovarăș să fie mai puțin mîhnit. Deodată un hohot de plîns și băiatul o zbughi de lîngă mine. L-am strigat, dar nu s-a mai întors.

M-am dumirit de ce plîngea, doar cînd mi-am văzut vecinii apropiindu-se de casă. Dănuț, țanțoș, mergea înainte cu un balon mare și roșu în mînă. Am priceput. Petrică, „mototolul", îl zărise înaintea mea.

Astăzi am să mă duc la vecina mea, am să-i vorbesc. Cu siguranță că nu-i voi putea da o rețetă precisă cu privire la dozarea afecțiunii părintești, dar îi voi spune ce grave urmări poate avea o asemenea educație.

Se întîmplă în unele familii, copiii să fie dotați în chip diferit ; unul frumos, deștept și cu farmec, iar celălalt mai puțin isteț și poate chiar mai urît.

Părinții nu trebuie să greșească. Nici toată afecțiunea concentrată asupra copilului mai reușit, nici invers. Ei vor trebui să se străduiască să stimuleze pe cel slab, fără a stîrni invidia celuilalt. Copiii simt diferența ce se face între ei, suferă, cînd unul întîrzie la școală sau la joacă, ca să atragă atenția asupra lui, ca să vadă că și el este iubit și așteptat.

Copiii trebuie crescuți cu dragoste, cu multă dragoste, dar nu în răsfăț, așa ca mai tîrziu ei să se poată încadra în societatea în care se vor dezvolta, vor munci și vor evolua.

Anca LIVESCU

Sfaturi cosmetice

Una din cauzele care duc la formarea ridurilor este și abuzul de fard. Este adevărat că o folosire rațională a fardului nu poate fi decît în avantajul persoanei respective punînd în evidență unele părți ale figurii sau acoperind unele imperfecțiuni ale culorii sau netezimii pielei, ne mai vorbind de fardul pentru teatru care este chiar necesar. De multe ori însă sîntem tentați să facem abuzuri fără să ținem seama mai ales cînd sîntem prea tinere — că o fardare stridentă ne asprește figura și o îmbătrînește.

Adeseori se pot vedea fete tinere fardate modern adică cu un ruj prea deschis, cu obrazul exagerat de palid și cu ochii foarte rimelați. Este adevărat că acest lucru este modern însă din păcate de cele mai multe ori ținem seama de ceeace este modern și nu de ceea ce ni se potrivește.

Aplicarea fardului presupune o tehnică și o îndemînare specială. În primul rînd nu vom aplica fardul peste obraz necurățat chiar dacă în cursul aceleiași zile am mai fost fardate; ne vom demachia, ne vom spăla cu apă, ne vom unge obrazul cu cremă grasă sau cold cremă dacă tenul este uscat, sau cu cremă uscată gen Elida dacă tenul este gras și apoi vom aplica pudra. În unele cazuri de ten excesiv de gras putem renunța la folosirea cremei sub pudră. Crema se va întinde cu ajutorul degetelor masîndu-se pînă la pătrunderea ei în piele, stratul aplicat va fi cît mai subțire și cît mai uniform. Cînd folosim un fard de obraz uscat, acesta va fi aplicat peste pudră, spre deosebire de fardul gras care va fi întins înainte de pudrarea obrazului.

Fardul de obraz va fi întins astfel încît să nu aibă un contur evident și să fie pe cît posibil estompat, nuanțat din ce în ce mai slab Atragem din nou atenția că abuzul de pudră pe un ten uscat accentuiază lipsa de grăsime a pielei și face ca fața să se rideze de timpuriu, de aceea stratul de pudră va fi cît mai subțire posibil. Pudra se va aplica cu ajutorul unui puf sau preferabil cu un tampon de vată

Anca BOGDAN

Sst!... doarme

Rog vrăbiile să amîne
Concertul lor răsunător,
Ca liniștea de după masă
Să se strecoare-n căruior.

Iar frunzele să nu mai țipe
În adierea de zefir,
Culbecul mai încet să calce
Pe panglicile lungi de știr.

Staminele să-și țină limba
În străvezimi clopoței,
Că prea răsună ca la toacă,
Cuicuș de-și face ciza-n ei !

Rățuștele să nu-și mai vire
Gălbiuiul cioc în păpădii,
Iar greerii să-și domolească
Acutele din melodii...

Să vină doar din depărtare
Lin, susurul izvorului,
Să se îngîne, ca în șoaptă,
Cu calda răsuflare-a lui...

Vasile DIMA

ÎN CASA

De la stînga la dreapta :

— Rochie evazată cu un singur buzunar și garnituri de broderie.

— Capot din material în dungi cu platcă și buzunare aplicate.

— Șorț brodat cu un singur buzunar mare aplicat în mijloc.

— Halat evazat pe partea stîngă închis pe umăr și în cordon cu cîte doi nasturi. Pe șoldul drept, un buzunar mare.

— Halat închis la două rînduri cu rever clasic, buzunare iar talia și manșetele susținute pe elastic.

Desene de Ludmila OGHINȚEANU

Pentru fetele tinere

De la stînga la dreapta:

— Rochie combinată din două materiale. O țesătură de bumbac uni și una în dungi, care prin coloritul lor dau un aspect foarte tineresc.

— Acest model poate fi lucrat atît dintr-o stofuliță subțire, cît și din pichet sau in. La guler și buzunare garnitură de tighele.

— Din două piese, un model foarte tineresc. Bluza, care se deschide numai pînă la cordon, are trasat în față un cordon colorat

— Două piese cu bluza dreaptă și fusta în pliuri mari. Din dreptul buzunarelor bluza are un cordon subțire care se leagă la spate.

— Rochie din material în dungi cu croiala asimetrică.

Desene de Raia SOLOMONICA

O ALEGERE DELICATĂ:

COSTUMUL DE BAIE

Înainte de a alege un costum de baie, trebuie să vă puneți următoarele întrebări :

— sînteți înotătoare pasionată sau vreți numai să vă bronzați ?

— țineți să vă corijați silueta ?

— vă petreceți vacanța pe litoral sau la țară, la marginea unui riu ?

După ce ați rezolvat aceste probleme, alegeți modelul care vă convine în funcție de țesătură, desen și culoare.

Un sfat important : țesătura, desenul și culoarea trebuie să fie în funcție de silueta pe care o aveți.

Țesături suple : jerseul de lînă sau de bumbac, firele supraelastice. Jerseul de lînă se mulează ușor, nu supără la înot, ține cald, absoarbe multă apă și de aceea se usucă mai greu.

Materialul textil : diferite bumbace, satin de bumbac, pînză, poplin, etc. Costumul din material textil trebuie să aibă o încuietoare sigură și comodă : fermoar. El se usucă repede, fără să provoace senzație de frig și este rezistent. Acest costum se indică, în special, celor care vor să-și corecteze linia corpului ; pentru aceasta costumul va fi făcut bufant.

Țesăturile eponge (burete) : prin căldura și moliciunea lor, sînt ideale ca îmbrăcăminte de plajă pentru copii, dar au dezavantajul că adună sarea și nisipul, care se curăță greu.

Și, acum, înainte de-a vă procura costumul, fiți foarte atente :

— dacă aveți picioarele scurte, nu vă faceți costum cu fustiță ;

— dacă aveți bustul prea dezvoltat, maioul întreg face burleți la talie ;

— chilotul puțin bufant, convine persoanelor tinere.

Dar cel mai bun costum, care ascunde defectele, dar nu este indicat pentru înotătoare, este cel din fire supraelastice (nylon).

E BINE SĂ ȘTIȚI CĂ...

..Velurul din bumbac (catifeaua) se curăță foarte bine cu apă și săpun. Petele se scot în funcție de natura lor. Astfel murdăria de pe guler dacă provine de la grăsimea părului se poate curăți cu neofalină.

...Oricît de bine și de regulat s-ar spăla rufele albe, cu timpul ele capătă o culoare mai gălbuie, roșiatică sau frez — după natura și culoarea săpunului folosit — care se datorește urmelor de săpun din timpul călcatului De aceia, odată sau de două ori pe an, este bine ca, după ce au fost limpezite și înainte de a fi date în albăstreală, să se țină în apă rece, la care s-a adăugat un pahar mare (cca 250 gr.) cu apă de clor (socotit la 50 l de apă) Se lasă rufele să stea astfel circa 30 minute, se spală cu multă apă, apoi cu apa în care s-a adăugat soda de rufe (250 gr la 50 l. apă). după care se limpezesc. Aceste spălări, după clorare, sînt necesare pentru îndepărtarea urmelor de clor, dăunătoare țesăturilor.

Pentru căminul nostru

Pentru cîteva luni, caloriferul din locuința noastră devine un obiect... nefolositor. Și uneori, chiar stînjenitor, ocupînd un spațiu ce poate fi folosit altfel.

Vă propunem două soluții pentru a amenaja — temporar — un colț plăcut în locuința dv. O mică bibliotecă din scînduri de brad e ușor de lucrat și totodată, folositoare.

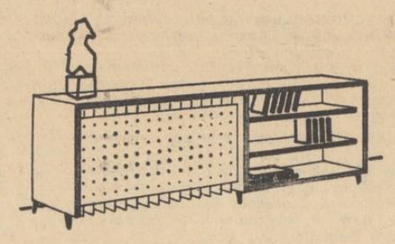

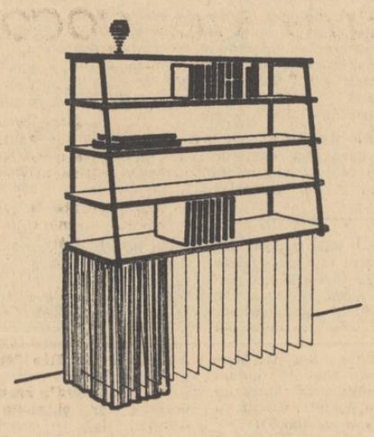

Să fim chibzuiți (II)

Economie și cheltuieli

Nu e deajuns să fixăm, prin buget, cît trebuie să cheltuim, ci e nevoie să știm cum să cumpărăm și mai ales, cum să păstrăm ce am cumpărat, pentru a economisi cît mai mult.

De aceea, un articol de primă necesitate, în orice gospodărie, este frigiderul sau ghețarul, iar la țară — pivnița.

Femeia gospodină va ști să renunțe la un lucru de îmbrăcăminte care nu-i este strict necesar, ci reprezintă în fond o tentație a modei, pentru a-și putea plăti ratele la frigider, în care alimentele se vor păstra cîteva zile. În felul acesta, nu se va risipi nimic din alimentele rămase de la masă, iar în timpul liber, gospodina profesionistă, muncitoare sau colectivistă va putea pregăti masa și pentru două-trei zile, fără frica de a i se strica mîncărurile și proviziile.

Unele mîncăruri pot fi pregătite în alt fel, după cum se va arăta în cursul acestei rubrici, încît membrii familiei vor avea impresia că mănîncă ceva nou, fără să bănuiască arta gospodinei care a transformat și prezentat sub o formă variată alimentele din ajun.

O mare economie o poate realiza gospodina de la țară sau cea din orașele unde casele au și un teren împrejur, prin îngrijirea unei grădini de zarzavat și plantarea cîtorva pomi fructiferi.

Un alt izvor de economie, practicat de bunele gospodine, dar care trebuie să fie folosit de toate femeile, cărora locuința le permite, e creșterea păsărilor. E de ajuns să avem un mic colț în curte, îngrădit, în care să punem cușca necesară pentru a ține cel puțin cîteva găini și avea astfel ouă proaspete la îndemînă și fără mare cheltuială. În schimb, e nevoie să avem grijă de curățenia curții de păsări, s-o stropim din cînd în cînd cu var iar pe timp de molimă, să chemăm veterinarul pentru vaccinarea necesară.

Dar articolul unde spiritul de economie trebuie să ne călăuzească cel mai mult e îmbrăcămintea. Dorința nesăbuită a unor femei pentru lux aduce nu numai dezechilibrul bugetar, ci uneori și năruirea căminului.

În primul rînd, trebuie să chibzuim bine dacă avem sau nu nevoie de un anumit lucru, adică să învățăm a deosebi ceva ce este necesar, de ceea ce este de prisos.

E nevoie să știm a alege lucruri practice, țesături rezistente și care se spală bine, mai ales cînd e vorba de îmbrăcămintea copiilor. De asemenea, trebuie să ne convingem că nu lucrul cel mai ieftin e și cel mai bun de cumpărat. E mult mai nimerit să ne facem haine mai puține sau la un interval de timp mai mare dar de o calitate mai bună, decît haine mai multe și mai proaste, care se strică și se deformează ușor.

În sfîrșit, un alt punct însemnat în economisirea îmbrăcămintii e felul cum știm s-o păstrăm.

Imediat ce ne întoarcem din oraș, trebuie să îmbrăcăm haina de casă, iar fiecare haină dezbrăcată să fie bine periată și pusă imediat la locul ei, în dulap. Primăvara, hainele de iarnă să fie bine curățate și așezate în saci de pînză sau hîrtie, cu naftalină, floare de lavandă sau un amestec de spirt, în care s-a dizolvat camfor și praf de ardei iuți. Gospodina să nu intre niciodată în bucătărie fără șorțul sau halatul protector.

Încălțămintea să fie bine curățată, unsă și mai ales ținută pe calapoade, pentru a nu se deforma. Orice pată, cît de mică, orice ruptură, cît de invizibilă, trebuie înlăturată și reparată de urgență, ca rău și paguba să nu se mărească.

În familiile cu copii se pot realiza mari economii prin transformarea hainelor rămase de la cei mari pentru cei mai mici.

Este bine ca orice gospodină să aibă în casă o mașină de cusut și să urmeze, în limita posibilităților, un curs de croitorie, pus azi, prin organizațiile de masă ale femeilor, la îndemîna tuturor, spre a învăța să lucreze îmbrăcămintea și lenjeria mai ușoară, atît pentru copii și soț, cît și pentru ea însăși.

CURIERUL NOSTRU

VIRGINIA D. — **Turda.** Ne pare foarte bine că sfaturile noastre v-au fost de folos. Sîntem încredințați că vă veți pregăti cu foarte multă conștiinciozitate pentru a reuși la examenul de admitere. Sîntem dispuși să mai primim scrisori din partea dv. și să vă venim în ajutor.

NES — **Brad.** Există o singură soluție în cazul dv. și noi credem că numai aceasta trebuie aplicată : să aminați ceea ce intenționați acum pînă cînd vor fi rezolvate problemele de natură practică. Nu credem că ar fi bine să vă lăsați impresionată de anumite situații neplăcute, este drept, dar trecătoare.

MARIOARA. Situația dv. este foarte complicată și nu vedem o soluție de schimbare. Este foarte greu, dacă nu chiar imposibil, la vîrsta și cu pregătirea dv. să obțineți ceea ce doriți. Ocazional se poate găsi ceva, dar permanent este foarte greu. Cea de-a doua problemă este legată de prima. De aceea nu se poate întreprinde nimic, cel puțin pentru moment, nici în această privință. Ar fi bine să încercați să mai îmbunătățiți atmosfera actuală, cel puțin pînă cînd veți putea merge lîngă unul din cei doi copii.

CARMEN. La prima citire s-ar putea ca răspunsul nostru să nu vă placă. Dacă vă veți gîndi mai mult s-ar putea să ne dați dreptate ; dacă nu acum, cel puțin mai tîrziu. Gîndurile dv. merg prea departe. Sînteți încă un copil și nu este cazul să vă preocupe de pe acum problemele „oamenilor mari". Ocupați-vă mai mult de școală, de sport, de activități culturale și nu de relații așa-zis sentimentale. Părinții dv. au perfectă dreptate cînd iau unele măsuri mai drastice. Va trebui să înțelegeți că acestea sînt în interesul dv. Ar face o greșeală dacă v-ar lăsa să persistați în greșelile pe care sînteți înclinată să le făptuiți în prezent.

GABY — **Arad.** Scriindu-ne despre situația dv, v-ați exprimat și un punct de vedere propriu. Este un punct de vedere sănătos. Am avea de făcut doar o singură remarcă și anume : în condițiile dv. crearea unui cerc de prieteni cu nivel și preocupări apropiate este absolut necesar. Altfel riscați să mai prelungiți mulți ani situația actuală care nu este de dorit.

GHIDUL GOSPODINEI

CIUPERCILE

Ciupercile se găsesc aproape în tot timpul anului, dar mai ales primăvara cînd sînt fragede și mai bune. Ele au un gust cu totul aparte, fapt pentru care sînt mult căutate chiar și numai pentru a parfuma supele, sosurile, fripturile etc. De asemenea sînt și foarte hrănitoare datorită cantității mari de azot pe care o conțin, precum și a materiilor grase, zahăr și altele. Ciupercile trebuie curățite cu un cuțit bine ascuțit, începînd această operație din centru și mergînd în mod circular, pînă la sfîrșit. Cînd le spălăm le trecem prin apă, nici de cum nu le lăsăm să stea în apă, deoarece își pierd aroma și gustul. Orice preparat din ciuperci se sărează la sfîrșit, iar piperul se pune la urmă de tot, căci altfel dă un gust acru mîncării respective.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Omletă cu spanac ; musaca de dovlecei ; fructe.

— Supă de ciuperci ; șnițel cu salată verde ; minciunele.

— Ciorbă rusească ; gulaș cu găluști ; compot de caise.

— Papanași cu smîntînă ; ghiveci ; griș cu zahăr ars.

— Dovlecei prăjiți ; chiftele cu sos de roșii ; fructe.

— Borș de zarzavat ; miel la cuptor cu salată verde ; savarină.

— Ciorbă de potroace ; pasăre cu ciuperci ; tartă cu fructe.

SALATA DE CIUPERCI CRUDE

Alegem ciuperci mai mici, le curățim cu atenție avînd grijă a tăia vîrful cozii pentru a înlătura pămîntul care se găsește la baza codiței. După aceea le spălăm în mai multe ape și le punem imediat într-o strecurătoare pentru a se scurge. Pentru a înlătura complet apa de pe ele le ștergem cu o cîrpă curată. Tăiem apoi ciupercile în felii subțiri peste care turnăm untdelemn, zeamă de lămîie, sare, piper, multă verdeață (mărar) tăiată mărunt. Putem pune și o linguriță de muștar în sosul făcut din untdelemn și lămîie.

SUPA DE CIUPERCI

Curățim și spălăm ciupercile, le tăiem în bucățele nu prea mici și le punem la înăbușit într-o cratiță cu puțin unt, verdeață tocată mărunt și cîteva fire de usturoi. Peste ele turnăm apă caldă și lăsăm să mai dea cîteva clocote. Dacă nu avem zeamă de carne, o putem înlocui cu apa. La sfîrșit adăugăm sare după gust. La masă se servește cu pîine tăiată în bucățele mici și prăjite în unt.

ALT PREPARAT DIN CIUPERCI

Luăm ciuperci foarte proaspete, le spălăm bine fără să le curățim de coajă. Atît cît putem, căutăm să lăsăm ciuperca întreagă, fără a o rupe. Codițele le curățim bine de pămînt și de părțile stricate după care le tăiem în rondele subțiri. Astfel curățite le punem într-o cratiță, fără grăsime, pe un foc moale, numai pentru cîteva minute, pentru ca apa să se evaporeze din ele. Într-o altă cratiță, încingem 4 linguri de untdelemn. Cînd s-a încălzit, aruncăm ciupercile înăuntru, le lăsăm să se prăjească puțin. Peste ele turnăm o cană de pesmet alb, cîteva legături de mărar tocat mărunt, sare și piper după gust. Se servesc calde la masă.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul

„Secretul inginerului Mușat"

de Crișan Făgerașu

Desene de Beca RIND

55 *Bigellow, purtînd un soi de bonetă militară care îi ascundea în parte bandajul, stătea în fața lui Rockepont.*

— Îmi pare rău, zise el. Am greșit cînd am vîndut acțiunile „Textinghouse". Dragă Rockie, să ne unim puterile : mă despart de Orsini. Să-l căutăm împreună pe romîn. Îți ofer toată forța serviciului secret.

— O forță mai serioasă n-ai găsit ? întrebă Rockepont disprețuitor. Ai avut 3 la sută din acțiunile „Textinghouse". Dacă te întorci, ai un pachet de 2 la sută ; îți scad 1 la sută drept pedeapsă că ne-ai părăsit. Și îmi dai în schimb cei 4 la sută Wessemer.

— E îngrozitor ! gemu generalul. Dă-mi timp de gîndire.

— Îți dau, dar să știi că săptămîna viitoare scad partea ta la 1,50 la sută.

56 *Orsini, ascultînd veștile, se posomori.*

— Singura noastră scăpare e să-l găsim pe romîn. Dacă am avea formula pînzei, în cîteva zile Rockepont ar fi ruinat.

— Am răscolit toată Torida, se plînse generalul, granițele sînt blocate — nu știu unde să mai caut.

Orsini își mîngîie bărbia feminină.

— Caută în două locuri. La poliție și la Rockepont.

— Imposibil. Poliția a fost păcălită, ca și noi. Iar dacă romînul s-ar afla în mîna oamenilor lui Rockepont, de mult eram ruinați.

57 *Pe fundalul negru al cerului, parașuta neagră, nu se vedea. Dedesubt nu se zărea nici o lumină. Omul era îngrijorat: dacă pilotul n-a calculat bine locul? Limba de pămînt era îngustă: pe o parte lac, pe de alta — marea. Și dacă va ajunge cu bine jos, atunci îl așteaptă altă primejdie : vila lui Rockepont e păzită probabil de „gorile". Îl vor împușca.*

O smucitură .. își pierdu cunoștința.

Cînd se trezi, era mai departe balansat în sforile parașutei. Căzuse într-un copac și atîrna ca în leagăn. Timp de aproape o oră munci să strîngă parașuta și să ascundă urmele. Lucra încet, să nu facă zgomot.

Agentul lui „Wessemer" se descălță lăgîndu-și pantofii unul de altul cu ajutorul șireturilor și-i petrecu după gît. Se cățără pe un burlan și, ajuns pe acoperiș, se strecură printr-un chepeng în pod. Nu credea să dea tocmai peste el noroc de a-l găsi pe romîn — dar era bine plătit.

58 *Cristea îl înștiințase pe Mușat că pregătirile au fost terminate: în două-trei zile vor putea trece granița.*

— Țara are nevoie de dv., spuse Cristea. Miliarde de oameni vor fi îmbrăcați cu pînza dv. Să ne gîndim, de pildă, la sutele de milioane de chinezi : după ce au muncit mii de ani pentru a „educa" viermele de mătase, vor primi acum răsplata întîrziată a muncii lor.

— Nu e vorba chiar de gîndacul mătăsii — și Mușat zîmbi șiret. E adevărat că mi-era necaz că mătasea viermelui e superioară celei artificiale. Dar aici e vorba de altceva. Viermele țese din instinct, așa cum albina face mierea. Gîndește-te însă la elefanții care cară bîrne pentru om, la șoimii și cîinii vînători, într-un cuvînt la animalele dresate : omul le-a învățat să facă mai mult decît știau să facă din instinct.

În pod, agentul lui Wessemer trebăluia de zor la un aparat miniatural de radioemisie.

— Alo, alo ! — spuse el înăbușit — Zambila 65 ? Aici Băiețel 48. Am plasat microfoane suprasensibile. Se aude prin tavan. Rominul e dedesubt. Vorbește despre invenție. Vă fac legătura.

(Va urma)

MODA DE PRIMĂVARĂ... IN CARICATURĂ

Desene de Fred GHENĂDESCU

PALARIA

— Îți place ?

— Foarte mult ! Dar, spune-mi, la ce servește ?...

ROCHIA

— Nu-ți place rochia mea ! ? Văd că de cînd o port stai foarte departe de mine...

COAFURA

— Toată lumea îmi spune că noua mea coafură e foarte dulce.

— Dulce ? Poate... Unde seamănă a dovleac !...

CONSIDERAȚII GENERALE...

— Ia te uită la asta, în rochie ! Parcă n-ar fi femeie !...

PAUL NEAGU

Pe teme studențești

GRAFICUL CONȘTIINCIOZITĂȚII ȘI SALA DE LECTURĂ

Semestru...

...Sesiune

— Cum ai de gînd să-ți recuperezi absențele de la curs?
— Voi merge la consultații, tovarășe profesor...

Și studentul s-a grăbit să-și țină cuvîntul!...

V. TIMOC

Fără cuvinte.

STATE CEL PLIN DE COMBATIVITATE

Ca State de la secția de cuie
(E-un lucru clar și foarte evident!)
În toată fabrica un altul nu e
Atît de „combativ" și „exigent".

Cu lipsurile el nu-i indulgent
Și în ședințe știe ce să spuie,
Analizînd activ și competent
Astfel ca pe oricare să-l „încuie".

I-am spus: „De ce aștepți o lună-ntreagă
Să critici în ședință, State dragă,
Cînd poți greșeala s-o îndrepți de grabă?

El mi-a răspuns: „Dar ce, n-am altă treabă
Păi dacă lipsei vin pe loc de hac,
Eu în ședință ce mai fac? Să tac?"

I. ATANASIU-ATLAS

Deservire calitatea I... cu OS

LA UN MAGAZIN

— Bună ziua. Aș vrea o pereche de pantofi numărul...
— Lipsește.
— Atunci dați-mi numărul...
— Și ăsta lipsește.
— Și-atunci din care aveți?
— Din ăia care nu lipsesc.
— Aș vrea un 40.
— N-avem decît 39.
— Exact. Eu port 39.
— Și-atunci pentru ce mi-ai cerut 40? De ce-mi faci greutăți în ciubuc... asta, în muncă, tovarășe?... Ce culoare?
— Maro.
— N-avem maro.
— Atunci, dați-mi...
— N-avem negri.
— Nu vreau negri.
— N-avem gri.
— Nu vreau gri.
— N-avem albi...
— Nu vreau albi.
— N-avem bej.
— Dar ce-aveți?
— Lipsește.
— Dar condică de reclamații aveți?...
— Numai numere mari... asta... cum?... Aoleu!... Ce culoare doriți?... Vă dau negri, c-avem și maro, vă dau albi c-avem și bej, ori poate doriți 39, c-avem și 40... (clientul la condica și scrie în ea). Aoleu!... Asta m-a încondeiat numărul... 39!...
— Unde mai găsesc un vînzător ca dumneata?
— Lipsește!

LA O COOPERATIVĂ DE CROITORIE

— Tovarășe, am venit la probă. Știți, pentru sacoul cel maro...
— O secundă, îl aduc și vi-l probez (pentru sine) ăștuia îi fac proba în două minute fără prea multă bătaie de cap, că-i din aceia cu tarif fix... Poftim, încercați-o. Așa... priviți! Vă îmbracă perfect. Vă cade impecabil.
— Îmi cade de tot, nu vezi?... Mînecile sînt prea lungi.
— N-aveți grijă, se scurtează. Încolo e perfect.
— Și e cu vreo zece centimetri prea lungă.
— Păi v-am spus; nici o grijă, se scurtează. Încolo e perfect...
— Și umerii din cale-afară de largi!... Intră opt umeri de-ai mei într-un singur umăr.
— Dumneavoastră înțelegeți sau nu? Se scurtează, nu i mare lucru. Încolo e perfect.
— Și aici...
— Tovarășe Ionescu, dar prea multe mofturi...
— Păi eu nu sînt Ionescu, tovarășe! Pe mine mă cheamă Popescu.
— Popescu? Vă cheamă Popescu? (enervat) Și-atunci ce caută haina lui Ionescu la dumneata? Îmbraci haine străine și mai faci și mofturi! Vrei să strici haina omului? S-o faci pe măsura dumitale? Și ce mă rog umbli la condica de reclamații? Aud?... Ai scris ceva, vreo reclamație?
— Una singură încolo e perfect! Îmi pare numai rău că la ceea ce am scris, nu se poate scurta nimic!

I. AVIAN

MATTY ASLAN

— Pe cuvîntul meu dacă ți înțeleg! Doar e o vreme splendidă!...

FRED GHENADESCU

— Ai cerut condica? Dar ce ai de reclamat?
— Nu știu încă. Să văd ce au reclamat cei dinainte...

Pe teme cosmice

— Dar d-ta nu simți că mă calci pe picior?
— Scuzați-mă, vă rog, credeam că am ajuns imponderabil...

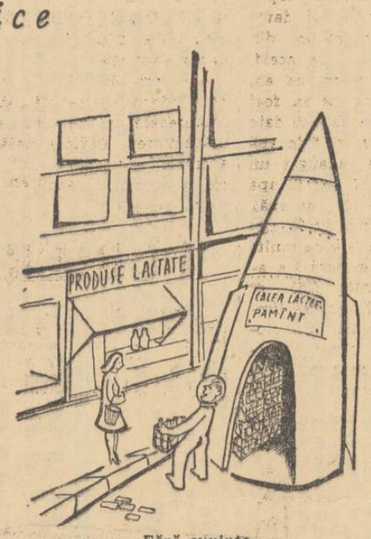

Fără cuvinte

REBUS magazin

CAL... CAI...

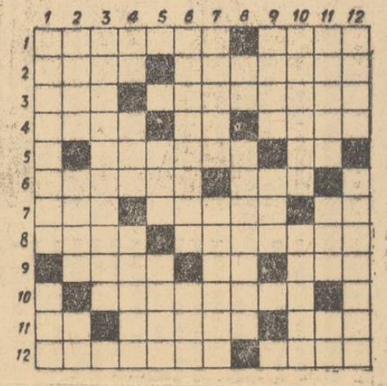

ORIZONTAL: 1) Un om pe cal... — ...un om și un cal... 2) ...un cai și un om — A sili calul să fugă 3) S-a-ntors calul — Prezentarea cailor la circ (pl.) 4) Întreprinderea comunală de apă și salubritate — Interjecție birjărească — Iunie, de pildă, e călduroasă 5) Un cal în plină cursă — Călări la urmă 6) Făcut din cal, măgar — Rimă pentru șa 7) Cal cu...! — Ales — Ion Petrescu 8) Cal de rasă — Calul dracului 9) Aproape etanș! — Jumătate de sumă — Ierbivor la început 10) Căi! (sing.) 11) Armăsar pur... rebusist — A-și găsi adăpost — Regele este învins de cal! 12) Iapa care nu se-nvață buestru — La țară au și coamă și cal și șa.

VERTICAL: 1) Și-a făcut calul consul! — Trăsură în care vizitiul stă la spate 2) Șarjă de cavalerie — Își are calul ei — La căruță și la teleguță 3) Călărași și călăreți 4) Posed — 50 sub șa! — Măcar (Mold.) 5) Cui tocit la cap — ...în car... în căruță! — 6) Referitor la cai — Ninge la început și senin la urmă! 7) De două ori, cîntec tematic de Ely Roman! — A pune șaua pe... cal! 8) Un cai mai puțin o sută! — Utilizare depășită a calului 9) Celula care dă naștere embrionului — Uite! 10) Primul cal... — Volan 11) Măgari — La războiul de țesut sînt schimbate cu ajutorul iepelor! — Maestru necontestat al călăriei 12) A despica — Cal la gimnastică (pl.).

N. CORNEA

ȘAH

Virtuozul celor 64 de pătrate

Pentru prima dată în istoria șahului, un fost campion mondial reușește să-și recîștige — pentru a doua oară — titlul pierdut. Această performanță aparține unui șahist sovietic, al cărui nume a devenit familiar chiar și celor neșahiști: lui Mihail Botvinnik, acelui jucător calm, ponderat, stăpîn al tuturor subtilităților artei șahiste, un virtuoz al tablei cu 64 de pătrate.

În mod paradoxal, meciul a cărui desfășurare abia s-a încheiat, a avut o desfășurare pe cît de senzațională, pe atît de simplă! Senzațională prin victoria atît de categorică a lui Botvinnik — campionul din Riga a fost în permanență condus și acel revirimento pe care-l așteptau, în fiecare zi luni, miercuri și vineri, milioane de suporteri ai lui Tal, nu s-a produs de loc. (Pentru a arăta cît de mare, de nestrămutată, a fost încrederea multora în victoria, în revenirea lui Tal, e semnificativ următorul amănunt: un maestru din București, analizînd una din partidele meciului, într-un moment în care Botvinnik conducea cu cinci puncte, (!) declara:

— Dacă cîștigă acum Tal, cu negrele, se mai discută rezultatul meciului...

Și nimeni din cei de față nu l-a contrazis!

Spuneam însă că victoria lui Botvinnik a fost pe cît de senzațională ca proporții, pe atît de simplă.

Într-adevăr, analiza partidelor demonstrează că noul campion mondial a știut să-și impună jocul, să evite acele situații în care, potrivit unei expresii folosite deja, Tal începe acele „dansuri sălbatice", acele combinații debordante, pe muche de cuțit.

Meciul a cerut eforturi considerabile: s-a încheiat după două luni de joc. În fața tablei cei doi au stat față în față mai mult de 100 de ore, în momente de continuă încordare, de gîndire concentrată, extenuantă. (Și cînd te gîndești că în alte discipline sportive lupta pentru titlul de campion mondial poate dura doar cîteva minute, ca la box!). Acest efort l-a găsit pe Botvinnik excelent pregătit, atît din punct de vedere al pregătirii șahiste speciale, cît și din punct de vedere al pregătirii fizice.

...La 12 ani, pentru prima dată în fața tablei de șah, la 16 ani maestru al sportului, la 19 ani cîștigător al unui turneu de maeștri, iar la 20 de ani pentru prima dată campion al U.R.S.S. — iată debutul și primii ani șahiști ai lui Mihail Botvinnik. Un șir impresionant de numeroase victorii — între care amintim, între alte performanțe, locul I—II și locul I la Nothingam (Anglia) și Groningen (Olanda), au fost treptele care au dus la meci turneul pentru titlul mondial, în 1948 (Moscova—Haga) cînd cu 10 cîștiguri, 2 pierderi și 8 remize în partidele cu Smislov, Keres, Reshewski și Euwe a preluat coroana șahistă rămasă după moartea lui Alehin. Iar în decurs de 13 ani, numai doi jucători — Smislov în 1957 și Tal în 1960 — au reușit să-i smulgă pentru cîte un an de zile, titlul de campion.

...Și acum ce se va mai întîmpla în lumea șahistă? Pe mai multe continente s-au desfășurat sau se desfășoară turneele finale — cu participarea campionilor șahiști din toate țările. Primii clasați în aceste turnee vor juca în turneul interzonal, iar primii clasați la interzonal, vor juca la turneul candidaților, împreună cu Keres, clasat pe locul II la ultimul turneu asemănător, și cu fostul campion mondial Tal, calificat de drept...

U. VĂLUREANU

Rezultatul concursului de pronosticuri pe marginea meciului BOTVINNIK — TAL

Nici un participant n-a răspuns exact la cele trei întrebări!

Concursul nostru de pronosticuri s-a bucurat de succes, la redacție sosind răspunsuri de la 49 de participanți. Examinarea acestor răspunsuri a arătat că nici unul din concurenți n-a răspuns exact la cele trei întrebări: 1) Cine va fi campion mondial la sfîrșitul meciului? 2) Cu ce rezultat va lua sfîrșit meciul? și 3) Care va fi rezultatul după terminarea celei de-a 12-a partide a întîlnirii? Concursul nu are deci un cîștigător.

Un singur participant a dat doar două pronosticuri exacte. CERGĂU NICOLAE din Săcele, Regiunea Brașov a prevăzut că Botvinnik va deveni campion mondial și că, după 12 partide, va conduce cu $7\frac{1}{2}$—$4\frac{1}{2}$. Nici unul din participanți n-a pronosticat scorul final al meciului. Este interesant de remarcat că 26 din cei 49 de concurenți l-au dat bîștigător pe Botvinnik. Pentru cele două răspunsuri exacte din trei, Cergău Nicolae primește un abonament pe 6 luni la „MAGAZIN".

Iată numele celorlalți participanți:

Popescu Traian — Hunedoara; *Sichirlinski Ion* — Mangalia; *Popu Nicolae* — Orăștie; *I. Anastasatu* — Govora; *Teofil Garbașevschi* — Toplița; *Anton Aurel* — Bocșa; *Anton Elena* — Bocșa; *Anton Aurelia* — Bocșa; *Șepețan Laza* — comuna Gelu; *Iorgovan Ceder* — Sînnicolaul Mare; *Neroiu Alexandru* — Brad; *Zilli I. Romano* — Deva; *Prodan Anatolie, Ceraceanu Ion*; *Chivulescu Nicolae*; *Banța Ion*; *Ionescu Nicolae*; *Stanca Vasile*; *Florescu Lelia*; *Bogdan Lela*; *Mosor Lili*; *Tuculescu Maria*; *Istrate Geta*; *C. Marcel*; *Chivulescu Gigel*; *Torop Marcel*; *Israel Nicolae*; *Lungoci Aurel*; *Crețoiu Iustin*; *Cociaș Marcel*; *Comănescu Nicolae*; *Babalic Gogu*, — toți din comuna Alimpești, Regiunea Oltenia; *Mihăilescu Ioan Florin* — Piatra Neamț; *Mihăilescu Dumitru* — Piatra Neamț; *Mihăilescu Clementina* — Piatra Neamț; *Stefănescu Nicolae* — Cluj; *Alexandru Traian* — comuna Cuza Vodă; *Gogu Maricuțoiu* — Rosiorii de Vede; *Rotariu Silvia* — Jimbolia; *Eleonora Jarovete* — Constanța; *Paul Jarovete* — Constanța; *P. Tănăsuică* — Iași; *Florin Stănciulescu, P. Sirkus, M. Sirkus, Nicolae Bratkovski, Mihai Petrescu, Dipa Traian* — toți din București.

★

Din lipsă de spațiu, publicarea celorlalte amănunte privind campionatul republican de compoziție pe anul 1961 este aminată pentru numărul viitor.

Jocuri distractive

TREI GREȘELI

Într-o carte se află următorul pasaj: „cînd exploratorii ajunseră cu greu la Polul Nord, acolo bîntuia cu furie vîntul de nord-vest. După o scurtă odihnă, între apusul și răsăritul soarelui, ei prinseră forțe noi și își continuară drumul spre răsărit". În acest pasaj sînt trei mari greșeli. Care sînt?

CU 12 CHIBRITURI

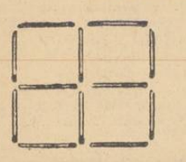

Din 12 chibrituri au fost formate patru pătrate egale, așa cum arată desenul de mai sus. Vi se cere: — scoateți două chibrituri lăsînd restul neatinse astfel ca să obțineți *două pătrate inegale*;
— mutați trei chibrituri astfel ca să se obțină *trei pătrate egale*;
— mutați patru chibrituri, astfel ca să se formeze *trei pătrate*.

CÎȚI SÎNT?

Un responsabil al unei unități alimentare a fost întrebat cîți tovarăși se află în unitatea sa. El a răspuns că are tot atîția vînzători bărbați cît și femei. Dar dacă se socotește și pe el atunci fiecare vînzătoare are numai pe jumătate atîtea colege cîți colegi.

Cîți sînt cu toții?

POȘTA JOCURILOR

D. VÎLVOI — Tr. Severin: Prima problemă este o variantă a jocului cu cifra 9, care a apărut și nu mai putem s-o folosim. Întrebarea însă o vom publica. Mai trimiteți.

EUGENIA CLIPICI — comuna Bazoș, raionul Timișoara: Mulțumim pentru aprecieri și urări și vă mărturisim că scrisoarea dv. ne-a făcut o deosebită plăcere. Așteptăm să ne mai scrieți.

I. IVAN — Galați: Dintr-o regretabilă eroare, clișeul a apărut inversat. Dar cum pe marginea lui erau înșirate cifre care indicau succesiunea mutărilor, sîntem convinși că ați putut afla soluția.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 188

INEL CU DISCURI

Iată una din cele 24 de soluții: 1—2, 3; 2—6, 5; 6—1, 3; 1—6, 2.

ȘARADĂ

Cel mai mic număr de mutări este 24 (ordinea succesiunii lor este următoarea: de fiecare dată trebuie mutată piesa de deasupra):

1) 1-A (piesa nr. 1 se mută în cercul A); 2) 2-B; 3) 3-C; 4) 4-D; 5) 2-D; 6) 5-B; 7) 3-B; 8) 1-B; 9) 6-C; 10) 7-A; 11) 1-A; 12) 6-E; 13) 3-C; 14) 1-C; 15) 5-A; 16) 1-A; 17) 3-A; 18) 1-A; 19) 6-C; 20) 8-B; 21) 6-B; 22) 2-E; (sau C); 23) 4-B; 24) 2-B.

ÎNTREBARE

Fiul meu are 18 ani.

La vînătoare de cocoși de munte

„Toată iarna te-am așteptat. Vremea a fost domoală, de toamnă prelungă. Doar de cîteva ori s-a înnegurat cerul, a fulguit puțin și atîta tot. Nici tu zăpadă mai acătării, nici viforniță s-o spulbere și s-o îngrămădească în troiene. Nimic. Tu n-ai venit însă. Ai scăpat mistreții. Nici cînd am făcut goană mare la lupi n-ai venit. Și doar îți trimisesem vorbă. Iacă, acum, în munte, gotcanii și-au început rotitul. Am chitit noi că n-ar strica să mergem conăcași la nunta lor. Așa că te așteptăm. I-i dor lui Pantilie de tine și mai cu osebire de-o întîmplare ca aceea de demult, de la tăul porcilor. Grăbește-te că vremea ni-i prielnică".

Cu astfel de vorbe și îndemnuri, un prieten al meu de prin partea de mijloc a Ardealului caută să mă scoată din București, ademenindu-mă la o vînătoare de cocoși de munte. Ba, îmi pomenește și de Pantilie, vînător cu care am avut eu cîndva o cumpănă.

De unde se poate afla ce fel de vînător e Pantilie

Întîmplarea de mai la vale s-ar putea să nu fie decît poveste vînătorească. Eu n-am fost martor la cele petrecute. Dar cei spre care mă cheamă scrisoarea prietenului meu o istoriseau ori de cîte ori li se ivea prilejul și Pantilie nu-i dezmințea. Dimpotrivă, aproba și făcea și ei haz.

★

Toată pozna a pus-o la cale moș Istrate, un mehenghiu cum nu se află altul.

...Într-o dimineață de toamnă minunată, au plecat la vînătoare de iepuri. Cinci inși și cu Pantilie — șase. Fără cîini. S-au oprit să răsufle și să-și facă un plan de acțiune într-o șușaniță presărată ici-colo cu cîțiva ulmi, corni și păducei. Au hotărît ca trei dintre ei să fie hăitași și — cu pușca la mînă — să scormonească cele miriști și pîrloage, mînînd vînatul spre ceilalți trei, care-l așteptau la pîndă, ascunși printre tufele șușaniței.

Pantilie, în preajma unui ulm, stătea-n pîndă. Moș Istrate, nu prea departe — tot în pîndă.

Deodată, spintecînd mirișteа, coșcogea șoldan dădu buzna spre Pantilie. Un foc. Două. Și... un sfîrc de coadă dispărînd după creasta dealului. La fel și cu al doilea, cu al treilea.

După un timp, pe muche, apărură cei trei hăitași. Dădură chiot de vuiră văile, slobozîră puștile-n vînt, făcînd o larmă de gîndeai că vor să bage-n sperieți toate gîngăniile pămîntului.

Înfricoșat de atîtea chiote și pocnete, dinspre moș Istrate apăru un iepure cam ciudat. Agitînd nervos o coadă neagră, lungă, el fugea-n salturi spre ulm. Pantilie, fără să stea mult pe gînduri, slobozi foc de pușcă în iepurele cel codat, care — zăpăcit — sări-n ulm, urcînd spre vîrf cu 60 km. pe oră. Tot așa de iute ca și „iepurele", Pantilie țîșni din tufiș și zor-nevoie la ulm, trudindu-se să prindă-n cătarea puștii dihania care-și găsise scăpare-n copac.

Venind de-a tăvalul la vale, spre ulm, printre cascadele de rîs, moș Istrate dădu glas: „Stai, năucule, că-mi rămîne mîța văduvă! De rîndul ista, sînt sigur că n-ai să tragi pe-alături".

Mai zăpăcit ca vînatul, Pantilie, cu mîna întinsă către coroana deasă a ulmului, îi răspunse: „Păi, s-a suit iepurele-n copac". Nu știu cum se făcuse, dar toți erau grămadă în jurul lui Pantilie. Așa că zbucnetul de rîs care urmă, făcu să răsune coclaurii pînă hăt-departe spre lunca Tîrnavei.

Ce se-ntîmplase? Moș Istrate își prinsese cotoiul, îi meșterise cu mare dichis haină dintr-o bîană de iepure și-i scosese la mîriște, ca „să mai carce dibăcia de vînător a lui Pantilie".

După cîte-am aflat, pisica lui moș Istrate tot văduvă a rămas; cotoiul n-a coborît din ulm nici în ruptul capului.

Facem cunoștință cu mistrețul

Pe mine, m-au pus „în stand". Să stau și s-aștept că — fără doar și poate — mistreții or să vină.

Am stat eu în așteptare mult timp. Afară de un zvon ușor, nelămurit, venind tare de departe, nu auzeam nimic. De la o vreme, au început să mă doară încheieturile picioarelor stînd „pe vine" sau într-un genunchi. M-am sculat să mă mai dezmorțesc. De-abia făcui însă cîțiva pași într-o latură, cînd un chiînit răgușit de cîine mă hotărî să mă-ntorc la locul de pîndă. Un porc voinic, flancat de cîinele cel tărcat al lui Romică, venea duduind pe cărare. Am tras. O dată și încă o dată. Nu știu dacă i-am nimerit sau nu, dar adevăru-i că mistrețul nici nu s-a sinchisit de mine. A grohăit doar scurt, a dispreț, și a trecut rostogolindu-se spre tăul din vale. Cîinele îi închinga de-aproape, dar fără prea mult folos. Am pornit să-i ies înainte, tăind de-a dreptul prin desiș. Ajung la tău; pe potecă, pufnind zgomotos, cu sfîrlia-n vînt, mistrețul venea mîncînd pămîntul. Nu-mi încărcasem pușca. În graba de-a ieși porcului înainte, uitasem. Acum îmi era frică și cătam să mă feresc din calea sălbăticiunii fugind.

Nu știu de unde și cum, dar deodată îmi răsări în față Pantilie. Cu pușca-n mînă, se uita zîmbind cu îngăduință la mine.

Fără frică, — rizînd de așa vînător nepriceput ca mine — Pantilie se precipită în întîmpinarea mistrețului. Trase de două ori. Nimic. Porcul — năvală peste el. Vrînd să fugă, Pantilie se-mpiedică și căzu într-un hîndichiu din coada smîrcului. Norocul lui a fost că șanțul fiind destul de adînc, iataganele mistrețului n-au ajuns să-l străpungă. I-au săpat doar brazde adînci pe spate, din care sîngele începu să curgă năboi.

Deodată — un pocnet scurt și mistrețul, fulgerat, căzu mort pe buza hîndichiului. Trăsese moș Bigler, vînător vestit. Drept în inimă lovise namila de porc.

A scăpat Pantilie, care, cu alice de iepure, a vrut să omoare ditamai mistrețul. Două dungi sîngerii îi împodobesc însă și astăzi spatele. Amintire de la tăul porcilor.

Am văzut cum pețește cocoșul de munte

Cu toate că astăzi pașii mă poartă mai greu pe cărare și că gîfîi la urcuș, am răspuns invitației prietenilor de departe.

În munte, la bordei, am ajuns la vreme. Paznicul, care ne era și călăuză, cunoștea el o „bătaie" în apropierea bordeiului. (Prin „bătaie", cei ce umblă la vînat de munte înțeleg locul de întîlnire a cocoșilor cu găinușele). Am cercetat-o îndată după amiază, stabilind și locurile unde aveam să stăm și să privim la nunta gotcanilor. Cum „bătaia" asta era mică, s-a hotărît ca numai doi inși să stea alci (unul eram eu), ceilalți plecînd mai sus, la o „bătaie" veche și întinsă.

În crucea nopții, mai mult pe bîjbîite, ne-am ocupat locurile stabilite...

...În revărsatul zorilor, în timp ce stelele clipeau somnoroase, plecînd una cîte una la culcare, de pe creanga unui molid, un cocoș își începu orația de nuntă. Întîi rar, ca o toacă de lemn: toc-toca-toca, toca-toca; apoi tot mai des, pînă ce viersul se transformă în scrîșnet de cuțit ținut apăsat pe roata tocilarului, ca să sfîrșească într-un fel de plînset de chemare. Alt gotcan, îi urmă. Același cîntec, aceleași strofe. Doar glasul era ceva mai subțire. Al treilea dădu și el semn. Îl vedeam chiar cum se plimbă agitat pe creanga unui brad din fața mea. Aproape de tot. La cincizeci de pași. Se înginau și se întăritau unul pe altul. Acum, cîntecul era mai iute, mai arțăgos la mijloc, mai cu foc — chemarea de la coadă.

Și gotcile întîrziau la întîlnire, nu răspundeau chemării de dragoste. Ba nu. Cu fîlfîiri scurte, sub o tufă de afini, ateriză o găinușă. „Got-got" — își anunță cea de a doua sosirea. Cinci au venit.

Cei trei peițori le-au văzut. Și-nnebuniți de dragoste, au început să-și depene aleanul mai cu foc. Unul a sărit jos, în fața găinușelor, cocoșul a început rotitul, adică a început să-și resfire coada-n evantal, să-și lase aripile ca două fiare de plug să însemne brazde pe pămînt, să-și burzuluiască penele bărbii și, înălțînd capul, cu ochii închiși, să-și spună cîntecul tot mai repede, cu și mai multă patimă. Cîntă, sare și provoacă. Să-l vadă gotcile și să-l admire. Să-l aleagă, să le fie mire și stăpîn. Cine-i stă împotrivă? Iată că se găsi și rival. Unul din cei doi gotcani de sus, înnebunit și el de chemarea dragostei, sări jos, gata de hărțag...

Deodată, din dreapta mea, un țipăt tare, răgușit, de om în mare primejdie, mă făcu să mă cutremur. Au zburat și gotcile și cocoșii. Nici nu știu cînd, atît de zăpăcit eram.

Ce se întîmplase?

Tovarășului meu de vînătoare din acea minunată dimineață, îi intrase o șopîrlă pe sub pantalon. Și cum era tare năstrușnic din fire, dădu acel țipăt năprazнic care cutremură pădurea.

Știți cu cine mă-ntovărășisem la vînătoarea asta? Cu Pantilie...

★

N-am împușcat cocoș de munte și nu-mi pare rău. În ceasul acela cît am privit la nuntitul gotcanilor, am uitat de pușcă. A fost un spectacol pe care nu mulți au norocul să-l vadă. Pentru asta, aduc mulțumire prietenilor mei, care m-au îmbiat la vînătoare.

E. BEJENARU

EXTREMITĂȚI

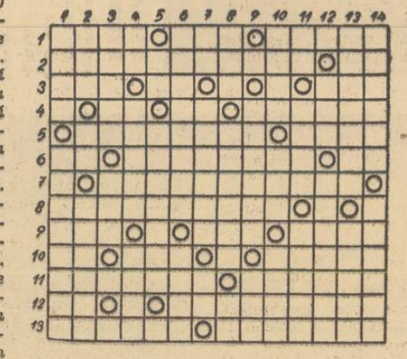

ORIZONTAL: 1) Extremitate corporală — În frunte — Extreme în atac. 2) Climă extremă — Extremități la un otgon. 3) Grabă extremă — Extremitatea de jos a cifrelor — Extremitate... cardinală. 4) Calciu — Tînărul Dinamovist — Extrem. 5) Adolescență — Dafin cu... venin. 6) Extreme la una din extreme! — La extreme — Curie!? 7) Margini. 8) Iritații, în special, ale extremităților. 9) Nimfa pădurilor — Iată — După alfa... 10) Literă grecească — A iubi — Braț de mare. 11) Au toate cele patru extremități pe sol — Lipsit de trăinicie (fem.). 12) Teo! — Extrem. 13) Extrem de mari — Extremitate naturală sau artificială a unui stat.

VERTICAL: 1) Se opun extremilor în proporții — Nici prea prea, nici foarte foarte. 2) Întreprinderile comunale Oradea — Extremitate la... extremitate! — Extrem de cumpătat. 3) Materie primă pentru blănuri — Eu (lat.). 4) Asia la extremități! — Alăturate, ca elemente secundare — Strigăt în extremis. 5) Pronume — Limită sportivă. 6) Opusă — Extremitate în materie de înălțime, în Europa. 7) Aer! — Extremități supuse degerăturilor — E dublu! 8) Extrem de puțin — Inspiră teamă — Curge! 9) Păzire — Mîncare de mălai. 10) Voce gravă — Cai la... extremități — Cafea. 11) Rea! — Nu-i asta — Oraș în extremitatea de sud-est a Germaniei. 12) Epocă — Te poartă de la o extremitate la alta a țării (pl.). 13) Extremele, interii, halfii etc. — Istoric roman. 14) Între centru și extremă — Peninsulă în extremitatea cea mai de sud a Asiei.

Mares S. CLUCERU

POȘTA REBUS

MIRCEA BĂDICĂ — Orăștie: Am primit jocul pe care ni l-ați trimis, „Itinerar mitologic". În legătură cu aceasta, vrem să vă spunem că preferăm — cu deosebire — jocuri de actualitate. Vă așteptăm deci cu noi colaborări.

EUGEN SCARLAT — Brăila: Dintre cele două jocuri pe care ni le-ați trimis, ne-ar interesa cel intitulat „Obiective industriale". V-am ruga însă să modificați primul cuvînt de la 7 vertical.

MIHAI CARAULEANU — Calafat: Aveți prea multe licențe rebusistice în jocul d-voastră: Bep, elritsa. Reveniți.

RODICA MOLDOVEANU — București: Aveți dreptate. Ne vom strădui pe viitor să publicăm asemenea jocuri.

Petre Ionescu — București: În legătură cu careul „Cel mai", vrem să vă atragem atenția că aveți prea multe cuvinte rare — cinci la număr. V-am ruga să revedeți jocul din acest punct de vedere.

LUNGU OVIDIU — Sibiu: Se reține.

MAGAZIN, numărul 189, pagina 7-a

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Imaginea unei țări noi

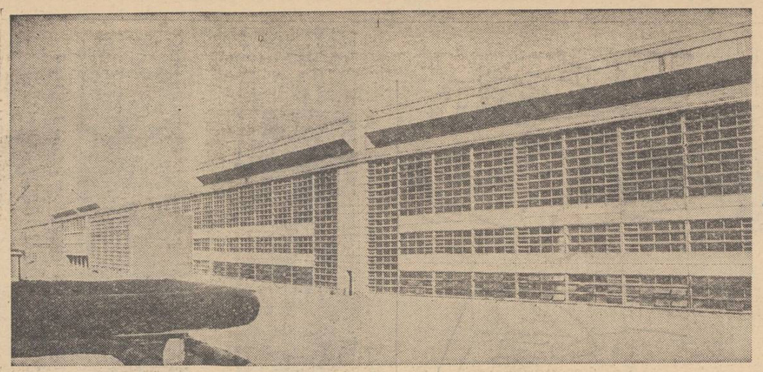

Oțel, beton și sticlă... Hale uriașe, cu ferestre uriașe. Să încapă în ele tot oxigenul și lumina lumii. Să muncească cu drag în ele, omul socialist. Să-i fie apărată sănătatea, viața. Fotografia aceasta, reprezentînd laminorul de 650 mm. din Hunedoara este și ea expresia modului fericit în care arhitecții noștri, împletind frumosul cu utilul, îndeplinesc această înaltă cerință a partidului.

Macheta de vis a Mamaiei, privită dinspre Constanța. Cea mai mare parte din machetă a încetat de altfel să mai constituie doar un vis : grandioasele hoteluri sînt gata să primească primii oaspeți estivali. Pe diadema litoralului strălucește astfel o nouă nestemată

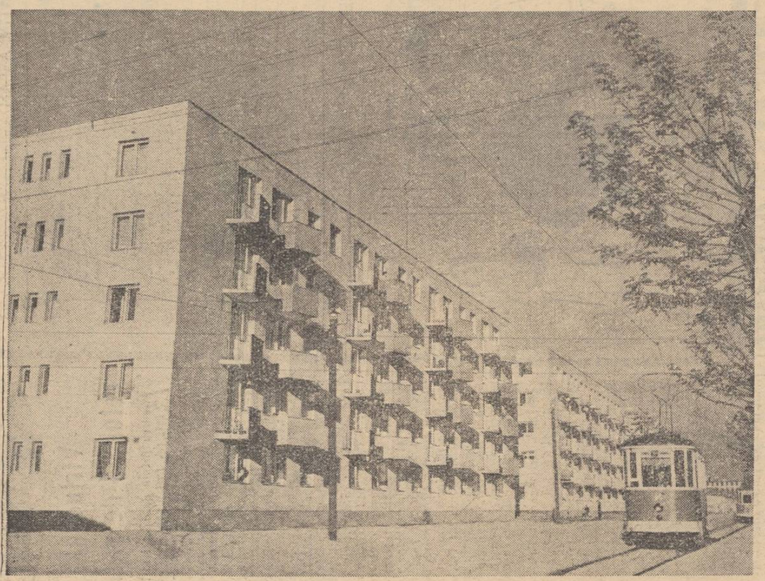

Nu numai în Capitală, ci și în toate orașele țării se construiește. Cvartaluri, magistrale, piețe noi — cu zeci de mii de apartamente elegante și confortabile, făcînd mai plină și mai frumoasă viața noilor locatari, înveselind ochiul trecătorului. În fotografia noastră, noi cvartaluri de blocuri cu locuințe pentru oamenii muncii din Oradea

„Sînt bătrînă. Am 66 de ani dar sînt fericită că am trăit să-mi pot vedea țara în așa frumoasă înflorire" — scrie Sofia Ungureanu. „Sînt profund impresionat. Mulțumesc, mulțumesc mult pentru strădania voastră tovarăși, mulțumesc", — scrie un alt vizitator a cărui semnătură este mai puțin descifrabilă. „Mi se pare totul ca un basm" — adaugă altul. Cuvintele lor, spicuite din multe altele asemănătoare în cartea de impresii a expoziției „ARHITECTURA IN R.P.R.", ne-au îndemnat să refacem drumul parcurs de ei. Ce i-o fi impresionat oare în așa măsură la expoziția de la Dalles ?

Să fie acesta răspunsul ?

Da, fără îndoială, acesta e. Probabil că panourile astea din stînga sînt cele cu pricina. Cocioabele acestea de mineri în 1929, alături de palatele de azi în care-și duc ei viața trebuie să-i fi produs emoții bătrînicei noastre. Sau poate Grivița din 1933 față în față cu cea din fotografia de azi. Sau cine știe, căsuța unde se tipărea „Scînteia", cu ferestrele aproape sărutînd trotuarul alături de exuberanta Casă a Scînteii de azi ? Sau poate ruinele din 1945, maldăre-maldăre și alături florile din oțel și beton răsărite din ele ? Da, aceasta trebuie să fie cauza, neapărat aceasta.

Una din cele 118

Am găsit. Acum știu precis ce l-a entuziasmat pe eroii noștri : fotografiile și machetele din hala închinată construcțiilor industriale. Lîngă mine aud acum glasuri :

— Ia te uită la bluming parcă-l fără de sfîrșit. Și numai oțel și geamuri, oțel și geamuri...

— Da „Electroputerei" ce-i lipsește ? Ia te uită ce minunăție !...

— Mămică, uite Bicazul, uite pe unde intra apă în centrală ; tătucu zicea că...

Hunedoara, Bicaz, Bîrlad, Borzești și Săvinești, Comănești și Tg. Jiu, Botoșani și Chiscani, combinate siderurgice și metalurgice, forestiere și chimice, hidro și termocentrale, de rulmenți și ciment, tablă și hîrtie, au răsărit ca din pămînt în anii noștri. Ca din pămînt, nu-i așa tovarăși ?

Tovarășii nu mă aud. Sînt cu ochii ațintiți asupra uzinei de sodă de la Govora. Se uită la liniile moderne ale clădirilor și privirea lor alunecă pe fotografie spre lanul de porumb care pătrunde parcă în uzină. Gîndul lor zboară sigur acum spre pămîntul acesta care sute, mii de ani n-a auzit decît țîrîit de greieri, fășîit de coasă și moțăit de rumegătoare și căruia i-a fost dat să trăiască în zilele noastre marea metamorfoză a socialismului.

Da, probabil că lucrurile acestea te-au mișcat atît de mult, tovarășă Ungureanu...

Dacă tot am pornit la drum...

să ne continuăm călătoria prin expoziție. În sala de alături, cea mai mare din toate de altfel, sute de oameni privesc fotografiile de pe panouri sau își așteaptă rîndul la stereoscoape pentru a privi noile construcții de locuințe din toate regiunile țării.

Din sala alăturată se aude zgomotul mării neliniștite. E imprimat pe bandă de magnetofon dar ce-are face !?!... Filmul care-și proiectează imaginile colorate pe un ecran alăturat, fotografiile de pe pereți care-ți aduc în fața ochilor siluete diafane de blocuri înconjurate de petunii care rid parcă soarelui, terasele și holurile fără de sfîrșit și apartamentele mobilate cu un gust desăvîrșit, restaurantele feeric luminate, macheta de vis a Mamaiei în construcție și mai ales zecile de mii zbenguindu-se în apă și soare, toate acestea te fac să te simți aevea pe litoral.

TABLOURI DINTR-O EXPOZIȚIE

— Dar asta-i Eforia... Uite și „Perla Mării".

— Toboganul, mămică ! Îți minte ce-a pățit tătucu cînd...

— Anul ăsta mergem la Mangalia, dragă, neapărat la Mangalia, că am auzit că are o plajă !...

— Of, cînd mă gîndesc că într-o lună doar, am să pot sta ceasuri întregi să mă prăjesc sub soarele ăsta.

— Ascultă domnule ce-ți spun : litoralul nostru are plaja cea mai bună din Europa. Riviera primește soarele din spate pe cînd la noi odată cu răsăritul ai și plaja încălzită. Și acum, cu construcțiile astea cred că nu ne întrece nimeni...

Un om înalt, bine făcut, văzîndu-ne cu carnetul în mînă se apropie de noi :

— Trebuia făcută mai de mult expoziția. Să vadă oamenii cît de multe se fac în țara noastră, pentru oamenii muncii.

Să se fi gîndit oare și eroii noștri la aceste lucruri atunci cînd și-au pus inscripția pe cartea de impresii ?... Neapărat trebuie să se fi gîndit.

Rominul s-a născut... arhitect

Cine nu crede să urce scările spre sala închinată Bucureștiului. Va trăi revelația nu numai a unei capitale ce-și arată parcă sub sute de chipuri noi făptura-i din ce în ce mai tînără, mai luminoasă, mai încîntătoare dar și a dragostei de care se bucură Capitala, a interesului pe care i-l poartă cetățenii. Și va admira cu deosebire priceperea cu care discută ei planurile noi, machetele, soluțiile ingenioase pe care le aduc. Machetele marilor ansambluri : Grivița, Ștefan cel Mare, Mihai Bravu, Magistrala Nord-Sud, Pieptănari, Lănăriei, sînt pur și simplu asaltate de public. Cele de mai jos le-am ascultat bunăoară în fața machetei-studiu pentru Piața Unirii.

— E splendidă !...

— E, dar de ce să mute cursul Dîmboviței. E cheltuială mare și cred că arhitecții ar trebui...

— O fi, dar capeți o piață extraordinară...

— Uite aici e magistrala Nord-Sud Dar unde rămîne Coșbuc ?

— Blocurile astea-s gata. Aici e Expres-ul. Și aici o să facă blocul ăsta uriaș. Pe cinstea mea că-i minunat...

— Pasajul ăsta subteran pentru mașini mă încîntă, nu alta...

— Dacă aș fi arhitect aș proiecta mai aproape podurile...

Și așa mai departe. Sute și sute de oameni își descoperă aci vocații de arhitecți. Și poate că privindu-i, ascultîndu-i, purtînd în inima ei imaginile acestui viitor apropiat, a purces și bătrînica noastră la însemnarea din cartea de impresii....

Și dacă eroina noastră e țărancă ?

Atunci lucrurile se vor fi petrecut neapărat ca și în cazul bătrînului Ion I. Bratu de loc din Brănești, Raionul Tîrgoviște. Cu coșul cu merinde într-o mînă, îmbrăcat în straiele de duminică, moș Bratu s-a minunat îndelung în fața diferitelor exponate iar cînd a a juns la proiectul de sistematizare a comunei, Mălădăeni, l-a cunoscut pe un alt țăran de vreo 35 ani, cu ițari și vestă peste cămașa înflorată, care dovedea o pricepere deosebită, descifrînd pînă și amplasamentul de azi al unor locuințe. Pînă la urmă aflînd că cel tînăr este chiar din Mălădăeni, moșul a intrat în vorbă cu el. A cerut amănunte și asupra mersului gospodăriei colective și după ce l-a mărturisit la rîndul său că este și el întovărășit și că a venit la București de fapt pentru a-și aranja drepturile la pensie, au pus la punct detaliile sistematizării satului, și-au împărtășit impresiile în legătură cu construcțiile rurale după care moșul a însemnat la rîndul lui în cartea de impresii : „Văzînd expoziția am rămas foarte încîntat de frumoasele realizări făcute în timpurile de cînd P.M.R. a pus mîna și l-a îndepărtat de la cîrma țării pe exploatatorii omului, burghezii care ne-au supt toată viața. Mulțumesc că am trăit și eu să văd realizările puterii populare. Să trăiască și să înflorească Republica Populară Română — în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej". Semnat : Ion I. Bratu.

Și tot umblînd prin exoziție...

ne-am dat seama că zadarnice sînt încercările noastre de a descoperi panoul care a declanșat emoția atît de puternică a eroilor noștri : Am văzut cele 5 mari „gropi" ale Capitalei — Vesela și Floreasca și Verqului și celelalte și minunea transformării lor peste noapte ; am admirat Onești și Victoria și Uricanii și atîtea alte orașe și cartiere noi ; am văzut planurile de sistematizare a Brașovului și Călărașului, a Lașului și Amarei ; am admirat macheta Expoziției Economiei Naționale care împreună cu vecina ei Casa Scînteii va străluci ca o nestemată pe diadema Capitalei. Și toate în parte își revendicau parcă dreptul de a fi fost, ele, cele care au bucurat într-atît sufletul autorilor inscripțiilor din cartea expoziției

M. RADIAN

Fotografii : Nicu VASILE

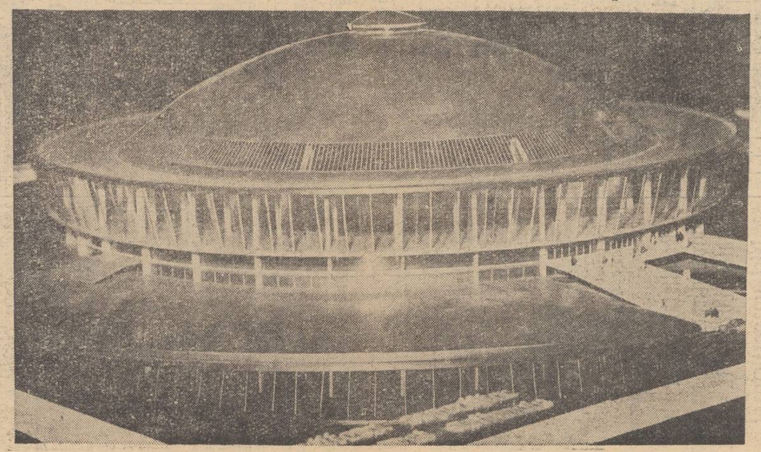

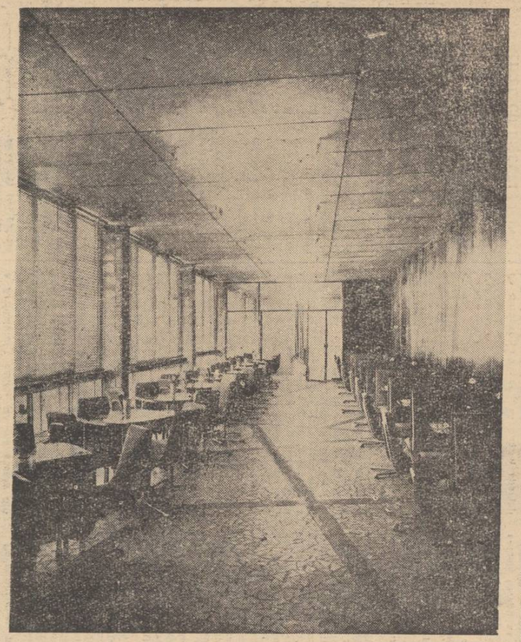

Într-un asemenea cadru ca al restaurantului din Tg. Mureș, ești aspus să treci cu vederea chiar și eventuala întîrziere a osptarului...

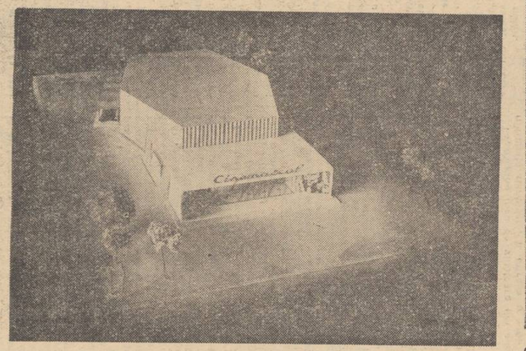

Această frumoasă machetă a cinemascopului va prinde viață curînd, în București

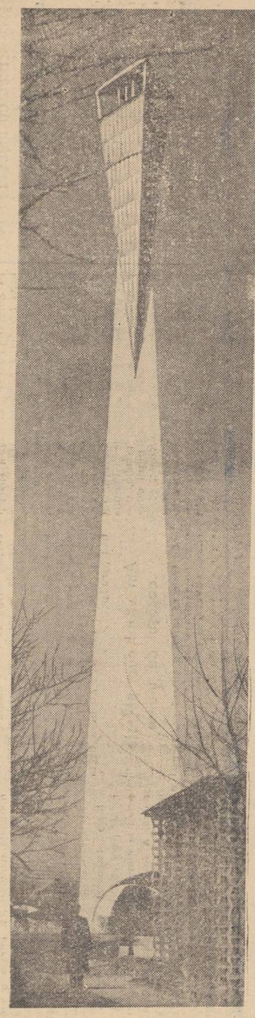

Ca un simbol al îndrăznelii, simplității și frumosului se înalță acest nou far la Constanța

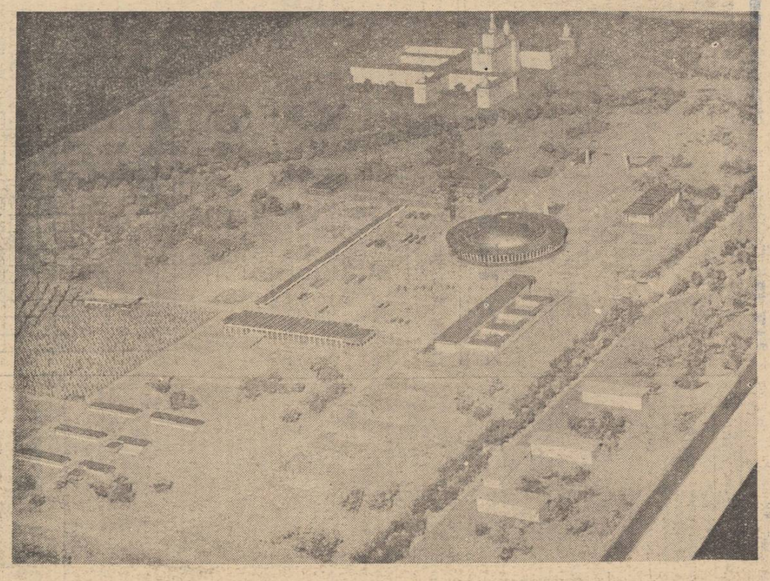

Cine are drum prin fața Casei Scînteii zărește pe cîmpul din stînga ei o pădure de schele, care crește pe zi ce trece. Și nu-i departe vremea cînd în locul schelelor va apare acest minunat complex de construcții, care va adăposti Expoziția Economiei Naționale a Rominiei socialiste. Și astfel, uriașelor realizări ale constructorilor noștri li se va asigura și un cadru corespunzător. În cliseul din stînga : hala centrală a expoziției.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Unde mergem: la munte sau la mare?

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 190 ★ Sîmbătă 27 mai 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

DICȚIONAR BALNEO-CLIMATIC

Se apropie vara. Curba plecărilor spre locurile de odihnă și tratament, menținută oarecum la un nivel egal în anotimpul rece, începe să urce. Ca de obicei, minunatul nostru litoral este din plin solicitat; stațiunile aflate în regiunile deluroase și muntoase primesc zilnic noi înscrieri prin Oficiul Național de Turism. Fiecare vilă și casă de odihnă de pe întinsul patriei, reîntinerită prin zugrăveli, vopseli și rapartii, își așteaptă oaspeții. Unde mergem? Greu de ales: Valea Prahovei, a Oltului, a Mureșului cu uimitoarele lor frumuseți naturale fac o concurență serioasă localităților aflate în regiunile vulcanilor stinși de unde țîșnesc bogate ape tămăduitoare și chiar actualului și înnoitului litoral. La îndemîna noastră stau astăzi munții, dealurile, apele și întreaga natură a patriei noastre. Trebuie doar să alegem... Vom încerca să vă ajutăm...

Urmăriți scurtele noastre informații din pagina 2-a

Din jurnalul unui bunic

„Cartea cu chipuri" **Fotografia: Mircea FARIA**

SEPTEMBRIE 1960. Am profitat de absența lui Puiu și a Cocuței, care nu s-au întors încă din vacanță — sînt cu grădinița la Poiana Țapului — ca să-mi las mustața. Ce nu face un bunic pentru nepoți! Carevasăzică, de alaltăieri nu m-am mai atins de zona cuprinsă între gură și nas. Azi dimineață, ieșind din baie, nevasta se uită la fața mea și-mi zice:

— Ce-i cu tine, măi omule? Ai uitat să-ți razi musteața? Ți, că distrat mai ești de cînd îs plecați copiii. Hai, du-te în baie și bărbierește-te ca lumea!

— Îmi las musteață, i-am răspuns jenat.

— Cum? — s-a mirat dumneaei, care de cînd mă știe s-a obișnuit cu figura mea imberbă, cărela îi dau și perdaf de o bucată de vreme; exact din momentul ieșirii la pensie pe chestie de vîrstă. Deh, cochetările de pensionar, măgulit cînd e complimentat în Cișmigiu, unde îi place să se plimbe cu nepoții: „ce bunic tînăr!"

Atunci? Lucrurile s-au petrecut așa: vin într-un rînd copiii de la grădiniță și nu mă sărută. O sărută pe mama mare, pe mămica, pe tăticu și pe mine ioc. „Pe mine nu?" — zic, mirat că mă neglijează. „Nu, că ești om rău" — zice Cocuța. „Da, ești om rău" — repetă și Puiu.

Ce le-o fi cășunat? — mă gîndesc. Le-am făgăduit ceva și nu m-am ținut de cuvînt? Nu cred, că doar le fac toate gusturile. Se poate altfel? Că-s așa de dulci, mînca-i-ar tata mare. „De ce sînt om rău, măi drăguților?" — îi întreb zîmbind. „Fiindcă ești spin, na! Ne-a citit azi tovarășa supraveghetoare povestea lui Harap Alb. O știi? Vai ce i-a făcut spinul! Am întrebat-o pe tovarășa supraveghetoare ce se cheamă spin și ne-a explicat că e un om fără barbă și fără mustață. Spinii sînt oameni răi, a zis Verde Împărat și Harap Alb nu l-a ascultat și ai văzut ce a pățit. Mi-a spus Costel că tata lui mare e un om bun. Are și barbă și musteață. Nu-i spin ca dumneata".

„Bine, — i-am încredințat cu jumătate de voce și cu un ușor oftat, petrecîndu-mi reflex palma pe obrajii mei netezi, proaspăt rași cu „contra", n-am să mai fiu spin. Atunci o să mă sărutați? „Te" — m-au asigurat cu seriozitate.

Am crezut că au uitat. Aș! Peste o săptămînă s-au bozumflat, efuzînd să-mi încalece genunchii ca să-i hîțîn — altă dată ei mă rugau — sub motiv că n-au ceva de care să țin de mustățile bunicului și de care trag ca de niște frîie cînd bunicul îi joacă pe genunchi.

Avea dreptate Victor Hugo că a ști să-ți îndeplinești rolul de bunic e o artă.

Abea îi aștept să se întoarcă. Și de pe acum îmi rîde inima gîndindu-mă ce o să se bucure iezii moșului cînd am să-i salt pe genunchi și o să-mi lăcrimeze ochii de usturime. S-a zis cu cochetăria!

OCTOMBRIE. Am vizitat azi complexul de blocuri din Ferentari. Ce larmă de copii în curte. Mă gîndesc că pentru generația tînără care a venit pe lume în epoca asta revoluționară de transformări și înnoiri fundamentale, care a crescut și crește fără memoria contrastelor, în această efloreșcență a realizărilor urbanistice, economice, sociale — ceea ce a fost nu evocă confruntări iscate din experiență proprie pe două universuri.

Am constatat-o cu prilejul vizitei în acest imens cvartal de blocuri (21 de clădiri cu trei etaje, 588 apartamente, 4.000 de locatari) unde hălăduiesc 1.200 (una mie două sute) copii. Cei mai mulți au văzut lumina zilei aici, (au vîrsta clădirilor noi). Alții n-au fost decît cît o șchioapă cînd i-au adus părinții lor aici, din cocioabele risipite în puzderia de ulițe denumite pitoresc: Păunașul Codrilor, Dorului, Doinei...

I-am întrebat pe cei mai răsăriți dintre copii — elevi de școală (au și școală medie în cvartalul lor) dacă au auzit de fundăturile Mușat Rădulescu, Gheorghinei, Constantin Bone, Zaharescu, Nae Dumitrache, Dumitru Russe? N-au auzit. Figurează pe harta cartierului? De unde să știe? S-au născut doar în alți Ferentari. Stau în apartamente moderne, cu 2—3 camere, baie, electricitate, radio, televizor... Au apă caldă zi și noapte, creșă, grădiniță pentru cei micuți, policlinică, teren sportiv, bazin de înot. E cît un orășel cvartalul lor. Povestindu-le ce a fost pe locurile astea, Iscodindu-l am aflat că acel „ceva" îs mustățile și că știu ei dintr-o povestire a lui „ăla din Franța" (Delavrancea) cu niște copii care se

F. Brunea—FOX

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Masivul alb

VIZIUNE CA DE BASM ÎN SATUL RUȘCHIȚA

Oameni minunați trăiesc și muncesc acolo!

Drumul — o panglică albă, nesfîrșită. Părea că aleargă spre noi cu o viteză amețitoare. Se lățea, urca spre ochii noștri și cînd să-i cuprindă bine cu privirile dimensiunile, dispărea brusc, ca într-un joc bizar. Părea înghițit de „botul" IMS-ului, cu care călătoream pe meleagurile încîntătoare ce preced urcușul spre Ruschița. Drumul — panglica ondulată, întinsă ca o eșarfă peste coline, întregea tabloul pitoresc ce părea înrămat în parbrizul mașinii: munții Poiana Ruscă, cu coamele lor zburlite — bătrînii codri de fag și stejar — se profilau la orizont în toată măreția lor; iar spre poale părea întins anume, covorul de un verde crud al pajiștilor presărate cu păpădii.

Bistrița cobora la vale, săltîndu-și apele cu-n clipocit cesel peste pietre; și, din cînd în cînd, cerul azuriu, cuprins în parbrizul mașinii, era săgetat de păsărele. Fără să crezi, îți aminteai de cîntul Otiliei Cazimir:

„Am văzut întîia rîndunică,
O slovă ascuțită, subțirică,
Cu carę, mîna nu știu cui
Înseamnă pe albastrul vîntului
Că jos e primăvară"

RUȘCHIȚA

E întinsă, alandala! Peste tot. Pe malurile Bistriței, pe colinele munților din stînga și dreapta apei, pe micile platouri dintre versanți. Legile simetriei nu și-au găsit loc aici. Nevoile vieții au izbucnit natural. Căci Ruschița era pe vremuri o așezare neștiută de topografi. În acel an însă, sătucul din inima munților Poiana Ruscă a cunoscut strigătul uimirii. Furtuna a scos Ruschița din anonimat. Rădăcinile copacului smuls de vijelie a dezvelit lumii comoara din măruntaiele munților: marmura Pata albă sclipea în soare cu o nespusă putere. stîrnind admirația tăietorilor de lemne. Admirația s-a transformat apoi în acțiune și curînd tăietorii de lemne au devenit cioplitori în stînca albă. Și ea, marmura cu numele Ruschiței încrustat pe blocurile uriașe ce luau drumul Italiei, Franței, Germaniei, al întregii Europe, au obligat topografii să-i stabilească micii așezări coordonatele pe hărți.

Privim din depărtare Ruschița. Pare un eșantion de cuarț, oristalizat la întîmplare. Dar umblînd pe ulițele ei, zărești tot amprenta grijii față de acest centru muncitoresc. Primele blocuri noi s-au înălțat deja. Pentru cioplitorii în marmură și pentru minerii care muncesc aici, s-au înființat magazine, cinematograf, club, bibliotecă. Viața e tumultoasă, bogată. Un grup de scriitori timișoreni, poetul Alexandru Jebeleanu, prozatorul Mircea Șerbănescu și alții, au organizat bunăoară, nu de mult, aici, pentru minerii din Ruschița, o șezătoare literară. Se citesc cărți, se face sport, se audiază muzică.

Oameni minunați trăiesc în Ruschița! Un tînăr înalt, costeliv, cu mișcări repezi, e prima cunoștință. Inginerul Ionel Moater, șeful exploatării de marmură. Te poartă prin Ruschița ca un adevărat ghid. Se gîndește să-i scrie cîndva istoria. Fosta slugă a chiaburului din Forotic — sat lîngă Reșița — poate va scrie istorie! De ce nu? Cînd l-a atras metalul incandescent a fugit la Reșița. S-a făcut metalurgist. Cînd l-a atras tainele cărților, a plecat — cu sprijinul uzinei — la învățătură. A devenit elev la facultatea muncitorească. Cînd l-au cucerit eșantioanele de minerale, admirate îndelung la muzeu, a pășit spre Institutul de Mine din Petroșani. A devenit inginer...

În drum prin Ruschița, ni se urează: „Noroc bun!". Nu numai nouă. Tuturor! Urarea o fac frații F. C. Ladislai. Au încrustat-o, cu dalta, pe soclul statuii minerului. E o statuie masivă, cioplită de ei, cu gingășie și artă, în marmură. A fost așezată în centrul Ruschiței, ca semn de omagiu adus minerilor și vieții noi de azi, cînd li s-au creat condiții și acestor doi cioplitori să-și dedice timpul liber

Ing. Virgil LAZĂR

● *(Continuare în pag. 4-a)*

Statuia minerului, de frații Ladislai, așezată în centrul Ruschiței

IN SUMAR:

● *DEBARCAREA ÎN CUBA*

Povestire adevărată de Fernando Sanchez Amayo, scriitor cuban.

IN PAGINA 3-a

● *ȘCOALA PĂRINȚILOR*

Care este cea mai bună hrană a sugarului?

IN PAGINA 4-a

● *FOTBALIȘTI ROMÎNI ÎN S. U. A.*

Despre participarea echipei Dinamo București la turneul internațional de la New York.

IN PAGINA 5-a

● *MODĂ*

Modele și sugestii pentru bluze și taioare potrivite sezonului de vară.

IN PAGINA 6-a

● *IMAGINI DE LA CANNES*

Cîteva instantanee din timpul desfășurării Festivalului Cinematografic internațional care a avut loc pe Coasta de Azur.

IN PAGINA 8-a

Primul cosmonaut

Citiți în pagina II-a

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL ÎNSUȘI

CALEIDOSCOP

Sîrguință și tenacitate — roade neașteptate

Betonul armat nu l-a descoperit, așa cum ar părea firesc, un constructor, ci grădinarul parizian Monier. El și-a brevetat invenția la 1867. Dacă acest caz s-ar părea că este un joc al întîmplării, există însă nenumărate exemple cînd s-a ajuns la realizări epocale datorită unor cercetări sistematice și îndelungate chiar dacă descoperitorii nu aveau drept cîmp principal de activitate domeniul în care rămîn consacrați pentru totdeauna.

Microbii au fost descoperiți de un chimist — Louis Pasteur.

Unui medic, Robert Mayer, îi aparține descoperirea teoriei conservării și transformării energiei, formulată în 1842, care a însemnat un punct de cotitură în fizică.

Un fizician, John Dalton descoperă imposibilitatea ochiului anumitor oameni de a distinge culoarea roșie de cea verde (daltonism).

Un botanist, danezul Brown, este cel care a deschis un drum nou cercetărilor în domeniul fizicei, prin descoperirea mișcării moleculelor care a și fost numită, după descoperitorul ei, mișcarea browniană.

Scriitorul rus Alexandr Nikolaevici Radiscev, autorul „Călătoriei de la Petersburg la Moscova", poetul care a preamărit în versuri înflăcărate libertatea, are totodată mari merite ca precursor al evoluționismului. Prefigurînd teoria pe care avea s-o fondeze Darwin, Radiscev a sezisat originea animală a omului și și-a exprimat părerea că omul s-a desprins de celelalte mamifere prin faptul că a început să umble în poziție verticală, eliberîndu-și mîinile prin a căror activitate i s-a dezlegat gîndirea.

Un modest muzicant instrumentist, astronom amator, descoperă în anul 1781, o nouă planetă. William Herschel, descoperitorul planetei Uranus, a devenit astfel o personalitate în cercurile astronomilor.

Așa dar toți aceștia s-au consacrat într-un alt domeniu decît cel pentru care avuseseră o pregătire inițială. Ceea ce a jucat un rol hotărîtor în viața lor a fost disciplina riguroasă pe care și-o impuseseră în anii de studiu, tenacitatea, ascuțirea spiritului de observație. Un studiu temeinic și tenace într-o anumită ramură poate deci avea consecințe fericite într-o direcție pe care nici nu o bănuim în ceasurile de trudă consacrate în copilărie și adolescență.

Dem. POPESCU

10 milioane de călători pe zi

Cu noile sale cartiere de la marginea orașului, Moscova a devenit cel mai mare oraș al lumii. Ea depășește cu 6000 ha. suprafața New-Yorkului, de trei ori aproape pe cea a Londrei și de opt ori Parisul. Potrivit unor calcule făcute, într-o singură zi mijloacele de transport în comun urbane transportă peste 10.000.000 călători. Și e bine de știut că în aceste calcule nu intră taxiurile și camioanele.

Transporturile urbane deservesc peste 200 de itinerarii cu o lungime totală de 3500 km. La sfîrșitul anului în curs, această cifră va fi, firește, depășită. O nouă linie de metrou va lega centrul Moscovei cu noul cartier de locuințe Ceriomușki iar tînărul cartier Mazilovo va fi legat de centrul capitalei printr-o nouă linie, de Arbat. Totodată, cu 1000 de noi autobuze și troleibuze va spori numărul mijloacelor de transport rutiere.

CICA...

...medicii australieni ar fi descoperit o nouă formă de nevroză. Este nevroza celor ce cumpără mărfuri pe credit. De fiecare dată cînd se apropie termenul de plată, „bolnavul" are accese.

...două orașe la intrarea canalului Panama dinspre Oceanul Pacific, orașele Cristobal și Colon, sînt denumite astfel în onoarea lui Cristofor Columb care nu semna altfel decît „Cristobal Colon".

...un general englez, Towsend, putea, printr-o încordare a voinței, să-și oprească bătăile inimii. A murit la 8 zile după ce „reușise" să oprească pentru mai bine de o jumătate de oră bătăile inimii.

Un bărbos în adîncurile oceanului

Cînd se mînia Poseidon, zeul mărilor, învolbura apele cu tridentul său. Dacă ar fi să ne luăm după descrierile anticilor, Poseidon avea barbă, iar tridentul, trei vîrfuri ascuțite la un capăt. O fi servit ca model pentru furculițele de mai tîrziu, sau pentru furcile de gunoi, nu știm. A curs multă apă pe gîrlă de atunci.

Fapt este că la interval de cîteva milenii, cînd oamenii de știință se socoteau atît de buni cunoscători ai faunei și florei oceanelor și mărilor — locul de origine al vieții de pe glob, — încît erau gata, gata, să declare clasificările făcute definitive, oceanul, mai bine zis adîncurile lui, ne-a furnizat o surpriză. Profesorul Artemie Vasilievici Ivanov, de la Universitatea din Leningrad, în cursul unei călătorii științifice cu vasul „Vitez", a descoperit niște forme de viață încă necunoscute, care nu se supun niciunei clasificări cunoscute pînă azi. Ele au fost botezate pogonofore. Denumirea provine de la „pogoni", — barbă în greceșe și „foro" — a purta, în aceeași limbă. Deci ființe purtătoare de barbă.

Profesorul Ivanov a descoperit la mari adîncimi — în oceanele Pacific, Indian, Atlantic, în apropierea țărmurilor Antarctidei, și chiar în Marea Barent, peste 40 de specii de pogonofore.

Corpul acestor ființe ciudate care trăiesc la fundul oceanelor, are forma unei țevi foarte subțiri, cît un fir gros de 1—2 milimetri și lung de 30—40 centimetri. Ca asemănare, cea mai apropiată ar fi tridentul mitologic al lui Poseidon, însă în format mic. Iar termen de comparație: pogonofora e mai lungă decît o șopîrlă și subțire cît un ac de croșetat. La un capăt al corpului are un mănunchi de fire și mai subțiri, care alcătuiesc un fel de „barbă", de unde i se trage și numele.

Printre animalele marine există destul de multe, care au în jurul capului tentacule și antene, dar în cazul pogonoforei, această barbă are alte funcțiuni. În mod obișnuit, tentaculele servesc pentru apucarea hranei, care este introdusă în gură. Pogonofora n-are însă nici gură, nici intestine! Pare de necrezut, deoarece vietatea aceasta, are inimă, sistem circulator al singelui și sistem nervos.

Se pune întrebarea, cum se hrănesc ele? Profesorul Ivanov a reușit să dovedească că acest mănunchi de fire care alcătuiește „barba", de fapt este un aparat digestiv. În această barbă se oprește și se digeră hrana din apa în care trăiește pogonofora.

Recent, profesorului Ivanov i s-a decernat premiul Lenin pentru cercetările lui valoroase în domeniul faunei marine.

Al. PLAIEȘU

Baterie electrică... digestivă

O firmă specializată în producerea lămpilor pentru mine a realizat cea mai mică baterie electrică din lume. Aceasta are un diametru de numai 6 milimetri. Noul produs va fi folosit în cercetările medicale privind tulburările de stomac sau de intestine. În asemenea cazuri bateria în cauză va fi înghițită de bolnav.

Mica mașină care produce un curent de 1-2 volți, poate fi reîncărcată de 8-9 ori.

Teleautografia în U.R.S.S.

Centrala telegrafică din Moscova a transmis primele belinograme (transmiteri ale imaginilor prin telefon) la Orel și Kurgan. În momentul de față, capitala sovietică e legată prin teleautografie de o sută de orașe, 28 dintre acestea fiind în străinătate.

Teleautografia cunoaște un ritm de dezvoltare fără precedent în U.R.S.S. Aproape jumătate din traseul actual a fost stabilit în timpul ultimilor doi ani. În prezent în 6 minute se poate transmite o imagine și un text pe o foaie de hîrtie de 22 x 30 cm.

Teleautograful transmite din ce în ce mai multe telegrame în limbi străine, fotografii, desene tehnice, diagrame, mersurile trenurilor, tăieturi din ziare etc. Peste 150 de aparate, instalate în serviciile meteorologice ale republicilor, teritoriilor și regiunilor primesc hărțile meteorologice.

La atelierul teleautografului Centralei telegrafice s-au realizat cu rezultate bune, încercări de noi aparate de construcție sovietică. Unul din aceste aparate imprimă fotografii pe o foaie de hîrtie obișnuită care nu cere nici o tratare specială.

Înainte de sfîrșitul septenalului, rețeaua teleautografică se va dubla în U.R.S.S. În anul 1966 peste o sută de noi orașe vor fi dotate cu acest mijloc de comunicare.

Unde mergem: la munte sau la mare?

Dicționar balneo-climatic

A

AMARA. Stațiunea este situată în raionul Slobozia, regiunea București, la nordul lacului cu același nume. Climat de stepă. Vara zilele sînt călduroase, nopțile răcoroase. Temperatura medie în timpul verii 21—22 grade. La Amara se tratează următoarele afecțiuni: rinite, faringite, sinuzite, traheo-bronșite, diferite forme de reumatism cronic, insuficiențe glandulare, boli de femei. Stațiunea este contraindicată pentru tuberculoză pulmonară evolutivă, afecțiuni cardio-vasculare, stări de neliniște, insomnii provocate de nevroze, boala lui Basedow și astm. Cura climatică în această regiune produce reacții puternice și rapide în organism. De aceea se cere o mare rezistență a organismului și o dozare atentă a curei.

Nămolul din lacul Amara este asemănător celui din lacurile de la marginea mării. Tratamentul cu nămol este recomandat pentru cei ce suferă de boli ale aparatului locomotor, ale articulațiilor oaselor, mușchilor, tendoanelor, boli ginecologice, ale peritoneului. Asistența medicală este asigurată de un personal medical de specialitate. În stațiune există un club cu bibliotecă, cinematograf.

B

BAZNA. Gara de acces pentru stațiunea Bazna este Mediaș, de unde vizitatorii își continuă drumul pînă în stațiune cu autobuze de transport, care fac curse zilnic. În stațiune predomină un climat plăcut, constant, reconfortant. Stațiunea posedă numeroase izvoare cu ape minerale clorurate, iodurate și bromurate. Un alt factor terapeutic al stațiunii este nămolul de origine minerală. Băile cu ape minerale, ca și tratamentele cu nămoi, au o mare valoare curativă în afecțiuni cronice ca: artrite, spondilite, artrite traumatice etc., afecțiuni cronice ginecologice, boli ale sistemului nervos periferic și afecțiuni cutanate. Ele au o influență pozitivă în tratarea stărilor de astenie, a debilității fizice la copii și a rahitismului. În stațiune este organizată cultura fizică medicală, care contribuind la fortificarea organismului bolnav, face parte integrantă din tratament.

În stațiunea Bazna se desfășoară o intensă activitate cultural-sportivă. Există un club spațios, înzestrat cu o bibliotecă bogată, aparat de radio etc. Vizitatorii pot practica diferite sporturi ca înot, volei, tenis de masă, iar în timpul iernii, schi.

Se pot organiza excursii mai lungi, la Cetatea de Baltă, pe malul Tîrnavei mici, unde există ruinele vechii cetăți stăpînite de Ștefan cel Mare. Se mai pot face excursii în pitoreștile orașe industriale Mediaș și Tîrnăveni.

BAIȚA. Este situată la 2 km. de orașul Gherla, pe șoseaua Cluj — Gherla — Dej — Bistrița. Pe șosea circulă autobuze de două ori pe zi, dimineața și seara. Climatul este caracteristic regiunilor cu păduri de stejar, iernile sînt reci, iar în iulie temperatura cea mai ridicată nu trece de 22 grade. Apele din Băița sînt ușor sulfuroase, hipotone, bicarbonatate și sînt indicate în afecțiuni ale aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic și în afecțiuni cronice ginecologice. În stațiune există un bazin în aer liber. Excursii frumoase se pot face la ruinele cetății Spartacus și la lacul comunei Taga — 18 km depărtare.

BAILE HERCULANE. Așezată în frumoasa vale a riului Cerna, Climatul stațiunii are un caracter de tranziție, de la clima continentală, la clima mediteraniană. În lunile de vară, nopțile sînt răcoroase, iar zilele călduroase.

Stațiunea balneo-climatică Băile Herculane are două secții sanatoriale: secția de reumatologie și secția de neurologie, care tratează afecțiuni cronice ale aparatului locomotor (boli ale articulațiilor oaselor, mușchilor și tendoanelor, reumatismul cronic, artritele și poliartritele), nevralgiile, nefritele, polinefritele infecțioase, afecțiuni ale tubului digestiv, afecțiuni ale aparatului respirator, afecțiuni ale tegumentelor, intoxicații profesionale, boli ginecologice. Sînt contraindicate, în mod special, reumatismele T.B.C,. hipertensiunea arterială, astmul bronșic.

În afară de pavilioanele de băi, stațiunea cuprinde și un pavilion de hidroterapie, o secție de inhalație și aerosoli, precum și o policlinică cu servicii de specialitate. Asistența medicală este asigurată de un personal medical calificat.

Oamenii muncii, veniți pentru tratament în stațiunea Băile Herculane, au posibilitatea să-și petreacă în mod plăcut timpul liber: la club sau la biblioteca înzestrată cu cărți din toate domeniile de activitate, la cinematograf sau la sala de spectacole, ori pe terenurile de volei și fotbal. Excursii de scurtă durată se pot face pe malul drept al Cernei, la Baia Hercule și la izvorul Hygea, la „7 izvoare" și „Crucea Ghizelei".

Gara Herculane se află pe linia ferată București — Timișoara, la 5 km. de Băile Herculane, fiind legată de stațiune printr-o șosea asfaltată pe care circulă autobuze speciale pentru cei ce sosesc cu trenul.

BAILE „1 MAI". Se află la 8 km. de Oradea, la poalele dealului Șimlău, pe versantul de vest al munților Apuseni. Stațiunea are un mare număr de izvoare termale. Izvorul principal are o temperatură de 42 de grade. Acțiunea terapeutică a apelor se datorește termalității și mineralității ei. Nămolul ocupă un loc important în tratamentul complex, care se folosește pe scară largă în această stațiune. Cura externă este indicată în afecțiunile aparatului locomotor, genital, boli funcționale ale sistemului nervos, boli ale aparatului cardiovascular și boli de piele. Cura internă este indicată în gastrite cronice, colecistite cronice, litiază renală și gută. În timpul sezonului echipe culturale dau reprezentații artistice, iar caravana cinematografică din Oradea prezintă săptămînal filme. Oamenii muncii veniți aici la odihnă pot face excursii la băile Victoria „9 Mai", la grota numită „Vulcan". În apropierea stațiunii se poate pescui.

BALȚATEȘTI. La 11 km. de Tg. Neamț și la 28 km. de Piatra Neamț, la marginea satului Bălțătești, se află stațiunea cu același nume. Legătura între stațiune și cele două orașe este asigurată prin autobuze de transport, care fac zilnic curse. Apele minerale din stațiune, cunoscute de peste un secol, conțin cloruri, sulfați, bicarbonat de sodiu, magneziu, calciu și fier. În anii puterii populare băile au fost amenajate, repunîndu-se în funcțiune stabilimentul de băi. Apele din stațiune sînt indicate în afecțiuni cronice ale aparatului locomotor, în gastrite hipoacide, constipație, colite, astenii nervoase. Este contraindicat a se trata cu apă de Bălțătești nevroze de excitație și afecțiunile renale.

Asistența medicală este asigurată de medicul de circumscripție. Vizitatorii au la dispoziție un club spațios, o pistă de popice, stație de radioamplificare și parcul frumos amenajat. De asemenea se pot face excursii la Văratec și Agapia, la Cetatea Neamțului.

BICSAD. Localitatea este situată în pitoreasca vale a Taurului. Altitudine: 178 m. Climat dulce, constant, lipsit de curenți de aer, de variații mari de temperatură. Apele din Bicsad sînt carbogazoase, alcaline, clorurate, sodice, indicate pentru gastrite, anemii, afecțiuni cronice ale ficatului, ale căilor biliare și ale aparatului cardiovascular.

BORȘA. Se află la capătul liniei ferate Sighet—Borșa. Climatul ei este continental, cu veri răcoroase. Izvoarele de ape minerale, destul de răspîndite, sînt caracterizate ca fiind carbogazoase, feruginoase, bicarbonatate, calcice, magneziene, hipotone și sînt folosite în afecțiuni cronice ale tubului digestiv, afecțiuni cronice ale rinichilor și ale căilor urinare.

BORSEC. Stațiunea se găsește peste versantul de vest al munților Gherghiului, într-o vale largă, înconjurată de munți împăduriți. Se merge la stațiune prin Toplița, pe linia Brașov — Gheorghieni. De la Toplița se ajunge cu autobuzul la Borsec, într-o oră. Din Moldova, de la Piatra Neamț, pe șoseaua Tulgheș-Borșec, se poate merge în stațiune după trei ore de drum cu autobuzul.

Climatul Borsecului este subalpin. Baza tratamentului în stațiune o constituie izvoarele de ape minerale. Apa lor este o minunată apă de cură și o foarte bună apă de masă. Borsecul este renumit printre altele pentru băile sale de acid carbonic și nămol, folositoare în stările după miocardite, toxiinfecțioase, hipertensiune sau hipotensiune arterială, angină pectorală și fleboscleroză. Aplicațiile de nămol sînt recomandate în bolile aparatului genito-urinar, reumatism cronic, nevralgii sciatice și unele boli de piele. boli cardiovasculare. În această stațiune se practică cultura fizică medicală, sub îndrumarea unui instructor specialist. În stațiune există sanatorii de boli endocrine, cardiovasculare și digestive, o policlinică balneară. Vizitatorii au la dispoziție șase cluburi, cinci biblioteci și o sală de teatru și cinematograf. Amatorii de sport dispun de terenuri de fotbal, volei, baschet, o pistă dublă de popice etc.

Se pot face excursii minunate pe crestele Făgețelului și Făget. De la plajă, într-o jumătate de oră, se ajunge la o cascadă răcoroasă. De acolo, un drum larg duce cale de 6 km în satul Corbu, unde iubitorii celui mai liniștit sport pot pescui păstrăvi. Excursii mai îndepărtate se pot face la Cheile Bicazului, pe Ceahlău și la Mînăstirea Neamțului.

BUȘTENI. Așezată pe malul drept al Prahovei, la 8 km. distanță de Sinaia, stațiunea Bușteni se află la poalele Munților Caraiman, la o altitudine de 882 m. Pe lîngă climatul întăritor, în Bușteni există și izvoare minerale folosite pentru bolile de stomac, intestin și ficat. Vizitatorii stațiunii au la dispoziție cluburi, biblioteci, săli de festivități, sală de cinema și terenuri sportive. De asemenea ei pot face excursii mici la Azuga (4 km.), Poiana Țapului (2,½ km.) iar de aici la cascada Urlătoarea, Sinaia (8 km.), Predeal (12 km.). Excursii mai mari se pot face la Casa Peștera: prin Valea Albă, Vîrful Caraimanului, Babele — 10 ore; prin Valea Jepilor pe la Cascadă și Babele — 4 ore.

BUZIAȘ. Înconjurat de dealuri acoperite cu podgorii, Buziașul se află la 30 km. de orașul Lugoj și la 2 km. de gara Buziaș. Un automotor circulă de la gară pînă în centrul stațiunii, făcînd legătura cu toate trenurile. Stațiunea se găsește așezată pe terasa superioară a rîului Timiș. Apele din Buziaș se folosesc în boli ale aparatului cardiovascular, ale miocardului, leziuni valvulare, boli ale vaselor și tulburări de circulație. Apele carbogazoase din Buziaș măresc pofta de mîncare, stimulează secreția gastrică, pancreatică și biliară. Datorită fierului pe care îl conțin. ele combat stările anemice.

În cadrul tratamentului balnear complex se aplică, în afară de băi, și gimnastică medicală, cură de teren, masaje medicale, electroterapie, alimentație curativă, tratament medicamentos. Un personal medical de specialitate veghează la aplicarea tratamentului. În stațiunea Buziaș există un club care are o bibliotecă cu cărți în diferite limbi, o sală de lectură, cinematograf, sală de spectacole, stație de radioficare.

(Continuare în numărul viitor)

Spre Cheile Bicazului

PRIMUL COSMONAUT

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL ÎNSUȘI (II)

Satul nostru era în acel timp rupt de restul lumii. Nimeni nu știa ce se întîmplă pe front. Într-o zi însă, deasupra satului a zburat un avion și a aruncat foi volante. Asemenea unui stol de porumbei albi, foile au plutit mult timp în văzduh și în sfîrșit au căzut dincolo de barieră, pe lunca înzăpezită. Am pus și eu mîna pe una și am privit-o pe ascuns. Avea un desen: un morman de oranji, iar deasupra un corb cu mutra lui Hitler. Textul era rusesc. De citit nu puteam să-l citesc. Am privit în jur dacă nu sînt fasciști prin apropiere, căci pentru foile volante ei pedepseau cu multă asprime, am ascuns-o la sîn și fuga spre bordei. Acolo era Zoia. A citit și a izbucnit, plină de bucurie:

— Iurka, știi ce victorie au obținut ai noștri?

În foaia volantă se vorbea despre înfrîngerea hitleriștilor la Stalingrad. Bucuria noastră nu mai cunoștea margini. În toate bordeiele se vorbea numai despre înfrîngerea fasciștilor.

În curînd și pe frontul din apropierea satului nostru au început mișcări. Începuse ofensiva trupelor sovietice. Chiar atunci SS-iștii i-au ridicat pe Valentin și pe Zoia și, împreună cu alte fete și băieți, i-au mînat spre apus, în Germania. Mama, împreună cu alte femei, au alergat mult timp după coloană și își frîngeau mîinile, în timp ce soldații le alungau cu paturile puștilor și asmuțeau cîinii împotriva lor.

O cumplită nenorocire ne-a lovit. Nu numai pe noi. Satul întreg era scăldat în lacrimi. Căci din fiecare familie fasciștii ridicaseră pe cineva.

Însă durerea nu poate fi fără sfîrșit. A venit și bucuria, și încă ce bucurie! Odată, la miezul nopții, în bordeiul nostru au intrat doi oameni în scurte îmblănite, cu căciuli cu clape și purtînd arme automate. I-au dat tatei de fumat și au început să-l întrebe de una, de alta. Erau cercetașii noștri. Primul grup de recunoaștere sovietic. Nici noi n-aveam ce mînca, însă mama s-a îngrijit ca să-i ospăteze.

Cercetașii au plecat tot așa de tîptil precum apăruseră. Ca în vis. A doua zi dimineața l-am întrebat pe tatăl meu despre ei. El însă m-a privit, șiret, a zîmbit și mi-a răspuns:

— Și mie mi se pare că n-a fost decît un vis...

A doua zi, nemții au părăsit satul. Tata a ieșit în întîmpinarea ostașilor noștri și le-a arătat unde au minat fasciștii drumul. În tot timpul nopții el i-a observat pe furiș pe geniștii fasciști. Colonelul nostru, care purta o căciulă caucaziană de miel și avea epoleți de culoare verde pe umăr, i-a exprimat tatălui meu mulțumiri și l-a sărutat ca pe un ostaș.

Tata a plecat în armată. Am rămas trei: mama, eu și Borka. Femeile și adolescenții făceau acum toate treburile în colhoz. După o întrerupere de doi ani, am mers din nou la școală. Pentru patru clase aveam o singură învățătoare — pe Xenia Gherasimovna Filippova. Într-o singură încăpere învățau, în același timp, clasele I și III. Iar atunci cînd terminam noi întrau clasele II și IV. N-aveam nici cerneală, nici creioane, nici caiete. O tablă neagră am găsit noi, dar cretă nu. De scris am învățat pe ziare vechi. Cînd reușeam să facem rost de hîrtie de împachetat sau de tapete vechi, ne bucuram cu toții. La lecția de aritmetică nu mai socoteam cu bețișoare, ci cu tuburi de cartușe. Noi, băieții, aveam toate buzunarele burdușite cu astfel de tuburi.

De la fratele mai mare și de la sora n-am avut timp îndelungat nici o veste. Însă cei care fugiseră din captivitate și se întorseseră în sat ne-au povestit că Valentin și Zoia au fugit și ei și au luptat în Armata Sovietică. Curînd am primit un plic triunghiular, cu stampila poștei militare și silabisind i-am citit mamei ce scria Zoia. Scria că face serviciu ca veterinar într-o unitate de cavalerie. Apoi ne-a sosit și o scrisoare de la Valentin. Lupta împotriva fasciștilor pe un tanc. Era trăgător. M-am bucurat că fratele și sora trăiesc. Și mai mult m-am bucurat că îi bat pe hitleriști, de la care am avut atîta de suferit.

Tata nu a mers departe cu armata. Era șchiop încă din tinerețe, iar în timpul nemților, din cauza foametei a început să sufere și de stomac. A ajuns într-un spital militar din orașul Gjatsk și acolo a rămas să facă servici ca necombatant.

Războiul dura mult, părea că ține de o veșnicie. Și fiecăruia sufletul îi era cătrănit, căci fiecare avea pe cineva apropiat pe front.

Poștașul era oaspetele cel mai așteptat în orice bordei. În fiecare zi aducea vești, bune sau triste. Unul a fost decorat, altul ucis.

În clasa noastră era atîrnată pe perete o hartă veche a Europei. După lecții, o împînzeam cu stegulețe roșii, care marcau ofensiva victorioasă a trupelor noastre.

Sub influența victoriilor Armatei Sovietice, în țările din Europa ia amploare mișcarea de rezistență, se desfășoară lupta de partizani, se prăbușește spatele frontului Germaniei fasciste.

Ore la rînd stăteam în fața hărții. Geografia o învățam după comunicatele „Biroului sovietic de informațiuni".

N-aveam manuale și mulți băieți au învățat să citească după „Regulamentul de luptă al infanteriei", pe care ostașii îl lăsaseră undeva la sovietul sătesc.

Și deși multe lucruri din regulament nu erau pe înțelesul nostru, cartea a plăcut elevilor, ea cerea fiecăruia ordine și disciplină.

Așteptam cu toții sfîrșitul războiului. Și iată, într-o zi, mama a venit într-un suflet de la sovietul sătesc. Mirosea a pămînt reavăn. M-a îmbrățișat, m-a sărutat:

— Hitler kaput, trupele noastre au luat Berlinul!

Am fugit în stradă. Timpul era frumos. Era primăvară. Livezile erau în floare. Deasupra noastră strălucea un cer albastru, iar ciocîrliile ciripeau. Atîtea vești plăcute, atîtea gînduri pline de bucurie, încît m-a apucat ameteala. Așteptam grabnica întoarcere a surorii și a fratelui meu. Începea o viață nouă, neumbrită de nimic, plină de lumină, de soare. Din copilărie iubesc soarele.

S-a terminat războiul și tatăl meu a fost lăsat la Gjatsk să lucreze la reconstrucția lui. A transportat în oraș vechea noastră căsuță și acolo a montat-o din nou. Am început să locuim în orașul Gjatsk, pe strada Leningrad. Aveam și altă școală acum. Am fost primit în clasa a III-a a școlii elementare de pe lîngă școala pedagogică. Era o școală care pregătea cadre didactice pentru clasele I—IV. Viitorii pedagogi făceau practică în școala noastră de patru clase.

Ne preda o învățătoare tinerică, Nina Vasilievna Lebedeva. Om cult, plin de atenție, care citise mult, ea se interesa de fiecare din noi. Preda toate obiectele. După notele pe care le primeam, își semna că învățam bine. Nina Vasilievna ne povestea de multe ori despre Lenin, ne arăta o cărticică în care se găsea un tabel cu notele gimnazistului Volodia Ulianov. Numai note de cinci, 5 pe toată linia.

— Și voi, băieți, trebuie să învățați tot atît de bine — spunea Nina Vasilievna.

Colegii mei de clasă desenau portrete ale lui Vladimir Ilici, compuneau versuri despre el. Mulți din clasa noastră desenau, scriau compoziții. Eu însă, nu aveam aptitudini pentru aceasta, îmi plăcea mai mult aritmetica. Școala noastră era o școală bună, iar copiii silitori. Mulți dintre ei n-aveau tată, tații lor căzuseră în război, iar mulți erau orfani de ambii părinți. Fiecare dintre ei suferise mult în timpul războiului, văzuse grozăviile săvîrșite de ocupanți, încercase suferințele pricinuite de foamete și de nedreptate — tot ce nu se poate uita, nici ierta. Cu timpul copiii devin oameni mari.

Trecuseră doar doi ani și am dat primele examene din viața mea, la limba rusă și aritmetică. Am trecut la altă școală, în clasa cincea. Acolo am fost primit în organizația de pionieri. La casa pionierilor am făcut parte din orchestra de suflători, din cercul dramatic, participam la spectacolele date de școală.

În acest timp mi-a căzut sub mîini o cărticică care mi-a lăsat o amintire luminoasă pentru toată viața. Era povestirea lui Lev Tolstoi „Prizonierul din Caucaz". Mi-a plăcut foarte mult ofițerul rus Jilin, curajul și perseverența sa. Un astfel de om n-o să se piardă nicăieri. Căzut în prizonierat, Jilin a fugit, ba încă l-a mai ajutat și pe Kostilin, un om slab de înger. Și Dina tătăroaica era un personaj minunat. Reciteam povestirea și comparam mereu pe eroii ei cu oamenii din jurul meu. Și fratele meu Valentin fugise din prizonierat. Găseam în el trăsături asemănătoare cu ale lui Jilin, pe care îl îndrăgisem.

Literatura rusă ne era predată de Olga Stepanovna Raievskaia, diriginta clasei, o femeie plină de atenție și grijă față de noi. Era în ea ceva ce o făcea să semene cu mama noastră — exigență, blîndețe, severitate și bunătate. Ea ne-a insuflat dragoste pentru limba rusă, ne-a învățat să respectăm cartea, ne-a ajutat să înțelegem cele citite. De la ea am aflat cum au lucrat Pușkin și Lermontov, ce om a fost Gogol, cum și-a scris fabulele moș Krîlov. Declamam din Gorki: „Albastrosul țipă, zboară asemenea unui fulger negru, se-nfige ca săgeata-n nori și-și lovește în spume aripa".

Învățam împreună băieți și fete. Eram o clasă unită. În a VI-a am fost ales șeful clasei. Am fost atunci și sînt și acuma prieten cu Valea Petrov, cu Jenea Vasiliev. Erau tovarăși excelenți. Ne ajutam la lecții. Petrov este și acum acolo, la Gjatsk, lucrează ca tehnician la lucrările de ameliorări forestiere. Vasiliev se află undeva la Moscova, o să trebuiască neapărat să-l găsesc acum. Eram prieteni cu Tonia Durasova. O fată drăguță, dornică de a ști, cu privirea limpede, deschisă. Acum este vînzătoare într-un magazin din Gjatsk. Fizica o preda Lev Mihailovici Bespalov. Ce om interesant! Se-ntorsese din armată și mergea îmbrăcat într-o tunică militară, fără epoleți. În armată a făcut serviciul într-o unitate de aviație, ca ofițer cu navigația sau trăgător aerian-radiofonist. Avea vreo 30 de ani. Însă pe chipul lui se putea citi că a văzut multe, a îndurat multe.

Iuri Gagarin pe cînd exercita meseria de turnător

În micul cabinet de fizică al școlii, Lev Mihailovici ne-a arătat experiențe care păreau curată vrăjitorie. Umplea o sticlă cu apă, o scotea afară în ger și sticla crăpa ca o grenadă. Sau își trecea pieptenele prin păr și noi auzeam pocnituri, vedeam scînteieri albastre. Știa să ne stîrnească interesul și noi învățam la fel de ușor legile fizicii, ca și versurile. La fiecare lecție a sa aflam ceva nou, interesant. El a fost primul care ne-a explicat busola și cea mai simplă mașină electrică. De la el am aflat cum mărul care a căzut l-a ajutat pe Newton să descopere legea atracției universale. Pe atunci, firește, nici nu putea să-mi treacă prin cap că voi lupta cu natura și înfrîngînd forțele acestei legi, am să mă desprind de pămînt, însă mă cuprinseseră de pe atunci vagi presimțiri, așteptarea a ceva nelămurit.

În școală, pionierii organizaseră un cerc de tehnică. Animatorul său era Lev Mihailovici. Am construit un aeromodel, am făcut rost de un motoraș cu benzină, l-am instalat pe un fuselaj meșterit din stuf, cu clei de caseină, i-am fixat aripile. Ce bucurie a fost cînd aeromodelul s-a înălțat în văzduh! Împreună cu noi s-a bucurat și profesoara de matematică, Komarova, și directorul de studii, Iraida Dmitrievna Troițkaia, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. Lev Mihailovici ne-a promis aproape cu seriozitate:

— Voi băieți, o să ajungeți aviatori...

În rîndurile clasei muncitoare

După ce am terminat la Gjatsk șase clase ale școlii medii, m-am gîndit la drumul pe care aveam să-l urmez. Voiam firește să învăț mai departe dar știam că tatăl și mama mea nu-mi vor putea asigura studii superioare. Veniturile lor nu erau mari și eram șase în familie. M-am gîndit cu toată seriozitatea că la început va trebui să învăț o meserie, să am o calificare, să intru la fabrică, iar apoi să continui să învăț. Așa a făcut doar și generația mai veche, cei care au ridicat Dneproghesul și Magnitogorskul, care au construit calea ferată trans-siberiană, au ridicat orașul Komsomolsk pe Amur. Dar și acum, după război, mulți făceau la fel.

Toate acestea le-am chibzuit de unul singur. N-aveam cu cine să mă sfătuiesc. Mama, desigur că nu m-ar fi lăsat. Pentru ea mai eram un copil. Însă hotărîsem dacă plec din Gjatsk atunci să plec numai la Moscova. Fără s-o fi cunoscut, eram îndrăgostit de capitala noastră, strîngeam ilustrate cu vederi ale turnurilor Kremlinului, ale podurilor peste rîul Moscova, ale monumentelor sale. Deși n-am desenat niciodată, aș fi vrut să vizitez galeriile Tretiakov. Visam să trec prin Piața Roșie, să-mi plec capul în fața mausoleului marelui Lenin.

La Moscova aveam și o șansă. Acolo locuia fratele tatălui, Saveli Ivanovici, care lucra la un oficiu de construcții. Avea două fiice: Antonina și Lidia, verișoarele mele. Cînd am spus acasă că vreau să plec la unchiul Saveli, mama a început să plîngă. Tata s-a gîndit puțin și a spus:

— Te-ai gîndit la un lucru bun, Iurka. Pleacă... Nimeni nu s-a pierdut încă la Moscova.

Profesorii mă povățuiau altfel: ar trebui, ziceau ei, să termini șapte clase. Însă de pe atunci mă obișnuisem să nu-mi schimb hotărîrile luate. În tren mă frămîntam: cum voi fi primit la Moscova? Unchiul meu avea un venit modest și pe neașteptate vine o gură în plus. Dar am fost primit bine, aș putea să spun chiar foarte bine. Verișoarele mele s-au bucurat foarte mult.

În primele zile mi-au arătat capitala, cu tot ce are mai frumos, apoi Tonia m-a dus la fabrica de mașini agricole din Liuberți. Acolo, la Liuberți, la școala de meserii, se primeau elevi. Încă la Gjatsk hotărîsem să învăț strungăria sau cel puțin să devin lăcătuș. Aici însă a trebuit să aflu următorul lucru: la secția strungărie și lăcătușărie sînt primiți numai absolvenți a șapte clase. N-aveam decît șase clase. Îmi venea să plîng.

— Nu te-ntristа băiete, — mi-a spus directorul școlii de meserii. O să te primim la turnătorie... Ai văzut monumentul lui Pușkin din Moscova? Acesta, frățioare, este lucrul turnătorilor.

Argumentul m-a convins îndată și am consimțit: mă fac turnător.

Examenul de admitere n-a fost greu. L-am luat, am fost primit. Mi s-a dat prima uniformă din viața mea: o șapcă cu emblema muncitorească, o bluză croită pe măsura mea, pantaloni, ghete, o manta, o curea cu cataramă strălucitoare. Toate acestea mă făceau să arăt altfel. În aceeași zi, cu ultimii mei bani, m-am fotografiat. Cînd m-am uitat la fotografie, nu m-am mai recunoscut: sînt eu sau e altul? Fotografiile le-am trimis firește acasă și prietenilor: priviți, carevasăzică, admirați-mă, parcă aș fi ofițer!

(Continuare în numărul viitor)

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

— Tăticule, a fost administratorul să-ți ceară cota pentru lift. — Să aștepte — mi-a răspuns tata — e primăvară și e bine să facem puțin sport, urcînd pe scară.

„Năică — mi-a spus tata — dacă administratorul cere cota pentru păcură să-i spui că afară e cald și mai avem timp pentru aprovizionarea cu păcură".

— Tăticule, a fost azi administratorul pentru plata luminii pe scară. — Să aștepte — îmi răspunse tata — ziua e din ce în ce mai mare și nu-i nevoie de lumină.

„Năică — m-a întrebat azi tata — de ce nu curge apa la baie? — Păi a fost administratorul și a spus că putem să ne lipsim, pentru că afară plouă și e apă destulă.

meridiane

ECONOMII...

După cum se știe criza finanțelor americane, agravată în mod deosebit în lunile din urmă, se datorește și marilor cheltuieli necesitate de menținerea unor importante forțe militare americane la bazele militare situate peste hotarele țării.

S-au încercat fel și fel de metode pentru a se opri scurgerea aurului și devalorizarea dolarului. Toate, neatingînd fondul problemei, nu au putut împiedica existența în continuare a unui deficit cronic al balanței economice a Statelor Unite.

De cîteva zile s-a anunțat o nouă măsură. Pentru a face economii, specifică agențiile de presă, forțele americane din Europa vor fi aprovizionate cu cărbuni direct din Statele Unite! Această măsură ciudată a fost luată pentru a se atenua scurgerea de devize din tezaurul american.

Precizăm însă că acest cărbune costă cu 25 la sută mai mult decît combustibilul care ar fi fost achiziționat din țările în care staționează trupele americane...

Cei ce au luat această măsură speră că prin intermediul ei va fi acordat și sprijin industriei miniere americane. Ei se fac însă a nu observa că această afacere va fi acoperită, în fond, tot de către contribuabilul american. Cărbunele costînd cu 25 la sută mai mult, banii vor intra, într-o cantitate mai mare, în casele monopoliștilor americani iar nu ale unor monopoliști străini. Aceasta e toată diferența!

Va fi interesant însă de urmărit care va fi reacția cercurilor economice din Europa occidentală. Măsura vine tocmai într-o perioadă în care afacerile nu merg tocmai strălucit iar multe mine de cărbuni s-au închis din cauza crizei economice.

Cu acest prilej, în Occident, probabil că mulți oameni își vor aminti că nu se întîmplă pentru prima dată cînd cărbunele trece Oceanul în loc să fie folosit combustibilul produs în țările respective. Nu odată, în cadrul unor înrobitoare acorduri economice, monopoliștii americani au impus „aliaților" lor vest-europeni cumpărarea cărbunelui din S.U.A.

Doi hitleriști — un singur program:

C R I M A !

GLOBKE : a inițiat legile rasiste.

EICHMANN : le-a executat.

GLOBKE : secretar de stat al lui Adenauer.

EICHMANN : pe banca acuzaților.

Oricît s-au străduit autoritățile din Izrael (pentru a fi pe placul Bonn-ului) și avocatul vest-german Servatius, ca în procesul criminalului nazist Eichmann să nu fie rostit numele lui Hans Globke — ieri colaborator direct al ucigașului de pe banca acuzării, azi secretar de stat și mîna dreaptă a lui Adenauer — inevitabilul s-a întîmplat. In sala tribunalului de la Ierusalim s-a vorbit despre Globke, inițiatorul și promotorul legilor rasiste de la Nürnberg, de tristă faimă, pe baza cărora Eichmann a asasinat mai multe milioane de oameni nevinovați.

Despre Globke a vorbit în fața instanței martorul vest-german, protopopul Grüber. Apoi numele său a fost citat în legătură cu unul din documentele acuzatoare, prezentate în proces, chiar de către procuratură. E vorba de stenograma unei conferințe la care a participat și Globke în calitate de „referent pentru problemele evreiești" al secției I din Ministerul de Interne hitlerist. Pe lista participanților la conferință, inclusă în document, numele său figurează imediat după numele directorului ministerial al secției I, Hering, cel ce a prezidat această conferință unde a fost pregătită hotărîrea ulterioară de „soluționare finală a problemei evreiești" — adică crimele în masă săvîrșite de Eichmann.

Chiar și presa vest-germană care a tăcut pînă acum, a început să ceară fățiș luarea unor măsuri împotriva complicilor lui Eichmann (despre care Adenauer a afirmat recent în public : „nu pot decît să declar încă odată că dl. Globke se bucură acum ca și înainte de încrederea mea nelimitată"). „Ce fel de tapte mai trebuie să devină publice — scrie ziarul vest-german — „Westfälische Rundschau" — pînă cînd guvernul va trage linia de despărțire între el și un funcționar a cărui existență dăunează prestigiului german, mai mult decît își închipuie cei de la Bonn. Perseverența încăpățînată cu care cancelarul federal Adenauer îl mai menține și acum pe secretarul său de stat în serviciu, se transformă într-un scandal de proporții mondiale".

DEBARCAREA ÎN CUBA

POVESTIRE ADEVARATĂ DE FERNANDO SANCHEZ AMAYA

Autorul povestirii pe care o publicăm în revista noastră, scriitorul cuban Fernando Sanchez Amaya, este unul dintre cei 82 de oameni care, la sfîrșitul lui noiembrie 1956 au debarcat în Cuba, sub comanda lui Fidel Castro, pentru a începe lupta finală împotriva sîngerosului regim de dictatură al lui Fulgencio Batista.

Motoarele au început să se rotească la orele unu și jumătate din noaptea spre sîmbătă 25 noiembrie. Era ziua fixată și nu mai puteam aștepta. Navigăm spre larg cu lumina stinsă și fără permis de ieșire. Golful Mexico a primit barca noastră lungă de 62 de picioare cu valuri masive, care ironizau parcă îndrăzneala. Stăteam strîns înghesuiți, cot la cot.

— Ascultă, cine ești tu ?

— Eu sînt Tizio, dar tu ?

— Eu sînt Caio, dar acesta de alături cine e ?

— Sempronio.

— Bine ! Dă mîna încoa !...

În întuneric, strîngeri de mînă, bucurie și apoi liniște.

— Cine e ?

— Fulano...

— Așa, cine putea să fie ?

— Domnilor, liniște !

Coasta se depărtase. Am aprins luminile. Ne-am privit în față, după care am cîntat imnul nostru de luptă. Entuziasm, desigur. Apoi liniște și îngrijorare. Marea se înfuriase. Barca noastră dansa în toate părțile, valurile o săltau încoace și încolo. Aproape nici unul din noi nu era marinar. Nu știam că lupii de mare saltă în tactul valurilor...

Multora li s-a făcut rău. Pastilele împotriva răului de mare mergeau din mînă în mînă. Medicul era Enrico Guevara iar pastilele erau cele prescrise, dar ele nu au slujit la mare lucru. În zorii zilei ne-am numărat : cîți rezistaseră la răul de mare ? Destul de puțini ; puteai să-i numeri pe degetele unei singure mîini.

Zorile, ziua, apoi noaptea. Ne pregătiserăm să luptăm împotriva oricărui gen de adversari, afară de elementele naturii. În cele din urmă furtuna s-a potolit și ne-am înfășurat, cu drapelele care au filfîit prea mult în colțurile bărcii, înghesuiți unul în altul, pentru a dormi sau a încerca măcar să dormim. Fidel dormea într-o cabină de la pupă. Se-nțelege că este un termen binevoitor acesta de „cabină", căci de fapt era vorba doar de o deschizătură plină pînă la refuz cu arme, pachete, ranițe, cu oameni întinși sau șezînd încovoiați.

A fost o zi lungă — de fapt șapte zile în șir — răstimp în care am mîncat numai tartine cu șuncă, portocale, lapte și pastile de vitamine. Apoi ne-am împărțit sarcinile, ca într-o unitate militară obișnuită. Fidel a încredințat fraților Fuentes, — lui Gino „italianul", lui Candido Gonzales și lui Luis Arcos, sarcina de a pregăti armele. Am pus la pupa două tunuri antitanc. În ziua premergătoare debarcării am început pregătirile necesare pentru aceasta. Am aruncat hainele civile, am îmbrăcat uniformele și am primit armele unse și gata de a fi puse în acțiune. Marea era ca o farfurie albastră. Cerul plin de stele era ca o pagină plină de cuvinte. În urma bărcii pluteau tot mai multe ghete, cămăși, pantaloni pe care le aruncaserăm — părea un adevărat naufragiu.

Apoi ne-am distribuit sarcinile operative, gradele. A fost mai mult o formalitate, deoarece toți cei 82 din barcă se aflau la post spre a funcționa ca ofițeri, dar era totuși necesară o anumită ordine militară, o ierarhie. Tabloul a fost acesta : statul major : Fidel Castro, Juan Manuel Marquez, Faustino Perez Hernandez, Antonio Lopez, Jesús Reyes, Candido Gonzales, Onelio Pinó, Roberto Roque, Jesús Montanè, Cézar Gomez Mejia del Castillo y Moya.

Intendența: Pablo Diaz și doi ajutori : Armando Guao și Felix El Muza. Acesta din urmă era cel mai bine dispus dintre noi toți. Promisese să scrie un reportaj extraordinar după victorie, asupra „nesfîrșitei zile" a călătoriei...

Sănătatea : doctor Ernesto Guevara.

Apoi grosul : trei plutoane alcătuite din 22 de oameni fiecare. Avangarda, comandată de José Smith Comas, plutonul de centru, comandat de Juan Almeida, ariergarda, comandată de Raul Castro, toți trei cu gradul de căpitan. Eu eram locotenent în plutonul de centru.

Obiectivul nostru era masivul muntos Sierra Maestra. Nu ne-am gîndit nici un singur moment să începem prin a ataca garnizoane mici sau de-a dreptul armata. Pentru cazul că am fi întîlnit formațiuni răzlețe ale armatei, instrucțiunile lui Fidel erau acestea : mai întîi să le invităm să se predea, apoi să urmeze o demonstrație a volumului focului, iar la urmă să mergem mai departe. Celor care se predau trebuia să le oferim posibilitatea, fie de a se înrola în rîndurile noastre, fie de a se întoarce acasă. Am fost avertizați să fim gata să neutralizăm pe cei care ar fi vrut să profite de momentele de confuzie, pentru a prăda sau a se deda la acte de violență față de populație. Nici unul nu a fost autorizat să-și facă dreptate singur. Aceste ordine au fost urmate întocmai.

La orele patru după masă, îndreptam prora către uscat. Căpitanul Roque a păsit pe acoperișul cabinei și, sprijinindu-se de stîlpul antenei, începu să privească țintă întunericul profund, noaptea ca de cerneală.

— Un om în apă !

Căpitanul Roque căzuse de pe acoperiș. Marea se înfuriase și barca era săltată din nou în toate direcțiile, ca-n prima zi. Au fost momente de spaimă...

Am hotărît să aprindem reflectorul, dar am descoperit că benzina se terminase. L-am pescuit pe om din mare, întinzîndu-i pari și funii.

Plaja. Pămînt cuban. Mica barcă a alunecat domol, cu motoarele oprite. Am simțit cum zgîrie nisipul. Ne aflam în punctul numit „Le Colorate", în zona Capo Cruz a municipiului Niquero, din regiunea Orientală. Am debarcat cu apa pînă la gît într-un șir „indian", cu armele deasupra capului. Copacii păreau semănați în mare. Pădurea se năștea parcă de-a dreptul din apă. A fost o debarcare grea, complicată ; alunecam în noroi, armele se-ncurcau în ramuri, iar picioarele în rădăcinile ascunse sub apa tulbure. Spinii erau ascuțiți ca acele, zgîriindu-ne pe față.

Trei ore de mers. Înaintaserăm numai 400 de metri. Apoi, deodată, pămîntul deveni mai ferm sub picioare, iarba tot mai abundentă. În acel moment, de la țărm sosi pînă la noi ecoul unei detunături. O canonieră de coastă a marinei de război trăgea împotriva bărcii noastre. Un avion o imita. Timp de o jumătate de oră nu au conținut să tragă orbește, furibund, inutil. Era pentru prima dată cînd mulți dintre noi ascultam, în afara unui cinematograf, glasul furios al mitralierelor unui avion și bombele care cădeau prin văzduh ca fructele dintr-un arbore imens de înalt...

Atacul avionului și al canonierei de coastă a deschis o paranteză în atmosfera de calm din prima zi a sosirii noastre pe pămînt cuban. Ne-am reorganizat și am mers mai departe, spre munții Sierra Maestra. Un țăran, speriat de bombe, ne-a zărit și s-a oferit să ne călăuzească. Debarcaserăm, de fapt, destul de departe de punctul fixat. O greșeală de calcul. Trebuia să ne grăbim, să ajungem în munții Sierra Maestra...

Era data de 1 decembrie 1956.

Curînd am întîlnit primele semne de viață : mici gospodării ospitaliere. Țăranii ne-au primit cu brațele deschise, ne-au oferit țigări, cafea, miere, apă. Mîncarea cea mai consistentă pe care am luat-o a fost totuși mierea.

Am căutat să cumpărăm altceva, dar țăranii nu puteau să ne ofere mare lucru. Mizeria și foamea făcuseră de mult ca pe piață să nu mai rămînă nimic. Le-am oferit bani, dar dispuneam numai de monedă mexicană și „guajiros" *) au acceptat-o doar ca amintire.

Fidel întrebă pe un cetățean de vreo 40 de ani :

— Vino-ncoace, prietene ; cum te numești dumneata ?

— Mă numesc Fulano de Tal.

— Cu ce te ocupi ?

— Sînt tăietor de lemne, domnule.

— Cît cîștigi ?

— Șaizeci de centime pentru mine, soție și patru copii.

— Atunci uite, prietene, noi luptăm pentru ca această stare de lucruri să ia sfîrșit. De cînd sîntem în marș nu am văzut nici o școală. În schimb am întîlnit mai bine de o sută de copii înfometați care trăiesc aici, cu părinții lor, într-o stare înapoiată, în timp ce în orașe domnii se-mbogățesc. Vrem ca această stare de lucruri să ia sfîrșit. Înțelegi ?

— Să dea dumnezeu; înțeleg.

Ne-am despărțit, căci se-ntuneca și am pornit din nou în marș. Noaptea era neagră, fără lună, neagră cum au fost după aceea atîtea altele. Mergeam strîns unii după alții, ținînd într-o mînă arma, iar în cealaltă umărul tovarășului dinainte.

Întunericul era adînc, nu fumam și mergeam aproape în virful picioarelor. Am făcut tabără numai la ora unu și jumătate noaptea. La apel lipsea Luis Crespo. Făcea parte din grupul de avangardă și de bună seamă pierduse contactul cu noi. Mergeam ghemuiți unul în altul, cu un ochi închis și cu celălalt deschis. O împușcătură.

Liniște. Consemnul era să nu tragem fără ordin, cu nici un preț. Întunericul era profund. Nu se simțea decît respirația oamenilor. O altă împușcătură la dreapta. Nimic...

Pe Luis Crespo l-am regăsit cîteva zile mai tîrziu. Se pierduse în pădure și s-a dus să-și caute niște rude, țărani din partea locului, iar aceștia l-au ajutat să ne găsească. Peste tot țăranii dăduseră de altfel de știre și populația aflase că sosiserăm. Avioanele ne urmăreau din văzduh și pîrîoleau pămîntul în jurul nostru, aruncînd bombe în puținele centre locuite, distrugînd gospodării, masacrînd animalele, distrugînd chesoanele cu apă, într-un cuvînt căutînd să terorizeze pe țărani pentru ca să nu ne vină în ajutor. Se înțelege, rezultatul era tocmai opus...

Optzeci și doi de oameni în pădure și în munți. Era inevitabil ca să ne ia în zeflemea, în batjocură, să rîdă de noi. Primejdia era mare. Era vorba de propria noastră viață și riscam ca, fără disciplină, să facem să eșueze expediția. Într-o noapte, pe neprevăzute, Fidel s-a postat în fața noastră pe țărmul unui riu repede.

— Este doar o patrulă, nimica toată — făcu el furios, dar cu voce scăzută. Dar cine vorbește cu voce tare? Liniște!

— Să-și spună numele acela care a vorbit cu voce tare. Iarăși liniște.

— Cine comandă această companie?

— Eu.

— Cine-i acest eu?

— Eu, Raul Castro.

— Căpitanul Raul Castro este imediat destituit. Să ia comanda ofițerul secund.

Disciplina, disciplina revoluționară pe care începeam s-o învățăm!

trestie în apropiere de „Allegria del Pio". Am rămas șapte oameni, strînși uniți, după două ore de luptă. Aeroplanele au intervenit spre a susține pe soldați, iar deodată creștetul munților s-a înflăcărat parcă de văpaie. Studiem situația și hotărîm să înaintăm cu orice preț către Sierra. In spatele nostru încep să pîrjolească flăcările. Soldații lui Batista au dat foc trestiei. Ca fulgerul ne trece prin minte tabloul îngrozitor care se pregătește: răniții care nu vor putea să iasă din acest impas vor arde de vii. Mergem fără zgomot tîrînd după noi pe Suarez, rănit.

Noapte. Intuneric de păcură, pătat de limbile roșietice ale incendiului. Mergem fără să știm acum bine încotro. Focuri de armă sporadice întrerup liniștea. Petrecem noaptea cu arma în mînă, cu degetul pe trăgaci. Cum ne vom putea regăsi? Am pierdut contactul în acea primă noapte de infern și micul nostru corp expediționar s-a fărămițat, s-a dispersat. Grup după grup, armata lui Batista a scos din luptă jumătate din expediție. Extenuați de oboseală, înnebuniți de sete, așa au murit (masacrați în mod bestial de bandele sîngerosu-

La orele șapte, în dimineața zilei de 5 decembrie, am făcut tabăra într-un loc numit „L'Allegria del Pio", o văgăună unde ni se părea că sîntem în siguranță.

La orele patru fără un sfert, ne-am pregătit să mergem mai departe. Am început să mă pregătesc și eu. Imi încalț ghetele, îmi controlez ranița, examinez arma telescop, îmi termin de fumat țigara, împreună cu tovarășul meu Arsenio.

Imi aduc aminte de el, de Arsenio răsucindu-și mustățile, stînd alături de mine gînditor. A fost ultima dată cînd l-am mai văzut.

Un foc de armă. Apoi, la dreapta, un foc intens de arme automate. Totul a durat un sfert de oră. Acum eram gata de a pleca la atac, dar situația nu era încă destul de limpede. Am simțit că cineva îmi atingea piciorul. Era căpitanul Almeida. Mi-a spus că dă o fugă pînă la statul major și m-a rugat să-l aștept.

— Bine Juan, dar du-te repede. S-a întors să privească în altă parte.

— Nu mai sînt acolo tovarășii noștri. Se retrag.

Mi-am adus aminte de consemn: mai întîi să ajungem în Sierra; să evităm, pentru moment, ciocniri cu forțele armate ale lui Batista...

Focul continua. Trecea peste noi un adevărat nor de plumb. Proiectilele rupeau în bucăți ramurile de deasupra capetelor noastre. Un copac putrezit constituia singura mea apărare, locul meu de observație. Trecură cîțiva tovarăși. Printre aceștia și Renè Reyne.

— Unde se află?

— Aici în față.

Ne-am unit cu ei și în curînd am văzut că apar dintre copaci cam o sută de soldați de-ai lui Batista care trăgeau în toate direcțiile. Unui tovarăș i-a scăpat arma din mînă. M-am întors. Cotul îi fusese rupt în două. Era Raul Suarez, student la secția politehnică de la universitatea din Havana. Puțin mai departe, micul mexican Alfonso Guillen Celaya, student de la politehnica din Mexico, își întindea o mînă către doctorul Guevara: fusese rănit.

— Incetați focul, strigară cei ai lui Batista.

Rafalele s-au rărit. Impușcăturile au devenit tot mai izolate. Apoi liniște.

— Predați-vă, predați-vă !

— Veniți și ne luați prizonieri, răspunserăm noi.

Focul a început din nou. Evaristo Montes de Oca fugea spre noi, ținîndu-se cît mai aproape de pămînt. Din cînd în cînd se oprea, îngenunchea și trăgea spre pădure.

Ne retrăgeam spre un cîmp de

La orele șapte, în dimineața zilei de 5 decembrie, am făcut tabăra într-un loc numit „L'Allegria del Pio", o văgăună unde ni se părea că sîntem în siguranță.

La orele patru fără un sfert, ne-am pregătit să mergem mai departe. Am început să mă pregătesc și eu. Imi încalț ghetele, îmi controlez ranița, examinez arma telescop, îmi termin de fumat țigara, împreună cu tovarășul meu Arsenio.

Imi aduc aminte de el, de Arsenio răsucindu-și mustățile, stînd alături de mine gînditor. A fost ultima dată cînd l-am mai văzut.

Un foc de armă. Apoi, la dreapta, un foc intens de arme automate. Totul a durat un sfert de oră. Acum eram gata de a pleca la atac, dar situația nu era încă destul de limpede. Am simțit că cineva îmi atingea piciorul. Era căpitanul Almeida. Mi-a spus că dă o fugă pînă la statul major și m-a rugat să-l aștept.

— Bine Juan, dar du-te repede. S-a întors să privească în altă parte.

— Nu mai sînt acolo tovarășii noștri. Se retrag.

Mi-am adus aminte de consemn: mai întîi să ajungem în Sierra; să evităm, pentru moment, ciocniri cu forțele armate ale lui Batista...

Focul continua. Trecea peste noi un adevărat nor de plumb. Proiectilele rupeau în bucăți ramurile de deasupra capetelor noastre. Un copac putrezit constituia singura mea apărare, locul meu de observație. Trecură cîțiva tovarăși. Printre aceștia și Renè Reyne.

— Unde se află?

— Aici în față.

Ne-am unit cu ei și în curînd am văzut că apar dintre copaci cam o sută de soldați de-ai lui Batista care trăgeau în toate direcțiile. Unui tovarăș i-a scăpat arma din mînă. M-am întors. Cotul îi fusese rupt în două. Era Raul Suarez, student la secția politehnică de la universitatea din Havana. Puțin mai departe, micul mexican Alfonso Guillen Celaya, student de la politehnica din Mexico, își întindea o mînă către doctorul Guevara: fusese rănit.

— Incetați focul, strigară cei ai lui Batista.

Rafalele s-au rărit. Impușcăturile au devenit tot mai izolate. Apoi liniște.

— Predați-vă, predați-vă !

— Veniți și ne luați prizonieri, răspunserăm noi.

Focul a început din nou. Evaristo Montes de Oca fugea spre noi, ținîndu-se cît mai aproape de pămînt. Din cînd în cînd se oprea, îngenunchea și trăgea spre pădure.

Ne retrăgeam spre un cîmp de

*) Cuvînt dialectal, în Cuba, care înseamnă „țăran" alături de cuvîntul general spaniol : „campesino"

AL DOILEA CĂMIN

In Cehoslovacia, femeile formează mai mult de o treime din persoanele salariate. Multe dintre ele — cele cu copii — nu ar fi avut posibilitatea să intre în cîmpul muncii dacă nu ar fi avut siguranța că în timpul cît vor fi la serviciu se va găsi cineva care să se îngrijească de educația și sănătatea copiilor lor. În curînd, mamele s-au convins că creșa este lucrul de care aveau neovie pentru îngrijirea și educarea copiilor. Creșele se află instalate în vile frumoase, înconjurate de grădini, sînt curate și luminoase. Medicul supraveghează căminul, igiena, pedagogi încercați pregătesc programul corespunzător vîrstei copilului. La sfîrșitul anului 1960, în Cehoslovacia existau 1.222 creșe în care se aflau 41.307 copii pînă la vîrsta de 3 ani. Numărul creșelor va crește și în viitor. Se prevede ca pînă la sfîrșitul celui de al treilea cincinal (sfîrșitul anului 1965) numărul de locuri în creșe să fie de 63.000.

★

La creșa din cartierul Zizkov din Praga, gimnastica face parte din programul zilnic. După cum se vede în fotografia noastră, cei mici execută o serie de exerciții la diferite „aparate".

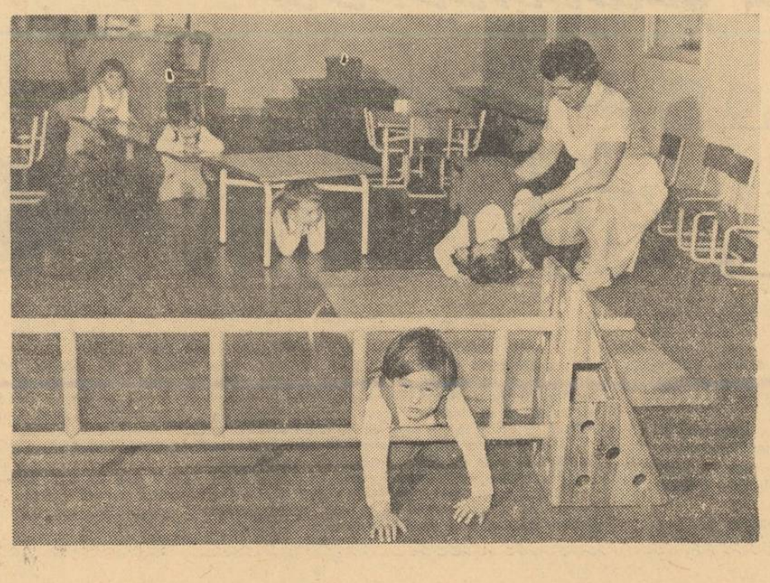

Viața deținuților politici portughezi este în pericol

După cum reiese din știrile transmise de agențiile de presă se constată că datorită tratamentului inuman, la care sînt supuși luptătorii democrați din Portugalia în închisorile salazariste, viața acestora este în pericol.

Drept răspuns la recentul apel adresat opiniei publice mondiale de către zecile de mii de deținuți politici, pentru o amnistie generală dictatorul Salazar a ordonat poliției politice (P.I.D.E.), comandată actualmente de colonelul Homero de Matos, intensificarea torturilor și a maltratărilor împotriva deținuților politici.

Arestată și închisă în decembrie 1960 muncitoarea Albertina Diogo, a fost bătută în mod sălbatic și supusă unor torturi groaznice. I s-a interzis să doarmă încontinuu 5 zile și 5 nopți. In tot acest timp ea a fost păzită de un polițist. In urma acestor torturi Albertinei Diogo, care era o femeie plină de viață, sănătatea i-a fost serios zdruncinată.

Muncitoarele din Couço, Cesaltina Feliciano, Elvira Humes Garcia și Elisa Pinto, arestate și închise tot în aceiași lună au fost de asemenea torturate. Ele au stat 3 zile și 3 nopți păzite ca să nu doarmă și au fost de asemenea bătute într-un mod sălbatic.

Călăii poporului au răspuns protestelor deținuților din închisoarea Caxias față de noile măsuri salazariste prin interzicerea pe diferite termene de a trimite scrisori, sau de a primi pachete cu alimente trimise de familiile acestora. Ba mai mult poliția lui Salazar trimitea în secret pe o perioadă de 10-20 de zile, un mare număr de prizonieri în alte închisori cu un „regim special" fără ca în prealabil familiile lor să fie anunțate.

Deținuții sînt bătuți în mod brutal pentru cel mai mic motiv. Dacă deținuții se salută între ei atunci cînd se întîlnesc pe culoarele închisorii, e sînt crunt bătuți de către polițiști.

Toate aceste acțiuni fac parte dintr-un plan al P.I.D.E. și aprobat de Salazar, care urmărește lichidarea fizică a deținuților politici.

DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI

O TINĂRĂ femeie din Anglia, Veronika Wise, victima unui accident de circulație, se află de trei ani fără cunoștință într-un spital din Oxford. Ea se găsește într-o stare asemănătoare comei și trebuie hrănită artificial într-un fel foarte complicat.

●

O RACHETĂ cosmică parcurge în 35—40 ore distanța Pămînt - Lună. Mașina de calculat electronică universală „Ural 2" poate să parcurgă traiectoria acestei rachete și să stabilească principalii ei parametri în 30 de secunde.

●

POTRIVIT ziarului „Evening News", Anglia a hotărît să-și aducă contribuția la ajutorarea țărilor africane. Consiliul executiv al comitetului Suffolk a emis o ordonanță, prin care se recomandă strîngerea ochelarilor vechi și trimiterea lor, prin intermediul misionarilor, în țările slab dezvoltate. In felul acesta, chiar și africanii miopi și presbiți vor putea vedea acum generosul „ajutor" englez...

●

AU INCEPUT lucrările în vederea alcătuirii Enciclopediei populare cubane, destinată celor care n-au studii sistematice. Autorii enciclopediei s-au adresat scriitorilor, ziariștilor și oamenilor de știință din țările Americii latine, pentru a primi materiale cu privire la țările lor.

●

TOȘIKAZU OIȘI, superiorul templului budist din Zentoji, în apropiere de Tokio, și-a transformat lăcașul de rugăciune într-un imobil cu patru etaje. Sînt de închiriat acolo 27 de apartamente, 7 magazine și un restaurant. Pe acoperișul imobilului strălucește o reclamă de neon.

●

PALEOPATOLOGII ne arată că dinozaurii, plesiozaurii și alți mastodonți ar fi suferit de aceleași boli ca și urmașii lor de peste milenii de milenii. Rămășițele de schelete preistorice păstrează urme de tumori, reumatisme și diverse alte afecțiuni cum ar fi tuberculoza etc.

●

MILIARDARUL american Paul Getty, unul din cei mai bogați oameni de pe glob, a înlocuit în casa sa (care a costat peste un milion de dolari) aparatele de telefon cu telefoane automate, la care se poate vorbi numai după introducerea unei monezi. Nu este exclusă posibilitatea ca în curînd Getty să deschidă pentru membrii familiei și pentru musafiri un restaurant, care să servească contra plată.

●

LA EPINEY, lîngă Paris, a murit în vîrstă de 76 ani Albert Fratellini, ultimul din celebrul trio de clovni. Frații Fratellini au o serie de urmași, artiști care vor menține încă multă vreme pe afiș numele devenit celebru în lumea întreagă.

●

GIACOMO FREGGARIO, în vîrstă de 74 de ani, se plîngea de cîtva timp de dureri de stomac. Rezultatul radiografic a dat la iveală un fapt neobișnuit. Bătrînul păstra în pîntecele său, fără să știe, o schijă de șrapnel din timpul primului război mondial.

●

ANUL TRECUT, tirajul global al cărților tipărite în U.R.S.S. a atins cifra de 1.240 milioane de exemplare. Și în republici care înainte de Revoluție erau foarte înapoiate din punct de vedere cultural, s-au editat numeroase cărți. In R.S.S. Turcmenă, de pildă, unde în anul 1913 s-au tipărit doar 4 cărți, în 1960 au apărut 3.600.000 de exemplare.

●

STAREȚA unei mînăstiri de lîngă Roma, Ornella Brocci, pregătește înființarea unor „puncte de misionari" în Africa, puncte ce amintesc cele mai luxoase apartamente, cu bazine de înot, săli de spectacol etc.

Punctele sînt destinate bogășilor localnici care doresc să-și răscumpere păcatele. Starețа a dat următoarea explicație : „Toți se gîndesc la nevoile și cerințele celor săraci. Dar la cerințele spirituale ale bogaților nu se gîndește niminî niciodată. Sărmanii bogați!

●

DEȘI vînătoarea e interzisă în regiune, 126 de vînători au obținut autorizație pentru a vîna pe aerodromul internațional de la Haneda, în apropiere de Tokio. Aceștia vînează rațele sălbatice care pricinuiesc mari stricăciuni avioanelor ce aterizează și decolează pe acest aerodrom.

MAGAZIN MEDICAL

Creşterea în înălţime

Multe din scrisorile pe care le primim reflectă grija unor părinţi alarmaţi de faptul că în perioada adolescenţei, copiii lor cresc mult în înălţime.

În majoritatea cazurilor nu este vorba decît de o creştere fiziologică.

Sînt însă şi cazuri patologice. Bolnavii de gigantism ating înălţimea de 2,10 şi chiar 2,40 (cazul bine cunoscut al lui Gogea Mitu).

Pentru a face deosebirea între creşterea normală şi cea produsă de gigantism este bine să cunoaştem: cum se produce creşterea în înălţime, care sînt cauzele patologice care dau gigantismul şi în special care sînt limitele normale ale taliei la diferitele vîrste ale copilului din perioada de creştere.

Creşterea în lungime se face în special pe seama oaselor lungi la nivelul dintre „fluerul osului" aşa zisă diafiză şi capetele osului, adică epifize. Aceste două părţi ale osului lung sînt separate printr-un cartilagiu numit de creştere.

Prin înmulţirea celulelor de la nivelul acestui cartilagiu şi calcificarea lor se produce creşterea în lungime a osului şi deci mărirea taliei copilului. La vîrsta de 24-25 ani ultimul strat de celule cartilaginoase se încarcă de calciu, se osifică şi creşterea în înălţime se opreşte.

O creştere normală este legată de funcţionarea armonioasă a sistemului nervos central, a glandelor cu secreţie internă şi cantităţii de calciu şi fosfor pe care o primeşte organismul copilului din alimente.

Glanda hipofiză care se află la baza creierului într-o scobitură a craniului numită şeaua turcească secretă un hormon care are acţiune directă asupra creşterii şi care de aceea poartă numele de hormon de creştere.

Experimental s-a constatat că injectînd hormonul de creştere la animale tinere se produce gigantism.

Injectarea aceluiaşi hormon la animalele adulte la care bineînţeles creşterea în lungime s-a oprit datorită osificării zonelor de creştere, duce la apariţia bolii numită acromegalie în care oasele cresc mult în grosime.

În cazurile în care secreţia acestui hormon este insuficientă, animalele rămîn nedezvoltate, nu cresc în lungime, boala numindu-se nanism hipofizar sau infantilism.

La adolescenţi hiperfuncţiunea porţiunii anterioare a hipofizei poate da o creştere excesivă pînă la limita superioară a taliei obişnuit aşa zise înalte. Dacă însă creşterea nu se opreşte şi continuă dincolo de 1,90 m, cu multă probabilitate avem de a face cu o boală propriu zisă a hipofizei şi trebuie consultat medicul endocrinolog care ne va indica tratamentul necesar pentru oprirea în creştere şi vindecarea bolii.

De aceea este bine să ştim şi care sînt limitele normale ale taliei în perioada şcolară a copilului:

La 5 ani copilul trebuie să aibe înălţimea de 110-113 cm.

De la 5 ani pînă la pubertate copilul creşte cu cîte 5 cm în lungime anual, astfel că la 14-16 ani atinge înălţimea de 142—154 cm. Urmează perioada creşterii adolescentului în care băieţii cresc mai mult. La 24-26 ani limita superioară a înălţimii obişnuite este 190 cm.

Orice abatere de la aceste limite normale de creştere trebuie să ne atragă atenţia.

Consultînd medicul endocrinolog acesta prescrie de la caz la caz tratamentul necesar şi pericolul gigantismului este înlăturat.

Dr. A. P.

Sucurile de fructe

La o primă impresie întrebarea: de ce sucurile de fructe sînt superioare băuturilor fermentate, produse de fapt din aceeaşi materie primă, poate apărea legitimă.

Dar o informare cît de sumară asupra sucurilor de fructe, a compoziţiei lor, a acţiunii lor în organism, scoate la iveală diferenţa calitativă esenţială, care pledează hotărît în favoarea sucurilor de fructe.

Sucurile de fructe — inclusiv cel de roşii — conţin într-un admirabil echilibru toate elementele fructelor proaspete, ele sînt adevărate „fructe lichide" disponibile, în această formă, tot anul.

Cum se exercită aceste calităţi ale sucurilor de fructe asupra organismului nostru?

O primă şi foarte importantă proprietate pe care ele o au este aceea de reglare a echilibrului acido-bazic (proprietate pe care în afară de lapte şi legume n-o au decît fructele). Mare parte din alimentele pe care le consumăm în mod curent: carnea, peştele, făinoasele şi altele, au o acţiune acidifiantă în organism. Această acţiune acidifiantă trebuie temperată prin consumul alimentelor alcalinizante pentru a menţine un echilibru constant, necesar bunei funcţionări a organismului.

O altă calitate deosebită şi de cea mai mare importanţă a sucurilor de fructe constă în aportul esenţial de vitamina C pe care ele îl conţin. Importanţa vitaminei C în organism este deajuns de cunoscută. De aceea vom reaminti doar în treacăt rolul ei în întărirea rezistenţei faţă de infecţii, în întreţinerea unei stări de bună funcţionalitate a ţesutului conjunctiv şi în general faptul că este considerată ca un stimulent al capacităţii de muncă.

Sucurile de fructe ca şi fructele în general au, o acţiune de stimulare a sucului gastric şi chiar şi a secreţiei salivare avînd astfel valoarea unor aperitive. De acţiunea lor stimulatoare beneficiază şi mişcările intenstinului. Este de notat aici că celuloza conţinută în cereale este relativ iritantă; celuloza şi pectinele din fructe avînd aceeaşi funcţie activatoare asupra intestinului este lipsită de efectul iritant al cerealelor.

Este de consemnat şi aportul pe care sucurile de fructe îl aduc, prin sărurile minerale şi glucidele (zaharuri) pe care le conţin, prin caroten şi unele vitamine din grupul B.

În sfîrşit, trebuie adăugate şi proprietăţile sucurilor de a fi dezalterante (potolesc setea) şi a unora dintre ele (cel de mere în deosebi) de a fi bactericide.

Există părerea — şi despre aceasta s-a mai scris în coloanele revistei, că băuturile alcoolice sînt stimulente ale organismului; în realitate, sucurile de fructe, sucul de roşii, datorită elementelor pe care le conţin, proprietăţilor lor, sînt adevărate stimulente, aducînd în plus o importantă valoare nutritivă şi fiind lipsite de gradul de toxicitate al alcoolului.

B. B.

Medicul vă sfătuieşte

S. G. — Bucureşti: Nu e cazul să vă mai gîndiţi la ceea ce a fost în trecut. Ducînd o viaţă normală din toate punctele de vedere, nu veţi mai avea nici un fel de neajuns. Respectaţi zilnic o oră sau o oră şi jumătate de odihnă după amiază. Faceţi cît mai mult sport. Vă puteţi căsători fără nici o grijă.

D. E. — Turda: Regretăm că în cazul dvs. nu vă putem fi direct de folos. În scopul precizării cauzei bolii dvs. se impune o analiză a secreţiei şi numai după acest examen veţi putea obţine cel mai corespunzător tratament.

VALENTINA — Constanţa: Dacă nu suferiţi de nici o afecţiune genitală, fapt ce trebuie controlat de un medic ginecolog, atunci procedaţi în felul următor: Faceţi stricnină fiole X, una fiolă zilnic subcutanat progresiv. Luaţi 15 picături din următoarea soluţie înainte de masa de prînz:

Rp. Tra kola 15 gr.
Tra de nux vomica 10 gr.

şi la masa de seară folosiţi două grame de clorhidrat de iobimbină a cinci miligrame. Consumaţi usturoi, ardei, cafea neagră, ciocolată. Faceţi gimnastică dimineaţa.

MARTIN T. — Galaţi: Neajunsul pe care-l aveţi e trecător. Puteţi face o cură cu lăptişor de matcă.

CORINA — Bacău: În cazul soţului dvs. nu este vorba de o boală organică. Un regim de viaţă normală şi un tratament adecvat îl va ajuta cu siguranţă. Este necesar ca zilnic după amiaza să se odihnească circa una, două ore. Îi recomandăm de asemeni un tratament neurotonic. Nu i-ar strica un concediu de odihnă într-o localitate de munte.

MARGARETA DIN FAUST: Am acordat deosebită atenţie rîndurilor dvs. şi am ajuns la concluzia că este necesar cît mai curînd posibil, un control la un medic specialist ginecolog.

CONSTANŢA ARDELEANU — Oradea: Ne miră faptul că pînă acum nu v-aţi prezentat la un medic specialist ginecolog. Numai prin tratamentul tuturor afecţiunilor din sfera genitală şi a turburărilor glandelor veţi putea obţine un rezultat bun. În cazul că nu aveţi vreo afecţiune gastrică, e bine să consumaţi cafea, ciocolată, usturoi, ardei etc.

N. C. — Tg. Neamţ: Se impune din partea dvs. să începeţi o viaţă ordonată normală din toate punctele de vedere. Nu trebuie să vă descurajaţi dacă la început veţi avea unele greutăţi. E necesar să perseverati.

ADINA — Bucureşti: Multiple şi variate cercetări se fac în domeniul ce vă interesează. Atît institutul de hematologie cît şi Institutul Oncologic se preocupă îndeaproape de această problemă. Dacă aveţi vreo cunoştinţă sau rudă apropiată care suferă de această boală vă puteţi adresa cu încredere instituţiilor mai sus-citate.

N. GIL — Arad: În cazul prezentat de dvs. numai un control la un medic specialist endocrinolog poate folosi. Testosteronul poate fi folosit, numai cu indicaţia medicului.

„O MAMĂ ÎNGRIJORATĂ": Ne pare deosebit de rău dar nu vă putem da mari speranţe. Deocamdată rezultatele ce se pot obţine în problema ce vă preocupă, nu sînt strălucite.

C. — Craiova: Prezentaţi-vă în cel mai scurt timp posibil la un medic specialist dermato-neurolog. Nu aveţi nici un motiv ca să vă jenaţi. De asemenea puteţi sfătui copilul sau mama să se prezinte la un control medical. În felul acesta veţi putea obţine răspunsul real la problemele pe care vi le puneţi şi tratamentul va putea fi aplicat din timp.

În ajunul ieşirii din spital

Se apropie plecarea din spital. Starea bolnavului s-a îmbunătăţit simţitor. În curînd, el va fi din nou acasă, printre ai săi. Medicul, zîmbitor, a dat vestea cea bună: „mîine facem ieşirea"

Înseamnă că a sosit un moment important. Prin ce anume? Să ne explicăm.

Se ştie prea bine la ce foloseşte şederea în spital: analizele şi investigaţiile minuţioase, precizarea diagnosticului, tratamentul medicamentos, aplicarea unei anumite diete, de la caz la caz, şi bineînţeles repausul, util în toate cazurile. Dar şederea în spital mai foloseşte la ceva. Ea oferă bolnavului un prilej de a fi instruit asupra bolii sale. Pus în cunoştinţă de cauză, bolnavul aduce o mult mai eficientă contribuţie personală la întărirea rezultatelor tratamentului, la prevenirea complicaţiilor şi a reîntoarcerii bolii sau la evitarea cronicizării unor afecţiuni ce ar putea dispare fără urmă printr-un comportament corect al bolnavului. Am atins aici nodul problemei: comportamentul corect al bolnavului, factor de cea mai mare însemnătate în obţinerea şi consolidarea vindecării. Dar, pentru a te comporta corect faţă de propriul organism, n-ajunge să vrei. Trebuie şi să ştii.

În spital, bolnavul are ocazia de a primi noţiuni asupra cauzelor care au determinat ori au favorizat apariţia bolii. Cunoscînd cauzele, el va fi în măsură să se orienteze mult mai bine dacă eventual se va întîlni din nou cu unele din ele revenind la mediul său obişnuit, după întreruperea din perioada de spitalizare.

În al doilea rînd, bolnavul află cum să-şi organizeze viaţa, din prima zi a reinstalării la domiciliu. În această privinţă el nu trebuie niciodată să-şi închipuie că ştie tot. E nevoie de cunoştinţe largi şi amănunţite.

Un capitol principal îl constituie desigur regimul alimentar: alimente permise, alimente interzise — dar şi, pe cît posibil, cum pot fi preparate alimentele permise în aşa fel încît să rezulte feluri variate, gustoase, atrăgătoare. Cu puţină pricepere în ale bucătăriei şi sîrguinţă în aplicarea recomandărilor medicului, un regim cu restricţii poate totuşi fi făcut suportabil, chiar agreabil, şi aceasta e cea mai bună garanţie a respectării lui.

La cele însuşite despre alimentaţie se adaugă cunoştinţele în legătură cu orînduirea programului zilnic, pentru perioada de concediu medical şi, ulterior, la reluarea activităţii. În ajunul părăsirii spitalului, i se precizează bolnavului la ce oră urmează să se culce — cînd va fi acasă la el — şi cît e necesar să doarmă: dacă are sau nu nevoie de somn după amiaza: dacă i se recomandă unele exerciţii fizice şi care anume; dacă e cazul să facă zilnic o plimbare, cît timp şi pe ce distanţă; ce fel de activităţi recreative îi sînt îngăduite şi care sînt abuzurile de care ar trebui să se păzească etc. etc. Mare atenţie acestui din urmă domeniu! Imprudenţele pot compromite tot ce s-a obţinut cu ajutorul medicamentelor şi prin efortul de respectare a regimului alimentar.

Bolnavul află toate acestea de la medicul care l-a îngrijit pe timpul şederii în spital. Medicul dă explicaţiile cu atît mai multă plăcere cu cît observă la bolnavul său o curiozitate mai vie pentru problemele viitorului său comportament, împletită cu dorinţa de a urma în totul sfaturile primite. Foarte bine procedează acei bolnavi care, înainte de ieşirea din spital, îşi notează recomandările medicului, sistematic şi complet. Aceşti bolnavi au ştiut să folosească cel mai bine timpul petrecut în spital. Trecînd prin spital, ei au trecut şi printr-o şcoală a menţinerii şi întăririi sănătăţii.

Dr. AL. GHEORGHIU

Din jurnalul unui bunic

(Urmare din pag. 1-a)

tea pînă acum nici două decenii, au rămas cu gura căscată. Chiar şi în amintirea unora din părinţi tabloul a început să se mai estompeze. Bunăstarea posedă miraculoasa proprietate dacă nu a uitării complete, apoi a atenuării trăsăturilor sumbre din tabloul trecutului.

Am întîrziat mai multişor la căminul copiilor. I-am găsit jucîndu-se afară. Cîteva zeci de prichindei, cu obrăjorii rumeni, curaţi, sănătoşi. Au fost o lună la Codlea, în vacanţă.

Am dat o raită prin dormitorul lor cu pătucuri albastre, unde se odihnesc după masă. Şi prin sufrageria cu măsuţe şi scăunaşe ca pentru statura lor, de pe pereţii cărora le rîde — cînd micuţii se înfruptă — capra cu trei iezi şi alte personaje din poveştile cu care-i alintă conducătoarea grădiniţei. Am făcut o incursiune şi în bucătărie, unde responsabila cratiţelor şi oalelor mi-a comunicat menu-ul zilei:

Dimineaţa: Cacao cu lapte şi pîine cu unt.

Prînz: supă de roşii cu orez; friptură cu piure de cartofi; salată de ardei copţi; tort cu biscuiţi.

La 4 d.a.: tort şi lapte.

— Au în fiecare zi un asemenea menu? — I-am întrebat pe administratorul căminului.

— Desigur, mi-a răspuns mirat de întrebare.

— Şi prăjituri?

— Firește.

— Şi de ciocolată?

— Dacă nu pentru ei, pentru cine s-a inventat ciocolata?

Hm! pentru cine, altădată? Mi-am adus aminte că în preajma războiului vizitasem un fel de grădiniţă de copii ce îşi ţinea zilele din anemica subvenţie a unei instituţii caritabile. Era frecventată de odraslele sărăcimii din Raion şi Gura Lupului, pentru care fiertura şi bucăţica de pîine constituiau o momeală mai irezistibilă decît basmele narate de o bătrînă profesoară.

Copiiii stăteau în bănci croite pentru oameni mari, cîte zece lipiţi unul de altul ca buchiile în cuvînt. Nu rîdeau, nu se minunau. Aşteptau să se isprăvească mai repede ceremonia naraţiunilor, ca să îmbuce bucăţica de pîine şi fiertura.

Am asistat odată la solemnitatea organizată de instituţia filantropică, în onoarea unei torte de ciocolată ce urma a fi distribuită copiilor, la care au fost invitate ca... spectatoare şi... fericitele mame din Raion şi Gura Lupului. Cînd i-a venit rîndul unui ţînc să înşface prăjitura, s-a petrecut un straniu incident. Copilul s-a dat îndărăt cu spaimă, refuzînd să primească darul.

— Nu vreau mangal! Nu vreau să mănînc mangal! ţipa refugiindu-se în poalele mamei.

Cum s-a aflat imediat, copilul nu văzuse niciodată ciocolată.

★

Mă emoţionează trecerea pe bulevarde a camionetelor care duc şi iau de la cămine spre casele respective, copiii. În traficul grăbit al oraşului, această ivire modifică o cadenţă, schimbă deodată ritmul circulaţiei.

„Atenţie, copii!" Şi ca la o comandă, mii de pietoni, mii de şoferi încordaţi la volan, părinţi, fraţi, surori, zoriţi febril spre destinaţii felurite, îşi relaxează mersul. O blajină acalmie destinde braţele, micşorează paşii. Şi ai impresia că oamenii, maturi şi tineri, au stat de o dată, ca să asculte un trîl de păsărică. Şi ai impresia că oraşul ţine în palma lui imensă, ca Gulliver liliputanii, cu gingăşie şi băgare de seamă, ceva fragil şi de mare preţ. Înşiruiţi la ferestre ca glastrele, trecerea lor e un pumn de petale zvîrlite străzii. E ca o caldă senzaţie de catifea, ca şi cum toţi aceşti obrăjori fragezi s-ar fi frecat deodată cu piersic.

O asemenea circulaţie este greu de dirijat, chiar pentru un miliţian încercat...

NOIEMBRIE 1960. — Despre ce lucru delicios scrii acolo, că ţi-e faţa toată zîmbet? De cîteva ori am vrut să te întreb. Mi-era teamă că-ţi foarfec inspiraţia. Parcă savurezi o acadea parfumată.

— Ai ghicit, nevastă. Ceva delicios, într-adevăr. Scriu despre biberon.

— Aha, am înţeles. Iar ţi-ai pierdut vremea căscînd gura la copiii din Cişmigiu.

— De astă dată nu Cişmigiul mi-a furnizat subiectul, ci o publicaţie sanitară. Am luat cunoştinţă din revista în chestiune, la rubrica „aniversări şi comemorări din domeniu medical", că obiectul ăsta din care se alimentează sugarii cînd îşi fac plimbarea cu cărucioarul prin frumoasele grădini publice ale Bucureştiului, are vîrsta secolului nostru.

— Nu ştiam că e aşa de tînăr. Îl credeam mai bătrîn. Ei şi?

— O bagatelă, nu? Nu-i nevoie să-ţi amintesc că fac parte din marea categorie a oamenilor pentru care numai cuvîntul COPIL este generator de emoţii. Intraductibile nici prin limbajul muzicii, nici prin cel al poeziei. Tot ce se referă la el, oricît de insignifiant, stîrneşte în suflet un sentiment incomparabil. Ce să-ţi mai spun, fleacul ăsta de biberon m-a umplut de duioşie. Am simţit o dulce căldură învăluindu-mi inima, şi mi-am zis că trebuie să încerc s-o pun în cîteva slove omagiale în cinstea unei aniversări la care toate mamele sînt fără doar şi poate, sensibile. Dar mă întristează un lucru. Uite ce destinaţie i se dă biberonului în S.U.A. Stai să-ţi citesc. Ascultă:

„Însul trebuie pregătit încă din leagăn pentru lupta cu viaţa. Eu, pe copilul meu nu-l hrănesc cu fleacuri de farmacie. La trei luni am început să-l învăţ să pape ca oamenii adulţi, ca bărbaţii. I-am pus în laptele din biberon puţin whisky. Nu numai că l-a susportat admirabil, dar a început să-i şi placă, puşlamalei. Plîngea cînd nu i se da, şi ce se mai bucura cînd îi simţea gustul. Whisky-ul — ascultaţi experienţa mea de tată — e nutritiv şi întăritor. Priviţi-l pe Jimmy cum arată la opt luni, după un regim de lapte cu rachiu". (Textul este ornat cu poza unui copil dolofan, care suge dintr-un biberon purtînd eticheta faimoasei fabrici de whisky „Black and white").

— Îngrozitor. De unde ai luat oroarea asta?

— Dintr-un „comics" editat în Germania occidentală. Este reprodus din publicaţiile similare americane, cărora le revine tristul merit de a fi inovat acest gen scandalos de „literatură" destinată tineretului. Între cele două stabilimente de editură din Berlin şi New York există un acord de colaborare prin schimb de material redacţional. Pasajul l-am extras dintr-o biografie a unui celebru gangster american.

MAI, 1961. Se mai deschide un magazin pentru copii în blocul nou din Calea Victoriei, colţ cu Bul. „6 Martie". Printre minunăţiile anunţate figurează şi un robot care va răspunde la întrebări, dînd referinţe în legătură cu diversele sectoare ale magazinului. Dacă robotul ăsta s-ar mărgini numai la atît, mă rog, nimic de zis. Numai să nu între cumva şi în domeniul nostru, al bunicilor! Să nu se apuce să le spună basme! Să-i dea huţa pe genunchi! Ce ne facem cu concurenţa? M-a cam pus pe gînduri istoria asta, aşa că m-am dus să mă interesez la magazin. Acu is liniştit. Am şi pregătit o contra lovitură. Cînd am să-i văd pe nepoţei sub vraja omului automat am să fac chipurile, cu milă, reflexia: „Ce păcat că e spin! N-are musteaţă ca mine".

★

Ziua copilului! Aferim! Ce-aţi zice şi de o zi a bunicului? Sau asta din urmă e cuprinsă în cea dintîi? Mi se pare că am ghicit.

F. Brunea—FOX

Portrete în apă tare

CINZEACĂ

La bufetul din colţ, Alecu nu se opreşte decît în două cazuri: cînd e bine dispus şi cînd nu e bine dispus. Altfel, se duce direct acasă.

Intră în local şi comandă o cinzeacă. E atît de grăbit, încît rămîne în picioare, pînă ce ospătarul îi spune pe un ton de comandă:

— Luaţi loc la masă! Nu servim la bar...

Cedînd în faţa forţei, Alecu se aşează. Cinzeaca este adusă, pusă pe masă şi băută. Din aceste trei operaţii, ultima durează cel mai puţin. Atît de puţin, încît pe Alecu îl înfioară o bănuială: nu cumva o fi fost deficitar gramajul? Conştiinţa cetăţenească îi dictează să verifice, comandînd o a doua cinzeacă. Rezultatul este satisfăcător: legalitatea a fost respectată.

Plin de remuşcări pentru jignirea mintală adusă lucrătorilor localului, Alecu cere în mod autocritic a treia cinzeacă, pe care o dă pe gît fără măcar s-o privească, cu aerul că spune ospătarului şi vainburşului: „Niciodată n-am să mă mai îndoiesc de onestitatea voastră!".

Cea de a patra cinzeacă îşi face apariţia niţeluş cam misterios. Alecu nu-şi aminteşte s-o fi comandat, dar ospătarul susţine că ba da, şi face chiar o aluzie dezagreabilă la memoria lacunară a unora dintre clienţii săi. Pentru a nu se angaja într-o discuţie penibilă, Alecu preferă să distrugă, prin înghiţire, mărul discordiei (care de data asta e mai curînd o prună lichidă şi alcoolizată). Totuşi, nu se poate împiedica să nu dea o lecţie ospătarului, căruia îi cere o nouă cinzeacă, sublinniind pe un ton sec, că abia acum o comandă cu adevărat.

Ajuns la acest stadiu, Alecu începe să studieze împrejurimile. Pe peretele din faţa lui, un afiş îl informează că brînza trapist şi untul produse de I.C.I.L. Şimleul Silvaniei sînt de o remarcabilă calitate. Afişul conţine şi un medalion, din care un cap melancolic de vacă contemplă cu reproş un alt afiş, care îl invită pe Alecu să prefere cunoscutele mezeluri superioare produse de I.R.I.C.-Burdujeni. Alecu are impresia că vaca se întreabă: „La urma urmelor, ce vreţi de la mine? Dacă mă faceţi mezel superior, cum să mai dau materie primă pentru brînză trapist?". Alecu simte un val de duioşie faţă de cornuta de la Şimleul Silvaniei, a cărei viaţă este pusă în primejdie de sîngeroşii iricişti burdujeneni şi se simte dator să-i şoptească melancolicului cap de vită:

— Nu te teme! Am eu grijă de tine!

Bucuros că a salvat de la moarte un animal folositor, Alecu sărbătoreşte evenimentul consumînd cea de a şasea cinzeacă. După care, simte din nou cum îi creşte stocul de duioşie. De data aceasta, îşi îndreaptă gîndurile spre soţia lui, care-l aşteaptă acasă cu masa pusă. O nestăvurită milă îl cuprinde faţă de femeia care şi-a legat viaţa de un astfel de om. Şi deodată, dîndu-şi seama că bărbatul soţiei lui este el însuşi, Alecu are un şoc atît de puternic, încît, ca să evite o teribilă depresiune nervoasă, face apel la o nouă cinzeacă.

...Două ceasuri şi şase cinzeci mai tîrziu, Alecu e acasă. Cu o perversă încăpăţînare, uşa apartamentului refuză să se lase deschisă cu cheia de la poartă, contribuind astfel la totala lui demoralizare. În cele din urmă, uşa e deschisă pe dinăuntru de soţia lui. Alecu este atît de bucuros de revedere, încît vrea s-o sărute imediat. Dar ea îl dă la o parte şi-l întreabă, cu o vădită lipsă de entuziasm, dacă ştie ce oră e. Alecu trece cu vederea o întrebare atît de deplasată, dar nu izbuteşte să treacă şi cu glasul peste o irezistibilă tendinţă la sughiţ. Asta îl amărăşte cu atît mai mult, cu cît are de comunicat o serie de lucruri foarte importante, ca de exemplu că atîta vreme cît va trăi el, nimeni nu va mai face mezeluri de Burdujeni din vacile de la Şimleul Silvaniei, că ospătarul de la bufet e băiat simpatic, deşi ţine cu orice preţ la supraîndeplinirea planului de vînzare şi, în sfîrşit, că el (Alecu) este un păcătos care n-o merită pe ea (soţia sa).

Aceasta din urmă se declară de acord cu ultimul punct din expunerea lui Cu o voce pe care ar invidia-o şi un răstor „Fram", ea îl previne că dacă se mai duce odată la bufet, poate să rămînă definitiv acolo. Alecu încearcă să-i explice că n-are cum să facă una ca asta, întrucît localul nu este prevăzut cu instalaţiile necesare pentru dormit. Dar cînd termină, constată că a rămas singur în odaie.

Acum, lui Alecu i se face în sfîrşit milă şi de el însuşi. Dacă n-ar fi o uşă de deschis, nişte trepte de coborît şi un trotuar care se ia drept vasul „Transilvania" pe o mare furtunoasă, s-ar duce direct la bufetul din colţ, unde ar comanda o cinzeacă — una singură!

Nicolae MINEI

MASIVUL ALB

(Urmare din pag. 1-a)

sculpturii. Inginerul Moater şi fraţii Ladislai sînt primele cunoştinţe din Ruşchiţa. Dar ei ne-au relatat dintr-o dată preocupările oamenilor de aci. Oameni minunaţi trăiesc în Ruşchiţa!

MUNTELE DE MARMURĂ

Ruşchiţa fără exploatarea de marmură n-ar fi nimic. Iar aci, la exploatare, în vecinătatea vîrfului Padeş, totul pare de domeniul fantasticului. Imaginaţi-vă un masiv de 750 m. înălţime, complet alb. Aşa ar arăta exploatarea dacă descopertarea muntelui ar fi totală. Descopertarea, adică înlăturarea cu explozivi a scoarţei de pămînt relativ subţire care învelşte, ca o epidermă, muntele de marmură, se desfăşoară din plin şi în cel mai tîrziu un an, va fi terminată.

Urcăm sus, la cota 750 m. unde în prezent se exploatează marmura. Drumul în serpentine — drum exclusiv pe marmură — ne dezvăluie în toată plenitudinea, frumuseţea acestui gigant cristal alb. Şi, privindu-l, nu poţi să nu te gîndeşti la erele geologice cînd, pe aceste locuri, calcarele compacte, supuse la mari presiuni şi temperaturi, îmbibate cu vapori de apă supra încălziţi, s-au topit şi au recristalizat, îmbogăţind natura cu cea mai splendidă piatră de construcţie: marmura.

În vîrful muntelui, la exploatare, alăturăm de minunea naturii, admirăm minunea secolului: puterea omului. Căci aci am găsit cele mai moderne maşini sovietice, nişte agregate cît colosii, numite Stabrov, un gen de freze care taie din munte blocuri de marmură, mari de cîteva tone. Alexandru Boldea, conduce aici o brigadă de 12 oameni. E în întrecere cu Francisc Budinschi, alt brigadier iscusit. Aceşti oameni îţi vorbesc cu entuziasm de munca lor, neuitînd să sublinieze că din 1958 aci s-a mărit producţia de peste 3 ori. Maşinile lor rod cu răbdare, zi de zi, muntele. În anul viitor, suprafaţa de exploatare de aici se va întinde pe mai bine de un hectar, iar ca rezerve, Ruşchiţa se situează azi pe primele locuri din lume.

„MUZEUL"... FERĂSTRAUL FĂRĂ DINŢI... DRAPELUL DE FRUNTAŞ

De fapt, minerii îi zic „gropanul". Ştiţi ce e „gropanul"? „Muzeul" Ruşchiţei. Aci vezi, ca într o carte, istoricul exploatării, condiţiile de muncă din trecut, eroismul oamenilor. „Gropanul" este vechea exploatare, care a dat naştere Ruşchiţei. E o groapă uriaşă începută în vîrful muntelui de marmură şi terminată la 130 m. adîncime. Pereţii sînt netezi, şlefuiţi. Cînd jos se tăiau blocuri, alţi oameni, aninaţi în centuri de alpinişti, încercau pereţii cu ciocanul, cum simţeau pericolul vreunei desprinderi, dădeau alarma. Blocurile se scoteau de jos cu macarale puternice. Şi ele fac parte din „muzeu" fiind şi azi aci, drept mărturie. Comunistul Pacea Adalberth II povesteşte, cu multă însufleţire, despre recordul de „alpinism" înscris de el, cîndva, escaladînd de două ori pe săptămînă cei 130 de metri verticali şi perfect netezi ai „gropanului".

Şi şoferii fac aci o muncă de mare răspundere. Blocurile de marmură de cîteva tone (1 m.c. de marmură cîntăreşte 3 tone) sînt transportate cu camioanele jos, la secţia de prelucrare. Serpentinele sînt dese, cu pante repezi, cu curbe scurte şi uneori chiar la marginea de prăpăstii. Cîtă atenţie şi grijă trebuie să aibă un şofer care conduce jos un camion împovărat. Şoferii de aici conduc cu adevărată măiestrie pe acest drum de marmură, piatră de încercare (şi la propriu şi la figurat) pentru priceperea fiecăruia din ei. Însă curînd cota 750 m nu va mai fi ţinta transporturilor lor. Un plan în linat a fost deja construit şi curînd va intra în funcţiune, înlocuind transportul auto.

Dacă „gropanul" îţi smulge exclamaţii prin dimensiunile sale, secţia de prelucrare te uimeşte prin simplitatea operaţiilor. Piatra e transformată în granule de mozaic cu ajutorul unor mori. Blocurile de marmură sînt transformate în plăci cu ferăstraiele. Numai că ferăstraiele de aci sînt... fără dinţi. Pînze simple de oţel. Cîte 30 de pînze odată se „năpustesc" asupra unui bloc şi-l taie în plăci longitudinale. Operaţia durează opt zile. Şi ştiţi de ce? Pentru că pînza asta de oţel, în fond nu taie marmura. Peste bloc cade de sus apă cu nisip cuarţos. Pînza de oţel freacă nisipul de marmură, cuarţul fiind acela care îndeplineşte rolul zimţilor de ferăstrău. Gateristul Iulian Georgescu ne împărtăşeşte discret un „secret": inginerul Moater lucrează la un agregat cu care să se taie blocul de marmură nu în 8 zile, ci în cîteva ore. Ar fi grozav. Îi urăm şi noi, succes!

Am văzut marmura de Ruşchiţa la numeroase edificii. La Casa Scînteii, la Palatul Republicii, la Sala Palatului. În alte 28 de ţări — Italia, Egipt, R. P. Ungară, etc. Marmura de Ruşchiţa e un „ambasador" de prestigiu al oamenilor de aici, al întregii patrii. În plus, se cade să mai adăugăm aci şi faptul că, alăturîndu-se entuziasmului celorlalte colective din ţară, şi muncitorii din Ruşchiţa au obţinut în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea partidului, realizări excepţionale. Pentru realizările colectivului de aici, am găsit un martor fidel: drapelul roşu de unitate fruntaşă. Nu vă spuneam? Minunaţi oameni trăiesc în Ruşchiţa!

Ing. Virgil LAZĂR

Şcoala părinţilor

Cea mai bună hrană a sugarului este laptele de mamă. El conţine tot ce este necesar pentru buna dezvoltare a copilului şi poate fi mistuit uşor. Laptele de mamă este singurul aliment ce poate fi consumat nefiert. E bogat în vitamine, în substanţe care ajută digestia şi în substanţe care feresc sugarul — pentru un timp — de boli molipsitoare.

Nu vă temeţi că nu veţi avea suficient lapte! Actul suptului este cel mai bun stimulent al secreţiei lactate. Cu cît copilul suge cu mai multă putere, cu atît creşte cantitatea de lapte secretată.

Dar trebuie să ştii să alăptezi copilul. Mama introduce sfîrcul în gura copilului în aşa fel încît să nu-i astupe nasul — ceea ce l-ar împiedica să sugă. E o regulă foarte importantă de care trebuie să ţinem seama.

Poziţia corectă este şi ea importantă. Dacă stăm pe scaun, spatele să fie rezemat iar piciorul de aceeaşi parte cu sînul din care alăptăm, să fie ridicat pe un scăunel. În această poziţie capul copilului se va sprijini pe braţul de aceeaşi parte cu sînul din care alăptăm, iar cu cealaltă mînă mama introduce sfîrcul în gură, limitînd porţiunea din areolă pe care o prinde copilul. Este foarte important ca să stoarcem cîteva picături înainte de a pune copilul la supt. După supt, ţinem copilul ridicat cu capul în sus pînă ce dă afară aerul înghiţit.

Mama care alăptează trebuie să aibă unghiile tăiate scurt şi să-şi spele mîinile cu apă şi săpun frecîndu-le bine cu peria, înainte de fiecare supt.

Sfîrcurile sînilor trebuie şterse înainte şi după fiecare supt cu acid boric sau ceai de muşeţel.

Una din cele mai importante reguli pentru o alimentaţie corectă a sugarului este să i se asigure 6 mese pe zi, la interval de 3 ore. Trebuie subliniată necesitatea repausului nocturn pentru copil. Durata unui supt să nu treacă în nici un caz de 15—20 minute.

ISTORICUL VOLEIULUI
în cuvinte și imagini

Praga 1949. Cei mai buni voleibaliști din lume s-au întîlnit în orașul de aur pentru a-și disputa primul campionat mondial, competiție ce a fost așteptată cu mult interes și justificată nerăbdare de toți specialiștii. La fel ca și la Budapesta, jucătorii sovietici au impresionat datorită schemelor tactice și procedeelor tehnice folosite.

Pentru prima oară se utilizează pasa directă combinată cu pasa din săritură, procedeu ce a reușit să pună în dificultate pe toți adversarii întîlniți. Derutați, ei nu mai știau cînd anume să sară la blocat. Din această cauză jucătorilor sovietici li se ofereau minunate posibilități de a trage complet liber. Mingile expediate de ei veneau în terenul advers cu asemenea tărie încît adversarii se... fereau, pentru a

nu fi loviți. Echipa țării noastre a ocupat la această primă ediție a campionatului mondial locul IV.

Este interesant de subliniat că jucătorii noștri au fost primii care au reușit să cîștige un set la echipa sovietică. Aceasta s-a datorat faptului că ei au știut să contracareze ofensiva adversarului întîlnit printr-un bun joc de apărare iar în atac folosind cu succes trasul puternic al mingilor ce „stergeau" blocajul și apoi ieșeau afară din teren. Acest procedeu tehnic a fost întrebuințat apoi de marea majoritate a echipelor noastre.

El nu s-a dovedit însă totdeauna la fel de eficace. Au fost foarte multe cazuri cînd mingea în traiectoria ei nu întîlnea mîinile adversarilor. De pildă, la o partidă desfășurată în sală, o minge trasă cu

putere n-a mai „șters" blocajul, în schimb, îndreptîndu-se ca o ghiulea spre fundul sălii a „șters"... robinetul unei chiuvete, deschizîndu-l și astfel făcînd să țîșnească apa.

Tot la Praga, în același timp cu desfășurarea partidelor din campionatul mondial masculin a avut loc și prima ediție a campionatului european, rezervat echipelor feminine. Sovieticele au cîștigat fără emoție titlul suprem, în timp ce echipa noastră a ocupat locul 4.

La noi în țară, în toamna anului 1949 s-a desfășurat primul campionat național de volei de după război. Au participat 20 de echipe. Toate partidele au avut loc la București pe terenurile facultății de Științe juridice. Titlul de echipă campioană l-a cîștigat C.F.R. București care în meci decisiv a învins C. S. Armata. La C.F.R. juca atunci

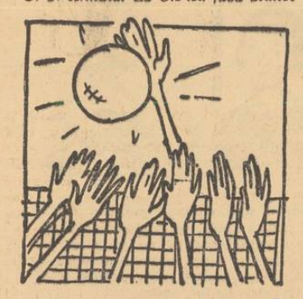

cunoscutul internațional Jean Ponova care și astăzi poate fi întîlnit în rîndul formației Rapid. Tot la campionatul din 1949 s-a impus ca bun voleibalist ...săritorul în înălțime, atletul Ioan Söeter. El juca în echipa Electrica din Timișoara și s-a dovedit unul din cei mai buni trăgători. Avînd o detentă considerabilă el reușea să se ridice cu mult deasupra blocajului advers, trăgîna astfel, de cele mai multe ori, nestingherit.

Echipa Marina din Galați participantă și ea la competiția de la București s-a remarcat datorită... actelor de indisciplină săvîrșite de

o serie de jucători în timpul desfășurării unei partide. A fost unicul caz cînd arbitrul a fost obligat să elimine de pe teren nu mai puțin de 3 jucători.

Text : Marcel RUSESCU
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

Turneul internațional de fotbal de la New-York

• Dinamo București a făcut un bun debut • O scurtă prezentare a viitorilor adversari ai echipei bucureștene

Dinamo București și-a făcut un bun debut în turneul internațional de fotbal de la New York, terminînd la egalitate (0—0) cu cunoscuta echipă braziliană Bangu, din Rio de Janeiro, cîștigătoarea ediției din anul trecut a turneului.

Astăzi, formația bucureșteană va susține al doilea joc din cadrul turneului adversară fiind echipa New York Americans care a debutat în competiție cu o victorie asupra Concordiei Montreal la scorul de 3—0.

Socotim interesant să furnizăm unele amănunte suplimentare în legătură cu unii dintre viitorii adversari ai echipei bucureștene al cărei program prevede însă următoarele jocuri : cu Everton Liverpool la 7 iunie, cu Karlsruhe (R.F.G.) la 10 iunie, cu Kilmarnock (Scoția) la 14 iunie, cu Beșiktas (Turcia) la 18 iunie și cu Concordia Montreal la o dată încă nefixată.

★

Valoarea echipelor ce le mai are de înfruntat Dinamo București este reflectată chiar de cea mai sumară prezentare ce li s-ar face

Kilmarnock este a doua clasată în campionatul Scoției și a soldat în favoarea sa „derbi"-ul acestui campionat, învingînd în primăvară pe liderul Glasgow Rangers cu 2—0.

Everton a terminat anul acesta campionatul ligii I-a a Angliei ocupînd locul 5, cu numai un punct în urma fostului campion Burnley. Sfîrșitul campionatului a subliniat o dată în plus forma și valoarea echipei din Liverpool care în ultima etapă a învins cu 4—1 formația londoneză Arsenal, după ce cu o etapă mai înainte învinsese pe Sheffield United (cu 2—1) ocupanta locului trei în clasamentul final. Beșiktas este campioana Turciei, iar Karlsruhe este echipa care a fost preferată de federația de fotbal din R. F. Germană să facă deplasarea în locul lui Eintracht Frankfurt.

Cele două echipe ale Americii de Nord

Ceva mai mult trebuie să spunem despre cele două echipe ale Americii de Nord și unele date despre fotbalul ce-l reprezintă.

În Statele Unite fotbalul se joacă de mult la New York, Chicago, Saint Louis etc., mai ales în licee și universități. Fiecare stat are propria-i federație, care depinde de cea a Statelor Unite, afiliată la F.I.F.A. La New York se găsesc două federații : una care depinde de cea a Statelor Unite, alta dizidentă. Prima dintre acestea se numește Southern New York State Soccer Federation și are cinci ligi, dintre care cea mai puternică e Garmano-American Football Association. Aceasta are 120 echipe repartizate în șapte divizii, dintre care „Big Ten", cuprinde zece formații semi-profesioniste.

Pentru turneul de la New York de anul trecut William Cox — care vrea să cucerească contingente mari de spectatori — a alcătuit și o echipă profesionistă : Americans of New York, pentru care a adus un antrenor Stubbins (de la Leeds-Anglia), un stoper, Sherwood (de la Newport) de 43 ori internațional galez, un mijlocaș Everitt de la Arsenal Londra, un mijlocaș și un inter de la Chelsea Londra (Abrey și Cliss), și un extrem stînga, Locke (de la Queen's Park Rangers Scoția). Dintre rezultatele pe care această echipă le-a reușit anul trecut ar fi de notat : 2—1 cu Bayern München, 3—3 cu Burnley și 1—1 cu Nice.

Pentru anul acesta, cînd joacă echipa New York Americans, William Cox a anunțat achiziționarea a nouă jucători engiezi și a venezuelanului Raoul Seano care a jucat la echipa Betis din Sevilla, în liga I-a a campionatului Spaniei.

La turneul internațional de la New York este asociată să participe și echipa canadiană Concordia care-și joacă meciurile pe teren propriu, la Montreal.

În Canada clima este unul dintre adversarii cei mai înverșunați ai fotbalului. Iarna canadiană este lungă de circa șapte luni și aspră, așa că fotbalul este sportul unui sezon redus, ceea ce l-a făcut să rămînă departe de popularitatea hocheiului pe gheață, sportul național al canadienilor.

Chiar așa, fotbalul și-a creat și el locul lui fiind alimentat cu jucători profesioniști (uneori echipe întregi) importați din Europa și America de Sud. În ultimii zece ani centrul fotbalului canadian s-a stabilit în orașul Montreal, unde activează printre altele echipele Cantalia și Concordia. Prima dintre ele a făcut, anul trecut, 1—1 cu Nice, 3—3 cu Sampdoria și 2—1 cu Burnley. Cea de a doua, Concordia S. C. — una din viitoarele adversare ale lui Dinamo București — este campioana națională a anului 1959 și a avut o bună comportare și în 1960. Echipa e formată în majoritate din jucători sud-americani și scoțieni.

★

Această succintă trecere în revistă a viitorilor adversari ai echipei bucureștene este suficientă să arate cît de dificilă este, în continuare, misiunea fotbaliștilor noștri. Să sperăm însă că dinamoviștii bucureșteni se vor comporta la fel de bine ca în primul joc și vor reuși să reprezinte cu cinste fotbalul nostru.

I. BOCIOACĂ

SPORT

Boxul american, gangsterii și... pastorul

Sony Liston este concurentul nr. 1 la titlul de campion mondial de box la toate categoriile pe care-l deține negrul american Floyd Patterson. Chiar și campionul este de acord că Liston se prezintă cu veleități mai justificate decît toți ceilalți candidați ce-ar vrea să-l întîlnească într-o dispută în care și-ar pune, din nou, titlul în joc. Numai că Floyd Patterson a făcut public că nu va accepta să boxeze cu Liston atîta timp cît acesta îl are de manager pe Pep Barone.

Ce-i reproșează campionul mondial lui Pep Barone ? O nimica toată... că e omul de paie al gangsterilor Blinky Palermo și Frankie Carbo, care și-au vîrît de mult „coada" în boxul profesionist american, victind numeroase întîlniri.

Pentru că pe Sony Liston titlul lasă să doarmă în pace titlul deținut de Patterson (sau, oricum, o întîlnire cu acesta pentru titlu) el a acceptat să se despartă de Pep Barone (și banda din care face parte), cumpărîndu-și libertatea pentru suma de 75.000 dolari. Ceea ce s-a grăbit să anunțe public, ca și numele noului manager... pastorul Edward Miuphy.

Cît de priceput o fi un pastor în ale boxului nu știm, dar probabil că aceasta l-a interesat prea puțin și pe Liston. Ceea ce s-a gîndit să realizeze a fost desigur mai curînd să găsească un manager care să nu fie și el bănuit de legături cu gangsterii.

Numai... ideea să nu fie tot a gangsterilor care, în fond, își pot face treaba mai departe cu Liston...

Dedesubturile unui scandal

Echipa Juventus din Torino, liderul campionatului italian de fotbal, a pierdut la „masa verde" meciul său cu formația internationale. Acest meci, programat pe stadionul lui Juventus, nu s-a putut desfășura pînă la sfîrșit, deoarece un grup de spectatori a invadat terenul, producînd scandal. Suporterii lui Juventus pretind că scandalul a fost provocat de spectatori plătiți de Herera, antrenorul lui internationale, un adevărat „strateg" în aranjarea unor astfel de operațiuni.

Din presa străină

A fi sau a nu fi... campion

Lupta dintre Racing Club Paris și A. S. Monaco pentru titlul de campioană de fotbal a Franței, pe ediția în curs, a pasionat de o bună bucată de vreme. Nu atît pentru latura sportivă și nici prin prisma simpatiilor ce le-ar împărți cele două echipe, ci pentru ceea ce s-ar întîmpla dacă triumful final va fi de partea lui A. S. Monaco. Și să vedeți de ce.

Formația aceasta, după cum o arată și titulatura ce o poartă, aparține Principatului cu același nume, care a obținut ca echipa sa să joace în campionatul Franței. Cluburile franceze profesioniste nu s-au opus la rîndul lor acestei aprobări, pentru că au avut „motivele" lor să n-o facă.

Numai că în ultimii doi, trei ani, Monaco a ajuns în situația de-a fi în stare, cu lotul de jucători ce și l-a asigurat, de a cîștiga campionatul Franței, ceea ce nu s-a prevăzut a fi posibil atunci cînd i s-a admis participarea la acest campionat. Și acum care sînt „complicațiile" ce se produc ?

Mai întîi, cele ce le-a relevat. Încă în 1958, un senator al Coastei de Azur : „Este inadmisibil ca un club străin să poată reprezenta Franța într-o competiție de o importanță atît de mare cum este „Cupa campionilor europeni".

În 1958, A. S. Monaco — candidată autorizată la acest titlu și a compromis șansele ce le avea prin înapoierea în patria lor a jucătorilor algerieni Bonbekeur, Zitouni, Ben Tifour și Ucklonfi (cunoscuți publicului nostru din partidele reprezentativei Algeriei), care jucau la A. S. Monaco. Apoi, cu alte achiziții, A. S. Monaco a revenit pe primul plan, a cîștigat „Cupa Franței" în 1960 și a fost aproape neîntrerupt pe primul loc în clasamentul campionatului Franței pe 1960/1961.

A. S. Monaco, campioană a Franței, ar însemna într-adevăr cîștigarea campionatului de către o echipă străină, și lipsirea Franței de reprezentare în „Cupa campionilor europeni", pentru că A. S. Monaco ar apăra culorile Principatului în această competiție.

Zarvă mai mare în această direcție au făcut-o celelalte cluburi profesioniste, care au acceptat, totuși, încă de foarte multă vreme, favoarea admisă lui A. S. Monaco. Să se fi schimbat ceva între timp ? Da, și anume iată ce (din cuprinsul publicației franceze „Miroir du football") :

„Din punct de vedere financiar, Monaco constituie un handicap pentru celelalte cluburi. Ele percep din călătoria lor la stadionul Louis II (n.n. : din Monaco) garanția minimă de 5000 franci noi, media spectatorilor fiind 3000.

Pînă aici, conducătorii cluburilor, au păstrat în general, tăcerea asupra acestui aspect la care ei sînt sensibili. Aceasta pe motivul numărului ridicat de transferări mari realizate în Principat din 1948. O sută de jucători au purtat culorile roș-alb... cumpărate pe prețuri care desfid orice concurență.

Această „depunere" de fonduri a incitat dirigiuitorii fotbalului francez, spre cea mai mare indulgență pentru că în fiecare sezon au recuperat larg pierderea (60 milioane franci în 1959, pentru jucătorii Hess și Cossou, 35 milioane în 1960 pentru Theo)".

Or, acum se ventilează că A. S. Monaco este hotărît să se orienteze spre încetarea acestor achiziții, promovînd în schimb jucători din propria-i formație amatoare. Adică adio transferări gras plătite de la celelalte cluburi franceze. Ceea ce se pare a fi prea de tot !

Ca A. S. Monaco să fie sau nu campioană a Franței, în privința aceasta se pot găsi soluții care să împace și capra și varza. Dar să ducă o politică proprie de cadre, asta nu i se va tolera în nici un fel, pentru că „dragostea" cluburilor profesioniste franceze și-a cîștigat-o printr-un mijloc precis. Sau cum scrie amintita publicație franceză de specialitate : „Care va fi, în aceste condiții, atitudinea dirigiuitorilor fotbalului francez față de un club situat pe teritoriu străin, dacă abandonează cît de puțin starea sa de mecenat?".

Ni se pare că nu este de fel dificil răspunsul la această întrebare.

MOZAIC

● *UN CONDUCĂTOR al Confederației de Sport din Chile a calificat drept insolentă pretenția ziarului francez „l'Equipe" de a se modifica orarul meciurilor la campionatul mondial din 1962. Avînd în vedere diferența de ore între America de Sud și Europa, ziarul „l'Equipe" cere ca meciurile să înceapă cel mai tîrziu la ora 15 (ele sînt programate la ora 18) pentru ca ziarul să poată publica cronici detaliate ale meciurilor. În răspunsul său, federația chiliană a menționat că ziarele din țările latino-americane n-au cerut niciodată schimbarea orelor de joc cînd echipele acestor țări au evoluat în Europa.*

● *CICLISTUL belgian René van Meenen, care cu cîțiva ani în urmă a cîștigat primul tur al Egiptului, este acum alergător profesionist. La ultimul tur ciclist al Spaniei, el făcea figură de prim plan. Cîștigase două etape. Secretul succeselor sale era însă și de altă natură decît cea pur sportivă. De cîte ori avea ocazia, Meenen se agăța de mașina antrenorului său. Surprins de arbitri, el a fost eliminat din cursă, deși se afla pe locul 4 în clasamentul general. Un alt alergător din echipa Spaniei, Campilio, a mers agățat de o motocicletă pe o distanță de... numai 40 km.*

● *IN COMENTARIUL de încheiere consacrat „Cursei Păcii", ziarul francez „l'Equipe" a scris : „Premiul „Oscar" al revelațiilor revine echipei ciclistilor romîni care au realizat progrese uimitoare, terminînd cu trei oameni în primii 19 clasați. Cosma este un rutier de mare clasă".*

● *TENISMANUL columbian Alvarez, campion al țării sale la „sportul alb" și semifinalist la recentul turneu de la Paris, este în același timp și titularul postului de inter-dreapta în echipa reprezentativă de fotbal a Columbiei. Dublă pasiune, ca și la sportivul romîn Ion Tiriac, campion de tenis și jucător în reprezentativa de hochei pe gheață a țării noastre.*

● *ECHIPA selecționată de ciclism a țărilor scandinave pentru Turul Franței rezervat amatorilor va avea în frunte pe danezul Bangsborg și pe suedezul Goransson, care s-au remarcat în ultima ediție a „Cursei Păcii".*

● *COMITETUL Olimpic Japonez a sugerat ca Jocurile Olimpiadei de la Tokio din 1964 să se desfășoare în luna octombrie și nu în luna iunie, cum se propusese anterior. Experții au stabilit că în această lună timpul nu este atît de ploios ca în iunie. Pericolul unor eventuale taifunuri, care bîntuie de obicei în luna octombrie, face totuși ca și această soluție să fie reținută cu rezerve.*

„GÎRLENII"

Duminica trecută, spre amiază, pe stadionul Tineretului.

Stacheta prăjinii a ajuns la 4 metri.

„Amfiteatrul" turnantei dinspre ieșire se populează treptat. E o transhumanță generală spre sectorul prăjinei. Tribuna s-a golit. Balustrada metalică de pe bordura pistei pare un adevărat cordon de ordine. „Șoseaua" își trimite și ea reprezentanții. Au apărut și cărucioare.

La intrare, un tînăr întreabă grăbit :

— Cine a mai rămas în concurs ?

I se răspunde pe mai multe voci :

— Gîrlenii și Szabo...

★

Cine sînt Gîrlenii ? Sînt patru la număr. Nu-s frați. Nici măcar veri. La drept vorbind, unul singur e Gîrleanu. Dumitru.

Cine e Dumitru Gîrleanu ? Antrenorul celorlalți trei. Profesor de educație fizică. E tînăr. Nu are nici 27 de ani. Și totuși se poate mîndri că a ajuns la o concluzie. (Vi se pare simplu ?). Și-a dat seama că atletismul este o treabă căreia trebuie să i te consacri. Și, mai ales, să știi cum. Fapt pentru care a aruncat florile de la ureche și a aflat treptat că săritura asta cu prăjina are vreo 2000 de secrete.

Cînd a izbutit să descopere cam o mie dintre ele, a socotit că e timpul să caute cîțiva adolescenți dornici să zboare pe această pîrghie de gradul nu știu care...

★

Duminica trecută, Gîrlenii au îndeplinit, în numai o jumătate de oră, patru angajamente. Dar, să vedem mai întîi cine sînt ceilalți trei Gîrleni. Unul e Astafei, student la I.C.F., al doilea — Savin, student la I.S.E.P., iar al treilea, mezinul — Simionescu, elev „într-a X-a". Toți trei sînt juniori. Pentru duminica trecută primul s-a angajat să sară 4,20 și a stabilit astfel un nou record de juniori, al doilea a făgăduit un „4,10" și s-a ținut de cuvînt, iar al treilea a acceptat penitența unui „ras în cap" dacă nu va trece 4 metri, pentru a se alege, în cele din urmă, cu un premiu : un pieptene.

În sfîrșit, cu cîteva minute înainte de start, în cadrul unei veritabile conferințe de presă, „tovarășul profesor" Gîrleanu a declarat că va „sparge" norma de maestru al sportului (4,30) și a confirmat angajamentele celor trei elevi ai săi.

Pînă la urmă, concursul a ratificat toate intențiile...

★

Cuvîntul „Gîrlenii", pe care l-am auzit lîngă poarta stadionului, e mai mult decît o abreviatură. E o formulă de sinteză. Reprezintă familia sportivă a antrenorului Gîrleanu. Iar cel mai mare dintre cele 1000 de secrete ale lui Gîrleanu e tocmai faptul că a știut să-și formeze o familie sportivă. În această familie, Astafei, Savin, Simionescu și ceilalți au învățat, desigur, să alerge, să se desprindă, să balanseze, să se mlădieze pe stachetă, dar, în primul rînd au aflat că trebuie să se ajute și să se iubească...

Dacă Simionescu e gata să sară, Astafei aruncă în aer fire de iarbă, urmărind bătaia vîntului, și mezinul pornește doar în clipa în care decide Petrică.

Dacă Astafei a sărit, Savin aleargă să-i ducă treningul.

Dacă Savin a doborît, toți ceilalți știu cauzele, iar antrenorul centralizează imediat soluțiile, cu încredere deplină, mizînd pe forța deliberării colective.

Dacă sare Gîrleanu, toți ceilalți uită că sînt și ei în concurs. Savin greblează pentru a nu știu cîta oară întreaga pistă, Astafei întărește semnele de elan sau deplasează stîlpii, iar Simionescu se urcă pe scaunul său de operator pentru a filma momentul-cheie, sau pentru a potrivi firele de nisip în cutia de sprijin.

În sfîrșit, concurentul Gîrleanu, adversarul elevilor săi, își aparține doar în proporție de 10%. Acum bandajează prăjina lui Astafei, peste un minut recalculează elanul lui Simionescu, iar cu o secundă înainte de a lua și el startul, îi strigă lui Savin : **„Mișcă-te puțin, Savine ! Vii imediat după mine!".**

★

Duminica trecută, pe stadionul Tineretului, a învins familia Gîrleanu, în frunte cu al său tată adoptiv. Duminica trecută, Zoltan Szabo a simțit în întrecere directă forța colectivului Gîrleanu. Și nu e de mirare că recordmanul republican a decis să se antreneze în viitor împreună cu „adversarii" săi de duminică. „Zoli" știe foarte bine că sprijinul tovarășilor și atmosfera adevăratei prietenii poate aduce mai mulți centimetri decît o pendulare desăvîrșită.

Ioan CHIRILĂ

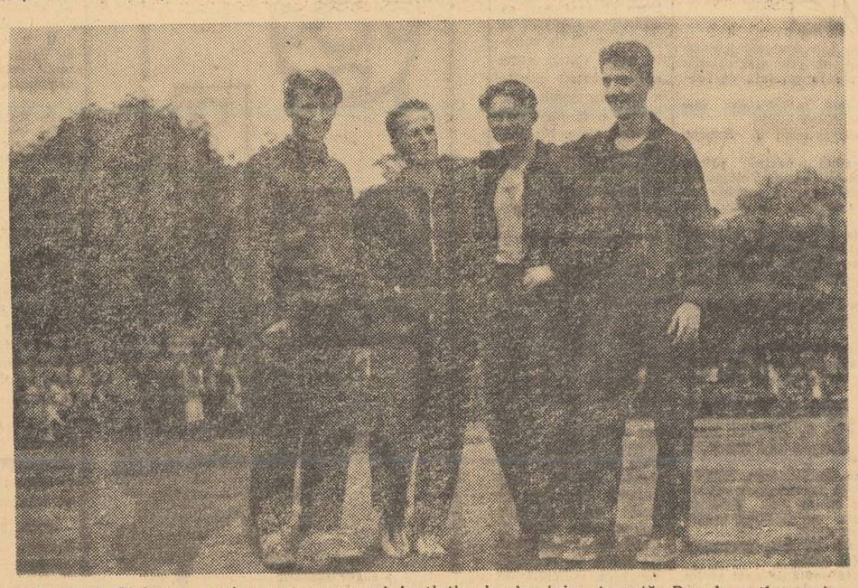

„Familia" Gîrleanu, performera concursului atletic de duminica trecută. De la stînga la dreapta: Petre Astafei (4,20 m.), D. Gîrleanu (4,30 m), Afanasie Savin (4,10 m) și Eugen Simionescu (4,00 m.)

● Varietăți ● Varietăți

Efectul dopingului

Paul Matteoli, fost campion ciclist de urmărire al Franței, a fost condamnat recent de un tribunal din Toulon, acuzat de violență asupra propriului său copil. Vestea a surprins foarte mult pe acei care l-au cunoscut pe Matteoli în timpul carierei sale sportive. Comportarea sa de atunci nu lăsa să se întrevadă că Matteoli va fi capabil să săvîrșească o asemenea faptă. Și totuși, într-un moment de excesivă nervozitate, el și-a maltratat copilul într-un mod care depășește cu mult limitele unei admonestări obișnuite.

În tinerețea sa, atunci cînd vroia să se mențină printre fruntașii ciclismului de pistă din Franța, Matteoli a abuzat foarte mult de stimulente farmaceutice. Dopingul, folosit pe scară largă în lumea ciclismului profesionist, a ruinat și viața lui Matteoli, la fel ca a multor altora. Așa cum e stabilit de medicină, un om care folosește dopingul este condamnat la o pieire treptată. Acest om pierde gustul de a mai trăi creierul său nu mai raționează, ducîndu-l în ultimă instanță la săvîrșirea unor fapte necugetate. Așa s-au petrecut lucrurile și cu Paul Matteoli. Cazul lui este încă un avertisment pentru acei care folosesc dopingul.

Oferte...

Oscar Robertson, „îngerul negru" al diviziei naționale de baschet din S.U.A. este asaltat de numeroase oferte. Printre cei care vor să apeleze la serviciile lui Robertson se află și echipa Virtus din Bologna, cunoscută publicului nostru din jocul susținut la București cu C.C.A. în „Cupa campionilor europeni". O altă echipă italiană, Simmenthal, duce de asemenea tratative cu „îngerul negru".

Se pare că baschetul italian pășește pe urmele fotbalului care, după cum se știe, a importat foarte multe vedete. Rămîne de văzut dacă Robertson acceptă să joace în Italia. E greu de presupus dacă ne gîndim că în același timp impresarul lui Harlem Globe Trotters i-a făcut propunerea să facă parte din trupa sa profesionistă.

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

★

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 interior 1400.

Romanul nostru ilustrat

BRAVUL SOLDAT SVEJK

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Dar Svejk, a cărui diplomație în asemenea cazuri este bine cunoscută, nu se lăsă ușor convins. Pînă la urmă, în fața insistențelor lui Vodicka, ceda însă.

— Bine, ne-am înțeles, mergi cu mine. Dar să fii atent, foarte atent, să nu intrăm în vreun necaz.

— Să n-ai nici o grijă, prietene. O vorbă dacă scoate negustorul, s-a zis cu el. Hai !...

Urcară la etajul I, sunară și le deschise o servitoare. Svejk o dumiri despre ce este vorba și fata înțelese... doamna are o scrisoare și soldatul vrea să i-o predea personal...

Se reîntoarse servitoarea după cîteva clipe și-i comunică lui Svejk că doamna este foarte ocupată, dar că poate să-i predea ei scrisoarea.

— Așa a spus doamna ? Bine, dacă a spus așa... Poftim scrisoarea. Dar să știi că aștept răspuns. Nu mă mișc de aici fără răspuns.

Se așezară amîndoi, Svejk și Vodicka, pe niște scaune în vestibul și așteptară. După puțină vreme, din încăperea alăturată se auziră țipete și zgomote de pahare și farfurii sparte, iar în vestibul năvăli, cu un șervet înodat în jurul gîtului, un bărbat voinic, care flutura scrisoarea adusă de Svejk și înjura de mama focului.

— Unde-i măgarul care a adus scrisoarea asta ? Praf îl fac !

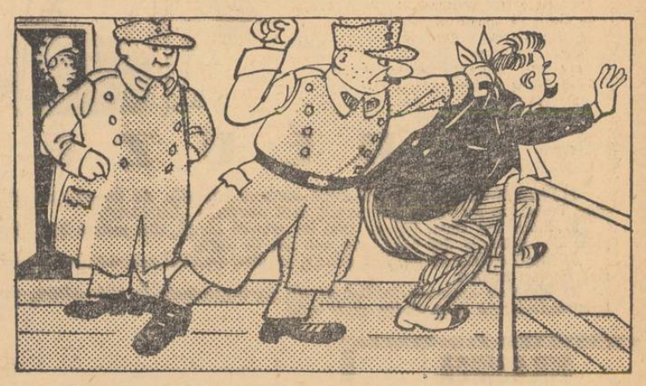

— Incetișor, incetișor, onorabile, îl potoli Vodicka. Vorbește frumos. Și dacă vorbești frumos am să-ți spun că scrisoarea a adus-o dumnealui de colo — și arătă spre Svejk.

Brava ordonanță își dăduse între timp seama că lucrurile nu merg cum ar fi trebuit și că acum ar fi bine să intervină o ieșire diplomatică.

— Da, domnule, — se adresă Svejk negustorului, eu sînt acela. Eu am scris scrisoarea. Iscălitura pe care o poartă e falsă. Îmi place foarte mult soția dvs. O iubesc ! Asta e !...

Cuvintele blajine ale lui Svejk avură darul să-l scoată cu totul din sărite pe negustor, care se apropie amenințător, cu pumnii strînși, de soldat. În clipa aceea — o, sfîntă prietenie ! — interveni îngerul păzitor, bătrînul genist Vodicka, care îl înșfăcă zdravăn de guler pe negustor, îl trase după el, deschise ușa și-l azvîrli cu putere în jos, pe scări, ca pe un balot.

Negustorul Kakonyi nu lăsase în urma lui decît șervetul pe care Svejk îl ridică, îl scuturâ și se îndreptă cu el spre camera din care se auzea un plînset de femeie.

— Scuzați, stimată doamnă, v-am adus șervetul. Putea să se piardă. Și acum, vă salut respectuos...

În timpul acesta, în stradă era hărmălaie mare. Cînd ajunse jos, Svejk văzu cum negustorul Kakonyi fusese transportat vis-a-vis, într-un gang, și-l stropeau cu apă ca să-și revină, iar Vodicka se războia necruțător cu un grup de husari, care săriseră în apărarea compatriotului lor. Svejk nici nu știa cînd s-a trezit alături de prietenul său și unde a găsit bastonul unui civil cu care a început să-i șarjeze pe atacanți.

Lupta a durat cît a durat, dar a întrerupt-o o patrulă militară, care i-a ridicat pe toți și i-a băgat la arest.

Scandalul din fața casei negustorului Kakonyi, nici gînd să se încheie cu arestarea lui Svejk și a amicului său, Vodicka. Întîmplarea căzu pe mîna ziariștilor de la „Pester Lloyd", „Pesti Hirlap" și de la celelalte gazete budapestane, care după ce relatară pe larg faptele, după ce lăsară să se înțeleagă că

în spatele celor doi soldați se afla de fapt un locotenent-major, cunoscutul șovinist ceh Lukas — și nu numai Lukas, ci o întreagă castă militară disprețuitoare față de demnitatea și onoarea populației locale — cereau sancțiuni, sancțiuni grele.

Consiliul de război al diviziei, în fața căruia ajunse cercetarea cazului, luă de îndată contramăsuri pentru aplanarea diplomatică a incidentului. În primul rînd, publică o dezmințire oficială a celor relatate de ziare „Articolele — spunea comunicatul — sînt inventate în întregime, de la primul pînă la ultimul lor rînd". Pe urmă, colonelul Schröder, comandantul regimentului din Budejovice, avu o convorbire discretă cu locotenentul-major Lukas și vru să afle adevărul, tot adevărul. Era convins că Lukas avusese deja legături intime cu doamna Kakonyi. El se arătă încîntat de discreția lui Lukas — discreție demnă de un ofițer al armatei imperiale — dar mai ales îl bucurase cavalerismul lui Svejk.

— Să știi, domnule locotenent — îi spuse colonelul — că Svejk ăsta are

caracter, nu glumă. Un altul în locul lui, s-ar fi pierdut. Pe cuvîntul meu, Svejk ăsta e o dată om. Ar fi cel mai mare păcat să-l pierzi !... Apoi, colonelul Schröder îi comunică hotărîrea diviziei.

— Ziarele te-au atacat vehement, domnule locotenent. Prezența d-tale aici nu mai este potrivită. Trebuie să pleci. Zilele acestea vom trimite un batalion pe frontul rusesc. D-ta, ca cel mai vechi ofițer al companiei a 11-a, ai fost ales să conduci batalionul, în calitate de comandant. Spune să ți se găsească altă ordonanță personală, căci în ce-l privește pe Svejk, el te va însoți în calitate de ordonanță a companiei. Merită, băiatul, această avansare.

Svejk și bătrînul genist Vodicka își petrecuseră noaptea în arestul consiliului de război al diviziei. Dimineața, gardianul șef intră în baracă și strigă :

— Atenție ! Soldatul Svejk și genistul Vodicka se prezintă de îndată la domnul judecător !

— Iar ne plictisesc cu interogatoriul, mai bine ne-ar judeca o dată ca lumea și ne-ar condamna, mormăi înfuriat Vodicka.

(Va urma)

BLUZE

1) Bluză în dungi. Platca este croită odată cu mînecile, cu dungile pe lat. Restul este lucrat pe lung, închis într-o parte cu trei nasturi, două buzunare „butoniere".

2) Bluză din stofă, jersey (sau cu mînecă scurtă, din mătase sau material înflorat), cordon prins de cusăturile din părți, pus mai sus de talie.

3) Bluză închisă pe gît, fără mîneci, cu două cusături care marchează talia ; are ca singură garnitură franjuri în față.

4) Bluză de asemenea închisă pe gît, cu o garnitură de altă culoare, care se continuă în față, terminîndu-se cu două funde plate mici.

FOLOSIREA FRIGIDERULUI

Sezonul de vară se apropie, iar posesorii de frigidere sînt dornici a-și prepara singuri deserturile, înghețatele sau mîncărurile reci preferate în acest sezon călduros. Posibilitatea preparării deserturilor reci, înghețatelor și gheței alimentare la domiciliu, este una din atracțiile frigiderului.

Avînd în vedere acest avantaj și pentru reușita deplină a preparatelor vom indica cîteva sfaturi care se referă la : pregătirea frigiderului în vederea înghețării preparatelor ; prepararea gheței colorate sau decorative ; prepararea înghețatelor ce se fac în frigider ; prepararea salatelor și mîncărurilor reci ce se fac în frigider.

Respectarea indicațiilor de mai jos va contribui la reușita produselor și la mulțumirea dvs.

PREGĂTIREA FRIGIDERULUI ÎN VEDEREA ÎNGHEȚĂRII PREPARATELOR

Înainte de a se trece la prepararea produsului destinat a fi supus la îngheț, procedați la dezghețarea evaporatorului și îndepărtarea poighiței de zăpadă și gheață de pe țevi. Cu o oră înainte de introducerea în evaporator a preparatelor, așezați termostatul la poziția frig maxim.

Nu introduceți în evaporator decît preparate bine răcite, acestea vor îngheța mai ușor și vor fi mai savuroase.

Se va menține termostatul pe poziția maximă pe toată durata înghețării, după care se va putea muta poziția termostatului pe o poziție mijlocie.

Pentru buna reușită a desertului, se recomandă să se respecte proporțiile indicate în rețete, aceasta fiind rezultatul a numeroase încercări.

De reținut : excesul de zahăr în rețetă încetinește înghețarea, iar excesul de apă favorizează formarea cristalelor de gheață.

Înainte de servire, este necesar de a se așeza în frigider cupele și farfurioarele destinate servirii. Aceasta va permite cremelor să-și păstreze consistența un timp mai lung.

E BINE SĂ ȘTIȚI CĂ...

...altmentele ce se prăjesc cîștigă în gust, dacă sînt puse în grăsime rece, neîncinsă.

...cartofii prăjiți sînt mai greu digestibili decît cei fierți.

...conservele trebuie utilizate imediat ce li se desface ambalajul ; legumele din conserve vor fi spălate în apă rece și apoi pregătite la fel ca și cele crude ; sardelele vor putea fi servite imediat puse pe o farfurie încălzită. Din contră însă fructele cu sirop vor fi puse la un jet de apă rece înainte de a deschide cutia.

Taior de vară

...sau în locul lui, — două piese, cum sînt modelele din stînga și din mijloc. La ambele, caracteristic este fusta ușor încrețită, mîneca trei sferturi și funda ca garnitură a jachetei.

Modelul din stînga este încheiat într-o parte iar pliul fustei face continuarea liniei. Taiorul (din dreapta) e din material uni; jacheta este dreaptă, fără guler, se căptușește cu materialul bluzei. Mîneca, tot trei sferturi însă mai largă. Încrețiturile fustei mai discrete sau chiar deloc.

Desene de Beatrice BOBOCEA

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Chiftele de zarzavat ; mîncare de miel cu tarhon ; prăjitură cu cireșe.

— Ciorbă de dovlecei ; lahnie de fasole albă ; căpșuni cu zahăr.

— Salată orientală ; rinichi cu ciuperci ; fructe.

— Ciorbă de salată ; conopidă cu carne ; cremă de zahăr ars.

— Cartofi cu smîntînă ; ruladă de carne cu salată ; compot.

— Omletă cu mărar ; friptură la grătar-salată ; cireșe.

— Mazăre cu crochete, pui cu sos de smîntînă ; cremă de căpșuni.

PRĂJITURI DE SEZON
Meringue cu căpșuni

Cantități pentru 6 persoane : 3 albușuri de ou, 150 g. zahăr pudră, 3 pachete zahăr vanilat, 250 g. căpșuni mici pudrate cu zahăr. Se bat bine albușurile la care adăugăm încetul cu încetul zahărul pudră, bătînd în continuare albușurile. Vărsăm apoi această compoziție în forme de tarte, rotunde sau dreptunghiulare, cu pereții netezi, și le punem la cuptor la un foc moale, timp de 20 minute. După aceea le scoatem și cu ajutorul unui pahar de liqueur facem la mijloc o gaură, loc pentru garnitură. Le băgăm din nou la cuptor unde le lăsăm pînă cînd putem să introducem o scobitoare în compoziție și ea nu va fi umedă. Între timp curățim și spălăm bine fructele, le pudrăm cu zahăr. Astfel pregătite le lăsăm să macereze o jumătate de oră. La mijlocul meringurilor punem căpșunile, fără zeamă, pentru a nu se muia.

Cremă de căpșuni

Cantități : 500 g. căpșuni curățate, 250 g. zahăr, 8 foi gelatină, 500 g. frișcă. După ce am spălat și curățit fructele le amestecăm cu zahărul și cele 8 foi de gelatină care au fost în prealabil topite în puțină apă caldă și strecurate printr-o sită deasă. Toată această compoziție o amestecăm cu frișca bătută spumă și o răsturnăm într-o formă clătită cu apă rece. Se lasă la rece cel puțin 3 ore. Înainte de a o servi, muiem forma în puțină apă caldă și o răsturnăm pe o farfurie rotundă. Se așează deasupra căpșuni stropite cu rom.

Gele de cireșe

Cantități pentru 4 persoane : curățim de simburi 1 kg. de cireșe mari pe care le punem la fiert într-o jumătate de litru de apă. Le lăsăm să dea cîteva clocote. După aceea scoatem imediat fructele. Dizolvăm 100 g. gelatină în puțină zeamă de cireșe, o strecurăm și o punem din nou să fiarbă în zeama fructelor împreună cu 175 g. zahăr, 2-3 pachete de zahăr vanilat și o linguriță de rom. Nu trebuie să mai clocotească decît cîteva minute, în care timp amestecăm continuu. Turnăm apoi acest lichid într-o formă, pe care am clătit-o cu apă rece, o punem la gheață. În momentul cînd începe să se închege, adăugăm cireșele. O lăsăm să stea mai departe la gheață 2—3 ore. Se servește cu biscuiți.

Sufle de căpșuni

Cantități pentru 4 persoane : 4 albușuri de ou, 4 linguri de fructe (strivite), 4 linguri de zahăr pudră. Bătem albușurile spumă, adăugăm puțin cîte puțin zahărul, avînd grijă ca albușurile să nu se lase și tot cu atenție punem și fructele zdrobite, bătînd în continuare albușurile. Turnăm compoziția într-o formă de sufle, o băgăm la cuptor, care a fost înainte încălzit, timp de 10 minute. Se servește imediat.

Cireșe sau vișine coapte

Facem un aluat din 3 ouă, 50 g. zahăr, 100 g. făină, zahăr vanilat, o lingură de rom. Amestecăm bine, fără cocoloașe acest aluat pe care îl subțiem cu 4-5 linguri de lapte. Muiem apoi în el un mănunchi de 5-6 cireșe sau vișine cu codiță pe care le punem apoi să se prăjească în unt sau untdelemn. Dacă nu se țin laolaltă le legăm cu ață. Se servesc calde pudrate cu zahăr vanilat.

Copilărie fericită !

— Tovarășe Lenuța !... Tovarășe Lenuța !...

O fetiță de cinci anișori vine în goană printre petele de umbre și lumini ale grădinii. Mari și rotunde ca niște perle, două lacrimi îi joacă în ochi, semn de adîncă durere.

— Tovarășe Lenuța, spune ea pe nerăsuflate, Georgică, nu ne dă pace, ne-a stricat păpușa... Și m-a tras și de păr... E un băiat rău...

Educatoarea o mîngîie, îi șterge ochișorii frumoși înlăcrimați și merge să aplaneze „conflictul" !

Georgică — un puștan de aceeași vîrstă cu „victima" și cu părul numai inele, recunoaște totul... în afară de trasul de păr.

Pînă la urmă lucrurile se lămuresc și cele două părți convin asupra condițiilor de împăcare : fetițele să se tragă cu trei pași mai înapoi iar băieții să nu se mai lege de păpușile lor.

Viața reintră în normal. Gălăgioși și veseli băieții își reiau activitatea. Fac într-adevăr un „lucru serios" : din bețișoare și lut proaspăt construiesc un grajd pentru 100 de capete de vite și n-au timp de pierdut. Sînt în întrecere cu părinții lor, colectiviștii din Conțești, care fac același lucru dar, bineînțeles, la o scară ceva mai mare...

E o zi de sfîrșit de mai și toată grădinița sezonieră e numai liset și veselie. Peste 50 de glăscioare argintii s-au luat la întrecere cu ciripitul zglobiu al păsărelelor.

Din fereastra bucătăriei, o femeie privește cu duioșie ceata lărmuitoare a copiilor din curte. E Ilinca Peșa, colectivistă căreia i-a venit rîndul să facă astăzi de serviciu la grădiniță. Ilinca are multe motive să îndrăgească copiii. În primul rînd pentru că ea însăși e mamă. Apoi, pentru că fata ei Florica a crescut sub îngrijirile atente ale educatoarei și ale tuturor membrilor din colectivă. Și cum a crescut fata ei ! Și la fel ca ea alte zeci de copii ai colectiviștilor și țăranilor muncitori din comună. Acum Florica are 15 ani, și nu trebuie să-i fii mamă ca să simți că te săgeată inima cînd o vezi. Înaltă, mlădie cu ochi mari, căprui, și cu un glas de privighetoare. Nu degeaba e solista brigăzii de agitație a gospodăriei.

Ilinca Peșa își încordează auzul : nu, nu se înșeală. De departe, de acolo de unde colectiviștii ridică noul grajd pentru vite se aude glasul fetei :

„Mă dusei în cîmp să ar — Dejugai lîngă-un stejar
Și să pun trifoi — Plugul cu doi boi".

Ilinca Peșa oftează copleșită de aduceri aminte. Urechile nu-i mai înregistrează cîntecul drag, nici risul zglobiu și fără griji al copiilor. Din fața privirilor dispar imaginile prezentului luîndu-le loc treptat, treptat alte imagini trecute, înegurate.....

— Mămico !... Mămico !... O fetiță firavă taie în goană ulița satului. Mari și rotunde ca niște perle, lacrimile i se preling șiroaie pe obrazul palid, înnodîndu-se la bărbie. O dungă sîngerie coboară de la ureche încolăcindu-i aproape tot gîtul, ca un șirag de mărgele. Nimeni nu i-a stricat păpușa, pentru că nu are și nici n-are voie să se joace. Trebuie să păzească cu strășnicie cîrdul de gîște al bolerului. Și totuși, boboaca a intrat în stratul cu mixandre.

— M-a lovit... cu biciul... a îngăimat ea printre suspine, ascunzîndu-și capul în poalele mamei. Și ea Ilinca, avea pe atunci tot 5 ani.....

E toamnă. Timpul s-a răcorit. Mama i-a pus în geacul de pînză cărțile de școală cumpărate cu trudă. Părul de obicei zburlit, e acum strîns în două cozi lăsate pe spate. A zbughit-o pe poartă, ca o zvîrlugă, lăsînd în lutul moale urmele picioarelor desculțe. Cu cîtă nerăbdare a așteptat ea prima zi de școală ! După festivitate i-au împărțit în grupe. De-o parte cei avuți — plecau în excursie — de cealaltă, copiii clăcașilor. Pînă aproape de chindie. a cules porumb pe moșia boierului. S-a întors acasă vînătă de frig. A zăcut șase luni încheiate. La școală nu s-a mai dus. Carte, a învățat Ilinca Peșa în zilele noastre...

...Peste umbrele trecutului se suprapun luminoase, pline de bucurii, imaginile prezentului. Se aude din nou cîntecul de adineauri. Altă fată îi completează sfîrșitul. Ilinca Peșa privește fericită hirjoana veselă a copiilor din curtea gospodăriei. Fericită copilărie au astăzi copiii noștri, gîndește ea trecînd în sala de mese, cu un vraf de farfurii. Și după ce a aranjat fiecărui șinc tacîmul lui, iese veselă în ușă și anunță :

— Haideți copii la masă !

Iar cînd copiii trec gălăgioși pe lîngă ea, povestindu-și care mai de care isprăvile, simte cum i se umezesc ochii și un val de căldură îi inundă pieptul. „Și fericirea lor e bucuria noastră", își spune ea sorbindu-i din ochi și trecînd să împartă fiecăruia binemeritata porție de mîncare.

Ana CRISTEA

ȘORȚULEȚUL

...acestei fetițe se face din țesături lavabile (creton, stambă, nanghin) după modelul a cărui jumătate este arătată în schema de jos. Ceea ce îi dă nota particulară este ornamentația, compusă dintr-un ghiveci care nu este altceva decît buzunarul șorțului și floarea făcută fie din broderie, fie din aplicații.

Răspundem cititorilor

VERONICA S. — Cluj : Pentru stîrpirea guzganilor nu recomandăm otrăvurile, fiindcă ele pot fi mîncate și de animalele din gospodăria dv. Acțiunea de deratizare, cu mijloace chimice, se face astăzi numai pe plan organizat. În gospodăria dv. este de aceea indicat să recurgeți tot la curse. Pentru a da rezultate, acestea trebuie însă plasate în loc uscat, pe cît posibil bine camuflate și mai ales opărite, de fiecare dată, pentru a se înlătura mirosul mîinilor noastre sau cel al cadavrelor de guzgani prinși. De bun efect este să presărăm pe cursă, cîteva picături de esență de anason, al cărui parfum atrage pe guzgani. Odată prinși, aceștia trebuie înecați în apă.

MAGDA DOBRE — Ploiești : Curățatul pălămuilor din mătase trebuie încredințat unei curățătorii chimice, care poate realiza această operațiune fără a le desface, întrucît procedează la curățire cu vapori. Acasă puteți încerca — dacă e vorba de mici pete — să ștergeți cu neofalină, însă cu cîrpă puțin muiată, după care lăsați la aer să se evaporeze bine mirosul.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Mușat"
de Crișan Făgerașu
Desene de Beca RIND

59 *Se auzi în microfon un țipăt de femeie, apoi :*

— Grig dragă, spune-le să se astîmpere. Se sărută în bot cu cățelul ăla. Au stat destul afară.

— Puiu, Roxana ! strigă o voce de bărbat.

Răsunară niște strigăte de departe, probabil ale copiilor,

— Hai puțin pînă afară, vorbi vesel Mușat. Hai să stăm puțin cu copiii !

60 *Trimit acolo o mie de oameni ! zise Bigellow.*

Orsini își mîngîia bărbia.

— Ferească sfîntul ! S-ar putea ca Rockepont să nu știe unde se află rominul. Iar dacă știe, nici cu o mie de oameni nu-l smulgi. Trimite o sută de oameni în altă direcție, cu vîlvă. Să-l inducem în eroare.

61 *De ore întregi, Mușat discuta cu Cristea despre keratină, substanța din care sînt făcute coarnele animalelor, unghiile, despre păr, despre microorganisme vii și keratinizate, despre zeci de probleme teoretice și practice a căror înșiruire ar fi nimerită într-o povestire mai largă decît cea de față.*

— La începutul istoriei omenești — zise Cristea ginditor — omul nu făcea decît să culeagă din natură cele necesare. Fructele, carnea crudă, blănuri — erau luate mai mult sau mai puțin de-a gata din natură. Descoperirea uneltelor a marcat adevărata creștere a omului, momentul cînd el frige carnea, practică agricultura, pomicultura, tăbăcește pieile.

Descoperirea dv. va însemna o „revenire" pe un plan infinit superior : omul nu va avea decît să întindă brațul și să culeagă pînza, gata țesută...

62 *Mușat se întoarse de la fabrică.*

— Explicațiile teoretice n-au mare valoare. Îmi spui mereu că sîntem aproape de uzinele Blacktown. Să vă fac poate acolo o demonstrație.

— Ar fi minunat.

— Dar am uitat că e imprudent. Rockepont. Vizuina lupului.

Cristea zîmbi cu un aer vinovat.

— M-am lăsat tîrît de entuziasmul dv... Totuși... — pocni din degete — avem la Blacktown un puternic comitet revoluționar. Aș putea lua legătură cu tovarășii de acolo.

Ușa se deschise deodată și în cameră năvăli Roxana și Puiu.

— Tăticule, zise Puiu, e un om rău ascuns în pod. Ne-am jucat de-a indienii ; l-a mirosit Tex și ne-am uitat și l-am văzut printr-o crăpătură.

63 *Gata ! țipă Orsini zvîrlind casca cît colo. Finita la commedia ! Cred că agentul nostru va fi mort în două minute. În cinci minute rominul o va șterge. Dăm asaltul. Cîți oameni ai ?*

— Cinci sute. Restul, mîine.

— Ce ghinion ! Pentru un afurisit de cățel ! Ai avioane de transport cu reacție ? Cît durează drumul ?

64 *Omul din pod, auzind la microfon cuvintele copilului, fugise din vilă iute ca fulgerul. Acum, cadavrul lui zăcea cu fața în jos, pe iarbă.*

— Păcat, zise Cristea. Mai bine l-am fi prins de viu. Dar a tras și băieții au trebuit să se apere. N-are nici un act... e de-ai lui Wessemer — Bigellow.

— De unde știi că nu-i de-ai lui Rockepont ?

Cristea zîmbi stăpînit.

— Doar nu era Rockepont să-și strecoare un agent izolat în propria lui vilă... Billy, dă drumul iute la motoarele helicopterelor !

Se întoarse iar către Mușat.

— Ö să le punem în funcție pe amîndouă. Adu-ți familia — plecăm imediat, căci ne-au luat urma.

— Bine, dar ziceai că la graniță...

— Pînă aranjăm trecerea peste graniță, vă ascundem în Blacktown, la tovarășii de acolo. În cîteva ore, poate predai formula la doi-trei oameni — unul măcar va ajunge în Rominia, în Vietnam, în Siberia, undeva pe pămînt socialist...

Se îndreptară în fugă spre helicopter.

— Bill ! Unde-i Eric ?... Dar Hawkes ?

— Nu știu, zise cel care răspundea la numele de Bill.

— Caută-i ! Unul dintre ei să conducă helicopterul cu familia domnului Mușat. Eu cu doi oameni și cu dl. Mușat mergem în ăstălalt helicopter.

Mușat izbucni :

— Orice-ar fi, nu mai mă despart de-ai mei.

Cristea fu nevoit să cedeze.

(Va urma)

Sfaturi cosmetice

Transpirația — fenomen fiziologic normal — este secretată de glandele sudoripare, răspîndite în mod inegal pe toată suprafața corpului.

În cele ce urmează voi indica măsurile pe care trebuie să le luăm în cazul în care suferim de neajunsul transpirației exagerate.

În cazul transpirației din regiunea subsuorilor, foarte frecventă mai ales la femei, se va urmări înlăturarea mirosului foarte jenant, micșorarea cantității de lichid și pe cît posibil absorbția excesului prin folosirea de pudre absorbante. În acest scop, în afară de spălatul zilnic cu apă și săpun la 2—3 zile vom aplica în acest loc o soluție dezodorantă pe bază de clorură de aluminiu ca spre exemplu soluția „Odorono" pe care o găsim în comerț. O lăsăm să se usuce, apoi pudrăm cu talc amestecat cu 10% acid boric. Foarte igienic este ca părul în această regiune să fie ras, deoarece altfel îngreunează aplicarea acestor măsuri.

Odoronoul nu se va aplica niciodată imediat după ras, deoarece riscăm să ne usturе și să se irite pielea, — cel mai indicat este să aplicăm întîi soluția și după 2—3 ore să ne radem. Nu se recomandă folosirea de soluție cu formol, deoarece se pot provoca iritații, înroșiri ale pielii și chiar apariția de coșuri.

În cazul transpirației picioarelor, se impune — în afara spălării picioarelor, de 2 ori pe zi și schimbarea zilnică a ciorapilor — următorul tratament : după spălarea cu apă rece și săpun vom pensula picioarele între degete cu următoarea soluție : acid salicilic 1,50 g, tanin 5,50 g, alcool 70° 93 g, după care vom pudra picioarele cu pudra indicată în cazul transpirației subsuorilor. Și în cazul transpirației picioarelor, rezultate foarte bune dau soluțiile cu formol 10%, însă trebuie folosite cu mai multă prudență, regiunile respective spre deosebire de mîini, fiind foarte sensibile și putînd prezenta crăpături ale pielei mai ales între degete. Cantitatea de formol poate fi micșorată pînă la 2%. În locul formolului poate fi folosită urotropina, sub formă de pastă. În acest caz, după pensularea picioarelor cu soluții acide, vom aplica această pastă, care în contact cu acizii se descompune punînd în libertate formolul. Pasta se obține amestecînd 10 g urotropină cu 20 g apă și 20 g talc. Rezultate bune se obțin și pudrînd talpa ciorapilor cu pudra indicată mai sus.

Anca BOGDAN

Lucrul de mînă

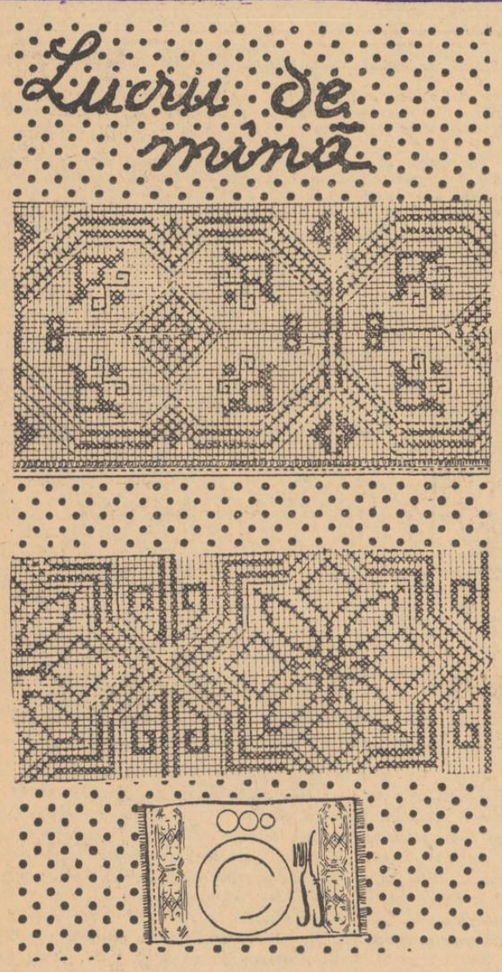

Mai multe cititoare ne-au cerut modele de lucru de mînă pentru fețe de masă, milieuri sau șervețele pentru seturi.

Cele două modele pe care le dăm aci se lucrează pe olandă colorată, cu ață albă sau de o culoare în contrast cu olandei.

Modelul se poate executa și în mai multe culori, — dar atenție, să nu exagerați căci veți obține ceva bălțat.

PENTRU CEI MICI

Cifrele sînt argumente convingătoare. În limbajul lor rece ele pot să ne dea imagini foarte clare despre situațiile existente în cele mai variate domenii ale activității omului. Iată ce ne spun cifrele în privința dezvoltării producției articolelor pentru copii :

În 1960 s-a realizat o producție dublă față de 1955, la tricotaje din bumbac, la ciorapi și sosete, la încălțăminte din piele pentru copii.

— Pe aceeași perioadă producția de confecții pentru copii a crescut aproape de 4 ori, cea a jucăriilor de 3,5 ori.

Întreprinderile din sectorul bumbacului prezintă pentru prima oară în acest an, colecții de țesături separate pentru copii. Veți putea alege picheturi speciale în culori specifice, vor fi prezentate 5 articole cu efect de fir, precum și 27 desene noi specifice pentru cei mici, la articolele „florela", „finet" și imprimeuri de bumbac.

Măsurile multilaterale ce se iau în industria de tricotaje și confecții în vederea creșterii producției articolelor pentru copii și continua lor îmbunătățire au început să dea rezultate. În magazine au început să apară în cantități din ce în ce mai importante tricotaje din fire de bumbac mercerizat, din fire de lînă pură și din fire sintetice.

Fustițe plisate din lînă în amestec, veste, pulovere, rochițe din bumbac, treninguri din bumbac mercerizat în zeci de modele noi, culori atrăgătoare te invită să-ți alegi cadoul pentru cei dragi.

În ultimile luni ale anului trecut la fabrica „Varga Katalin" din Cluj a fost inițiințată o secție de tricotaje din lînă de calitate superioară. În acest an, capacitatea secției a crescut la 3000 articole pe lună. Au fost realizate un număr de peste 60 modele.

Preocuparea care există în industria confecțiilor, pentru produsele destinate copiilor se poate ilustra, și cu faptul că la recentul Congres internațional al Modei de la Berlin, au fost prezentate 12 modele de confecții destinate exclusiv pentru copii. Modelele prezentate la Congres sînt introduse în producția industrială.

Și acum, cîteva cuvinte despre noile modele de încălțăminte. Fabrica „Bela Brainer" din Timișoara a prezentat o colecție cu încălțăminte reușită cu modele destinate exclusiv fetelor între vîrsta de 12—16 ani. Fabricile „Csordas Janos" din Oradea și „Carmen" București au inițiințat secții speciale de fabricarea încălțămintei „Romarta" pentru copii.

Noile creații au o linie modernă, vîrful ușor ascuțit iar linia tinerească o imprimă diversele ornamente (fundulițe, ciucure) din piele.

Nu putem încheia aceste rînduri fără a vă prezenta noutățile unui sector de o mare importanță... pentru cei mici. Este vorba de sectorul de jucării.

Fetița cu landou și compresorul rutier sînt noile jucării mecanice, care desigur vor cuceri aprecierile celor mici. Ele au și fost livrate magazinelor.

A. MIHAELA

CURIERUL NOSTRU

AL. REINER — București : Scrisoarea dvs. cuprinde propuneri foarte interesante și totodată critici juste aduse unor amatori de schimburi de vederi care înțeleg numai să primească și să nu-și trimită același număr de vederi. Astfel de „amatori" sînt într-adevăr de criticat. Desigur că și ceilalți amatori adevărați nu vor mai scrie acestora. Ne vom gîndi și la posibilitatea de a publica mai amănunțit ce schimburi dorește fiecare cititor și din ce orașe anume. Vă mulțumim pentru propunerile interesante făcute.

I. MARIȘ : Credem că o să ne înțelegeți că pentru noi este mai greu să vă scriem o scrisoare atît de lungă. Pe scurt deci iată care este părerea noastră : în perioada imediat următoare să continuați să munciți cu sîrguință la casa raională de cultură unde sînteți acum și să învățați pentru a termina școala medie și a da examenul de maturitate. Nu sîntem de părere să plecați de aici pînă nu veți obține diploma de absolvire a școlii medii. Sînteți încă tînăr și aveți timp pentru a vă crea un viitor așa cum îl doriți. Aveți grijă să vă schimbați comportarea actuală care nu este cea mai bună. Vă rugăm să ne mai scrieți între timp.

MARIANA — Iași : Pe această cale vă vom răspunde doar la cea de-a treia întrebare. Sîntem de părere să întrețineți în continuare bunele relații create. Se pare că este vorba de o prietenie adevărată, bazată pe sentimente sincere. O astfel de prietenie are desigur perspective frumoase. Nu trebuie să luați încă nici o hotărîre mai importantă și aceasta atît datorită faptului că nu v-ați clarificat definitiv asupra sentimentelor dv. cît și datorită unor lipsuri sezisate în comportarea lui. Asupra tuturor acestora mai trebuie gîndit. La celelalte întrebări veți primi răspunsuri la rubricile respective.

ILEANA C. — Brașov : Într-adevăr, se întîmplă uneori ca din cauza unor „binevoitori", oamenii cinstiți să-și creeze complicații și probleme. Fiți sigură însă că în cele din urmă adevărul va triumfa. Pentru aceasta este nevoie și de... intervenția dv. Este bine să stați de vorbă, să-i explicați totul în amănunțime, folosind argumentele cele mai convingătoare. Dacă vă va asculta și va cerceta totul, își va da seama că a greșit că nu a avut încredere în dvs.

D. S. — Pitești : Vă rugăm a ne da date concrete în legătură cu situația dispensarului din comuna dumneavoastră. Ne interesează cazul.

A. BACALI — Luduș : Postului de radio Moscova, scrieți-i dacă puteți în rusește. În tot cazul pe plic este bine să scrieți adresa în limba rusă.

A. P. — București : Ne pare foarte rău că nu sîntem în totul de acord cu dv. Micile încurcături pe care le aveți acum — inerente vîrstei dv. — le considerați dezastruoase. Exagerați foarte mult în aprecierile dv. Părerea noastră este să renunțați complet la această relație. Nu prezintă nici o garanție de seriozitate. Este păcat de timpul pe care-l pierdeți cu astfel de preocupări care nu vă oferă nici o perspectivă. Am dori să fiți de acord cu noi. Ar fi în interesul dv.

ION HARAGUȘ — Dej : Vă puteți interesa la organele regionale ale Cooperativei meșteșugărești care au în subordinea lor ateliere pentru repararea aparatelor de radio.

EMIL EMIN — Ploiești : Vă răspundem, „discret", cum ne-ați cerut: colaboratorul nostru este un om mai în vîrstă, astfel că sfaturile lui sînt izvorîte dintr-o cunoaștere temeinică a problemelor. Ca atare, merită încrederea ce-i acordați.

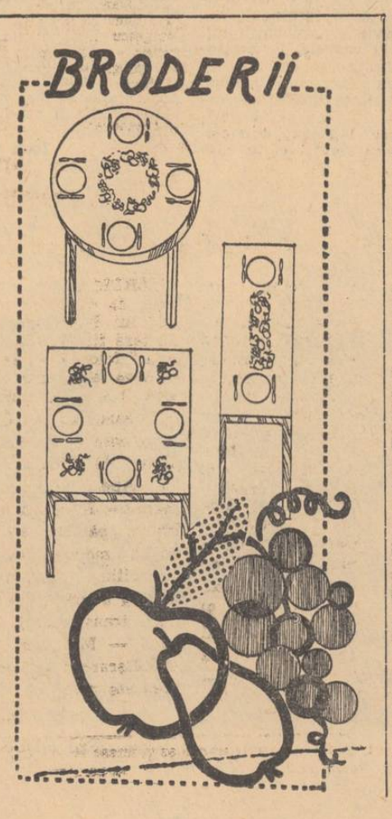

Ce frumoasă este o masă aranjată și decorată corespunzător. Fața de masă croită și făcută după măsuța căreia îi este destinată, va fi ornamentată cu broderii, cu motive de fructe etc. Dăm aci felul cum să fie dispus modelul după cum este masa (rotundă, pătrată, lunguiață). Mai jos tiparul mărit al modelului care poate fi făcut fie cu broderie, cu punct de lănțișor, fie prin aplicații de bucățele de material (olandă, stambă, țesături de in și bumbac).

Jocuri distractive

ÎN 9 LINII

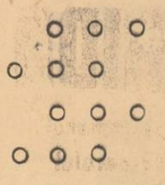

Vă prezentăm 12 puncte așezate așa cum se văd în desenul alăturat. Vă invităm să trageți o linie care ocolind fiecare punct (fără să treacă de două ori pe același drum) să se întoarcă de unde a plecat, iar tot drumul să se cuprindă în 9 linii drepte.

ÎNTREBARE

Pe un drum, veneau doi oameni. Primul era fiul celuilalt. Totuși celălalt nu era tatăl primului. Cum se explică aceasta ?

FLORI

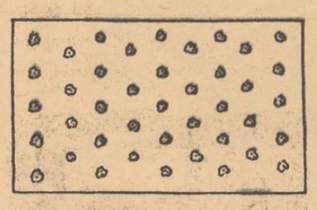

În fața dv. se află un dreptunghi cu numeroase flori. Vă invităm să scoateți 20 din ele în așa fel ca cele rămase să formeze o figură simetrică formată din 6 rînduri, fiecare rînd avînd 5 flori. Care sînt florile ce trebuie scoase ?

VRABIILE

Cineva a văzut în grădina lui niște vrăbii. Pentru a feri niște pomi fructiferi de eventuale pagube, el a luat o pușcă și a tras în aer un foc. Dar numai jumătate din ele zburară, iar una chiar se întoarse înapoi considerînd primejdia trecută. Acum în copac se aflau tot atîtea vrăbii ca și înainte. Cîte au fost la început ?

POȘTA JOCURILOR

DRAGA ANGHEL — comuna Pleniță, raionul Calafat: Dezlegarea a fost corectă însă nu era necesar să ne-o trimiteți. Ați observat desigur că în fiecare număr al revistei se publică soluțiile jocurilor apărute în numărul precedent.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 189

CÎȚI SÎNT ?

În unitatea alimentară erau 3 femei și 4 bărbați inclusiv responsabilul.

TREI GREȘELI

1) Polul Nord este unicul punct din lume unde nu poate bate decît vînt de sud.
2) Oricum te-ai întoarce, de la Polul Nord, nu poți pleca decît spre sud.
3) La Polul Nord, între apus și răsărit trec 6 luni căci acolo e un singur răsărit și un singur apus pe an.

12 CHIBRITURI

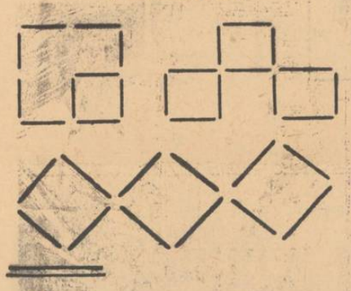

MATTY ASLAN
DIN RISCURILE MESERIEI
(100% AUTENTICE)

— Ba nu e greu de loc... N-am eu idei și habar n-am de desen, că ce le-aș mai lua-o înainte la toți...

— Iartă-mă că te deranjez la ora asta, dar te rog arde-i repede cu un desen pe vecinii mei de apartament, care nu mă lasă să dorm...

— Fiindcă te-a rugat omul așa de frumos, puteai să nu-i pui ciolanul dla...
— Asta-i bunăl Și să mă trezesc pe urmă cu o caricatură că... „mai sînt unii măcelari care servesc pe șprinceană".

— Ca să fiu sinceră, desenele îmi plac! Dar spune-mi, te rog, cine-ți dă, frate, ideile?

FRED GHENADESCU

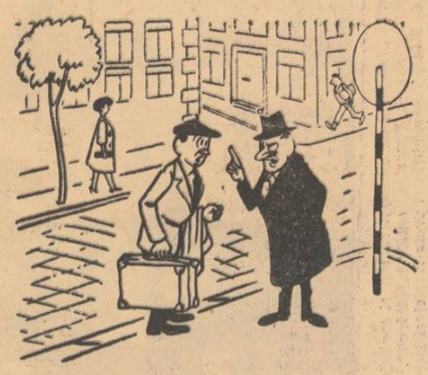

IRASCIBILUL

— Unde e strada Toamnei ?
— Dacă nu-mi spui „te rog", te mint și te rătăcesc...

— De ce îl huidui pe Stamate, că nici nu joacă azi... Îl vezi dumneata pe teren?
— E nevoie să-l văd, parcă nu știu că joacă brutal ?

S. NOVAC

— Femeile astea sînt de neînțeles... De doi ani, la toate întrebările mele mi-a răspuns NU și acum nu știu ce i-a venit că a zis DA!

V. VASILIU

Dacă călătoriți cu motocicleta, nu că pregătiți „friptura" pe drum...

După o masă, o carte bună. Însă nu faceți pe... analfabetul!

La plecare, e frumos să nu lăsați... urme preistorice

E ziua ta

Azi, puiule de om, e ziua ta
În orice punct pe glob te vei afla,
Indiferent de rasă, de culoare.
Azi, lumea nouă, lumea muncitoare
Te-a-nscăunat pe-al omenirii tron
Prin dreptul ce ți-l dă un biberon
Ca-n lumea de părinți și de bunici
Să fii un Guliver între pitici.
Supușii tăi, luptînd, ți-au pregătit
Un viitor mai bun, mai însorit
Punînd în slujba-ți — puiule de om—
Puterea nevăzutului atom.
Pe el, călare, vei putea să fii
Stăpînul necuprinsei Galaxii,
Să poposești pe orișicare stea,
Să cochetezi cu Venus de vei vrea
Și s-o inviți să vă plimbați un pic
Pe Calea Lapteiui în Carul mic
Sau vei putea — de vrei — să te măsori
Cu orișicare soare dintre sori.
Așa va fi ; să nu te îndoiești !

De ziua ta noi îți urăm să crești
Ca Făt Frumos din basme, voinicel.
Cu brațul și voința de oțel,
Să-ți vină bucuriile șirag,
Și să înveți din fragedă pruncie
Ce-nseamnă pace și prietenie.

Florin IORDĂCHESCU

mai 1961

SAH

Campionatul republican de compoziție șahistă pe anul 1961 (II)

În numărul trecut am dat amănunte privind temele impuse la 2 mutări și studii. La 3 mutări — subsecția temă impusă — participanții trebuie să compună o problemă în care, prin cheie, albul oferă un cîmp de refugiu regelui negru, sacrificînd piesa care execută soluția și expunînd-o cel puțin unei duble capturi : a regelui negru și a altei piese. Apărîndu-se împotriva amenințării de mat, negrul — în varianta tematică — ia piesa care a efectuat mutarea cheie și deschide linia de acțiune a unei figuri albe, creînd albului posibilitatea de a da mat. De menționat că după cheie trebuie să se amenințe matul la mutarea a treia și nu la a doua.

Iată mai jos o problemă inedită, a maestrului sportului Virgil Nestorescu, în care este exemplificată această temă :

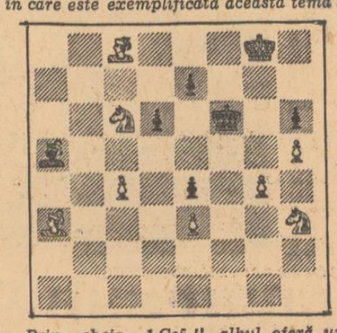

Prin cheia 1.Ce5 !! albul oferă un cîmp de refugiu (e5) și expune piesa unei duble capturi, amenințînd 2.Cd7+, Re6 3. Cf4 mat. Varianta tematică : 1...d:e5 (se deschide linia de acțiune a nebunului a3) 2.Cf2 (se amenință C:e4 mat) Rg5 3.N:e7 mat.

La subsecția temă impusă la maturi ajutoare (în acest gen de probleme negrul începe și ajută pe alb ca să-l facă mat) se cere ca prin mutarea cheie negrul să dezlege preventiv piesa albă care va da mat. Această piesă va fi legată prin a doua mutare. În problema de mai jos, de pildă, prin mutarea cheie 1.Nc1 ! după care urmează 1...T: a7 2. Da1, se dezleagă turnul alb din b1 pentru ca să poată da mat: 2. Tb8. De menționat că turnul din b1 a fost legat prin a doua mutare a negrului.

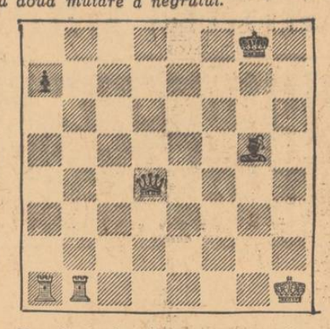

Numărul lucrărilor pentru fiecare secție este limitat la patru, cîte două la fiecare subsecție. Termenul de trimitere este de 1 octombrie 1961 pe adresa: Federația Română de Șah, str. Vasile Conta 16, București.

Diagrama rezultatului ultimului nostru campionat republican și cîteva din cele mai bune partide din concurs au apărut în ultimul număr al revistei sovietice „Buletinul de șah". Sînt publicate partidele Ghițescu — Gheorghiu, Szabo — Pavlov, Ghițescu — Ciociltea, Gheorghiu — Rădulescu, Gheorghiu — Soos, Rădulescu — Nachț și Soos — Georgescu.

Un ultim șah înainte de a deveni campion mondial!

Negru : Tal
Alb : Botvinnik

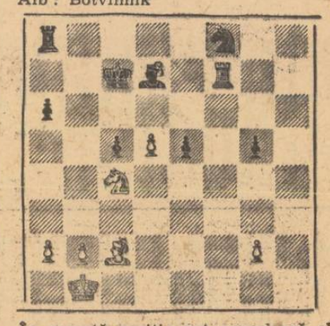

În această poziție net superioară albului, rezultată în ultima partidă a meciului, Botvinnik a jucat 33.d6 șah și Tal s-a recunoscut învins. Titlul suprem a revenit din nou vechiului său deținător !

Dicționar șahist

APARARILE INDIENE — sub acest nume este cunoscut un grup de deschideri în care la 1.d4, negrul răspunde 1...Cf6. Ideea acestei mutări constă în aceea că negrul, în lupta pentru centru, renunță la controlul cîmpului e4 cu ajutorul mutării d5 și asigură acest control prin calul plasat pe f6. Corespunzînd noilor idei strategice apărute după primul război mondial (Reti, Nimzovici) apărările indiene prilejuiesc un joc interesant și reprezintă un capitol important în teoria modernă a deschiderilor.

Iată cîteva din deschiderile care fac parte din grupa apărărilor indiene (în funcție de evoluția ulterioară a jocului) :

Indiana-Nimzovici (sau Nimzo-indiana) — 1. d4, Cf6 2 c4,e6 3. Cc3, Nb4. Această ultimă mutare caracterizează deschiderea. Nimzo-indiana este una din apărările favorite ale lui Tal, ca răspuns 1. d4.

Indiana damei — în care se fiancheteză nebunul negru la b7

Indiana regelui — în care se fiancheteză nebunul negru pe g7.

Gambitul Budapesta — 1 d4, Cf6 2. c4, e5. — un sacrificiu care duce la un joc foarte ascuțit.

Indiana Grinfeld — 1. d4, Cf6 2. c4, d6 3. Cg3,d5

Trebuie menționat că nu există nici o legătură logică între numele acestui grup de deschideri și jocul propriu-zis. Răspunsul 1... Cf6 la 1. d4 a părut la început multora atît de bizar, atît de neobișnuit, încît deschiderilor greșite pe această mutare li s-a dat numele de „apărări indiene" (de către dr. Xavier Tartakover), cu sensul de „neobișnuit", „surpriză", „necunoscut".

REBUS magazin

Localități

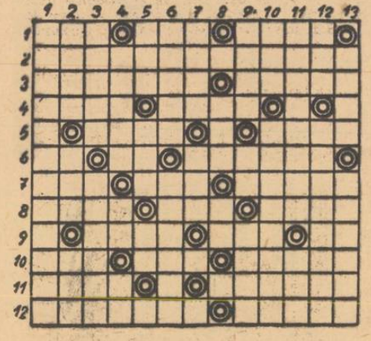

ORIZONTAL: 1) Jilava — Odobești — Piatra 2) *Popor* 3) Roman — Mogoșoaia 4) Atunci fugi la Constanța, Mamaia etc. — Pasărea 5) *Ieșiți din comun — Două în cer!* 6) *Curele — Cuier — Negru* 7) Islaz — Geneva — *O țintă a vînătorului* 8) *Aici — Riu în Franța — Driblări* 9) *Plin — Nume... pămîntean — Insulă* — Paris 7) Mamaia — Herculane 8) *Boris Godunov, de pildă — Nicolae Grigorescu* 9) Vîlcea — *Ursu Stan — Meci nul* 10) *...Cermak, organist ceh — Fără variații* 11) *Pe șea — Interjecție* 12) *Iță* — Eforie sau Mangalia 13) Vulcan — La Bacău, la Bacău...

Valentin VERZEANU

Invitație la dans

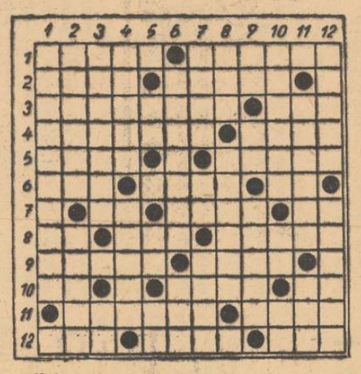

ORIZONTAL : 1) „...și Julieta", balet de Prokofiev — Acompaniază dansurile populare 2) ...Haciaturian, compozitor sovietic, autorul baletului „Gayaneh" — „Toată... ride, cîntă și dansează", film sovietic. 3) Arta abstractă de pildă (masc.) — Fără haine 4) Celebră dansatoare, artistă a poporului a Uniunii Sovietice — Trec din mînă în mînă 5) Consumatoare de foc — Dans cu ritmul în doi timpi 6) Munți în Alpii Retici — Ființă... franceză — Fluviu francez. 7) O potcoavă și un cerc — Anexa motocicletei — Richard Wagner. 8) Două consoane — Partener la dansurile bacantelor — Nu spunea nimic 9) Dansatoare egipteană care își însoțește dansul cu cîntece — A fi hotărît 10) Poftim ! — Pasăre cu evantai — Oraș lîngă Memphis 11) „...de aur", balet de Șostakovici — ...Dinicu, compozitor de muzică ușoară și de dans 12) Dansatoare din timpul lui Ludovic al XIV-lea — Personajul principal din baletul „Cele șapte frumoase" de Kara Karaev — Te face să dansezi bătuta !

VERTICAL : 1) Compozitor român, autorul a numeroase melodii de dans (2 cuv.) 2) „Dansul..." din opera Gioconda de Ponchielli — „Dansuri...", compoziții cu caracter popular de Dvorak 3) „Dansul...", vestită frescă de Holbein — În temă 4) A degaja — Compoziție muzicală reprezentînd uneori și scene de balet 5) Notă muzicală — Diftong — Calciu 6) Pictor rus din secolul XIX-lea — Păsări tinere 7) Calul de bătaie al textelor melodiilor de dans — În curte — Dans făcut celebru de Johann Strauss 8) District în Danemarca — Reprezintă „Titanic vals" de Tudor Mușatescu 9) Udrea Elefteresu — Nu — Saint..., compozitor francez, autorul unui „Dans macabru" 10) Numele unui dans țigănesc — Așa — Ion Georgescu 11) „Dansuri...", de J. Brahms — Dans spaniol 12) Transmite programe speciale de muzică de dans — Compozitor german, care a caracterizat simfonia a VII-a de Beethoven drept „apoteoza dansului".

Dan LAURENȚIU

Filatelie • Filatelie • Filatelie

Fauna în tematica mărcilor poștale

O lebădă neagră, plutind pe apă, cu gîtu-i lung, ca un semn de întrebare, este prima viețuitoare reprezentată în desenele mărcilor poștale. Țara pe ale cărei mărci aflăm această lebădă este Australia.

Prima emisiune poștală cuprinde cinci valori grupate în trei formate: pătrat, hexagonal și oval. Valorile nominale sînt 1 penny, 2, 3, 4 și 6 pence și 1 shilling Mărcile sînt nedantelate, imprimate prin litografiere pe o hîrtie cu filigran „lebădă".

Din 1854, anul cînd au fost emise primele mărci cu subiect ales din faună, și pînă astăzi, au fost puse în circulație în întreaga lume peste 2.600 de mărci. Această cifră reprezintă nu mai puțin de 5% din totalul mărcilor poștale ale celor cinci continente.

Fauna este una din cele mai interesante teme de colecție filatelică, atît prin varietatea și bogăția imaginilor, cît și prin aspectul deosebit de atrăgător și prin nepreținutele cunoștințe pe care le poate oferi. Iată cauzele principale pentru care mărcile cu un asemenea subiect sînt mult căutate de către filateliștii mici și mari.

Răspunzînd acestei cerințe, aproape că nu există administrație poștală care să nu fi pus în circulație astfel de mărci.

Prin abordarea acestui atrăgător subiect, mărcile poștale fac cunoscute întregii lumi bogăția animală a țărilor, amintesc de existența unor adevărate monumente ale naturii, de adevărate curiozități prin raritatea lor. În țara noastră, de pildă, „Vînătoarea", „Delta Dunării". „Păsări cîntătoare", „Monumente ale naturii", reprezintă în desenele lor cîteva monumente ale naturii din frumoasa noastră țară.

Mărcile R.P. Ungare popularizează și ele bogăția animală a țării, sălbăticiunile care-i atrag pe pasionații vînători, monumentele naturii din pusta ungară.

Mărcile din U.R.S.S. ni-l prezintă pe ursul alb, cele din ținuturile australe ale Antarcticei pe pinguin ; emisiunile Somaliei înfățișează frumoase capete de antilope.

Fauna adîncurilor submarine este și ea bogat reprezentată.

V. T.

NOUTĂȚI FILATELICE

● POȘTA R. D. Germane a emis recent două mărci poștale cu care a inaugurat o serie de peisaje și monumente istorice. Mărcile au nominalul de 20 pf. (culoare brun-roșu) — vedere din Lilienstein și 25 pf (bleu) — vedere din Oberharz.

● „SĂPTĂMÎNA AMAZONULUI" a prilejuit administrației poștale din Ecuador o serie de poștă aeriană de 3 valori de 30 c, 1,30 c. și 2s.

● COMEMORÎND a 50-a aniversare a primului zbor poștal Allahabad — Naini, poșta Republicii India a emis trei mărci : 5 rp (ocru) reproducînd prima obliterată specială din 1911, 15 rp (gri albastru și verde închis) care redă imaginea evoluției transportului aerian din anul 1911 pînă astăzi și 1 r. (gri-albastru și crem); care înfățișează un avion și obliterarea poștală din 1911.

● „DE LA SPUTNIK LA OMUL ÎN COSMOS" este tema noii serii cehoslovace consacrate explorării universului. Ea are valori reproducînd lansarea unei rachete cosmice (20 h.), Sputnik III (30 h), Venusik I (40 h), Lunik I (30 h), Lunik III (1.60 K), „Omul în spațiu cosmic" (2 K).

● FEDERAȚIA sindicală mondială la care sînt afiliați peste 100.000.000 de oameni ai muncii a împlinit 15 ani. Cu această ocazie, Ministerul Comunicațiilor al U.R.S.S a tipărit un timbru de 60 copeici. Pe timbru este un tablou format din două emisfere cu o linie a continentelor. Dedesubt este o inscripție „1945—1960" în cadrul unor frunze de laur.

● MINISTERUL Comunicațiilor din U.R.S.S. a scos o serie de mărci poștale despre fauna acvatică a țării. Un timbru de 20 de copeici înfățișează peștele „sudak" care trăiește în apele și mările sovietice. Un alt timbru cu o valoare de 40 de copeici reprezintă mai mulți pești din specia Salmon care trăiește în rîurile care curg în Oceanul Arctic. Timbre de acest fel au mai fost scoase și cu alte animale.

VIZITAȚI REPUBLICA POPULARĂ POLONĂ

Un concediu în Polonia — prietenă vă oferă nu numai prilejul celei mai bune recreări, dar și posibilitatea de a cunoaște :
— cultura și arta populară poloneză plină de originalitate
— monumentele și arhitectura socialistă a noilor orașe
— frumusețea unică a Masivului Tatra
— încîntătoarele plaje cu nisip ale Mării Baltice
— lacurile Mazuriene și ținuturile împădurite din jurul lor
— stațiuni climaterice și balneare de renume mondial.
În toată durata excursiei, Biroul Polonez de Voiaj

ORBIS

vă ajută
să petreceți concediul în mod
PLĂCUT, CONFORTABIL ȘI FOLOSITOR.
Cereți informații detaliate la :
OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM CARPAȚI,
București, B-d. Republicii 10.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

EXTREMITĂȚI

ORIZONTAL : Mînă — Cap — Aripi — Ecuatorială — On — Zor — Un — C — T — Est — I — Ca — TD — Foarte — Tinerețe — Laur — Me — Exagerat — Ri — O — Extremități — Degerături — R — M — Eco — E — Ete — Beta — Ro — Ama — I — Canal — Animale — Caducă — To — A — Periferie — Imensi — Graniță.

CAL... CAI...

ORIZONTAL : Călăreț — Omăt — Atom - Cravașă - Lac — Evoluții — ICAS - EP — Lună — G — Lansat - Ri - Umilit — Rea — A — Lat — Triat — IP — Arab — Insectă Etan - Su — IER — C — Itinerar - A — At — Actua — Mat — Bătrînă - Case.

Mic și mare

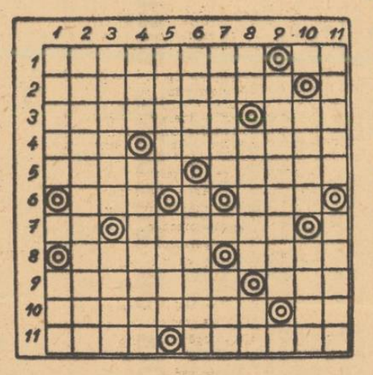

ORIZONTAL : 1) Puști... — ...și bărbat în toată firea 2) Cărțile celor mici 3) Scaun pitic — Minuscul orificiu în piele 4) Sulițe în miniatură—Locul oriunde se culeg... minuscule și majuscule 5) Măsură mare... pe mare — De mare intensitate sau înălțime (fem. pl.) 6) Nota cea mai mare: zece! — Țesătură groasă de lînă 7) Negație — Mari de tot 8) O mare cu... mine (masc.) — Anexa motocicletei 9) Fratele mai mic al trabucului — Oraș în Somalia 10) Floare mică — — Cuore ! 11) Fringhii la diminutiv ! — Foarte mari.

VERTICAL : 1) „Vicleanul copil de casă" din „Luceafărul" lui Eminescu — Telegrafie fără fir 2) „Mașina de calculat" folosită de cei mici (pl.) — A se face „mic" în fața altora 3) A se face mic... de frig — Cneazul de la... Operă 4) În clipa asta — Plecate în lumea mare 5) Păsări călătoare — Ape... mari 6) Gînd mare ! — Bucăți mici de stofă, hîrtie, pămînt etc. 7) Persoană... mare — Față 8) R — La domiciliu — Alfa și omega 9) Micuță sticlă în care au loc mari transformări 10) Oaie mică — Mic, dar puternic ! 11) Mișcare a apei mării — De greutate mică.

M. MAREȘ

Redacția : Piața Scînteii. Tel. 17.60.10. Administrația : 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

Imagini de la Cannes

O fotografie la standul organizat de cinematografia sovietică. În mijloc, Ecaterina Furțeva, ministrul culturii al U.R.S.S. Al treilea din dreapta este S. Iutkevici, cunoscutul cineast sovietic, membru al juriului de la Cannes.

Întâlnire între delegația de cineaști români și sovietici, după prezentarea filmului sovietic „Povestea anilor înflăcărați". În fotografie înaintea filmului sovietic „Povestea anilor înflăcărați". În fotografie: artistele Silvia Popovici (interpreta Haricleei Darclée) Jana Prohorenko (protagonista filmului „Balada soldatului) și Svetlana Jgun (protagonista filmului „Povestea anilor înflăcărați).

Cadru din filmul italian „La Ciocciara", după romanul lui Alberto Moravia, în regia lui Vittorio de Sica. Protagonista filmului, cunoscuta actriță italiană Sophia Loren, a obținut premiul I pentru cea mai bună interpretare feminină, în acest film care a stirnit un viu interes datorită atît scenariului și mesajului său, cît și excelentei sale interpretări.

Creația cinematografiei sovietice „Povestea anilor înflăcărați", a obținut la Cannes premiul I pentru regie și premiul special pentru tehnică cinematografică modernă. În fotografie: cadru din film reprezentînd căsătoria pe front a celor doi eroi principali, interpretați de Svetlana Jgun și Nikolai Vinogradovski. Ofițerul stării civile este cunoscutul actor Boris Andreev.

SPECTACOLUL
magazin

NECUNOSCUTA SANTINELĂ

Cine a fost măcar odată în viața sa la Teatrul Național, nu se poate să nu fi remarcat — așezat frontal și ceva mai în urma celor doi controlori îmbrăcați în uniforma instituției, care flanchează ușa de intrare — un omuleț scund, slab ca un țipar, cu mustața albă tunsă scurt, după o modă care acum vreo patruzeci, cincizeci de ani, era foarte modernă și se numea „evgheziană", cu o cheliță care se lasă încă liniată longitudinal, de cîteva șuvițe alburi, cu ochiul viu și ascuțit, atent dar selectiv și nepermis, care pare să aștepte și să întîmpine în mod cu totul special pe fiecare spectator, dăruindu-i cu un zîmbet măgulitor și cu o privire încurajatoare. La antract, îl vedea din nou, ceghînd culoarele, foaierele și intrarea. La final îl va revedea lîngă uși, devenită acum de ieșire, și dacă va întoarce capul, tîrziu, pentru a se convinge că lui îi era adresat salutul ochilor și zîmbetului, la plecare ca și la sosire, îl va observa neclintit în penumbra din ce în ce mai accentuată a becurilor stinse, rînd pe rînd.

Acest omuleț, al cărui portret fizic abia schițat mai sus, corespunde numai ultimilor zece, cinsprezece ani, este controlorul șef, sau inspectorul de sală al Teatrului Național și se numește Ilie Tacu. Funcția sa este dintre cele mai modeste; într-o instituție în care aproape fiecare aspiră la gloria veșnică, la popularitatea de o viață sau măcar la celebritatea de o clipă, e o funcție anonimă. Deși ar fi lîngă cel ce pe scenă, se întevăzînd în rolul lui Hamlet, rostește tiradele lui Neron sau gargarisește aberațiile lui Caţavencu, Ilie Tacu joacă un rol, ca să zic așa, de figurație, pe o scenă care se întinde între poarta de intrare și garderobă. Dar Tacu a jucat și joacă acest rol cu un suflet întradevăr încălzit de focul sacru, și natural că a făcut din el o capodoperă. Căci orice muncă, fie cea mai modestă, cuprinde în ea germenii unei capodopere proprii, pe care o realizează devotamentul, cinstea, bucuria de a fi util, setea dezinteresată a binelui, modestia integrării pasionate, active și tăcute, într-un mare tot. Tacu și-a lucrat rolul de controlor sef sau inspector de sală cu aceste forțe sufletești, unite într-o mare dragoste față de Teatrul Național.

După regulament și administrație funcția lui Ilie Tacu cere, probabil, ca nimeni să nu se strecoare în sală fără bilet, ca toți cei cu bilet să ajungă liber și ușor pînă în stal, ca totul să decurgă în liniște și decență ca, la bătaia gongului, sala să fie înconjurată de un strat de tăcere absolută. Dar Ilie Tacu a știut să facă mai mult. A știut să servească în așa fel, încît, pentru că ordinea banală a lucrurilor cerea ca inspectorul de sală să-și exercite funcția chiar la uța de intrare, funcția aceasta să devină salutul, zîmbetul și chemarea teatrului adresat omului și poporului spectator. Cine intră la Teatrul Național se simte chemat, așteptat, primit, cu un surîs care se adresează mamei lui. Dacă te gîndești care este rostul teatrului, din totdeauna, dar mai ales astăzi, e ușor de înțeles ce importanță trebuia să aibă funcția lui Ilie Tacu și ce minunat a înțeles-o el! Acum: de ce îl scot eu din anonimat și de ce îngnesc astfel modestia sa? O simplă întîmplare m-a făcut să aflu că acum cîteva zile s-au împlinit cincizeci de ani de cînd Ilie Tacu îndeplinește funcția de șef de sală la Teatrul Național... Cincizeci de ani! Aceasta înseamnă că Ilie Tacu a fost numit de Alexandru Davilla sau Pompiliu Eliade, în îndepărtata istorie. Că atunci cînd el s-a așezat la intrarea Naționalului, mulți dintre artiștii emeriți ai teatrului nici nu se născuseră. Că pe sub ochii săi, au pătruns în sală cu sentimentul de a fi oaspeți de onoare, milioane de spectatori, fluvii de oameni, șiruri de generații. Că fumătare din vîrsta însăși a bătrînei noastre instituții, e vîrsta muncii lui Tacu în slujba ei!

Și bătrînul e mereu acolo, la intrarea teatrului, la locul lui, înrădăcinat și fix ca un pilastru. Nu e admirabil? Nu e emoționant? Cincizeci de ani, santinelă în aceleași post — un modest post al culturii noastre!

Înclinîndu-mă cu mare admirație și profund respect în fața bătrînului muncitor, al devotamentului și modestiei, nu știu, zău, dacă să-l felicit pe el, sau însuși Teatrul Național!

Radu POPESCU

IN STUDIOURI — PE ECRANE

● LA INCEPUTUL acestei luni a început turnarea primului film cu un scenariu realizat în Nigeria. Filmul descrie viața și munca africanilor și poartă titlul „Highlife nigerian". El va fi prezentat în octombrie la festivalul din Edinburg.

● REGIZORUL André Hunebelle realizează acum filmul „Miracolul lupilor". Interpreții principali sînt Jean Marais și Rossana Schiaffino.

● JEAN PAUL LE CHANOIS a prezentat la Moscova, în premieră mondială, filmul „Deasupra peretelui", film ai cărui principali interpreți sînt Silvia Monfort și Francois Guerin.

Premiera unei noi opere românești

Opera din Cluj a prezentat recent în premieră „Pădurea vulturilor", libretul de Corneliu Rusu și Pompiliu Gîlmeanu. Muzica aparține compozitorului clujean Tudor Jarda. Noua operă românească a fost inspirată din glorioasele lupte ale comuniștilor pentru eliberarea patriei de sub jugul fascist.

Spectacolul a fost pus în scenă de regizorul A. I. Arbore, iar interpretarea cuprinde pe Livia Liseanu, Silvia Florea-Solțischi, Alexandru Racoltea, Traian Popescu, Constantin Toma, Ion Nistor. Scenografia este semnată de Valer Vasilescu, iar conducerea muzicală o deține compozitorul Tudor Jarda.

Premiera a fost dată în colaborare cu Opera de Stat maghiară, care cu această ocazie a prezentat baletul „Priculiciul" de Zeno Vancea.

Un scenariu despre viața tenorului Leonard

Dramaturgul Mircea Ștefănescu lucrează, în momentul de față, împreună cu Hari Negrin, la definitivarea unui scenariu intitulat: *„Leonard, prințul operetei".*

— *După cum vedeți*, ne-a spus autorul lui „Matei Millo". *în ceea ce privește cinematografia sînt „recidivist". Nu m-am oprit la „Telegrame". Am încercat, de data aceasta — împreună cu Hari Negrin, unul dintre autorii libretului operetei „N-a fost nuntă mai frumoasă" — să înfățișez o perioadă din viața marelui tenor romîn Nicu Leonard.*

Ne-am ocupat îndeosebi de rolul pe care cîntărețul l-a avut din punct de vedere social binecînteles, fără să neglijăm activitatea lui teatrală.

Aș mai vrea să menționez că eram un îndrăgostit de operetă și am văzut toate spectacolele în care a jucat Leonard. Și cum aș putea să uit vreodată pe Leonard în „Farmecul unui vals", sau în „Studentul cerșetor", pe prințul Danilo din „Văduva veselă" sau pe „Lampagiul de dimineață"?

Mai tîrziu l-am cunoscut personal. Destul de puțin, dar deajuns ca să-i simt farmecul, să-i aud glasul și astăzi cînd astern pe hîrtie un crîmpei din viața sa cheltuită pentru operetă, într-o vreme cînd artistul n-avea voie să fie fericit decît pe scenă.

Sandu MARIAN

Debuturi...

O premieră pe care o va prezenta în prima parte a lunii iunie, Teatrul pentru copii și tineret, va prilejui două debuturi: cel al autoarei Constanța Bratu, care a scris o comedie și al directorului de scenă, actorul Florin Vasiliu care semnează, pentru prima oară, regia unui spectacol.

Piesa se repetă cu însuflețire, zi de zi, la Teatrul pentru copii și tineret, într-o distribuție, care cuprinde printre alții actorii: Leopoldina Bălănuță, Tatiana Iekel, Jana Gorea, Stamate Popescu, Genoveva Preda, Florin Vasiliu, D. Furdui, Valeriu Lefescu, Florica Demion, Arcadie Donos, Silviu Stănculescu, N. Ilrim, Natalia Lefescu, Elena Pop, C. Cristel, C. Lipovan, Luluca Bălău.

Silvia Chicoș examinatoare

O veste care i-a interesat îndeaproape pe pionieri și școlari: cinematograful copiilor organizează pe data de 28 mai un concurs „Cine știe cîștigă" pe teme cinematografice.

Participanții vor avea să răspundă la întrebări privind desfășurarea filmelor „Lupul și cei 7 iezi", „Gîză mică, gură cască", și „Albinița lacomă". Trebuie să știți că examinatoarea concurenților va fi buna prietenă a copiilor, artista emerită Silvia Chicoș. Tot cu acest prilej va avea loc și o întrecere pentru cea mai reușită lucrare la care vor fi admiși și copiii preșcolari.

PE SCURT — DIN ȚARA

● PE SCENA Teatrului studențesc din Cluj, cercul dramatic al Casei de cultură a studenților a prezentat recent piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin, în interpretarea studenților M. Cusmir, O. Sușa, Horia Puscașiu, Ion Pantea, M. Stoian, P. Demian, A. Chiculescu, Timotei Ursu. Regia spectacolului: Olimpia Arghir de la Teatrul Național. Cei peste 700 de spectatori au răsplătit cu aplauze frumoasa interpretare.

REFLECTOR

„Oameni care tac"

Naționalul joacă de cîteva vreme, cu destul succes, piesa lui Al. Voitin: „Oameni care tac". Ceea ce impresionează imediat pe spectatori este siguranța construcției, lucru care trădează maturitate. Intriga e concentrată (deși se joacă pe două planuri paralele) și are acea unitate în stare să dea soliditatea necesară unei opere dramatice. Cu o replică diferențiată, cu o substanțială caracterizare a personajelor, lipsită de melodramatism, acolo unde prinderida lui există, se înscrie printre biruințele acestei scene.

Pe scurt, cîte ceva despre intriga propriu zisă. O inspecție a lui Casapu, mare vînător de „roșii" în timpul războiului antonescian, declanșează o serie de întîmplări teribile în viața cîtorva oameni: un medic apolitic, abulic, umanitarist; o muncitoare textilistă, care s-a cam ferit să participe direct la mișcarea antifascistă; o prostituată, un negustor ambulant, un muncitor: Axinte, vechi comunist și doi studenți: un băiat și o fată angajată în mișcarea ilegală.

Cîntăreața Flora a fost ridicată pentru că s-a amestecat într-un scandal cu nemții. Zigu, negustorul de ciocolată, a cîntat un cuplet antiregalist, cinzindu-și marfa. Iată-i în biroul subtilului inspector, care voiește să facă din ei agenți informatori, aruncîndu-i în beciul igrasios alături de cîțiva oameni strînși de o razie inopinată făcută pentru a se pune mîna pe cîțiva comuniști, și prin ei, pe tipografia ilegală. Fără conștiință politică, cei doi, oameni cumsecade în fond, asistă la chinuirea lui Axinte, recunoscut de Casapu, cu care s-a mai întîlnit în decursul vremurilor și a Radei, o fată fragilă, dar dîrză.

Rezistența morală și înaltul crez în cauza muncitorimii puse la încercare în mod brutal, biruință față de ei înșiși, după suportarea torturilor, fac o impresie zguduitoare asupra celor adunați laolaltă din întîmplare. Profesorul, cel cu capul în nori, cîntărețța de șantan și îmbutul negustor de ciocolată, înțeleg ca și studentul Mihai, despre ce luptă măreață este vorba în fond atunci cînd comuniștii se opun unui regim de teroare. Trezirea acestor conștiințe se face dramatic în fața noastră și nu se poate spune că autorul ne-a rămas dator cu ceva. Personajul Zigu este creat cu o siguranță scriitoricească de zile mari și cred că nu exagerez cînd afirm că piesa lui Voitin va face o lungă carieră.

Spectacolul este dominat de marele actor Vasilju-Birlic, în rolul negustorului ambulant. Sercit de textul excelent, cu sobrietate și adîncă înțelegere a rolului, el ține sala în mînă și pe alocuri devine trezitibil, trecerea de la comic la tragic abia mai putînd să fie urmărită. Scena decisică cînd lui Zigu i se cere să devină o javră oarecare a Siguranței în schimbul libertății și al vieții în cele din urmă, și el refuză, întrece orice așteptări. Ne-am temut că bănuiala noastră de altă dată, că Birlic este și un mare tragic va fi confirmată. Spre bucuria noastră, el ne-a făcut în final să simțim durerea cumplită a inimii. Ridicolul negustor de mărunțișuri, părăsește scena în apoteoză.

Carmen Stănescu, actriță cu farmec, nu abuzează de atributele sale naturale și dovedește alături de interpretul principal, virtuozitate. Cu rafinament, cu economie de gesturi, fără vulgaritate, deși rolul o putea obliga la aceasta, d-sa trece cu demnitate de la o scenă la alta.

Aurel Munteanu, în rolul lui Casapu, ne amintește cită nedreptate i s-a făcut în trecutul îndepărtat, cînd i s-au refuzat multe roluri. El este un actor de mare finețe și compoziția sa în piesa lui Voitin rămîne memorabilă.

Nicu Dumitriu l-a secondat cu multă înțelegere, făcînd din Spiru ceea ce intenționa autorul, adică un comisar grecoi de cap, brutal și răzbunător, un piesar nevrednic, realizat fără sarje, lucru pentru care-l felicităm. Emil Botta, acelaș actor frămîntat interior, cu o șleahtă a gestului impresionantă, a contribuit mult la succesul piesei. Irina Răchițeanu-Șirianu, într-un rol scurt, dar greu, a jucat cu multă veridicitate, ca și Emil Liptac, Eca Pătrășcanu și Matei Gheorghiu. Bună, apariția lui C. Ciura în agent.

Eugen BARBU

Două artiste stau la sfat

Spectacolul cu piesa „Mărele fluviu își adună apele" s-a terminat de mult, dar într-una din cabinele Teatrului pentru Copii și Tineret, lumina încă nu s-a stins... Două artiste stau la sfat... Una a susținut rolul principal feminin al piesei, dînd viață comunistei Caterina, cealaltă a urmărit cu vădită emoție din sală desfășurarea întregului spectacol, dar mai ales jocul acestei interprete.

Și una și cealaltă au acum, în cabină, atît de multe să-și spună... Cine sînt aceste două artiste? Tatiana Iekel de la Teatrul pentru Copii și Tineret și Liana Olăvinaru de la Teatrul Național din Iași. Sînt doar două bune prietene?

Sînt ceva mai mult... Tatiana Iekel este fiica Lianei Olăvinaru!

...Acolo, la Iași, unde mama ei a studiat cu ani și ani în același Conservatorul la clasa poetului Mihail Codreanu, acolo a început și Tatiana Iekel să învețe, arta dramatică împreună cu Nicolae Veniaș și Florica Foca. Apoi a trecut să-și continue studiile la Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I. L. Caragiale", la clasa Anei Barcan. Mama este mîndră de fiica ei, de dragostea ce o are pentru nobila profesiune pe care și-a ales-o.

— Mi-a plăcut mult spectacolul. Te felicit, Tatiana, ai jucat cu multă căldură, cu multă sinceritate și simplitate rolul Caterinei — i-a spus mama sa, actrița Liana Olăvinaru, Tatianei Iekel, la sfîrșitul reprezentației cu piesa „Mărele fluviu își adună apele".

— Am dorit din inimă să pot realiza cît mai bine acest personaj, cel mai complex rol din cîte am jucat pînă acum.

...Cele două actrițe și-au împărtășit, în continuare, gîndurile, au vorbit despre alte roluri pe care le-au interpretat sau le interpretează, fie una fie cealaltă, despre numeroase alte spectacole de la București și de la Iași, cît și despre proiectele lor de viitor...

N. SANDU

O seară de operă și operetă

Pe scena unui club din centrul Capitalei s-au produs, acum cîteva seri, elevii școlii populare de artă. Mulți dintre ei sînt muncitori, care își dedică o parte din timpul lor liber studiului muzicii.

În acea seară, prezentau arii din opere și operete. Așadar, un program destul de dificil, dacă ținem seama și de faptul că acesta era unul din rarele contacte cu publicul. Și, rezultatele, în ciuda evidentei lor emoții, au fost în măsură să mulțumească.

O impresie deosebită au făcut-o frații Lucian și Alfred Urlovici, din clasa prof. Mircea Bucicu, ambii muncitori. Execuția ireproșabilă, distincția, frumusețea vocii lor îi situează printre cei mai buni.

Desigur, s-ar putea vorbi despre multe alte tinere talente. Dintre ele însă s-au remarcat, ca mai buni între buni Marius Constantinescu, Magdalena Rusu, Lucia Fișta, Dorina Rădulescu, Ecaterina Macarie, Stela Anghelescu, Fulvia Marinescu, Atanasie Păvăluță, Ani Dobrescu.

Programarea unor interpreți de mai multe ori în timpul aceluiași spectacol a lipsit spectatorii de cunoașterea posibilităților și altor elevi.

Meritoriu este faptul că în partea a doua a programului s-au produs și profesorii. E regretabil însă că din cele opt clase didactice, numai trei au apărut pe scenă.

Seara de operă și operetă, care se va repeta și pe alte scene, e un frumos succes al tinerilor elevi proveniți din rîndurile artiștilor amatori.

C. ȘERBAN

Ce turnee pregătesc teatrele bucureștene

Teatrul de Operă și Balet al R.P.R.

Colectivul primei scene lirice a țării va întreprinde începînd de la 22 mai un turneu la Craiova cu opera „Bărbierul din Sevilla". Distribuția spectacolului va cuprinde cîteva cunoscuți soliști ai Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. printre care Magda Ianculescu, Valentin Teodorian, Octav Enigărescu, Al. Virgolici, Dumitru Brebenel, Viorel Ban și alții.

Teatrul „C. Nottara"

Începînd de pe ziua de 3 iunie, un colectiv al Teatrului „C. Nottara" va întreprinde un lung turneu în țară, prezentînd spectacolele cu piesele: „Fiul secolului" de I. Kuprianov și „Scandaloasa legătură dintre dl. Kettel și d-na Moore" de Priesley.

Artiștii Teatrului „C. Nottara" vor juca, printre altele, în localitățile: Brașov, Sibiu, Cluj, Oradea, Arad, Reșița, Timișoara, Hunedoara, Petrila, Craiova, Pitești, Ploiești, Focșani, P. Neamț, Săvinești, Botoșani, Iași, Bîrlad, Galați, Brăila.

Turneul se va încheie pe data de 9 iulie.

Ce filme vom vedea în lunile următoare

În cursul lunilor iunie și iulie pe ecranele cinematografelor noastre vor rula noi filme, producții ale studiourilor sovietice, ungare, cehoslovace, italiene, americane etc Astfel, din realizările cinematografiei sovietice, spectatorii noștri vor vedea filmele: **„Corabia zburătoare", „Avionul pleacă la ora 9", „Adio copilărie", „Din nou dimineața", „Fii atentă bunicuțo", „Omul nu se predă"** și **„Duelul"**. Din producția studiourilor ungare vor rula filmele **„La ordin, să trăiți"** și **„Fii bun pînă la moarte"** (după romanul lui Moricz Zsigmond). Vor mai rula filmele **„Dragoste și pilotul secund", „Piticul vrăjitor"** (R.D.G.), **„Cavalerii teutoni"** (R.P.P.), **„Aeroportul nu primește"** (R. S. Cehoslovacă), **El Hakim"** (R.F.G.), **„Carosella"** (Italia), **„Bufonul regelui"** și **„Wikingii"** (S.U.A.),

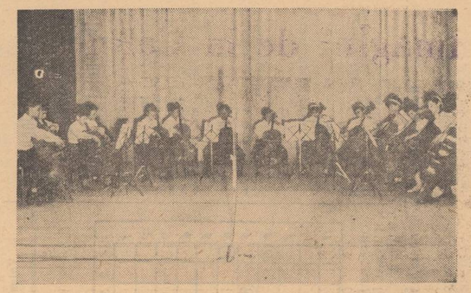

O tînără formație de violoncele

Am avut prilejul să urmărească producțiile elevilor „Școlii medii de muzică nr. 2" din București. Și de fiecare dată atenția mi-a fost reținută de micii violonceliști. Copiii aceștia oferă ascultătorului satisfacții artistice care — de cele mai multe ori — nu sînt cu nimic mai prejos decît ale artiștilor maturi.

Și iată că de curînd, cu ocazia unui program artistic-muzical al elevilor și elevelor școlilor de coregrafie și muzică închinat celei de-a 40-a aniversări a creării partidului, micii violonceliști au oferit o adevărată surpriză. Pe scenă au apărut de data aceasta nu unul sau doi elevi, ci toți 14 violonceliști de la „Școala medie de muzică nr. 2". O adevărată formație și cum am aflat mai apoi, prima de acest fel din țara noastră. „Cîntec fără cuvinte" de Ceaikovski și „Mars patriotic" de Glinka și-au găsit o interpretare originală și de reală ținută artistică de ansamblu.

Iată-i în semi-cerc, fără dirijor, cîntînd cu degajare și siguranță de sine. Și totuși, undeva, în culise, cineva îi conducea, îi îndruma și în aceste momente de încununare a unei munci de luni de zile; profesorul Paul Ochialbi. El ne-a spus:

„Ideia creării formației s-a născut cu multă vreme în urmă, dar s-a concretizat acum, după o călătorie de studii în Uniunea Sovietică, unde vizitînd școlile de muzică și Conservatorul din Moscova am aflat despre existența unor asemenea formații. Voi continua această muncă, convins că astfel voi reuși să încheg un ansamblu de violoncele care peste puțin timp să devină o formație permanentă în viața muzicală mereu mai bogată a țării noastre".

H. ȘAICU

Șregătiri... Șregătiri...

Cel de-al II-lea Concurs și Festival internațional „George Enescu" care se va desfășura la București între 5 și 20 septembrie 1961 stă, încă de acum, în atenția marelui public și a oamenilor de artă și de cultură din țara noastră.

Pregătirile în vederea organizării în cele mai bune condițiuni a acestei manifestări de renume mondial, au început de mult și se lucrează, în continuare, într-un ritm susținut. S-a alcătuit în întregime, pentru fiecare zi în parte, programul din cadrul Festivalului la care își vor da concursul personalități de seamă din țara noastră și de peste hotare, alcătuindu-se totodată jurriile celui de-al doilea Concurs internațional de interpretare muzicală „George Enescu". Din juriul secției de pian fac parte: Jean Absil (Belgia) compozitor, Nadia Boulanger (Franța), profesoară, Tito Aprea (Italia) profesor, Gontaut Biron președintele Concursului Marguerite Long—Jacques Thibaud, Halma Czerny Stefanska (R. P. Polonă) pianistă, Annie Fischer (R. P. Ungară) pianistă, Pavel Serebreakov (U.R.S.S.) profesor, Valentin Gheorghiu (R. P. Română) pianist, Gheorghe Halmoș (R. P. Română) pianist și profesor, Florica Muzicescu (R. P. Română) profesoară, Laurențiu Profeta (R. P. Română) compozitor, Sigismund Toduță (R. P. Română) compozitor, și profesor.

Din juriu pentru secția vioară fac parte: Ivonne Astruc (Franța) profesoară, Sir John Barbirolli (Anglia) dirijor, Joseph Calvet, președintele juriului de vioară al Concursul M. Long—Jacques Thibaud, Frantisek Daniel (R. S. Cehoslovacă) profesor, Fritz Ehlers (R. D. Germană) profesor, Henri Gagnebin (Elveția) director onorific al Conservatorului din Geneva, Leonid Kogan (U.R.S.S) violonist, Henryk Szering (Mexic) violonist, Hans Sittner (Austria) președintele Academiei de Muzică din Viena, Leon Surujon (R. P. Bulgaria) profesor la Conservatorul de Stat din Sofia — facultatea de instrumentiști, George Georgescu (R. P. Română) dirijor, Serafim Antropov (R. P. Română) profesor și decanul facultății de instrumente și canto, Garabet Avacchian (R. P. Română) compozitor și profesor, Arta Florescu (R. P. Română) solistă și profesoară, Zenaida Pally (R. P. Română) solistă.

Zilnic sosesc de la mii și mii de kilometri scrisori ale participanților, mărturii grăitoare ale deosebitului interes ce se acordă în străinătate acestui important eveniment din lumea muzicală.

Datorită Buletinului de Informații care apare în limbile engleză, franceză, germană, rusă și română, participanții din orice colț al lumii la cel de-al II-lea Concurs internațional „George Enescu" au posibilitatea să cunoască amănunte interesante cu privire la pregătirile care au loc și deopotrivă să afle aspecte ale vieții muzicale din țara noastră.

S. N.

„Ioana pe rug" la Filarmonica de Stat „George Enescu"

Drama Ioanei d'Arc, păstorița din Domremy, superbă personificare a eroismului și patriotismului popular francez, a inspirat o vastă literatură poetică și dramatică.

De la poemul poetului englez Southey, scris în 1795, de la drama lui Schiller reprezentată în 1801 la Leipzig, pînă la piesa lui G.B. Shaw, jucată cu succes și pe scena Teatrului Municipal, interpretarea evenimentelor istorice, în cursul cărora Ioana d'Arc a întruchipat cele mai înalte virtuți și idealuri ale poporului francez, a fost făcută de de diferite poziții ideologice.

Spectatorii bucureșteni vor avea prilejul să asiste, în cursul lunii iunie, la oratoriul „Ioana pe rug", transpunere muzical-dramatică a tragediei Ioanei.

Oratoriul „Ioana pe rug" este una din lucrările cele mai impresionante ale compozitorului francez Arthur Honegger. El a folosit în ampla sa lucrare textul poetului Paul Claudel, tradus în limba română de Nina Cassian.

Oratoriul „Ioana pe rug", pe care corul și orchestra Filarmonicii de Stat „George Enescu" îl vor interpreta în sala Palatului R.P.R. comportă, pe lîngă orchestră mare și cor mixt și un al doilea cor, de copii. Acesta va fi corul Palatului Pionierilor. De asemenea, ampla partitură mai cuprinde un șir de roluri vorbite ca în teatru și altele cîntate.

Vor colabora deci la interpretarea lucrării actori și cîntăreți.

Oratoriul este divizat în 11 scene, care redau întreaga ticăloșie a regelui, a aristocrației și bisericii, care laolaltă au svîrlit pe Ioana în flăcările rugului, trădînd idealurile de libertate și independență ale poporului.

Impresionantă este scena denumită „Regii sau geneza jocului de cărți", în care textul poetic și muzica denunță și satirizează pe trădătorii Franței, conduși de Majestatea sa Prostia. Lumea feudală este stăpînită de 5 regi: trufia, prostia, zgîrcenia, curvia și moartea.

Privind evenimentele dintr-o perspectivă critică, textul și muzica trătează tema puternică și vesnic actuală a adevăratului și a falsului patriotism.

Lucrarea se încheie cu versul:

„Iubirea atunci e mare, cînd pentru cei ce-i iubești îți dai și viața".

Conducerea muzicală a oratoriului, a cărui durată de execuție este de aproape două ore, a fost încredințată dirijorului Mircea Basarab.

A. HARALAMB

Pentru elevi

În sala Studio a Filarmonicii de Stat „George Enescu" și-au dat întîlnire, la 29 mai, elevii din Capitală. Ei vor participa aci la concertul lectie cu tema: „Muzica pentru și despre copii" (expunerea va fi făcută de Suzana Țzuperman). Partea experimentală va fi susținută de soprana Mariana Constantinescu, Nicolae Albulescu (fluier) precum și de Corul de copii al sindicatului învățămînt, dirijat de Mircea Bădulescu și de elevi ai Școlii de muzică nr. 1.

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 191 ★ Sîmbătă 3 iunie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Aventură în beznă

„Puțin mai lipsea și poate nu mă mai vedeați!... Ochii aceia, ochii care mă priveau cu atîta insistență și ură, sticlirea lor mă urmărise de-atunci mereu și-mi aduc aminte de primejdia de moarte în fața căreia m-am aflat. Căci acolo, în beznă, am stat față în față cu unul din cei mai periculoși dușmani ai omului, cu un animal pe care natura l-a înzestrat cu o deosebită putere ucigătoare. Și dacă am scăpat cu viață, faptul se datorește prezenței de spirit, sîngelui rece... S-a petrecut cu noi, în ultima deplasare, ceva cu totul neașteptat, și cum întîmplarea merită să fie cunoscută, o voi relata pentru cititorii „Magazinului".

In acea dimineață însorită, mica noastră expediție la care participau prof. Margareta Dumitrescu, cercetătoarea Mia Georgescu și cel ce vă relatează întîmplarea, sosise în comuna Filimon Sîrbu, din Raionul Tulcea, și de aici, mergînd pe Valea Taiței în sus, a ajuns în scurt timp la poalele muntelui Consul. Deasupra noastră, la 300 de metri, se înalță maiestuos vîrful unei vestite piramide naturale, de pe feleșimile căreia se poate vedea mărețul spectacol al unei panorame de neuitat. Închipuiți-vă că vă trece pe dinaintea ochilor imensitatea Deltei alături de nemărginita albăstreală a mării, resturile străvechi ale înălțimilor ascuțite ale munților Măcin față în față cu calmele întinderi nesfîrșite ale Cîmpiei Române și veți avea impresia că vă aflați în fața unui uriaș ecran, pe care se perindă ușor secvențele colorate ale unui film magnific.

Ne aflam în fața unei mici crăpături în stîncă, căreia localnicii îi spun „Peștera de la moară". Scopul cercetărilor noastre: comportarea animalelor cavernicole în timpul iernii. Speram să facem observații interesante, avînd în vedere micile dimensiuni ale peșterei și faptul că știam că aceasta era bogată în specii rare de insecte.

Prin minuscula deschidere a peșterii am înaintat tîrîș, unul cîte unul, și am ajuns într-un culoar strîmt și lung de vreo 12 metri, care era puțin înclinat și urca ușor. Numai în fund te puteai ridica în picioare, însă pereții erau acolo atît de apropiați, încît nu puteai face nici o mișcare.

La un moment dat mă simțeam strîns între cei doi pereți aflîndu-mă în cea mai incomodă poziție cu putință, căutînd să țin lampa de acetilenă cînd într-o mînă, cînd în cealaltă, ori agățînd-o de o ieșitură a stîncii. Așa am stat timp de o oră și mai bine, capturînd cu pensa mai multe gîngănii — specii noi pentru știință. Obosisem de-a binelea și abia așteptam deplasarea colegilor, care se aflau în urma mea, spre a putea scăpa astfel din strînsoarea pereților. Atunci tovarășa Dumitrescu, nemaiputînd suporta fumul pe care-l scotea lampa, ieși la gura peșterii ca să și-o repare și așa s-a făcut puțin loc. Deși trebuia să stau tot culcat pe podea, răsuflai ușurat și-mi continuai cercetările. Aruncîndu-mi privirea pe peretele stîng observai o crăpătură orizontală, unde colega mea, tovarășa Dumitrescu, găsise un exemplar rar de păianjen. Și în momentul cînd voiam să mă uit în mica spărtură a stîncii

Simion SĂVEANU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

UNDE MERGEM: LA MUNTE SAU LA MARE?

Alfabet balneo-climatic

Urmăriți, în continuare, reportajul nostru despre stațiunile balneo-climatice din Republica Populară Română (pagina 7-a).

In clișeul de sus: *Vedere a Mangaliei 1961, din spre faleză.*

Fotografia: Nicu VASILE

PÎINEA CEA BUNĂ

Scenariul unui film ce și-ar propune să redea „O zi din viața Bucureștiului nou", l-aș începe cu o imagine matinală surprinsă nu de mult în cartierul Griviței și pe care mi-a readus-o savuros în minte concursul meșterilor brutari.

În balconul de la al doilea al unui bloc înalt abia dat în folosință, un bărbat tînăr ieșise să arunce o privire străzii încă adormite în zorile mijinde. Cu o mină își petrecea pieptenele prin păr (probabil că pleca îndată să schimbe o echipă la ateliere), în vreme ce din cealaltă dusă la gură mușca — concomitent — dintr-o chiflă. Omul inaugura harnic geneza unei zile active și se pregătea mestecînd cu poftă o pîinișoară gustoasă, proventă de nu departe, de la fabrica de colo denumită „Constantin Davidă", unde alți muncitori de asemenea treziți cu noaptea-n cap se străduiau să realizeze stocul rumen destinat populației bucureștene.

Această altă secvență — cum zic cinematografiștii — mi-e cunoscută; porumbei și vrăbii sumedenie, veniți cu aurora din toate vămile cartierului și aterizați în curtea vastă lîngă silozurile cu grîne — fabrica are și moară modernă; apoi franzelele și pîinile de nu știu cîte sorturi defilînd pe bandă rulantă de la gura cuptoarelor pînă afară unde așteaptă să le încarce convoiul autocamioanelor. Iată-le ieșind prin porțile larg deschise, lăsînd în urmă pe străzile încă pătenjenite de visul zorilor pe care răsună doar pașii omului văzut adineauri în balcon, — trena aromată a pîinei calde. Nările omului palpită voluptuos. Adierea asta de mireazmă fără seamăn, la preludiul dimineții, pe străzile Capitalei, pătrunzînd prin ferestrele deschise la patul copiilor, parfumîndu-le somnul — hm! ce imagine delectabilă! Aș asocia-o cu o altă secvență, oferită nu de o mare fabrică de panificație automată din București, ci de o brutărie patriarhală dintr-un orășel dunărean vizitat anul trecut. Cu modesta și cordiala mireazmă a pîinii bune m-a întîmpinat Isaccea. Are și tîrgușorul parfum de tei produs de pădurile întinse pe mii de hectare la marginea lui. Îmbătător cînd te brodești pe acolo în sezonul floarei, cum am avut norocul. Și totuși asociația de imagini olfactive nu pe cea a teiului mi-o evocă dominant, ci pe cea a pîtăriei isaccene. Cred că în ierarhia miresmelor, cea a pîinii calde e în frunte. Știți de ce? Pentru că imaginea ce o suscită e aceea a omului. Cînd spui pîine, spui om. Poporul de aia pe omul bun îl compară cu pîinea. Omul îndestulat cu pîine bună miroase a pîine ca pruncul a lapte.

Mirosul brutăriei îmi declanșează imagini de familie, de copii, de belșug, de generozitate.

Iată, cu acest tablou simbolizînd plenitudinea economiei noastre socialiste, cu acest răsărit simbolizînd industria noastră alimentară de larg consum (pîinea rumenă nu seamănă cu soarele?) aș începe scenariul. Și fiindcă în succesiunea imaginilor țelurite ce constituie simfonia unei zile bucureștene pulsată de atîtea bucurii și avînturi creatoare, revine mereu o trăsătură lirică sau epică, acest leit-motiv îl va efectua pîinea, în toate plăzmuirile ei: covrigi cu mac din care mușcă trecătorii grăbiți; cornurile cu lapte din care ospătează în recreație copiii de la grădinițe; pîinișoarele de graham din care se înfruptă în Cișmigiu vizitatorii cu dietă; biscuiții cu ciocolată rontăiți de spectatorii stadioanelor sportive; coltucul de „intermediară" pe care manipulantul tramvaiului îl scoate din punga de hîrtie la capul liniei cînd i se face foame și la prînz zidarii așezați sus pe schele, însoțind pita cu brînză și salam, cînd betonierele nu mai huruie și stau macaralele.

★

Însemnările de mai sus mi le-au inspirat meșterii brutari care s-au adunat în București din toate regiunile țării la o întrecere menită a spori și mai mult calitatea pîinii, aceea a făinoaselor. E un concurs original în care arbitrii nu sînt exclusiv cei de specialitate, cum ar fi — ca să menționăm în domeniul alimentar, oenologii la vinuri — ci întreaga masă consumatoare de la copil la bunic. Dacă ar fi să ne luăm după modul cum apreciază populația calitatea produselor în chestiune, atît de variate și de apetisante de cîțiva ani încoace, mărturisim că arbitrajul ei implică subtile „judecăți de valoare" — cum se spune în literatură. Carevasăzică, calitatea unui produs popular cum e pîinea și acreditată ca atare, e încă succeptibilă de perfecționare. Acest lucru ni s-a revelat și în atîtea alte ramuri ale industriei, în bătălia pentru ridicarea calității produselor. Ne bucură că și meșterii brutari au intrat în competiție, destăinuindu-se că pîinea bună poate deveni și mai bună. Că n-au fost epuizate pînă acum toate „secretele de fabricație".

Palpitantă această întrecere la care am asistat, stînd de vorbă și cu concurenții la întreprinderea de panificație „Steagul Roșu", care-i găzduiește. Iată-i pe Cornel Fleșeriu din Hunedoara, Andrei Tomasy din Brașov, Vasile Bâbuș din Baia Mare, Panaide Dimitriu din Constanța, Aurel Gaciu din Cluj, Petre Maxim, Toma Marinescu, Pațachina Gheorghe și Nicolae Popescu de la „Steagul Roșu", Marin Bălăceanu de la Întreprinderea „23 August"-București și alții, prinși în dîrdora muncii, supraveghind cu mare atenție fazele procesului tehnologic, măsurînd temperatura maielei (29 grade) și a aluatului (31 grade), cronometrînd rotirea amestecului în malaxor, apoi timpul de coacere sau inventînd noi sortimente comestibile, gustînd, pipăind, mirosind cu o deosebită meticulozitate. Concursul e pe echipe și rezultatele vor fi omologate de juriu pe baza chestionarelor respective pe care publicul consumator le va completa la unități de desfacere din Capitală.

În aceste prime zile ale concursului am văzut multe formulare de acest fel, completate de cetățeni cu aprecieri, cu sugestii și propuneri, de care se va ține seama în scopul răspîndirii celor mai bune metode de fabricație și al ridicării neîncetate a calității pîinii. Vedem de aici, așadar, că la realizarea pîinii celei mai bune participă nu numai meșterii ci și opinia competentă a masei consumatorilor.

F. Brunea-FOX

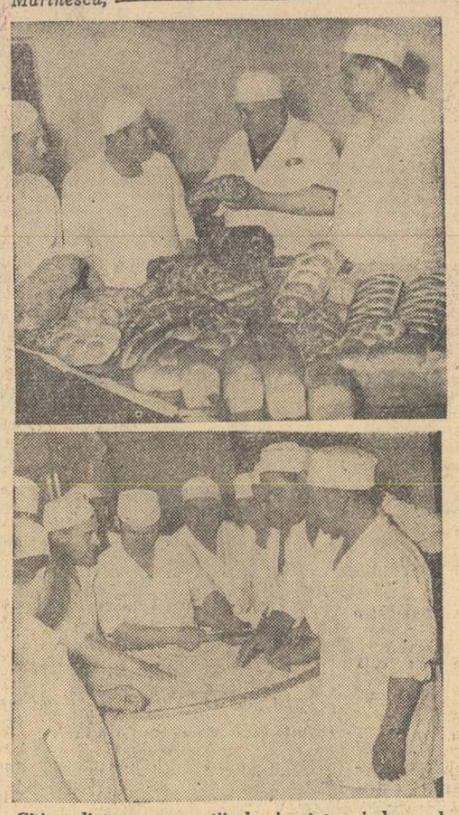

Cîțiva dintre concurenții de la întreprinderea de panificație „Steagul Roșu".

Concurenții de la „Steagul Roșu" au ținut neapărat să cunoască și părerea celor mici.

CLIMA, PETELE SOLARE ȘI SĂNĂTATEA

Bioclimatologia — o știință în plin avînt

Clima are, fără doar și poate, o influență puternică asupra organismelor vii. Asta ne-o confirmă în primul rînd reumaticii, care reacționează ca niște adevărate barometre la orice schimbare a vremii. Schimbări bruște ale condițiilor meteorologice provoacă adesea amețeli, indispoziții, dureri de spate și bătăi de inimă. Anumiți oameni muncesc mai cu spor primăvara, alții toamna. Toate aceste constatări au determinat apariția unei științe noi, bioclimatologia medicală.

In trecut se credea că cerul, sau mai bine zis constelațiile, influențează sănătatea oamenilor. Astrologia, această pseudoștiință care în evul mediu se întinsese ca o molimă în întreaga lume, propovăduia cu tărie acest lucru. Despre planeta Marte se spunea că provoacă febră, hemoragii, ciumă și moartea subită a oamenilor. Pînă și învățați ca Paracelsus, reformator și părinte al medicinii moderne, recomanda *„să nu se dea purgative atunci cînd Saturn sau Jupiter sînt în conjuncție cu Luna, căci acțiunea calmă și temperată a acestor planete anulează efectul medicamentului"* sau *„o conjuncție sau o eclipsă la începutul bolii e semn de nevindecare, pe cînd opoziția n-are nici o influență"*.

Paracelsus susținea că planetele ne afectează sănătatea prin mijlocirea unei atmosfere misterioase ce înconjoară totul.

Îndeosebi Soarelui i se atribuiau influențe supranaturale asupra vieții terestre și de aceea, popoarele din antichitate i se închinau și îi aduceau jertfe.

Mai tîrziu, în jurul astrului zilei s-au țesut nenumărate legende și superstiții. I se atribuiau epidemiile de vărsat și de holeră, foametea, schimbarea regilor, crizele economice, creșterea criminalității în rîndurile tineretului și multe altele.

Desigur că asemenea credințe absurde erau menite să ascundă adevăratele cauze ale mizeriei, nedreapta orînduire socială, exploatarea nemiloasă a oamenilor muncii de către nobilime și cler, condițiile inumane de lucru și starea sanitară extrem de înapoiată. Acestea erau de fapt generatoare de molime, de foamete, de crime și nelegiuiri!

Dar multă vreme a trebuit să se scurgă pînă ce oamenii au început să înțeleagă toate acestea...

Soluția de clei și magnetismul terestru

Și totuși există o legătură între Soare și sănătatea omului, și încă una destul de puternică. Radiația solară, și îndeosebi cea ultravioletă, are o influență binefăcătoare asupra organismului și nenumărate boli sînt tratate cu succes prin helioterapie. Doar dacă abuzăm de mîngîierea fierbinte a razelor sale, se iscă acele

Radu NOR

● *(Continuare în pag. 4-a)*

DIN SUMAR:

● *PRIMUL COSMONAUT*
Viața lui Iuri Gagarin, povestită de el însuși (III)
IN PAGINA 2-a

● *MAGAZIN MEDICAL*
Despre tutun, cancer pulmonar și... longevitate
IN PAGINA 4-a

● *SFATURI ❋ MODĂ ❋ COSMETICĂ ❋ GOSPODĂRIE*
Modele de costume de baie și de rochii combinate
IN PAGINA 6-a

● *UNDE MERGEM: LA MUNTE SAU LA MARE?*
Dicționar balneo-climatic (scurte informații despre locurile de vilegiatură și cură din țara noastră)
IN PAGINA 7-a

Prin toată lumea

Noua locomotivă cu turbină cu gaze, construită în Uniunea Sovietică, este de trei ori mai mică decît o locomotivă Diesel de aceiași capacitate. Puterea ei este de 3500 CP iar viteza ei de 100 km pe oră

Obiectul acesta nu este o sculptură suprarealistă, ci „steaua pămîntului", o ciupercă care crește în pădurile noastre. Initial de formă sferică, învelișul crapă, iar feliile rezultate ridică partea care conține sporii.

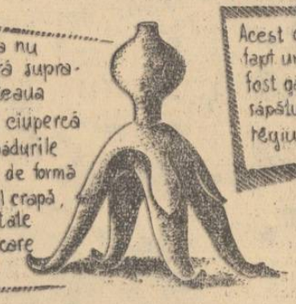

Acest cățel de bronz este de fapt un lacăt medieval. El a fost găsit cu prilejul unor săpături arheologice la Gârvan, regiunea Galați.

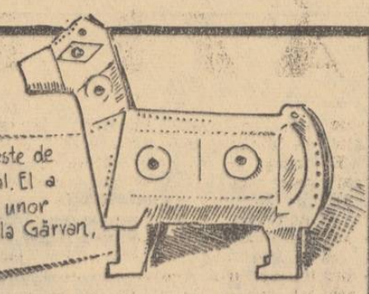

Asemenea aparate de zbor ciudate apar adesea în proiectele constructorilor din occident. Primul datează din 1914 și n-a fost realizat niciodată. Oare cel de al doilea, care aparține firmei Lockhead, are șanse mai mari?

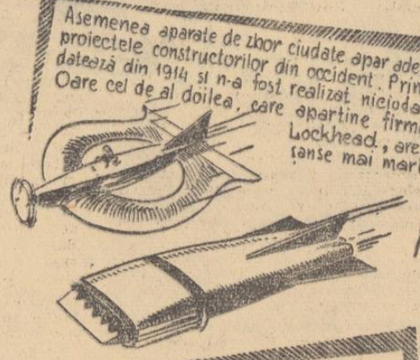

Această micromotoretă poate fi transportată ușor în orice valiză. Înaltă de 60 cm și lungă de 90 cm ea poate atinge o viteză de 40 km/oră

Mașină de calculat în miniatură construită în R.D.G. Este deosebit de utilă tehnicienilor din construcții, topografilor și membrilor expedițiilor științifice.

Inginerul sovietic Voitsekovski a construit un „tun" hidraulic, capabil să doboare un copac sau să străpungă o placă de beton de 10 cm grosime. Înzestrat cu un compresor care dezvoltă o presiune de 3000 atmosfere, aparatul va găsi o largă întrebuințare în industrie.

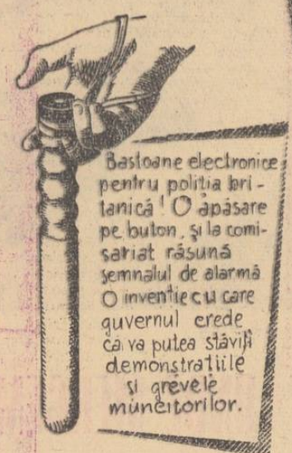

Basioane electronice pentru poliția britanică! O apăsare pe buton, și la comisariat răsună semnalul de alarmă. O invenție cu care guvernul crede că va putea stăvili demonstrațiile și grevele muncitorilor.

Primul cosmonaut

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL INSUSI (III)

După cîteva zile maistrul Nikolai Petrovici Krivov ne-a condus la uzină. Este o uzină renumită. Nikolai Petrovici ne-a spus că mașinile care se fabrică aici pot fi văzute pe tot cuprinsul pămîntului sovietic. Și mi-am amintit îndată că în satul nostru erau mașini cu marca uzinei din Liuberți.

La început ni s-au arătat secțiile mecanice. Am văzut multe mașini-unelte, bineînțeles că n-am înțeles mare lucru. Apoi am fost conduși la locul unde aveam să lucrăm — secția turnătorie. Aici am fost cu totul năuciți — pretutindeni flăcări, fum, șuvoaie de metal incandescent. Și, pretutindeni, muncitori în haine de protecție, lucrînd.

— A, lume nouă — a spus un brigadier înalt, mustăcios, privindu-ne. Deschideți ochii, învățați să lucrați cu focul. Și imediat adăugă, nu fără mîndrie: „Focul e puternic, apa e mai puternică decît focul, pămîntul e mai puternic decît apa, dar omul e mai puternic decît orice".

Cu toții ne cam temeam și ne părea că acuși-acuși ceva o să se prăvălească, ne va izbi, ne va face terci. Sau va izbucni o pală de foc și ne va arde. Ne lipeam de Nikolai Petrovici, ne străduiam să nu ne îndepărtăm de lîngă el nici un pas.

Apoi maistrul ne-a condus spre secția de turnătorie mecanică. Acolo se turnau din fontă albă piese de dimensiuni medii și mici, pentru mașini agricole. Ne-a condus și la cuptoarele termice, ne-a arătat cum se face recoacerea, ne-a explicat cum metalul se transformă în fontă tenace. Și, lucru curios, la sfîrșitul zilei am început să ne obișnuim cu uzina și nu ne mai temeam de ea ca înainte.

Curînd am fost repartizat la o mașină unde se executau forme fără cutii. Învățam specialitatea de modelor. Lîngă mine se mișca conveierul. Făceam formele, puneam miezul, acopeream rama de formare și le așezam pe conveier. La sfîrșitul zilei maistrul a venit la noi. S-a apucat cu mîinile de cap:

— Se poate, dragi tovarăși? Nu dați decît rebuturi.

Într-adevăr, miezurile noastre erau puțin înclinate și rebuturi într-adevăr erau multe. Maistrul ne-a arătat din nou cum trebuie lucrat. A doua zi lucrurile au mers ceva mai bine.

Noi, elevii de la școala de meserii, locuiam la cămin. Camera noastră de 15 locuri era situată la etajul I. Ne împăcam bine cu toții. Pretutindeni domnea ordine. Ne sculam și ne culcam în același timp, mergeam împreună la cantină, acolo primeam mîncare fără plată, împreună mergeam la cinema sau la meci, stadionul era chiar alături.

Elevii de la școala de meserii sînt firi romantice. Pe atunci vorbeam mult despre eroism. Unii erau de părere că actele eroice sînt diferite. Unele cer omului o hotărîre fulgerătoare, să aleagă între viață și moarte. În categoria acestor acte eroice înglobam faptele lui Nikolai Gastello și ale lui Alexandr Matrosov.

Nouă însă ne plăceau mai mult actele de eroism despre care poporul spune: „Viața întreagă este un neîntrerupt șir de acte de eroism". Aceasta înseamnă că omul și-a subordonat întreaga viață unui singur țel, că a luptat pentru el fără șovăială. Cel mai strălucit exemplu în acest sens îl oferea viața lui Vladimir Ilici Lenin.

Citeam toate cărțile despre Lenin pe care le găsiserm în biblioteca noastră. Ne-a interesat activitatea revoluționară a lui Artiom (numele conspirativ al revoluționarului F. A. Sergheev), ne entuziasma biografia lui M. V. Frunze.

Îndrăgisem secția. Nu-i mai invidiam pe strungari. Lucram cu spor. Îmi plăcea să mă trezesc la primul sunet al sirenei și, spălîndu-mă cu apă rece, să ies în stradă, să mă alătur șuvoiului de oameni ce se grăbeau la muncă. Mergeam întotdeauna mîndru la lucru. Și pe zi ce trecea, creștea mîndria mea: muncitorii mai în vîrstă, calificați, stăteau de vorbă cu noi, elevii, ca de la egal la egal. A venit și primul salariu. Nu mult, firește. Vreo 30 de ruble. Însă erau primii bani cîștigați. Jumătate am trimis la Gjatsk, voiam foarte mult să ajut familia, să mă simt om adult.

La școala de meserii, în afară de pregătirea practică, noi toți urmam și pregătirea teoretică. Trebuie să recunosc că băieților nu prea le plăceau cursurile teoretice. Erau atrași mai mult de munca practică de turnare a metalului topit. Aveam un profesor, un om de statură mică, un bătrînel cu aspect neînsemnat. Numele din păcate nu-l țin minte. Preda desenul tehnic. Într-un rînd mi-a dat să desenez schița unei piese, apoi alta și încă una și tot mai complicate. A început să mă intereseze și deprinsesem desenul binișor. La fel și citirea schițelor complexe. Înțelegeam că aceasta o să-mi prindă bine pe viitor.

Deși învățam la școală, voiam să învăț și mai mult. Împrumutam cărți tehnice de la bibliotecă și eram supărat foc că ziua n-are decît 24 de ore. Nu aveam timp pentru totul. Îmi părea rău de anii pierduți în timpul ocupației fasciste. Visam să termin o școală tehnică, să mă înscriu la institut, să mă fac inginer. Pentru a intra la institut trebuia însă să ai școala medie. Împreună cu tovarășii mei Timofei Ciugunov, și el de prin meleagurile Smolenskului și Alexandr Petușkov din regiunea Kaluga, ne-am înscris în clasa a 7-a a școlii serale din Liuberți. Ne ajutam unul pe celălalt, întotdeauna eram împreună toți trei.

Nu era ușor. Trebuia să lucrăm la uzină, să urmăm și pregătirea teoretică la școala de meserii și toate să le îmbinăm cu cursurile clasei a 7-a. Am avut și aici profesori buni. Toată viața am avut noroc de profesori buni.

N-am învățat decît un an. Anul școlar 1950—51 a fost pentru mine un an de neliniște și zbucium. Simțeam parcă că sînt atras nu știu unde.

Profesorii văzînd că vreau să învăț mai departe și că nu mă voi lăsa pînă cînd n-am să-mi duc învățătura la capăt, mi-au propus să mă înscriu la școala tehnică de cultură fizică din Leningrad. Căci mă remarcasem printre muncitori ca un bun sportiv, în multe competiții mă situasem pe locul I.

Am dat examenele de concurs la Mitișki și am reușit. După care m-am întors la Liuberți. Aici însă am fost povățuit: mai bine te înscrii la școala tehnică-industrială din Saratov, în specialitatea ta.

De sport, mi s-a spus, poți să te ocupi pretutindeni. Într-adevăr, așa și este. Fiecare sportiv indiferent de măiestria sa trebuie să aibă o specialitate, să se ocupe de munca productivă. Nu-i făcut omul pentru sport, ci sportul pentru om!

Ciugunov, Petușkov, împreună cu mine, ne-am dus la directorul școlii de meserii și am rugat să ni se dea recomandare pentru școala tehnică-industrială din Saratov. Ne-a acordat-o cu plăcere. Am primit foi de drum gratuite, ne-am urcat în tren și am plecat spre tărmurile Volgăi.

Saratov ne-a plăcut. Am sosit în oraș în luna august. Ne-am aranjat la cămin, pe strada Miciurin nr. 21 și imediat am zbughit-o spre Volga. De malurile acestui minunat fluviu s-a născut marele Lenin. Am stat mult timp pe țărmul fluviului lat admirînd curgerea sa vijelioasă, depărtările sale nemărginite. Tabloul era în armonie cu starea noastră de spirit. Ne aflam în pragul unei vieți noi necunoscute, deveneam studenți.

Toți cei veniți la școala tehnică se frămîntau: cum o să se desfășoare examenele? Noi cei din Liuberți nu trebuia să dăm examen — aveam note excelente de 7 clase. Singurul lucru care ni se cerea era o probă practică. Fiecare dintre noi era însă calificat categoria V-a de turnător-modelor și firește că am reușit cu succes. De altfel la probe a reușit toată lumea bine, majoritatea viitorilor elevi veniseră din producție. Mulți erau mai în vîrstă ca noi, veniseră chiar maiștri dornici să-și însușească cunoștințe tehnice medii.

După ce am fost înscriși, directorul ne-a spus:

— Și-acum studenților, pînă la începerea cursurilor plecați în colhoz, dați o mînă de ajutor la strîngerea recoltei...

Ne-am urcat în camioane și am plecat cale de 80 de km. de Saratov, într-un colhoz. Acolo la arie se treiera grîul, care era apoi transportat spre elevatorul din Ekaterinovka. Am lucrat două săptămîni. Conducerea colhozului ne-a mulțumit și cu același șofer cu care am venit, ne-am întors la Saratov.

Iuri la Saratov

Începuseră cursurile. Școala era situată pe strada Sacco și Vanzetti. Atmosfera de aici era firește mult mai serioasă decît la școala medie sau la școala de meserii. Și cerințele erau mai mari și baza științifică mai solidă: laboratoare, o bibliotecă, cabinete pentru diferite specialități. Din grupul nostru făceau parte 35 de cursanți, veniți din toate orașele Uniunii Sovietice. Printre ei erau cîțiva comuniști, deținători de ordine, participanți la Marele Război de Apărare a Patriei, oameni căsătoriți, cu copii. Pe toți i-a adus aici setea de cunoștințe, dorința de a aduce cît se poate mai mult folos țării.

La început, noile cunoștințe se dobîndeau cu trudă. Oamenii dezobișnuiți de băncile școlare luau de-a valma „note de 2". Noi cei trei prieteni — Petușkov, Ciugunov și cu mine, învățam bine: aveam încă totul proaspăt în memorie. Ni se spunea: „nedespărțiții moscoviți". Deseori eram solicitați pentru un ajutor și ajutam cu plăcere pe tovarășii noștri să se descurce în problemele care nu le erau limpezi. Unii cursanți aveau mai ales greutăți cu matematica. Căci matematica e un obiect la care dacă ai scăpat două-trei lecții, ți-ai însușit prost vreo formulă sau regulă, totul se răsfrînge pe viitor. Nouă, celor trei, ne plăcea însă matematica. Înțelegeam că în zilele noastre, în secolul atomului, fără matematică nu se poate. Totul se bazează pe calcule precise. Fiecare dintre noi visa să aibă o riglă de calcul.

În școală domnea un spirit de întrajutorare tovărășească. Noi, tineretul, priveam cum se comportă cei mai în vîrstă, aplecam urechea la părerile lor, ne străduiam să-i imităm.

„Prietenul bun la nevoie se cunoaște" — spuneau uneori foștii combatanți. Fiecare din ei avea ceva parcă apropiat, cunoscut. În fiecare dintre ei găseam trăsăturile acelor doi piloți pe care îi văzusem în primele zile de război în satul nostru și care au înflăcărat atîta cugetul nostru prin inimile lor largi. Școala tehnică a fost pentru mine și pentru toți comsomoliștii nu numai un locaș pentru dobîndire de cunoștințe, dar și o minunată școală a vieții.

Din zi în zi elevii manifestau tot mai mult interes pentru cursuri. Treptat notele de „2" au început să dispară, în locul lor au apărut note de „3", iar apoi și acestea au dispărut aproape complet. În timpul liber, ne ocupam mult de sport, am organizat o echipă de baschet. Încă în școala de meserii m-am simțit atras de acest joc viu, rapid. Echipa noastră a participat la competițiile orășenești și a ocupat locul întîi în rîndul școlilor tehnice din Saratov. În timpul iernii ne antrenam de trei ori pe săptămînă în sala de sport. Aveam un prieten, Tolea Vinogradov. Lui îi plăcea schiul. Eu însă preferam baschetul. Schiam și eu, dar nu atît de mult și de des ca alții.

În cămin locuiam într-o cameră unde mai stăteau 14 băieți. Ne înțelegeam bine, cum se spune „unde mănîncă doi, mănîncă și al treilea". Seara, băieții jucau deseori șah. Organizau chiar campionate. Eu însă nu participam, îmi plăceau mai mult jocurile de mișcare, nu puteam sta ore în șir în același loc.

Bursa pe care o primeam nu era mare — 50 de ruble pe lună în anul întîi și 100 de ruble în ultimul an. Deși statul ne asigura și încălțăminte și îmbrăcăminte, întreținerea, trebuia totuși să ne drămuim riguros cheltuielile. Cu toate acestea, aveam bani să mergem la teatru, la cinematograf. La Saratov este un bun teatru de operă. Acolo am ascultat „Rusalka" de Dargomîjski, „Carmen" de Bizet, „Dama de pică" de Ceaikovski. O deosebită impresie mi-a produs opera „Ivan Susanin" de Glinka. Urmărind spectacolul, mi se părea că sînt chiar eu pe scenă împreună cu poporul rus care luptă împotriva dușmanilor patriei.

La cinema, ne duceam mai des. De obicei în grup. La școala tehnică învățau și fete. După fiecare film făceam schimb de păreri, discutam. Mi-a plăcut filmul „Povestea unui om adevărat", după cartea lui Boris Polevoi. L-am văzut de cîteva ori, iar cartea am citit-o nu odată. În carte este bine zugrăvită forța spirituală a omului sovietic. Alexei Meresiev — prototipul eroului din „Povestea unui om adevărat", era mai tare decît eroii lui Jack London, pe care îi îndrăgisem. El era pe placul spiritului și al năzuințelor mele. Deseori, mă întrebam, cum aș fi procedat eu în situația lui Meresiev. Din copilărie, îmi plăcea „Tăunul" de E. Voinych. „Tăunul" era eroul preferat al băieților. Recitam „Tinea ascuns la piept, o batistă, pe care o pierduse Montanelli. Săruta batista și toată noaptea a plîns asupra ei, ca asupra unei ființe vii...". Vedeam în fața mea această batistă mototolită, simțeam că e jilavă și sărată, auzeam limpede focurile de armă ale soldaților care trăgeau în Tăun.

L-am iubit pe Tăun, însă pe Meresiev l-am îndrăgit mai puternic. El era contemporanul meu, trăia pe același pămînt cu noi și mult aș fi vrut să-l întîlnesc, să-i string mîna sa curajoasă.

Literatură ne preda Nina Vasilievna Ruzanova, un pedagog plin de atenție și grijă. A întocmit o listă de cărți, recomandînd cu insistență fiecăruia lectura lor. Pe listă figura întreaga serie a „Istoriei unui om tînăr din secolul al XIX-lea" pe care la timpul său a redactat-o Maxim Gorki. Nina Vasilievna ne făcea cunoscute capodoperele literaturii clasice ruse și mondiale. Și acum îmi amintesc emoția cu care am citit „Război și pace" de Lev Tolstoi. În această carte minunată mi-au plăcut mai mult decît orice scenele de luptă și figurile apărătorilor Patriei în fața invaziei lui Napoleon, a artileristului Tușin, a comandantului de regiment, prințul Andrei Bolkonski, a ofițerilor Rostov, Dolohov, Denisov. Iar pe feldmareșalul Kutuzov îl vedem parcă aevea în fața ochilor.

În acel timp am citit „Cîntecul despre Hiawatha" al poetului american Longfellow, operele lui Victor Hugo și Charles Dickens. Citeam mult, căutînd să recuperez ceea ce nu reușisem să citesc în copilărie. Ca tuturor băieților, îmi plăceau Jules Verne, Conan Doyle și Herbert Wells. Știam că pe scriitorul englez l-a interesat Rusia Sovietică, că în anii de foamete Wells a venit la Moscova, a stat de vorbă cu Vladimir Ilici Lenin și a scris cartea „Rusia în ceață". Am fi vrut să citim această carte însă n-am reușit, nu se găsea la biblioteca orășenească din Saratov.

Herbert Wells punea la îndoială planul leninist de electrificare a țării. Însă noi vedeam cu ochii noștri caravane de nave transportînd pe Volga în jos material pentru construcția nodului hidraulic de la Kuibîșev. Ceea ce prevăzuse Lenin, se săvîrșea sub ochii noștri de către mîinile harnice ale poporului sovietic.

Tinerețea noastră am trăit-o într-o perioadă foarte interesantă. Trebuia să ne grăbim cu învățătura. Era necesari pretutindeni. Atît la noi în țară cît și peste hotare aveau loc o sumedenie de evenimente, care frămîntau pe toți cursanții institutului tehnic și cu deosebire pe noi, comsomoliștii.

Undeva departe, peste mări și țări, poporul mic iubitor de pace al Coreei respingea hoardele celei mai mari țări capitaliste din lume, ale S.U.A. Ziua noastră începea cu ascultarea știrilor transmise la radio despre luptele din Coreea. Atunci am auzit despre eroi ai R.P.D. Coreene, am aflat numele piloților Li Don Ghiu și Chim Ghi Ok. „Pravda" scrie despre eroismul și neînfricarea lor, despre faptul că fiecare dintre ei a doborît 15 avioane americane de tip „Sabre". În lupta lor, multe popoare au învățat și învață din eroismul oamenilor sovietici. Ne făcea plăcere să citim că poporul coreean a învățat din curajul oamenilor sovietici, că în lupta împotriva cotropitorilor americani s-au distins detașamentele coreene de partizani ce purtau numele Zoei Kosmodemianskaia și al lui Alexei Meresiev.

Voluntarul chinez Huan Tzi-guan a repetat în mod conștient fapta eroică a lui Alexandr Matrosov, căci citise o carte despre el, văzuse un film despre acest erou, care l-au zguduit pînă în adîncul sufletului.

Citind despre toate acestea în ziar, Tolia Vinogradov a spus:

— Iată cea mai bună dovadă că numai un caracter puternic poate genera alt caracter la fel de puternic.

Era un ecou al disputelor noastre despre eroism ce nu mai conteneau.

Aproape toți studenții institutului erau comsomoliști. Am fost ales membru în biroul organizației de Comsomol. Aveam mult de lucru, cu atît mai mult cu cît îndeplineam și funcția de secretar al asociației sportive locale „Rezervele de muncă". Pentru a putea face față la toate trebuia să drămuiesc fiece minut. După terminarea anului trei aș fi vrut să-mi cumpăr un costum nou, dar n-aveam bani.

— Ascultă Gagarin, n-ai vrea să pleci pe timpul verii, ca instructor de cultură fizică, într-o tabără de copii? — mi-a propus secretarul comitetului raional de Comsomol. Ai să te odihnești și ai să și cîștigi ceva...

Îmi plăceau copiii și am primit.

Tabăra de pionieri se afla pe malul unui rîu, într-un loc minunat, cufundat în verdeață. Acolo am avut pentru prima oară în viață prilejul să desfășor o muncă educativă. Trebuie spus că s-au numerii copii vioi, iar unii chiar „primejdioși". Erau bucuroși c-au scăpat de ochii învățătorilor și n-aveau de loc astîmpăr. În întreaga tabără nu erau decît doi bărbați, dacă puteam fi și eu socotit pe atunci bărbat — eu și un acordeonist orb, Ivan Alexeevici, un om cu auzul fin și cu un simț muzical deosebit. Amîndoi, le ajutam pe cît puteam pe tînăra educatoare, Tania Andreeva și pe Elena Alexeeva, responsabila cu învățămîntul.

Munca în tabără mi-a ajutat mult. Deseori seara cînd băieții obosiți de hîrjoana din timpul zilei adormeau duși, între mine și Elena Alexeevna se porneau discuții însuflețite. Vorbeam despre importanța disciplinei în viața omului.

— De la disciplină la eroism nu e decît un pas — era de părere această experimentată educatoare.

Ea susținea că fiecare copil reprezintă o lume întreagă. A o înțelege just, înseamnă a găsi căile sigure pentru formarea unui om, înseamnă a ajuta o inimă de copil să se călească, pentru a birui viitoarele dificultăți ale vieții.

(Continuare în numărul viitor)

INSEMNARI

Cea mai bună prietenă a fiicei sale...

Era aspiră, ea dorește să devină cea mai bună prietenă a fiicei ei; vrea să-i fie foarte aproape, s-o poată povăți și ocroti, cunoscîndu-i gîndurile cele mai intime — visurile, năzuințele, preocupările, frămîntările. Vrea să-i prezică din experiența ei de viață, ca s-o ferească de experiențe greșite. Este o mamă plină de dragoste pentru fata ei, toate intențiile ei sînt bune.

La rîndu-i, fata simte nevoia să aibă o prietenă foarte apropiată — înțeleaptă și total devotată, în a cărei judecată și în a cărei afecțiune să aibă încredere deplină.

Din dorința firească și legitimă a mamei — și din nevoia la fel de firească și de legitimă a fiicei — care a intrat în anii adolescenței, ar trebui să și rezulte această prietenie spre care tind amîndouă. Mai ales că mama mai știe și un lucru important: că ea trebuie să provoace această prietenie, ea trebuie s-o inițieze — ea trebuie să facă primul pas și al doilea și al treilea, și că în acest drum pe care vrea să-l străbată e nevoie și de răbdare și de pricepere și de tact și de subtilitate. Încearcă, într-adevăr, să fie mai mult în apropierea fiicei ei — să stea cu ea de vorbă mai mult decît înainte și să discute despre o carte, despre un spectacol. Este un început promițător și rezultatele se văd; fata caută tovărășia mamei, comunică cu ea mai bine, pe planuri mai diverse, o introduce mai adînc în preocupările ei, îi cere sfatul și ca unei mame, dar și ca unei bune prietene.

Totul merge, se pare bine. Dar într-o zi fata vine de la școală foarte abătută, foarte tristă.

Mama observă. Vrea să știe ce s-a întîmplat. Chestionează. A luat o notă proastă? Nu, nu despre asta este vorba. S-a făcut vinovată de ceva? A primit o mustrare din partea unei profesoare? S-a certat cu o colegă? Nu? Nici asta? Atunci ce poate fi? Poate s-a îndrăgostit. Poate de vreun coleg. Este unul al cărui nume îl pomenește în ultima vreme destul de des — uneori aluziv, alteori în trecere — cu rost sau fără rost — dar e cert, acest nume e mereu pe buzele ei. Mama continuă sondajele cu stăruință. Înțelege din răspunsurile fetei că, într-adevăr, e ceva în legătură cu acest coleg. Mama insistă, deși acum e aproape sigură că a ghicit totul: fata ei suferă — poate iubește și nu este iubită. Fiindcă mama insistă, fata ei mărturisește — cu mare durere, totul: colegul ei — băiatul acela despre care ea vorbea atît de des în ultima vreme, a copiat la teză, a încercat să înșele încrederea clasei și a profesorului. E o faptă gravă. A încercat să mintă, să înșele. Cea mai înșelată se simte ea însăși, care a ținut la el și l-a crezut cinstit. Uite că nu este cinstit. Chiar cînd a fost prins copiind, a încercat să mintă, să găsească scuze și subterfugii... Nu, nu este cinstit... Fata izbucnește în plîns. Mama e mișcată, dar e fericită totuși că este vorba doar de atît. Bine că fata nu are necaz personal, bine că n-a luat ea o notă proastă, că n-a greșit ea, personal, că n-a primit mustrare, sancțiune.

Ei, dacă numai despre atît e vorba, încearcă acum să-și liniștească fiica, nu e grav. Sigur, colegul tău a făcut un lucru urît, dar ce vină ai tu să te zbuciumi atît?

Fata se uită lung în ochii mamei. Cum, numai atît a înțeles? Cum ce vină are? Cum de ce se zbuciumă? E oare atît de puțin să pierzi încrederea într-un prieten? Într-o ființă la care ții? Acesta nu e un necaz personal? Trebuie să fi neapărat implicat direct — ca să se numească personal? Dar față de un prieten n-ai o răspundere? Cînd greșește el, nu te simți și tu puțin vinovat?

— Lasă-mă — spuse fata. Lasă-mă singură. Nu mai simte nevoia să continue. Mama surîde cu îngăduință: ce copilăroasă este fiica ei!

— Închipuiește-ți — povestește mama unei vecine — e atît de copilăroasă fata mea — parcă ar avea zece ani, nu șaseprezece. A fost în stare să plîngă pentru că un coleg al ei a copiat la teză!

Fata e în odaia ei și aude acest comentariu. E jignită și foarte mîhnită: atît de puțin a înțeles mama ei?

Din ziua aceea, ceva s-a stricat în prietenia lor. Mama a înregistrat schimbarea — dar nu și-o explică. Se plînge că fata se poartă mai rece cu ea. Într-adevăr, fiica îi povestește acum întîmplări mult mai exterioare preocupărilor ei intime.

Fata e foarte preocupată — de pildă, de la o vreme — de întrebarea: ce profesiune să-și aleagă?... Are înclinație pentru muzică și pentru pictură, dar o atrage, o interesează în mod deosebit chimia.

— Mai ai timp să te gîndești — termini școala abia la anul, îi spune mama. Poate îți vine altă idee mîină atunci. Și încheie discuția cu o judecată sumară și de suprafață. Fata ar fi dorit să cîntărească problema pe toate fețele, s-o discute cu mama ei în toate felurile. Să găsească în mama ei mult mai multă receptivitate, mai mult interes pentru o preocupare a ei atît de serioasă. Și iată — mama așa cum a minimalizat atunci procesul ei sufletesc cînd a consumat poate prima dezamăgire gravă din viața ei — expediază acum pentru la anul o discuție foarte importantă.

Și mai trece un timp. Mama are o prietenă — o femeie de vîrsta ei — cu care se vede aproape zi de zi, sînt foarte legate, se cunosc de o viață întreagă. Dar fata a surprins-o de cîteva ori pe mama ei vorbind cu o amică — de recență dată — despre această prietenă, în termeni care exclud afecțiunea sinceră și buna apreciere. Asta este deci în fond părerea mamei despre cea mai bună prietenă? Dacă așa gîndește de ce nu i-o spune deschis, în față și apoi dacă are o asemenea părere despre un om, nu-i faci demonstrații personale exact contrarii. Și apoi unde este discreția mamei ei?

Mama constată că fiica devine din ce în ce mai zgîrcită în confesiuni — în general, mai rezervată, mai reținută față de ea. Nu-și explică de ce. Își spune că, probabil, toate fetele la vîrsta asta se înstrăinează de mamele lor!

Și iată, din prietenia începută atît de bine — rămîne din ce în ce mai puțin. Asta nu exclude dragostea, mama își iubește fiica foarte mult, îi dorește tot binele — fiica își iubește mama. Îi este recunoscătoare pentru foarte multe. Dar prietenia... prietenia aceea spre care au tins amîndouă... nu s-a legat.

Mama i-a oferit-o într-adevăr — fetei ei, cu toată inima, dar n-a înțeles că această prietenie trebuie să fie firească, profundă. N-a înțeles că fata are exigențe foarte mari, tocmai pentru că este vorba de mama ei. Pretinde ca mama să fie o ființă cu o mentalitate nouă — cu o etică nouă. Ea pretinde mamei ei să fie foarte integră în toate acțiunile ei. Îi pretinde să fie un om al datoriei sociale, nu numai domestice.

Simte nevoia să o admire și s-o respecte deplin — în condiții severe, serioase — care cheamă la răspundere.

Sidonia DRĂGUȘANU

„Ducele de Gandia" regăsit

Academia de Științe a R.S. Cehoslovace va publica în acest an, în primă ediție, o operă necunoscută a marelui dramaturg spaniol Pedro Calderon de la Barca (1600—1681). Cu toate că se știe de existența acelui „Mare Duce de Gandia", piesa n-a fost regăsită decît după 270 de ani, de cînd a văzut lumina zilei. Această descoperire s-a făcut la Mlada Vozice, un orășel în sudul Boemiei, la vreo 80 km. depărtare de Praga.

Iată temeiurile care îl fac pe profesorul Vaclav Cerny, de la Academia de Științe cehoslovacă, cel care a identificat manuscrisul, să fie convins de autenticitatea copiei găsite: În afara unor împrejurări istorice, intîi, stilul bogat, de mare noblețe, versul elegant. În al doilea rînd, construcția dramatică, extrem de barocă, plină de contraste, factură ce dovedește o înaltă măiestrie. În al treilea rînd, ideile filozofice ale lui Calderon expuse aici dezgustul său față de onoruri mondene.

Anul 1681... Ducele de Veragua are motive să fie îngrijorat. El e în posesia uneia din cele mai bogate colecții din scrierile lui Calderon, dar nu poate avea certitudinea că în ea figurează tot ce a scris marele dramaturg Don Pedro Calderon de la Barca avea aproape 80 de ani. Ducele îi ceru să verifice colecția Calderon întocmi atunci un catalog, cuprinzînd vreo 110 titluri, probabil lucrarea sa cea din urmă, căci muri șase luni mai tîrziu.

Nu ne-au parvenit decît puține știri cu privire la colecția ducelui de Veragua. Sîntem, însă, în posesia „listei lui Calderon". Iar în acest catastif al unor opere nemuritoare este menționată o dramă „Marele Duce de Gandia". În anul 1691, un oarecare Juan de Vera Tassis y Villaroel — care publicase în preajmă 9 volume de opere de Calderon — a anunțat scoaterea celui de-al zecelea, care urma să cuprindă 12 piese, printre care și „Ducele amintit. Dar acest volum n-a mai apărut niciodată. Piesa rămase pierdută, spre marele regret al specialiștilor care, deseori au confirmat importanța ei în ansamblul operei lui Calderon. Cert era faptul că premiera ei a avut loc la palatul El Buen Retiro din Madrid, în anul 1671.

Pe vremea lui Calderon autorii dramatici — ca de altfel și ceilalți scriitori — întîmpinau mari dificultăți. În mod curent, un autor își vîndea piesa unui fel de „impresario" care prin aceasta devenea proprietarul ei absolut. Aceste personaje ajungeau în cele din urmă „autorii", în timp ce adevăratul autor era în general dat uitării. Într-o scrisoare din iunie 1680, adresată ducelui de Veragua, Calderon se plînge: „...Nu-mi mai recunosc piesa decît după titlu. Conținutul îmi este necunoscut." Puțin mai jos, el îi califică pe editori drept „cotcari care trăiesc doar din vînzarea pieselor mele...".

Acum trei ani, Academia de Științe cehoslovacă a instituit o comisie specială care urma să se ocupe de studierea manuscriselor vechi. Într-adevăr, în castelele din Cehoslovacia se află mai mult de un milion de manuscrise, necatalogate încă. În anul 1958 au început cercetările amănunțite la castelul din Mlada Vozice, iar la începutul anului trecut — printre alte manuscrise necunoscute în limba spaniolă — a fost descoperită o copie a piesei „Marele Duce de Gandia", despre care se poate afirma cu certitudine că aparține marelui dramaturg spaniol.

GRĂDINILE SEMIRAMIDEI

Au existat oare în realitate aceste grădini legendare, ale nu mai puțin legendarei regine Semiramida? Mențiuni despre aceste minunate grădini suspendate se găsesc în operele lui Josephus Flavius, Diodor și ale altora. Herodot le considera printre „cele șapte minuni ale lumii".

La sfîrșitul secolului XIX, un arheolog german a efectuat săpături pe locul anticului oraș

Babilon, descoperind cu acel prilej rămășițe ale unei construcții boltite. Savantul a fost uimit de forma neobișnuită a boltelor, de existența pe acest loc a unei fîntîni cu trei puțuri, neobișnuite și ele. După toate probabilitățile, era vorba de o fîntînă de distribuție a apei. Bolta era căptușită cu piatră și cărămidă. Cercetări amănunțite au permis să se tragă concluzii după care această construcție ciudată nu reprezenta altceva decît bolta subsolului „grădinilor veșnic vii, suspendate" ale Semiramidei. În subsol se găsea sistemul complex de alimentare cu apă. Grădinile de pe acoperișul clădirii cu vegetația lor luxuriantă erau cu adevărat o minune a tehnicii timpului.

Cățelul pămîntului

Ciuta și țistarul sînt rozătoare cunoscute de oricine. Înrudit cu ei este alt rozător destul de răspîndit dar foarte puțin cunoscut, cățelul pămîntului, un mamifer lipsit de vedere. Ochii îi sînt acoperiți sub un strat gros de piele. Toată viața, sau aproape toată viața, cățelul pămîntului și-o petrece sub pămînt. Animalul lucrează incontinuu, sapă sub pămînt galerii lungi. Rămîi zi și noapte, iarna și vara, și nu se

oprește decît atunci cînd doarme. De săpat depinde existența sa: întîlnind în drumul său rădăcinile unor plante, animalul își înfige dinții în rădăcină și trage planta în subteran. Astfel se hrănește. Cățelul pămîntului sapă cu lăbuțele și cu capul; forța mușchiului a gîtului animalului este considerabilă.

DIN ÎNȚELEPCIUNEA POPOARELOR

Proverbe și zicale din Dahomey, Madagascar, Somalia, Abisinia etc.

- *Proverbul este calul discuției: cînd discuția încetinește, proverbul o reînsuflețește și-i dă aripi.*
- *Cine vrea să-și omoare cîinele, îl învinuiește că i-a spart oala de lut.*
- *Omul mușcat de șarpe se teme și de-o rimă.*
- *Nu te lăuda că știi să joci cînd bate tam-tam-ul alături.*
- *Dacă e întuneric, poți să faci lumină cu o facă; dacă apa e adîncă, poți să o treci cu piroga; dacă prăpastia e mare, poți cobori în fundul ei cu frînghia. Fapta rea e însă fără leac.*
- *Un om curajos se sperie de trei ori: cînd vede prima oară urma leului, cînd îi aude prima oară răgetul și cînd îi răsare prima oară în fața ochilor.*

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

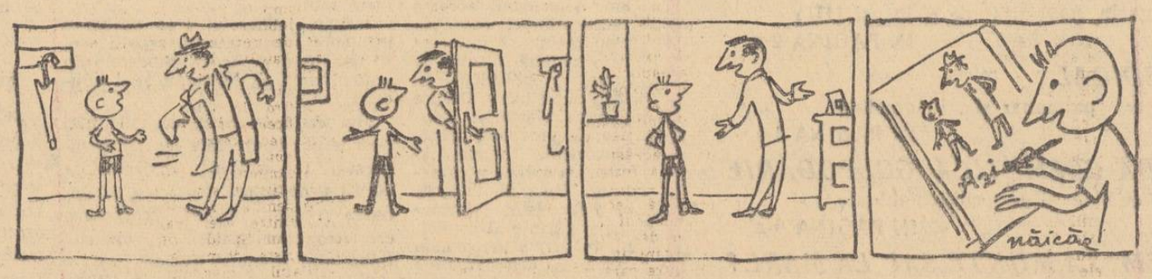

— Tăticule, mi-ai făgăduit că mă duci la Grădina Zoologică... — Azi nu se poate, am probă la croitor...

— Tăticule, mi-ai făgăduit că mă duci la cinema... — Azi nu se poate, am o ședință la birou...

— Tăticule, mi-ai făgăduit că mă duci la muzeu... — Azi nu se poate, mă duc să fac o partidă de table...

După atîtea întîmplări, azi mi-am notat în carnețul meu: „Tăticul „m-a dus" toată săptămîna asta!"

meridiane

ORAŞE NOI PE HARTA R. P. POLONE

În ultimii ani, pe harta economică a Republicii Populare Polone au apărut noi oraşe, în care se dezvoltă o puternică industrie. Astfel de oraşe sînt, de pildă, Adamow, Tarnobrzeg, Glogow, Turoszow, Rybnik. În regiunea oraşelor Adamow, Konin, Tarnobrzeg au fost descoperite importante zăcăminte de cărbune brun. Aici se construiesc două noi centrale electrice, care vor avea o putere instalată de peste 2.000.000 kw.

carbonifere în curs de exploatare, urmînd ca în acest cincinal să înceapă exploatarea a încă 4 mine. Prin exploatarea noilor mine, Polonia va avea posibilitatea nu numai să-şi satisfacă necesităţile interne de cărbune cocsificabil, ci să-l şi exporte.

În împrejurimile oraşului Tarnobrzeg se găsesc zăcăminte de sulf, Combinatul de sulf din această localitate, care a fost construit în-

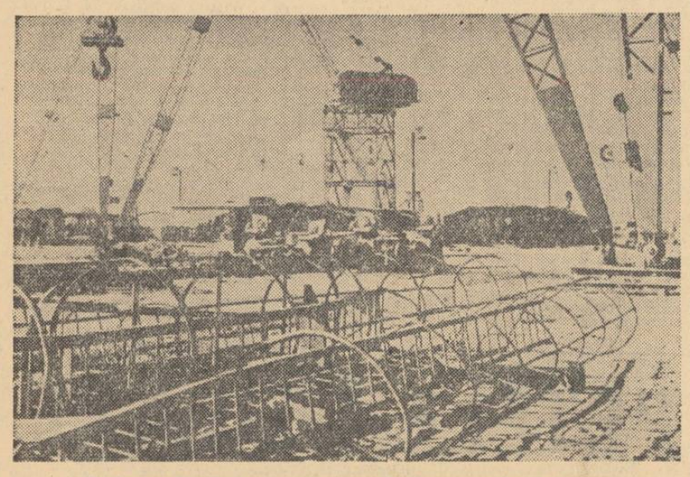

In fotografie: *Uriaşe excavatoare în funcţiune la Adamow*

La Rybnik, situat în sudul ţării, se dezvoltă o importantă bază a industriei de cocsificare a cărbunelui. În această regiune sînt trei mine tr-un termen foarte scurt, va produce la sfîrşitul anului 1965 400.000 tone de sulf curat, 400.000 tone de acid sulfuric şi 600.000 tone de superfosfaţi.

Cosmosul şi „businessul"

Nu trecuseră decît patru zile de cînd cosmonautul american a fost „pescuit" în apele Oceanului Atlantic şi numele lui Alan Shepard a fost folosit în cele mai diferite reclame: de la costume şi băuturi (în special „Coca-cola" şi „Pepsy-cola") şi pînă la apă oxigenată. Aproape toate ziarele şi revistele americane au publicat nenumărate pagini de reclame. „Recordul" însă, îl deţine, cu prioritate, revista „Time".

„Astronautul — *scrie revista, făcînd reclama societăţii „B. F. Goodrich"* — cercetează spaţiul cosmic într-un costum B. F. Goodrich... Din momentul în care a fost închis în mica sa cabină cosmică şi pînă ce a fost pescuit în apele Oceanului Atlantic, el a purtat un costum cosmic fabricat de firma „B. F. Goodrich". *Mai departe, în reclama aceleiaşi societăţi se arată, fără pic de jenă,* „interesul deosebit" *pe care l-a depus pentru crearea acestui costum şi* „mîndria" *de a fi participat la un asemenea* „eveniment istoric".

Pentru a-şi asigura vînzarea produselor sale, societatea „B. F. Goodrich" nu se sfieşte să arate că „crearea costumului cosmic simbolizează garanţia a numeroase produse" *ale societăţii! Rezultatul a fost imediat: specialiştii radiologi au început să caute disperaţi şorţuri şi mănuşi confecţionate din „materialul special" al firmei „B. F. Goodrich" pentru apărare împotriva radiaţiilor, iar şoferii nu au de ce să se teamă deoarece (sic) anvelopele fără camere (ale aceleiaşi societăţi) „exclud" orice accidente?!*

Într-o altă reclamă a societăţii „Shell Oil", într-un mare desen, Alan Shepard este prezentat la cîteva minute după aterizarea cabinei „Mercury" pe puntea port-avionului „Lake Champlain". În ea se spune: „Societatea „Shell Oil" aduce la cunoştinţă că produsele chimice ce se găsesc la orice farmacie, au ajutat la întoarcerea, în bune condiţiuni, a cabinei „Mercury" pe Pămînt". *Făcînd aluzie la aterizarea cabinei ca cel mai important moment al întregului zbor, reclama arată că aceasta* „a fost asigurată de un sistem de dirijare simplu, format din rachete cu reacţie în miniatură ce degajă oxigen care provenea din apa oxigenată ce se poate cumpăra de la orice farmacie — unul din principalii producători ai acestui preparat este (atenţiune!) societatea Shell". *Deci, pentru a zbura în Cosmos, nu trebuie să facem altceva decît să cumpărăm apa oxigenată a societăţii „Shell Oil" şi restul... Aşa după cum spune un proverb* „am o potcoavă, deci mai am nevoie de trei, de cal şi de căruţă, apoi lucrurile o să meargă strună...".

„Precizia (de-a dreptul electronică) şi siguranţa (uimitoare) rachetei au toate piesele cu marca „Radio Corporation of America" — televizoarele luminoase alb-negru, stereofonografele şi aparatele de radio. Iată de ce „Radio Corporation of America" este cea mai bună societate din tehnica electronică".

Iar firma „Crysler Corporation" mulţumeşte şi felicită pe toţi acei care au pregătit zborul lui Shepard „realizat cu ajutorul rachetei „Redstone" (produsă de ea). *În legătură cu aceste „felicitări" John Crosby, de la ziarul „New York Herald Tribune", după ce arată că, poate, el a fost singura persoană care nu s-a lăudat cu faptul că a contribuit la lansarea lui Shepard, schiţează un model de reclamă care sună astfel:* „Felicitări echipă! Noi am făcut-o! Dumneata şi eu şi alţi 40.000 de contribuabili, cu contribuţia noastră răbdătoare, plină de eforturi şi persistenţă, am făcut posibil acest zbor istoric al unui cosmonaut etc.".

Reclame sînt multe şi poate vor mai apare încă multe în care se va arăta că Shepard poartă un anumit costum, mănîncă un anumit fel de pîine, bea un anumit fel de cafea sau „Coca-Cola", fumează un anumit fel de ţigări etc. Reclamele sînt bune — ele fiind „sufletul comerţului" — însă nu orice fel de reclame. Cele apărute în legătură cu zborul lui Shepard nu dovedesc altceva decît decăderea şi putreziciunea capitalismului. În S.U.A., pentru reclame se cheltuiesc zeci de milioane de dolari. Astfel, conform celor declarate de senatorul Howard W. Cannon din Nevada, industria de război americană cheltuieşte anual peste 500 milioane de dolari pentru reclame, pentru a asigura şi pe această cale negotul cu moartea.

SPEIDEL IN FRANŢA: — Cum ucigaşul părinţilor voştri? Mă aflu aici ca general al N.A.T.O. şi superiorul vostru

ASTĂZI LA VIENA

În capitala Austriei începe astăzi întîlnirea dintre N. S. Hruşciov, preşedintele Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. şi J. Kennedy, preşedintele S.U.A. Ea începe în mijlocul interesului general al opiniei publice internaţionale care a salutat cu satisfacţie aceste convorbiri dintre cei doi şefi de guverne. Scopul întîlnirii este cunoscut. El a fost menţionat în comunicatul iniţial. Întîlnirea nu are drept scop ducerea de tratative sau rezolvarea unui acord în principalele probleme internaţionale care afectează interesele altor ţări. Întîlnirea va oferi însă prilejul pentru un prim contact personal între cei doi şefi de guverne şi un schimb general de păreri asupra principalelor probleme referitoare la relaţiile dintre cele două ţări.

Din amplele materiale publicate în presa internaţională pe marginea întrevederilor de la Viena a reieşit clar că vestea întîlnirii a înviorat considerabil discuţia amplă care se duce în legătură cu perspectivele de dezvoltare a situaţiei internaţionale. Nenumăraţi ziarişti şi oameni politici din toate ţările lumii şi-au exprimat încă odată convingerea că este necesar să se pună capăt alunecării spre o catastrofă primejdioasă şi să se abordeze într-un mod concret, realist, rezolvarea problemelor internaţionale arzătoare şi să se asigure traducerea în viaţă a principiilor coexistenţei paşnice.

De bună seamă că în timpul unor întrevederi care se vor purta de-a lungul numai a două zile, nu ar fi cu putinţă să se rezolve radical nenumăratele probleme litigioase care au luat naştere în cursul perioadei destul de lungi a „războiului rece". Nu este însă mai puţin adevărat că Viena trebuie să însemne însă o etapă importantă pe calea construirii păcii. Dacă în două zile nu se pot rezolva multe probleme tot atît de valabil este însă şi faptul că omenirea nu poate aştepta la nesfîrşit rezolvarea unor importante probleme. Acesta este motivul pentru care opinia publică internaţională aşteaptă şi doreşte ca întîlnirea de la Viena să devină punctul de plecare al întreprinderii unor noi eforturi în vederea întăririi şi salvării păcii.

Repercusiuni pozitive

Nenumărate ziare din întreaga lume şi-au exprimat speranţa că întîlnirea dintre cei doi şefi de guverne ar putea avea o influenţă binefăcătoare asupra ansamblului atmosferei internaţionale. „Întîlnirea de la Viena — scria londonezul „Times" — poate duce la îmbunătăţirea relaţiilor între Est şi Vest". Întîlnirea a fost apreciată favorabil de numeroşi oameni politici americani cum ar fi senatorii Fulbright, Humphrey, Mansfield, Morse, de către reprezentantul S.U.A. la O.N.U. A. Stevenson, de cunoscutul om de afaceri Cyrus Eaton. Liderul republicanilor din Senat, Dirksen, şi-a exprimat speranţa că în timpul întîlnirii „se va reuşi să se ajungă la o oarecare înţelegere".

Într-o convorbire cu un grup de ziarişti sovietici, senatorul Mansfield, liderul democraţilor, a declarat: Poporul american speră că rezultatele întîlnirii vor fi favorabile. Nu ne aşteptăm să se obţină vreo soluţionare temeinică şi definitivă a problemelor la această întîlnire. Ne exprimăm însă speranţa că preşedintele Kennedy şi premierul Hruşciov se vor întîlni la Viena nu pentru a-şi spune în mod automat unul altuia „nu", ci pentru a spune „poate" şi uneori chiar „da". Ei trebuie să facă uz de puterea şi influenţa lor nu pentru a adînci divergenţele, ci pentru a obţine o înţelegere asupra unora dintre problemele dificile care stau în faţa noastră, pentru a lichida aşa-numitul război rece, care afectează nu numai U.R.S.S. şi S.U.A. ci şi toate popoarele de pe toate continentele, indiferent dacă ele sînt conştiente sau nu de acest lucru...

O cotitură în diplomaţia mondială

Semnificative sînt luările de atitudine din unele capitale occidentale în legătură cu întrevederile de la Viena. Într-o declaraţie a Ministerului de Externe al Marii Britanii se subliniază că „guvernul englez priveşte cu satisfacţie anunţarea viitoarei întîlniri dintre preşedintele Kennedy şi N. S. Hruşciov". După cum a declarat în Camera Comunelor subsecretarul de stat pentru Afacerile Externe, Joseph Godber, o asemenea reuniune poate îmbunătăţi atmosfera şi ameliora climatul în vederea unor tratative internaţionale". Agenţia „France Presse" transmite că ştirea despre întîlnirea Kennedy—Hruşciov, exact la un an după conferinţa la nivel înalt care urma să se ţină la Paris, este primită cu satisfacţie în cercurile autorizate din Londra. „Aici se declară că cei doi conducători marchează o mare cotitură în diplomaţia mondială. Într-adevăr, este pentru prima dată cînd un preşedinte al Statelor Unite întîlneşte pe conducătorul Uniunii Sovietice pe teren neutru şi fără participarea altor ţări aliate". Agenţia „Associated Press" relatează: La Londra se menţionează că premierul Macmillan manifestă o deosebită simpatie faţă de întîlnirea dintre preşedintele Kennedy şi premierul Hruşciov".

De asemenea, Ministerul de Externe al Franţei a declarat într-un comunicat că „este bine că această întrevedere are loc, cu atît mai mult cu cît Kennedy este singurul om de stat occidental care nu a avut încă prilejul să se întîlnească cu N. S. Hruşciov".

Firească, întîlnirea de la Viena a pus în faţa ziariştilor occidentali o serie de probleme în legătură cu aprecierea situaţiei din acest moment şi cu formularea unor pronosticuri de viitor.

Ziarul francez „Combat" consideră că, „această întîlnire va marca revenirea la diplomaţia la nivel înalt şi va avea fără îndoială unele influenţe asupra convorbirilor de Gaulle—Kennedy". Cunoscînd însă teama de orice convorbiri în scopuri paşnice a cercurilor agresive de la Bonn, comentatorul ziarului „Combat" semnalează că „influenţele cele mai puternice pe care le va avea o întîlnire Hruşciov — Kennedy se vor resimţi însă la Bonn care se teme de ea... În faţa ameninţării întîlnirilor la nivel înalt, Bonnul a cerut întotdeauna ca ele să fie „pregătite în mod minuţios", în primul rînd între occidentali, deoarece dorea ca să primească unele garanţii". Ce fel de garanţii vrea Bonnul? Evident garanţia torpilării destinderii, pentru că destinderea nu este considerată de Bonn un climat avantajos planurilor sale revanşarde.

Tot „Combat" şi odată cu el şi alte ziare occidentale se întreabă: ce intenţii animă partea americană, în cadrul viitoarelor convorbiri?

„Prin plecarea sa de la Paris la Viena, — scrie „Combat" — pentru a avea o întrevedere la nivel înalt cu Hruşciov, Kennedy dovedeşte oare că şi-a dat subit seama de slăbiciunile politicii sale? Sau el încearcă să cîştige timp?"

Ce ar putea nădăjdui însă cercurile conducătoare americane să obţină prin trecerea timpului? Celor ce îşi pun o astfel de întrebare Walter Lippmann le-a dat un răspuns de care nu se poate să nu se ţină seama. „Ar fi inutil — arăta Lippmann — să se presupună că cineva ar putea restabili superioritatea americană din zilele de după război, superioritate bazată pe monopolul asupra armei atomice. O.N.U., N.A.T.O. C.E.N.T.O., S.E.A.T.O., marele sistem politic bazat pe superioritatea anterioară a fost subminat şi problemele create în urma subminării acestui sistem constituie în măsură însemnată preocuparea principală a diplomaţiei noastre".

Ultimele eşecuri ale politicii „de pe poziţii de forţă"

Subminarea de care vorbea Lippmann poate fi observată lesne de oricine. Presa din întreaga lume s-a ocupat pe larg de ultimele eşecuri suferite de diplomaţia americană.

„În ajunul conferinţei, scrie săptămînalul „L'Express", o privire asupra hărţii lumii descoperă o panoramă sumbră pentru S.U.A. În Iran, noul prim-ministru, Amini, ales de americani, încearcă cu disperare să frîneze haosul politic şi economic. Reformele intervin însă prea tîrziu. Mulţimile îl aclamă pe Mossadîk. Revoluţia poate izbucni în Iran oricînd. În Coreea de sud, Statele Unite trebuie să facă faţă unei crize economice grave. Un pumn de militari inconştienţi au pus stăpînire pe putere cu ajutorul armelor americane, în condiţiile dorinţei populare din ce în ce mai puternice de unificare a ţării. Şi aici, un satelit american s-ar putea prăbuşi brusc. În Vietnamul de sud guvernul Ngo Dinh Diem îşi vede autoritatea scăzînd treptat. Americanii înţeleg că el este corupt şi ineficace dar nu au altul pe care să-l pună în loc. Chiar în America: izbucnirile rasiste din Alabama amintesc că problema integrării rasiale rămîne nerezolvată şi că guvernul federal n-a ştiut să găsească mijloacele pentru a grăbi soluţionarea ei. Acestea sînt doar cîteva exemple; mai există şi altele. Pe întregul cuprins al continentului african şi sud-american poziţiile occidentale devin din ce în ce mai fragile".

În aceeaşi ordine de idei, ziarul vest-german „Die Andere Zeitung" scrie că „Întîlnirea de la Viena poate deveni mormîntul tezei funeste, potrivit căreia numai forţa militară a Occidentului ar crea, chipurile, baza unor discuţii cu perspective cu răsăritul; a acelei teze care constituia pînă acum fundamentarea „morală" a cursei înarmărilor şi în realitate slujea la torpilarea propunerilor de dezarmare şi la împiedicarea tratativelor".

Perspectivele

Spuneam mai înainte că în decurs de două zile nu se pot soluţiona problemele acumulate în ani de zile. Pe de altă parte nu se poate nega importanţa urgentării luării unor măsuri care să ducă la rezolvarea problemelor litigioase care se află în faţa omenirii. În primul rînd este vorba de problema dezarmării generale şi totale. În atenţia opiniei publice internaţionale se află apoi chestiunea lichidării rămăşiţelor periculoase ale celui de-al doilea război mondial; în acest sens este vorba de încheierea unui Tratat de pace cu Germania şi de reglementarea pe această bază a chestiunii Berlinului occidental. În centrul atenţiei celor doi conducători de guverne se va afla şi problema normalizării relaţiilor sovieto-americane, problemă de însemnătate excepţională pentru destinderea încordării internaţionale.

Este de la sine înţeles că rezolvarea acestor probleme nu poate depinde numai de atitudinea constructivă a Uniunii Sovietice. Este nevoie de colaborarea ambelor părţi. Este nevoie ca raţiunea să triumfe, iar conducătorii americani să înţeleagă clar faptul că politica „de pe poziţii de forţă" a eşuat şi că nici un fel de manevră nu i-ar putea insufla o nouă viaţă.

Eugen PHOEBUS

Noi documente cu privire la activitatea lui Speidel

Sub colbul anilor ce s-a aşternut pe arhivele Reichului hitlerist, capturate în cursul înaintării victorioase a Armatei Sovietice pe teritoriul Germaniei fasciste, a fost recent descoperit un document care, deşi întocmit cu circa 20 de ani în urmă, se află azi în plină actualitate politică. Documentul — prevăzut, la fel cu toate scriptele oficiale de pe vremea lui Hitler, cu emblema vulturului şi zvasticii de tristă memorie — este un ordin ce poartă antetul: *„Comandantul şef al trupelor terestre; şeful direcţiei militare din Franţa; Statul major secţia I.S. (2)"* şi se referă — după cum se precizează în dreptul indicaţiei *„Conţinutul"* de pe document — la *„trecerea francezilor în armata lui de Gaulle"* — armată clandestină în acea vreme în Franţa cotropită de hitlerişti, care acţiona, alături de alte forţe patriotice, pentru eliberarea Franţei.

Iată ce se spune în acest document: *„O dată cu pedepsele pentru falsificarea de paşapoarte şi pentru alte delicte în legătură cu regimul de paşapoarte, francezii care încearcă să treacă în armata lui de Gaulle, se pedepsesc în virtutea legilor germane sau franceze. Totodată se subliniază:*

Potrivit paragrafului 91 aliniatul b. al codului penal se aplică pedeapsa cu moartea sau muncă silnică pe viaţă persoanelor care în interiorul ţării sau fiind supuşi germani aflîndu-se peste hotare în cursul războiului împotriva Reichului acordă sprijin unei puteri inamice. Străinii care săvîrşesc aceleaşi crime la locul operaţiunilor militare sau pe teritoriile ocupate de trupele germane sînt la fel pedepsiţi ca în cazul cînd aceste crime ar fi avut loc în interiorul ţării (paragraful 160—161 al codului penal militar).

Această prevedere se extinde şi în ce priveşte francezii sau străinii care încearcă să treacă în armata lui de Gaulle de pe teritoriul ocupat al Franţei..."

Documentul poartă următoarea semnătură:

„Pentru comandantul suprem al trupelor terestre, şeful ad-interim al direcţiei militare, Speidel".

Da, generalul nazist Hans Speidel din Wehrmachtul hitlerist de ieri — una şi aceeaşi persoană cu generalul vest-german Hans Speidel din Bundeswehrul de azi, în prezent comandantul forţelor N.A.T.O. din zona Europei centrale, zonă în care e cuprinsă şi Franţa! În această din urmă calitate el are astăzi sub comanda sa şi pe „francezii din armata lui de Gaulle..."

Numirea lui Speidel tocmai în această funcţiune înaltă a N.A.T.O. nu este nicidecum întîmplătoare. În cercurile militare şi politice occidentale el e cunoscut ca „specialist" în problemele Franţei. Această „specialitate" a dobîndit-o îndelungul întregii sale activităţi, atît pe tărîm militar cît şi al ticăloşiilor politice, al provocărilor odioase şi asasinatelor în masă.

„Specializarea" sa în problemele Franţei Speidel a început-o încă în anul preluării puterii de către Hitler — 1933 — cînd, pe-atunci căpitan, a plecat la Paris, numit ajutor al ataşatului militar german în Franţa. Activitatea sa în capitala Franţei a prins forme concrete chiar anul următor cînd din însărcinarea serviciului de spionaj nazist a organizat acţiunea „Sabia teutonă" — asasinarea ministrului de externe francez Barthou, partizan al măsurilor colective împotriva agresiunii hitleriste — şi a regelui Iugoslaviei Alexandru I, în cursul vizitei acestora la Marsilia. Acum cîţiva ani a fost descoperită o scrisoare care constituie o mărturie incontestabilă a rolului jucat de Speidel în acest odios asasinat politic. Scrisoarea, purtînd data de 3 octombrie 1934 (asasinatul a fost comis la 6 octombrie) era adresată de Speidel lui Göering personal şi glăsuia:

„Permiteţi-mi să vă raportez că, în conformitate cu ordinele dvs., pregătirea acţiunii «Sabia teutonă» a fost terminată. Am analizat amănunţit cu dl. Vanko Mihailov toate posibilităţile existente. Am hotărît să executăm acţiunea la Marsilia; acolo se vor întîlni cele două persoane în cauză. «Vlado, şoferul» este pregătit...".

Hitler a apreciat aportul lui Speidel la săvîrşirea acestei crime, numindu-l şef al serviciului „Armate străine (Vest)" al statului major general şi dăruindu-i pe deasupra şi un... portret al său cu autograf. După aceasta a început o vertiginoasă ascensiune a lui Speidel pe scara ierarhiei militare pînă la gradul de general.

„Specialist" în problemele Franţei

Proaspătul general şi reţeaua de agenţi condusă de el au lucrat mult la strîngerea de informaţii de spionaj, militare şi politice care au jucat un rol hotărîtor în pregătirea şi înfăptuirea „războiului fulger" împotriva Republicii Franceze. Cînd în 1940 bandele fasciste s-au năpustit asupra Franţei, Speidel a venit la Paris împreună cu corpul 9 de armată al hitleriştilor. El este cel care l-a somat pe comandantul militar al Parisului să predea capitala Franţei fără lupte şi a preluat din mîinile acestuia simbolicele „chei" ale Parisului. El a fost cel ce a ticluit textul actului de armistiţiu din 25 iunie 1940 şi a condiţiilor umilitoare impuse prin acesta Franţei înfrînte. Şi tot el a fost cel ce l-a însoţit pe Hitler în „plimbarea" de inspecţie în capitala insultată a Franţei şi s-a fotografiat împreună cu führerul în faţa Arcului de Triumf şi pe turnul Eiffel...

Hitler şi-a exprimat din nou satisfacţia faţă de subalternul său numindu-l de astă-dată şeful statului major al armatelor de ocupaţie naziste din Franţa...

Şi cu aceasta au început îngrozitoarele zile pentru francezi. Speidel a pus în funcţiune ghilotina şi plutoanele de execuţie secerînd vieţile a mii şi mii de patrioţi francezi. Există, din această perioadă, numeroase rapoarte purtînd semnătura lui Speidel despre „Atmosfera şi securitatea internă a Franţei" care atestă răspunderea lui pentru represaliile sălbatice împotriva populaţiei franceze şi a mişcării de rezistenţă din Franţa ocupată. De pildă, în raportul întocmit la 28 februarie 1942 adresat direct criminalului de război generalul Keitel, se spune: *„În perioada la care se referă raportul au fost luate următoarele măsuri de pedepsire: aa) Pentru diferite incidente şi diversiuni cu folosirea substanţelor explozibile, la Paris, la 3. II. 1942, au fost împuşcaţi 6 comunişti şi evrei; 100 comunişti şi evrei au fost aduşi la Compiegne pentru trimiterea în Răsărit; bb) Pentru atacul asupra unui militar german la 21. II. 1942 au fost împuşcaţi 10 comunişti şi evrei; cc) Pentru atacul asupra unui militar german la 4. II. 1942 la Rouen (districtul A), la 21. II. 1942, au fost împuşcaţi 25 de comunişti şi evrei; La Rouen s-au efectuat razii mari împotriva comuniştilor şi evreilor, în cursul cărora au fost arestaţi numeroşi oameni. În legătură cu măsurile luate... a fost ordonată pe ansamblul întregului teritoriu ocupat predarea în detenţiune germană a 1000 de comunişti şi evrei. Aceştia sînt gata pentru a fi deportaţi în Răsărit...".*

De remarcat că Speidel semna rapoartele mai sus amintite în castelul de la Fontainbleau. Acelaşi Fontainbleau unde îşi desfăşoară azi activitatea, în cadrul cartierului general al N.A.T.O....

În primăvara anului 1942, acest ucigaş a plecat pe frontul de Est unde, în calitate de şef al statului major al armatei a 8-a hitleriste, şi-a dobîndit o tristă faimă în asasinarea în masă a populaţiei sovietice pe teritoriul vremelnic ocupat.

Cu sinistra experienţă dobîndită pe frontul împotriva Uniunii Sovietice, Speidel s-a reîntors în aprilie 1943 în Franţa, fiind numit şef al statului major al grupului de armate B din Franţa, comandate de generalul Rommel. În această perioadă a întocmit el ordinul în care se spunea că: „...Parisul să fie transformat într-un morman de ruine". Că nu s-a întîmplat aşa, nu e meritul lui Speidel. După cum a recunoscut generalul locotenent hitlerist von Holtitz — care urma să execute ordinul — atunci cînd i-a raportat lui Speidel ce cantitate de explosiv a aşezat sub catedrala Notre Dame, Arcul de Triumf şi alte monumente istorice din capitala Franţei, l-a întrebat: „Sînteţi de acord cu aceasta, scumpe Speidel?", răspunsul a fost: „Jawohl, Herr General".

În această perioadă cînd se afla în subordinele lui Rommel, Speidel a fost atras de către şeful său în complotul organizat de acei generali nazişti, printre care şi Rommel, care urmăreau asasinarea lui Hitler, încheierea păcii cu puterile occidentale şi continuarea, eventual împreună cu acestea, a războiului împotriva Uniunii Sovietice.

După eşuarea atentatului de la 20 iulie 1944 împotriva lui Hitler, Speidel, pentru a-şi salva capul, l-a denunţat pe Rommel Gestapoului, acesta fiind ucis din ordinul lui Hitler în octombrie 1944. Acest „amănunt" a devenit cunoscut dintr-o declaraţie făcută sub jurămînt de fiul generalului Rommel, Manfred Rommel, în 1945.

Spre N. A. T. O. - via Adenauer

Scăpat ca prin „minune" de spînzurătoare, după prăbuşirea Germaniei fasciste, Speidel s-a retras pentru o vreme, din prudenţă, din viaţa publică şi militară. El a reapărut pe scenă deabia după constituirea statului vest-german, în 1950, ca... consilier militar al cancelarului Adenauer. În această calitate şi-a început activitatea în vederea remilitarizării Germaniei occidentale, aflîndu-se printre cei ce au pus temeliile Bundeswehrului vest-german şi acţionează pentru înarmarea atomică a acestuia. Speidel figurează printre semnatarii neobrăzatului memorandum prin care generalii vest-germani au revendicat, în mod ultimativ arma atomică pentru Bundeswehr.

Datorită zelului depus în îndeletnicirea sa, Speidel a fost curînd remarcat de mai marii Pentagonului şi ai N. A. T. O. care l-au învestit cu postul ce-l ocupă şi azi, post în care se pregăteşte fără îndoială să utilizeze experienţa sa de „specialist" în problemele Franţei, dobîndită în cursul îndelungatei şi criminalei sale cariere.

Interesant de remarcat în această ordine de idei că mulţi şi-au reamintit de Speidel cu prilejul recentului puci fascist din Algeria. Presa a anunţat că unii generali vest-germani şi-au exprimat făţiş simpatia faţă de generalii rebeli de la Alger şi că planurile acestora au fost cunoscute la statul major european al N.A.T.O. şi firească şi generalilor vest-germani care activează în acest cadru... Ceea ce şi-au reamintit unii cu acel prilej a fost faptul că în 1959 Speidel a întreprins o vizită în Algeria. Şi şi-au mai amintit că atunci cînd Speidel a fost numit în actuala sa funcţie din N.A.T.O., printre primii care l-au felicitat cu deosebită căldură a fost mareşalul francez Juin, unul din conducătorii puciului fascist din Algeria, acelaşi Juin care pe vremea ocupaţiei naziste din Franţa i-a scris într-o scrisoare lui Speidel, amicul său, că ar „fi foarte fericit şi mîndru să facă serviciu sub comanda generalului Rommel", şeful lui Speidel pe acea vreme...

★

Cu cîtva timp în urmă ziarul „l'Humanité" a publicat o scrisoare adresată de 84 de persoane preşedintelui Franţei, de Gaulle. *„Noi ne iubim ţara* — se spunea în scrisoare — *sîntem gata s-o servim şi să ne îndeplinim datoria noastră de soldaţi francezi. Tocmai de aceea conştiinţa noastră ne dictează necesitatea de a refuza să facem serviciul în armata printre ai cărei comandanţi se află unul din asasinii părinţilor noştri".*

Cei 84 de semnatari ai scrisorii sînt fiii unora dintre acei francezi ucişi din ordinul lui Speidel pe vremea ocupaţiei naziste, despre a căror asasinare actualul comandant al forţelor N.A.T.O. din zona Europei centrale raporta lui Keitel şi altor şefi ai săi din bîrlogul fiarei fasciste de la Berlin...

A. STANCIU

DE PRETUTINDENI

TREI TINERI de 16-17 ani, care făceau cercetări într-o carieră de piatră din New-Jersey, au descoperit resturile fosile ale unei reptile care se presupune că a trăit în urmă cu 175 milioane de ani. Totodată specialiştii au arătat că această reptilă, care a trăit înaintea primilor pterosauri sau reptile zburătoare, este poate primul animal cu coloană vertebrală care a zburat.

●

APA de mare „concentrată" este recomandată de unele ziare americane drept remediu împotriva reumatismului, a cancerului şi a albirii premature a părului. Autorităţile sanitare au constatat că e vorba de o înşelătorie, dar în urma faptului că apa de mare nu este vătămătoare, n-au oprit vînzarea ei.

●

ORAŞUL Manchester s-a pregătit pentru vizita reginei Angliei, vopsind în diferite culori fronturile cocioabelor. Cheltuielile pentru această acţiune au fost suportate de oraş. Punctul culminant l-au atins pregătirile cînd un pictor scenograf, la cererea conducerii muncipalităţii, a desenat pe un zid, cu înfăţişare mohorîtă, un geam cu ghiveci cu flori multicolore şi perdele elegante.

●

CU O SONDA specială, fixată la o cameră de televiziune, au fost luate imagini dintr-un mormînt etrusc, nedeschis încă, lîngă Tarquinia, la nord de Roma. Prin sondă s-a introdus un hyoscop cu optică fotografică, prin care s-au putut vedea tablouri colorate de dansatori, cîntăreţi din flaut, ca şi imaginea unui copil.

●

IN UZBEKISTAN, unde înainte de Marea Revoluţie din Octombrie numai 2 la sută din populaţie era ştiutoare de carte, nu există azi nici un analfabet. În timp ce atunci exista o şcoală la 46.000 locuitori, astăzi, prin condiţiile asigurate de Puterea Sovietică proporţia de şcoli e de 1 la 1.300 locuitori. În ceea ce priveşte institutiile de învăţămînt superior, pornind de la 0, R.S.S. Uzbeká numără azi 30 de institute de învăţămînt superior dintre care 2 sînt universităţi.

●

ACEST şarpe cu două capete, un uimitor fenomen al naturii, a fost descoperit în Tailanda.

Reptila nou născută n-are decît 10 cm. în lungime, iar capetele ei sînt absolut independente.

●

15 MILIOANE de leproşi există pe lume. Aceasta înseamnă că la două sute de oameni unul suferă de lepră. După cum declară un specialist, este la fel de important a vindeca bolnavii de lepră, cît şi de a risipi teama ce le-o provoacă celor sănătoşi.

●

O VIOARA în miniatură, probabil cea mai mică din lume, va intra în curînd în posesia Muzeului Ceaikovski din Klin. Instrumentul măsoară în lungime numai 36 mm., în lăţime 13 mm. şi are o înălţime de 2,5 mm. Greutatea lui e de 0,40 grame, iar cea a arcuşului de 0,10 grame. E vorba despre un cadou al unei asociaţii de muzicieni amatori din Tokio, în semn de preţuire pentru marele compozitor rus.

●

LACUL KARIBAD din Rhodezia de Sud este acoperit de un strat atît de compact de ferigi încît poate fi trecut pe jos, fără riscul de a-ţi uda măcar picioarele. Acest covor de ferigi, a cărui suprafaţă creşte cu aproximativ 1 km. pe zi, are pe-alocuri o grosime de 15 cm. Originea acestui fenomen neobişnuit nu este cunoscută.

●

POPULAŢIA Indiei se înmulţeşte mult mai repede decît s-a presupus. În 1951 s-a calculat, pe baza curbei ascendente a naşterilor, că în 1961 populaţia Indiei va atinge cifra de 407 milioane. După ultima statistică, încă nedefinitivată, în India trăiesc de pe acum 436.424.429 oameni.

●

ORNITOLOGII maghiari au înregistrat pe bandă de magnetofon cîntecul privighetorii, apoi au derulat banda cu viteză redusă. A rezultat că privighetoarea nu respectă întotdeauna legile armoniei. Uneori cîntă fals, ceea ce nu este de mirare întrucît „repertoriul" păsării cuprinde pînă la 2000 de melodii. Urechea omului nu sesizează toate aceste melodii, căci privighetoarea cîntă foarte repede, emiţînd pe secundă, aproximativ 130 de tonuri diferite.

●

DIRECTORUL unui mare magazin din New York a primit de curînd o reclamaţie de la un cumpărător indignat. Acesta intrase în magazin pentru a cumpăra un pistol. Vînzătorul i-a oferit însă o... frînghie. Directorul trebui să recunoască executarea întocmai a unui ordin dat de el însuşi şi anume că, în cazul în care un cumpărător cere un obiect care lipseşte din magazin, să i se ofere imediat spre cumpărare un obiect similar, menit să fie folosit în acelaşi scop. Aşa dar, în loc de pistol, o... frînghie. Probabil că şi săpunul lipsea în ziua aceea...

MAGAZIN MEDICAL

DESPRE TUTUN, CANCER PULMONAR ȘI... LONGEVITATE

Oricare ar fi „modul de întrebuințare" al tutunului (unii îl mestecă, alții îl fumează după ce l-au „dres" cu baligă de vacă și cenușă, unii îl fumează prin nas, alții trag fumul prin narghilea, port-țigarete, pipe etc.) acesta rămîne o substanță toxică și sînt bine cunoscute efectele vătămătoare asupra organismului. E suficient să amintim că o picătură de nicotină (alcaloid care se găsește în foile de tutun într-o proporție de 1—8%) pusă pe limba unui ciine, îl omoară fulgerător.

Nu insistăm asupra intoxicației cronice tabagice, la care duce abuzul de tutun, care mai de vreme sau mai tîrziu se manifestă prin turburări ale inimii, sistemului nervos, vaselor, stomacului și căilor respiratorii.

În cele ce urmează ne vom limita la o chestiune încă desbătută și anume la raportul dintre tutun și cancerul pulmonar.

Institutele de cercetări în problema cancerului au studiat rolul tutunului pe un număr mare de cazuri urmărind două obiective :

1). Viața fumătorilor e mai scurtă prin bolile pe care le provoacă intoxicația cronică tabagică ?

2). Cancerul pulmonar e mai frecvent la fumători ?

Iată cîteva din concluziile la care au ajuns cei care au studiat răspunsurile la aceste întrebări.

Viața fumătorilor este mai scurtă decît a nefumătorilor, mortalitatea generală la fumători fiind în medie cu 68% mai mare.

Există un raport evident între numărul de țigări fumate în medie pe zi și procentajul mortalității acestora față de nefumători, astfel : pentru cei care fumează mai puțin de 10 țigări pe zi mortalitatea față de nefumători e numai cu 34% mai mare dar ea crește la 70% la cei care fumează între 10—20 țigări pe zi, apoi la 96% pentru cei care fumează între 20—40 țigări și în sfîrșit ajungînd pînă la 123% la fumătorii de peste 40 țigări pe zi.

Un alt fapt, semnalat de altfel de toți cercetătorii, este acela că nocivitatea tutunului diferă la fumătorii de țigări (țigarete) față de cei care fumează țigări de foi sau pipă. Astfel mortalitatea (medie) e mai mare la fumători (față de nefumători) cu 68% pentru cei care obișnuiesc țigaretele, dar ea crește numai cu 22% la fumătorii de țigări de foi rămînînd cu 12% mai mare la fumătorii de pipă.

Amănunțită pe diversele cauze de moarte, cercetarea arată că în bolile plămînilor fumătorii mor într-un procentaj dublu față de nefumători. În ce privește pneumonia sau gripa cu manifestări pulmonare, un fumător are de 4 ori mai puține șanse să scape cu viață decît un nefumător.

În ce privește relația dintre cancerul pulmonar și tutun concluziile pot fi formulate astfel :

Riscul mortalității prin cancer pulmonar este de 15 ori mai mare pentru cei care fumează pînă la 10 țigări pe zi, ajungînd pînă la 64 ori mai mare la marii fumători (40 țigări pe zi).

Mortalitatea e mai mare la fumătorii de țigarete decît la cei de pipă. Filtrele sînt o iluzie că ar putea reține substanțele cancerigene.

În sfîrșit un fapt îmbucurător pentru cei cu voință, care „se lasă" de fumat: după un an de „abstinență" riscurile sînt mult diminuate, iar după 10 ani riscurile sînt la fel de mici ca și la cei care n-au fumat niciodată : dar vai de cei care reiau tutunul : după un an riscurile de moarte prematură sînt cu 50% mai mari decît înainte.

În încheiere, amintim că cei doi cercetători (Hammond și Horn) ale căror concluzii le-am citat, erau pasionați fumători cînd au început studiul lor ; după 4 ani, cînd l-au sfîrșit, s-au lăsat de țigări și au devenit... fumători de pipă.

Dr. Ovid RAȚIU

De pe timpul lui Petru cel Mare

Fabrica de instrumente și aparate medicale „Krasnogvardeeț" din Leningrad a împlinit 240 ani de activitate. Ea a fost înființată de țarul Petru cel Mare pe o insulă de pe Neva, care de atunci poartă numele de „insula farmaceutică".

La început, uzina modernă de astăzi nu era decît un atelier de confecționat instrumente medicale și care mai avea și o mare grădină pentru cultivarea plantelor medicinale.

Astăzi, pe lîngă această uzină, funcționează „Universitatea științei și tehnicii medicale", la care predau cursuri cei mai de seamă oameni de știință medicală și tehnicieni de o înaltă calificare.

Uzina produce aparatură și instrumente medicale, care corespund celor mai exigente cerințe ale tehnicii noi în medicină.

Iată cîteva din aceste noi aparate produse:

— o microcentrifugă ce încape în podul palmei, cu care se face separarea de urgență a globulelor roșii din sînge, necesară stabilirii compatibilității de grup în caz de transfuzie de sînge de urgență.

— Un aparat cu care se pot sutura vase de sînge cu un diametru pînă la 1.3 m/m.

— tele— și cinendoscoape, adică aparate care se pot introduce în diferite cavități din organism, putîndu-se cinematografia interiorul acestora.

În prezent se află în lucru în stetoscop electronic, adică un aparat pentru ascultat zgomotele inimii și ale plămînului.

Spre deosebire de stetoscnapele obișnuite, acest stetoscop electronic funcționează cu transistori, cu acumulatori mici, are un regulator pentru timbrul și intensitatea vocii și înregistrează zgomotele produse pe un dispozitiv automat.

SA NE CUNOAȘTEM ORGANISMUL

● **INIMA** pompează sîngele în organism. Și totuși inima nu este singurul organ care asigură circulația sanguină. Pe lîngă forța de contracție a mușchiului cardiac, mai contribuie la circulația sîngelui, elasticitatea vaselor, contracția mușchilor respirației și chiar gravitatea. În timpul mișcărilor, mușchii comprimă venele și ajută întoarcerea sîngelui spre inimă. Un rol asemănător îl are respirația. Cînd tragem aer în piept, diafragmul se dilată și vasele de sînge se umplu mai ușor. La rîndul ei, gravitația înlesnește revenirea sîngelui dinspre cap și gît.

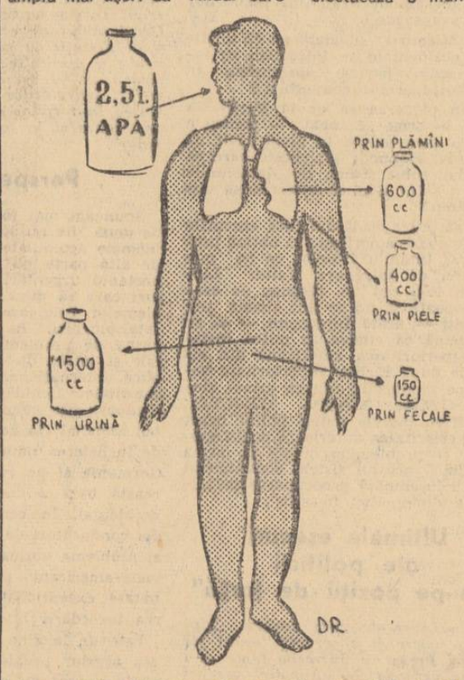

● **GRAVITAȚIA** are însă și o acțiune inversă asupra circulației, îngreunînd întoarcerea sîngelui spre inimă din membrele inferioare. Din această cauză, la unele persoane, statul în picioare predispune la stagnarea sîngelui în venele picioarelor, la dilatarea lor și la apariția varicelor.

● **VITEZA** circulației sîngelui este diferită după mărimea vaselor. În aortă, vasul de sînge care are cel mai mare calibru, viteza sîngelui este de 0,5 m pe secundă. Ea scade în arterele mici la 0,25 m pe secundă ajungînd în capilare să fie de 100 ori mai mică ca în artere. Această viteză redusă favorizează schimburile nutritive și respiratorii dintre sînge și țesuturi. Dacă la nivelul vaselor capilare circulația sîngelui s-ar face rapid, aceste schimburi nu ar avea timp să se efectueze și organismul nu ar fi hrănit.

● **HEMATOPOEZA** sau producerea de globule roșii, nu se face la fel în decursul dezvoltării organismului. La făt globulele roșii și cele albe sînt produse în ficat și splină. După naștere, producerea lor trece pe seama măduvei roșii din oase, iar la adult o parte din măduva roșie se fibrozează și numai oasele scurte și late, ca sternul, coastele, vertebrele etc. își mai păstrează activitatea hematopoetică.

În anumite boli ale sîngelui și la adult, ficatul și splina își recapătă proprietatea de a fabrica globule sanguine.

● **UN OM** în repaus sau care efectuează o muncă ușoară, necesită, în 24 de ore, aproximativ 2,5 l. de apă. Nu toată această cantitate se obține însă prin lichide ingerate. O parte este eliberată prin oxidarea alimentelor absorbite în organism. 100 g. de grăsimi, prin oxidare eliberează astfel, 107 g. apă. 100 g. amidon dau 55 g. apă iar 100 g. de albumine pot genera 41 g. de apă.

● **EXCREȚIA** apei din organism se face pe căi multiple

În 24 ore un individ normal elimină aproximativ 1.500 cc. în aceeași perioadă de timp el poate elimina prin piele 400 — 500 cc de apă, prin plămîni 600 — 800 cc, iar prin fecale 150 — 300 cc apă. În unele boli ale rinichiului, cînd funcția lor excretoare este tulburată, aceste organe compensează activitatea scăzută a aparatului urinar.

● **ÎN TIMPUL** unei activități fizice mai intense, vasele sanguine se dilată pentru a putea transporta o cantitate mai mare de sînge spre țesuturile musculare și organele care iau parte la efectuarea muncii. Rețeaua de vase sanguine mici — capilarele — își poate crește astfel suprafața de la 30 cm² la 200 cm², în timpul unui travaliu.

Dr. A. E.

Medicul vă sfătuiește

HORIA — Pașcani : Împotriva mătreții frictionați zilnic pielea capului timp de 3 săptămîni, apoi de 3 ori pe săptămînă, și în sfîrșit odată, timp de mai multe luni, cu următoarea soluție :

Rp. Rezorcină 8 gr
Ac. salicilic 2,50 gr.
Ol. de ricin 7 gr.
Biclorură de mercur 0,20 gr.
Alcool 90 grade 250 gr.

Folosiți odată pe săptămînă frecția de cap „Birkenhaarwasser" fără grăsime și spălați capul odată la două săptămîni cu apă de ploaie și săpun medicinal cu sulf sau gudron.

Hipertensiunea arterială sau boala hipertonică se poate ameliora foarte mult urmînd cu rigurozitate regimul alimentar și medicamentos prescris de medicul dv. curant.

IONESCU — Roman : În legătură cu problema ce vă interesează au apărut în repetate rînduri articole și răspunsuri în revista noastră. Vă recomandăm să păstrați un regim alimentar din care să excludeți grăsimile, dulciurile, pastele făinoase. Mîncărurile trebuie preparate fără sare. Nu consumați mai mult de 1000 ml. pînă la 1200 ml. lichid pe zi.

Faceți zilnic gimnastică dimineața și plimbări lungi după mesele principale.

LUDMILA CEZAR — Timișoara : Cancerul nu este o boală ereditară, deci din acest punct de vedere nu e cazul să vă îngrijorați. Din nefericire însă, în cazul tatălui dv. așa cum v-au spus și doctorii nu pot face prea multe lucruri.

CRIȘAN CRIȘANA : Se impune să faceți un efort de voință și să vă ordonați viața.

SOREL : La vîrsta pe care o aveți nu este nici un motiv de îngrijorare. De altfel ceea ce vi se întîmplă se încadrează în limitele normalului. Vă sfătuim să faceți stricnină, Vit. B 1 să luați pe cale bucală Cavit. Gimnastica de dimineață, odihna după amiază, vă vor ajuta de asemenea.

ILDIGO-ADO : Este fără îndoială faptul că după ce vă veți căsători problema ce vă preocupă se va rezolva. Pînă atunci faceți 2-3 masaje zilnic, cu următoarea pomadă :

Rp. Foliculină 100.000 U
Lanolină aa 50 gr.
Vaselin aa 50 gr.

De asemenea puteți face Ovolipoid fiole iar în timpul sezonului de vară cît mai mult înot.

P. AUREL : Este indicat să vă radeți barba numai într-un singur sens. Barba trebuie săpunită foarte bine, iar înainte de săpunire fața trebuie unsă cu o cremă grasă. După bărbierit dezinfectați fața cu alcool și apoi folosiți din nou o cremă de față. În felul acesta veți evita micile neplăceri pe care le aveți.

T. P. DORU — Cluj : Este cu totul nejustificat faptul că pînă acum nu v-ați prezentat la un consult medical. Jena pe care o manifestați este inexplicabilă. Tratamentul trebuie urmat sub stricta supraveghere medicală, de aceea vă recomandăm insistent să vă prezentați cît mai curînd posibil la un dermatolog.

GHEORGHE BUCUR — București : Trebuie să vă adresați cît mai curînd posibil unui medic specialist urolog.

VENERA — Căciulata-Vîlcea: Trebuie să păstrați un regim alimentar din care să excludeți grăsimile, dulciurile, pastele făinoase, lichidele în cantitate mare. De asemenea mîncărurile trebuie preparate cu cît mai puțină sare. Gimnastica de dimineață și plimbările lungi după mesele principale vă vor folosi de asemenea.

Școala părinților

În lecția trecută am subliniat valoarea de neînlocuit, pentru sugarul pînă la 4—5 luni, a laptelui de mamă.

Ca soluție extremă, cînd toate încercările de stimulare a secreției de lapte au fost epuizate și nu s-au obținut rezultate, se poate recurge la alimentația mixtă, adică la adausul de lapte de vacă pe lîngă laptele de mamă. Ne oprim asupra acestei alimentații, pentru că ea este infinit superioară celei artificiale. Oricît de puțin lapte ar avea mama, ea trebuie să continue să-și alăpteze copilul, completîndu-i hrana corespunzător nevoilor dezvoltării copilului, în funcție de vîrstă. Înainte de a se trece la alimentația mixtă, trebuie făcută proba suptului prin cîntărirea copilului înainte și după supt. O regulă deosebit de importantă este aceea de a evita, în cadrul alimentației mixte, hrănirea cu biberonul. Dacă se fac concesii în acest sens, copilul, căruia îi este mai comod, nu va mai face eforturi pentru a goli sînul mamei, ceea ce va dăuna secreției lactate. De aceea, completările trebuie să fie făcute cu linguriță.

Atît în alimentația mixtă, cît și în cea artificială, laptele de vacă nu se dă ca atare, ci transformat prin fierbere, cu adaos de apă în proporții bine stabilite, în raport cu vîrsta sugarului, prin adaos de zahăr sau zeamă de orez sau făină rumenită sau zeamă de lămîie, acid lactic. Mai bune rezultate se obțin cu laptele acidulat, care este mai ușor de mistuit. Dar atît alimentația mixtă, cît și mai ales cea artificială, trebuie conduse de medic.

În orice caz, o asemenea alimentație cere o îngrijire deosebită a biberonului și a tetinei. Se impune clătirea și apoi umplerea biberonului cu apă caldă cu puțină sodă, pe care o ținem cîteva timp înainte de a-l clăti din nou cu apă caldă. Fierberea, cel puțin odată pe zi, este obligatorie. În rest ne putem rezuma la simpla opărire. Tetina trebuie să fie ținută într-un pahar acoperit, în care s-a pus apă în prealabil fiartă.

Un capitol de istorie industrială

Căruțul minune de la „Automatica"

Căruțul acesta minuscul, cu cutiile, butoanele, totilele și ceasurile sale, strălucitor, dichisit și spilcuit pare mai degrabă o jucărie bună pentru preșcolari decît o treabă pentru oameni serioși... Zărindu-l însă, aci în hala mare a „Automaticii" în sufletul nostru s-au trezit niște interesante aduceri aminte care ne-au îndemnat să ne oprim o clipă în preajma lui...

...Ne aflam în toamna lui 1956, în Leningradul topit parcă în aur și soare. Vizitam tocmai marile șantiere navale cînd atenția noastră fu reținută de un mic aparat pe rotile, care se ocupa de o treabă foarte interesantă și, în orice caz, nouă pentru noi : se plimba de unul singur, pe un traiect rectilinIu, între două respectabile și foarte groase table de oțel, fiecare ocupînd o suprafață egală cu a unei camere mari. În urma căruțului, ca la un semn magic tablele își încetau existența de sine stătătoare, contopindu-se, devenind un singur trup. Era noul aparat automat de sudură sub flux. Și ne-am mirat foarte — mai ales cei ce cunoșteam munca la șantierele navale românești — nu numai pentru că micul căruț făcea de unul singur o treabă excelentă, cu o rapiditate extraordinară, dar și pentru că prezența lui făcea să dispară valul obișnuit de scîntei și lumină orbitoare, nocivă, care obligă pe muncitor să stea tot timpul cu oglinda în fața ochilor. Am privit îndelung la aparatul care-și făcea meticulos și rapid treaba, treaba a cel puțin 10 sudori bine calificați și am urat în gînd sudorilor noștri să ajungă cît mai repede să lucreze cu asemenea aparate.

Peste puțini ani am și zărit la Șantierele Navale din Galați un exemplar de acest soi iar mai tîrziu am avut prilejul să admir și altele. Acum, uzinele „Automatica" le produce în serie.

Fără istorie?

Aparatul acesta care numără nu mai puțin de 1.200 repere, cabluri și fire cu care poți înconjura fabrica, 3 motoare și tot atîtea transformatoare, 7 relee diferite, lămpi de semnalizare și pupitre cu game de butoane de comandă, ampermetri și voltmetri, aparatul acesta **n-are istorie : se fabrică în serie abia de un an și jumătate — ne** spun constructorii. **Acum se execută abia a treia mare comandă și bine-nțeles, se îmbunătățește pe parcurs,** adaugă ei.

„Se îmbunătățește". Modul acesta impersonal de a prezenta strădaniile tale nu ne mai uimește de mult : el este caracteristic muncitorilor și inginerilor noștri. Ceeace nu ne oprește însă ci din contră ne incită spre noi întrebări.

— Poate aveți bunăvoința să ne spuneți în ce anume constă îmbunătățirile, întrebăm pe interlocutorul nostru, inginerul Egon Wechtenstein, șeful sectorului II.

— Aparatul s-a transformat, s-a încadrat în uzanțele internaționale în ce privește greutatea, corespunde nivelului tehnic mondial. Dacă aveți vreme o să mergem pînă la magazie. Veți vedea celelalte tipuri fabricate pînă acum...

În ce privește esteticul ne-am convins de la prima privire. În ce privește celelalte performanțe... recunoașterea lor a dovedit că aparatul are totuși ceva istorie și încă una zbuciumată. Istoria pe care au scris-o (și continuă să o scrie zi de zi) cei 100 oameni din secție și cu deosebire cîțiva despre care vom vorbi mai jos.

Răspuns partidului

— Apariția Proiectului de Directive al celui de al III-lea Congres al partidului — ne spune tînărul și energicul inginer Ștefan Dincă (care răspunde de serviciul producției industriale) **a făcut ca pentru noi lucrurile să devină cît se poate de clare : primul nostru aparat de sudură sub flux nu putea fi considerat corespunzător noilor cerințe : nici sub raportul dimensiunilor, nici al calității și nici al aspectului. Și după toate astea** — adaugă el cu năduf — **mai veneau și reclamațiile de la clienți...**

— Și s-a făcut ?

— S-a făcut, bineînțeles. Era o fierbere în ateliere, pe grupe ! Și se mai face...

— De către cine?

— De toți... La noi e ca într-o familie...

I-am văzut mai apoi pe unii dintre „toți". Cu excepția inginerului sudor Minion, primul proiectant, care este plecat la aspirantură în U.R.S.S. Au rămas însă inginerul Cicerone Theodorescu, care proiectează partea mecanică, energicii ingineri Zburătură, șeful atelierului, Wechtenstein și Girescu, tînărul și simpaticul secretar al U.T.M. pe fabrică dar și maistrul sectorului în același timp, Vasile Răileanu și... bineînțeles echipele de muncitori pricepuți, inteligenți și harnici ai lui Șuvei, Wilk, Dobre Dan și Marin, oameni vrednici ca Luca, Cristolovean, Stan Nicolae, Panaitescu (în același timp campionul de ping-pong al fabricii), Al. Mihai, Rădulescu, Moisescu și șirul lor s-ar putea lungi mult. Pe oricare îl întrebi care-i partea lui în îmbunătățirea aparatului îți răspunde ceva care sună cam în felul următor : „Ne străduim cu toții. Partidul ne-a cerut și noi răspundem fiecare după puteri".

Sintetizat

Sintetizate, rezultatele muncii, frămîntărilor, dragostei lor de patrie, de partid stau în fața noastră. Totul pînă la ultimul șurub a fost privit cu ochi critic, nemulțumit. Totul a fost judecat, întors de pe o față, pe alta în ce privește formă, ansamblu, greutate, material, tehnologie. Consecința : azi aparatul reproiectat este adaptabil la toate situațiile, poate lucra la cazane și poduri grele, la țevi și construcții de nave, poate suda la orizontală și verticală, se poate roti în jurul axului său, înaintează singur cu o viteză de sudură de la 16 la 126 metri pe oră (de 6 ori mai mare decît a sudurii manuale), este mult mai rezistent și mai aspectuos, chiar frumos am zice noi. Asta și pentru că — ne arată constructorii — au reușit să-l reducă cu 7 kg — de la 47 la 40 kg cît are azi.

Mai e nevoie oare să pomenim de zilele și nopțile, de strădaniile acestor oameni vrednici care au găsit aceste soluții, care au făcut ca o seamă întreagă de piese să fie reproiectate, ca altele, odinioară din oțel să fie azi turnate în aluminiu (și acesta economisit prin reproiectarea dibace a altor piese) oameni care au reușit să găsească soluțiile cele mai bune, mai simple, mai puțin costisitoare?

Și apoi mai e nevoie oare să pomenim de faptul că acum la mai puțin de un an de la Congresul partidului oamenii aceștia, în frunte cu comuniștii, se gîndesc deja la viitoarea serie pe care o văd concret și mai mult îmbunătățită în punctele X, Y sau Z? Că au deja schițe, proiecte, planuri pentru acestea?

Nu. Credem că nu mai este nevoie. Se înțelege de la sine.

M. RADIAN

AVENTURĂ ÎN BEZNĂ

(Urmare din pag. 1-a)

am auzit un sunet ciudat, aproape imperceptibil...

— Liniște vă rog ! — am șoptit eu. Mi se pare că aud ceva deosebit, parcă s-ar fi frecat ceva de perete. Mă apropiai mai întîi spre lampă, crezînd că de la ea provine acel sunet, dar repede mi am dat seama că nu lampa e de vină.

Sustras din activitatea mea și așteptînd să se repete din nou foșnetul pe care l auzisem, cu privirea aproape în gol, mi-am dat seama că eram obosit. Ce mai caut aici, de ce nu ies afară, la lumină ? — acestea erau gîndurile ce-mi veniseră în minte. Mișcarea lentă și nedecisă a ochilor care renunțaseră pe moment să mai cerceteze fauna peșterii, a făcut ca privirea mea să întîlnească din nou crăpătura din zidul muntelui Și atunci, cam la 15 centimetri în fața ochilor, am văzut ceva negru, mișcîndu-se încet, încet. La început nu înțelegeam ce putea fi. Ochii erau prea aproape de perete ca să pot vedea clar, dar deodată imaginea aceea neclară se transformă într-un fior care-mi străbătu tot corpul ca un curent electric. Incremenit în poziția în care mă aflam, mi-am dat seama cu iuteala fulgerului că pata întunecată din crăpătură era capul unei vietăți care acuma mă fixa cu privirea într-o neclintire înfiorată. Mă simțeam pironit locului. Imaginea mi se clarificase acum și mi-am dat seama că aveam în fața mea capul ridicat al unui șarpe, dar nu al unui șarpe banal și inofensiv, ci capul celei mai teribile reptile, vipera cu corn. Și cum ochii viperei mă fixau insistent, stăteam parcă hipnotizat de vedenie. Nu știu în cîte secunde mi-a revenit calmul dar îmi aduc aminte că mi-am îndepărtat capul cu multă prudență și i-am spus colegei de lîngă mine : — Ieși încet afară. Fii atentă și nu face mișcări brusce. În crăpătură se află o viperă

Colega a crezut în primul moment că glumesc S-a apropiat, s-a uitat și s-a speriat atît de tare încît nici nu știu cînd a dispărut de lîngă mine.

Spectrul morții

Eram acum cu spatele lipit de peretele opus. Primeidia trecuse însă numai pe moment, căci observai cum din crăpătură, corpul animalului se detașa încet, încet în întregime. părînd că din secundă în secundă este gata să sară și să-mi dea sărutul morții. Aveam în față un „frumos" exemplar de viperă cu corn (vipera ammodytes) lung de peste 70 cm.

Cu ocazia deselor deplasări științifice am prins de multe ori viperele care mi-au ieșit în cale și primul meu gînd a fost de data asta cum să-i fac de petrecanie. M-am ridicat puțin și cu spatele la tavan i-am cerut tovarășei Dumitrescu, care se reîntorsese în peșteră, să-mi dea repede un băț. Între timp vedeam cum năpîrca venea spre mine. Atunci am renunțat la instrumentul pe care-l cerusem, deoarece mi-am dat seama că în caz de atac nu mai aveam timp s-o lovesc. Surescitat la culme, nesigur de-acum pe mișcări și strîmtorat în spațiul dintre stînci, un singur gînd mă îmboldea : cum să ies mai repede afară din peșteră, căci dacă vipera continua să înainteze, calea spre gura peșterii îmi era închisă.

Imi venise ideea că singura soluție de a scăpa de mușcătura veninoasă era să lovesc vipera cu bocancul, lucru ce mi se părea foarte primejdios. Animalul era viu și dacă nu nimeream din primul moment ar fi sărit imediat să muște.

Pînă la urmă, reptila a avut... o inspirație fericită ! S-a întors din drum și a intrat din nou în crăpătură. Iar atunci cînd am aruncat în direcția ei un bolovan, s-a speriat și a dispărut

Culcușul reptilelor

Fără a ne gîndi vreodată să considerăm viperele ca oaspeți ai peșterilor, întîmplarea petrecută recent ne obligă să tragem concluzia care se impune. Iată-i pe speologi, de aici înainte, purtînd la ei siringa și serul antiviperin. Știam că unele peșteri constituie adăposturi de hibernare pentru șerpi, care pătrund de afară prin crăpăturile muntelui. Iar, în Oltenia și Banat — mai ales pe valea Cernei — vipera cu corn este deosebit de frecventă, în preajma numeroaselor peșteri din aceste regiuni.

Întîmplarea noastră îmi aduce aminte de pățania unor speologi din Venezuela, care intrînd adînc într-o peșteră, la 100 de metri de intrare, în completă obscuritate, s-au înțepat cu unul din cei mai temuți șerpi ai Americii de Sud, faimosul „Fer de lance" sau „Labaria" în limbaj popular, și care în știință este numit Bothrops atrox, din familia crotalului. Mușcătura acestui șarpe, de peste doi metri lungime și gros cît brațul unui om, este deosebit de periculoasă, foarte puțini oameni „sărutați" de această reptilă scăpînd cu viață

Speologii venezuelani au avut marele noroc ca să observe șarpele de la distanță, datorită unei puternice lanterne electrice și dîndu-și seama de primejdie au fugit cu viteză din calea teribilului lor dușman.

Fără îndoială că viperele noastre — fie ele și cu corn — nu se pot măsura cu Labaria, însă deoarece și mușcătura lor poate fi mortală speologii trebuie să fie prudenți, mai ales atunci cînd cercetează peșterile în timpul iernii.

★

Aceasta este pe scurt „aventura" din mica peșteră, care era gata-gata să ne coste cam mult" — își termină firul relatărilor tovarășul prof. Traian Orghidan, directorul adjunct al Institutului de Speologie.

Simion SĂVEANU

CLIMA, PETELE SOLARE ȘI SĂNĂTATEA

(Urmare din pag. 1-a)

stări neplăcute în care doar.., iaurtul aduce o alinare.

Dacă, în general, Soarele este cel mai bun și devotat prieten al omului, în perioada de creștere a activității sale, se pare că organismele bolnave au de suferit.

Medicii balneologi ai stațiunii Soci din Uniunea Sovietică au stabilit că în perioade de activitate solară susținută, starea bolnavilor de inimă și a hipertonicilor se înrăutățește.

Cercetătorii din Republica Democrată Germană au descoperit că în asemenea perioade se mărește numărul de infarcte cardiace și de hemoragii pulmonare la bolnavii de TBC.

Aceste observații i-au determinat pe oamenii de știință să se preocupe intens de influențele factorilor externi asupra organismului omenesc.

S-a început prin încercări pe modele. Și deoarece materia de bază a tuturor celulelor vii este protoplasma, s-a folosit o substanță care îi seamănă în însușiri și anume soluția de clei.

Un savant italian, Giorgio Piccardi, a izbutit să mențină această substanță, pe cît se pare, în condiții ideale de invariabilitate — adică la aceeași temperatură, umezeală a aerului și lumină. Și totuși, soluția s-a dovedit destul de capricioasă ; ea a devenit dintr-odată tulbure, a depus sedimente și nu și-a menținut forma și culoarea inițială.

Dar în lume nu există nici un fenomen fără cauze precise. După cercetări îndelungate, s-au descoperit motivele instabilității soluției de clei : ea a reacționat cu multă sensibilitate la variațiile cîmpului magnetic terestru, ale cîmpului electric și ale activității solare.

La 11 ani odată

Ar fi util să explicăm în cîteva cuvinte ce înseamnă „activitatea solară", la care ne-am referit mai înainte

Sub această noțiune se înțelege totalitatea fenomenelor variabile, de scurtă durată, care au loc în Soare. Unul din aceste fenomene sînt petele solare, regiuni de perturbații în fotosfera solară, a căror frecvență variază în decursul unui ciclu de 11 ani.

Alte fenomene prin care se manifestă creșterea activității solare sînt protuberanțele, norii uriași de materie care se ridică deasupra cromosferei Soarelui precum și erupțiile, adică creșterile scurte ale radiației într-un spațiu îngust și bine determinat.

Pe Pămînt, activitatea solară se face simțită prin influența radiației ultraviolete și corpusculare, emise în timpul erupțiilor, asupra ionizării atmosferei terestre și a cîmpului magnetic al Pămîntului.

Cartoful cobai

Recent s-a stabilit că nu numai ființele vii, oamenii, animalele și insectele sînt sensibile la variațiile de timp, ci și plantele. Urmărind respirația cartofului s-a văzut că acesta suferă modificări, chiar dacă tuberculul este menținut în condiții pe deplin constante.

S-a scos în evidență în primul rînd o legătură strînsă cu presiunea atmosferică. Măsurînd respirația cartofului, aflăm presiunea înregistrată de la ora 2 noaptea pînă la ora 8 dimineața și de la ora 14 pînă la ora 18 a zilei precedente. Mai mult, prin urmărirea consecventă a respirației tuberculului, putem prevedea și presiunea barometrică a zilei următoare.

Nu numai presiunea, ci și alte procese pot fi deduse din studiul comportării cartofului. În decurs de 24 ore, radiația radioactivă a pămîntului suferă modificări de intensitate. S-a ajuns la concluzia că această radiație are intensități diferite și în anumite zile, fapt care are repercusiuni asupra respirației cartofului.

Acesta e începutul...

Bioclimatologia, în scurta ei existență, s-a dezvoltat în două direcții, formînd două ramuri mari : bioclimatologia medicală și cea agrară. Această știință se ocupă de studiul influenței tuturor factorilor externi care însoțesc viața, de procesele fiziologice ale plantelor, animalelor și oamenilor.

În agronomie, studiile bioclimatologice au dat rezultate promițătoare. Savanții sovietici Krîlov și Taran-kova, de pildă, au descoperit că dezvoltarea plantelor este și în funcție de poziția germenilor din semințe față de polul magnetic. Lucrările efectuate dovedesc marile posibilități de regularizare a respirației în scopul dezvoltării plantelor și deci al obținerii unei producții sporite.

În ceea ce privește aplicațiile bioclimatologiei medicale, de curînd la un sanatoriu din Kiev s-a pus în funcțiune un biotron, o cameră specială cu climă artificială, în care, fără medicamente, dar printr-o dozare riguroasă a condițiilor microclimatice, se tratează hipertonia și alte maladii grave.

Și în țara noastră, oameni de știință se preocupă de influența condițiilor meteorologice asupra plantelor și viețuitoarelor.

La Institutul Meteorologic din București în cadrul secției de agrometeorologie, condusă de Ing. Berbecel Octavian se studiază intens influența condițiilor meteorologice asupra diferitelor culturi iar cu prilejul Sesiunii științifice a institutului, desfășurată în martie a.c., dr. Ivanovici Hortensiu a susținut un referat intitulat „Considerații asupra unor imagini radiologice abdominale în cursul dereglărilor mecanismului baro-regulator, sub efectul variațiilor presiunii atmosferice".

Toate acestea constituie doar începutul. Știința bioclimatologică are un mare viitor și cunoașterea profundă a influenței condițiilor de timp, de electricitate atmosferică, magnetism terestru și radiație cosmică va contribui la vindecarea a numeroase boli și la sporirea recoltelor.

Radu NOR

ATLASUL LUNII

La Moscova a apărut recent un atlas, editat de Academia de științe a U.R.S.S., cuprinzînd 30 de fotografii inedite luate în octombrie 1960 de pe satelitul artificial sovietic „Lunik IV".

Aceste fotografii au permis identificarea a 500 de detalii ale reliefului Lunii, care sînt situate și descrise într-un catalog anexă.

Fața invizibilă a Lunii nu arată marile depresiuni întunecate cărora li se dă numele de „mări", și care acoperă o mare parte din fața vizibilă, căci o asemenea mări nu ocupă decît o mică porțiune pe fața invizibilă a Lunii.

SPORT

ISTORICUL VOLEIULUI în cuvinte și imagini

Începînd cu anul 1950, tot mai multe sînt țările care se afiliază la Federația Internațională. Aceasta face ca și numărul competițiilor internaționale să sporească.

Echipele naționale ale statelor afiliate își organizează diverse întîlniri directe sau participă la turnee de 3—4 echipe. Situația este valabilă și pentru Asia și cele două Americi.

Federația Internațională de volei își manifestă din plin activitatea: fixează datele campionatelor europene și mondiale și dă avizul organizării diferitelor altor competiții, organizează congrese la care se discută cele mai noi probleme le-

gate de volei, aduce modificări regulamentului.

Anul 1950 a cunoscut două mari competiții internaționale: campionatele studențești desfășurate la Praga și campionatele europene de la Sofia.

La Praga au apărut pentru prima oară la o mare confruntare internațională jucătorii chinezi. Voleiul practicat de ei se deosebea oarecum de cel jucat în Europa. Dezavantajați de statura lor mai mică, aceștia nu puteau realiza în atac lucruri deosebite; acest fapt i-a determinat să pună accentul pe jocul de apărare, unde datorită agilității au reușit să se descurce foarte bine și să fie socotiți — alături de jucătorii sovietici — cei mai buni.

Voleibaliștii chinezi au adus la Praga un procedeu tehnic necunoscut europenilor și care avea să fie însușit apoi de toate

echipele din lume. Este vorba de așa-numitele „mingi în urcare" a căror utilizare surprinde de cele mai multe ori blocajul advers.

A doua mare competiție a anului 1950, campionatele europene desfășurate la Sofia, au fost dominate de echipele Uniunii Sovietice care au obținut și de data aceasta locul 1. Echipele țării noastre nu au avut cea mai bună comportare ocupînd doar locul 5, atît la băieți cît și la fete.

In timpul unei partide desfășurate la aceste campionate, un jucător romîn a fost anun-

țat de organizatori că soția sa îi comunică telefonic vestea că familia s-a îmbogățit cu un nou născut!

Berlin 1951. Orașul trăiește atmosfera sărbătorească, plină de entuziasm a Festivalului tineretului și studenților. Alături de manifestările culturale ce au avut loc cu acest prilej, întrecerile sportive s-au bucurat de mult succes.

Cele mai bune echipe de volei s-au întîlnit și de astă dată oferind spectatorilor întreceri

deosebit de atractive. O curiozitate a competiției de volei a constituit-o apariția pe teren a jucătorilor indieni care purtau turbane în timpul susținerii partidelor. Ei și le-au confecționat special dintr-un material de culoare închisă pentru a nu le murdări. Pe stradă însă purtau turbane de culoarea laptelui.

Text: Marcel RUSESCU
Desene: Matty ASLAN

(Va urma)

ASTĂZI ÎNCEP LA BELGRAD

CAMPIONATELE EUROPENE DE BOX AMATOR

La ora cînd apar aceste rînduri în sala Expoziției din Belgrad se fac ultimele pregătiri în vederea deschiderii marelui eveniment pugilistic al anului: campionatele europene. Aici, în spațioasa sală cu o capacitate de 15.000 locuri, 150 maeștri ai ringului, din 24 de țări ale bătrînului nostru continent, vor începe de astă seară să-și măsoare forțele, dornici de a face călătoria retur „încorsetați" cu prețioasa centură de campion al Europei.

Campionatele europene de box se desfășoară în organizarea A.I.B.A. (Asociația Internațională de Box Amator). Această competiție, un adevărat „maraton" pugilistic, este considerată, pe drept cuvînt, de specialiști, ca un campionat mondial neoficial. Primul campionat european s-a desfășurat în 1930 la Budapesta, următoarele ediții avînd loc tot la Budapesta (1934) și Milano (1937). Talentații noștri amatori din acele vremuri, C. Cionoiu, M. Plăeșu, I. Petrescu, M. Gaspar sau Ion Sandu, lipsiți de sprijinul oficialităților sportive, preocupate numai de organizarea reuniunilor profesioniste, nu s-au numărat printre protagoniștii de seamă. Numai A. Oșca a reușit la Milano să se claseze în finala categoriei muscă, pierzînd în fața italianului Serco. Marea afirmare a pugilatului romînesc avea să fie consemnată după cel de al doilea război mondial, la edițiile de la Varșovia (1953), Berlin (1955), Praga (1957) și Lucerna (1959), unde reprezentanții R. P. Romîne au jucat cu succes roluri de prim plan. Ca urmare a condițiilor create de statul democrat-popular, boxerii romîni s-au prezentat în mare progres, obținînd prima centură de campion prin Gh. Negrea (Praga) și 4 medalii de argint (M. Dobrescu — Berlin și Praga; V. Mariuțan — Praga și Gh. Negrea — Lucerna).

O echipă întinerită

In raport cu ultimele ediții, cînd am prezentat echipe rutinate, alcătuite în majoritate din „senatori de drept", la actualele campionate în formație au fost introduși și patru tineri care se „aliniază" pentru prima oară la startul marii competiții. Acești debutanți în campionate sînt: G. SIMONKA, (semiușoară), V. MIRZA (semimijlocie), V. BADEA (mijlocie mică) și I. MONEA (mijlocie). Dacă primii trei își pot îmbogăți cu această ocazie bagajul cunoștințelor tehnice, în schimb I. MONEA, avînd o mai mare experiență a ringului, poate candida la un loc fruntaș, mai ales că are și de partea lui „punch"-ul, armă eficace cu care poate deschide oricînd porțile victoriei. Alături de acest tînăr „quartet", în echipă figurează experimentații M. DOBRESCU (muscă), N. PUIU (cocoș), C. GHEORGHIU (pană), I. MIHALIK (ușoară), Gh. NEGREA (semigrea) și V. MARIUȚAN (grea).

Recordul lui M. Dobrescu

Brăileanul M. Dobrescu participă pentru a 5-a oară consecutiv la „europene". Este un adevărat „record" în materie de participare. Debutul și l-a făcut în 1953 (Varșovia), cînd a fost eliminat, în primul meci, de Basel. Doi ani mai tîrziu, la Berlin, Mircică a pierdut tot la... Basel, într-o finală plină de peripeții. Romînul s-a urcat primul în ring, dar adversarul său întîrzia să se arate. Ce se întîmplase? Basel își uitase ghetele acasă. Atunci organizatorii au decis ca pînă la sosirea bucluca-șelor ghete să facă o „derogare" de la regulament, programînd meciul după finala categoriei grea. Bietul Dobrescu a trăit adevărate clipe de emoție vizionînd timp de două ore 9 finale pînă i-a venit rîndul să fie pus față în față cu adversarul său. In 1957, la Praga, el s-a calificat din nou în finală, dar și alonja „urmașului" lui Basel, M. Homberg, i-a stopat drumul spre centură. La ultima ediție (Lucerna), campionul romîn a părăsit competiția în sferturile de finală, fiind învins de puternicul boxer sovietic Stolnikov.

Ce ne declară Gh. Negrea

Și de data aceasta „iubitorii de box" de la noi pun speranțe îndreptățite în metalurgistul din Sibiu Gh. Negrea. Curajosul nostru campion este ferm decis să-și recîștige centura pierdută la Lucerna. El a „transpirat" mai mult ca oricînd la antrenamente. Înainte de a „decola" cu direcția Belgrad, într-o discuție purtată în holul aerogării Băneasa, l-am rugat pe Negrea să ne spună cine va cîștiga la categoria semigrea în lipsa lui Pietrzykowski... *„Nu fac pronosticuri. Misiunea mea este grea, dar voi lupta din răsputeri. Îmi pare rău că nu mă pot întîlni cu campionul polonez".*

Despre... favoriți

Numai doi (Rascher și Abramov) din cei 10 campioni de la Lucerna

Lucerna 1959. Pietrzykowski este declarat campion european al „semigreilor". Pe locul doi Gh. Negrea. V a reuși Negrea la Belgrad să revanșeze insuccesul din Elveția?

sînt prezenți la Belgrad pentru a-și apăra centurile. Lipsesc Homberg, Adamski, Makki, Enghibarian, Drogosz, Benvenutti, Șatkov și Pietrzykowski. Unii sînt suferinzi (Adamski), alții nu sînt în formă (Homberg), doi au părăsit „hermina albă" trecînd la profesionism (Makki și Benvenutti), iar alții fie că au abandonat boxul, fie că sînt în perioada examenelor (Enghibarian, Șatkov, Pietrzykowski și L. Drogosz).

In schimb, vor ataca și titlul european la unele categorii trei campioni olimpici de la Roma: Grigoriev (U.R.S.S.), Török (R. P. Ungară) și Nemecek (R. S. Cehoslovacă). Deoarece majoritatea marilor vedete ale ringului amator sînt absente, „calculul hîrtiei" este desigur favorabil altor pugiliști experimentați, care la ediția de la Lucerna au îndeplinit rolul de „viori secunde": M. Dobrescu, Mc. Taggart, Sivkov, Valasek, Spasov, Negrea, Thomas și alții.

Paul OCHIALBI

O discuție interesantă

Cu sau fără prag la săritură în lungime

Printre specialiștii în atletism, antrenori și sportivi, se desfășoară în ultimul timp o vie discuție în legătură cu pragul de la săritura în lungime și firește de la triplu salt. După cum se știe, săritorii sînt obligați să execute săritura fără a depăși pragul de sărire, reprezentat de o fîșie lată de 20 de cm, vopsită în alb. Săritura cea mai bună este socotită ca nereglamentară dacă săritorul respectiv a depășit cît de puțin pragul. In felul acesta, săritorii în lungime și de triplu salt, care pentru a obține o săritură valoroasă trebuie să-și ia elanul cu viteze variind între 35—38 km pe oră, sînt nevoiți să-și concentreze atenția în cel mai înalt grad pentru a nu depăși pragul de sărire. In istoria atletismului sînt cunoscute numeroase cazuri cînd atleți deosebit de înzestrați au fost privați de performanțe valoroase numai din cauză că au atins pragul fatidic. Din aceste cazuri vom aminti doar cîteva.

In istoria Jocurilor Olimpice a rămas înscrisă pățania atletului american George Brown care la Olimpiada din 1952, de la Helsinki, nu a obținut medalia de aur datorită a trei depășiri ale pragului. Am asistat la desfășurarea acestei probe dramatice și nu pot să uit scena cînd, după cea de-a treia depășire, valorosul atlet a rămas chircit în groapa de sărituri, luîndu-și capul în mîini și plîngînd în hohote.

Și în istoria atletismului nostru avem două cazuri concludente. Este vorba de atleții Ion Moina și Ionescu-Crum care, luptînd să doboare bătrînul record al lui Stoichițescu (7,16 m — Predeal — 27.08.939) au sărit fiecare 7,40 m dar săriturile le-au fost anulate pe motiv că au depășit cu foarte puțin pragul.

Pentru a evita asemenea situații care frînează progresul acestei frumoase probe atletice clasice, expertul britanic Harold Abrahams a propus nu de mult să fie înlăturată dificultatea inutilă pe care o reprezintă pragul de sărire. Ca membru în Comitetul Executiv al Federației internaționale de atletism el a propus federațiilor naționale desființarea pragului de sărire de 20 cm și înlocuirea acestuia cu o zonă de sărire în lărgime de 100 cm. Abrahams motivează necesitatea acestei modificări a regulamentului săriturii în lungime prin observația că „aplicarea prea îngustă a regulilor unei discipline sportive nu numai că îi prejudiciază, dar o face imposibilă".

Specialiștii au calculat că prin adoptarea unei baze lărgite de săritură, atleții nemai fiind siliți să se concentreze pentru a nu depăși pragul de 20 cm, recordul săriturii în lungime va putea fi repede îmbunătățit cu aproximativ 30 cm.

Un avantaj în plus al propunerii lui Abrahams ar fi și aceea că aplicarea ei va face cu putință, spre deosebire de situația din prezent, măsurarea exactă a săriturii. Se știe că pînă acum lungimea săriturii se măsura de la marginea semnului alb (a pragului) pînă la cel mai apropiat semn lăsat de săritor pe nisipul din groapă. In felul acesta, de cele mai multe ori se pierd centimetri foarte prețioși, deoarece sînt rari atleții care execută săritura chiar de la limita maximă a pragului; deobicei, ei dorind să evite de a fi descalificați, atleții execută săritura cu mult înainte de prag. Abrahams propune ca baza de sărire de 100 cm să fie acoperită înaintea fiecărei încercări cu o soluție plastică și săritura să fie măsurată începînd de la semnele vizibile, nete, lăsate de pantofii atletului pe această suprafață. Soluția ni se pare pe cît de simplă pe atît de ingenioasă.

Specialiștii sînt de părere că prin adoptarea acestei propuneri săritura în lungime va deveni mai spectaculoasă și mai atrăgătoare atît pentru public cît și pentru atlet. Se știe că din cauza dispozițiilor unui regulament învechit această disciplină sportivă stagnează: au trebuit să treacă 25 de ani pentru ca Ralph Boston să poată îmbunătăți recordul de 8,13 m stabilit de vestitul Jesse Owens încă în 1935.

Victor NEGOIU

DIN AȘCHIA CONDEIULUI

Corespondență de sezon

Băieți! După înfrîngerea la limită, cu 0—6, suferită în etapa trecută, mă adresez vouă, atît ca antrenor cît și ca sufletist, care știți că mi-am legat bătăile inimii de rezultatele echipei și că cordul meu funcționează în raport direct cu golurile primite sau date. Nu ca să mă laud, dar cînd cineva mă-ntreabă: Cum stau cu tensiunea, eu îi răspund: — Am 1:7... sau 3:12... Sau 4:15...

Pentrucă, măi băieți, de cînd am venit antrenor la voi, cardiograma mea a fost în permanentă legătură cu goi-averajul vostru. Dar nu asta mă face să-mi iau mîna de pe suflet și s-o pun pe creion, ci faptul că spre surprinderea și bătaia mea de cap, aceasta este ultima comunicare dintre noi. Aflați, dragi băieți, că de ieri, conducerea secției a renunțat la serviciile mele de antrenor. Și dacă ați știut de ce? Am crezut că sînt supărați din cauza ultimelor 30 de rezultate, așa că m-am dus să-i liniștesc conform teoriei relativității care n-a făcut-o un fiștecine și care spune că acei 0—6 depinde cum îi iei, că dacă-i privești de la dreapta la stînga iese valabil. Pe urmă le-am spus că de data viitoare facem o cotitură în pregătirea echipei și schimbăm tactica: nu mai lovim la gleznă, ci la genunchi, lucru care va deruta adversarii.

Dar ei — auzi lume!! — mi-au spus că alta-i cauza pentru care se poartă cu mine, vorba tangoului: „Drum bun și nu uita că te iubesc"... Cică nu m-am ocupat suficient de educația voastră sportivă și de ala, la fiecare meci delegatul federal vă la la ochi pentru protestele voastre la deciziile arbitrului și că-n loc să vă potolesc — eu intru și cînd voi faceți gălăgie eu țin vocea doua, parcă am vreo vină că m-a făcut mama alto și nu soprană de coloratură, să fiu vocea întîia.

Cît am încercat eu să le deschid ochii că protestele astea au și ele rostul lor, că, vorba aia, în lupta pentru rezultat dacă nu merge numai cu piciorul sau cu mîna, să mai dea băieții și cu gura. Vorba aia, folosirea la maximum a resurselor personale. Cînd arbitrul fluieră ofsaid, băiatul să poată spune:

— Care ofsaid, d-le?! Nu-i adevărat!! D-ta nu vezi?! Eeese!!.

Sau cînd, pentru aceste vocalize repetate, băiatul este eliminat, să-și poată apăra cauza:

— Dar de ce să ies?! E-te!! Ieși d-ta întîi, că ești mai bătrîn!...

Dar pe cît vorbeam, ei — vorba proverbului — rămîneau la toate rece.

— Asta-i educație dată de antrenor? Din cauza d-taie, băieții nu se mulțumesc să dea din gură. Uite, săptămîna trecută, Ghiță a aruncat cu mingea în arbitru.

— E legat de ce vă spuneam eu: a fost o minge bună de gură.

— Cum, bună de gură?

— Uite-așa! Ghiță l-a nimerit cu mingea în cavitatea bucală, de n-a mai putut să fluiere pînă la pauză, iar în repriza a doua a intrat cu o compresă de acid boric.

— Și d-ta ai tăcut?

— N-am tăcut.

— Stai, ce-ai spus?

— Am spus să-și pună cu mușețel.

Dar ei, nu și nu, că de ce nu s-au educat. N-au decît. Acum, vrînd-nevrînd, au rămas fără serviciile mele (adică ei vrînd și eu nevrînd). Nu-i nimic. Că eu, dacă găsesc, trec la altă echipă, gata educată, să nu trebuiască să fac muncă de doică, de froilain sau de grădiniță de copii.

Au vostru fost antrenor,

Mitică Cotonoagă

pt. conf. Fred FIREA

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10 Interior 1400.

• Varietăți • Varietăți • Varietăți

Trei k.o.-uri într-un singur meci

In analele curiozităților meciurilor de box sînt trecute mai multe cazuri, ce-i drept extrem de rare, cînd ambii pugiliști sînt făcuți k.o. Nu s-a mai întîmplat însă ca într-un singur meci de box să fie înregistrate... trei victorii înainte de limită. Și totuși, luna trecută în cursul unei întîlniri amatoare desfășurată în orașul italian Modena trei persoane au fost scoase de pe ring fără cunoștință.

Iată cum s-au petrecut faptele: Pedro Innocenti a fost făcut k.o. în repriza a doua de adversarul lui. Atunci, fratele boxerului învins, Guglielmo Innocenti, s-a precipitat în ring, a busculat arbitrul și a început să lanseze o serie de upercuturi la adresa învingătorului care a fost trimis la podea. Cu aceasta însă lucrurile nu au luat sfîrșit. Fratele răzbunător a fost luat la rîndul lui la bătaie de o parte a publicului prezent în sală, astfel încît, fără ca să mai fie bine înțeles numărat, el și-a pierdut cunoștința.

Cînd poliția a intervenit pentru a restabili ordinea, medicii se străduiau să readucă în simțiri trei persoane. Și toate acestea din cauza spiritului de „solidaritate" al membrilor familiei Innocenti despre care se poate spune că au arătat multă „inocență" în ce privește rezultatele acestui meci cu adevărat... dramatic!

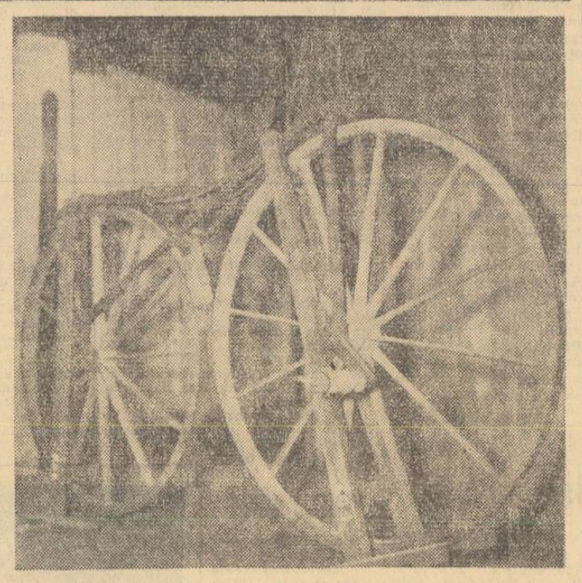

CELE MAI VECHI BICICLETE

Cine a văzut velocipedul lui Alois Pucher, expus la Muzeul de istorie a orașului București, sau bicicul lui Ferdinand Erlich de la casa-muzeu din Sebeș — poate considera că a aflat cîte ceva din istoria bicicletei în țara noastră. O nouă mărturie istorică — pusă la dispoziția noastră — vine să completeze aceste cunoștințe.

Este vorba de un strămoș al bicicletei, aflat și expus la muzeul raional din Sighișoara — probabil unul din primele mijloace de locomoție pe două roți construite pe teritoriul țării noastre. După cum se vede și din fotografia de mai sus, piesa de muzeu se prezintă astfel: cadrul, ghidonul și șeaua sînt din fier, roțile din lemn cu bandaje de fier; pedalele sînt montate pe roata din față, iar frîna rudimentară pe roata din spate.

Piesa este însoțită, la muzeu, de un document tipărit la Viena — provenit de la un anume Friedrich Maurer — care cuprinde un desen și prețul curent pentru velocipede cu 2 și 3 roți, precum și o descriere a acestora. Intr-un colț al documentului este scris cu creionul anul 1869 (alt an nu figurează nicăieri). Bicicleta expusă seamănă cu cea din desen și pare a fi confecționată de un meseriaș rotar din Sighișoara după acest model.

Dacă luăm în considerare anul menționat pe document înseamnă că avem de-a face cu o piesă de o deosebită valoare. Ca să înțelegem mai bine acest lucru, să parcurgem în fugă cîteva date din istoria bicicletei. In 1801, meșterul iobag Artamanov din Urali realizează prima bicicletă din lume; această „mașină de umblat" e expusă astăzi în muzeul din Nijni Taghil (U.R.S.S.). Abia peste 16 ani și-a construit vehicolul germanul Karl von Drais; „drezina" lui se mișca doar pe baza avîntului pe care și-l lua cu picioarele cel ce o încăleca. In 1855, francezul Ernest Michaux adaugă drezinei pedalele și comercializează primele biciclete pe care le-a numi — folosind, după moda vremii, propriul său nume — „mișodiere"; acestea făcură vîlvă și cuceriră celebritatea abia în 1867, cînd fură prezentate la expoziția de la Paris.

Este posibil ca numai peste doi ani — prin intermediul modelului de la Viena — să se fi construit la Sighișoara vehicolul care seamănă atît de mult cu o „mișodieră" perfecționată. Și asta tocmai într-o epocă în care înflorea alt strămoș al bicicletei de azi — ceva mai hibrid, curios, cu roțile lui inegale: velocipedul...

V. B.

VIZITAȚI REPUBLICA POPULARĂ POLONĂ

Un concediu în Polonia — prietenă vă oferă nu numai prilejul celei mai bune recreări, dar și posibilitatea de a cunoaște:
— cultura și arta populară poloneză plină de originalitate
— monumentele și arhitectura socialistă a noilor orașe
— frumusețea unică a Masivului Tatra
— încîntătoarele plaje cu nisip ale Mării Baltice
— lacurile Mazuriene și ținuturile împădurite din jurul lor
— stațiuni climaterice și balneare de renume mondial.
Pe toată durata excursiei, Biroul Polonez de Voiaj

ORBIS

vă ajută
să petreceți concediul în mod
PLĂCUT, CONFORTABIL ȘI FOLOSITOR.
Cereți informații detaliate la:
OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM CARPAȚI,
București, B-d. Republicii 10.

Romanul nostru ilustrat

BRAVUL SOLDAT SVEJK

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

Patrula îi duse la cancelaria nr. 8 și se treziră amîndoi în fața judecătorului Ritter, care stătea la un birou încărcat cu teancuri de hîrtii și dosare. Judecătorul era, în acele momente, foarte ocupat cu răsfoirea unui tom voluminos, care avea ca titlu: „Cercetări asupra istoriei dezvoltării moralei sexelor", iar atenția îi era captivată mai ales de numeroasele gravuri și ilustrații reprezentînd bărbați și femei în costumul lui Adam și al Evei. De aceea, tresări neplăcut cînd fu întrerupt din pasionantul studiu.

— Ce-i cu voi? se răsti el. Cine dracu v-a mai adus pe capul meu?

Cînd află pe cine are în față, Ritter răsfoi printre maldărele de hîrtoage și scoase un dosar pe care scria „Svejk et Vodicka". Apoi li se adresă răstit:

— Derbedeilor! Plecați imediat la unitățile voastre și ieșiți acolo la raport. Veți merge cu batalioanele voastre pe front. Așa! Luați-vă foile de eliberare și înainte marș! Să nu vă mai prind a doua oară pe la mine că v-am ras. S-a înțeles?

Svejk se despărți cu lacrimi în ochi de bravul său prieten Vodicka și-l invită la el, la circiuma „Ulciorul", cum s-o termina războiul.

— Să știi că am să vin, vin neapărat. Au și fete la „Ulciorul"?

— Cum să nu? Au și fete! îl asigură Svejk.

— Bine, vin sigur. Pe la șase, e bine?

— Caută să vii pe la șase și jumătate, stărui Svejk. Poate mai tîrziu... Apoi se despărțiră...

*

In cancelaria companiei a II-a, locotenentul Lukas ținea sfat cu plutonierul Vanek, „ministrul de finanțe" al companiei. Alături de ei se afla un soldat grăsun, cu o barbă lungă și stufoasă, Baloun, noua ordonanță a lui Lukas. Stătea smirnă și asculta observațiile enervate ale locotenentului.

— Bravo, isteață ordonanță mi-ați găsit. Din prima zi cînd mi l-ați trimis, mi-a înfulecat jumătate din prînzul de la popotă.

— Să trăiți, domnule locotenent, nu l-am înfulecat, l-am vîrsat din greșeală, pe drum, încercă să se justifice Baloun.

— Și azi? Am întrebat la bucătărie ce ni s-a servit. Supă cu perișoare de ficat. Ai adus supa, dar ce s-a întîmplat cu perișoarele? Le-ai înghițit. Și mîncărica de carne de vită cu castraveți? Și cele două felii de friptură? Și

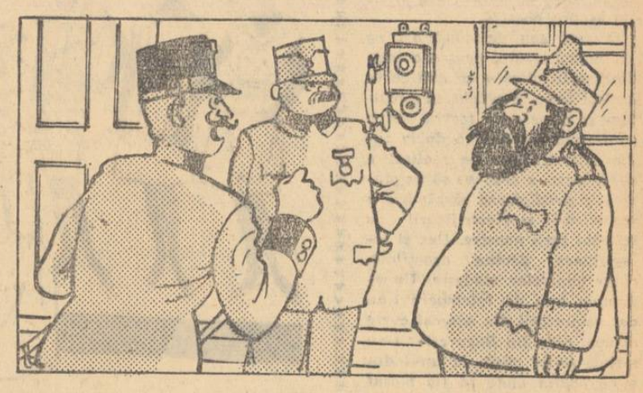

strudelul? S-au vîrsat și ele? Le-ai mîncat pe toate, mizerabile. Te-ai îndopat cu ele ca un porc!

Umilit sub povara acuzației, Baloun mărturisi:

— Cu respect raportez, domnule locotenent, că sînt un nenorocit. Sufăr de foame. Toată ziua mi-e foame. Am raportat și am cerut să mi se dea porție dublă, dar nici nu m-au luat în seamă. Asta e, raportez supus, domnule locotenent. Mi-e foame. Intervenîți să mi se dea porție dublă. Cînd nu se dă carne, mă mulțumesc și cu cartofi, găluște sau chiar cu sos. Din ăsta rămîne totdeauna...

Locotenentul nu-și mai putu reține indignarea.

— Auzi neobrăzare, îmi mănîncă prînzurile și mai are impertinența să ceară porții duble. Domnule plutonier, du-l în curte și leagă-l lîngă bucătărie cînd se împarte gulașul. Să-l țină așa pînă se împarte toată mîncarea, să-i curgă balele din gură pînă n-o mai putea. Și să se împartă și porția lui!

— La ordin, domnule locotenent. Hai, Baloune!

După plecarea lui Baloun, în cancelarie — pe ușa căreia scria „nu bateți"

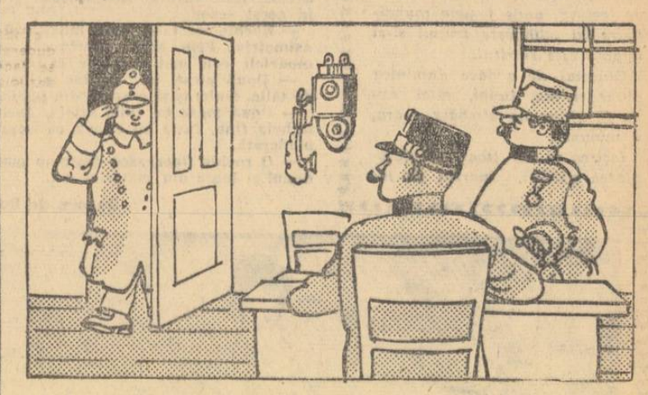

— intră timid un soldat. Cînd ridică privirea, locotenentul Lukas întîlni ochii blînzi, înduioșați de emoție, ai bravei sale foste ordonanțe, Svejk în persoană.

— Am venit să vă predau hîrtiile astea — spuse Svejk — și vă rog să dispuneți înscrierea mea în subsistența batalionului.

Tăcură apoi amîndoi o bucată de vreme, iar Svejk își privea locotenentul cu o duioșie care vroia parcă să spună: „Sîntem din nou împreună, drăguțule. De azi încolo, nimeni și nimic nu ne mai poate despărți".

Dar locotenentul se ridică brusc de pe scaun și izbucni:

— Boule... dobitocule... așadar, iar mi-ai făcut-o! M-ai trimis mai repede pe front. Mulțumesc!...

Svejk încercă să-i explice cîte a pătimit din pricina nenorocitei aceleia de scrisori către doamna Kakonyi, dar Lukas nu avu timpul să asculte toată tărășenia, căci îl chemară la divizie. Svejk rămase cu plutonierul Vanek, care-l luă de îndată la trei păzește.

Nu era însă Svejk omul care să se piardă cu firea în fața unui plutonier,

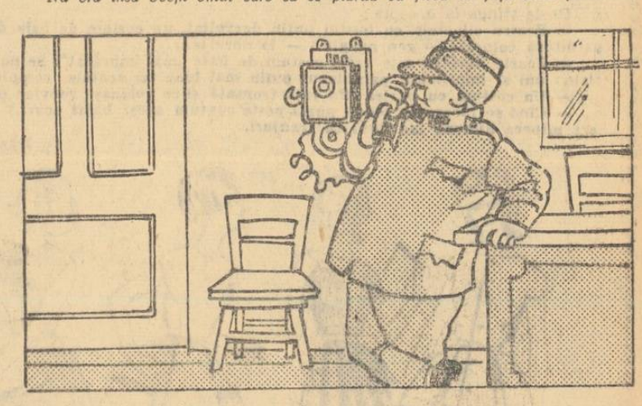

mai ales acum, cînd însuși comandantul regimentului îl investise cu funcția de ordonanță a companiei.

Plecă și Vanek, chemat la telefon la cancelaria regimentului. Rămas singur, Svejk privi atent în jurul său, pentru a se familiariza cu rosturile cancelariei, cînd iată că sună din nou telefonul.

Svejk apucă receptorul și vorbi.

— Îl căutați pe plutonierul Vanek? Nu e aici. Cine întreabă? Ordonanța companiei a 12-a? Să trăiești, colega. Aici e Svejk, ordonanța companiei a 11-a. Pe d-ta cum te cheamă? Braun? Nu ești cumva rudă cu un pălărier de pe strada Pobreznoi? Nu? Nu-l cunoști? Nici eu. Am trecut o dată cu tramvaiul pe acolo și i-am văzut firma. Ce noutăți avem? Cînd plecăm? Unde să plecăm?... Pe front?... Nu știu... Nu fac pe misteriosul, colega, zău nu...

Nu încheiară bine convorbirea și telefonul sună din nou. De astă dată era Lukas. Îl căuta pe Vanek.

— Nu-i aici, l-au chemat la cancelaria regimentului. Da, da, sînt atent. Așa: dacă nu vine Vanek, să-l caut urgent pe sergentul Fuchs și să-i spun să meargă imediat la magazia regimentului — da, da, notez — să ia cu el zece oameni și să ridice conservele. Da, îi comunic de îndată ce-l găsesc... Să trăiți!...

Svejk a alergat multă vreme pînă ce a dat de sergentul Fuchs. L-a găsit, în sfîrșit, la bucătărie, unde se bucura, împreună cu ceilalți gradați, de suferințele bietului Baloun.

(Va urma)

SFATURI
MODĂ
COSMETICĂ
GOSPODĂRIE

Să fim chibzuiţi

Planificarea muncii, planificarea odihnei

Munca desfăşurată fie în cadrul profesiunii, fie în cadrul gospodăriei sau al amîndorura, trebuie să rămînă o plăcere, un susţinător al sănătăţii fizice şi spirituale. Pentru aceasta e nevoie să o alternăm cu odihna, atît în intervalul unei zile, al unei săptămîni, cît şi al unui an.

Rînduiala în treburile gospodăreşti dă posibilitatea femeii să isprăvească toate treburile la timp şi să-şi găsească răgaz pentru o oră de odihnă după masă, lectura ziarului şi a cîtorva pagini din cartea începută şi uneori — dacă nu zilnic — o plimbare cu soţul sau cu copilul, într-unul din parcurile oraşului sau la ţară, o odihnă în grădina casei.

Ascultarea muzicii e atît de răspîndită încît nu mai e nevoie să insistăm asupra influenţei odihnitoare pe care o are aceasta asupra noastră.

O dată sau de două ori pe săptămînă, seara, pentru a se odihni spiritul şi a ne cultiva în acelaşi timp, e plăcut să ascultăm şi piesele de teatru sau o conferinţă instructivă de la radio. Cît de uşor de realizat e acest lucru, e deajuns să ne gîndim la prodigioasa răspîndire a radioficării şi electrificării pe întinsul ţării noastre. Dar şi televiziunea devine accesibilă, chiar bugetelor modeste. Un exemplu bun de înţelegere l-au dat colocatarii din aceeaşi curte ai unei case din Bucureşti: s-au sfătuit şi au găsit, la unul din ei o odăiţă unde să fie plasat un televizor cumpărat prin contribuţia tuturor şi în felul acesta se bucură cu toţii de programele atît de plăcute şi instructive ale televiziunii.

Săptămînal e bine să ne procurăm şi o altă distracţie: un film, vizitarea unei expoziţii sau a unui muzeu, citirea mai prelungită a unei cărţi interesante, participarea la o şedinţă cultural-educativă a unei organizaţii de masă feminine, cercuri de lectură, unde femeia muncitoare îşi odihneşte trupul şi-şi îmbogăţeşte spiritul.

Obiceiul de a face duminica plimbări mai lungi, mici excursii chiar de simbăta seara, e minunat.

Ieşirea în aer liber, contemplarea naturii, mersul pe jos sînt mijloace simple şi la îndemîna oricui, de odihnă şi de întărire a sănătăţii.

Regimul nostru poartă o deosebită grijă oamenilor muncii, înlesnindu-le petrecerea concediului de odihnă anual într-una din frumoasele staţiuni balneoclimatice ale ţării noastre. Din timp trebuie consultat medicul policlinicii de care depindem, în scopul indicării locului celui mai potrivit pentru refacerea sănătăţii.

Măsuţa de toaletă...

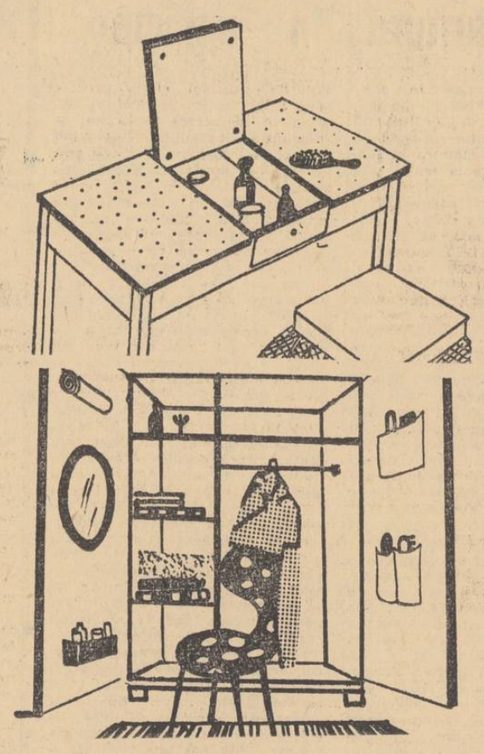

...poate fi suplinită prin două mijloace: facem mijlocul mesei în formă de capac cu balamale pe fundul căruia prindem oglinda. Ridicîndu-l avem în sertar, gata, la îndemînă, utilajul de toaletă.

A doua soluţie constă în fixarea oglinzii şi a unei mici galerii în interiorul uşii dulapului. Importantă este fixarea uşii cînd este deschisă.

La ambele soluţii, un scăunel, un taburet, completează garnitura.

DIN ŢESĂTURI DE BUMBAC SAU IN

De la stînga la dreapta:

— Rochie încheiată la două rînduri de nasturi cu guler şi revere foarte degajate. Lărgimea fustei mai moderată, linie care se accentuează din ce în ce mai mult în acest sezon.

— Rochie cu talia uşor lungită şi corsajul lejer croit asimetric. Prin aceste amănunte, reprezintă unul din modelele cele mai moderne în sezonul de vară.

— Două piese, cu cordon prins uşor ceva mai jos de talie. Guleraş şi cravată din poplin sau pichet alb.

— Două piese cu linia lejeră. Jacheta cu garnitura de tighele fine, fusta cu cîteva cutişoare libere şi lărgimea moderată.

— O rochie tinerească dintr-un material cu desen. Cordonul şi fenta din material uni.

Desene de Raia SOLOMONICA

COSTUME DE BAIE

De la stînga la dreapta:

— Pentru siluetele cu bustul puţin dezvoltat, un costum de baie din material textil, cu garnitură colorată — gen pangliţă — la decolteu.

— Foarte modern este acest costum de baie „mai îmbrăcat". Se pot combina două materiale: uni şi imprimat; pantalonul puţin mai lung iar spatele complet decoltat.

— Un costum cu partea din faţă fronsată şi cu volănaş: convine persoanelor mai tinere.

— Cînd se răcoreşte, puteţi purta peste costum acest halat scurt, din material prosop, are mineca kimono iar tivul cu franjuri.

Desene de B. VARLAM

ROCHII COMBINATE

De la stînga la dreapta:

— Din două culori ingenios combinate şi cu efect de double jupe se poate realiza o rochie ca aceasta.

— O rochie de dimineaţă din material pepit cu garnituri albe la decolteu, cordon şi mineci.

— O rochiţă simplă din material uni poate fi înveselită cu aceste garnituri din material pepit; la fel de reuşite sînt şi garniturile de dungi, buline, ca rouri.

— Din materiale de două culori armonizate se poate confecţiona această rochiţă tinerească; fusta este cloş din bie.

— Un cupon de material uni şi unul ecosez combinate în acest fel dau un model de rochie original şi cochet.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

Sfaturi cosmetice

Cum trebuie să ne fardăm? Iată o întrebare care preocupă multe femei. În primul rînd vom stabili tipul de obraz pe care îl avem. În mare putem face următoarea distincţie: 1) Obrazul oval de tip clasic 2) Obraz lărgit la partea superioară şi 3) Obraz lărgit la partea inferioară. Facem această distincţie deoarece prin aplicarea fardului ne putem ascunde anumite defecte sau ne putem scoate în relief calităţile obrazului nostru.

În primul caz fardul de obraz se va aplica sub formă de triunghi, iar buzele se vor farda fără a depăşi conturul lor. Rujul de buze va fi aplicat astfel încît să fie cît mai accentuat la arcurile buzelor şi întins cît mai discret înspre colţurile acestora. Genele negre şi castanii se pot rimela cu rimel negru. Persoanele cu ochi albaştri sau verzi pot folosi rimelul în culoarea ochilor deoarece le intensifică culoarea. Rimelul se va aplica numai pe genele superioare insistîndu-se asupra unghiului lor exterior, ochii părînd astfel mai mari.

Dacă dorim să umbrim pleoapele le vom umezi cu o soluţie tare de ceai după care vom lăsa să se usuce. Acest lucru face ca ochii să apară mai luminoşi. Unele persoane obişnuiesc să-şi machieze pleoapele cu fard albastru sau verde. Trebuie însă să depunem o mare atenţie la această operaţie deoarece orice abuz creează aspecte ridicole; de altfel acest fard nu trebuie folosit decît numai pentru seară.

În cazul obrazului lărgit la partea superioară fardarea pomeţilor se va face pornind de sub ochi în jos în spre maxilar. Gura va fi fardată astfel încît să fie cît mai mică adică în conturul buzelor Acest lucru se poate realiza cu ajutorul unui fard colorat folosit pentru partea de buză pe care nu vine aplicat rujul. Sprîncenele vor fi cît mai înclinate în cazul obrazului lărgit la partea inferioară fardarea pomeţilor se va face pornind de la umerii obrăzilor către tîmple. Conturul buzelor va fi depăşit iar sprîncenele vor fi mai distanţate. Pentru a face faţa cît mai frapantă la fardarea pentru seară vom atinge vîrful urechilor şi bărbiei cu puţin fard.

Anca BOGDAN

E bine să ştiţi

● Dacă doriţi să curăţaţi nuci, fără a le sparge miezul, lăsaţi-le să stea timp de o noapte în apă îndulcită înainte de a le sparge.

● Pentru a glasa tortul dumneavoastră, dîndu-i un aspect de cofetărie, topiţi 2 linguri de zahăr în apă sau puţin lapte. Înainte cu 5 minute de a fi coaptă prăjitura, acoperiţi-o cu acest amestec şi lăsaţi-o în continuare cîteva minute în cuptor.

● Pentru ca să nu-şi piardă culoarea albă prin fierbere, puneţi în apa în care fierbeţi cartofii puţin oţet şi două bucăţele de zahăr. Aspectul şi gustul vor fi mult mai bune.

● Dacă prăjitura dv. s-a ars puţin pe deasupra, tăiaţi partea arsă cu un cuţit bine ascuţit. Puneţi apoi într-o sită măruntă zahăr pudră pe care îl veţi cerne peste prăjitură. Astfel pudrată va avea un aspect foarte apetisant.

TA-TA!.. TA-TA!..

Într-o neultată zi,
Cînd dăduse teiu-n floare,
Puiul mamii se trezii
Guraliv, nevoie mare!

Tupilat sub o perdea
În pătucul lui, cuminte,
Ziua-ntreagă se trudea
Să închege şi cuvinte...

Din fereastră îi da ghies
Vrăbiuţa-profesoară
Şi-i ura: „succes! succes!" —
Pentru-a nu ştiu cîta oară...

„Ta-ta!"... „ta-ta!" — un havuz,
De silabe-ngemănate
Năpădiră în auz,
La opt luni şi jumătate...

Vasile DIMA

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Ouă umplute cu ciuperci; antricoate cu sos picant; cireşe.

— Ciorbă de ştevie; dovlecei umpluţi cu brînză de vaci; budincă de orez.

— Supă de carne cu găluşti; rasol cu mazăre sote; căpşuni cu zahăr.

— Cartofi noi cu smîntînă; gigo de berbec cu salată; compot.

— Macaroane cu parmezan; friptură la grătar cu salată de castraveţi, gogoşi pripite.

— Mazăre verde gătită franţuzeşte; mîncare de dovlecei cu carne, cireşe.

— Scrumbii la grătar; ciulama de pui; ruladă cu cremă de căpşuni.

LEGUME DE SEZON

Printre legumele delicioase ale primăverii, putem socoti mazărea şi dovleceii. Din punct de vedere al valorii alimentare, mazărea este foarte hrănitoare. Ea poate fi egalată cu carnea. Dovlecelul însă este o legumă puţin nutritivă, se digeră însă foarte uşor şi în combinaţie cu alte produse ca brînză, smîntînă, unt, este şi el hrănitor şi foarte gustos.

SUPA DE MAZARE

Luăm o jumătate de kg. mazăre, o curăţim şi o punem cu puţin unt, sare şi o linguriţă de zahăr la un foc potrivit. O stropim cu cîteva linguri de apă. Cînd mazărea s-a muiat, o trecem prin sita de supă peste care turnăm apoi 1—2 căni de apă sau zeamă de carne. O lăsăm să dea în fiert 30 minute. Dacă dorim, putem să adăugăm şi puţin orez. În momentul cînd o servim, punem pătrunjel tocat mărunt şi o linguriţă de unt. Dacă dorim, batem şi un gălbenuş. În loc de orez putem servi supa cu pîine albă prăjită în unt.

MAZARE GĂTITĂ FRANŢUZEŞTE

Cantităţi, pentru 4 persoane: 1 kg. de mazăre pe care o punem la fiert cu 60 g. unt sau altă grăsime la un foc potrivit, împreună cu 5—6 fire de ceapă tăiată mărunt, o bucăţică de zahăr, sare, o căpăţînă de lăptucă tocată mărunt şi o legătură de pătrunjel şi una de mărar. Cînd mazărea s-a muiat, presărăm deasupra o linguriţă de făină, avînd grijă să amestecăm cu atenţie. Turnăm deasupra un pahar cu apă şi o lăsăm pe foc pînă s-a muiat complet mazărea. La sfîrşit adăugăm 2 linguri bune de smîntînă.

DOVLECEI GĂTIŢI ITALIENEŞTE

Cantităţi pentru 6 persoane: 9 dovlecei, 100 g. grăsime, 50 g. parmezan, piper, sare şi 3—4 roşii. Radem dovleceii şi îi tăiem în felii rotunde pe care le prăjim în grăsime. Aşezăm feliile rînduri, rînduri, într-un vas rezistent la foc, iar peste ele punem parmezan ras, felii de roşii, sare, piper şi puţin unt. Stau la cuptor pînă se rumenesc. Se servesc calzi.

NOI PRODUSE ÎN INDUSTRIA UŞOARĂ

Astăzi, vă prezentăm cîteva produse noi, create în ultimul timp în întreprinderile industriei uşoare. Ele vă vor ajuta în alegerea articolelor necesare completării garderobei dvs.

TRICOTAJE CU EFECT DE RELIEF

Tehnicienii fabricii „Tricotajul Rosu" din Capitală, au creat o nouă contexturâ de jerse din lînă, tricotată pe maşini circulare de tricotat. Menţionăm, că maşinile au fost modificate, pentru a realiza această contexturâ specială, în dungi, cu efect de relief, în formă de valuri. Din jerseul obţinut se vor confecţiona rochii, taioare şi jachete. Pînă la sfîrşitul acestei luni se vor fabrica 9 modele din confecţii realizate din această contexturâ.

CĂMAŞI BARBATEŞTI DIN LÎNA FINA

La „Tînăra Gardă" au fost realizate primele loturi experimentale din acest articol, foarte practic mai ales pentru sportivi. Pentru semestrul II al anului 1961, fabrica va realiza cantităţi sporite din aceste cămăşi. Se fabrică din lînă fină, în culori variate.

Dat fiind destinaţia, cămăşile se fabrică în culori gri, negru, maro. Ele vor îmbogăţi mai ales garderoba tinerilor sportivi.

STOFE FANTEZII PENTRU COPII

Creatorii n-au uitat promisiunea pe care au făcut-o, de a realiza stofe speciale pentru copii. La contractările între fabricile producătoare de stofe şi întreprinderile comerţului pentru semestrul II al anului au fost prezentate 6 stofe fantezii cu desene şi colorit specific pentru cei mici.

Pentru copii de vîrsta 3—5 ani au fost create stofe de costumaşe. Apariţia acestor stofe va uşura mult găsirea ţesăturilor pentru costumaşe şi pardesie pentru copii.

SANDALE TIP LITORAL

Avînd talpă de microporos uşor, sandalele lucrate în barete din piele de culori pastel sînt foarte atrăgătoare. În acelaşi timp sînt uşoare, comode la purtat. Fabricate la uzinele „Janos Herbak" din Cluj, sandalele au şi apărut în magazinele din Capitală. Ele pot fi purtate la plajă, la lucru şi la plimbări.

A. MIHAELA

Coafurile...

moderne pe care le ilustrăm alăturat se obţin prin bigudiuri groase sau melci şi o pieptănare lejeră care să dea amploare fie că părul este lung sau scurt.

PĂRINŢI ŞI COPII

Ce, nu ştie el să se poarte?...

Aşaaa! Acum mă urc în maşinăăă, pornesc motorul şi am plecat! La revedereee!

Un sgomot infernal se declanşează. Motorul, claxonul, tot ce-l capabil de vacarm într-o maşină, se amestecă; se întrec pentru a crea o atmosferă cît mai odihnitoare.

Ne aflăm oare pe una din arterele aglomerate ale vreunui mare oraş? Da şi nu! Da, în imaginaţia bogată a micului Dănuţ, nu, în repetatele explozii de supărare ale tăticului.

În mijlocul camerei răvăşite, un scaun răsturnat. Călare pe unul din picioarele lui, Dănuţ, strunteşte... volanul maşinii. Cu picioarele, cu gura, cu tot ce poate asigura mersul neîntrerupt al motorului, iar cu privirea atentă, aţintită înainte, veghează la bunul mers al cursei.

Dar ce s-a întîmplat? Vacarmul a încetat.

— Aoleeu! S-a stricat motorul. Ia să văd eu ce are.

Dănuţ descalecă piciorul scaunului, întoarce pe toate părţile... maşina, o sucеşte, o ciocăneşte şi în sfîrşit, buba a fost găsită. Într-o clipă şoferul îşi reia locul şi totul reîncepe ca la început.

În camera alăturată, tăticul lui Dănuţ citeşte ziarul. Mai bine zis încearcă zadarnic să-l citească. E numai nervi. Ce să facă el cu copilul ăsta imposibil? Umple toată casa cu zarva lui. E nemaipomenit! — îşi zice. Maică-sa a plecat la cumpărături şi mi l-a lăsat pe cap cu maşina asta blestemată a lui.

— Ascultă, băiatule! — se năpusteşte el furios la automobilistul care tocmai se pregătea să facă un viraj de toată frumuseţea. De cîte ori să-ţi spun că asta nu e maşină? Tu nu vezi că e un scaun, un simplu scaun ca toate celelalte? Mă scoţi pur şi simplu din răbdări cu prostiile tale! Ce dracu, ai împlinit 4 ani şi tot de copilării te ţii!

— Tăticule, dar eu sînt la şosea! Cu maşina! Nu vezi? Uite! — şi încearcă să pornească din nou motorul.

— Încetează, ţi-am spus! Eşti scos din minţi? Care şosea? Care maşină? Nu vezi că eşti în casă, călare pe scaun? Dacă vine mămica şi vede ce-ai făcut aici, te ucide nu alta!

Dănuţ e distrus. Coboară din „maşină" dezamăgit şi se îndreaptă amărît spre camera lui în timp ce tăticul îşi reia oarecum calmat lectura ziarului.

Auzi d-ta! Om mare, cu preocupări serioase şi nu-şi dă seama că Dănuţ e un priceput automobilist şi că are o maşină grozavă. Cică nu e maşină, e scaun! Pe dracu! Cum să fie scaun? Dănuţ e convins că e maşină. Şi încă ce maşină! Cum de nu vede tăticul lui atîta lucru?

Băiatul stă plictisit în camera lui şi nu ştie ce să facă. Afară e o zi minunată de primăvară şi larma stîrnită de copii în curtea vecină pătrunde prin fereastra deschisă pînă la el. Dar sună cineva. Cine o fi? Tăticul lasă ziarul şi deschide.

— În sfîrşit, bine că ai venit; m-ai lăsat singur cu neastîmpăratul ăsta al tău şi uite ce-a făcut din casă. A întors-o pe dos.

După cum vă daţi seama, venise mămica lui Dănuţ şi se pomeni luată pe nepusă masă.

— Dar ce-a făcut, dragă?! Şi unde e că nu-l văd?

— Ce-a făcut! Nu vezi? A răvăşit toată camera, a răsturnat scaunul şi, auzi tu ce idee, susţinea că e maşină. M-a terorizat pur şi simplu cu neghiobiile lui. Acum e la el în cameră. Cred că l-am scos din cap ideia blestemată cu maşina.

Mămica lui Dănuţ a zîmbit îngăduitoare. Cu siguranţă că e ceva mai obişnuită cu preocupările copilului şi nu s-a arătat deloc surprinsă că în imaginaţia lui, scaunul a suferit o transformare devenind maşină. Era surprinsă în schimb de faptul că tăticul a putut paraliza cu atîta brutalitate fantezia lui de copil, încercînd să-l convingă că de fapt maşina grozavă cu care gonea, nu era decît un biet scaun.

— Bine omule, i se adresă ea după ce s-a întors din camera copilului pe care l-a găsit cu ochii roşii de plîns. Dacă n-ai putut înţelege că Dănuţ are 4 ani şi nu 38 ciţi ai tu, sau dacă n-ai putut suporta larma provocată de „maşina" lui, de ce nu l-ai scos în curte? E atît de frumos afară, iar la urma urmei acolo putea transforma banca de lîngă gard chiar şi în avion dacă ar fi vrut. Nu te-ar fi supărat nici pe tine şi era şi el fericit că zboară. Spune şi tu, nu-i aşa?

Întrebarea a rămas fără răspuns. În definitiv — îşi zicea el — de ce nu mi-a dat prin cap să mă fi scăpat de el trimiţîndu-l în curte? Ei dar lasă că tot e mai bine aşa. Dacă-l scoteam afară cine ştie ce trăznăi mai făcea şi acolo. Ce-i asta? Scaun-maşină, bancă-avion? Or să-l arate pînă la urmă toţi cu degetul şi or să spună că nu e sănătos. Aşa cel puţin l-am pus la punct şi sper că nu o să se mai ţină de prostii.

Sigur de el, tăticul lui Dănuţ se îndreaptă din nou spre camera lui, de data asta însă liniştit şi definitiv calmat. Ce, nu ştie el cum să se poarte cu un copil?

L. MINDIRIGIU

CURIERUL NOSTRU

MIHAELA PETER, str. Jiului nr. 80, Craiova; EUGEN EGRI, str. Dr. Petru Groza nr. 17, Deva; CEZAR FOCŞA, str. 6 martie nr. 40, Cluj; MIMI INDRIE, str. Karl Marx nr. 83, Petroşani; MARIANA RĂPOIU, str. Ion Vodă nr. 9 A, Brăila; ILDIKO GHINDELE, str. Lenin nr. 2, Baia Mare; VASILE CRISTIAN, str. N. Bălcescu, Bloc nr. 3, Victoria, Regiunea Braşov; DOINA SĂNDULESCU, str. Griviţei nr. 159, Brăila; VERONICA IONESCU, str. Vadul Budurului nr. 5, Brăila; SILVIA CHIRILĂ, str. Gheleţăr nr. 5, Aninoasa, Regiunea Banat; NUŢI DOBRESCU, Bd. Gh. Gheorghiu-Dej, nr. 14, Mizil, Regiunea Ploieşti; vă publicăm adresele pentru a putea face schimb de vederi.

ION CRUCEANA — Piteşti: Materialul dv. îl vom publica. Va trebui însă puţintel „scuturat" de prea numeroasele figuri de stil inutil, de ornamentaţia stilistică care nu-l avantajează.

JANA F. Cele ce ne scrieţi dv. sînt lucruri de larg interes mai ales acum în preajma sezonului de concedii. De aceea vom publica sfaturile respective, la fel ca şi modelele cerute, într-unul din numerele viitoare ale revistei noastre.

C AURATI — Bucureşti: Toate ca toate, dar aţi uitat să ne trimiteţi cheia la ghicitoare. Rugămintea noastră este să ne-o trimiteţi. În felul acesta ne vom da seama cît de bine realizate sînt acestea.

B. V. — Oradea: Este absolut necesară o discuţie în doi. S-ar putea ca presupunerile dv. să nu se adeverească. Mai aveţi puţină răbdare. Lucrurile de acest fel nu trebuie făcute în grabă.

T. SAMDINA — Lipova: Mai trebuie să aveţi răbdare. Şi în localitatea dv. se vor putea viziona programele televiziunii din Capitală. Nu putem însă preciza cînd se va realiza acest deziderat. Există însă serioase preocupări în această privinţă.

MIRELA V. — Baia Mare: Problema pe care o aveţi acum de rezolvat are o importanţă mult mai mare decît credeţi dv. Hotărîrea definitivă numai dv. o puteţi lua. Părerea noastră — fiindcă ne-aţi cerut-o — este să rămîneţi la situaţia actuală. Vă va fi mai greu pentru moment, dar noi sîntem convinşi că mai tîrziu vă veţi da seama că a proceda altfel este o mare greşeală. Cînd spunem aceasta ne-am gîndit la toate aspectele acestei probleme.

ELENA VOICU — Boldeşti: Adresaţi-vă secţiei învăţămînt a sfatului popular regional Ploieşti.

I. TUMBAŞ — Arad: Întrebările dv. ni s-au părut oarecum surprinzătoare. Ştie oricine azi că absolvenţii şcolilor medii tehnice au perspective din ce în ce mai bune, indiferent de creşterea numărului acestora. Pe măsura dezvoltării economiei ţării este nevoie de tot mai multe cadre tehnice cu studii medii şi superioare. Absolvenţii şcolilor medii tehnice pot merge fie la facultăţi, fie direct în producţie. Pretutindeni există nevoie de ei.

C. D. — Salonta: Scrieţi-i tinerei debutante în film la Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică „I. L. Caragiale" din Bucureşti.

D. S. — Alexandria: Trebuie să vă spunem de la bun început, clar şi în mod deschis părerea noastră: situaţia la care vă referiţi dv. nu are nici o perspectivă. A fost o chestiune cu totul trecătoare căreia nu trebuie să i se acorde prea mare importanţă. Este deci cazul să renunţaţi la astfel de gînduri acum cît încă nu este prea tîrziu. În aceste condiţii chestiunea cu scrisoarea, deşi este o greşeală, nu mai are nici o importanţă.

ELVIRA ROMANESCU — Brad: Direcţia Generală a Poştelor şi Telecomunicaţiilor se află în bulevardul Dinicu Golescu 38.

A. P. — Cluj: Am primit articolul şi fotografiile trimise de dv. Deşi nu intră în tematica revistei noastre, avînd mai mult caracterul de studiu documentar, noi am găsit interesant articolul dv. Credem că la o revistă de specialitate un astfel de material va fi primit cu interes. Regretăm foarte mult faptul că nu-l putem publica noi, după ce v-aţi adresat cu atîta încredere revistei noastre. Sperăm că în alte împrejurări să vă dăm un răspuns mai îmbucurător. V-am trimis materialul şi toate fotografiile.

Spălarea ţesăturilor colorate

Foarte curînd va începe purtarea obiectelor colorate (fie în fire, în bucată sau imprimate). Odată cu aceasta începe şi preocuparea întreţinerii lor. Dintre acestea principala problemă este spălatul. În primul rînd trebuie ştiut că ţesăturile colorate se spală aparte, pentru a preveni eventuala pătare a celorlalte obiecte. Din acelaşi motiv nu se înmoaie mai multe obiecte deodată şi nici nu se lasă prea mult timp ude. Imediat ce ele s-au înmuiat se şi spală. Obiectele colorate nu se fierb, deoarece la fierbere chiar şi coloranţii rezistenţi pot ceda din culoare (singera). De asemenea nu se recomandă folosirea de substanţe de spălare în cantităţi prea mari (cel mult 5 g. sodă la litru de apă). Se recomandă ca obiectele imprimate să se spele în apă multă şi într-un timp cît mai scurt, tot din motivul de a preveni o singerare a materialului.

Prosoapele colorate în schimb, — modele care au apărut în mari cantităţi — indiferent dacă sînt complet vopsite sau numai pe margini, se fierb însă, pentru o mai mare siguranţă, separat. După spălare se va avea grijă ca prosoapele să fie bine clătite şi timp îndelungat, întîi cu apă călduţă şi apoi cu apă rece. După spălare, ele nu se scrobesc.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul
„Secretul inginerului Muşat"
de Crişan Făgeraşu
Desene de Beca RIND

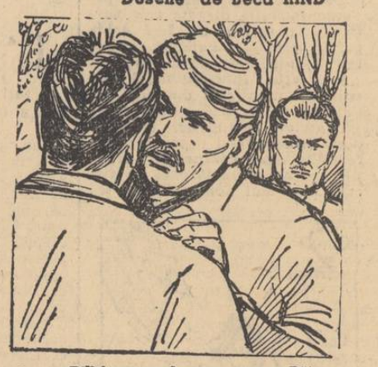

65 — *Bill! spuse el cu energie. Băiete, tovarăşe, ia oamenii şi faceţi orice ca să-i zăpăciţi pe cei de la serviciul secret. Helicopterul doi să fugă spre graniţă şi să se lase doborît: pilotul să sară din vreme cu paraşuta, maşina să meargă singură. Retrageţi-vă cu vîlvă mare — un grup la Piscul de Aur, altul la Pălăria Indianului. Faceţi orice fertă.*

Omul, un american cu faţa rotundă şi cu mustaţă blondă căzută peste gură, dădu din cap în semn că a înţeles şi se repezi brusc la Muşat, îmbrăţişîndu-l,

66 *Muşat privea ca hipnotizat mîinile şi picioarele lui Cristea.*

— Am o pasiune neînfrînată pentru tehnică, spuse el. În ciuda primejdiei, sînt curios să văd cum se conduce un helicopter.

— E un convertibil. Atenţie!

O smucitură, un gol în stomac; rotoarele helicopterului se înţepeniseră subit. Se auzi un fluier parcă îndepărtat, şi cuşca de oţel se smuci înainte.

— Rotoarele stau fix, au devenit aripi, zise Cristea. Acum au intrat în funcţie motoarele cu reacţie. Să caut să iau legătura cu ai noştri. Aio, alo... comitetul revoluţionar din Blacktown?

— Te auzim perfect, tovarăşe — răsună o voce.

Tex începu să latre frenetic. Marieta Muşat îl prinse de bot.

— Facem cîteva tururi să ni se piardă urma, spuse Cristea în microfon. Pe urmă ne întîlnim la punctul stabilit.

Cristea învîrti butonul aparatului de radio de la 69 la 30.

— Alo, doi? întreabă el. Ai decolat? Nici un răspuns.

— E ciudat, îi spuse el lui Muşat. Helicopterul doi nu răspunde. Să nu fi fost atacat.

67 *Întoarse butonul din nou la 69.*

— Alo, nu ştiu ce s-a întîmplat cu doi. Deasupra noastră sînt ceva avioane?

— Au fost, dar au şters-o spre graniţă. Drumul e liber.

Copiii adormiseră, Cristea conducea concentrat. La spatele lui, Muşat cu ochii în gol, fără să mai ceară explicaţii cu privire la conducerea avionului. Marieta Muşat îl bătu pe umăr. El zîmbi stingherit, şovăitor, parcă îi cerea scuze soţiei sale. Se scărpină în cap, scoase, de teavă, un revolver şi, după ce oftase cu un aer plictisit, izbi deodată cu patul armei, scurt şi puternic, în capul lui Cristea.

68 — *Leagă-l tute, Marieto! Ia şi cureaua lui Tex.*

Puiu, deşteptat din somn, protestă zgomotos împotriva faptului că i se ia cuiva cureaua. Cînd însă auzi că „nenea e un imperialist" care trebuie legat, viri mîna în buzunar şi scoase un sul mic de sîrmă.

Pînă la urmă, în timp ce Muşat conducea helicopterul, Marieta se văzu nevoită să sacrifice şi o hăinuţă a băiatului, pe care o rupse în fîşii.

Muşat întoarse butonul de la 69 la 30.

— Alo, doi? Aici Muşat! doi?

— Doi! S-a făcut? întrebă vesel vocea lui „doi".

— Mda...

— Comunică-mi poziţia...

— Dar cine naiba mai ştie ce poziţie-i asta? Stau pe loc, l-am transformat în helicopter, cum mi-ai spus. Sînt mulţumit că n-am căzut, dar poziţia...

— Ţi-am spus, îl întrerupse „doi", dar ai uitat: în stînga de tot e un buton mic, roşu. Apasă pe el şi aparatul o să-mi comunice automat poziţia.

(Va urma)

UNDE MERGEM: *la munte sau la mare?*

Alfabet balneo-climatic *)

C

CĂLIMĂNEŞTI. In staţiunea balneară Călimăneşti, aşezată pe Valea Oltului, la 10 km. de Rm. Vilcea, există numeroase izvoare de apă minerală — dintre care multe captate recent. In urma renovărilor şi reamenajărilor făcute, staţiunea a devenit un minunat loc de tratament şi odihnă pentru cei ce muncesc. Astăzi există la Călimăneşti un stabiliment balnear, cu băi de sulf, acid carbonic, săli de inhalaţii, pulverizaţii, hidro şi termoterapie, săli de cultură fizică folosite în boli ale rinichilor, de nutriţie, endocrine, stări alergice etc. Există de asemenea o policlinică cu secţii de stomatologie, O.R.L., radiologie, laborator de analize medicale şi farmacie.

Vizitatorii au posibilitatea să desfăşoare o bogată şi variată activitate cultural-sportivă. Biblioteca ciubului central conţine peste 20.000 de volume, în incinta sa mai sînt o sală de cinematograf, de lectură, o sală de conferinţe, tenis de masă, şah. Ciuburi bine înzestrate se găsesc şi în apropiere, în parcul izvorului Căciulata. Împrejurimile staţiunii Călimăneşti oferă vizitatorilor posibilităţi minunate de a face excursii plăcute pe Valea Oltului.

CÎMPULUNG MUSCEL. Localitatea Cîmpulung este situată la poalele muntelui Iezerul. Accesul este asigurat de linia ferată Goleşti—Cîmpulung, ramificaţie a liniei ferate principale Bucureşti—Goleşti—Piteşti. Datorită aşezării geografice şi a reliefului înconjurător, Cîmpulung are un aer curat, proaspăt, puternic ozonizat. Climatul este indicat în tratamentul tuberculozei pulmonare, în boli ale căilor respiratorii, afecţiuni cardiace compensate, neurastenii însoţite de insomnii, convalescenţă după boli infecţioase, acute şi cronice. La Cîmpulung există şi un izvor cu apă minerală, indicată în boli ale ficatului, ale căilor biliare, hepatite, stări alergice. Consultaţiile medicale se dau în cadrul policlinicii locale.

De la Cîmpulung se pot face excursii la Cheile şi Peştera Dîmbovicioarei, Albeşti, Cetăţuia, Rucăr, Dragoslavele, Bran, Piatra Craiului.

COVASNA. Înconjurată de păduri de stejar, brad şi fag, staţiunea este situată în cotul Carpaţilor, pe ambele maluri ale riului Covasna, la o altitudine de 500 metri. Aci se găsesc o serie de izvoare bogate în bioxid de carbon, cu ape carbogazoase, bicarbonatate, alcaline, feroase, arsenicale, care se folosesc în afecţiuni ale tubului digestiv, ale căilor biliare, urinare, precum şi în cazuri de debilitate. In staţiune există spital şi farmacie; un medic balneolog dă consultaţii în timpul sezonului.

Pentru activitatea cultural-sportivă există două cămine culturale, un club, o bibliotecă, o staţie de radioficare, terenuri de fotbal, volei şi tenis. Din Covasna se pot face excursii cu trenul la Tg. Secuiesc, Braşov şi la staţiunile balneare de pe Valea Oltului.

E

EFORIE. Trenurile personale, accelerate şi rapide care pleacă spre litoral se opresc în noua gară Constanţa, de la care numeroase autobuze duc în staţiune. Eforia găzduieşte, în timpul verii, mii de oameni sosiţi la odihnă şi tratament, de asemenea cîteva mii de copii. Pentru asigurarea asistenţei medicale există un dispensar şi o policlinică bine utilate. In anii puterii populare staţiunea Eforie s-a dezvoltat mult, introducîndu-se lumină electrică, apă şi canalizare şi ridicîndu-se noi pavilioane pentru vizitatori. In staţiune s-au înfiinţat ciuburi unde se poate juca şah, tenis de masă. Numeroase spectacole sînt prezentate pe scena teatrului de vară. Excursiile la Constanţa, Mamaia sau în larguI mării, plimbările pînă la Vasile Roaită sau Techirghiol sînt mult apreciate de oamenii muncii veniţi aci la odihnă.

G

GEOAGIU. Situată la 4 km. de Orăştie, localitatea este înconjurată de păduri cu arbori seculari. Clima este plăcută, reconfortantă, aerul curat şi ozonat. In staţiune se găsesc ape minerale indicate în bolile tubului digestiv. Clima prieşte convalescenţilor după boli infecţioase, anemicilor şi bolnavilor pulmonari.

GOVORA. Oamenii muncii veniţi la Govora pentru odihnă şi tratament coboară în gara Govora la 12 km. depărtare de staţiune. De aici autobuzele îi conduc pînă la intrarea în parcul staţiunii, unde se află stabilimentul de băi, cinematograful, clubul de vară, pavilionul central şi cantina. Renumele staţiunii se datoreşte apelor sale minerale, indicate pentru tratament în afecţiunile cronice ale aparatului locomotor, boli ale sistemului nervos, afecţiuni cronice ganglionare, boli ale aparatului respirator. Climatul staţiunii Govora este favorabil pentru cei obosiţi, debilitaţi şi reumatici. Este contraindicat hipertiroidienilor. In tratamentul complex care se aplică în staţiune, intră şi aplicaţiile cu nămol. Govora posedă, de asemenea, una din cele mai frumoase instalaţii de fizioterapie.

Aşezarea staţiunii oferă prilejul a numeroase excursii de scurtă durată la Piscul Baba Floarea, Urlătoare, la mînăstirea de lemn zidită de Matei Basarab, Mînăstirea Govora etc.

H

HARGHITA. Aşezată pe masivul Harghita, în mijlocul unor păduri de brad, înconjurată de un lanţ de munţi, staţiunea are o altitudine de 1350 m. Gara cea mai apropiată e Miercurea-Ciuc pe linia Braşov—Tg. Mureş. De la Miercurea-Ciuc transportul vizitatorilor se face cu autobuzul.

După naţionalizare, staţiunea neglijată pînă atunci a fost reamenajata şi modernizată. Izvoarele ei carbogazoase, indicate în afecţiuni ale aparatului cardiovascular, în anemii şi debilitate, sînt astăzi folosite.

Un club şi o bibliotecă stau la dispoziţia vizitatorilor. De la Harghita se pot face excursii plăcute cu trenul sau cu maşina la Odorhei şi Miercurea-Ciuc, iar pe jos excursii în împrejurimi în munţii Harghita.

L

LACUL ROŞU. Este situat între culmile înalte ale munţilor Gherghiului la depărtare de 26 km. de oraşul Gheorghieni. In staţiune se poate ajunge pieclnd de la Piatra Neamţ pe o şosea ce trece prin Cheile Bicazului. Totodată, oamenii muncii veniţi la odihnă din direcţia Braşov sau Tg. Mureş, coboară în gara Gheorghieni. De aici cu autobuzul merg spre est pînă în staţiune.

Climatul subalpin al staţiunii este caracterizat prin veri răcoroase şi ierni reci, cu aer curat, ozonat. Totuşi, staţiunea Lacul Roşu nu este indicată pentru bolnavii de tuberculoză pulmonară în forme evolutive. De asemenea, nici pentru cei cu boli de inimă şi hipertensiune arterială.

Înzestrată cu frumuseţi naturale de neasemuit şi cu un climat minunat, staţiunea este vizitată în tot timpul anului de mii de oameni ai muncii, care vin aici la odihnă. Ei au prilejul să facă numeroase excursii pe Suhardul mic, Suhardul mare, muntele Ghilcoş, Vîrful Licaş, Haşmaşul mare, Cheile Bicazului etc. In staţiune au fost amenajate în anii puterii populare o sală de festivităţi, un club cu bibliotecă, un teren de sport, ştrand, bărci pentru plimbări, o sală de spectacole.

LACUL SĂRAT. La distanţă de 5½ km. de oraşul Brăila, se află staţiunea Lacul Sărat. Drumul se face cu tramvaiul sau cu trăsura. Băile şi nămolul din staţiune sînt indicate în afecţiuni ale aparatului locomotor şi ginecologic. De la Lacul Sărat se pot face excursii pe Dunăre, la Brăila şi Galaţi.

LIPOVA, din Regiunea Arad. Se află la 2 km. de oraşul Lipova. Apele sale sînt carbogazoase, feruginoase, bicarbonatate. In cură internă se folosesc în gastrite, afecţiuni hepatobiliare etc. Asistenţa medicală este asigurată de medici şi surori. Oamenii muncii veniţi la odihnă şi tratament au la dispoziţia lor un club, bibliotecă, sală de lectură şi de şah. Există şi cîteva terenuri de sport.

In staţiune se poate vizita muzeul de antichităţi. De asemenea — la o distanţă de 8 km. — se pot organiza excursii la ruinele cetăţilor Lipova şi Soimoş, construite acum 400 de ani.

M

MALNAŞ. Staţiunea Malnaş are gară locală pe linia Braşov—Sf. Gheorghe. Malnaşul este cunoscut în întreaga ţară datorită izvoarelor sale de apă minerală. Apele acestor izvoare sînt carbogazoase, alcaline, calcice, magneziene şi sînt folosite atît în cură internă (dispepsii şi gastrite hiperacide) cît şi în cură externă).

De la Malnaş se pot face excursii cu trenul la staţiunile balneare Tuşnad, Covasna, iar pe jos la Lacul Sf. Ana.

(Continuare în numărul viitor)

*) Vezi numărul 190 din 27 mai 1961

Cabana Postăvarul—Braşov

Jocuri distractive

ŞAH

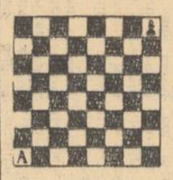

Pe o tablă de şah, aşa cum vă arată desenul alăturat, în colţul din dreapta sus se află un nebun. Vi se cere să mutaţi nebunul în punctul A (jos stînga) trecînd numai prin pătratele albe, *dar prin toate pătratele albe.*

LA VÎNĂTOARE

Doi taţi şi doi fii au plecat împreună la vînătoare, au împuşcat trei iepuri şi fiecare s-a întors acasă cu cîte un iepure.

Cum se poate explica aşa ceva?

TREI PATRATE EGALE

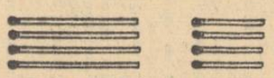

Din opt chibrituri dintre care patru sînt de două ori mai mari decît celelalte patru, vă invităm să alcătuiţi 3 pătrate egale.

PROPORŢIA DE APĂ

Două vase conţineau cantităţi egale de vin şi apă. O linguriţă de vin a fost introdusă în vasul conţinînd apă. O linguriţă din amestecul rezultat a fost introdusă în vasul conţinînd vin. Care este proporţia de apă din acest vas comparată cu proporţia de vin din celălalt?

MONEDE

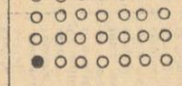

36 monede sînt aranjate în 6 rînduri a 6 piese. Scoateţi 6 monede, astfel ca rîndurile exterioare şi diagonalele să aibă numai cîte 4 monede. Care sînt monedele ce trebuie scoase?

ÎNTREBARE

— Acesta este nepotul meu, zise George către sora sa Maria.

— El nu este nepotul meu, îi răspunse Maria.

Cum se explică acest lucru?

Soluţiile jocurilor apărute în numărul 190

FLORI

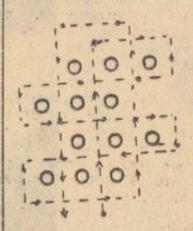

ÎN 9 LINII

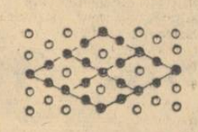

VRABIILE

Au fost două vrăbii.

ÎNTREBARE

Celălalt era mama primului.

MATTY ASLAN

GRĂDINA DE VARĂ

— Ospătar... faţa asta de masă e tare murdară!
— Vă rog să ne iertaţi, astăzi în mod cu totul excepţional n-a plouat!...

T. PALL

Critica... şi autocritica unora...

PAVEL ILIEŞ

— Înseamnă că s-a anunţat vizita unui grup de păminteni...

Fără cuvinte

E. ARNO

— Cred, nevastă, că contribuim cu televizorul şi mai mult la instruirea băiatului!...

G H I M P I

Unul de la peluză

„Haai!.. Trage!... Şutează!.., Aşa!... Bravoo! Mototolule!.. Huoo! Tiii! Să fi fost eu!... Arde-o!.. Arde-l!... Fii bărbat!.. Nici aşa, mă!... Uraa!.., Mă, ăsta-i fotbal, nu şotron!.. Goooi!.. Na!... S-au dus 12 rezultate exacte!... Mă, joacă mă, că-mi strici Pronosportul!... Aşa!... Ieşi mă de pe teren!... Trage în poartă mă, nu în tribună!... Tii!... Încă un gol!.. Vedea-te-aş înfăşurat în plasă!... S-au dus şi 11 rezultate exacte!.. Mi-ai mîncat ixurile, fir-ar să fie!... Mişcă mă din picioare, nu din mîini!... Întoarce capul, că fuge mingea după tine!... Ala e genunchi, nu-i minge!... Trage-i, că te-am trecut cu X!... Aşa!. Aşaa!... Nu aşa!... Mi-ai stricat tot Pronosportul!... Mă! Îţi baţi joc de buletinul meu? Mă joci la 0 rezultate? Ah!... Trage!... Mai tare!... Mai tare, nu mai sus, că nu tragi în poarta raiului! Ai feştelit-o! Joacă biza, nu fotbal! Trage! E prea mic terenul, hai? Săptămîna viitoare joc la Pronoexpres, că acolo nu depind de voi!...

Tocmai bun!

Contabilul şef: Tovarăşe şofer, am nevoie de maşină pentru cîteva curse urgente.

Şoferul: Sînt plecate pe teren, tovarăşe contabil şef. În garaj nu e decît maşina creşei, aceea cu „Atenţiune copii".

Contabilul şef: Perfect. Aia cu „Atenţiune copii" e tocmai potrivită, pentru că trebuie s-o aduc pe cumnată-mea cu copilul de la maternitate, s-o duci pe soţia mea la „Romarta copiilor" pentru cadouri, apoi să-i iei pe fiul meu de la Palatul Pionierilor şi după aceea să-mi aduci de la reparat aparatul de radio, că vrea fetiţa să asculte emisiunea „Noapte bună, copii!" Nici că se putea o maşină mai potrivită pentru drumurile astea!

Al. VIANU

Stiloul, cerneala şi creionul

(O fabulă cu morala în text)

Era — odată — un stilou
înfumurat din cale-afară...
Şi într-o seară,
în birou,
privind chioriş la călimară,
se lăuda — în gura mare
(lipsit cu totul de pudoare):
— „Nu este chiar aşa uşor
să fii un mare... matador!...
Exemplul meu e concludent:
ca literat proeminent,
sînt ocupat îngrozitor
şi scriu aproape permanent...“
Cerneala n-a putut răbda
o astfel de înfumurare
şi (roşie de indignare)
îi replicase cam aşa:
— „Nu mai vorbi prostii!...
Te ştiu
cît valorezi!... Nici o scofală
n-ai face fără de cerneală...
Eu sînt aceea care scriu...“
Creionul care asista
la cearta celor doi — zîmbea,
zicîndu-şi (dispreţuitor):
— „Ce să m-amestec!...
Treaba lor!“
Cînd însă devenise clar
şi nu-ncăpea vreo îndoială
că o să iasă... ciomăgeală,
gîndi că este necesar
să intervină prompt:
— „Greşiţi!

Constat că voi vă ciriiţi
şi vă împungeţi în zadar,
de vreme ce sînteţi sortiţi
ca să trăiţi nedespărţiţi
şi să munciţi în colectiv...“
Şi apoi, rîse corosiv,
luîndu-i strict peste picior:
— „Oricît aţi fi de consacraţi,
nu vi se pare că-l uitaţi pe...
scriitor?“

Mircea CODRESCU

FRED GHENADESCU

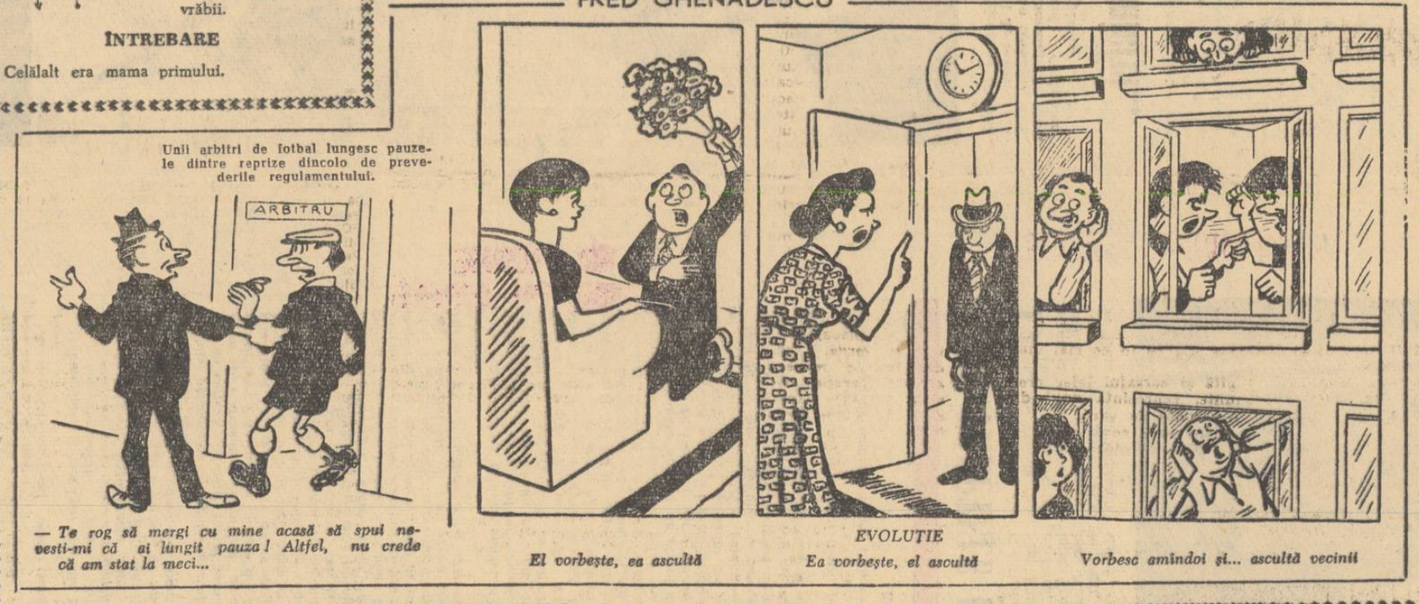

REBUS magazin

GHICITORI

ORIZONTAL: 1) Din pămînt mă nasc / În apă mor / La aer mă veştejesc / Şi la foc mă întăresc — Am un copac / Cu douăsprezece ramuri, / În fiecare ramură / Cîte patru cuiburi, / În fiecare cuib / Cîte şapte ouă 2) Merge moşul pe cărare / Cu o mie de ace în spinare — Cucuiata, vai de ea / Stă într-un vîrf de nuia 3) În ce mod? — Am o casă cu patru uşi: / Pe una intru / Şi pe trei ies de-odată 4) Frigarea de carne / Şi carnea de aur — O parte din enigmă! 5) În nuc! — Am o puică cucuiată / Stă-n cămară încuiată, / Nu-ş-ce-aş face s-o descui, / Să-i pun mîna pe cucui — Ghicită la sfîrşit! 6) Am o babă burduhoasă / Face casa luminoasă — Ansamblu muzical 7) A cui?! — Cine-i dobitocul / Ce păzeşte focul / Şi-şi spală cojocul? 8) Peste munţi şi peste mări, / Numai ochi licăritori — Fără pereche 9) Acum — Asprimi 10) Mame şi taţi... — Zeu cîmpenesc (mit.) 11) Aceea (pop.) — Îs mititel şi slăbuşor (pl.).

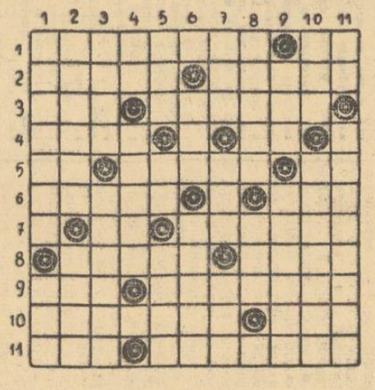

VERTICAL: 1) Rotocol rotund / Stringe păru-n fund — Ce nu poţi să cari cu sita? 2) A azvîrli — Cimiligă cimilea / Se leagă de om belea 3) Cureluşă unsă / Sub pămînt ascunsă (pl.) — Am o găinuşă pestriţă / Şi la coadă ferfeniţă 4) Am un cocoş: / Cu ciocul urzeşte / Cu coada împleteşte — Pîine plată 5) Scund — Poftim — Dacă-l iei de jos / Plînge; / Dacă-l pui jos / Tace 6) Campioni — Apa mă naşte, / Soarele mă creşte / Şi cînd nu văd pe mama, mor (pl.) 7) Cerb-lopătar — Soarele-l soreşte, / Vîntu-l răcoreşte / Găina-l înghiţeşte / Şi se prăpădeşte — Conifer 8) Aliaj de cupru şi zinc — Cărunt 9) În pădure născui, / În pădure crescui; / Acasă dacă m-au adus / Păzitorul casei m-au pus — Strigă Petrişor / Din coltişor / Să-l apere de găini / Că de ciine nu se teme 10) Lugojana — Lucrează la: „Pe lemn, apă / Pe apă, piatră, / Pe piatră, fier / Pe fier, carne“ 11) Natriu — Ciută mare / Şade-n cale / Şi aşteaptă carne moale (pl.).

D. BARTOLOMEU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MIC ŞI MARE

ORIZONTAL: Carabine — Om — Abecedare — A — Taburel — Por — Ace — Zetărie — Leghe — Acute — I — Io — P — Aba — Nu — Imense — U — Minat — Ataş — Ţigaret — Ato — Floricea — Or — Fire — Enormi.

INVITAŢIE LA DANS

ORIZONTAL: Romeo — Lăutar — Aram — Lumea — A — Decadent — Nud — Ulanova — Bani — Sobă — I — Tango — Err — Etre — AA — R — Uo — Ataş — RW — BS — Pan — Tăcea — Aimee — Vrea — G — Na — R — Păun — On — Veacul — Sile — Rem — Aisa — Ger.

LOCALITĂŢI

ORIZONTAL: Udă — Vin — Roca — Naţionalitate — Italian — Palat — Vară — Reţă — A — N — E — Eroi — A — Ursa — Rl. — Ir — Brunet — Sat — Apă — Sitar — Icia — Ain — Fiţe — T — Gros — Geo — Il — Ala — Stă — Graur — Ţară — O — Cămine — Ezitare — Latin.

OPERE

ORIZONTAL: 1) „Boris...“, cunoscută operă de Mussorgski — A-şi lua răspunderea 2) Personaj din „Don Carlos“ de G. Verdi — Personaj din „Cio Cio-san“, operă de Puccini 3) „...Arthur“, operă de H. Purcell — Celebru compozitor vienez, autorul operelor „Nunta lui Figaro“. „Don Juan“. „Flautul fermecat“ etc. 4) Mijloc de locomoţie — Operă de Flotov — Vocale 5) Literă grecească — Precis — Operă de Rameau 6) Numeral — Lanza şi Carussol 7) Membre ale corpului uman — Acela 8) Pronume — Editura de Stat — Foi de hîrtie 9) Lac în U.R.S.S. — „Ali, paşaua din...“, operă de Lortzing 10) Gen muzical de sine stătător, integrat uneori într-o operă, ca de exemplu „Faust“ de Gounod (pl.) — Altă operă de Lortzing 11) Operă de H. Purcell — Incursiune aviatică 12) Monedă japoneză — Aida faţă de Amneris — Nichel 13) „Adolf şi...“, operă de Dalayrac — Fir — „Fata din... — West“, operă de G. Puccini.

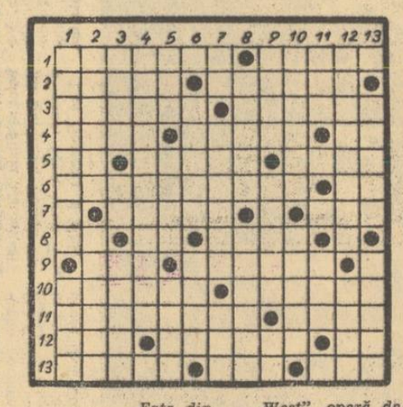

VERTICAL: 1) Operă de Gretry — Acoperiş capilar... 2) Cunoscută operă de Weber — Operă de Mascagni 3) Personaj din opera „Othello“ de Verdi — Consoane — „Paris şi...“, operă de Gluck 4) „Till...“, poem simfonic de Richard Strauss 5) Fluviul din Aida — O altă operă de Mascagni — Stat 6) ...Kapp, autorul operei „Cîntăreţul libertăţii“ — „Capra cu trei...“, operă romînească al cărui libret a fost luat din povestirea lui Creangă 7) Visarion Stănescu — Partea principală a unei opere — Personaj din „Maeştri cîntăreţi“ de Wagner 8) Întuneric în plină zi! — Cinstit 9) „Zemira şi...“, operă de Gretry — Balet de Alfred Mendelsohn — Notă muzicală 10) Operă de Haendel — Încă o operă de Flotow 11) Oraşel nordic în U.R.S.S. — Aceia (pop.) 12) Operă de Gounod — Operă de Dalayrac 13) Celebră operă de G. Puccini — Personaj din opera „Pescuitorii de perle“ de Bizet.

S. RADU

ŞAH

Meciul de şah cu R. S. S. Gruzină

Prima rundă. In aula Bibliotecii centrale universitare din Bucureşti s-au adunat din nou, ca în atîtea alte dăţi, iubitorii jocului de şah, dornici să-i vadă iarăşi la „lucru“ pe fruntaşii celor 64 de patrate, de data aceasta întîlnindu-se cu redutabila echipă a R.S.S. Gruzine.

Tradiţionalele saluturi, o uşoară apăsare pe butoane, se auă tic-tacurile ceasurilor de control. Jucătorii cu albele fac prima mutare şi iată că spectacolul şahist la opt table (patru seniori, un junior şi trei jucătoare) a început.

Privirile aleargă în special la tablele de demonstraţii ale partidelor jucate la masa întîia şi a cincea — unde Victor Ciocîltea şi respectiv campionul ţării Florin Gheorghiu (acesta figurează ca junior) întîmpină rezistenţa dîrză a fostului finalist din campionatul U.R.S.S., Gurghenidze, şi a lui Djindjihaşvili. Curînd, ochii aleargă şi la celelalte table şi spectatorii încep să fie foarte ocupaţi cu analizele: se joacă „tare“, apar poziţii ascuţite, de mare luptă.

Spre necazul arbitrilor, un murmur străbate sala. Ce s-a întîmplat? Elisabeta Polihroniade e de vină... In poziţia de mai jos, care a rezultat după mutările 1.e4,c5 2. Cf3,e6 3. d4,c:d 4. C:d4,a6 5. Cc3,Dc7 6.a3,Cf6 7. f4,d6 8. Ne3,Ne7 9. Df3,Cd7 10. Nd3, b5 11 0—0. Nb7 12. Tae1, 0—0 13. Dh3, Cc5 14. Nf2, d5 15. e:d, 16. C:d3, C:d5, Polihroniade a găsit o continuare energică, cu sacrificiu, dintr-acelea mult gustate de spectatori.

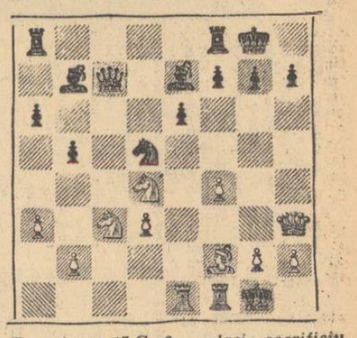

Ea a jucat 17.C:e6 — clasic sacrificiu în acest tip de deschideri — şi fireşte că adversara ei, Gaprindaşvili a refuzat acest dar — adevărat cal troian care ar fi dus-o repede în poziţia pierdută. Ea a jucat Dd7 şi partida a continuat 18.C: d5, D:d5 19.Cc7 (unii spectatori au considerat că aici ar fi fost decisiv C:g7 — analiza urmează să confirme) Dd6 20. C:a8, T:a8 şi, după o serie de complicaţii, Polihroniade a reuşit pînă la sfîrşit să decidă partida în favoarea ei. A fost primul punct înscris de reprezentativa noastră — un motiv de satisfacţie pentru spectatori. Spre deziluzia acestora, însă, pierde Nicolau, Soos nu poate face decît remiză cu Ghiorgandze, iar, după trecerea a cinci ore de joc, arbitrii pregătesc cinci plicuri în care sînt trecute mutările în partidele care s-au întrerupt.

Aşadar, cinci ore de încordare n-au fost îndeajuns pentru terminarea întîiului tur. A doua zi, dimineaţa, la reluare, au fost necesare alte cîteva ore.

Ciocîltea şi Gheorghiu au continuat să fie în atenţia generală. Trecînd prin poziţii uneori pe muche de cuţit, ei au reuşit să aducă 1½ puncte din 2 posibile, dovedind o formă bună. Gheorghiu l-a învins la o manieră frumoasă pe adversarul său. După multe complicaţii, în care la un moment dat a avut o calitate în minus şi s-a aflat supus unei puternice presiuni la care a avut însă suficiente resurse pentru ripostă, Gheorghiu a valorificat bine forţa unor pioni înaintaţi, iar partenerul său s-a văzut nevoit să-i schimbe pe o figură. După cîteva mutări, jucătorul gruzin a fost silit să cedeze.

Partea finală a partidei Gurghenidze—Ciocîltea prezintă interes. Jucătorul gruzin a avut un turn în plus, dar ameninţarea de transformare a unui pion aflat pe h2 l-a obligat după multă gîndire să renunţe la piesă şi să intre într-un final de dame cu un pion în plus, pe care nu l-a putut ciştiga. (Alb: Rc1, Dh2, p.b3. Negru Rf5, De4).

O luptă grea s-a dat şi în partida Drimer-Sişov. Reprezentantul nostru a jucat bine în jocul de mijloc, a obţinut doi pioni în plus dar s-a ajuns într-un final cu nebuni de culori diferite în care sentinţa teoriei finalurilor e categorică: remiză!

După patru runde, meciul s-a terminat la egalitate 16—16. La băieţi a învins echipa noastră cu 11—9, la fete am fost învinşi cu 5—7. Turul doi l-am ciştigat cu 5½—2½, turul trei s-a terminat egal 4—4. iar tururile unu şi patru le-am pierdut cu 3½—4½ şi 3—5. Cele mai bune rezultate le-nu obţinut în ordine: Gheorghiu 3½ puncte din 4, Perevosnic 2 puncte din 3, Ciocîltea şi Ghiţescu (2 din 4), Drimer, Soos şi Teodorescu (1½ din 3) etc.

U. V.

15 MAI — 15 IUNIE

LUNA ÎNCĂLŢAMINTEI DE VARĂ

Încălţăminte de vară:

uşoară, flexibilă comodă, ieftină

găsiţi în magazinele comerţului de stat

Nu uitaţi!

15 mai — 15 iunie

LUNA ÎNCĂLŢAMINTEI DE VARĂ

Redacţia: Piaţa Scînteii, Tel. 17.60.10. Administraţia: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Case Scînteii „I. V. Stalin“

SPECTACOLUL
magazin

MAXIM STRAUH: „Cea mai mare bucurie din viața mea de actor“

Simplu, amabil și operativ, Maxim Ștrauh a acceptat întîlnirea pe care i-am rugat să mi-o acorde într-una din diminețile trecute și iată-mă, cinci minute după ce-i auzisem glasul în ghiocul receptorului, sunînd, nu fără emoție, la apartamentul cunoscutului actor.

Imi deschide chiar Maxim Maximovici, în a cărui vorbire nu-mi este greu să recunosc vocea interpretului lui Lenin din „Omul cu arma“ și „Povestiri despre Lenin“, impresie întărită și de gesturile repezi și scurte cu care mă îmbie să trec prag ul : „Intrați, vă rog; simțiți-vă ca acasă...“. Glasul și gesticulația energică și expresivă sînt singurele trăsături care trădează, în omul din fața mea, artistul a cărui memorabilă creație a fost distinsă cu premiul care poartă numele celui pe care l-a întruchipat pe scenă și pe ecran... Incolo, nici o asemănare ; gazda poartă ochelarii „pince-nez“, desuetul unei frunți ușor ridate, peste care atîrnă tinerețe șuvițe de păr inspicat.

„Teoretic“ convorbirea ar putea să începă ; practic îmi este dificil să o abordez ; telefonul sună necontenit, iar soneria anunță noi vizitatori : colegii de la radio cer voie să înstaleze magnetofonul și pînă la urmă toată discuția se desfășoară sub „focul“ unei multiple solicitări, căreia artistul ște să-i țină piept cu disponibilitate și prezență de spirit.

Incep cu o invitație la aduceri aminte...

— Știu că ați avut fericirea că cunoașteți o seamă de figuri de primă mărime ale culturii ruse, datorită împrejurării că încă înainte de Revoluție, frecventați casa lui Dmitri Teleșov, în care se adunau în fiecare miercuri Gorki, Șaliapin, Serafimovici... V-am ruga să evocați unele momente deosebite de aceste întîlniri...

— De fapt nu prea văd ce aș putea să adaog — suride Ștrauh — văd că aveți o memorie care poate rivaliza cu succes cu aceea a omului ajuns la vîrsta cînd începe să-și facă bilanțul amintirilor...

— Memoria de care vorbiți nu este un merit al meu, ci al... monografiei semnate de Turovskaia și Medvedev, pe care am răsfoit-o azi dimineață la bibliotecă...

— La asta nu m-am gîndit... Atunci continuați vă rog... după monografie...

— Vorbiți-ne despre Einsenștein, în ordinea de idei a cunoștințelor celebre...

— Mi-a fost prieten din fragedă copilărie, prin faptul că și părinții noștri, medicul Ștrauh și inginerul Eisenștein, erau buni prieteni. La o vreme ani făceam amîndoi teatru : „Pasărea albastră“ de Maeterlinck. Despărțiți unul de altul în timpul războiului civil, ne-am regăsit la începutul celui de al treilea deceniu, amîndoi înflăcărați de ideile revoluției, gata să-i închinăm vigoarea tinereții noastre și, în același timp, hotărîți să ne consacrăm cu toată seriozitatea Thaliei. In acești ani am lucrat în așa-numitul „Primul teatru revoluționar“, eu ca actor, Eisenștein ca pictor decorator. Bilanțul activității noastre comune numără vreo patru premiere și un bagaj de amintiri amuzante și instructive. Amuzante în perspectiva înțelegerii mature și a experienței de astăzi... Pe atunci, în dorința de a rupe cu formele osificate ale artei dramatice, credeam că vom „revoluționa“ teatrul jucîndu-pe Ostrovski în manieră de circ. Eu însumi, pentru un astfel de spectacol, m-am ras în cap și am învățat acrobație... Dar asemenea experimente excentrice nu aveau darul să ne satisfacă, nici pe mine, nici pe Eisenștein. Curînd ne-am îndreptat spre film. Timp de cîțiva ani, pînă la întrarea mea în Teatrul lui Meyerhold, am lucrat împreună cu Eisenștein ca actor (în „Greva“) și mai ales ca asistent de regie. O experiență deosebit de instructivă a fost pentru mine găsirea interpreților neprofesioniști pentru filmele lui Eisenștein, „Crucișătorul Potemkin“, „Vechiul și nouul“, „Octombrie“, sarcină care îmi revenea în întregime. După cum știți, în filmele de început Eisenștein, folosind în mică măsură actorii profesioniști, se îndrepta spre înfățișarea eroilor colectivi, prin mijlocirea oamenilor simpli, particip anți ei înșiși la evenimente. M-am dăruit cu pasiune muncii de descoperire a acestor eroi anonimi, ajutat în mare măsură de înclinația mea pentru pictură, căutîndu-mi personajele în cele mai diverse locuri : fabrici, instituții, la plajă, în magazine sau pur și simplu pe stradă. Nu era doar o pură exersare a ochiului, a simțului plastic ci, în primul rînd, o școală a cunoașterii oamenilor, a aprofundării de roluri pe care aveam să le interpretez de-atunci încolo pe scenă și pe ecran.

— Sfîrșitul războiului dumneavoastră se leagă de întrebarea pe care v-o pregăteam... V-am ruga să ne vorbiți despre marele rol al carierii dumneavoastră actoricești, rolul care v-a adus, în 1959, Premiul Lenin...

— Oricît ar părea de curios, eu care l-am interpretat pe Lenin pe scenă și în film, nu am avut fericirea să-l văd niciodată. E drept, de persoana lui îmi leagă una din cele mai scumpe amintiri ale tinereții mele. Odată, în timpul războiului civil, filînd ostaș în trupele de transmisiuni, mi-a revenit onoarea de a duce la Taşkent un pachet din partea lui Lenin. Cine ar fi putut crede că curierul care citea cu emoție adresa, scrisă într-o caligrafie cunoscută de pe atunci nouă tuturor, va fi chemat să înfrîngă, cu milioacele artei actoricești, imaginea ștampă a lui Ilici ! Peste cîțiva ani am asistat la prima încercare de a aduce pe ecran chipul lui Lenin. In filmul „Octombrie“ al lui Serghei Eisenștein trebuia să apară într-un scurt episod Vladimir Ilici Lenin. Pentru a-ceasta, după multe căutări, am descoperit un muncitor care semăna leit cu Lenin, un anume Nikandrov. Mi-a revenit sarcina de a-l pregăti pe Nikandrov pentru film, i-am procurat întreaga documentație, munca de veditâ extrem de utilă pentru cea ce aveam să fac eu însumi mai tîrziu.

In 1937, cu prilejul celei de a 20-a aniversări a Revoluției, oamenii de artă sovietici și-au propus să înfățișeze întîia dată pe scenă și în film, în roluri de amplă cuprindere, figura lui Vladimir Ilici Lenin. Alunci au apărut piesa „Adevărul“ a lui Korneiciuk, „Omul cu arma“ a lui Pogodin, filmul „Lenin în Octombrie“.

Lucram la Teatrul Revoluției și știam că regizorul N. Petrov caută un interpret pentru rolul lui Lenin din piesa „Adevărul“ dar nu-mi trecea prin cap să mă gîndesc la acest rol. Intr-o zi, însă, mi-a fost adus la cunoștință că sînt chemat la telefon de către regizor. Cînd am auzit vocea lui Petrov, mi-a trecut prin minte că, poate, a aflat de unele încercări ale mele de a mă machia ca Lenin, pentru a-mi face fotografii și a-mi da sfaturi. Cînd am ajuns la teatru, Petrov mi-a spus că mă invită la o lectură a piesei, fără a-mi preciza însă rolul pe care mi l-ar fi destinat. Cînd am început lectura, mi-am dat seama că Petrov mă ascultă cu atenție deosebită, dar nu-mi trecea prin cap că mă ascultă în calitate de viitor Lenin. Cînd am terminat, Petrov mi-a spus : „Ați fost foarte bun, dar nu vă pot da rolul lui Lenin“. Am rămas uimit și dintre toți cei mai mirat am fost eu...

După ce mi s-a încredințat acest rol — **își continuă istorisirea M. M. Ștrauh** — am început să mă pregătesc. Căutam oameni care l-au văzut și au stat de vorbă cu Ilici. Copleșindu-i cu întrebări, colindam sălile Muzeului Lenin, puneam să mi se proiecteze jurnalele de actualități, cadru cu cadru, căutam să-l prind intonațiile vocii, după discuri. citeam lucrări literare în care era vorba despre Lenin, îl studiam chipul după picturi, sculpturi, fotografii. Nu vă puteți da seama cît de mult poate să vorbească o fotografie atunci cînd știi s-o privești.

In sfîrșit a sosit și ziua premierei... Cînd am apărut pe scenă sub înfățișarea lui Lenin, s-au stîrnit niște aplauze care făceau să se cutremure sala. Apoi s-a lăsat o tăcere de piatră — toți voiau să nu le scape nici un cuvînt... La acest spectacol am simțit prima dată ce înseamnă tăcerea în teatru și cum anume poate ea să emoționeze, să înspire și să trezească un mare elan creator la actorul de pe scenă...

La unul din spectacole a asistat Nadejda Constantinovna Krupskaia care, după ce l-a văzut și pe Șciukin în rolul lui Lenin, avea să scrie în Pravda“: „Aminteri actori, și Ștrauh și Șciukin, au izbutit să ni-l arate pe Lenin la tribună. Deseori în vocea lui Ștrauh răsună chiar intonațiile lui Lenin“...

Peste cîtva timp regizorul lutkevici mi-a propus să joc în filmul „Omul cu arma“.

Interpretarea rolului lui Lenin mi-a adus cea mai mare bucurie în viața mea de actor, mi-a însuflat în cel mai înalt grad conștiința răspunderii profesionii noastre.

Telefonul sună din nou. **Ștrauh se ridică să răspundă aruncîndu-și o clipă privirea cercetătoare pe geam (cu cîteva minute mai înainte îmi împărtășise dorința de a ieși la plimbare). Inevitabil, discuția se apropie de sfîrșit.**

— Ce proiecte de viitor aveți ?

— Aș vrea să scriu o carte de amintiri...

Ștrauh îmi prezintă soția :

— Faceți cunoștință : Iudith Glizer, colaboratoare apropiată a lui Eisenștein, în prezent interpreta rolului titular din „Mutter Courage“.

Noua cunoștință solicită un interviu suplimentar dar din păcate celelalți confrați, prezenți în cameră cu întrebările lor, dau semne de nerăbdare. Maxim Maximovici mă conduce până la ușă, exprimîndu-și regretul că din pricina timpului nefavorabil n-a reușit să cunoască Bucureștii așa cum ar fi dorit... Ne despărțim cu o glumă rostită pe tonul cel mai serios cu putință.

— Aș vrea să vă rog să-mi faceți un serviciu... Luați măsuri să nu mai plouă... La revedere...

Boris BUZILĂ

Compozitorul Elly Roman, împreună cu Dorina Drăghici, Gigi Marga și Mircea Nemens, la „Casa ziariștilor“

Fotografia : N. SCARLET

Filme documentare

Săptămîna cititorilor noștri o serie de filme documentare interesante, producții ale studiourilor românești și străine, care pot sau vor putea fi urmărite pe ecranele noastre în aceste luni de vară. „Libertate pentru Congo“, producție a studioului românești „Al. Sahia“ (un act — 10 minute de proiecție) redă aspecte ale protestelor oamenilor cinstiți de pretutindeni împotriva crimelor săvîrșite de imperialiști în Congo. Mai multe secvențe arată aspecte de la mitingul tineretului muncitor și studios din București. Foarte interesant reportajul filmat „Primul om în cosmos“ (1 act — 4 minute) asupra senzației stîrnite de vestea extraordinarului zbor al lui Iuri Gagarin. Tot studioul „Al. Sahia“ a realizat un reportaj despre viața unui sat colectivizat, comuna Stoicănești (2 acte — 16 minute). Victoriile echipelor românești de handbal, cele mai bune din lume, au prilejuit studioului „Al. Sahia“ tema unui documentar intitulat „Campionii handbalului“ (2 acte — 18 minute). Studiourile sovietice de filme documentare prezintă două remarcabile creații intitulate „Aminteri dorge de pămînt“. Un film de scurt metraj, pe o temă științifico-fantastică, ațît de gustată de copii și tineret, „Murzilka pe satelit“ (2 acte — 20 minute) imaginează întîmplările gazetarului Murzilka, în jurul anului 2.000, într-o misiune în Cosmos.

Pentru lucrătorii din agricultură, documentarele interesante „Legume în sere și răsadnițe“ („Al. Sahia“ — 2 acte), „Mana viței de vie și combaterea ei“ (studiourile din Sofia — 2 acte), „Roșii fără arac“ (idem — 1 act).

IN STUDIOURI· PE ECRANE

● NATURA — ingenioasă, regizorul — un american, interpreții principali (americanul Jack Palans, suedeza Anita Eckberg, italienii Antonella Lualdi, Franko Silva, francezul Pierre Cressoy) iată cîteva elemente ale filmului ce se turnează în Iugoslavia și care relatează încercarea hoardelor lui Gingis Han de a pătrunde în Europa.

● CUNOSCUTUL producător de filme Arthur Rank s-a gîndit la următorul procedeu, prin care încearcă să diminueze efectele crizei cinematografiei britanice : firma sa a deschis în orașul Watchester un cinematograf în imediata apropiere a unui garaj — stație de alimentare cu benzină. O placardă mare în fața cinematografului glăsuiește „Cînd veți ieși din cinematograf, automobilul dv. va fi spălat, gresat și cu rezervorul plin“.

„Invitații noștri“...

Astfel se intitulează manifestarea cultural-artistică ce se organizează în fiecare joi după amiază la Casa Ziariștilor. Pînă acum s-au desfășurat două asemenea manifestări. Prima a constituit un medalion muzical al compozitorului Elly Roman. El a prezentat numeroase lucrări din creația sa, bucățile fiind interpretate la pian de compozitor și de cîntărețiii Dorina Drăghici, Gigi Marga și Mircea Nemens. In joia aceasta și-au dat concursul, în cadrul unui reușit program, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu și Zzi Șerban.

Concurenți la cel de al II-lea concurs internațional „George Enescu“

De sus în jos : Roman Santana Cărdenas (Cuba), student la Conservatorul municipal de muzică din Havana, secția canto; Bruno di-Meo (Franța), absolvent al secției de pian a școlii normale de muzică din Paris, clasa Alfred Cortot ; Giampier Luigi Germano (Italia), pianist

Dialog în fața premierei...

La unele dintre repetițiile Teatrului de Operă și Balet al R.P.R. am cunoscut zilele trecute pe cîțiva eroi ai epocii domniei Mariei Stuart. Datorită străduinței depuse de pictorul scenograf Ion Ciapan, palatul Ravenhood ne-a primit cu sobrietatea sa într-unul din fastuoasele saloane unde cîțiva nobili îmbrăcați în costume de muschetari stăteau, gata să tragă spadele, la o discuție dusă pe un ton... muzical. Descinsesem într-un moment critic pentru viața Luciei di Lammermoor. Nefericita eroină a lui Donizetti care, cu cîteva clipe înainte semnase, sub presiunile fratelui ei, actul unei căsătorii impuse, avea să înfrunte privirile iubitului ei, Edgardo, înconjurat de un grup de muschetari, streciați cu forța în palat. Un zăngănit scurt și spadele sînt gata să se încrucișeze dacă n-ar interveni... regizorul EUGEN CROPSEANU

— *Ia-o de la început, Iliescu!*

Dar mai înainte ca interpretul să reia partitura, regizorul ne observă...

— *Ceea ce aș vrea acum* — ne declară el — *este celebrul sextet, una dintre scenele cele mai dramatice și atrăgătoare prin frumusețea melodiei ale operei „Lucia di Lammermoor“. Această lucrare ne-a atras prin plasticitatea continuității ei muzical și prin libretul cu care a fost inspirat de cunoscutul roman al lui Walter Scott. In montarea acestui spectacol am urmărit în primul rînd să reliefez bogatul conținut de idei al acestei creații a romantismului italian de operă, prin evidențierea fundalului social al dramei, a sensului conflictului ce angrenează țipuri umane antagonice ca aspirații și structură sufletească. Cu o echipă tînără de interpreți, printre care: Lelia Cîncu, Magda Ianculescu, Matilda Onofrei (Lucia), Octavian Naghiu, Constantin Iliescu, Cornel Rusu (Edgardo), Dan Iordăchescu, David Ohanesian, Ladislau Konya (Enrico), Nicolae Rafael, Nicolae Florei, Jan Hvorov (pastorul) și alții am căutat să valorificăm cît mai bine cadele posibilități pe care opera le oferă artei interpretative vocale.*

M. DAMIAN

REFLECTOR

Circul

Cu-ntr-un miraj, pe locul fostei propi Tonola a apărut un parc cu iarbă de sticlă, cu brazi și lac, cu lumini izbucnite din pămînt și căciuli de neon. In mijloc, o ciupercă de cristal : noul circ. Sub cortul de beton 2000 de oameni au salutat apariția gladiatorilor, a acrobaților și-a clovnilor vechi de cînd lumea. Magazia de lemn și pînză ciuruită de ploi va rămîne o amintire romantică pentru spectatorul de astăzi, invitat în fotoliu de plastic să asiste la dansul cailor dresați. Circul a devenit teatru, cu reflectoare numeroase, cu piese artificiale, cu ridicarea unui podium din pămînt și cu nașterea ghețiței la comandă. Dintr-o noapte, dispecerul șef aruncă asupra arenei basmele luminii negre și oamenii înghițiți de întuneric reapar în chipul umbrei tatălui lui Hamlet, purtînd costume de fosfor.

Animalele țigărite de altă dată, cu blana mîncată de rîie, cu coapsele arse cu fierul roșu, „manajerul“ de la intrare, răgușit în pîlnia de tablă prin care lumea era chemată să vadă nemaipomenitele isprăvi ale cutărui dresor, vor fi găsiți de aici înainte numai în cărți. Cămila stă în grajduri încălzite cu gaze, iluminate fluorescent. Costumul peticit al ajutoarei iluzionistului, scamatorul pus de pe cap, căzînd, gîlgîind în fața spectatorului la prezentarea către public, sînt astăzi o tristă amintire. A dispărut și primejdia părinților șubrede care țineau frînghiile roase, cu ajutorul cărora echilibriștii urcau mai aproape de moarte.

Acest dar feeric făcut unor oameni braci inspiră pana.

Trebuie lăudată mai întîi fantezia arhitecților, gustul lor și măestria zidarilor. Fe două discuri de ciment, cu niște solzi au fost ridicate tribunele care adăpostesc sub ele foaierele. Vizibilitatea este perfectă. Tîntecul acoperișului capitonat dă ulcelații cîntecelor și treptelor o formă aplauzele într-o furtună de sunete plăcute auzului. Circul devine o odaie mai mare în care artist și privitor stau aproape.

După prezentarea întregului ansamblu, cu baletiști cu tot, un tors de gimnaști ridică turnul de trupuri, într-un efort armonios. Piramidele umane au forță și plasticitate. Petrecuți de laudele mînilor celor de față, gladiatorii lasă loc cailor cu pampon. In pocnete de bici ei închipuie o horă iute. Niște copii, băieți și fete, se cațără pe culele frînturi, se svîrlă de-acolo și iar aterizează pe șalele prinitoare ale animalelor.

Pe urmă vin doi clovni care-și dau palme ca toldeauna și lumea rîde. Există un umor clasic al circului, indispensabil. Intre timp, deasupra presului galben s-au întins corzile unei piese imense. Zburătorii în costume purpurii, verzi și albastre, ocolesc cu trupurile lor, pornite mereu mai în sus. Brațele se deschid și se string, căderea e cînd dreaptă, cînd rostogolită. Exercițiul are eleganță și nu obosește pe nimeni. Parcă o podea elastică svîrle spre cupolă fantome în tricouri.

A sosit și clipa saltului mortal. Orchestra a tăcut. Sus, pe trapez au apărut neînfricații săritori. Intre ei și „stingaciul“ cu baston care este de fapt un foarte abil plutitor între frînghiile cu stanoage date cu sacîz. Timpul se scurge pe nesimțite. După pauză, între grații, iată leii și panterele cu ochi șireți. Arena e stăpînită de o femeie cu bici. Cruzimea fiarelor se potolește cu grație și nu de puține ori ne temem pentru îndrăzneala tinerei fete blonde. Cînd răsuflăm ușurați, a apărut Josefini, furîndu-ne atenția și batistele din buzunare, cu o iuțeală de mînă ce stîrnește rîsul. Dintr-o plimbare dincolo de cercul de lemn al arenei, iluzionistul se întoarce cu o recoltă de cesuri și portiziuturi în stare să-l facă invidios pe orice om de meserie. Redistribuirea lucrurilor are loc în hazul general, spre uimirea victimelor, gata să aplaude.

Inainte de final : saltirile la bascula. Uluitoare precizie, uluitoare execuție. Grupuri de oameni plutesc în aer și aterizează în fotolii sau pe umerii altora. Piramida în patru este excepțională și mîinile nu se ostenesc.

Spre miezul nopții, afară, privim încă odată casa minunilor în care vor intra de aici înainte alte zeci de mii de oameni. Circul trăiește vîrsta lui de aur.

Eugen BARBU

Aproape 200...

Mai întîi au fost ciția... Astăzi sînt aproape 200...

La început unora li s-a părut greu, chiar imposibil de a cînta și de a apărea pe scenă. Acum — cu toții — își lăuresc visuri mari, participă cu insuflețire la concursuri și sînt bine cunoscuți și îndrăgiți în tot raionul. E vorba de membrii corului căminului cultural din comuna Fierbinți, Raionul Urziceni, regiunea București. La al VI-lea concurs al formațiilor artistice de amatori, corul acesta, condus de profesorul Petre Smărăndescu, a fost selecționat pentru faza interregională. E o performanță cu care se mîndrește fiecare...

Am stat de vorbă cu mulți dintre membrii corului, în majoritate colectiviști de la gospodăriile agricole colective „Drumul lui Lenin“, „Răsăritul“, „Nicolae Bălcescu“, „Înfrățirea“, „Zorile socialismului“. Sînt artiști amatori din Fierbinți sau din satele apropiate. Fundul Dancului, din Satul Nou sau Gorcii de Jos. Am cunoscut pe Alexandru Stan și pe soția sa Vasilica Stan, pe Vasile Ciobanu, Eleonora Ciobanu, Ariadna Ciobanu, — o altă familie de cîntăreți —, pe Elena Barbu, Gh. Dedu, Georgiana Birsa și pe cîți alții care ne-au vorbit cu mare entuziasm despre activitatea lor.

— Corul nostru își împrospătează mereu repertoriul mai ales cu prelucrări din folclorul local — ne spune profesorul Petre Smărăndescu. Printre acestea se numără cîntecele : „In colectivă“, „Drum luminos“, „Frunzuleană gentiană“, „Hai Mărie în sezătoare“, „Jocul de sărbătoare“, „Hora colectiviștilor din Fierbinți“, „Sîrba din Fierbinți“, „Chindia din Stoenești“, „Hora peste picior“, „Dura“. In programul corului căminului cultural din comuna Fierbinți figurează de asemenea cîntece de masă precum și piese din repertoriul clasic. Trebuie să știți că dintr-un mic taraf am reușit să alcătuim o orchestră care astăzi numără mai bine de 30 de persoane. In raion oamenii muncii ne așteaptă cu bucurie să venim în mijlocul lor și de aceea facem deplasări cu regularitate.

S. N.

„PE TREPTELE REVISTEI“ LA DEVA

De curînd, Teatrul de Stat de estradă din Deva a prezentat premiera spectacolului „*Pe treptele revistei*“. Distribuția cuprinde printre alții pe Dinu Iancu, Margareta Grădinaru, Lucian Radulian, Fiorela Toma, Rodica Luca, Ana Dorian, Valeriu Georgescu, Puiu Coban, Nina Dontov, Teodora Ignat, Mihail Ion, Trio-Caban, Melania Martin, Retta Marga, Katy Dell'Agnolo. Soliștii corpului de balet : Silvia Catană, Titus Burduceа, George Tîrnăveanu, Coca Ignat Tuș, Ene Georgeta și alții.

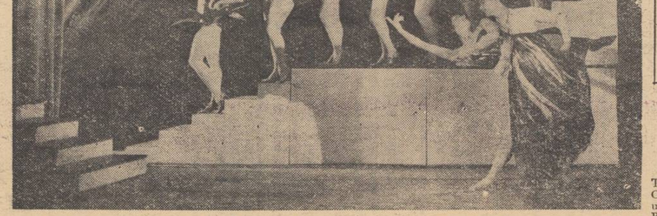

Scenă de balet din spectacolul „Pe treptele revistei“, la Teatrul de Stat de estradă din Deva.

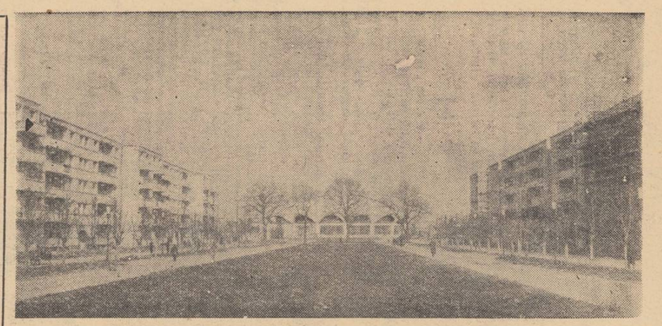

Noul Circ de Stat și Aleia Tonola, cu blocuri de locuințe, care-l încadrează

Sub cupola noului circ

Oprem'eră ca atîtea altele. Orchestra atacă uverture, luminile se sting. In raza reflectoarelor apare în manej bătrînul clown, pe chipul căruia anii au așternut tristeți din alte vremi... Prima bătaie de gong își stinge ecoul sub cupola noului circ. Vor în felege oare cei peste două mii de spectatori, obișnuiți cu modernele săli de spectacole și concert ale Capitalei, rezonanța unică a acestui gong obișnuit pentru „circarii“ de astăzi ?

La Circ... / Un accident banal / Un acrobat, / Un salt mortal / Și... Acrobatul nu s-a mai sculat...

Versurile amare ale lui Minulescu se pierd undeva departe, ele răsună fără ecou sub cupola noului circ. In acest așezămînt modern, viața și creația artistului cunosc cu totul alte condiții de dezvoltare.

Vizitam pe rînd cabinele confortabile pentru nu mai puțin de o sută de actori. E multă lumină și căldură în aceste încăperi, dotate cu tot ceea ce este util pregătirilor dinaintea spectacolului. In preajma lor, o sală de repetiție înzestrată cu aparatura necesară exercițiilor fizice ; dușurile, frizeria, bufetul, foaierul actorilor, — completează cerințe curente despre care însă, în trecut nu pomenea decît poate clovnul, în glumele sale din culise...

Dar printre slujitorii Circului se numără nu numai artiștii. Locuind atîndată lîngă cupola oamenii, animalele circului îi însoțeau cu credință și blîndă supunere de-a lungul și de-a latul țării, lată-le acum și pe ele, statornicite într-o menajerie care le protejează viața dăruită arenei ; e o sală înaltă, spațioasă, cu geamuri mari prin care privirile curioase le vor putea admira oricînd ; la capătul sălii constructorii au prevăzut un spital și o bucătărie specială pentru animale. Totul este acum gata să-și primească... gazdele. Dar oaspeții ?

Oaspeții vor intra pe cele patru uși de cristal, așezate parcă anume spre cele patru zări către care circarii altor vremi porneau în căutarea publicului. De-acum încolo, publicul va veni la circul cu clădire și adresă fixă. Copiii nu vor mai privi prin crăpătura unui perete de postav, ci prin vitrina circulară de cristal, care înconjoară ca un inel foaierele spre revărsarea de lumină a candelabrelor — sputnici din tavan. Apoi, pășind mărunt pe treptele de mozaic și marmură, își vor afunda ghetușele în puful imenselor mochete, în stare să păstreze liniștea necesară unui adevărat spectacol.

SECRETELE UNEI ARENE...

Căci, într-adevăr, marile lumini ale artei circului abea acum se vor aprinde. Lăcașul nou pretinde, prin el însuși, alte exigențe, printre care cea mai de seamă este, neîndoielnic, trecerea de la programul cu „numere“ disparate, la spectacolul cu tablouri de ansamblu, capabile nu numai să sublinieze amploarea, frumusețea și diversitatea artei circului, dar și maturitatea ei. Căci, pe suportul trainic al ansamblului, lucrînd armonios și ritmic, solistul are mult mai multe posibilități decît în evoluții solitare, în manej sau în cupolă.

Pentru a crea această perspectivă grandioasă artei, constructorii au depus, la rîndul lor, străduințe și talent. Au construit o minunată sală în amfiteatru circular, cu peste două mii de locuri, ingrijind și de o perfectă vizibilitate. Acum, din înălțimea cupolei, la 22 de metri de-asupra solului și pînă în manejul cu diametrul de 13 metri (care va dispune și de un ascensor de coborîre în subsol), privirile îmbrățișează nestingherite totul. Un număr de trei scene, dispuse în terase, completează posibilitățile de evoluție ale ansamblului. In tot cuprinsul sălii, vizibilitatea și buna audiție sînt facilitate de cele peste 140 de reflectoare și numeroase megafoane dirijate, separat, de la cabine speciale. Iar în afara sălii, spectacolele vor putea fi retransmise de la cabina specială de televiziune.

...ȘI ALE PREMIEREI

O premieră ca atîtea altele ? Nicidecum. O premieră care exprimă bucuria și entuziasmul artiștilor de circ, recunoștința lor față de partid care le-a făcut acest dar, neprețuit îmbold spre o mereu mai deplină slujire a poporului. Și, cu toate că spectacolul se cheamă „Fantezii de circ“, el nu e doar o simplă reverie. Pe canavaua secolelor ce le străbat într-o seară, artiștii circului țes din emoție și virtuozitate imaginea încrederii în viața nouă, fericită, pe care o trăiesc fără să uite ce au suferit înaintașii lor, și în același timp, credința lor nestrămutată în viitor. Prin arenă trec, rînd pe rînd, care romane și gladiatori, maeștri ai saltului și echilibristicii, oameni plutind în spațiul astral, într-un lureș armonios de trupuri evoluînd pe muzică sub ochii uimiți ai spectatorilor...

★

De sub bereta lui albastră, noul circ suride liniștit în lumina soarelui primăvăratec și parcă ne șoptește o altă chemare decît cea binecunoscută : „Ce-i afară zugrăvit...“. Ei bine, circul nou, a încetat de-acum să fie o fericită reverie. E cum s-ar spune, VIU ȘI NATURAL !

Eugen ATANASIU

Două brigăzi

Tesătoria „Elena Pavel“ și I.I.S. „Macul roșu“. Două întreprinderi complet diferite. S-ar părea deci că ele nu se vor întîlni niciodată în cadrul unui schimb de experiență. Și totuși muncitorii și muncitoarele acestor întreprinderi și-au vorbit despre activitatea și preocupările lor de fiecare zi, prin... brigada lor artistică.

Prima întîlnire a fost acasă la „Macul roșu“. Echipa artistică a țesătoriei „Elena Pavel“, compusă din Gh. Hropciuc, Mihai Muscalu, Teofil Bercea, Veturia Mihăescu, Niculae Enache, Francisc Croiac și Alexandru Bețoiu a fost în vizită la I.I.S. „Macul roșu“, unde a prezentat ultimul ei spectacol. Cu această ocazie muncitoarele de la „Macul roșu“ au aflat multe aspecte din activitatea țesătoarelor de la „Elena Pavel“. Cupletul „Economii“, ca și cîntecele „Frîșor de inișor“ și „Eu și tu și el“ au vorbit despre lupta țesătoarelor pentru calitate, luptă încununată de succes. Răspunsul a venit prompt. O săptămînă mai tîrziu, s-a deplasat la țesătoria „Elena Pavel“ brigada artistică a I.I.S. „Macul roșu“ din care fac parte Carmen Niculescu, Elisa Weis, Dumitru Vlad, Tanța Domnica, Elena Apostol, Sanda Dragu, Aglaia Andreescu. Cupletele „Cele mai bune produse“, „Noi succese peste plan“ ca și „Hai brigadă, hai !“ au arătat gazdelor că și ei au aceeași preocupare, că și în întreprinderea lor obiectivul Nr. 1 îl constituie calitatea.

Sandu MARIAN

Turneul Teatrului Național „I. L. Caragiale“

Intre 14 și 30 iunie, Teatrul Național „I. L. Caragiale“ va întreprinde un turneu în Regiunea Banat. Artiștii primei noastre scene vor apare în spectacolele cu piesele : „Oameni care tac“ de Al. Voitin, „Bădăranii“ de Carlo Goldoni, „Năpasta“ de I. L. Caragiale; „Siciliana“ de Aurel Baranga,

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 192 ★ Sîmbătă 10 iunie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Pe șantierele patriei

Cel mai mare furnal al țării

Întîlnirea a fost foarte firească. Pe cine ar fi putut mira prezența pe șantierul noilor furnale din Reșița a unui constructor hunedorean, specializat în astfel de lucrări. Nu m-a uimit deci de fel că l-am găsit pe maistrul Alexandru Herban în mijlocul reșițenilor. Asta a fost însă pe la sfîrșitul lui februarie.

Zilele trecute am dat din nou ochi cu maistrul Herban. De data aceasta la Hunedoara.

— Nu vă miraţi. La Reșița am fost numai într-o delegație cînd s-a demontat Derikul. Acum sînt din nou la Hunedoara unde construim cel mai mare furnal al țării!

O astfel de lucrare constituie pentru cei care au proiectat-o, pentru cei care o realizează, încoronarea de fapt a întregii experiențe cîștigate pînă acum la construcții similare. Și n-a fost furnal ridicat în ultimii ani la Hunedoara de unde maistrul Herban să fi lipsit. Șantierul îl părăsea numai atunci cînd furnaliștii raportau elaborarea primei șarje. Acum, la furnalul de 1000 m.c., cel mai mare agregat siderurgic de acest fel din țară, luptă împreună cu toți ceilalți constructori și montatori pentru același obiectiv: cît mai aproape ziua primei șarje a noului gigant al Hunedoarei.

— Și cum merg lucrările, tovarășe Herban?

— Cum să vă spun? Mai bine să le vedeți. Prin decembrie se turna fundația furnalului. Astăzi am ajuns la virola 7 a blindajului. Mîine probabil, spre prînz, o să ridicăm și subansamblele 8 și 9. Ar fi interesant să asistați...

Ritmul este pe drept cuvînt impetuos. Prima ridicare a avut loc la 12 mai. Iar acum construcția blindajului corpului propriu-zis al furnalului se apropie de sfîrșit. Dar mîine? Să urmez mai bine invitația maistrului Herban și să revin pe șantier, spre ora prînzului.

Așa am și făcut. Dar ce folos! Faptele erau deja consumate. Cele două subansamble programate pentru orele prînzului erau ridicate cînd am sosit din nou pe șantier. Operația se executase.

— Îmi pare rău... Pregătirile pentru ridicare au fost terminate mai repede și atunci, profitînd de ploaia care a contenit, nu s-a mai așteptat — încearcă parcă să se scuze maistrul Herban.

Brațul macaralei Derik era încă deasupra furnalului susținînd în cabluri de oțel ultima virolă. Sus, pe schelă, montatorii lui Ștefan Szekely terminau și ei așezarea subansamblului abia ridicat. Celelalte brigăzi

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

De fiecare dată înainte de începerea lucrului, maistrul Alexandru Herban se sfătuiește cu Ștefan Szekely și Traian Stieș, șefii unor brigăzi de montatori.

DIN SUMAR:

● *MORAVURI ȘI NĂRAVURI*
„Cine a găsit o cheie?"
de Nicuță TĂNASE
IN PAGINA 4-a

● *MAGAZIN MEDICAL*
„Școala părinților" — îndrumări pentru creșterea și îngrijirea sugarilor — lecția 4-a
IN PAGINA 4-a

● *M O D A*
Sugestii și modele de fuste, rochii imprimate și haine pentru băieți
IN PAGINA 6-a

● *MITRUȚA NU MAI VREA ACASĂ*
Rubrica părinți și copii
IN PAGINA 6-a

● *UNDE MERGEM: LA MUNTE SAU LA MARE?*
Dicționar balneo climatic
IN PAGINA 7-a

EXAMENE!

Aplecați asupra cursurilor și caietelor de notițe, studenții ieșeni se pregătesc cu conștiinciozitate pentru examene

Început de iunie!

În fiecare an, luna lui Cireșar găsește facultățile învăluite într-o liniște semnificativă. Amfiteatrelor le-a dispărut tumultul zgomotos, pe coridoare pașii grăbiți, care cu puțin timp în urmă căutau sălile de seminar sau laboratoarele s-au oprit undeva... Într-un colț al bibliotecii, într-o sală de lectură sau într-o cameră din cămin.

E liniște... Toată lumea învață!

Au început examenele!

Clipe de emoție, de firească emoție, sînt trăite intens de întreaga noastră studențime, care astăzi se prezintă în sălile sărbătorește îmbrăcate, pentru ca în confruntările cu cadrele didactice să-și expună toate cunoștințele acumulate într-un întreg an universitar.

Examenele au început sub semnul marii bătălii pentru obținerea calificativelor celor mai bune; lupta pentru calitate, pentru calitatea răspunsurilor date, stăruie în gîndul fiecărui student. Primele rezultate se înmănunchează într-un preludiu cît se poate de promițător.

Ce să alegi mai întîi din notarul de succese?

Grupa 543 — clasică — de la Facultatea de filologie Universitatea „C. I. Parhon" — grupă integralistă — care la primul examen a obținut opt calificative de 10, cinci de 9 și unul de 8? Să-l alegi pe fostul muncitor din Ocna Mureș, Iacob Pelea, azi student în anul III la Facultatea de chimie industrială Institutul politehnic București care și-a mai adăugat încă un 10 în carnetul de student? Să-l alegi pe viitorul profesor Constantin Daba, de la Facultatea de filologie, utemist fruntaș, care constituie un exemplu pentru colegii săi? Să-l alegi pe Constantin Bălan, din anul III al Institutului de arhitectură „Ion Mincu" sau pe studenta fruntașă Maria Frîncu, din anul III Tehnologie Institutul de petrol, gaze și geologie?

Îți este greu să te oprești la un număr restrîns de exemple. Panourile de onoare care te întîmpină la tot pasul, gazetele de perete, foile matricole îți aduc în fața ochilor răsplata studenților pentru tot ce au astăzi la dispoziție, pentru condițiile optime de învățătură: note cît mai bune, exponente ale efortului comun pentru ca mîine industria, agricultura, școlile etc. să aibă cadre bine pregătite, constructori de nădejde ai socialismului.

Cornel TABACU

ZOO!

O VIZITA CU OBIECTIVUL FOTOGRAFIC LA COLȚUL ZOOLOGIC DE LA BĂNEASA

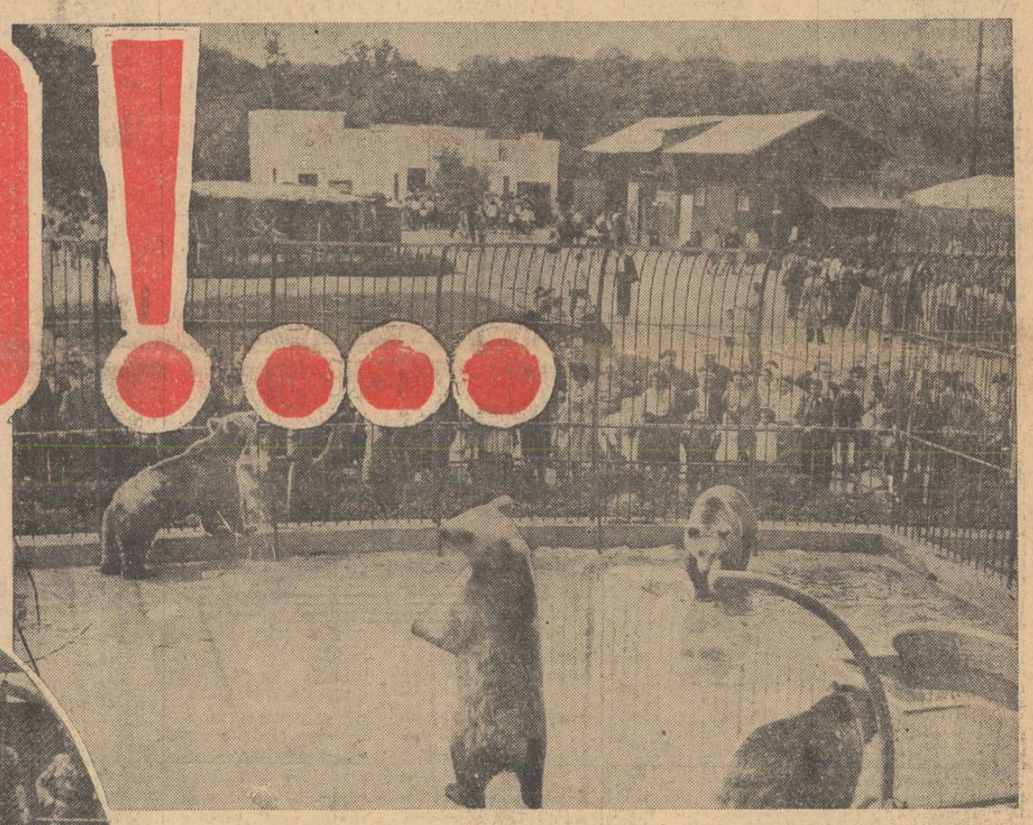

SUS: Îngrijitoarea Petra Comșa dă mîncare ursuleților. JOS: biologul Mihai Cociu ținînd în brațe cel mai tînăr pensionar al colțului zoologic: puiul de panteră, în vîrstă de 10 zile

Întins pe o suprafață de două hectare, actualul colț zoologic din pădurea Băneasa prefigurează parcul zoologic pe care, în următorii ani, bucureștenii îl vor avea la dispoziție, cale de cîțiva kilometri. Desfășurat pe o suprafață de circa 70 de ha. viitorul parc va reprezenta nu numai o mărire a ariei de 35 de ori, ci infinit mai mult: crearea condițiilor pentru animale de a trăi într-o stare de semilibertate — între pensionarii periculoși ai parcului și vizitatori vor fi săpate șanțuri late de 7—8 m. și adînci de circa 2 m. — producerea pe cale artificială a climei corespunzătoare locului de baștină a fiecărui individ, posibilitatea unei munci științifice permanente și, implicit, lărgirea „sortimentelor". Dar, pînă la inaugurarea acelui viitor parc, actualul colț zoologic îndeplinește — pe lîngă rolul educativ și recreativ pentru marele public — și acela de școală pentru formarea de specialiști, atît de necesari în îngrijirea animalelor. E de-ajuns să spunem, de pildă, că o parte din studiile realizate de personalul colțului zoologic, privind combaterea tuberculozei la fazani sau a gastro-enteritelor infecțioase la feline, s-au bucurat de o bună apreciere din partea cercurilor științifice din R. P. Polonă și Italia. De altfel, îngrijirea animalelor, studierea comportării lor, alimentația, reprezintă pentru personalul colțului zoologic probleme de mare însemnătate, ignorate deseori de vizitatorul atent doar la ghidușiile ursuleților sau ale maimuțelor. Iată, de pildă, hrana felinelor. În mod curent, leii, tigrul, panterele, sînt hrănite cu substanțiale hălci de carne de cal (10 kg. zilnic de individ). Odată pe săptămînă însă ele sînt hrănite cu vietuitoare — iepuri de preferință. Aceasta pentru a-i da animalului necesarul de vitamină A, care lipsește din carnea de cal. Grija pentru asigurarea fiecărui animal a unei hrane consistente și variate totodată care să-i apere de bolile infecțioase ale stomacului sau rahitism se manifestă pentru fiecare „pensionar" în parte.

Poposind cîteva ore în mijlocul animalelor din colțul zoologic de la Băneasa și fotografiindu-le — pe cît posibil în atitudinile cele mai caracteristice — am încercat regretul de a fi venit cu cîteva luni mai devreme... Într-adevăr, încă în cursul acestui an sînt așteptați să sosească noi pensionari: un șarpe pyton, un elefant, un urs brun, maimuțe, pisici aurii, iaki, fazani, o mangustă, amandine și astralide (mici păsări cîntătoare), o zebră, lei de mare (un soi de foci), un hipopotam, iemu (păsări originare din America de Sud) etc. Dar despre toți acești noi locatori, într-un viitor fotoreportaj...

I. DELEANU

Fotografii: Nicu VASILE

URMARIȚI REPORTAJUL NOSTRU FOTOGRAFIC DIN PAGINA 8-a

În atelierul de creație al artiștilor plastici

E imposibil, cînd pășești în „Cetatea Artei" — așa cum le place sculptorilor și pictorilor noștri să numească complexul celor trei clădiri aflate la șosea, pe strada ing. Ermil Pangrati — să nu te impresioneze în mod deosebit ambianța și pitorescul, atmosfera specifică de liniște creatoare... Aci, în aceste blocuri, lucrează zi de zi, în ateliere impunătoare, amenajate confortabil, cele mai proeminente figuri ale artei noastre plastice și tineri de nădejde... Aci, în această autentică cetate a artei, realizare de seamă a regimului nostru de democrație-populară, talentul, măestria și străduințele sînt închinate aceluiași țel: afirmarea cu tărie a artei plastice din patria noastră, crearea unor lucrări de înaltă valoare artistică, care să reflecte viața nouă a poporului nostru.

★

Să începem vizita, sunînd, mai întîi, la ușa atelierului maestrului Ion Jalea. Artistul poporului ne întîmpină cu amabilitatea-i cunoscută.

— La ce lucrați actualmente?, întrebăm pe apreciatul sculptor.

— Am în studiu o compoziție care să reprezinte o idee din lupta partidului. Și continui seria unor portrete ale academicienilor noștri, începută cu cel al acad. Ionescu-Sisești.

...Să mergem, mai departe, în atelierele altor sculptori. E ușor să stabilești cine este „titularul", pentru că în dreptul fiecărui atelier în parte există și cartea de vizită respectivă...

Discutăm acum cu maestrul Corneliu Medrea. Artistul ne vorbește mai întîi de unele dintre realizările sale.

Pictorul Alexandru Ciucurencu în atelierul său de lucru

N. SANDU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

SPECTACOLUL
magazin

Turneul Teatrului de Comedie

Teatrul de Comedie întreprinde, între 17 iunie și 5 iulie, un turneu în țară, cu piesa „Celebrul 702" de Al. Mirodan. Itinerariul turneului va fi următorul: Rîmnicu Sărat, Focșani, Bacău, Roman, Piatra Neamț, Bicaz, Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Bîrlad, Tecuci, Galați, Brăila, Buzău.

Spectacole în stațiunile de pe litoral

Zilele trecute Capitala noastră a găzduit pe artiștii Teatrului de Stat din Constanța (secția de Estradă). Ei au prezentat revista „La mare și... la mai mare!" de I. Berg, N. Cornea și Nicky Popescu cu muzica de Aurel Giroveanu, Aurel Manolache și Ionel Stănciulescu.

— Am întreprins în țară un turneu de 45 de zile — ne-a spus Constantin Dinischiotu, care semnează regia artistică a spectacolului. Acum ne pregătim să întreprindem o serie de deplasări în stațiunile de pe litoral, la Vasile Roaită, Techirghiol, Eforie, Costinești, Mangalia, urmînd să dăm spectacole în cinstea oamenilor muncii veniți la odihnă.

Spectacolul nostru se îmbogățește mereu cu noi scheciuri și cuplete axate pe actualitate.

Miniaturi

Artiștii amatori de la Casa de cultură a Raionului 1 Mai prezintă în premieră un spectacol de miniaturi intitulat „Bună seara" după Poleakov și Lenci. Distribuția cuprinde printre alții pe Ion Cosma, Ion Constantinescu, Sofia Mantarosie, Miranda Pîrvulescu, Gh. Constantinescu, Sanda Anghelescu.

Dublurile

Ce este dublura știe toată lumea care frecventează teatrul. Este situația în care un actor interpretează, după un mai lung sau mai scurt șir de spectacole, rolul jucat, într-o piesă oarecare, de către un alt actor: este deci o înlocuire, o suplinire, o substituire. În teatrul burghez, devenind o adevărată instituție, dublura a creat ierarhii cu atît mai rapide cu cît mai arbitrare, săpînd prăpăstii fără fund între actori de premieră și actori de dublură, consacrînd, împotriva tuturor regulilor scrise, a regulilor de cinste ca și a celor de bun simț, o adevărată aristocrație și o adevărată plebe, reciproc impenetrabile, în masa actoricească. Căci, date fiind coordonatele morale ale teatrului burghez, a fi de premieră sau a fi de dublură devenea pentru actor un adevărat a fi sau a nu fi, și nu e greu de înțeles ce sursă de abuzuri de tot soiul, de favoritism, de chiverniseală și de impostură a fost această alternativă pentru bonzii teatrului de odinioară. Actorul, s-a spus pe vremuri, era „noaptea, vesel — ziua trist"; la atmosfera de pesimism și deprimare, de egoism și neîncredere, care a caracterizat în trecut această profesiune de surisuri și voioșii aparente, dublura a adus o contribuție majoră. Cu atît mai mult, cu cît, în mod obiectiv, ea este o reală necesitate a bunei funcționări a teatrului, și chiar cea mai indicată modalitate de verificare și promovare a talentului.

Morala nouă a vieții noastre socialiste a șters și această rușine a teatrului, prin lupta aspră dusă împotriva vedetismului, prin îngrădirea arbitrarului, prin arderea cu fierul roșu a oricărei veleități de carierism. Totuși dublurii sînt, nici nu se poate să nu fie.

Există spectacole a căror distribuție de premieră a fost înlocuită după trei, patru, zece repetiții și care s-au jucat de o sută, sau de două sute de ori, cu dublurii.

Există actori care au dublat pe interpretul de premieră, împiedicat să joace din cine știe ce motive de forță majoră, în douăzeci și patru de ore, cu rezultatul că spectacolul nu a scăzut deloc, ba chiar a crescut uneori (astfel a jucat Raluca Zamfirescu în Cînd scapătă luna la Național).

Puiu Hulubei dublează pe Hamlet, Ana Negreanu, Nastasia Șova, Mircea Albulescu, Dinu Dumitrescu, Dumitru Dumitru, înnoiesc o întreagă distribuție în Un strugure în soare, Dorin Moga intră de pe o zi pe alta, în Octavian din Antoniu și Cleopatra, Sergiu Dumitrescu în Fîntîna Blanduziei, I. Ulmeni în Cînd scapătă luna, Al. Demetriad în Oameni care tac, I. Mereuță în Întoarcerea, Em. Petruț în Invierea, Ionescu-Gion în Sfînta Ioana, Fifi Mihailovici în Parada, Maria Voluntaru și Eugenia Bame în Titanic-Vals, G. Carabin în Menajeria de sticlă, C. Codrescu în Nila, Simona Bondoc în Cîdul și încă douăzeci, și încă cincizeci, și încă de zece ori mai mulți decît toți actorii de care cronica teatrală a avut ocazia să vorbească.

Dublura înseamnă oare actorul singur, față în față cu publicul singur? Nimic nu e, poate, mai frumos, dar nimic nu e, cu siguranță, mai greu...

R. P.

In pragul turneului

Cine vizitează în aceste zile Teatrul Municipal — și e doar un exemplu ilustrativ pentru întreaga viață teatrală bucureșteană — va fi întîmpinat de o activitate diversă și febrilă.

★

La direcție au fost convocați într-o ședință regizoratul, secretariatul literar, serviciile de producție și organizare a spectacolelor. Pe ordinea de zi: definitivarea ultimelor amănunte privind turneul pe care o parte din colectivul teatrului, în frunte cu artista poporului Lucia-Sturdza Bulandra, urmează să-l întreprindă în țară. Se parcurge din nou itinerariul fixat: Brașov, Sibiu, Cluj, Turda, Oradea și Timișoara. Se reiau listele actorilor și ale personalului tehnic și organizatoric care vor face deplasarea cu cele două spectacole prevăzute pentru turneu: „Dacă vei fi întrebat" de Dorel Dorian și „Mamouret" de Jean Sarment. Programul pe zile — în fiecare oraș cele două piese vor fi reprezentate de mai multe ori — este revăzut pentru a se evita vreo scăpare.

Domnește o atmosferă de lucru, pătrunsă de spirit de răspundere. Oamenii muncii din țară care vor asista la spectacolele Teatrului Municipal trebuie să găsească, în aceste două montări, confirmarea prestigiului artistic pe care teatrul l-a dobîndit în ultima vreme. Și se cuvine ca fiecare participant la turneu să fie conștient de răspunderile ce-i revin...

★

La începutul săptămînii viitoare, Brașovul va fi primul oraș care va găzdui turneul Municipalului. În același timp restul colectivului teatrului își va continua activitatea pe cele două scene din Capitală, jucînd „Hamlet", „Passacaglia", „Trei generații" și prezentînd și o premieră...

★

După discuțiile însuflețite de la direcție, liniștea care domnește pe coridorul dinspre culise și scenă oferă un contrast izbitor.

Sub conducerea lui Liviu Ciulei se repetă o scenă între Rosalinda (Clody Bertola) și Celia (Ileana Predescu) din comedia „Cum vă place" de William Shakespeare. Premiera bate la ușă; repetițiile au ajuns în faza șlefuirii amănuntelor.

Așadar, „Cum vă place", reprezentată cu succes și acum cîteva stagiuni, își începe o a doua existență pe scena „Matei Millo" a Municipalului. La nașterea actualei montări, regizorul a colaborat cu I. Oroveanu (coautor al scenografiei), cu compozitorul Theodor Grigoriu (căruia îi aparține muzica de scenă), cu Oleg Danovski (realizatorul momentelor coregrafice). Și, bineînțeles, s-a bizuit pe un larg colectiv de actori între care sînt și Victor Rebengiuc, Petrică Gheorghiu, Mircea Bașta, Ana Negreanu, Rodica Suciu, Dorin Dron, Gh. Oancea, Dumitru Furdui (de la Teatrul de copii și tineret) etc.

Mircea ANDREI

REFLECTOR

„WIKINGII"

Urmînd linia Mille, cinematografia americană recurge adeseori la reconstituiri istorice de mare amploare. „Ben-Hur", „Hercule", „Cleopatra" și-acum acești „Wikingi" au prilejuit de fiecare dată regizorilor o mare desfășurare de energii, terminate cu un succes mai mic sau mai mare. Trebuie spus de la început că toate aceste filme au calități și defecte în același timp. Reînvierea Troiei în carton poate fi monumentală ca operație strict tehnică, dar monumentalul nu înseamnă numai acest lucru. În povestea fiului lui Joe și al Alcmenei se folosea, de pildă un actor cu mușchi de uriaș care răpunea în stil Tarzan leul din Nemeea, dărîma coloanele unui templu peste dușmani și vîna mistrețul prin plonjoane acrobatice. Dincolo de aceste demonstrații fizice nu exista însă nici o idee și filmul nu stîrnea interesul scontat.

Kirk Douglas, în dubla calitate de producător și de interpret a pornit de la ideea alcătuirii unei cronici violente ai anilor întunecați ai evului mediu, lucru foarte agreat dincolo de ocean unde de multă vreme se confundă tragicul cu demonstrația cea mai cinică a tot ce este degradant în om. Scenariul, foarte dramatic, fără puncte moarte ține încordată tot timpul atenția spectatorului deși la o analiză atentă vedem că avem de a face cu o dramoletă oarecare. Ragnar venit din fiorduri cu războinicii săi cruzi, trece prin foc și sabie țărmul Angliei, ucigînd pe unul din regii locali și violîndu-i soția. Vărul mortului, Aella, pentru că regina n-avea moștenitor, ia tronul și alarmat de apariția tardivă a unui bastard se comportă cu cruzime. Un curtean trădează, e cît pe-aci să fie ucis în celulă, dar evadează și ajunge la conducătorul Wikingilor (au trecut 20 de ani între timp) unde, o convenție cinematografică! Eric, fiul lui Ragnar, a ajuns în stare de sclavie...

De aici țițele sînt țesute cu destulă abilitate. Între cei doi frați (asta o știe numai spectatorul și curteanul englez) se naște o rivalitate amoroasă. Între timp regele Aella vrea s-o ia de nevastă pe Morgana și trădătorul îi înștiințează pe wikingii. O răpire și iat-o în fața celor doi: unul viitor conducător al wikingilor, celălalt abia scăpat de o moarte crîncenă. Totul se termină cu morți numeroși. Prin fantezia scenaristului, Eric, din ignoranță își răpește tatăl și-l predă regelui englez, împingîndu-l în groapa lupilor, cei doi frați se bat pentru imaculata ființă și unul cade sub un ciot de sabie, lăsînd bastardului și micul regat englez și sălbatecul grup de wikingi.

Fără intenția de a minimaliza eforturile remarcabile ale regizorului (imbatabil în scenele de luptă) și ale interpreților Tony Curtis și Kirk Douglas, nu se poate să nu remarcăm lipsa acelui aer de legendă pe care-l avea de pildă filmul lui Cocteau „L'eternel retour". Poate numai în final cînd trupul fiului lui Ragnar este așezat pe o corabie căreia i se dă foc și pleacă spre împărăția neagră a lui Odin atinge poezia marei balade nordice. Tragicul nu ajunge la acele straturi înalte care să dea fiorul cel mare al artei deși la o statistică sumară avem cîteva violuri, un incendiu, scoaterea unui ochi cu ajutorul șoimului, tăierea unei mîini, două victime aruncate lupilor, o stranie încercare a credinței unei femei care este pusă la zid și i se taie cozile cu topoarele aruncate de oameni beți, ca să nu mai adăugăm zvîrlirea bastardului la crabi.

Rămîn de semnalat scenele de masă care nu ating poezia neuitatului „Alexandr Newski". Transportarea acelui copac uriaș pe roți grosolane în sunetele unei muzici infernale înfioară. Asediul cetății lui Aella este dinamic. Ecranul lat este bine folosit pentru punerea în valoare a splendidului peisaj al fiordurilor. Actorii, în afara interpretei feminine, cu un cap prea modern și nesemnificativ, impresionează prin calitățile atletice cu totul excepționale. Cățărarea lui Kirk Douglas pe niște topoare, la asaltarea unei porți rămîne vie în amintirea spectatorului.

Cu aceste observații făcute, care vor contraria pe unii, nu putem încheia cronica de față fără a sublinia excesul de momente tari, exces ce ucide în cele din urmă o producție de altfel merituoasă.

Eugen BARBU

LA PRAGA

Cu nețărmurită dragoste și admirație ne-au vorbit violonistul Ștefan Gheorghiu, pianistul Valentin Gheorghiu și violoncelistul Radu Aldulescu despre întîlnirile pe care le-au avut recent în capitala R. S. Cehoslovace — cu prilejul participării la tradiționalul festival muzical „Primăvara la Praga" — cu violonistul David Oistrah, pianistul Lev Oborin și violoncelistul Sviatoslav Knușevitki.

— Am avut nu numai plăcerea și bucuria să-i vedem și să-i auzim în cadrul programelor pe care le-au susținut ei, totodată, să ne întreținem îndelung cu minunații artiști sovietici, — ne-au mărturisit artiștii noștri. Ne-a impresionat în mod deosebit, în afara măestriei artei lor interpretative, atenția și prietenia cu care ne-au înconjurat, cordialitatea marilor maeștri sovietici.

...Relatîndu-ne nenumărate impresii de la festivalul „Primăvara la Praga", unde și-au dat concursul personalități de renume mondial, am înțeles bine cît a însemnat pentru trio-ul nostru Ștefan Gheorghiu, Valentin Gheorghiu și Radu Aldulescu, întîlnirea și contactul pe care le-au avut cu trio-ul celebrilor muzicieni David Oistrah, Lev Oborin și Sviatoslav Knușevitki.

N. S.

Simina și păpușa

Fotografia: G. TUDORICĂ

Cu ambele mîini

Sînt cunoscute — și relativ frecvente — cazuri cînd unii artiști plastici și-au creat operele cu mîna stîngă, fapt ce nu a împiedicat ca aceste opere să fie deosebit de valoroase. Există și cazuri cînd diferiți oameni, de diferite profesii, folosesc la fel de bine ambele mîini atunci cînd execută o lucrare sau alta.

Pînă acum pot fi însă numărate pe degetele unei singure mîini cazurile cînd un pictor sau desenator poate lucra simultan cu cele două mîini. O asemenea performanță o deține pictorul amator Dumitru Drăghiceanu, directorul Întreprinderii de Gospodărie Orășenească din Focșani.

Aptitudini neobișnuite sau exercițiu îndelungat? Și una și alta. Fapt este că tovarășul Drăghiceanu, observînd în urmă cu doi ani, că poate mînui cu aceeași dexteritate creionul cu ambele mîini a început să facă exerciții sistematice în acest sens. Rezultatele au fost excepționale. Începînd cu desene mai simple și identice, executate simultan cu ambele mîini, el a reușit apoi să lucreze în același timp desene diferite — ornamente, portrete, peisaje, etc., ca în cele din urmă să deseneze cu ambele mîini același desen, fiecare mînă lucrînd în același timp alte linii, alte detalii.

Acest caz, unic în țara noastră, este actualmente în studiul Institutului de Psihologie al Academiei R.P.R.

Iată-l pe tovarășul Dumitru Drăghiceanu în fața planșei de desen. De data aceasta, de sub degetele ambelor mîini a apărut portretul unui bărbat, lucrat în dublu exemplar... Și, identic totodată...

ÎN ATELIERUL DE CREAȚIE AL ARTIȘTILOR PLASTICI

(Urmare din pag. I-a)

le: o compoziție simbolizînd pacea, alta intitulată „Horticultura" și portretele a două ucenițe. Apoi adaugă:

— Acum am în lucru cîteva compoziții închinate frumuseții stațiunilor noastre de pe litoral. Ele se intitulează: „Copilul cu broasca", „Sirena cu delfinul", „Maternitatea", „Răsăritul de soare".

Și sculptorul Boris Caragea dedică noua sa lucrare litoralului. Ea reprezintă pe un pescar care ridică năvodul, culegînd bogățiile apei...

Sculptorul Ion Irimescu și-a ales ca temă simbolizarea bogăției viticole din patria noastră. Compoziția sa înfățișează o țărancă purtînd în mîini ciorchini de struguri. Artistul ne arată, totodată, o altă compoziție, pe care o are în lucru. Ea reprezintă un sudor în repaus.

O tînără fată meditează asupra învățămîntului făcut la universitate...

— E o alegorie care reprezintă Învățămîntul — *ne spune sculptorița Zoe Băicoianu.* Lucrarea aceasta este pentru Universitatea „Al. I. Cuza" din Iași. Fac totodată un studiu în vederea realizării unor figuri care să înfățișeze demonstrația de 1 Mai la țară.

Noua lucrare a sculptorului Doric Lazăr înfățișează Știința. Ea are un arc de beton de 12 metri deschidere, în fața căruia se află o femeie avîntată, ansamblu simbolizînd mersul înainte, avîntul științei românești.

— Dumneavoastră la ce lucrați? — am întrebat pe sculptorul Dumitru Demu.

— După cum puteți vedea, la două compoziții: un muncitor purtînd o unealtă și o țărancă ce are în mînă spice de grîu.

Să facem acum un scurt raid și prin atelierele unor pictori aflați în „Cetatea Artei". Pictorul Corneliu Baba ne-a mărturisit că se găsește actualmente într-o perioadă de studii în vederea noilor sale lucrări. Pe pictorul Al. Ciucurencu îl preocupă realizarea unor peisaje industriale de la Hunedoara.

— Am totodată în lucru două portrete de muncitori, *adaugă artistul.*

După o serie de picturi reprezentînd întoarcerea de la cîmp a unor colectiviști, o scenă de la Șantierul Naval „Viitorul" din Brăila sau portretul unui muncitor fruntaș de la „Electroaparataj", pictorul Henri Catargi lucrează actualmente la o compoziție reprezentînd un magazin universal la țară.

— Printre noile mele compoziții se numără și aceea intitulată „Citirea „Scînteii" într-o uzină". — *ne declară artistul.*

Vizităm apoi atelierul pictorului Spiru Chintilă. Picturile la care lucrează înfățișează o ședință într-o gospodărie agricolă colectivă și portretul unui paznic al acestei gospodării.

Tot colectiviști din Dobrogea formează tema noii compoziții a pictorului Ion Pacea.

Pictorul Ion Gheorghiu s-a înapoiat de curînd dintr-o călătorie de documentare făcută în țară, arătîndu-ne numeroase peisaje realizate cu acest prilej.

— Acum lucrez la o compoziție intitulată „După defilarea de 1 Mai" — *precizează artistul.*

Vizita noastră în „Cetatea Artei" s-a încheiat. Am lăsat pe creatori în plină activitate.

N. SANDU

Sculptorița Zoe Băicoianu, în atelierul ei

Primul cosmonaut

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL ÎNSUȘI (IV)

Vara a trecut repede. M-am întors acasă și mi-am cumpărat costum nou, încălțăminte și un ceas. Într-un cuvînt totul a mers bine — am făcut și practica de educator și am cîștigat și bani.

Începuse și ultimul an de învățătură la institutul tehnic. De la cărți și manuale am trecut tot mai mult la practică, la stagiul în producție. La început, am fost repartizat la Moscova, la fabrica „Voikov", iar apoi la Leningrad la uzinele „Vulcan". În primele zile, împreună cu prietenul meu, Fiodor Petrunin, ne-am plimbat prin Leningrad, cuprinși de o bucurie nemărginită. Nu e lucru de șagă, — ne aflam în orașul-leagăn al lui Octombrie. Mergeam prin piața Smolnîi, de unde Lenin a condus revoluția, de unde a trimis detașamentele de muncitori, soldați și marinari la asaltul Palatului de iarnă. Iată și Palatul de iarnă. Iată Neva, legendarul crucișător „Aurora".

Iuri Gagarin povestește mai departe despre viața sa ca elev al școlii tehnice din Saratov. Aci, la Saratov, Iuri are posibilitatea să-și cultive, pentru prima oară, pasiunea sa pentru aviație.

DEVIN AVIATOR!

Era deajuns să aud uruitul unui avion sau să întîlnesc pe stradă un pilot și de îndată mă simțeam emoționat. Era vechea mea atracție, inconștientă încă, pentru înălțimi și tainele lor. Știam că la Saratov exista un aeroclub. Băieții spuneau multe lucruri bune despre el, dar pentru a fi admis acolo ți se cereau studii medii. Viktor Porohin și Jenia Stești — colegii mei, de la școala tehnică — erau stăpîniți de aceleași frămîntări ca și mine. Într-o bună zi, Viktor a venit în fugă, pradă unei puternice agitații.

— O veste bună, băieți! Aeroclubul primește și cursanți din anul IV al școlilor tehnice...

Chiar în aceeași seară, toți trei ne-am îndreptat spre aeroclub. Neam depus cererile de admitere și după ce am trecut probele impuse, am început cursurile. La început, firește, teoria zborului, inițierea în cunoașterea structurii aparatului de zbor, a motorului. În primele zile am fost oarecum dezamăgit de lecțiile acelea plicticoase; crezusem că o să fim trimiși de îndată pe aerodrom, că o să zburăm. Nici gînd însă. Cursuri și iar cursuri, probleme la tablă, manuale. Drumul spre aerodrom, spre avioane, se dovedea mult mai greu decît ne închipuisem.

Primele luni ale anului 1955 au fost pentru noi pline de încordare. Trebuia să muncim, cum se spune, cu dublă tracțiune: ziua să învățăm la școala tehnică, iar seara la aeroclub. Se apropia și susținerea proiectului de diplomă — bilanțul studiului de patru ani la școala tehnică. Mi-a căzut o temă destul de complexă — întocmirea planului unei secții de turnătorie, care producea în serie piese, cu o productivitate de 9000 tone piese turnate pe an. În afară de aceasta, ca aspirant la diplomă, trebuia să pun la punct tehnologia confecționării de piese și metodica învățămîntului profesional la o școală de meserii privind confecționarea acestor piese.

...Pregătind lucrarea de diplomă m-am străduit să nu lipsesc de la cursurile aeroclubului. Terminasem și aici studiul teoriei și începea perioada de examene. Seara cădeam obosiți morți și îndată ce puneam capul pe pernă, adormeam într-un somn ca de plumb, fără vise. Tare mult doream să înceapă mai degrabă zborurile de antrenament.

Nu zburasem niciodată, nici ca pasager măcar. Dacă o să-mi fie frică? Dacă o să am amețeli sau o să mi se facă rău? Tovarășii mai experimentați îmi povestiseră diferite lucruri în legătură cu aceasta.

Însă înaintea zborului de antrenament trebuia să efectuăm cel puțin o săritură cu parașuta.

— Să vedem, băieți, dacă sînteți curajoși! ne-a spus într-o zi aviatorul instructor Dmitri Pavlovici Martianov, cu-n zîmbet puțin malițios pe buze.

Instructorul era un om tînăr, doar cu cîțiva ani mai în vîrstă ca mine. Solid, de statură mijlocie, venise la aeroclub dintr-un regiment de aviație de vînătoare. Ne-a povestit că a absolvit școala de aviație militară din Borisoglebsk și era foarte mîndru că la această școală a învățat, la timpul său, Valeri Cikalov. După ce a făcut servici într-o unitate militară, a fost demobilizat și a început să lucreze ca instructor al aeroclubului. După demobilizare s-ar fi putut desigur înscrie la vreun institut, ca să ajungă inginer sau agronom, însă a preferat aeroclubul.

— Nu pot să trăiesc fără aerodrom, nu concep să trăiesc fără să zbor.

Cursanților din grupul nostru le plăcea pasiunea pentru aviație a instructorului nostru. Ne plăcea de asemenea disciplina cu care ne-a obișnuit, din prima zi a cunoștinței noastre. Avea în el „milităria în sînge", ceea ce distinge de îndată pe un militar de un civil. Dmitri Pavlovici se obișnuise din copilărie cu disciplina și cu ordinea, căci cariera sa de militar și-o începuse la școala militară „Suvorov". Eram convinși: un om cu atîta experiență ca el nu se va simți bine pînă cînd n-o să ajungem aviatori.

În sfîrșit a fost fixată data pentru săritura cu parașuta. De trei ori noaptea la rînd am plecat spre aerodrom și, plin de emoție, am așteptat să ne înălțăm și noi în văzduh. Dar n-am avut noroc: timpul era nefavorabil. Nedormiți, înfrigurați de emoție, ne întorceam de fiecare dată la școală și ne aplecam asupra lucrărilor de diplomă. Trebuia să le facem, nimeni n-avea să le facă pentru noi. În noaptea treia, împreună cu noi au plecat la aerodrom niște fete de la o școală tehnică din Saratov. Urmau și ele să sară cu parașuta. Mă uit la ele și văd că sînt palide, cu înfățișare buimăcită. Oare și eu arăt la fel? Fetele glumeau:

— Tu de ce ești atît de liniștit? Pesemne că ai mai sărit de multe ori cu parașuta.

— Nu — am răspuns eu, pentru prima oară...

Nu m-au crezut. Și abia cînd neam pus parașutele s-au convins că nu mint. Ca și ele, nu mă descurcam nici eu în chingile și cîrligii parașutei. Era ceva neobișnuit. În spate o raniță cu parașuta principală. În față, o altă raniță, mai mică, cu parașuta de rezervă. N-ai cum să stai jos, n-ai cum să te ridici, sau să te sucești. Oare cum o să mă descurc acolo sus, cu acest calabalîc? mă întrebam. Mi se părea că sînt legat de mîini și de picioare.

Din copilărie nu mi-a plăcut să aștept. Mai ales cînd știam că mă aflu în fața vreunei situații grele, a unei primejdii. Mai bine să mergi cu curaj înainte, decît să te eschivezi și să tărăgănezi. De aceea am fost foarte bucuros cînd, după prima săritură „de reglare", Dmitri Pavlovici a strigat:

— Gagarin. Fii gata!

Mi se tăiase răsuflarea. Oricum, era primul meu zbor, pe care trebuia să-l închei cu o săritură cu parașuta. Nici nu mai țin minte cum am decolat, cum aparatul de tip „PO—2" și-a luat înălțimea necesară. Deodată văd că instructorul face semne, adică: fă bine și ieși din cabină. De ieșit am ieșit eu, stăteam pe aripa avionului și mă țineam strîns, cu amîndouă mîinile, de bordul cabinei. Îmi era groază să privesc în jos: pămîntul părea departe — departe sub picioarele noastre. Mi-era frică.

— Nu deriva Jurka, te văd de jos fetele! — mi-a strigat în glumă instructorul.

— Gata? m-a întrebat încă o dată.

— Gata! — i-am răspuns.

— Dă-i drumul!

M-am îndepărtat de bordul zgrunțuros al avionului, așa cum am învățat și m-am aruncat în jos, ca într-o prăpastie. Am tras de inel. Parașuta nu se deschide. Am vrut să țip dar n-am izbutit: aerul îmi tăia răsuflarea. Mîna mi se îndreptă spre parașuta de rezervă. Dar unde e parașuta? Unde? Și, deodată, o smucitură puternică. Apoi liniște. Plutesc lin în văzduh, sub cupola albă a parașutei principale.

Parașuta se deschisese, firește, la timp, prea devreme m-am gîndit la parașuta de rezervă. Astfel, aviația mi-a dat prima lecție: aflîndu-te în aer, să ai întotdeauna încredere în tehnică, nu lua hotărîri pripite.

A trecut un minut. Căutam să mă observ: totul e în regulă, inima funcționează normal, bătăile ei nu se simt mai puternice decît tictacul ceasului de pe mîna mea.

După mine a zburat, pe același avion „PO—2", fata care mă cam luase peste picior în mașina cu care am venit spre aerodrom. Jos, pe pămînt, era vioaie, în văzduh își pierduse însă capul. A ieșit din cabină pentru săritură, s-a speriat și, nici la deal nici la vale. Așa a adus-o instructorul pe aerodrom. Nimeni n-a rîs de ea, se poate întîmpla oricui.

După ce s-au terminat săriturile, Dmitri Pavlovici m-a întrebat.

— Vrei să zbori cu mine pe un „IAK"?

Mai e vorbă dacă vroiam. Am luat loc în cabina din spatele avionului și m-am legat bine cu curelele. Martianov m-a sfătuit să privesc spre pămînt, să mă orientez după pămînt, să determin înălțimea de zbor. Dar cum s-o determin? Ochi-ți fug în toate părțile, ți se taie răsuflarea și nu înțelegi ce ți se întîmplă. Așa cum mi s-a întîmplat de mai multe ori, m-am deprins însă repede cu noua situație și am admirat pămîntul privit din înălțimi. Cît de frumos, de minunat este pămîntul dacă-l privești de sus! Arborii și arbuștii par scunzi, de înălțimea ierbii; ogoarele arate par ca niște felii mari de pîine de secară; se disting drumurile de țară; vezi foarte clar fiecare cărăruie și turma de vite, ciobanii ce-și îndreptau privirile spre cer. Cîndva am fost și eu ca ei, mă juleam pe genunchi și pe nas, visam la aripile din basme. Iată că, în sfîrșit, am ajuns să zbor, iar zborul acesta m-a umplut de mîndrie, a dat un sens nou vieții mele.

Am făcut un tur apoi Martianov a adus aparatul deasupra aerodromului și a început să-mi arate figuri de înalt pilotaj.

— Iată, acesta este un viraj — mi-a arătat el — iar aceasta este bucla lui Nesterov... La care avionul a făcut o asemenea figură încît nu mi-am dorit altceva decît să mă aflu din nou pe pămînt. Martianov însă își continua dantelăriile. Nu știam de ce mă năucește cu o cascadă de figuri noi. Dar el avea nevoie de toate acestea pentru a stabili definitiv dacă o să iasă din mine un pilot. Concluzia lui a fost favorabilă, deoarece atunci cînd am aterizat, pe fața aviatorului instructor se putea citi satisfacție.

— Ei, ce zici? Mîine zburăm din nou? s-a interesat el și m-a privit iscoditor drept în ochi.

— Sînt gata să zbor zile și nopți la rînd — i-am răspuns pe nerăsuflate.

Poate că răspunsul meu a fost cam lăudăros, însă l-am rostit din toată inima.

— Îți place să zbori?

Am tăcut. Cuvintele erau neputincioase. Numai muzica ar fi putut reda sentimentul plin de bucurie pe care mi-l provoca zborul.

După cîteva zile, la școala tehnică a avut loc susținerea diplomelor. Lucrarea mea a fost bine executată și am obținut diploma de absolvire a școlii tehnice industriale din Saratov cu calificativul „foarte bine". Comisia de stat mi-a acordat calificare de tehnician turnător. Urcasem o treaptă grea a vieții. Puteam să merg în producție, puteam să continui învățătura. Mă aflam la o răspîntie. Nu eram legat de nimic. Pe părinți îi ajutau fratele mai mare și sora. Nu aveam încă propria mea familie. Puteam să plec unde doream, cunoștințele mele puteau fi pretutindeni utile. În țară se desfășurau ample lucrări de construcții. Colegii mei au plecat care încotro, unii la Magnitogorsk, alții în Donbas, sau în Extremul Orient, și fiecare mă chema cu el. Eram prieten cu mulți și obișnuit să trăiesc în colectiv, să locuiesc în cămin, nu avusesem încă niciodată o cameră a mea.

Tovarășii plecaseră, dar eu nu puteam de loc să mă hotărăsc: mă înfiripasem cu rădăcini adînci pe aerodromul din Saratov. Zburasem puține ore, dar nu puteam să întrerup lucrul început. Iar cînd s-a anunțat la aeroclub că peste cîteva zile noi, cursanții, vom pleca în tabere, am consimțit imediat să plec.

În tabere, alături de aerodromul acoperit cu gazon, fuseseră pregătite pentru noi corturi. Începea o vară fierbinte, interesantă.

...Venise luna iulie. Erau zile de zăduf, serile erau înăbușitoare. Într-una din aceste zile Dmitri Pavlovici nu a luat ca deobicei loc în avion lîngă mine ci după ce m-am urcat mi-a spus:

Iuri, la primul zbor, în Saratov

— Azi zbori singur. Deasupra aerodromului...

Deși așteptam de o săptămînă aceste cuvinte, inima a început să-mi bată mai tare. În ultimul timp zburasem de multe ori neajutat de alții și la fel am și aterizat. Însă în spatele meu se afla totdeauna un om care putea să intervină, să îndrepte greșelile mele. Dar cum trebuia să mă bizui întru totul pe mine.

— Nu te emționa — m-a încurajat Dmitri Pavlovici. Chibzuiește bine.

Am scos avionul pe linie de start, am dat drumul la motor, am ridicat coada aparatului și avionul s-a desprins lin de pămînt. M-a cuprins un sentiment greu de descris, de entuziasm necunoscut. Zbor! Zbor singur! Numai piloții pot înțelege clipele primului zbor de unul singur, independent. Pilotasem și înainte, însă niciodată nu eram convins că aș conduce singur aparatul, că nu mă ajută instructorul. Mă contopisem cu avionul așa precum probabil călărețul se contopește cu calul în galop. Toate piesele avionului au început să transmită voința mea. Mașina se subordona voinței mele.

Am făcut un tur pe pistă, am calculat aterizarea și am aterizat în limita indicată. Mi-era sufletul plin de încintare, îmi venea să cînt. Însă așa precum se cade am lăsat impresia că nu s-a întîmplat nimic deosebit. Am oprit motorul, am ieșit din cabină, i-am raportat lui Dmitri Pavlovici:

— Misiunea a fost îndeplinită!

— Bravo, a spus instructorul — te felicit!

A doua zi tovarășii mi-au spus:

— Știi, în ziar scrie despre tine.

La aerodrom nu erau acele ziare și le-am găsit abia peste o săptămînă în oraș. Într-adevăr erau cîteva rînduri despre zborul meu. Era amintit numele meu, ziarul inserase o fotografie: eu în cabina avionului, cu mîna ridicată, cer permisiunea de decolare. Cînd am fost fotografiat, cine a scris nota, nu știam nimic. Probabil că Dmitri Pavlovici organizase totul. Însemna că era convins, știa că n-o să-l dezmint.

„Zaria Molodioji", așa se numea ziarul comsomoliștilor din Saratov care a scris în mod atît de neașteptat despre mine. Prima laudă în ziar înseamnă mult în viața unui om. Îmi făcea plăcere să-mi văd numele tipărit în ziar și oarecum mă simțeam stingherit că dintre toți tovarășii nu știu de ce s-a scris tocmai despre mine. Totuși am trimis exemplarul din ziar acasă, la Gjatsk. Mama mi-a răspuns: — Sîntem mîndri, fiule... Dar ai grijă, nu te înfumura...

Zborurile deveneau mereu mai interesante. Martianov mă trimitea, pe mine și pe alți cursanți care zburaseră și ei singuri, în zone de pilotaj sau pe un traseu anumit. Învățam să execut diferite viraje, întoarceri pe aripă, să efectuăm semi-bucle și bucla lui Nesterov. Totul se desfășura normal. Din zi în zi acțiunile noastre în aer deveneau tot mai sigure și se bucurau de aprobarea pilotului-instructor, cît și a comandantului grupei. Era plăcută constatarea că treptat deveneam oameni inaripați. Am învățat să zbor pe un „IAK-18", fără să-mi dau seama să sînt încă, vai, atît de departe de Safronov, Denisenko, de toți acești piloți de care țara era pe bună dreptate mîndră.

(Continuare în numărul viitor)

meridiane

Şomeri şi... „ajutoare"

Corespondenţă telegrafică din New-York

Cu o mare publicitate pe calea televiziunii şi a presei, administraţia Kennedy a iniţiat programul său de ajutoare pentru alimente acordate şomerilor din rezervele federale. Punerea în aplicare a programului a început în Virginia de Vest, stat cu importante regiuni miniere şi unde se află în prezent cel mai mare procent de şomeri din întreaga ţară. In Virginia de Vest domnul Kennedy a ciştigat cea mai importantă victorie în alegerile preliminare pe drumul său către numirea de candidat la postul de preşedinte din partea partidului democrat.

Primul om care a primit ajutor în cadrul acestui program a fost un miner cu numele Alderson Muncy. Acesta este în vîrstă de 47 de ani şi este tată a treisprezece copii. El a fost miner timp de 25 de ani. De peste un an este şomer. Nu are nici un venit stabil şi nici o perspectivă de a găsi de lucru în cuprinsul comitatului său.

Acum zece ani aici lucrau 25.000 de mineri. In prezent nu mai există decît 6.000 în urma extinderii automatizării în minele de cărbuni şi a reducerii folosirii de cărbune. In acest comitat aproximativ 13.000 de persoane sînt îndreptăţite să primească ajutoare pentru alimente. Toţi aceşti oameni sînt în mod permanent fără lucru. Pretutindeni în jur se află mine închise şi clădiri nelocuite care se ruinează din ce în ce mai mult. Alderson Muncy nu are nici o speranţă să găsească de lucru. El creşte cîteva găini în ograda sa şi din cînd în cînd găseşte de lucru pentru cîte o zi.

A trebuit să suporte unele cheltuieli pentru medicamente şi în curînd i s-a acordat şi maximumul de ajutor pentru alimente: bonuri guvernamentale în valoare de 95 dolari care pot fi preschimbate pentru alimente la magazine. Dar 95 de dolari reprezintă doar o treime din cît este necesar pentru a putea hrăni în mod corespunzător familia sa de 15 persoane. Astfel evaluează lucrurile persoanele oficiale însărcinate cu executarea programului.

Dacă şomerul găseşte de lucru pentru indiferent cît timp dintr-o zi sau săptămînă, atunci alocaţia pentru alimente în este redusă. Această atitudine a funcţionarilor guvernului se explică prin faptul că ei încearcă să împartă totalul sumelor de bani acordate de către Congres în aşa fel încît să le repartizeze la cît mai mulţi şomeri cu putinţă. In acest scop Congresul a alocat 50 de milioane dolari. Dar, fiindcă există cîteva milioane de şomeri, acest ajutor nu însemnează prea mult. Intîmplător, acelaşi Congres a alocat aproape 3 miliarde de dolari în vederea sporirii cheltuielilor pentru înarmare.

In aceeaşi zi în care a început punerea în aplicare a programului pentru repartizarea de ajutoare pentru alimente, preşedintele Kennedy a trimis Congresului un proiect de lege în care se cer 100 de milioane dolari pentru finanţarea recalificării muncitorilor.

Un miner ca Alderson Muncy, care este în mod permanent şomer, ar putea fi calificat pentru o altă muncă, într-o altă regiune. Intrucît s-a evaluat că pentru recalificarea unui muncitor ar fi necesar pe timp de un an aproximativ 2000 de dolari, cele 100 de milioane de dolari ar fi suficiente numai pentru recalificarea a 50.000 de muncitori: doar o picătură în ocean, faţă de ce fonduri ar fi necesare pentru acest scop în general. Dar chiar acest program redus nu este decît în stare de proiect. El nu a fost transformat încă în lege. Se poate spune că problema şomajului continuă să devină tot mai gravă şi că pînă la alegerile pentru Congres din 1962 ea va deveni, fără îndoială, o chestiune naţională de cea mai mare amploare.

Carl MARZANI

Iunie 1961.

Un oraş în două continente

Istanbul, mai 1961

Sînt oraşe în care istoria unor veacuri de mult trecute te întîmpină mai la fiecare colţ. Aşa e Atena — cu monumentele ei de o frumuseţe tulburătoare; aşa e Roma — ale cărei fîntîni şi statui răsar dintre casele moderne; aşa e şi Istanbulul — cu deosebirea că aici istoria trecutului se vede mai puţin în monumente de artă şi mai mult într-un anumit spirit, o anumită atmosferă cu totul proprie şi puţin apăsătoare.

Aceasta nu înseamnă cîtuşi de puţin că monumentele istorice ale Istanbulului ar fi lipsite de interes. Nu, nici vorbă de aşa ceva! Începînd cu marele zid al Constantinopolului, lung de 6800 m., construit în urmă cu 15 veacuri, monument copleşitor prin amploarea şi inutilitatea lui — continuînd cu apeductul roman, cu temniţa celebră a celor şapte turnuri (Yedikûle) şi terminînd cu măreaţa moscheie Sfînta Sofia, lîngă al cărei dom grandios se înalţă graţioase şi stranii minarete cu două rînduri de balcoane — toate monumentele Istanbulului vorbesc despre o istorie zbuciumată, adeseori strălucită, dar de multe ori tristă şi amară.

Mai mult însă decît în alte oraşe ale lumii şi mai izbitoare decît în propriile-i monumente, Istanbulul păstrează pecetea frămîntatei lui istorii în anumite apucături, obiceiuri şi aspecte pe care călătorul străin le surprinde în viaţa de fiecare zi a oraşului.

Stare civilă

Oraşul acesta — unic în lume prin aşezarea sa — se întinde de-a lungul Bosforului, de la Marea Marmara pînă la Marea Neagră. Cine stă într-o dimineaţă senină pe colina Ceamligea (situată în partea asiatică a Istanbulului) are înaintea ochilor panorama unică, ameţitoare şi plină de farmec a acestei străvechi aşezări. Către miază-noapte, dincolo de marele hotel de la Tarabya (ars pînă la temelii şi acum în reconstrucţie), dincolo de cetatea Rumeli, se întinde imensă, acoperită de aburi, Marea Neagră, căreia turcii îi spun Karabeniz. De la Anadolu-Feneri (farul de pe ţărmul asiatic al Mării Negre) pînă la Usküdar, coasta Mării de Marmara, sînt 19 mile. De-a lungul acestor 19 mile se întinde o apă calmă şi profundă, a cărei culoare se schimbă odată cu mersul soarelui, de la albastrul azuriu al Mediteranei pînă la verdele crud al sălciilor plîngătoare. Cargoboturi, iahturi albe, greoaie tancuri petroliere şi sprintene yole cu pînze, şalupe rapide şi încete, bărci pescăreşti, transatlantice masive, minuscule vase de tranzit, tramvaiele maritime care leagă partea europeană a oraşului de cea asiatică, şi echipaje de război cenuşii — o numeroasă, fremătătoare şi neobosită populaţie a apelor străbate Bosforul în lung şi-n lat, ziua şi noaptea, într-o dezordine derutantă şi zgomotoasă.

Intre ţărmul european şi cel asiatic Bosforul e mai îngust decît Dunărea pe teritoriul nostru; feribotul care pleacă din faţa palatului Dolma Baghtce îl duce pe călător în cinci-şase minute dintr-un continent în altul, şi în acelaşi timp dintr-o parte a Istanbulului, Beyoglu, vechea Pera, în Anadolu. A treia parte a oraşului este teritoriul vechiului Constantinopol care se întinde la sud-vestul Cornului de aur — golful minunat, despre a cărui priveliştе Lamartine scria că e de o frumuseţe fără seamăn — şi poartă numele surprinzător de Istanbul.

Cînd cobori cu vaporul în josul Bosforului privirile îţi sînt atrase în deosebi de ţărmul european. O vegetaţie viguroasă acoperă colinele uşor ondulate: chiparoşi întunecaţi, salcîmi înfloriţi a căror mireasmă se amestecă într-o subtilă mixtură cu cea a mării. Numeroase flori multicolore în mijlocul cărora domină violetul — apoi case, apoi din nou vegetaţie, şi aşa mereu, pînă te apropii de gara maritimă şi casele pun stăpînire asupra peisajului. Ce fel de viaţă duc oamenii care trăiesc în aceste mii de case, deobicei înalte, înguste şi cenuşii, vîrîte una în alta, acoperind în întregime văile şi colinele malului într-o aglomerare şi dezordine incomparabile?

Deasupra caselor, ici colo, se înalţă zvelte şi pline de graţie minaretele ascuţite. Şi întreg acest ansamblu, desfăşurat înaintea ochilor ca pe treptele unui amfiteatru, scăldat în lumina aurie a dimineţii sub un văzduh care rivalizează cu Bosforul în bogăţia nuanţelor, degajă un farmec copleşitor.

Acesta e Constantinopolul, oraşul care a fost o mare metropolă încă acum peste 2600 de ani, aspirînd ca vîrstă la supremaţia tuturor oraşelor lumii. Oraşul ale cărei prime aşezări au fost ridicate în 657 înaintea erei noastre de către generalul Byzas şi din care, cu aproape un mileniu mai tîrziu, la 11 mai în anul 330, împăratul roman Constantin a făcut capitala imperiului. Tot în mai — dar cu peste un mileniu mai tîrziu, în 1453, Constantinopolul e cucerit de sultanul Mahomed al II-lea Fatih (Cuceritorul) şi devine capitala noului imperiu otoman.

Astăzi Istanbulul nu mai e capitala Turciei, dar rămîne, cu populaţia lui de aproape 2 milioane, cu portul şi cu viaţa lui agitată, centrul cel mai important al ţării.

Emoţiei pe care călătorul gata să coboare de pe puntea vaporului o resimte în faţa priveliştei pline de farmec a oraşului — i se adaugă aceea stîrnită de amintirea îndelungatei lui istorii.

Dar farmecul durează pînă ai pus piciorul pe pămînt.

Case şi ferestre

Bosforul e pentru vechea cetate bizantină ca lumina rampei pentru o actriţă care a depăşit vîrsta maturităţii: dincolo de această lumină ea răspîndeşte toate iluziile; văzută de aproape însă...

Văzut de aproape Istanbulul te izbeşte în primul rînd prin starea caselor sale, construite fără nici o rînduială. Înghesuite în uliţe întortochiate, strîmbe şi ponosite, casele au 4-5 etaje şi sînt vîrîte una în alta în aşa fel încît soarele şi aerul pot pătrunde în ele numai prin efracţie. Alcătuite în mare parte din scînduri, ele sînt grozav de răpănoase, roase de ploi şi vînturi, lipsite de o altă culoare decît a prafului, măcinate de carii, ostenite şi neîntreţinute, adeseori sparte, găurite şi şue, stîrnindu-ţi milă şi compătimire în peisajul acela mirific şi în lumina neîndurătoare a soarelui mediteranian.

O misiune deosebită în organismul caselor din Istanbul îndeplinesc ferestrele. Mai întîi vin zăbrelele: chiar dacă se află la etajul V, chiar dacă se deschide într-un perete de scînduri aflat în stare de evidentă dezagregare, o fereastră care se respectă e apărată de gratii. Intrucît gratiile nu îndeplinesc o funcţie practică şi nici una estetică, e de presupus că ele răspund anumitor tradiţii. Şi într-adevăr, deşi vălurile au dispărut, deşi cadînele (cadînă nu înseamnă pe turceşte nimic altceva decît femeie) poartă tocuri ascuţite dovedind — la situaţia pavajelor din Istanbul — o abnegaţie totală şi chiar eroică faţă de exigenţele modei, totuşi la ferestre stau ceasuri întregi mii de femei, urmărind de dincolo de gratii furnicarul neobosit al străzii. Din vremea haremurilor a rămas probabil deprinderea de a construi casele cu mici foişoare avînd o fereastră centrală şi două laterale, înguste: de aci femeia poate privi nestînjenită în trei direcţii. Şi deşi accesul în stradă este liber, femeile — care lucrează într-un număr infim — stau ore în şir şi privesc printre gratii, asemenea bunicelor lor prizoniere ale barbarei instituţii a haremului pe care a demascat-o cu atîta răsunet Pierre Loti, şi pe care Ataturk a desfiinţat-o din punct de vedere legal acum 35 de ani, prin codul civil intrat în vigoare la 17 februarie 1926.

Cu acestea însă funcţiile ferestrei nu s-au încheiat. Fereastra mai îndeplineşte rolul uscătoriei de rufe: o frînghie lungă cu un băţ la mijloc care o împinge ţinînd-o încordată ca un arc şi iată un triunghi ascuţit pe ale cărei laturi stau întinse la diferite altitudini rufe de cele mai variate culori şi calităţi. In sfîrşit, fereastra, în special la casele din periferie, este locul de uscare a firilor: sute de scrumbii înşirate pe sfori subţiri, prinse în cuie, înconjoară fereastra pe toate cele patru laturi asemenea unor stranii şi puţin parfumate ghirlande, adăugînd la starea şi aşa precară a pereţilor exteriori o podoabă care nu contribuie cîtuşi de puţin la înfrumuseţarea lor.

Iavaş-iavaş

După o scurtă privire aruncată asupra caselor, călătorul care a debarcat în gara maritimă, coboară în stradă. Aci el este absorbit şi înghiţit de viaţa şi trepidaţia oraşului.

La prima vedere străzile Istanbulului — cele centrale, bineînţeles — seamănă cu străzile a sute de oraşe moderne. Oameni mulţi, maşini, gălăgie, vitrine şi aşa mai departe. Maşinile sînt foarte multe şi circulă într-o rînduială cu totul aproximativă (ca în toate ţările sudice). De fapt ele nu sînt chiar atît de multe cîte par, dar aşezarea oraşului pe atîtea coline şi văi îi obligă pe conducători să evite numeroasele străzi impracticabile şi să se concentreze în deosebi pe cîteva artere principale.

Turismele predomină, camioane se văd arareori, motociclete, scutere şi biciclete de loc. In schimb reţeaua de autobuze e foarte extinsă şi alcătuită în parte din maşini Skoda aidoma celor de la Bucureşti. Alături de poliţiştii îmbrăcaţi în uniformă bleumarin, care reglementează circulaţia cu gesturi de dirijori celebri cocoţaţi în nişte cilindre de metal pe care o femeie reprodusă de mii de ori şi îmbrăcată cu totul derizoriu a te cocoţa pe scaun instalîndu-ţi gheata pe „bancul de lucru" al lustragiului şi de a aştepta cu răbdare îndeplinirea savantului şi îndelungatului ritual care trebuie să transforme o banală pereche de ghete într-o sclipitoare pereche de bijuterii ambulante, pare a fi socotit un semn de distincţie şi rafinament. Am văzut o bătrînă de cel puţin 70 de ani tronînd cu mîndrie pe scaunul lustragiului şi privindu-i triumfal pe trecătorii necunoscuţi; am văzut într-o zi cu ploaie, pe o stradă plină de noroi, într-o cafenea dintr-un subsol, un tînăr care juca cărţi în vreme ce lustragiul îi făcea agale ghetele. Aci lustragiul se dovedeşte o instituţie mai presus de utilitatea practică imediată la care se opreşte concepţia asupra acestei meserii. Căci altminteri ce rost ar fi avut ca tînărul din cafenea să-şi facă ghetele cînd era vădit că la primul pas în uliţa nămolită toată strălucirea transpusă din borcănaşele lustragiului pe încălţămintea lui avea să piară fără urmă?

Aspect de la o demonstraţie a studenţilor turci la Istanbul, în favoarea adoptării unei politici conformă cu tradiţiile lui Kemal Ataturk

Ideia ireversibilităţii timpului pare a nu produce nici o impresie asupra locuitorilor Istanbulului. Clienţii — extrem de rari — ai magazinelor, răscolesc fără grabă toate rafturile şi pleacă fără să cumpere după ce negustorul, de asemenea fără grabă, şi-a etalat întregul inventar pe care-l pune la loc fără cea mai diafană umbră de mînie. La restaurante te poţi aşeza la masă liniştit; nimeni n-o să te tulbure din meditaţie, iar pînă la urmă, după ce vei comunica ce doreşti, îţi rămîne toată vremea să-ţi dezmierzi mătăniile privind şirul de maşini care se scurge anevoie prin strada îngustă. Dacă, străin fiind şi deci neobişnuit cu acest ritual, dai semne de nerăbdare, picoloul sau ospătarul sau directorul restaurantului respectiv te va privi cu mustrare şi-ţi va spune cu un calm britanic:

— Iavaş — iavaş, musie!

Iavaş — iavaş!

Maşinile, tramvaiele, autobuzele nu pot schimba ritmul de viaţă într-un oraş de două milioane de locuitori care nu are la marginile sale o singură întreprindere industrială serioasă. Viaţa economică a oraşului se bazează pe o ficţiune: comerţ fără producţie. Vapoarele vin şi pleacă, dar importul şi exportul au coborît la un nivel mai scăzut ca oricînd; vitrinele sînt pline dar magazinele goale. Nicăieri nu am văzut o publicitate atît de largă şi comercială făcută băncilor — dar oamenii (afară de o pătură insignifiantă) trăiesc foarte greu iar statul—ca urmare a politicii fostului guvern Menderes—nu are devize. Mii şi zeci de mii de oameni trăiesc din expediente: şomeri, lustragii, negustori ambulanţi (de apă, de seminţe, de bragă, de verdeţuri, de ziare, de alune, de năut, de rahat, de lozuri ciştigătoare, de peşte, de iaurt, de ţigări, de lame, de haine vechi şi de o mie de alte lucruri şi lucruşoare). Negoţul ambulant e practicat de un număr înspăimîntător de cetăţeni ai Istanbulului, între 5 şi 80 de ani. Am văzut copii în uniformă de şcoală vînzînd ziare şi bătrîni de o vîrstă matusalemică vînzînd apă. (La Istanbul apa potabilă se vinde cu litrul). Toţi strigă, fiecare marfă avîndu-şi propria-i melopee, astfel că sub fereastra hotelului se desfăşoară un adevărat recital de canto pe fondul motoarelor ambalate, al claxoanelor şi al tramvaielor care uruie. La aceste categorii de oameni neproductivi trebuie adăugat numărul uriaş de hamali care stau pe la colţuri aşteptînd să fie angajaţi, de pescari fără echipaj, de poliţişti şi de militari.

In aceste condiţii nu e de mirare că în acest oraş majoritatea populaţiei nu trăieşte din venituri regulate, că standardul de viaţă este coborît şi că oamenii nu au învăţat încă să preţuiască ceasurile, zilele şi anii. In aceste condiţii economice, cele 20.000 de turisme care se înghesuie şi se ciocnesc pe uliţele oraşului reprezintă un non sens. Ele au fost aduse în ţară de fostul guvern care a imobilizat o bună parte din devizele statului, dar a satisfăcut în schimb dorinţele S.U.A. ale căror maşini se vînd atît de anevoie în ultimii ani.

Satisfacţia a fost nu numai pentru aliaţii de peste ocean, dar şi pentru un număr de bogătaşi care, pe socoteala valutelor statului, au devenit proprietarii unor limuzine „Super" cu care se plimbă prin cartierele de vile din nordul Bosforului. Americanii au fost însă prevăzători: s-a calculat că Turciei i s-au vîndut peste 70 de tipuri de maşini, ceea ce împiedică folosirea pieselor de la o maşină la alta şi obligă statul turc să importe în continuare piese de schimb. Se mai poate adăuga că deşi în ultimul timp s-au descoperit în Anatolia însemnate rezerve de petrol, „aliaţii" de peste ocean nu au permis exploatarea lor, astfel că maşinile din Istanbul — şi din celelalte oraşe ale ţării — continuă să se alimenteze cu benzină americană plătită de statul turc.

Cuvîntul „cacialma" înseamnă pe turceşte păcăleală, tragere pe sfoară. Aglomeraţia şi circulaţia neastîmpărată a Istanbulului reprezintă o mare cacialma; dincolo de ea, oraşul lovit de o hipotensiune economică cronică, trăieşte o viaţă anevoioasă şi tristă, într-un ritm de o încetineală inimaginabilă:

— Iavaş — iavaş!

C. PAVEL

Instantanee din Republica Dominicană

Raphael Leonidas Trujillo Molina, de profesie dictator, e mort! „Micul Cesar" al Caraibilor şi-a început nefasta carieră acum 31 de ani. După o vijelioasă avansare în posturile de comandă ale armatei, sprijinită de marile familii de proprietari, el „se alege", în mai 1930, preşedinte al Republicii în urma unui simulacru de campanie electorală despre care martorii vremii spun că a fost mai mult militară decît politică; aceste mărturii sînt confirmate de sîngerosul masacru al alegătorilor „neconvinşi" de discursurile candidatului, masacru care a încheiat „campania" electorală şi a deschis seria nesfîrşitelor abuzuri, crime şi acte de desmăţ politic ce aveau să urmeze.

Patru luni mai tîrziu Trujillo profită de calamităţile ce se abătuseră asupra capitalei ţării şi smulge Parlamentului ultimul rest de independenţă, obţinînd puteri depline chipurile pentru a face faţă catastrofei.

★

Toţi oamenii de bună credinţă care au călătorit cîndva prin Republica Dominicană şi au cercetat cu obiectivitate situaţia politică şi social-economică din ţară au fost şi sînt unanimi în a recunoaşte că acest stat, aşa cum l-a guvernat răposatul ei călău, este posesorul de neinvidiat al unui sistem politic şi social care se apropie cel mai mult de sclavagism. Munca forţată, legalizată în chipul cel mai firesc de Trujillo, a fost decenii în şir o sursă de mari venituri pentru călău şi gaşca lui. Epigon de vază al celor mai rafinaţi colonialişti, Trujillo a rezolvat problema muncii forţate cu o trăsătură de condei sub legea care spunea fără echivoc: ţăranul nu poate face grevă; el nu are dreptul să-şi părăsească pămîntul. Cei care au încercat să se opună au gustat amarul hăituelii la care i-au supus sutele de posturi de poliţie postate pe toate şoselele ţării.

Incercînd să-şi ofere şi satisfacţii intelectuale, Trujillo şi-a pus într-o bună zi majordomii care ştiau ceva carte să mediteze profund şi apoi să-i fundamenteze teoretic practica dictatorială. Aşa s-a născut teoria lui preferată despre „arta" de a sugruma un popor şi care afirmă cu cinism: „Sub cerul libertăţii fiecăruia se ascunde indolenţa. A lăsa pe fiecare liber înseamnă a încuraja indolenţa".

Un ziarist străin remarca mai demult că este perfect întemeiat renumele ruşinos pe care l-a căpătat acest stat sub guvernarea lui Trujillo: „Trista Republică Dominicană".

Avea dreptate.

★

Una din mănoasele plantaţii ale dictatorului, „Hacienda Fundacion", se întindea pe numai 23000 ha. şi avea în plus un aerodrom particular. Dar pasiunea lui pentru arginţi nu se rezuma numai la confiscări sau alte asemenea mijloace de spoliere. Iubea în egală măsură combinaţiile rafinate, cu „acoperire" legală. La sfîrşitul primului an de existenţă al fiecărei întreprinderi nou creată un trimis special sosea la faţa locului, anunţînd solemn marea plăcere a lui senor Trujillo de a „cumpăra" o parte din acţiunile afacerii respective. Refuzul echivala cu un foarte cert faliment.

Incetul cu încetul dictatorul şi-a întins tentaculele asupra întregii economii a ţării. In toate întreprinderile comerciale şi industriale care puteau prezenta un interes din punct de vedere financiar, Trujillo şi compania deţinea substanţiale pachete de acţiuni. S-au creat în mod special oficii de comerţ cu cacao şi cafea pentru ca dictatorul să poată concentra în mîna sa exportul ţării. Camioanele armatei îi transportau turmele de vite. Juriile concursurilor agricole anuale, dotate cu premii de 100.000 dolari, aranjau ca vitele din crescătoriile lui Trujillo să ciştige premiul cel mare şi medaliile de aur. Intreg statul era silit să îngenuncheze în faţa celui ce avea cinismul să se autointituleze „benefactor".

★

Prin grija unor prompte şi bine plătite servicii de reclamă, totul îi era dedicat. Anii întunecaţi ai dictaturii sale au căpătat subit aureola de „eră a lui Trujillo". Şi poate n-aţi aflat dar dominicanii nu trăiau în anul 1961 ci în al 32-lea an al erei lui Trujillo. Capitala ţării, vechiul San Domingo, a trebuit să fie urgent rebotezat şi obligat să-i poarte numele — Ciudad Trujillo. Aceeaşi operaţie a fost aplicată şi celui mai înalt munte din ţară. Profitorii din camarila dictatorului, în frunte cu bancherii, aranjau cumpărarea unor pagini întregi de ziar pentru a publica pur şi simplu fotografia „protectorului" lor însoţită de cîteva rînduri linguşitoare. Preoţimea, ca să nu rămînă mai prejos în cucerirea unui loc la marele praznic, a descoperit că de fapt Sf. Rafael ar trebui să se bucure de o poziţie mult mai suspusă în biserica dominicană, în calitatea sa de patron al lui Senor. Drept care dogmele au căzut, luîndu-se cuvenitele măsuri de ridicare în rang a sfîntului.

2.500 de statui, în picioare sau pe cal, îl prezintă pe micul Cezar la toate răspîntiile. Stai şi te cruceşti văzînd cît gips, piatră şi bronz s-a putut irosi pentru a încerca să-l prezinte pe impostor drept general diplomat, conducător politic, Doctor honoris causa, Rector ad vitam, magistrat etc.

★

Crud, viclean, venal, Trujillo era um om despre care însăşi slugile sale spuneau că nu crede nici în dumnezeu, nici în diavol. El nu s-a menţinut decît prin teroare şi teamă. Nu cruţa nici un fel de mijloace pentru a-şi lichida duşmanii sau adversarii. Pe lista neagră a poliţiei sale figurau, de pildă, Romulo Betancourt, preşedintele Venezuelei, pentru al cărui cap se oferea ucigaşului rotunda sumă de 80.000 de dolari. Agenţii trimişi în Mexic au asasinat, tot pentru dolari, pe scriitorul spaniol Almoina Matteos, adversarul său.

Călătorii străini mărturisesc cît de impresionant este să circuli în capitala dominicană seara, pe străzile pustii, unde la fiecare întretăiere patrulele poliţiei semnalizează maşinilor să oprească, cu ajutorul unor lanterne roşii sau galbene. La ora cînd dictatorul îşi făcea siesta zilnică pe anumite străzi, întreg cartierul respectiv era interzis circulaţiei publice, golindu-se de viaţă. O mică „operaţie" de arestare a 2—3000 de oameni devenise tot atît de obişnuită ca şi dispariţia sau lichidarea fizică în metroul newyorkez a unora dintre adversarii săi.

★

Cu aproape un an în urmă ziaristul francez Jean Farran făcea următoarele reflecţii amare cu privire la situaţia din Marea Caraibilor, supranumită de el „noul butoi cu pulbere al lumii":

„Cu revoluţia cubană nu a căzut numai un guvern, ci o întreagă societate. Guverne de acest gen şi societăţi de această formă există în numeroase exemplare în Caraibe. Politica... lui Castro pune în cauză ordinea colonială tolerată de Statele Unite în această regiune a lumii... Ca şi în Asia, dolarul nu îmbogăţeşte decît pe cei bogaţi... Ceea ce trebuie schimbat sînt structurile şi spiritul"...

De unde se vede că uneori gura păcătosului adevăr grăieşte.

C. VASILIU

Zulburări mintale?

In presa vest-germană au apărut unele ştiri care duc la concluzia că autorităţile de la Bonn pregătesc eliberarea din închisoare a criminalului de război hitlerist Rudolf Hess, fostul „locţiitor al führerului", condamnat la detenţiune pe viaţă de Tribunalul internaţional de la Nürnberg. Se încearcă, în acest sens, acreditarea ideii că Hess trebuie eliberat fiindcă prezintă tulburări mintale: el face toată ziua exerciţii de defilare în pas de gîscă şi cîntă tot timpul „Horst-Wessel-Lied" — marşul oficial al naziştilor — relatează ziarele.

Dacă acestea sînt fenomenele care-i îngrijorează pe temnicerii lui Hess, nu ne îndoim că-i vor da drumul din închisoare. Asemenea manifestări găsesc climatul cel mai adecvat în Germania occidentală...

DE PRETUTINDENI • DE PRETUTINDENI

- *DINTRE toate marile oraşe, spaţiul locativ pe cap de locuitor cel mai redus îl are capitala Franţei. O statistică recentă arată că spaţiul de locuit (fără dependinţe) al unui locuitor al Parisului este în medie de 83 cm².*

- *O ACUTĂ lipsă de apă potabilă s-a produs la Rio de Janeiro (Brazilia) din cauza... abundenţei de apă. Ploi tropicale au inundat staţia de pompare pentru aprovizionarea cu apă, scoţînd din uz pompele. După cinci zile un pahar de apă era vîndut la un preţ mare, ultimele rezerve de băuturi nealcoolice fiind epuizate. În spitale operaţiile au trebuit să fie aminate, deoarece nu exista suficientă apă pentru sterilizarea instrumentelor.*

- *UN BIJUTIER din Ridgeway (Canada) a folosit drept pază împotriva hoţilor o sticlă de rachiu în care turnase un narcotic. Trei spărgători care au intrat noaptea în prăvălie şi gustară din rachiu au adormit. Un trecător văzu uşa deschisă şi mai în fund trei oameni dormind lîngă vitrinele cu bijuterii. El goli prăvălia în toată liniştea.*

- *LA UN spital de copii din Melbourne (Australia) se fac operaţii însoţite de muzică. Chirurgii susţin că, în special la operaţii grele care durează mai multe ore, muzica destinde nervii. Preferate sînt valsurile şi simfoniile.*

- *CREIERUL electronic „Cedric" a adus unei asociaţii de pariuri din Anglia, formată din sportivi şi artişti, un premiu important. „Cedric" a fost alimentat mai mult timp cu rezultatele loto-ului şi apoi lăsat să indice numere. Numerele au ciştigat.*

- *LA DESCHIDEREA festivă a filialei din Gelsenkirchen (R.F.G.) a oficiului de turism „Friedrich", invitaţii au primit în mod gratuit bilete pentru o călătorie în... Lună. Prudent, oficiul a atras atenţia invitaţilor că biletele sînt nominale, nu pot fi lăsate moştenire sau vîndute.*

- *INTR-O grădină de zarzavat a Ministerului Agriculturii din R.S.S. Ucraineană, lîngă Kiev, a crescut această pătlăgică roşie, avînd înfăţişarea neobişnuită a unui om, purtînd pe cap un*

turban, cu pleoapele umflate, cu nas.

Cauza acestei deformări o constituie tratarea plantei cu doze prea mari de stimulator de creştere „TU" cu o concentraţie ridicată.

- *RECENT, Sterling Dudley, directorul adjunct al unei sucursale a Institutului bancar american, nu s-a putut prezenta la ceremonia în cadrul căreia trebuia să i se remită diploma de „cel mai eminent economist al Institutului pentru anul în curs". Cu o zi în urmă fusese arestat sub învinuirea de a fi delapidat 20.000 de dolari...*

- *DE-ACUM înainte fundul pantalonilor poştaşilor din Japonia nu va mai constitui punctul de atracţie al cîinilor cetăţenilor. O recentă decizie a Ministerului Poştelor a hotărît ca proprietarii de „animale periculoase" să-şi ridice singuri corespondenţa şi presa de la poştă.*

- *O ANCHETĂ făcută la o şcoală din plasa Offenbach (R.F. Germană) a arătat că într-o clasă numai trei copii din 38 posedă o perie de dinţi proprie, iar alţi 7 trebuie să le împartă cu fraţii lor.*

MAGAZIN MEDICAL

Fapte care vorbesc singure

Pe șantierul naval al orașului Maidzuru din Japonia, s-a angajat acum 3 ani tînărul niturilor Li Cian Fu. Plata o primea după numărul niturilor bătute. Entuziast și mai ales dornic de un cîștig cît mai bun, el muncea cu multă sîrguință. Într-o zi, din imprudență, și mai mult din oboseală, se accidentează. Pînă aici, nimic neobișnuit. În Japonia accidentele de muncă sînt foarte numeroase. Din statistica Organizației Mondiale a Sănătății reiese că în întreprinderile industriale din Japonia mor zilnic, din cauza accidentelor de muncă, 15 muncitori, iar alți 1100 se schilodesc. Accidentul lui Li Cian Fu nu era grav. Pentru ca rana să nu se infecteze s-a prezentat medicului de șantier.

S-ar putea spune că a procedat foarte cuminte și corect. Așa credea și el și de aceea, după cîteva luni, cînd s-a accidentat din nou, a procedat aidoma. Numai peste un an după al treilea accident și-a dat seama de ce colegii lui nu procedează la fel. A fost chemat de administrația șantierului, i s-a arătat că este la al treilea accident și, conform legilor capitaliste, avînd o capacitate de lucru mai redusă — a fost trecut automat la o salarizare mai proastă.

Această situație, care reflectă exploatarea nemiloasă a muncitorilor din Japonia, a fost relatată de însăși delegația japoneză la cea de-a doua conferință internațională a metalurgiștilor, de la Viena.

O altă știre, de astă-dată din Franța.

După cum scrie ziarul „L'Humanité", în Franța accidentele de muncă împing muncitorii în brațele șomajului. Cu tînărul muncitor Albert Dumas, de 28 ani, de la uzinele Berlier, lucrurile au luat o întorsătură tragică. La 10 februarie 1961 el a suferit un traumatism destul de grav, care l-a dus la o incapacitate temporară de muncă.

La 13 martie, deci peste o lună, direcțiunea fabricii l-a comunicat, „cu regret", că dacă nu se va prezenta la lucru în termen de 5 zile, locul lui va fi ocupat de alt muncitor. Dumas însă nu putea relua lucrul. Stătea neputincios acasă, lîngă soția și copiii lui mici. Ce avea de făcut? În față i se profila spectrul groaznic al sărăciei, foametei și bolii. Disperat, își pune capul pe șina trenului. Astfel a fost eliberată firma Berlier de orice obligație față de unul din muncitorii săi.

Celor relatate de corespondentul ziarului „L'Humanité" am dori să mai adăugăm doar cîteva cifre din statistica plină de înțelesuri a Organizației Mondiale a Sănătății.

În Franța, la fiecare două minute are loc un accident de muncă mortal sau grav mutilat. În 1953 au fost înregistrate în Franța 1.702.353 de accidente de muncă, iar în 1958, 1.983.123 cazuri. Dacă la aceste cifre adăugăm cazurile de boli profesionale și accidentele survenite la întoarcerea de la lucru acasă, numărul jertfelor crește la 2.202.435.

Exploatarea nemiloasă, condițiile grele de lucru, lipsa unei corespunzătoare tehnici a securității muncii, sînt cauzele accidentelor de muncă în masă din țările capitaliste. Dezinteresul patronilor și deci al statului capitalist pentru sănătatea muncitorilor și goana furibundă după profituri maximale duce la vlăguirea proletariatului.

Chiar accidentat sau bolnav, muncitorul trebuie să lucreze ca să poată trăi. Altfel, i se reduce salariul sau este pur și simplu aruncat din fabrică. Orice invaliditate trebuie ascunsă — prezentarea la medicul întreprinderii îl costă pe muncitor, în țările capitaliste, mai mult chiar decît onorariul gras pe care l-ar plăti dacă s-ar îngriji pe ascuns la un medic particular, în cea mai mare țară capitalistă — S.U.A. — lipsește un sistem de asigurări sociale.

Asemenea fapte, asemenea atitudini grăiesc singure despre felul în care este privită sănătatea oamenilor muncii în țările capitalului. Pentru oamenii muncii din țara noastră care se bucură de concedii medicale cu plată, o grijă deosebită pentru ocrotirea sănătății lor, care văd cită atenție se dau la noi problemelor de protecția muncii, asemenea fapte ca cele relatate mai sus de statistica O.M.S.-ului sînt de-a dreptul de neconceput.

Dr. V. IVANOV

Interesant și util de știut

● *ARBORII și vegetația alcătuiesc un filtru prețios pentru reținerea particulelor radioactive care ar coborî din straturile superioare ale atmosferei. S-a dovedit astfel, prin măsurători repetate, că în cartierele bogate în vegetație, contoarele Geiger indică o radioactivitate de 15 ori mai mică decît în sectoarele sărace în grădini și arbori.*

● *ELECTRICITATEA și-a găsit o utilizare deosebită și în anestezia bolnavilor care trebuie să suporte diferite intervenții chirurgi-*

cale. Anestezia prin curent electric este simplă, nu necesită aparate costisitoare și evită neplăcerile pe care le provoacă o parte din anesteziile clasice. Sistemul de anestezie pe cale electrică folosește un generator de curenți cu o frecvență medie. Doi electrozi montați pe regiunea temporală permit ca în 30—60 secunde bolnavul să adoarmă și să rămînă în această stare în tot timpul cît trece curentul electric. Un minut după oprirea curentului, bolnavul se trezește fără nici un inconvenient.

● *LA FACULTATEA de medicină din Tokio a fost realizat cel mai mic microscop, cu o lungime de 8 mm. și o lățime de 5 mm., putînd mări de 120 de ori. Microscopul are avantajul că poate fi introdus sub piele și în țesuturile organismului, unde cu ajutorul unui sistem special de iluminat poate permite studierea structurii celulelor vii.*

Carnet vilegiaturistic

● NĂMOLUL care se utilizează pentru tratamentul afecțiunilor reumatice, cu rezultate remarcabile în stațiunile Vatra Dornei și Borsec, se prepară din turbă. Așadar, iată un factor terapeutic care poate servi în același timp și drept combustibil.

● PIELEA este mai sensibilă la razele solare primăvara și iarna, decît toamna și vara. Persoanele blonde reacționează mai intens la iradiațiile solare decît cele brunete.

● EXPUNERILE nerăționale la acțiunea lămpi-

● HIDROTERAPIA poate fi utilizată cu succes și în casă, sub diferite forme în anumite împrejurări. Astfel, în cazul unui acces acut de astm bronșic, pînă la venirea medicului, putem obține înlăturarea accesului și deci ușurarea

bolnavului prin aplicarea unor băi ascendente pariale de picioare și mîini. Această procedură hidroterapică simplă constă din introducerea picioarelor și mîinilor celui suferind în vase corespunzătoare cu apă caldă (căldare și lighean) avînd grijă să urcăm treptat temperatura apei de la 36 grade la 44°.

lor emițătoare de raze ultraviolete produc aceleași arsuri locale și aceleași tulburări generale în organism, ca și expunerile la razele solare atunci cînd nu se respectă recomandarea medicului cu privire la durata de expunere.

● UNA din procedurile fizioterapice, cu o largă aplicație atît în stațiunile balneare cît și serviciile de fizioterapie ale policlinicilor principale constă în introducerea în organism a diferitelor substanțe medicamentoase, prin intermediul electricității, utilizînd curentul galvanic. Acest mijloc electroterapic se numește ionoforeză sau electroforeză și cu ajutorul lui se obțin rezultate satisfăcătoare, în multe afecțiuni, introducîndu-se medicamentul indicat chiar în regiunea dureroasă. Prin acest nou procedeu se poate introduce în organism salicilat de sodiu sau iodură de potasiu în diferite forme de reumatism; aconitină și chinină în nevralgii și nevrite; histamină în lumbago, artrite, endarterită obliterantă, acrocianoză, etc.

Dr. I. LEGIC

OTITA

Frecvent întîlnită la copii, mai ales în perioada primei copilării, otita este o boală provocată de microbi care pătrund în organism, fie pe căile nazo-faringiene fie pe căile limfo-sanguine și se localizează în ureche, deobicei sub timpan. Uneori otita apare ca o complicație a gripei, scarlatinei sau a pojarului.

Ca factori favorizanți în apariția otitei mai pot fi încriminate și unele boli cronice cum ar fi rahitismul, diabetul, distrofia, diateza exudativă care slăbesc puterea de apărare a organismului și creează teren favorabil apariției și evoluției otitei. Oboseala, epuizarea sistemului nervos, alimentația săracă în vitamine de asemenea pot duce la apariția procesului inflamator în ureche. Boala mai poate fi provocată și de traumatizarea urechii ca lovirile, căderea, rănirea canalului auricular prin curățirea cu bețe de chibrit, ace, scobitori etc.

Începutul bolii se caracterizează printr-o stare de slăbiciune generală, copilul devine agitat ca urmare a zgomotului permanent care apare în urechea bolnavă. Auzul este diminuat. Durerile în ureche la început ușoare, pe măsură ce boala progresează se intensifică, asociindu-se cu dureri de cap. Copilul nu mănîncă deoarece orice mișcare a maxilarului face să oscileze presiunea în ureche accentuînd durerile. Temperatura atinge de cele mai multe ori 39—40°.

Uneori sub timpan se formează puroi, care datorită presiunii mari sparge timpanul și curge din ureche.

Tratamentul acestei boli, care prin urmările sale poate duce uneori la pierderea auzului, nu poate fi tratat decît de medicul specialist. Este inadmisibil a se încerca tratarea otitei cu leacuri băbești sau după rețetele prietenilor sau cunoscuților. Săvîrșesc o gravă greșeală părinții care încearcă să vindece otita turnînd în urechea bolnavă diverse substanțe uleioase care de multe ori constituie doar un bun mediu pentru dezvoltarea și înmulțirea microbilor.

Stabilirea diagnosticului de otită mai ales la sugari este îngreunată de multe ori de unele fenomene secundare care însoțesc această boală. Așa de pildă, stările dispeptice, guturaiul, pot uneori masca adevărata suferință. Iată de ce este necesar ca ori de cîte ori în starea copilului intervin anumite turburări este bine ca acesta să fie arătat medicului pediatru, care va indica, dacă este cazul, terapia cu antibiotice, iar acolo unde acestea nu sînt indicate, intervenția chirurgicală.

T. S.

Cu «Sanitarul» în cursă

Pe spinarea lucioasă și umedă a Dunării trec mereu, „în aval" și „în amonte", nave de diferite mărimi, sub diferite pavilioane, cu diferite încărcături. Șoseaua largă de apă este, în această oră de prînz, aglomerată.

Iată că dinspre brațul Chilia apare și se apropie repede de port un vas care nu seamănă de loc cu altele. Nu e prea mare, doar ceva mai răsărit ca o șalupă. Ceea ce atrage însă privirea de la bun început este albeața sa imaculată, de zăpadă proaspătă, precum și o imensă cruce roșie vopsită în partea cea mai vizibilă. Nici numele vasului nu e prea obișnuit: „Sanitarul".

Ce-o fi cu el? Ca să aflăm, fugim repede spre chei și ajungem tocmai bine cînd nava se lipește ușor de debarcader. Între timp, pe faleza lată și bine pietruită, mîndrie a tulcenilor, s-a oprit o mașină a „Salvării".

De pe vas coboară „pasagerii". Doi tineri, o femeie și un bărbat sprijină o femeie în vîrstă care, cu figura crispată, merge anevoie spre mașina care o așteaptă. În urmă pășește grăbit un om. După trusa ce o poartă la subțioară poate fi ușor identificat drept medic.

„Sanitarul" și personalul său au salvat încă o viață. Căci ce s-ar fi făcut fără intervenția rapidă a vasului sanitar, colectivista Maria Condrea din Sălcieni, bolnavă de apendicită acută perforată?

Pe vas

Tănase Achimov, căpitanul „Sanitarului", ne-a povestit multe și interesante lucruri despre nava pe care o conduce și echipajul său.

L-am găsit în „cabinetul de consultații", într-o discuție aprinsă cu un medic radiolog din oraș. Nu știu ce nu mergea cum se cuvine la aparatul radiografic și căpitanul se neliniștise. Vezi bine, nu numai problemele de navigație îl interesau ci și cele de ordin medical, specifice „Sanitarului". Ne-a mărturisit-o singur:

— De aproape doi ani de cînd conduc acest vas, am întîlnit atîtea cazuri încît sînt tobă de carte, glumește el. Mai mai să mă pot întrece cu un medic.

Ca cel mai „bătrîn" membru al echipajului, el ne povestește din fir în păr povestea navei. „Sanitarul" s-a născut în urmă cu doi ani la șantierul naval din Oltenița. Are un frate geamăn la fel de alb și strălucitor, pe nume „Sănătatea".

De ce a fost nevoie de aceste două vase (care în curînd, după cîte am aflat, vor primi și alți frați, mai tineri)? Fiindcă ocrotirea sănătății locuitorilor Deltei constituie o preocupare importantă a statului nostru. Prin firea lucrurilor, în Deltă, unde satele sînt răsfirate la mari distanțe, unde posibilitățile de transport sînt reduse, unde condițiile de viață sînt mai dificile decît în alte părți ale țării, îngrijirea sănătății oamenilor ridică probleme de un fel deosebit. În anii noștri pe teritoriul Deltei, la Sulina, Sfț. Gheorghe și în alte părți, au apărut, e drept, unități sanitare bine dotate, care lipseau cu desăvîrșire în trecut. Totuși, ele nu puteau satisface toate necesitățile. De aceea s-a luat măsura înființării acestor mici clinici plutitoare, care au rolul de a participa la diferite acțiuni sanitare, dar mai ales de a transporta rapid la Tulcea,

— Ori sîntem vas sanitar, ori un oarecare șlep de transport, spune el. Cui nu-i place curățenia, n-are ce face pe „Sanitarul".

Am putut constata însă că celor cinci membri ai echipajului curățenia le place. Cabinele, bunăoară, destinate personalului navigant și celui sanitar, sînt îngrijite ca niște bijuterii, de ți-e drag să călătorești în ele.

Din jurnalul de bord

Nu, nu e un simplu carnet, ci un gogeamite registru cu foile pline de însemnări. Se vede bine din paginile sale că „Sanitarul" nu și-a pierdut vremea degeaba. Începînd din 1959, el a transportat în toate comunele Deltei numeroase caravane sanitare. Iată de pildă, numai în acest an, s-au făcut vaccinări în comunele Crișan, Mila 23, Gorgova,

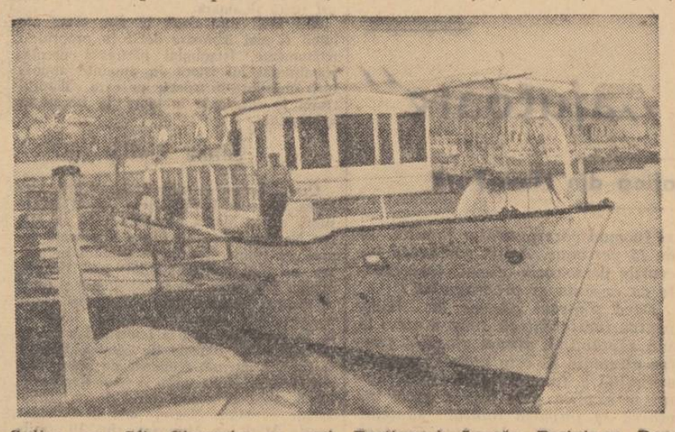

Sulina sau Sfț. Gheorghe pe acei bolnavi care necesită o îngrijire mai calificată, precum și de a face, cînd e necesar, unele intervenții medicale urgente chiar pe bordul vaselor.

În acest scop, după cum ne-am convins singuri, vasele sînt bine dotate. Sala de operații de pe „Sanitarul" poate rivaliza cu oricare altă sală dintr-o unitate spitalicească. Masă de operații modernă, masă ginecologică, dulap cu instrumente medicale, cameră frigorifică pentru conservarea singelui, instalație de sterilizare — nimic din toate acestea nu lipsesc. Atmosfera de spital o crează și curățenia sclipitoare de pretutindeni. Am aflat de la membrii echipajului că, atunci cînd e vorba de curățenie, căpitanul nu e de loc dispus să glumească.

Partizanul, Lascăr, Peripiava, Pardina; s-a făcut control T.B.C. în toate satele Deltei, s-au transportat spre spitale zeci de suferinzi, au fost făcute pe vas numeroase intervenții chirurgicale.

Să răsfoim, la întîmplare, însemnările despre cîteva curse mai recente:

6 mai. — De la Peripiava a fost adus micuțul Nicu Ștefan de un an și jumătate, avînd un traumatism cranian.

9 mai. — Muncitorul Victor Boțică din comuna Partizanul, bolnav de congestie pulmonară a fost transportat urgent la Tulcea.

14 mai. — Doi nou născuți, Gabriela Bumbac de 3 luni și Lenuța Mircea de 11 luni, din Chilia Veche, suferinzi de bronhopneumonie, au primit pe vas îngrijirile necesare, înainte de a fi internați în spital.

Și astfel însemnările lapidare continuă una după alta. Fiecare aceste cîteva rînduri reprezintă o viață de om salvată. Nu aveau de ce fi mîndri Tănase Achimov, motoristul Haralambie Lesnic și ceilalți membri ai echipajului? Chiar dacă munca lor nu este de loc ușoară, chiar dacă și-au petrecut pe vas multe zile și nopți, departe de ai lor, chiar dacă au fost adesea în primejdie: ceața sau vîntul, ploile sau arșița, întunericul nopții, nu au constituit însă niciodată un obstacol în îndeplinirea nobilei lor misiuni.

Despre o asemenea noapte de pomină ne-a vorbit căpitanul. În primăvară, un telefon de la Peripiava chema urgent vasul: un om se accidentase și necesita urgentă intervenție. Fiecare clipă era prețioasă. Dar cît de greu era de mers... Afară era iad: ceață deasă, nici un fir de lumină. 6 ore a durat drumul prin beznă. În fiecare clipă era pericol de ciocnire. Clopotul de pe vas nu înceta să bată o clipă. Și totuși, cu orice risc, vasul înainta cu toată viteza. La ora 4,30 „Sanitarul" acosta la Peripiava, la 5 se îndrepta rapid spre Tulcea ducînd pe el, bolnavul răpit morții. Cei cinci comuniști membri ai echipajului salvaseră încă o viață omenească.

Paul MARIAN

Pe șantierele patriei

(Urmare din pag. I-a)

de montatori erau ocupate la alte lucrări; cea a lui Traian Rusu la asamblarea stîlpilor de susținere, Gh. Cușmir la hala de turnare, iar oamenii lui Traian Sileș la caupere.

Numai sudorii mai erau încă pe sol. O parte la caupere, unii la montarea cupolei furnalului, iar băieții lui Ion Filimon se pregăteau să continue sudura la blindaj.

— Dacă stau să mă gîndesc bine — spune maistrul Herban mai mult pentru sine — nu știu ce ne-am face fără sudori.

— S-a pus oare o astfel de problemă?

— Nu, dar eu mă refer mai mult la calificarea lor, la experiența pe care au dobîndit-o acești oameni.

— Adică...

— Gîndiți-vă că este vorba de o sudură electrică foarte pretențioasă care trebuie să fie rezistentă la șocuri termice. Și pentru așa ceva se cere calificare înaltă, experiență, un control calitativ riguros al lucrărilor. Pînă acum rezultatele sînt bune. Nu a fost necesară nici o remediere. Doar sînt oameni încercați. Unii dintre ei sînt la al șaptelea furnal cu blindaj sudat.

— Și cîte straturi de sudură se execută de obicei?

— Uneori și cinci. Dar dacă socotim chiar numai un singur strat și doar la blindajul furnalului și tot se adună peste 32 de kilometri de sudură.

În preajma noastră sudorii tocmai făceau asamblarea cupolei furnalului.

— Pe cînd urmează să ridicați și acest subansamblu?

— Cît de curînd. Pînă atunci ar fi bine să se grăbească și metalurgiștii de la uzinele „23 August"-București cu expedierea elementelor de răcire. Pînă cînd nu montăm aceste elemente nu putem pune nici cupola.

Convorbirea cu maistrul Herban se desfășura chiar în preajma macaralei Derik, lîngă pilonul de oțel pe al cărui vîrf constructorii au prins un steag roșu. Caut să-mi rememorez în minte pe cîte alte șantiere siderurgice m-am întîlnit cu această macara, vestită printre constructorii de furnale.

Construită după cît îmi aduc aminte în 1950, la vechea fabrică de poduri din Reșița, macaraua Derik apare pentru prima oară la Hunedoara, la construcția furnalului de 450 m.c. Este mutată apoi pe șantierul furnalului de 700 m.c., tot din Hunedoara. Puțin mai tîrziu este la Călan, la construcția altui furnal. O reîntîlnim în 1960 la Reșița, iar acum din nou acasă. Între timp — un calcul sumar arată — această macara specială pentru lucrări pe verticală și cu o mare rază de acțiune, a ridicat în total o greutate care depășește întreaga construcție metalică a noii oțelării Martin din Hunedoara. Fișa biografică a acestei macarale vestite nu ar fi poate completă dacă nu aș adăuga și faptul că prima dată Derikul a fost montat în 75 de zile, iar acum la furnalul de 1000 m.c. în numai 28 de zile. Experiența acestor ani se vădește și în acest domeniu. Este experiența ale cărei roade le culegem pretutindeni. Pretutindeni de-a lungul și de-a latul țării, mărturie a politicii înțelepte a partidului, de industrializare socialistă, de înflorire economică a patriei. Și unul din aceste roade este însăși construcția celui mai mare furnal al țării, furnalul care va produce într-un an de trei ori și jumătate mai multă fontă decît s-a produs în Romînia anului 1938.

Tudor GHEORGHIU

Vitrina cu cărți

Gheorghe Tomozei — «Steaua Polară»

Gheorghe Tomozei este cunoscut cititorilor de la primul său volum, editat în urmă cu vreo trei ani, care s-a bucurat de o primire favorabilă din partea criticii.

Lirica tînărului poet se definește pe linia receptivității la evenimentele actualității. Tomozei a ales domeniul poeziei politice directe, manifeste. Sub acest raport, ciclurile volumului și în deosebi cel dedicat „Planetei zburătorilor" și „Antirăzboinicele", atestă adeziunea poetului la temele majore ale vremii noastre.

Poezia Cosmosului cucerit de aripile pămîntenilor, a spațiilor uriașe pe care tehnica modernă le încorporează peisajului omului din veacul nostru, a ispitit atîtea condeie, încît străduința în acest domeniu nu poate fi îndreptățită decît de o tratare personală, ocolind căile bătute. El nu folosește gestul grandiloc-vent, retoric, ci se distinge în unele imagini printr-o reală precizie, cu caracter aproape de sentință. *„Nu sîntem decît aripi care poartă / planeta sburătorilor, spre stele"*; sau: *„Dintr-a chipurilor noastre oglindă amară, / din lacrimi / și lut / am făurit steaua polară..."*; sau: *„Racheta sovietică atinsese Luna. / Cosmosul se rostogolea spre Pămînt"*.

Predominantă în acest ciclu ni se pare că e mîndria legitimă a contemporanului celor care au cucerit marile succese.

Sentimentul acesta definește și un alt ciclu al volumului: *„...marea își desfrunzește verzile-i foi. / Stăpînit frumuseții ei severe sîntem noi, / cei ce i-am robit, milenii, înlănțuiți de galere"*. Interesante ni se par aici portretele lirice pe care Tomozei le desenează minerului, zidarului, omului cu vioara, constructorilor.

Tomozei evită tonul declarativ, preferînd elementul revelator, sugestiv, schițat în cîteva linii și, adesea, subliniat de poanta finală. Uneori, acest element e prezentat cu simplitate. Alteori, el devine obiectul unei îndelungate prelucrări imagistice, ca în poemul „Un singur cuvînt". Pornind de la un fapt încărcat de semnificații care amintește subiectul „Inscripției de neînvins" a lui Brecht (un comunist scrie pe zidul celulei un singur cuvînt: „Partidul"), Tomozei sugerează imagistic răsunetul vast al acestui cuvînt în anii teroarei ca și în vremea în care se pîrguiesc „spicele tinere, aurul împlinirii". Unele poezii arată aici o evidentă lipsă de unitate a imaginii și o tendință de a folosi imaginea de dragul imaginii, fără a urmări consecințele agitatorice ale versului. De altminteri, acesta ni se pare a fi pericolul cel mai însemnat care pîndește versul lui Tomozei. Furat uneori de voluptatea luminoasă a metaforelor, de scăpările imagistice, poetul se rătăcește într-un labirint, fiecare imagine sugerîndu-i-o pe alta, apoi aceasta, pe alta, într-un adevărat lanț, pierzînd din vedere însuși obiectivul poeziei respective. E cazul chiar al primului poem prezentat în volum, „Planeta zburătorilor".

Ciclul „Antirăzboinicelor" se conturează într-o notă mai precisă, folosind un limbaj mai vehement, împotriva celor care au ucis copilăria, a celor care zdrobesc surîsul oamenilor, setea lor de lumină. Izvorînd din convingerea fermă că războiul poate și trebuie să fie învins, din amintirea dramei propriei copilării, „Antirăzboinicele" ating nu odată adevărata artă.

Socotim că peisajul nou al țării ar fi solicitat o expresie mai viguroasă. Poate că urmele eforturilor de a construi imaginile, ale unui cerebralism care amenință să se transforme în expresie ermetică, sînt încă evidente, că repetarea unor imagini e încă obsesivă. Dar, prin versurile cele mai izbutite (și acestea nu sînt puține), Tomozei se înscrie printre poeții tineri înzestrați.

Dan GRIGORESCU

MORAVURI ȘI NARAVURI

Cine a găsit o cheie?

Ieri dimineață, șeful serviciului plan și, bineînțeles, și șeful meu, a pierdut o cheie. A pierdut cheia în instituție. Secretara șefului meu, din proprie inițiativă a bătut la mașină niște avize cu următorul text: „Cine a găsit o cheie yale este rugat s-o aducă tovarășului șef".

Și, într-un sfert de oră, tot etajul nostru și ambele lifturi (și cel de cursă lungă și cel de cursă scurtă) au fost împestrițate cu avize. După alt sfert de oră, Iliasca, contabila de la II, era în plină anchetă.

S-a dus la liftiera de la cursă lungă, adică la liftul care merge la etajul 8.

— Tovarășul șef de la plan a urcat azi dimineață cu dumneata?

— Nu.

Șeful de plan nu urcase nici cu liftul de cursă scurtă. Deci, pe jos. A luat-o și Iliasca pe jos, în sus patru etaje (ce gălăgie a făcut Iliasca săptămîna trecută, cînd liftul de la blocul nostru a intrat în revizie. Că locuim în același bloc. Eu la apartamentul 12, ea la 13). A intrat la secretariat.

— Tovarășe Dumitrescu (tovarășa Dumitrescu e secretara) am găsit cheia. Pot să intru să i-o duc?

Secretara a făcut ochii mari.

— Și dumneata ai găsit o cheie?

— Da, uite-o. Era pe scară, la etajul I.

— Las-o aici. E ocupat tovarășul șef, i-o duc eu.

— Să-i spui că eu am găsit-o, bine?

— Am să-i spun.

Și după ce a plecat Iliasca, Dumitreasca a intrat la șeful nostru cu trei chei yale.

— S-au găsit trei chei, care-i a dumneavoastră?

Șeful s-a uitat la ele.

— Nici una. Am pierdut o cheie wertheim, nu yale.

Într-un sfert de oră avizele au fost corectate. Nu știu dacă s-au găsit pînă la urmă și trei chei wertheim, însă în blocul nostru, în după amiaza aia nu s-a putut nimeni odihni. Doi lăcătuși de la cooperativa „Deservirea cetățenilor" se chinuiau să deschidă ușa vecinei mele, Iliasca, de la apartamentul 13.

O broască yale, montată pe dinăuntru, se deschide grozav de greu. Lăcătușii au adus și un tîmplar. Împreună au reușit să demonteze ușa. Au demontat broasca yale și la cererea Iliascăi am montat una wertheim.

Poate — cine știe? — șeful nostru mai pierde o dată cheia...

Niculă TĂNASE

P.S. Am aflat astăzi că nici cele trei chei wertheim care s-au găsit în serviciul nostru nu s-au potrivit cu cea pierdută de șef. Și el a chemat lăcătușii și... a montat o broască yale.

Ce facem, Iliasco?

Școala părinților

În afara alimentației, îngrijirea igienică a sugarului are și ea o însemnătate deosebită. Nimic nu pare mai simplu decît înfășatul sau baia copilului. Și totuși, ce răsunet poate avea îndeplinirea corectă sau nu a măsurilor de igienă! Iată de ce modul corect de îmbăiere sau îngrijire trebuie cunoscute, pentru a nu provoca sugarului, fără să vrem, o suferință inutilă. Prima baie a sugarului se face la 2—3 zile după ce se vindecă de rana de la nivelul cordonului ombilical și apoi trebuie continuată în fiecare zi.

Cît este de importantă prima sau, mai bine zis, primele băi? Plăcerea sau repulsia copilului pentru băile următoare depind de faptul dacă aceste prime băi vor fi pe placul sugarului, adică nici prea fierbinți și nici prea reci. Dacă s-a trecut peste acest „hop", atunci baia va fi una din cele mai mari bucurii ale copilului și... trebuie să recunoaștem și ale întregii familii.

Pregătirea băii comportă o seamă de măsuri în primul rînd camera trebuie ușor încălzită, (să nu treacă de 23°). În timpul îmbăierii se va evita producerea de curenți prin deschiderea ușilor sau ferestrelor. E bine ca momentul îmbăierii să fie bine ales. Timpul cel mai potrivit este seara, înaintea ultimului supt.

Înaintea îmbăierii trebuie pregătite atît cele necesare pentru îmbăiat (săpun — fără sodă — cearceaf, prosop moale), cît și a celor de după baie, a lenjeriei curate. (În anotimpul răcoros, acestea e bine să fie în prealabil încălzite).

Baia trebuie spălată cu vim și apoi clătită cu apă clocotită. Este foarte bine ca în primele luni să se pună un cearceaf (finet gros) pe fundul băiței, ferindu-l pe sugar de contactul direct cu fundul căzit, care se încălzește abia după oarecare timp de contact cu apa caldă. Se toarnă apoi în baie apa caldă (fiartă și răcită) oprindu-se o mică cantitate pentru cap și față. Apa potrivită (nu trece de 37°), se încearcă cel mai bine introducînd cotul, nu trebuie să depășească înălțimea de un lat și jumătate de palmă (să acopere bine corpul copilului pînă la umeri).

Copilul trebuie să fie apoi introdus în baie. Mîna stîngă se trece pe sub ceafa copilului, iar degetele prind ca un clește subțioara stîngă. Mîna dreaptă prinde picioarele în jurul gleznelor. Ținut astfel copilul poate fi introdus lent în baie, fără să aibă senzația căderii. Capul copilului trebuie sprijinit pe brațul îndoitura cotului. Apoi urmează săpunirea întîi pe piept, burtă și partea din față a membrelor, apoi după clătire copilul se întoarce cu burta în jos și se repetă săpunirea avînd o deosebită grijă la cutele pielii, la curățirea șezutului. Capul se spală la sfîrșitul băii cu apă ce a fost de la început oprită în acest scop. La sfîrșitul băii se poate face un duș cu apă, a cărei temperatură este cu 1—2° mai scăzută decît apa din baie. După duș, scoatem copilul din baie și-l învelim în prosopul mare și-l ștergem prin tamponare și o foarte ușoară fricționare. Atenție deosebită ca încheieturile și cutele pielii să fie bine uscate.

Baia nu se face numai pentru a ține curat copilul, ci și pentru călirea organismului său.

ISTORICUL VOLEIULUI în cuvinte și imagini

Tot în anul 1951, orașul de pe malurile Senei, Parisul, a găzduit a 3-a ediție a campionatelor europene. Au cîștigat din nou sovieticii iar echipa noastră s-a clasat pe locul 4. Parizienii au fost deosebit de încîntați de jocul practicat de simpaticul Reva din echipa U.R.S.S. La toate acțiunile de atac inițiate de el, publicul se scula în picioare și-l aplauda minute în șir. De atunci, de cîte ori se anunța sosirea la Paris a echipei sovietice, iubitorii voleiului îl așteptau cu nerăbdare pe Reva, al cărui joc constituia o adevărată încîntare.

Cea de a doua ediție a campionatelor mondiale desfășurată la Moscova în anul 1952 a scos în evidență progresul marcat de echipele feminine care au reușit să furnizeze partide foarte spectaculoase. Competiția feminină a fost dominată în principal de formațiile U.R.S.S. și R. P. Polone care în cele din urmă și-au disputat titlul suprem. Reprezentativele Uniunii Sovietice au cîștigat trofeul pus în joc spre marea satisfacție a moscoviților care s-au manifestat ca mari admiratori ai jocului de volei. Cea mai bună jucătoare a competiției feminine a fost Alexandra Ciudina, binecunoscută publicului nostru. Ea avea o detentă foarte bună și trăgea necruțător. Competiția masculină a fost cîștigată de echipa U.R.S.S.

1952 a însemnat pentru voleiul nostru anul de cotitură. La invitația forului de specialitate din țara noastră, voleibaliștii sovietici ne-au făcut o vizită cu prilejul căreia au împărtășit jucătorilor noștri din tainele jocului.

A fost un schimb de experiență deosebit de prețios pentru voleiul nostru. La rîndul său publicul a cunoscut și el fru-

mușețile acestui joc datorită unei demonstrații făcute de lotul sovietic în sala Floreasca.

De atunci măestria voleibaliștilor noștri a crescut an de an. O confirmare a progresului marcat de voleiul nostru a constituit-o ocuparea locului doi la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la București unde au fost prezente cele mai bune echipe. Am precedat în clasament reprezentativa Uniunii Sovietice, căreia jucătorii noștri au reușit să-i cîștige două seturi. A fost pentru prima oară cînd voleibaliștii sovietici au pierdut două seturi într-o confruntare internațională.

Campionatul republican al țării noastre a-avut în anul 1953 un final dramatic. Partida decisivă s-a desfășurat între echipele bucureștene Locomotiva și Dinamo. In setul al cincilea, jucătorii de la Locomotiva erau pe fumătate ca și

îmbrăcați cu tricourile de campioni. Ei conduceau cu 12-3. Dinamoviștii au avut însă o revenire puternică, au egalat și au cîștigat în cele din urmă partida și titlul de campioană a țării.

Anul 1954 a fost anul în care reprezentativele naționale din Europa s-au pregătit intens, susținînd și întîlniri internaționale, în vederea participării la campionatele europene de la București. Aici au cîștigat jucătorii cehi iar voleibaliștii noștri, avînd din nou o foarte bună comportare, s-au clasat pe locul doi, învingînd pentru prima oară reprezentativa U.R.S.S.

Texi : Marcel RUSESCU
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

„Nu-l cunoști pe Tache!"

— Hai cu mine o clipă!
— Unde?
— Pînă la Tache Macri, acasă.
— Ce-ți veni? Vrei să mă ia în șuturi?
— N-avea teamă. Ce, ești... Copii? Te iau pe garanție...
— Crezi?...
— Să știi însă că nu-i nevoie. Nu-l cunoști pe Tache... Nu-l cunoșteam nici eu... Pînă acum o săptămînă, cînd am nimerit din întîmplare pe Aleia Circului.
— Și ce e pe Aleea Circului?
— Vreo 10 blocuri de culoarea pescărușului, cam două hectare de gazon-wembley și 100 de balcoane albastre. Dacă urcăm pe scara 4 a blocului 5, la etajul II, sunăm la Macri...
— La ascultă, ce ai în definitiv cu Macri?
— Vreau să scriu ceva.
— Și cam ce-ai mai vrea să scrii?
— Ceva nou.
— Nou? Despre Macri?
— Da, despre Macri.
— Înțeleg. Jocul de la Ankara... Cine-mi ești! Parcă văd mîine în ziar cum o iei de la pașopt... Cu Pielarii, cu cei 10 ani la Rapid, cu cel mai tehnic fundaș, cu Motroc, cu Greavu, cu cea mai bună apărare a campionatului... Apoi, țac o poză cu foarfecă, á la sud-America și pac la gazetă...
— N-ai ghicit. Vreau să scriu despre Macri — omul. Despre inima cea mai tînără a Rapidului... Despre ginerele care își îmbrățișează soacra cînd pleacă în deplasare... Despre soțul care răstoarnă vreo trei sertare ca să repare meticulos fermoarul de la poșeta Elenei... Despre tatăl care schimbă cu gingășie compresa de pe genunchiul lui Mihăiță, pentru ca imediat după aceea să se alieze cu el, împotriva femeilor, într-o atacarea prematură a cuptorului cu pastafrole i)...
— Interesant ca poante, dar dacă tot ai intrat în casa lui Tache, să știi că cititorul n-o să se mulțumească doar cu scene de familie...
— Fii pe pace. Mai întîi trebuie să-ți spun că peste vre-o două luni Tache Macri va deveni inginerul mecanic Dumitru Macri. Nu mai are decît trei examene, iar acum tocește pentru „Diesel". Știai asta?
— Nu. Nici prin cap nu-mi... Eu credeam că...
— Așa credeau mulți. Cu excepția giuleștenilor veritabili, care completează la zi biografiile eroilor lor.
— Interesant. Și eu care credeam că pune numere de înregistrare în Palatul C.F.R....
— Stai că n-am terminat. Cîte cărți crezi că are Tache în biblioteca lui?
— Inclusiv cursurile?
— Glumește, dar răspunde!
— O sută.
— Înmulțește cu 15. Asta pentru beletristică. Și mai adaugă caietele cu reproduceri din marile muzee... Vrei un amănunt?
— Devin curios...
— Mihăiță, băiețelul lui Tache, mi-a arătat care e Lecția de anatomie.
— Serios?

1) prăjitură grecească.

— Dar asta nu l-a împiedicat să spargă într-o zi niște nuci, cu bustul lui Liszt, decapitîndu-l, motiv pentru care a fost „marcat" mai sever decît Hașoti. Asta s-a întîmplat chiar în ziua vizitei mele. Noroc de Elena, care, pentru potolirea spiritelor, a recurs la o fentă de mare finețe maternă: „Tache dă-mi te rog „Naufragiat de bună voie" a lui Allain Bombard". Și Tache, pătruns imediat de calitatea sa de bibliotecar șef, a deschis catalogul și a indicat laconic: „raftul 1, rîndul 2, nelegată"...
— Ca la fundație...

Un moment de relaxare în familia Macri: meciul de fotbal cu nasturi s-a terminat. E rîndul automobilelor lui Mihăiță.

Mihăiță, Tache și Elena Macri, la plimbare în fața casei.

— Asta nu-i nimic. Acum vine șocul. Spune-mi, mai stringi timbre?
— Bineînțeles. De ce?
— S-ar putea ca Tache să-ți fie de folos. Face schimburi. Are o colecție pentru care i s-au oferit 15.000 lei, dar oferta a fost refuzată, în baza principiului: „motocicletele trec, timbrele și amintirile rămîn". Să-l vezi cum se mîndrește cu seriile cumpărate de el însuși.
— Are și cataloage?
— Stai o clipă. Am notat unul. Da... Catalogul Yvert & Tellier pentru Europa.
— E abonat la „Filatelia"?
— Mai întrebi. Să știi însă că egoniseșe și pe de lături. Vrea să recupereze. Nu de mult, baritonul Mircea Buciu i-a dăruit un plic cu timbrul care a însoțit o scrisoare de la Slatina la București, acum 115 ani.
— Nu-mi rămîne decît...
— Decît să recunoști că nu l-ai cunoscut pe Tache și să urci cu mine.
— Haide...
— Iar după cîteva minute să cauți să aduci vorba de Topîrceanu. Atunci ești omul lui. Știe sute de versuri și pasaje întregi de proză. I-am spus că am cunoscut un actor îndrăgostit de Topîrceanu și de atunci îmi telefonează mereu: „Cînd îl aduci? Întreabă-l dacă știe „Articul". Ține neapărat să organizeze o seară Topîrceanu și vrea să știe cînd, ca să se repeadă pînă la Valea Călugărească.
— Și dacă aude Mihăilescu sau Filote??
— De Topîrceanu?
— Nu, de Valea Călugărească.
— N-avea grijă. Îl cunosc el foarte bine pe Tache. Hai să intrăm...

Ioan CHIRILA
Fotografii: B. CIOBANU

Sezonul de natație

— Convorbire cu V. Constandache, secretarul general al federației de specialitate —

Pentru sezonul de natație, care se apropie cu pași mari, am solicitat o convorbire tov. *V. Constandache*, secretarul general al forului de specialitate

— Am vrea să cunoaștem, pentru început, preocuparea nr. 1 a federației?

— Principala problemă care frămîntă federația este acordarea unei atenții mai mari pregătirii copiilor. Ani de-a rîndul s-a muncit greșit în această direcție, specializarea timpurie fiind defectuos făcută. Greșeala constă în aceea că se făceau antrenamente de prea mare intensitate, copiii fiind angrenați, în același timp, în prea multe concursuri înainte de a-și însuși bine o serie de elemente tehnice strict obligatorii.

— Ce s-a prevăzut pentru îndreptarea situației?

— Noua metodică de pregătire prevede ca pînă la 12 ani copiii să-și însușească perfect în primul rînd cele patru procedee tehnice: craul, bras, spate, delfin. Acum, federația a selecționat o serie de elemente tinere, de perspectivă, care intră în prevederi pentru Olimpiada din 1964 de la Tokio, dar mai ales pentru cea a anului 1968 cînd — cu munca de perspectivă dusă — sîntem convinși că vom putea să ne prezentăm bine. Pe aceeași linie de preocupări, începînd din anul acesta fiecare club a mai primit cîte un antrenor care se va ocupa numai cu pregătirea copiilor.

Măsuri au fost luate și pentru activitatea centrelor de copii, care funcționează — cum știți — anual. Pentru asigurarea învățării mai corecte a procedeelor tehnice, centrele de învățare a înotului pentru copii și-au mărit durata de la 14 la 20 de zile. La București aceste centre se vor deschide la jumătatea lunii iunie, la ștrandul Tineretului, în două bazine. Fiecare serie va putea cuprinde aproximativ 1200 de copii. La sfîrșitul fiecărui ciclu de pregătire se va organiza cîte un concurs cu caracter de verificare pentru selecționarea celor mai bine dotați și dirijarea lor spre cluburi.

— Pentru înotătorii fruntași, ce prevede planul de activitate al acestui an?

— În programul nostru de perspectivă, activitatea din anul acesta este axată tot pe pregătiri pentru Olimpiada de la Tokio. Pentru natație și polo, sportivii noștri fruntași vor avea la dispoziție un bogat program internațional, care se va adresa în principal tineretului și juniorilor. De altfel, o caracteristică a lotului înotătorilor noștri fruntași o constituie tinerețea componenților lui. Pentru luna iulie, de pildă, este perfectată la Erfurt întîlnirea de seniori R.P.R.—R.D.G., băieți și fete. În echipa noastră vor intra însă, alături de seniori, și foarte mulți juniori.

— La polo care sînt protecțele federației?

— Viitorul îl vom asigura tot printr-o preocupare majoră pentru copii. Vor ființa astfel centre permanente pentru juniori mici (15-17 ani). Întîlniri internaționale vor fi folosite să depisteze elementele cele mai bune, dar să și cristalizeze o echipă pentru olimpiada de la Tokio, în sensul ca să ne ajute la promovarea noilor elemente de care actualul lot are nevoie. De pildă, bune indicații sperăm să ne furnizeze turneele de polo pentru tineret ce vor avea loc luna aceasta în R.D.G. și la Budapesta, turnee la care vom participa și noi.

Echipei de seniori îi este rezervată, printre altele, participarea la ediția din acest an a competiției „Trofeo Italia", la care mai sînt invitate reprezentativele R. P. Ungariei, R. P. F. Iugoslaviei, R. D. Germane, R. P. Române, Italiei și U.R.S.S. Competiția aceasta, care datează din 1949, are loc din 4 în 4 ani și anume în anul imediat următor disputării Olimpiadei. Regulamentul ei prevede că ea se va desfășura în țara care cîștigă trofeul pus în joc. Anul acesta, de pildă, „Trofeo Italia" se va disputa la Moscova, pentru că în 1957 competiția a fost cîștigată la Zagreb de echipa Uniunii Sovietice.

Vor urma din seria marilor concursuri, Universiada din august, la Sofia, Dinamoviada de la Moscova în luna septembrie etc.

*

Convorbirea cu tov. V. Constandache ne-a furnizat și alte amănunte din programul de activitate pe anul în curs. Interlocutorul nostru a insistat și a obținut de la noi promisiunea ca acestea să le lăsăm pentru altădată, pînă ce vor fi puse complet la punct. Așa că... deocamdată atît despre viitorul sezon de natație.

Ion BOCIOACA

Romanul nostru ilustrat

BRAVUL SOLDAT SVEJK

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

La bucătărie, Svejk îl caută pe sergentul Fuchs și-i comunică dispoziția comandantului companiei a 11-a:

— Sergent Fuchs, ia zece oameni și în pas alergător la magazie, să ridicați stocul de conserve. Ordinul comandantului.

Dispoziția, comunicată cu voce tare, impresionă în mod deosebit pe soldați:

— E de rău, fraților, plecăm. Ne trimit pe front!

Cînd se înapoie la cancelaria companiei, Svejk fu din nou chemat la telefon de locotenentul Lukas, care se interesă dacă a fost executat ordinul său, apoi întrebă unde se află plutonierul Vanek.

— Dacă nu-l găsești caută-l pe caporalul Blazek. Să se ducă să-l dezlege pe Baloun și să-l trimită neîntîrziat la mine.

Svejk execută ordinul și asistă și el cînd fu dezlegat bărbosul

Baloun, care îl privea pe Svejk ca pe salvatorul lui. În timpul acesta, plutonierul Vanek se afla la cantină și-i trăgea zdravăn la măsea. Se îmbătase și devenise melancolic. Cînd îl văzu pe Svejk, începu să-l înjure și nu vroi să țină seama de ordinele locotenentului, pe care i le transmise ordonanța companiei. Se întoarse la cancelarie noaptea tîrziu, abia ținîndu-se pe picioare. Svejk păzea telefonul, gata să primească ordine și comunicări, pentru că în biroul colonelului Schröder, comandantul regimentului, se discuta cu întregul corp ofițeresc despre situația frontului. După ședință, se îndreptară cu toții spre cazinou. În toiul nopții, Svejk, care moțăia pe un scaun în cancelarie, auzi telefonul.

— Aici cancelaria regimentului. Ia un creion și notează. Urmă apoi o serie întreagă de fraze, din care Svejk nu înțelese absolut ni-

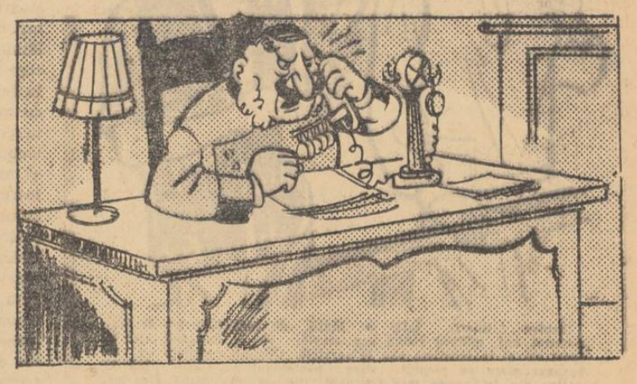

mic. Vocea din telefon i se adresă din nou, direct lui Svejk: „Așa, acum citește cu voce tare ce ai notat".

— Păi ...n-am notat nimic. N-am înțeles...

— Cum n-ai înțeles nimic, vită încălțată? Halal ostaș! Fii atent, că dictez din nou telefonograma: „Către compania 11-a". Ai înțeles? Repetă, ...Așa... „Comandantul companiei".

— Am scris: „Comandantul companiei"...

— Bun... „se prezintă mîine la o ședință"... silabisi din nou Svejk...

— „Urmează semnătura"...

— „Urmează semnătura"... repetă, cele scrise, Svejk.

— Nu, boule, nu scrie. Urmează semnătura „Colonel Schröder", vită... Ai scris? Repetă.

— „Colonel Schröder vită"... repetă Svejk.

— Bine, dobitocule! se răsti din nou vocea din telefon.

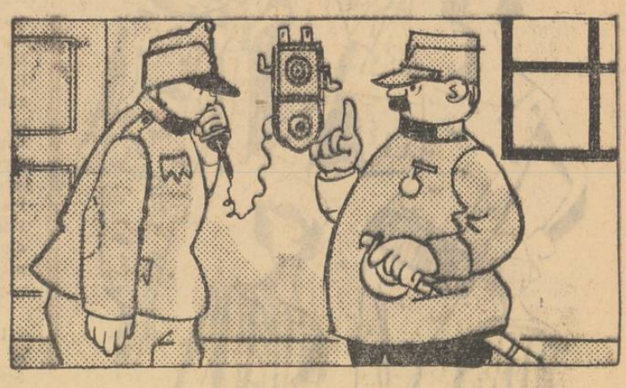

În sfîrșit convorbirea telefonică luă sfîrșit. Svejk nu știa ce să facă: să meargă acum, în miez de noapte, să-i caute pe locotenentul Lukas? Dar de unde dracu să-l ia?

Dimineața, se auzi însă în telefon vocea locotenentului, care se interesă ce se aude cu conservele. Vanek, care se trezise mahmur, după beție, îl informă că la magazie nici nu există conserve.

— Ele nu există decît în imaginația și în scriptele intendenței...

După ce trase cîteva înjurături de rigoare, Lukas se mai interesă dacă nu sînt dispoziții noi, află de la Svejk despre conținutul telefonogramei, apoi se plînse lui Vanek despre ordonanța sa, Baloun, care în cursul nopții îi mîncase toată ciocolata.

— Să mi-l schimbați fără întîrziere. Să-mi cereți altă ordonanță. Asta mă lasă nemîncat... Spuneți-mi, dar de plecare n-ați auzit nimic? Plecăm curînd?

— Nu cred, domnule locotenent, răspunse Vanek. Așa e totdeauna: zor mare. Dar cînd și unde să se plece, nu știe nimeni... nimic...

— Bine, bine! încuviință Lukas. Așadar, nu uitați. Să mi se schimbe ordonanța. Iar Svejk să păzească cu sfințenie telefonul. Eu mă duc la ședință, la comandantul regimentului.

La ședință avură de discutat două cazuri: al teteristului Marek, care refuzase să curețe latrinele, fapt pentru care colonelul Schröder hotărîse să-l trimită în fața Consiliului de război al diviziei, acuzat de răzvrătire, și al falsului sergent Teveles, care venise la regiment trimis de un spital militar. Teveles se avansase singur la gradul de sergent și își cususe trese de teterist și trei steluțe pe tunică.

Dar consiliul ofițerilor nu putea lua nici o decizie în aceste două cazuri grave, pentru că în timpul ședinței se întîmplă un incident neplăcut. Răsfoind nervos hîrtiile de pe birou, colonelul Schröder atinsese cu mîna ceva lipicios.

— Ce-i asta? întrebă el, surprins.

Ofițerii se apropiară să privească și căpitanul Sagner, ca cel mai mare în grad dintre ofițeri, răspunse, cu politețe, în numele tuturor:

— Pare să fie murdărie de pisică, domnule colonel!

Drept care Schröder porni înfuriat spre cancelarie, unde auzise că se prăpăsise un motan, adus acolo de un contopist...

(Va urma)

SPORTIVI CU CARE NE MÎNDRIM

Metalurgistul Bularca

În orașul Yokohama din îndepărtata Japonie, la campionatele mondiale de lupte clasice, reprezentanții țării noastre au adăugat la lanțul de frumoase victorii obținute de mișcarea noastră sportivă în ultima vreme încă o verigă la fel de strălucitoare. Luptînd cu multă dîrzenie pentru a reprezenta cu cinste culorile sportive ale țării noastre ei au reușit să cucerească în această întrecere deosebit de dificilă o medalie de aur, două de argint și una de bronz.

Aceste noi succese ale sportivilor noștri vin să confirme că luptătorii noștri, care s-au afirmat și la Jocurile Olimpice de la Roma, se numără printre cei mai buni din lume. De altfel această constatare este dovedită în mod grăitor și de clasamentul final al campionatelor de la Yokohama întocmit după numărul de medalii cucerite, clasament în care reprezentanții noștri au ocupat locul doi, după echipa Uniunii Sovietice care a dominat cu autoritate competiția cucerind cinci medalii de aur.

Dintre sportivii noștri care au luat parte la campionatele din Japonia cea mai frumoasă comportare a avut-o **V. Bularca.** Tînărul muncitor metalurgist, dovedind o bună pregătire și-a învins toți partenerii întîlniți în cadrul categoriei 73 kg., fiind primul sportiv romîn care cucerește titlul de campion mondial.

Campionul olimpic **Dumitru Pîrvulescu** și-a dovedit și cu acest prilej înalta sa măestrie cucerind medalia de argint la categoria muscă iar **Ion Cernea,** un alt medaliat la Olimpiada de anul trecut, se va reîntoarce în țară tot cu o medalie de argint. A patra medalie care va parcurge drumul din Japonia pînă la București a fost dobîndită de **Gheorghe Popovici** în cadrul categoriei semigrea, care s-a clasat pe locul al treilea.

PENTRU VICTORIILE OBȚINUTE LA CAMPIONATELE MONDIALE DIN JAPONIA ADRESĂM SPORTIVILOR NOȘTRI CALDE FELICITĂRI!

Bravo Iancule!...

Frumos, n-am ce zice. Mi-o făcuși. Tocmai mie, proba ta preferată. Vorba vine „probă", că m-ai desființat pur și simplu. M-ai redus la 0. Și de ce Iancule, ca să treci la alta?... Fiindcă știu, acum cînd m-ai cucerit, nu-ți mai prezint interes. Mai mult de 0 metri nu se poate. Este recordul mondial absolut la parașutism.

Ah, Iancule, dacă ai ști însă cîți au căutat să se apropie de mine!... Dar n-au reușit. Eram mîndră, îi țineam la un metru și ceva distanță, atît cît măsura vechiul record. Ai venit însă tu... Te auzeam spunînd colegilor, antrenorilor, că mă placi, că m-ai îndrăgit. Că probă ca mine de *„salt individual de la 1000 m cu deschidere întîrziată a parașutei și aterizare la punct fix"*, nu mai există. Și într-adevăr, nu mai există...

Nu regret însă, Iancule. Ai fost dîrz, curajos. M-ai cucerit cu măiestrie. Și, de ce n-aș recunoaște, și eu... te-am urmărit îndeaproape. De cînd ai îmbrăcat întîia oară parașuta. Parcă te văd: era prin '51, într-o după amiază însorită de primăvară. Purtai o salopetă de culoare închisă și erai atît de emoționat!... La primul salt, cînd m-ai cunoscut, te-ai pierdut pur și simplu. A doua zi însă la lucru, te-ai grozăvit în toate atelierele C.F.R. Leonida. Mă rog, erai cineva, sărisei de la 1000 de metri înălțime!...

Maestrul sportului Gheorghe Iancu, dublu recordmen al lumii la parașutism.

Acum Iancule, ai la activul tău aproape 800 de salturi. Sute de elevi parașutiști. Ești multiplu campion al țării. Recordmen mondial „omologat" de F.I.A. — 1,45 m — la salt individual cu deschidere imediată și aterizare la punct fix, noaptea, de la 1000 m. Iar de aproape o săptămînă și recordmen al lumii la proba mea. Și cu ce rezultat Iancule, că asta mă doare. Cu 0 metri — media celor două salturi! N-ai mai lăsat un centimetru. C-așa ești tu, „absolut"! Cînd îți pui ceva în minte, musai să realizezi.

Recunoaște însă, Iancule, că n-a fost ușor. Ai muncit mult, ani de zile, pînă m-ai cucerit. Dar, nu-mi pare rău. Sînt singura probă de parașutism din lume cu recordul mondial de 0 m! Și mă mîndresc, cu mine și cu tine.

Pe curînd, Iancule, la „oficierea" succesului nostru de către F.I.A. A ta, pentru totdeauna...

Proba de 1000 m.
pentru conf.
V. TOFAN

Joc internațional de rugbi mîine la București

Iubitorii sportului cu balonul oval de la noi așteptau cu legitim interes ziua de 11 iunie. La această dată — așa cum se știe — urma să se desfășoare la București, revanșa meciului R. P. Romînă—Italia. În ultimul moment însă, federația italiană de rugbi, motivînd că majoritatea „XV"-ului reprezentativ sînt indisponibili, a cerut amînarea acestui meci pentru sezonul viitor. Dorind totuși ca ziua de 11 iunie să rămînă legată de un eveniment rugbistic de mare însemnătate, federația noastră de specialitate a făcut o ofertă cunoscutei echipe franceze de rugbi Lourdes, pentru un scurt turneu în țara noastră. În aceste condiții a ajuns R. C. Lourdes (evident, spre bucuria amatorilor de rugbi), să evolueze în Capitală, unde va întîlni mîine, în primul joc al turneului, o selecționată a orașului București.

O schimbare, firește, de bun augur, dacă ne gîndim că R. C. Lourdes nu este o echipă oarecare. Cîștigătoare a patru ediții ale campionatului francez de după război, această reputată echipă numără în rîndurile ei jucători de mare valoare.

Mai întîi este necesar să arătăm că antrenorul echipei R. C. Lourdes este unul și același cu vestitul Jean Prat, component al lotului Franței aproape 20 de ani. Poate și acesta este un motiv pentru care la R. C. Lourdes și-a manifestat dorința de a juca o întreagă pleiadă de rugbiști, printre care înaintașii Crauste și Crancee, primul, selecționat — împreună cu Lacaze — în lotul reprezentativ al

Henri Rancoule, aripă — cotat drept unul dintre cei mai rapizi rugbiști din Franța.

Franței care va întreprinde, în vara acestui an, un lung turneu în Noua Zeelandă și Australia. Crauste este, de altfel, cunoscut și spectatorilor de rugbi de la noi. El a făcut parte, împreună cu alt faimos jucător lourdez, Rancoule, din echipa Franței care a evoluat anul trecut la București. Nume la fel de sonore sînt acelea ale centrilor Tarricq și Marquesuzaa, al aripei Cachassin, al jucătorului Labazouy, (jumătate la grămadă), socotit drept unul dintre cei mai renumiți șuteri ai rugbiului francez. Din această galerie strălucită de jucători nu pot lipsi nici cei doi „stîlpi" — Mantérola și Taillantou, la fel ca și un alt înaintaș, Domec.

Iată, așadar, principalii componenți ai echipei R. C. Lourdes, formație cunoscută în întreaga lume (a întreprins turnee aproape pe toate continentele).

Meciul de mîine de la București, cu toate că este lipsit de... miză, prezintă totuși un interes major. Rugbiștii de la Lourdes sînt dornici să reprezinte cu multă demnitate rugbiul francez; pentru aceasta ei sînt hotărîți să-și pună în valoare întreaga gamă a cunoștințelor lor, să demonstreze marea clasă a sportului cu balonul oval practicat în țara lui Vannier și Moncla...

Cîteva păreri exprimate de jucătorii de la R. C. Lourdes la plecarea spre București nu sînt lipsite de interes... Iată-le:

RANCOULE: Băieții noștri s-au pregătit pentru turneul din Romînia ca pentru un mare examen. Indiferent cine va juca în echipă, un fapt este cert: fiecare va lupta cu toată energia pentru a atenua, măcar în parte, amărăciunea prilejuită de acel 5—11 de anul trecut, al „naționalei".

GACHASSIN: Este o adevărată cinste pentru orice jucător de la noi, să aibă drept adversari pe rugbiștii romîni. Aceștia se bucură în Franța de o așa faimă, încît încă de pe acum foarte mulți așteaptă cu un uriaș interes partida Franța—Romînia. Turneul nostru reprezintă un fel de... încălzire pentru publicul francez.

MARQUESUZAA: Trebuie să fie limpede pentru toți: în Romînia ne așteaptă două meciuri deosebit de grele. Romînii nu se mai bazează doar pe elan, ei vor lupta de la egal la egal cu noi și la capitolele „tehnică" și „tactică".

MANTEROLA: Aștept cu nerăbdare turneul din Romînia. S-a vorbit așa de mult despre rugbiul din această țară, încît este firesc să ți se aprindă... imaginația! Nădăiduiesc ca echipa noastră să fie o vrednică reprezentantă a rugbiului francez...

Tiberiu STAMA

Crauste conducînd în dribling balonul în meciul Anglia-Franța (5-5) desfășurat la Twickenham (25.I.1961).

magazin

revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, piața Scînteii
tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10. Interior 1400.

BAIEȚII NOȘTRI

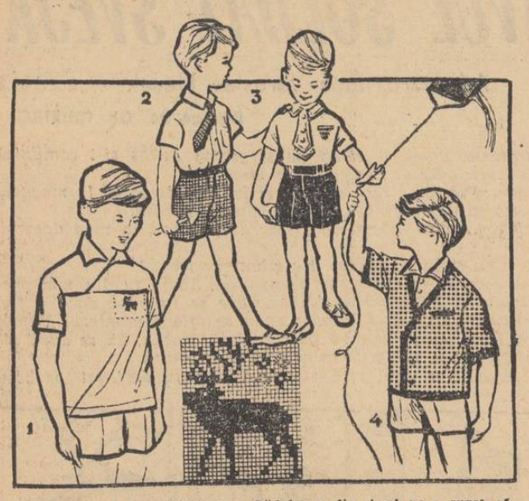

Cititoarea noastră Mariana Rădulescu din Arad ne-a rugat să publicăm materiale în legătură cu îmbrăcarea băiețașilor. De aceea în pagina aceasta, dăm cîteva modele pentru băiețași și anume : 1) Bluză de vară, dreaptă dintr-un material plinuț (doc, balon, țesături de cînepă sau in) cu broderie pe buzunăraș. 2) Costumaș a cărui garnitură o constituie cravata din materialul pantalonului. 3) Un original costum dintr-o țesătură de cînepă a cărui deschizătură de la gît imită o cravată. 4) Hăinuță de vară, fără revere, din material cadrilat, cu tiv lat din rips de culoare închisă.

Pentru tineri, iată o bluză de vară (fig. nr. 5) din material uni, mineca lungă sau scurtă, foarte potrivită atît la sport cît și la facultate sau la serviciu. Cămașă cadrilată cu un buzunar mare pe pieptul sting ; pantalonul pe elastic pînă în partea din față unde iese cordonul. (fig nr. 6) ; hcină din doc, fără revere cu o garnitură lată din piele subțire sau o bentiță din tricotaj (fig. nr. 7).

ROCHII IMPRIMATE

1. Deux-pieces în dungi cu fusta dreaptă iar corsajul în formă de cazacă, avînd joc de dungi la piatcă și gâici.
2. Rochie de după amiază din material subțire cu buline. Este ușor cambrată în talie iar pe șolduri are un cordon subțire de care este prins un basc plisat.
3. Complet imprimat, rochia simplă fără guler și mineci iar pardesiul larg, prins la gît printr-un guler eșarfă.
4. O rochie simplă al cărei singur model este garnitura de bie ce conturează decolteul.
5. Din material în dungi o rochie dreaptă, cu o garnitură de bie în formă de fentă evazată pe partea stîngă.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

FUSTE

Aceste fuste se pot confecționa din doc, în (ca modelele nr. 2, 3 4 și 6) sau din pichet gros, cînd garnitura este jocul de dungi (ca modelele nr. 1 și 5 și eventual nr. 3).

1) Fustă din pichet gris, partea de jos pe lat, cu două buzunare mari, marcate cu două rînduri de tighele.

2) Această fustă are un clin în față, încrețită nu prea mult, în rest cu garnitură de franjuri și 4 nasturi.

3) Fustă mai strîmtă ușor încrețită în talie, cu două buzunare mari, prinse cu cîte un nasture.

4) Fustă cu corseletă, garnitură de franjuri pe buzunare.

5) Încă o fustă cu corseletă, cu o garnitură din același material pus pe alt sens (poate fi și altă culoare) care se înnoadă jos.

6) Fustă largă, croită pe bie, cu doi nasturi, foarte încrețită.

Desene de Beatrice BOBOCEA

GHIDUL GOSPODINEI

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Budincă de zarzavat ; rizoto cu ficat ; compot de cireșe.

— Supă de mazăre verde ; crochete de carne cu cartofi noi ; fructe.

— Sparanghel cu maioneză ; mîncare de morcovi tineri ; omletă cu dulceață.

— Ochiuri pe salată ; mîncare de mazăre cu carne ; compot de caise verzi.

— Mămăliguță cu brînză și smîntînă ; friptură la grătar ; spumă de căpșuni.

— Supă de dovlecei ; friptură la grătar-salată de castraveți ; vișine cu zahăr.

— Sufle de zarzavat ; friptură de porc la cuptor cu cartofi noi ; gele de căpșuni.

ȘERBETURILE

Odată cu apariția fructelor, gospodinele trebuie să se gîndească la dulcețurile care se pot face. În afară de cele obișnuite, foarte bune și gustoase sînt șerbeturile. Acum la începutul sezonului putem face :

ȘERBET DE TRANDAFIRI

Întrebuințăm 250 gr. foi frumoase de trandafir, pe care le punem să fiarbă într-un kg. de apă timp de 10—15 minute. După aceea dăm vasul jos de pe foc și îi adăugăm o jumătate de linguriță de sare de lămîie sau zeama de la o jumătate de lămîie. Strecurăm printr-un tifon acest sirop și-l lăsăm să se limpezească. Luăm trei pahare din el și împreună cu 250 g. zahăr le punem la un foc potrivit pînă se topește zahărul, după care facem flacăra mare. Din această zeamă punem deoparte cîteva linguri în care mai stoarcem restul de lămîie, sau un vîrf de linguriță de sare de lămîie. Între timp încercăm siropul dacă este destul de legat în felul următor : într-un pahar cu apă rece turnăm cu lingurița cîteva picături din sirop. El trebuie, în contact cu apa rece, să nu se dizolve, astfel că luate între degete să formeze mici bomboane. Cînd a ajuns în acest stadiu, îl luăm de pe sobă, lăsăm să răcească, atît cît putem suferi degetul în el și începem să-l frecăm cu făcălețu. În momentul cînd își schimbă culoarea, adăugăm, puțin cîte puțin din siropul luat deoparte și frecăm mai departe pînă se întărește. Il punem în borcane.

ȘERBET DE CĂPȘUNI

Căutăm să luăm căpșuni cît mai coapte și parfumate pe care le stoarcem printr-un tifon des. Lăsăm să se limpezească această zeamă. La 1 kg de zahăr avem nevoie de 1 pahar de zeamă și o jumătate pahar de apă. Punem totul la un foc moale pînă se topește zahărul, după care-l punem la un foc mare. In tot timpul fierberii luăm spuma care se formează. Încercăm dacă este legat, la fel ca la celălalt șerbet, iar cînd este gata îl dăm jos de pe foc, îl acoperim cu o cîrpă udă, îl lăsăm să se răcească. Cînd suportăm degetul în el ne apucăm să-l frecăm, numai într-o parte. In momentul cînd își schimbă culoarea îi adăugăm un vîrf de linguriță de sare de lămîie, frecînd mai departe pînă a devenit ca o alifie destul de groasă.

ȘERBET DE VIȘINE

Luăm vișine coapte, le spălăm și curățim de cozi și sîmburi. Stoarcem printr-un tifon, atîtea vișine pînă obținem 250 g. de zeamă limpede. Turnăm această zeamă într-un vas peste care mai adăugăm un pahar de apă și 1,250 kg. zahăr tos. Punem acest amestec la un foc moale pînă se topește zahărul și după aceea la foc repede. In timpul fierberii nu trebuie să uităm să luăm spuma. Îl încercăm dacă este legat, iar cînd este gata, de îndată începem să-l frecăm, numai într-o parte, pînă începe să-și schimbe culoarea. Atunci îi mai adăugăm un pumn de sîmburi de vișine curățite de coajă și pieliță, pisate mărunt.

SFATURI MODĂ COSMETICĂ GOSPODĂRIE

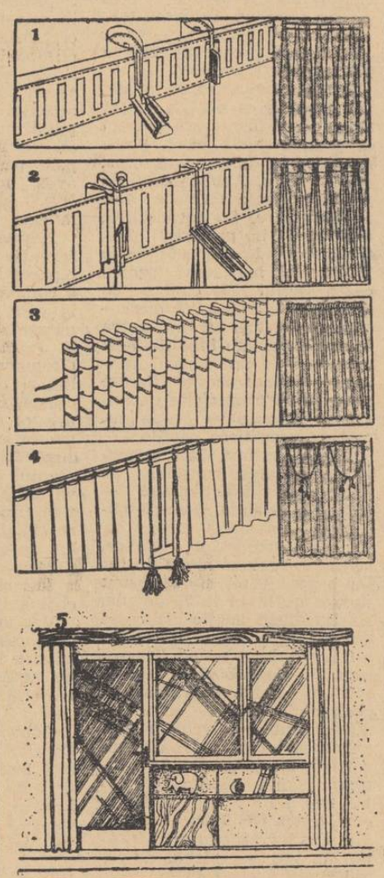

PERDELELE

O perdea aranjată frumos, cu cute egale și simetrice e totdeauna ceva de efect. Aceasta dă însă mult de lucru cînd trebuie aranjată... și din păcate se deranjează destul de ușor și des. Cînd sînt scoase pentru spălat reinstalarea lor nu este un lucru tocmai simplu.

Pentru a ușura aceste operațiuni se pot aplica diverse galoane sus la perdele prin care, cu agrafe sau cu șnururi — după caz —, se pot face tot felul de cute, mai dese, mai largi etc. Galonul se face din fundă de rips groasă sau rejansă lată și trebuie să aibă o oarecare rigiditate. Lățimea 6—10 cm., în orice caz în raport cu lungimea perdelei. Pentru modelele 1 și 2 se fac la distanțe egale niște „ferestre" tăiate afară și festonate rar pe tăietură iar pentru modelul 3 niște găuri cu o prăducea. Agrafele, dacă nu se găsește ceva potrivit, se fac fie din traforaj, fie din tablă de alamă tăiată și îndoită cum se vede în modelele 1 și 2. Galonul (fig. 1, 2 și 3) se coase de perdea cu un tiv sus și unul jos, date la mașină. În fig. 1 și 2 se vede cum se poate aranja o perdea folosind agrafe cu două — respectiv patru — ghiare. În fig. 3 se arată cum se fac cutele unei perdele cu galon cu găuri prin care se trag șnururile (la o perdea mai grea chiar sîrme sau vergele de alamă) susținătoare.

În fig. 4 perdelele au inelușe care culisează pe o vergea iar la inelul din interior al fiecărei perdele se leagă un șnur cu pompon cu care se unesc sau se desfac cele două perdele. Șnururile la fel se pot prinde și de inelele exterioare fără alt rost decît să fie înodate fantezist cu cele interioare cînd perdelele sînt trase. În fig. 5 dăm rezolvarea problemei pusă de cititoarea R. M. din Deva arătînd cum se pune perdeaua la o fereastră dublă cu ușa tot cu geam dînd spre balcon. Bineînțeles perdelele se fac inegale; cea din stînga se face cam 1/3, adică pînă prin dreptul clanței ușii iar cea din dreapta pe tot restul, adică pe vreo 2/3.

Pentru vînători și pescari

În fiecare an zeci de mii de oameni ai muncii își petrec concediul de odihnă prin stațiunile pitorești ale țării noastre, îndeletnicindu-se cu vînătoarea sau pescuitul amator. Iată de ce și industria ușoară pregătește în fiecare an noi surprize pentru aceștia.

Prezentăm două din surprizele pregătite în acest an de întreprinderea „Ludovic Minschi" din Tg. Mureș. Este vorba de un nou model de cuțit de vînătoare și menghine pentru pescari. Cuțitul de vînătoare are mai multe lame, printre care o lamă cuțit cu o porțiune dințată pentru cartilaje, o lamă fierăstrău pentru oase, una pentru jupuit, tirbușon, deschizător de bere, adică toate ustensilele necesare în cadrul unei vînători sau al unei excursii. Lamele realizate din oțel inoxidabil sînt nichelate, iar prășelele sînt din corn de cerb sau căprioară. Tocul de piele contribuie la aspectul reușit al noului produs, care desigur va cîștiga aprecierile celor mai exigenți cumpărători.

Un articol reușit este și menghina pentru pescari. Menghina de mărimea unei cutii de chibrit, nichelată, are un șurub cu care poate fi prinsă de o bucată de lemn sau de un capac. Pescarul, a cărei unealtă, (cîrlig, lanseta etc.) a suferit o mică defecțiune, poate lucra nestingherit cu ajutorul menghinei, — care avînd dimensiunea arătată este ușor transportabilă.

E BINE SĂ ȘTIȚI

...laptele nu dă în foc dacă, în cratița în care-l fierbeți, puneți o bucățică de porcelan.

...puteți păstra cașcavalul proaspăt, dacă așezați pe el o bucățică de zahăr cubic.

...punînd un măr în aceeași cutie de carton în care vreți să păstrați o tortă, acesta împiedică uscarea ei.

...micile găuri și rupturi dintr-un linoleum pot fi reparate cu puțină ceară topită.

PĂRINȚI ȘI COPII

Mitruța nu mai vrea acasă...

— Mama este obosită, pe mama o doare capul, mama este nervoasă...

De cînd începuse să înțeleagă primele vorbe, frazele acestea izbiseră zilnic urechea Mitruței. Le rosteau, — întovărășite de priviri mustrătoare și uneori chiar de o palmă grea — și mam-mare și bunicul și tata. Mitruța știa că trebuie atunci „să se astîmpere".

In casa mamei, copiii străini nu intrau niciodată. Erau gălăgioși și-o deranjau... Peste pragul casei, Mitruța n-avea voie să pășească decît de mînă cu bunica. Și bunica avea atîta treabă. Dar ce să faci? Prea s-ar fi neliniștit mama s-o știe de capul ei. Cu timpul, Mitruța se-nvățase să tacă, să asculte, să nu ceară, să se joace tăcut și trist în lumea ei de făpturi moarte, singurele care nu o deranjau pe mama.

Au trecut anii, și-a venit vremea de școală. Bunica a îmbrăcat fetița cu șorțuleț alb scrobit, tata i-a cumpărat un ghiozdan frumos din piele, bunicul i-a îmbrăcat caietele și cărțile în coperți vișinii de vinilin iar mama a privit-o obosit și i-a spus :

— Să fii cuminte !

Picată — din lumea ei izolată — în mijlocul a 30 de copii gălăgioși, plini de viață și sănătate, descumpănească de moment a Mitruței s-a transformat iute în panică. O teamă nebună și neînțeleasă i-a cuprins sufletul mic. Cu privirea a alesin grabă locul cel mai ascuns către care s-a îndreptat în fugă. Acolo, după ulucile roșii, a podidit-o un plîns înecăcios, nestăpînit.

— Sălbateco ! i-a spus bunica.

— Cine te-a supărat, Mitruța ? Ce ai tu, fetițo ? a întrebat-o blînd profesoara.

Dar Mitruța nu putea să spună nimic. Nimeni n-o supărase, nimeni nu-i vorbise, de parcă nici nu o văzuseră... Poate tocmai de aceea...

Mitruța s-a acomodat greu cu colectivul clasei. Copiii o speriau și o intimidau. Ea nu știa să se joace, să se fugăreească sau să vorbească. Era așa de proastă ! Dar copiii nu prea băgau de seamă asta și-o tratau ca pe orice fetiță. Iar cînd Marinică, colegul ei de bancă, și-a împărțit portocala cu cei din jur și i-a dat ei prima felie, Mitruța a-nceput să se simtă hotărît „de-a lor".

Dacă mama, tata sau bunica, ar fi văzut-o pe Mitruța două luni mai tîrziu, la școală, într-o recreație oarecare, s-ar fi minunat mult. Căci copilul care alerga cel mai vîrtos, fetița care umplea curtea cu cascade de rîs clocotitoare, nu era decît... liniștita, potolita lor Mitruța. Da ! Era o fericire la școală. Acolo ar fi dormit, ar fi stat, ar fi mîncat, acolo s-ar fi mutat cu totul dacă ar fi putut. La urma urmei de ce să nu poată ? Acasă, bunica se vaită tot timpul că trebuie „s-o crească" ; mama se enervează ori de cîte ori trebuie să lase din mînă un roman abea început, ca să răspundă unei întrebări a Mitruței ; și doamne, ce supărare a fost cînd, convocată la școală la o ședință cu părinții, mama s-a văzut nevoită să renunțe la vizita ei cotidiană pe la prietene. De cîte ori n-a spus mama : — Mi-am făcut un bucluc ! Singură mi-am închis viața !

Nu prea pricepea Mitruța unde are viața asta o poartă care se-nchide și se deschide, dar înțelegea foarte bine altceva : mama nu era bucuroasă că are o fetiță. Pentru mama, ea era un bucluc, pentru bunica alt bucluc, iar tata... tata nu era acasă niciodată, iar cînd venea, primul lucru care întreba era : „Unde-i mama ?" Da, hotărît, era mai bine la școală, unde toți o lăudau că-nvață, unde tovarășa învățătoare o iubea și-i mîngîia părul... Și cum acasă nu era pe placul nimănui, și-i încurca pe toți, mai bine rămînea la școală.

In ziua în care Mitruța nu s-a întors la ora obișnuită, mama mare pregătise printre altele o budincă. Abea cînd coaja rumenă și umflată a prăjiturii începu să se zbîrcească de prea multă așteptare, observă bunica ceasul. Era ora două și Mitruța nu venise... Tevatura a fost mare în ziua aceea. De la școală nimeni nu văzuse copilul plecînd, în școală nu era... Au răsturnat clasele cu susul în jos, au căutat peste tot. Intr-un tîrziu, au deschis și ușa a cărui cheie nu se găsise, ușa laboratorului. Pe o bancă, învelită cu pardesiul și în brațe cu un pui de vulpe împăiat, dormea Mitruța...

— Nu-nțeleg, se plîngea mama — cui vroia s-o asculte. I se dă acasă tot ce are nevoie, e îmbrăcată, hrănită, educată. Copilul ăsta după ce mi-a încurcat toată viața, îmi mai face și griji, mă face și de rîs.

Mitruța nu vroia acasă. Nimeni nu înțelegea pentru ce. Căci nimeni în afară de prietenele mamei nu pătrunseseră în casa ei. Iar aceste prietene erau plămădite din același aluat cu mama. Nenorocite că avînd un copil nu mai puteau dormi pînă la 10 dimineața ; obosite cînd trebuiau să țeasă un cioărpel sau să scrobească un guleraș ; nervoase cînd o ședință neașteptată la școală le strica partida de pietre etc., etc. Erau din aluatul femeilor egoiste și meschine care consideră că li se cuvine totul numai pentru că s-au născut, care distrug viața celor din jur și schilodesc sufletul copilului, care nu merită să aibă cea mai minunată și neasemuită avuție, copilul.

Alice MIHALCEA

Sfaturi cosmetice

În dorința de a ne bronza cît mai repede neglijăm faptul că razele solare în afară de serviciile pe care ni le pot aduce, pot provoca și o serie de neplăceri. În general soarele constituie o minunată sursă de viață și energie însă usucă pielea și o deshidratează, de aceea este bine ca înainte de expunerea la soare să ne ungem pielea cu creme sau uleiuri antisolare — care au rolul de a absorbi razele care provoacă insolația lăsînd să treacă numai acelea care bronzează pielea.

Aceste preparate se obțin prin încorporarea în creme obișnuite (cold creme sau creme pe bază de lanolină) sau în uleiuri sau pudre, de substanțe protectoare, filtrante ca : balsam de peru 3 g. la sută, chinină clorhidrică 5 g. la sută, oxid de zinc 20 g. la sută. Crema sau uleiul se va unge pe obrazul demachiat, bine curățat fără a freca deoarece prin pătrunderea lor în piele își pierd efectul. Toate aceste preparate nu vor conține nici un fel de parfum deoarece acesta poate provoca apariția de pete brune foarte inestetice. De asemenea este bine să se evite folosirea pe toată durata expunerii la soare de apă de colonie și de parfumuri. Pentru obținerea unei bronzări uniforme este necesar să facem cura de soare în mod progresiv, deprinzînd treptat organismul cu efectele razelor solare.

In acest scop persoanele blonde și roșcate nu vor depăși în primele zile 5—10 minute iar cele brunete 15-20 minute. In tot timpul expunerii la soare poziția corpului și a obrazului va fi mereu modificată pentru a obține o bronzare uniformă.

Lumina prea puternică impune strîngerea ochilor ceea ce determină producerea ridurilor în formă de evantai la colțul exterior al ochiului — așa-numita „laba gîștei". Pentru a evita acest neajuns este necesar ca atît la mare cît și la munte sau în timpul exercitării diferitelor sporturi, să ne ungem porțiunea din jurul ochilor cu o cremă grasă, hrănitoare, indiferent dacă avem un obraz uscat sau gras.

Bronzarea artificială a pielii se poate obține folosind diferite substanțe chimice ca tanin sau permanganat de potasiu fie sub formă de soluție apoasă (tanin 4-5 la sută) fie sub formă de cremă conținînd 1 la sută permanganat de potasiu.

Anca BOGDAN

CURIERUL NOSTRU

ELENA P. — București : Noi nu vedem în ce constă vina dv. Un an pierdut nu este chiar așa o mare nenorocire. Este cazul ca să vă pregătiți în această vară și la toamnă să dați examen la o școală. Mergeți la secția de învățămînt a Raionului I Mai și vedeți ce școli medii tehnice sînt în raionul dv. și care sînt condițiile de bursă. Pregătiți-vă din timp actele necesare.

M. MATEESCU — Satu Mare : Scrieți la Institutul de Istorie literară și Folclor al Academiei R.P.R. din Bulevardul Republicii 73.

GHEORGHE TAFTAN — Sibiu : Călătoriile cu vaporul le puteți face prin intermediul Navrom-ului în cazul cînd prin O.N.T. nu puteți participa la o asemenea excursie. Trebuie însă să vă aflați într-unul din porturile dunărene pentru a face călătoria atît de mult dorită. Altfel, călătoriți numai cu imaginația...

ELENA HAN, Bd. Cuza nr. 134, Brăila ; IONEL CIOROIANU, str. 1 Mai nr. 98, Petroșani, regiunea Hunedoara ; CORNELUȘ STOICHECI, str. 23 August nr. 1, Hunedoara, doresc să facă schimb de vederi iar **STELUȚA PUTERE, str. Mihai Bravu nr. 82, Brăila,** dorește să facă schimb de corespondențe pe teme de artă plastică.

GRETA — București : Începem și noi să credem că va trebui să renunțați în cele din urmă. Așa se pare. Totuși, este bine să nu acționați încă, să mai așteptați puțin. In acest timp căutați să aveți unele discuții ceva mai clare. Înfățișînd situația dv. trebuie să explicați că vă este absolut necesar un răspuns mai clar și cît mai... operativ. Dacă aveți timp treceți pe la redacție să stăm de vorbă.

JENI G. — Iași : Pentru moment veți avea de întîmpinat unele greutăți. Datorită unor mentalități învechite, vor înțelege mai greu sensul adevărat al acestei prietenii. Nu trebuie să vă speriați însă. Mergeți înainte. Explicați cu multă răbdare cît de absurde sînt obiecțiile ce se fac. Veți avea mult de luptat, dar sîntem convinși că veți reuși.

I. FURDUI — Ilia : La aceleași lucruri ne-am gîndit și noi înainte de a primi scrisoarea dumneavoastră. Am publicat și vom mai publica sfaturi pentru cei care își vor petrece concediul la munte sau la mare sau vor merge în excursie.

GH. DIMA — Oradea : Dacă o să ne scrieți o scrisoare mai detaliată o să vă putem răspunde. Chiar și în scrisoarea către noi ați fost atît de timid încît nu ne-ați spus aproape nimic.

NINA — București : În relațiile dintre dumneavoastră s-a ivit la un moment dat un fapt neplăcut. Totuși, nu trebuie să dați acestui fapt o importanță atît de mare. După părerea noastră acum cînd s-au clarificat lucrurile este bine să continuați relațiile, fiind, bineînțeles mai atentă. Numai în caz că se vor relua vechile discuții sau vor apare altele noi de acelaș gen, va trebui să vă gîndiți la luarea unei hotărîri categorice.

Articole noi pentru uz casnic

În industria noastră ușoară există o preocupare susținută pentru fabricarea unor așa zise „articole mărunte", dar care sînt mult solicitate de consumatori. Pentru semestrul II al anului au fost contractate o gamă variată de asemenea articole, care vor apare în magazine, spre satisfacția gospodinelor. Prezentăm cîteva din ele :

Știați că și cuțitele pot fi fabricate cu destinație specială? Vor apare cuțite speciale pentru tăiat zarzavat, roșii, lămîi, cuțite speciale (cu zimțuri) pentru tăiat pîine. Fiecare din aceste cuțite au zimțuri speciale adecvate scopului propus. Cu ajutorul cuțitelor pentru tăiat pîine, de pildă, se poate tăia în felii și pîinea fierbinte, fără ca pîinea să se fărîmițeze.

Ascuțitorul de cuțite este un aparat simplu, dar eficient, care va sprijini mult munca gospodinelor. El poate fi ținut în bucătărie, este ușor de manipulat și nu cere nici un efort din partea celuia care îl minuiește.

Un alt aparat simplu și care va sprijini mult activitatea gospodinelor este cel de frecat maioneza și alte creme. Și acest aparat este simplu, ușor de mînuit și va simplifica mult această activitate a gospodinelor.

A fost îmbogățit și sortimentul vaselor emailate (Aci trebuie remarcat faptul că vor apare vase emailate în diferite culori deschise) și se va produce ceainicul esențar, precum și cutia de pîine.

Din aluminiu a fost realizat sufertașul pentru copii, practic și util, în care își pot duce ușor lucruri mai mărunte la excursii.

Finisajul îngrijit, aspectul atrăgător al produselor, care oglindesc preocuparea pentru îmbunătățirea permanentă a calității lor, vor constitui desigur obiectul unor aprecieri favorabile din partea cumpărătorilor.

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul

„Secretul inginerului Mușat"

de Crișan Făgerașu

Desene de Beca RIND

69 *— Încă nu m-am aruncat în munți, spuse un flăcău, zdravăn și negricios. De ce ne-o fi trimițînd Serviciul secret aici ?*

Erau înghesuiți în trupurile burduhănoase ale avioanelor de transport Globemaster 67 și își fumau ultima țigară înainte de aruncare.

În față, cei doi piloți conduceau calm gigantul aerian, avînd grijă să-l coordoneze cu celelalte Globemaster 67.

— Atenție ! răsună în cască vocea comandantului. Se apropie niște vînători suspecți. Pregătiți-vă de atac!

Bătălia fu scurtă și crîncenă. Cerul se cutremură de bubuitul rachetelor aeriene. Avioanele gigant, încolțite își lepădaseră oamenii, sute de parașutiști. Vînătorii măturau cerul cu rafale lungi : un parașutist fu despicat în două de tirul unei mitraliere și parașuta continuă să coboare numai cu jumătatea de sus a trupului.

70 *La Otlanto, aflînd, noutățile, generalul Bigellow păli de mînie.*

— Patru avioane mari distruse, parașutiști uciși. E prima oară în istoria acestei țări cînd propriile noastre avioane sînt atacate pe propriul nostru sol de avioane care sînt tot ale Toridei ! Numai un Rockepont putea să-și permită una ca asta ! Dar o să-l coste ! Vînătorii lui au prins poftă de sînge și au omorît o grămadă de parașutiști. I s-a înfundat !

Orsini rise disprețuitor.

— Vînătorii erau ai aviației. O să se scuze că a fost un defect al radarului, că au crezut că-s avioane sovietice... — balivernele lor obișnuite !

— O să vorbesc cu aviația ! urlă Bigellow apucîndu-și în mîini capul bandajat. O să...

— Nu-ți dă de gîndit forța grozavă pe care ne-a opus-o Rockepont ? îl întrerupse Orsini. Dacă-l are pe romîn în mîinile lui putea să-l ascundă în așa fel încît de-am fi trimis și o sută de avioane nu-l mai găseam.

— A vrut să izbească în Serviciul secret, spuse generalul îndurerat.

— Prostii. Înseamnă că romînul se află într-un loc unde-i lesne de găsit, că Rockepont nu-l poate muta de acolo.

— De ce să nu poată ?

— N-ai înțeles nimic. Pune-te în situația lui Mușat. Nu știe dacă va scăpa cu viața. Are alături un compatriot. Nimic mai firesc decît să-i încredințeze acestuia secretul. Dar convorbirea lor e spionată. Ori — te pomenești — Cristea acela o fi agentul lui Rockepont. Dacă nu putem scoate formula cu torturile, să încercăm altfel — și-o fi zis Rockepont.

— Bine, dar de ce nu poate să-l ascundă pe romîn ?

— Cred că nu mă înșel. Uite de ce. Formula e complicată. Cere o demonstrare. Probabil că se duc într-un loc unde există industrie textilă, mase plastice, viermi de mătase și cine știe ce alte condiții — altitudine, vecinătatea mării...

— Blacktown ! exclamă generalul.

71 *Cristea se trezea din leșin.*

Mușat întrerupse iute un contact, ca nu cumva celălalt să strige în microfon.

— Nu ți-am pus căluș, zise el fără să se întoarcă spre Cristea. O să avem nevoie de vocea dumitale.

Izolarea acustică de înaltă calitate împiedica zgomotele motorului să pătrundă înăuntru.

— Să fii cuminte, urmă inginerul întorcînd capul și căznindu-se să rînjească fioros. Sînt tată de familie, n-am dexteritatea dumitale, dar am început să învăț. M am specializat în lovituri la cap : pe Bigellow cred că l-am scos din circulație. Te doare ?

— Dacă nu mă trădai el — zise Cristea n-ai fi știut nimic, nu m-ai fi bănuit.

(Va urma)

Unde mergem: LA MUNTE SAU LA MARE?

Alfabet balneo-climatic ★)

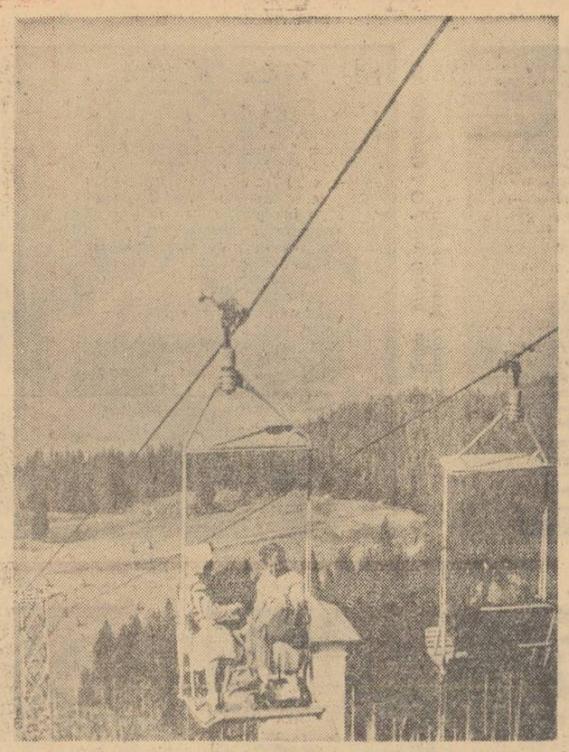

Teleferic !... Teleferic !... Spre Postăvarul, pornind din Poiana Brașovului

MAMAIA. — Stațiunea Mamaia este legată de orașul Constanța printr-o șosea asfaltată lungă de 6 km. Autobuze asigură transportul regulat al vizitatorilor. Țărmul Mării Negre atinge o înălțime în această parte, de 8 pînă la 10 m. Plaja, orientată spre răsărit și acoperită cu un nisip foarte fin, este una din cele mai frumoase din Europa.

După naționalizarea stațiunilor balneo-climatice Mamaia a început să fie reclădită. Vile noi au fost construite, înzestrate cu mobilier modern și puse la dispoziția oamenilor muncii. Numeroase alte case de odihnă sînt în curs de construcție. Clubul muncitoresc are o bibliotecă, conținînd peste 16.000 de volume. Asistența medicală este asigurată de personal medical calificat. Sportul se practică pe scară largă: înnot, canotaj, pescuit, fotbal, volei.

O

OCNA SIBIULUI. — La distanță de 12 km. de Sibiu se află stațiunea Ocna Sibiului. Trenuri mici fac legătura regulată între Sibiu și stațiune. Factorul terapeutic principal îl constituie apa sărată din mai multe lacuri. Băile cu apă sărată sînt indicate în reumatisme, boli ginecologice, debilitate, anemie, limfatism. Sînt contraindicate pentru bolnavi de: nefrite, nevroze, hipertiroidism. Stațiunea dispune de numeroase instalații de tratament: secții de electroterapie, hidroterapie, băi, sală de cultură fizică medicală, cabinet dentar, medical, de consultații reumatologice etc.

Cei care fac cură la Ocna Sibiului pot desfășura o intensă activitate cultural-sportivă. Sala de cultură-fizică medicală, spațioasă și luminoasă, condusă de un instructor, este pusă la dispoziția celor sanatorizați. Biblioteca din stațiune este înzestrată cu peste 5.000 de volume în diferite limbi. În parc sînt amenajate 2 terenuri de volei și de tenis, precum și o popicărie.

În apropiere se pot vizita G.A.C. „Drumul lui Lenin", renumitul muzeu Bruckenthal, cît și muzeele zoologic și istoric din Sibiu etc.

OCNELE MARI. — Stațiunea se găsește lîngă comuna cu același nume pe linia ferată secundară Rîureni—Ocnița, la 5 km. de Rîureni și 11 km. de Rîmnicu Vîlcea. Ea este așezată între Valea Oltului și colinele împădurite din regiunea subcarpatică, în care predomină un climat subalpin, cu o temperatură medie în timpul verii de 20—22°. Băile de la Ocnele Mari au o temperatură de peste 30 de grade datorită fenomenului helioterm care se produce ca și la Sovata, Ocna Sibiu etc. În stațiune există un lac alimentat de patru izvoare care-și au originea în fundul puțurilor saline părăsite. Ele sînt situate pe malul drept al pîrîului Valea Sărată la distanțe relativ mici între ele. Apele minerale de la Ocnele Mari sînt recomandate în afecțiuni ginecologice, ale sistemului nervos, ale aparatului locomotor. Stațiunea posedă o instalație de băi calde. În timpul sezonului balnear funcționează un cabinet medical. De la Ocnele Mari se pot face excursii cu trenul sau mașina la Govora, Olănești, Călimănești, Brezoi și la mînăstirile Cozia și Horezu.

OLĂNEȘTI. — La 18 km. de orașul Rîmnicu Vîlcea, pe valea rîului Olănești se află stațiunea Olănești, la o altitudine de 450 de metri. Culmile înconjurătoare sînt împădurite, predominînd arborii caracteristici regiunii de deal ca fagul și stejarul. Apele minerale de la Olănești erau cunoscute și folosite încă din anul 1870 dar pînă la naționalizare stațiunea era folosită ca mijloc de înavuțire de către un mănunchi de exploatatori care pretindeau prețuri extrem de mari bolnavilor care veneau la tratament. De cînd a trecut în patrimoniul statului, stațiunea s-a dezvoltat într-un ritm rapid. S-au refăcut toate instalațiile existente, s-a mărit capacitatea de tratament și cazare, s-au făcut toate amenajările pentru asigurarea tratamentelor. Din stațiune sezonieră, Olănești a devenit una din cele mai mari stațiuni permanente din țară, oferind condiții minunate pentru menținerea și refacerea sănătății oamenilor muncii. De altfel climatul plăcut și sănătos favorabil tratamentelor balneoclimatice tot timpul anului, este indicat pentru convalescență după boli infecțioase, acute și cronice, în boli ale căilor respiratorii, în neurastenii însoțite de insomnii, în anemii și stări de debilitate. Izvoarele stațiunii Olănești, astăzi în număr de 30, sînt folosite în boli cronice ale stomacului și intestinului, ale ficatului și căilor biliare, boli ale rinichiului și boli dermatologice.

Complexul balnear se compune dintr-un pavilion de băi minerale, policlinică, sală de cultură fizică, plaje deservite de personal medico-sanitar specializat. Este contraindicat a se trimite în stațiunea Olănești, bolnavii cu afecțiuni T.B.C., boală ulceroasă, hipertensiune arterială, litiază biliară, pielo-cistită.

Pentru activitatea culturală și sportivă, la dispoziția vizitatorilor stau un club central cu o bibliotecă, o sală de lectură, mese de șah, tenis de masă, sală pentru conferințe și spectacole, cinematograf. Amatorii de sport pot juca volei și baschet pe terenuri special amenajate. Excursii se pot face ușor în jurul stațiunii. Cea mai atractivă este la Piatra Scrisă la o distanță de 30 de minute de centrul stațiunii. Excursii mai lungi (2—5 ore) se fac la stațiunea Călimănești, Cheia. În apropierea stațiunii se pot vizita mînăstiri de importanță istorică: Cozia, Horezu, Bistricioara și Frăsinet.

P

PĂLTINIȘ. — Tramvaiul ce străbate distanța dintre centrul orașului Sibiu și marginea de răsărit a localității Rășinari, poartă vizitatori ai uneia din cele mai frumoase stațiuni climaterice din țară, Păltiniș. După ce au părăsit vagoanele micului tren electric, cei care se îndreaptă spre Păltiniș mai au de mers cu autobuzul 22 de km. Stațiunea situată la o mare altitudine — 1442 m. — are un climat tonifiant, asigurînd o bună nutriție a întregului organism, o localizare a tuturor funcțiilor, o calmare a sistemului nervos, un somn liniștit. De aceea, această stațiune este indicată pentru cei suferinzi de boli endocrine în cerebro-astenii, anemii secundare, nevroze funcționale, sechele după pleurezii etc. Climatul din Păltiniș însă, influențează în rău starea organismului celor care suferă de afecțiuni gastro-intestinale, hipertiroi-

*) Vezi „Magazin", numerele 190 și 191.

dii, T.B.C. cu pneumotorax, nevroze accentuate. La dispoziția vizitatorilor stau numeroase vile modern amenajate cu lumină electrică și canalizare precum și terenuri de sport. Activitatea cultural-sportivă completează odihna vizitatorilor. Aceștia au la dispoziție un club cu bibliotecă, jocuri de șah, tenis de masă, popicărie, terenuri de fotbal și volei. Stațiunea oferă posibilități pentru o interesantă activitate turistică. Excursii scurte se pot face la cabana C.C.S. a turiștilor, la izvoarele captate în partea de răsărit a Păltinișului și la popiniera de brazi. De la Păltiniș se poate ajunge ușor la Rășinari, Cringșoara, Bătrîna, Cheile Cibinului și la lacurile Cîndrelul Mare și Cîndrelul Mic.

POIANA CÎMPINA. — Este situată în preajma orașului Cîmpina la o distanță de 1,5 km. de gară. Climat subalpin. În stațiune se găsește un izvor cu o apă cloruro-sodică, sulfatată, bicarbonatată, hipertonică. Există și un stabiliment de băi la circa 300 de metri depărtare de izvor. În comună există o policlinică cu staționar, avînd instalații de electroterapie și hidroterapie. Stațiunea este vizitată de bolnavii cu anemii, debilitate, surmenaj, T.B.C. osos și ganglionar cicatrizat.

POIANA ȚAPULUI. — Vilele stațiunii climatice, situate la o altitudine de 880 m. sînt răsfirate pe ambele maluri ale Prahovei. În jurul localității se înalță virfurile munților Jepii Mici, Caraimanul, Costila, Piciorul Morarului și Zamora. Situată la 6 km. de Sinaia, Poiana Țapului s-a dezvoltat paralel cu aceasta. Oamenii muncii care-și petrec concediul la Poiana Țapului sînt găzduiți în vile amenajate special și au la dispoziție club, bibliotecă, sală de spectacole și terenuri de sport. Din stațiune se pot face excursii de scurtă durată la Cascada Urlătoarea, Zamora, Bușteni, Azuga și Sinaia.

PREDEAL. — După ce trenul străbate întreaga Vale a Prahovei și lasă în urmă Sinaia, Bușteni și Azuga, poposește în gara stațiunii Predeal.. Cu un veac în urmă locurile erau aproape nelocuite. Doar stînele ciobanilor din Țara Bîrsei turburau ici și colo maiestoasa li-

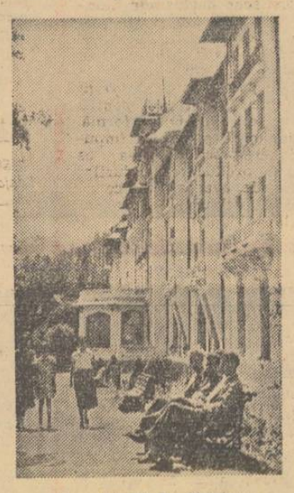

La odihnă, în Sinaia

niște a pădurii. Astăzi, zeci de mii de vizitatori își petrec aici concediul sau vin duminică în excursii. Ei sînt cazați în numeroase vile și cabane amenajate modern. Climatul stațiunii Predeal are efecte asupra compoziției singelui, asupra cordului și volumului respirator. Efectele se datoresc presiunii atmosferice scăzute, cantității mari de iradiații luminoase și ultraviolete, temperaturii medii joase, precum și faptului că aerul este curat, lipsit de praf, fum și microbi. Climatul are o influență pozitivă în cazuri de anemie, surmenaj, astenie, astm bronșial, resturi inflamatorii după pleurezii, stări alergice, sechele după tuberculoză, de asemenea pentru convalescenți cu stare generală bună.

Asistența medicală este asigurată de un dispensar care dispune de cabinete de medicină internă, stomatologie, electroterapie, etc. Pentru cei care-și petrec concediul la Predeal au fost amenajate cantine, cluburi, biblioteci, terenuri de sport. Predealul oferă celor veniți la odihnă avantajele unui adevărat oraș. Aici există restaurante, magazine cu produse de larg consum, frizerie, atelier fotografic, terenuri de sport și un nou și modern cămin cultural. În Predeal și prin împrejurimi sînt cîteva interesante monumente istorice. Chiar în gară se găsește un monument închinat ceferiștilor din Predeal, căzuți în războiul din 1916—1918, împotriva invadatorilor imperialiști germani. La marginea stațiunii se înalță mînăstirea Predeal. Din Predeal se pot organiza excursii la cabanele Trei Brazi, Cioplea, Clăbucetul Taurului, Pîriul Rece, Postăvarul, Piatra Mare etc.

S

SĂCELU. — Pe valea Crasnic, la 16 km. de gara Cărbunești pe linia ferată Filiași — Tg. Jiu, este situată stațiunea Săcelu, străjuită de masivul muntos Paring. Renumele apelor minerale de la Săcelu este foarte vechi. Prin aceste locuri se păstrează după secole zidurile unor monumente vechi ridicate în semn de mulțumire de către locuitorii romani care s-au vindecat folosind aceste ape. La capătul de sud al localității se văd încă rămășițele băilor de pe lîngă castrul roman ce a staționat aici aproape cu două milenii în urmă. Încă din acele vremi apele minerale de la Săcelu erau cunoscute de localnicii din împrejurime și chiar de mai departe de unde veneau bolnavii să-și refacă sănătatea.

Astăzi stațiunea posedă o instalație de băi calde, are vile amenajate pentru cazarea vizitatorilor în timpul sezonului balnear. Apele sale sînt indicate în afecțiuni cronice ale aparatului locomotor, afecțiuni renale, gastrite hipoacide etc.

SINAIA. — Stațiunea este una din cele mai fermecătoare din țara noastră. Nenumărate vile construite în diferite stiluri se înșiră la poalele munților Furnica, de-a lungul bulevardului și străzilor pietruite la înălțimi diferite. Locurile pe care se găsește astăzi stațiunea au găzduit cele dintîi așezări omenești din Valea Prahovei despre care există mărturii istorice. Aici la stîncile Sf. Ana, au ridicat pe la sfîrșitul secolului al XV-lea călugării refugiați în Țara Românească, o biserică. În 1695 spătarul Constantin Cantacuzino construiește o mînăstire după modelul mînăstirii de pe muntele Sinai din Arabia. Sinaia s-a dezvoltat mult în ultimele trei pătrimi de veac.

Alături de climatul sănătos subalpin, de privelиștile plăcute, odihnitoare, proprietățile curative pe care le are stațiunea au sporit recent prin descoperirea unor izvoare de ape minerale la Piscul Cîinelui, muntele Sagu și Valea Rea.

Oamenii muncii își petrec cu plăcere concediul la Sinaia deoarece găsesc un aer curat, lipsit de curenți, vile confortabile, asistență medicală, sală de festivități și teren de sport, o casă de cultură, cea mai frumoasă din țară, cu săli de festivități, spectacole, expoziție, bibliotecă, lectură, șah, dans, tenis de masă etc. Stațiunea este căutată mult și ca centru turistic. De aici se pot vizita Bușteni, Azuga, Predeal, Comarnic, Rucăr, Cîmpulung, Făgăraș. Un obiectiv interesant este castelul Peleș, fosta reședință regală, actualmente muzeu. În apropiere de Peleș sînt celelalte castele și clădiri care aparțineau în trecut lacomei caracatițe a monarhiei: Peleșor, Foișor, Casa Cavalerilor etc. De la Sinaia se pot face excursii la cele 7 izvoare, Urlătoarea, Piatra Arsă, iar mai departe la Vîrful cu Dor, Bulboace, Propoasa, Omul etc.

SÎNGEORZ. — Este așezat la poalele Muntelui Rodnei în valea pîrîului Borcut. De cînd stațiunea a trecut în patrimoniul Statului au fost realizate frumoase îmbunătățiri care arată grija statului democrat-popular pentru oamenii muncii. Astfel, s-a înființat un sanatoriu pentru bolnavii cu afecțiuni gastrointestinale, s-a captat un nou izvor nr. 6 cu importante calități terapeutice, s-au făcut reparații capitale în fostul hotel. Numeroase vile au fost reparate și transformate în pavilioane care găzduiesc oamenii muncii veniți la odihnă. Stațiunea Sîngeorz este renumită pentru apele sale minerale cu efecte favorabile în bolile de stomac, intestin și ficat. Sînt contraindicate apele de la Sîngeorz în gastrite acute, stenoză pilorică, ulcere gastro-duodenale, colecistite acute și în orice boli acute. Vizitatorii sosiți în stațiune au la dispoziție un club, bibliotecă, cămin cultural, terenuri de sport, sală pentru gimnastică. În împrejurimi se pot face scurte plimbări, de asemenea se pot vizita orașul Năsăud unde se găsește un interesant muzeu istoric și etnografic, localitățile Bistrița și Rodna Veche.

SLĂNICUL MOLDOVEI. — Localitatea este situată la 18 km. de Tg. Ocna într-o vale îngustă străbătută de rîul Slănic. Valea Slănicului este mărginită de culmi înalte care despart stațiunea la nord de Valea Doftanei, iar la sud de Valea Oituzului.

După naționalizarea stațiunilor balneoclimatice aici s-au efectuat lucrări de amploare menite să facă din stațiune un centru modern de tratament științific hidromineral. Apele de Slănic au efecte terapeutice în afecțiunile tubului digestiv și în afecțiunile căilor respiratorii. Se obțin rezultate bune și în gastrite cu hipoaciditate, în bolile ulceroase, afecțiuni hepatice, litiază biliară. Administrate în cure interne sau inhalații apele sînt bune în rinite, rinofaringite cronice, bronșite etc. Un factor important curativ este regimul dietetic. În acest scop în stațiune există două cantine de dietă care prepară 15 meniuri corespunzătoare anumitor afecțiuni.

Vilele confortabile, repausul, cultura fizică medicală, contribuie la refacerea sănătății oamenilor muncii. În stațiune există secții de hidroterapie, electroterapie, pneumoterapie. Indicațiile medicale se dau de către numerosul personal medical de specialitate.

În stațiune există o bogată viață culturală: două cluburi, cinci biblioteci cu peste 16.000 de volume, două săli de spectacole, o sală de cinematograf, un cămin cultural, terenuri de sport etc. Vizitatorii pot face excursii pe Valea Slănicului, spre vîrfurile munților înconjurători, în satele Hîrja și Poiana Sărată.

(Continuare în numărul viitor)

Cireșar

Mi-amintesc, ...cînd la fereastră
Crengi cu boabele de iar
Au vestit și-n strada noastră
Vizita lui Cireșar.

Prefăcînd cercei de floare,
În rubine mari, perechi,
Pomii au ieșit la soare
Cu cireșe la urechi

Iată, sub uluce scurte,
Văd căsuța cu grădină,
C-un cireș bătrîn în curte
Și c-o tînără vecină.

Blondă, naltă, mlădioasă,
Era toată fără greș !
Pe-nserat intra în casă
Cu o creangă de cireș.

Pentru zina din ogradă
Pomul, meșter năzdrăvan,
A cioplit șirag din mladă
Cu mărgele de mărgean.

Și-n amurg, cu glas de boare,
Mă chema foșnind într-una:
Gardu-i mic, ispita mare
Și, în curte, numai luna !

Nu știu, m-a împins nesațul,
Sau o vrajă mai poznașă !
Și-am întins hoțește brațul,
Bat-o vina de cireașă !

Seri la rînd, pîndind la geamuri
Ca vecina să se culce,
Am rupt lacom de pe ramuri
Boabele de purpur dulce.

Și așa, mai mult în șagă,
Tot sărind la megiești,
Am mîncat o lună-ntreagă
Din copacul lor, cireși.

Dar odată, într-o seară,
S-a aprins la geam lumina
Și, în raza ei de-afară,
M-a surprins în pom, vecina.

Și de-atunci, în prag de noapte,
Am sărit gardul grădinei,
Să culeg cireșe coapte
De pe... buzele vecinei !

Astăzi nu mai sar zaplazuri.
Vin pe poarta cea din față,
Căci vecina din pervazuri
Mi-e tovarășă de viață.

Lîngă noi sub pom, acuma-i
Și-o fetiță drăgălașă...
...Hei, și toate astea numai
Dintr-o boabă de cireașă !

I. BERG

MATTY ASLAN

— Extraordinar !... Am promis că voi fi scurt și am depășit timpul cu 2½ ore !...
— Nu face nimic ! N-a observat nimenea... Dorm toți de mult !...

— Aș vrea să mă informați dacă unui băiat așa ca mine, plus o „Jawă" de 350 cm³ nouă-nouță, o fată admirabilă ca dv. i-ar putea rezerva o plimbare la șosea ?...

FRED GHENADESCU

Cetățeanul care a comandat un „menu fix"

V. VASILIU

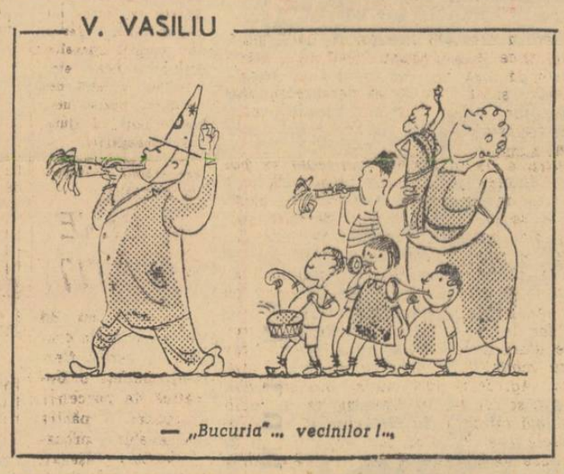

— „Bucuria"... vecinilor !...

S. NOVAC

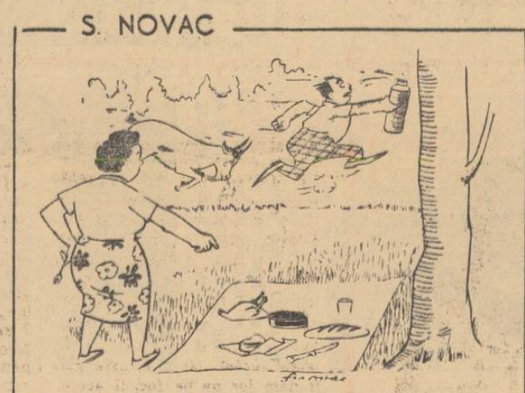

IN EXCURSIE

— Mitică, fii om serios ; lasă joaca și treci la masă...

FRATE-MEU COSTEL...

Azi Costel ne-a povestit
Că-n tramvai cînd s-a suit
A găsit un loc și-a stat.
Dar de-odată s-a urcat
Un bătrîn, un moșnegel
Ce-a venit lîngă Costel.
— Ei, și tu ce ai făcut ?
— Eu, mămico, la-nceput
M-am gîndit că fiind mai mic
S-ar cădea să mă ridic
Să-i dau locul. — Cum ? Și tu
Să stai în picioare ? Nu !
— Păi nici nu m-am ridicat;
Uite cum am judecat :
Moșu-a stat în viața lui
Ani întregi și ani destui
Pe cînd eu, mai mititel,
Am stat mai puțin ca el
Deci, ca eu să stau e drept.
— Mîncc-l mama: ce deștept
Este băiețelul ei !
A spus mama. Și-un cinci lei
A scos iute și i-a dat
Pentru cum a judecat.

Preșcolarul
D GHEORGHIȚA
Grupa mare-grădiniță
P. con. F. IORDĂCHESCU

Jocuri distractive

INTRE 2 ȘI 3

Intre cifrele 2 și 3 scrise alăturat trebuie pus un semn pentru a obține un număr mai mare decît 2 dar mai mic decît 3

LITERA T

Din cele patru figuri de mai sus, formați litera *T*. (pentru ușurința dezlegării copiați cele patru figuri).

FRACȚIE

Alcătuiți din cifrele 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, două fracții egale, a căror sumă să fie egală cu 1.

Trebuie să folosiți toate cifrele și numai o singură dată fiecare (există mai multe soluții).

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 191

LA VÎNĂTOARE

La vînătoare erau plecați bunicul, tatăl și fiul.

PROPORȚIA DE APĂ

Proporția de apă în vin este exact aceeași ca și proporția de vin în apă.

ȘAH

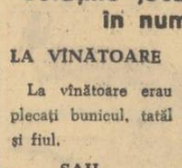

MONEDE

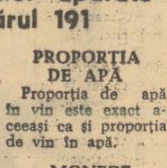

INTREBARE

Copilul era fiul Mariei.

TREI PĂTRATE EGALE

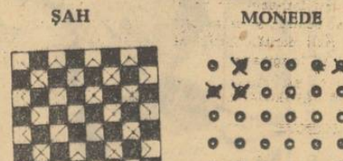

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PITICI ȘI GIGANȚI

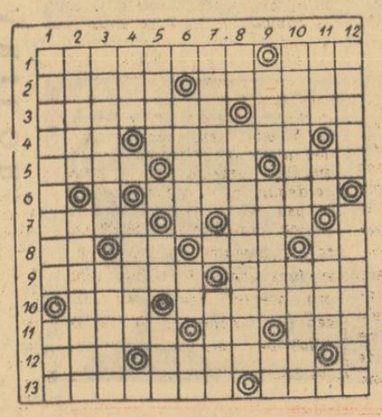

ORIZONTAL: 1) Autorul suitei muzicale „Romantica" a cărei ultimă parte este intitulată „Dansul piticilor" — Dacă e pitic i se spune ponei 2) Adversarul celor douăzeci de pitici voinici — Patria uriașelor jungle 3) Gigant pentru uriaș — Superstiție 4. Orășel în intinsul pustiu al Saharei — Namilă 5) Locuitori din Italia veche — Jucător la echipa „Corvinul" Hunedoara — Lichid 6) Uriași arbori exotici, înalți de 20—25 m 7) Pămînt colorat — A împreuna 8) Nicu Hulubei — Revarsă asupra pămîntului lumină și căldură — Riu în Asia — Notă muzicală 9) Uriași mitologici — Întindere uriașă de apă 10) Cunoscut șahist sovietic — Uriași 11) Liliputan — Nadia Enescu — Împotriva lor s-au răsculat titanii (sing.) 12) Măsură... mică — Piperniciți 13) Pitică — Autorul poeziei „Uriașul"

VERTICAL: 1) Pachiderm uriaș asemănător elefantului — Arbore 2) Gigant — Micuță 3) Ierbivor uriaș cu un corn în frunte — Uriaș (pop.) 4) Nimfa pădurilor — Uriaș ținut de munți între Europa și Asia 5) Drum de fier — Măsură de timp — Localitate în Ungaria 6) Uriaș — În gigant! — Liniște! 7) Uriaș — Mai 8) Of! — Proverbial uriaș romîn 9) Fără inimă (fig.) — Diminutivul Anei — Tețe! 10) Miei mai mici de doi ani — Nume masculin 11) Suliță pitice — Cap de pigmeu! — Mari în spate (fem.) 12) Oraș în uriașul platou al Tibetului — Sanie micuță.

Mareș S. CLUCERU

NUMERE

ORIZONTAL: 1) Trei plus unu, la fotbal — 1961 ! 2) Zece pe rîndul acesta, douăzeci și șapte în total și aici totuși numai una ! — Unul din cei doi electrozi 3) Pronume (persoana a doua) — Nouă ! 4) Mai mare peste un număr de ciobani — Adus la zero 5) Cu viteză de... 1 km pe oră — Are două auricule și două ventricule (pl.) 6) Două treimi dintr-un șarpe uriaș — Furtună grozavă 7) Lucram pămîntul — Dormi fără doi ! — Între 5 și 12 (dimineața) 8) Specialist la triplu salt, în plină execuție — 1961... 9) Eneida, al cărei principal erou este, are șase cinturi inspirate după Odiseea și șase, după Iliada — „În tîrg la... 1917", poem de Marcel Breslașu 10) Actorul care a găsit... melodia „Am găsit un cîntec" în filmul „Nu vreau să mă însor !"... — Au fost mai mulți în filmul „Alo ! Ați greșit numărul !" 11) Dacă nu ține seama de regulile circulației la traversare, plătesc o amendă de 5 lei — Cel electric are o temperatură de peste 3000 grade.

VERTICAL: 1) E cunoscut împreună cu cei 40 de hoți (2 cuv.) — Cu greu i se pot număra firele de păr (dacă nu-i chel!) (2) Autorul unui celebru careu de numere încrucișate — Șase 3) Pînză rară și subțire — Se exprimă cu multe zerouri 4) A doua notă — Numărul sutelor în această situație e în permanentă creștere (sing) 5) Zece pe zece de mai multe ori — Treier fără trei — Personaj din romanul lui Jules Verne „20.000 leghe sub mări" 6) Leziune, plagă — Sînt 7 (întrebați-i pe Copoi 7) „Ce animal merge dimineața în patru picioare, la prînz în două și seara în trei ?" — Poezel 8) Pune unul lîngă doi — Autorul romanului „Ora șase 9) Lichid uleios, cu miros specific, utilizat la fabricarea coloranților (C₆ H NH₂) — Cu șase în față, viață ! 10) Scriem cu creionul roșu, numere între 1 și 10 ! — Folosesc diverse numere (1) Cazul al treilea — Are în program diverse numere între care și cînii care știu să numere !

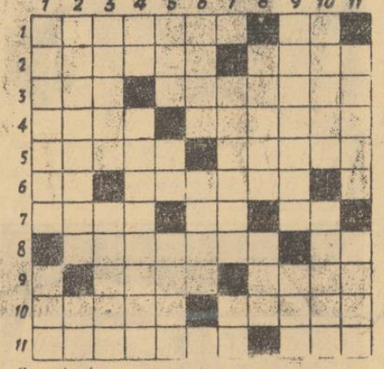

N. CORNEA

ȘAH

Paul Diaconescu în semifinala campionatului mondial de șah prin corespondență!

Participarea jucătorilor romîni la turneele internaționale prin corespondență se soldează cu noi succese importante. După cum se arată în ultimul număr al revistei „Fernschach" — organ al Federației internaționale de șah prin corespondență — reprezentantul nostru, maestrul sportului Paul Diaconescu din Ploiești, s-a calificat pentru semifinalele celui de-al V-lea campionat mondial individual prin corespondență ! El a jucat într-un turneu „clasa maeștrilor" disputat între noiembrie 1958 — noiembrie 1960 și s-a clasat pe primul loc cu 4.½ puncte. Pe locurile următoare s-au clasat 2) Kriukov (U.R.S.S.) cu 4,½ puncte dar cu Sonneborn mai slab 3) Benj. Koppin (S.U.A.) 3,½ puncte 4) Meyer (R.F. Germană) 3,½ puncte 5) W. Tenipelhoff (R.D. Germană) 2,½ puncte 6) M. Skrovina (R.S. Cehoslovacă) 2 puncte și I. Vrij (Olanda) cu ½ punct.

Semifinalele vor începe probabil la sfîrșitul acestei veri.

Un frumos succes a obținut și candidatul maestru A. Braunștein din București, care a cîștigat o grupă din „clasa campionilor" și s-a calificat pentru turneele „clasa maeștrilor", echivalente cu sferturile de finală ale campionatului mondial.

Știri

● La începutul lunii iunie a început finala primului concurs republican de șah prin corespondență (1960—1961). Participă următorii jucători în ordinea tragerii la sorți: **V. Firică** (București), **E. Buzoianu** (Pitești), **S. Olteanu** (București), **Ad. Busă** (Cluj), **M. Socoteanu** (Băilești-Oltenia), **K. Sigismund** (Brad), **V. Malcoci** (Cluj), **D. Tepeneag** (București), **V. Sălceanu** (Ploiești), **C. Vlad** (Constanța), **L. Redlingher** (București), **Al. Vatamanu** (Bacău), **N. Kimmel** (București), **I. Ianczo** (Oradea) și **K. Klaus** (Sibiu).

● Echipa olimpică a R. P. Romîne la cea de a cincea olimpiadă de șah prin corespondență a fost alcătuită din **Em. Reicher, Gh Rotaru, A. Brannstein, P. Diaconescu, I. Suta** și **E. Rusenescu.** Noua ediție olimpică va începe în februarie 1962.

● Cu prilejul împlinirii a 30 de ani de la turneul internațional de la Bled din 1931, anul acesta, în septembrie va avea loc la Bled un mare turneu internațional la care vor participa Botvinnik, Tal, Smislov, Keres, Petrosian (U.R.S.S.), B. Fisher și S. Reshevsky (S.U.A.), Euwe (Olanda), Panno (Argentina), Szabo (R. P. Ungară), Larsen (Danemarca), Gligorici, Matanovici (Iugoslavia) și încă alți mari maeștri.

● Un turneu internațional care a avut loc la Arnheim (Olanda) a fost cîștigat de danezul Pedersen.

Alb: R. DJINDJIHAȘVILI
Negru: FLORIN GHEORGHIU

Jucată în cadrul meciului R. P. R. — R.S.S. Gruzină, București, mai 1961.

1. e4. c5		33. Cg2. Db6	
2 Cf3. d6		34. Nc4. Ne7	
3. d4. cd		35. Tg1. Dc8	
4. C:d4. Cf6		36. N:a6 Ta7	
5 Cc3. a6		37 Nb5 Tc7	
6 g3. e5		38 Ce1. Ng8	
7 Cde2. Ne7		39 Cd3 Ne8	
8. Ng2. 0-0		40. Dg3. T:c2	
9 0-0. b5		41. Tf2 T:d2	
10. a4. b4		42. Td2. Tc7	
11. Cd5. C:d5		43. Td2. Tc3	
12. Dd5. Ta7		44. Nc4. Nc4	
13. Ne3. Ne6		45. Be. Ce6	
14. Dd2. Tb7		46 Cc5 f7	
15. f4. f6		47. De5 + Cg7	
16. g4 Da5		48. h6 Nd6	
17. f5. Nf7		49. H:g + Rh7	
18. h4 Td8		50. Tf6. Ne5	
19 Cg3. Cd7		51. Rh1. Rg7	
20 g5. Cb6		52. Td6 b3	
21. b3. d5		53. Tb1 d3	
22. De2. d4		54 a5. b2	
23. Nd2. Cd7		55 T:B2. Tc1	
24. g6. h:g		56 Rf2. Nb2	
25 fg. Ng6		57. Td3 Tc4	
26 Dg4. Cf8		58. Tb3. Ne5	
27. h5. Nh7		59 Rf3. Ta4	
28 Cf5. Nc5		60 Tb7 Rg	
29. Rh2. Rh8		61 Tb6. Rh5 și	jucătorul gruzin s-a recunoscut învins.
30. Tf3 Td7			
31. Nf1 g6			
32. Ch4, g5			

După 82 de ani...

Între problemele de mare efect compuse de faimosul compozitor S. Lloyd și care au fost reproduse în reviste și cărți de șah din toată lumea s-a aflat și compoziția de mai jos, publicată pentru prima oară în anul 1879.

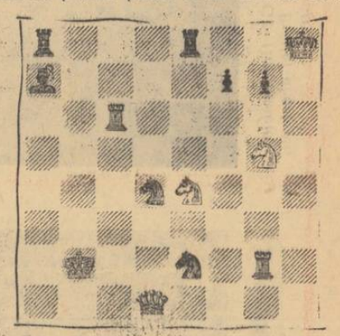

Albul joacă și dă mat în 8 mutări

Soluția problemei a oferit dezlegătorilor o adevărată desfătare. Pentru a da mat albul este obligat să sacrifice ambele turnuri ! 1. Th6+ ! Rg8 (la g:h urmează C:f7+) 2. Th8+ ! R:h8 3. Th7+, Rg8 4. Th8+ ! R:h8 5. Dh1+. Rg8 6. Cf6+ !, Rf8 7. Db7 ! și urmează 8. D:f7 mat sau 8. Ch7 mat.

Cîte generații de problemiști n-au cercetat și admirat această frumoasă compoziție ! Nimeni n-a găsit că problema ar fi incorectă. Și iată că acum, după 82 de ani de cînd a fost compusă lucrarea se dovedește totuși incorectă. A demonstrat acest lucru, în ultimul număr din „SAHUL ÎN URSS", problemistul D Nikolaev din Moscova, care a găsit o dublă soluție în numai 7 mutări. Iată această „dublă": 1. Dh1+, Rg8 2. Cf6+ Rf8 3. Cgh7+, Re7 4. T:e2 !, Ce6 5. Tc7+, Rd8 6. Td7+, Rc8 7. Db7 mat.

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

ZOO!...

GHIDUȘIILE URȘILOR

'Ah, căldurile! O baie făcută după toate regulile: întîi se spală capul...

...apoi burta

...iar la sfîrșit, o limpezire generală, în cadă.

Idilele se nasc și în lumea animală și chiar atunci cînd vîrsta eroilor este de 5 luni. Marina și Șerbănică sînt prieteni nedespărțiți și atunci cînd iau masa...

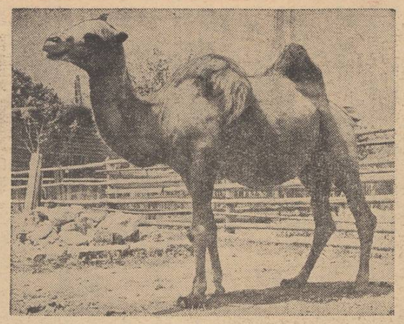

Cămila cu două cocoașe, originară din R. P. Mongolă.

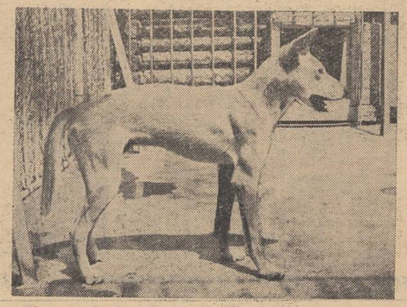

Originari din Australia, cîinii Dingo se deosebesc de frații lor europeni prin urletul lor, asemănător cu cel al lupilor. În rest sînt la fel de prietenoși și... mîncăcioși.

În ciuda ferocității sale, tigrul bengalez are tabieturi precise. După ce-și va lua prînzul copios se va retrage la umbră, pentru somnul de după amiază

În schimb, pantera Bimbo, nu suportă nici o vecinătate — mai ales a omului — fără a-și arăta colții...

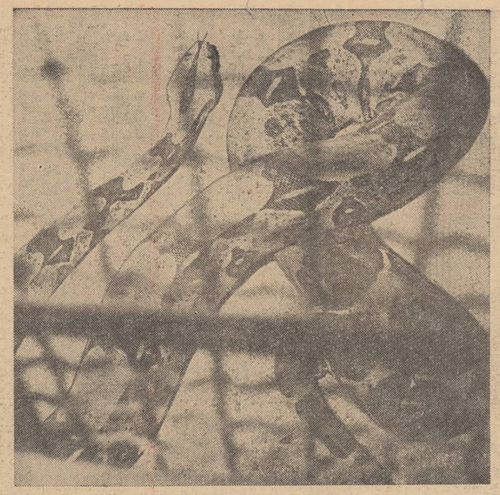

'Acest șarpe boa, micuț încă (n-are decît... 2,70m. lungime), pare tot timpul adormit. Cînd își simte însă prada, reflexele i se măsoară în zecimi de secundă.

Retrasă într-un colț al cuștii, Mat, hiena tîrcată, originară din Africa pare intimidată sub privirile curioase ale numeroșilor vizitatori...

„GULERAȚII"

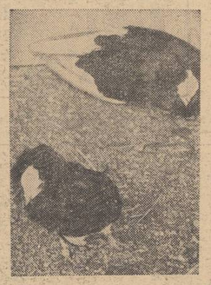

Numeroase voliere ale colțului zoologic adăpostesc perechi de porumbei de rasă. Iată o asemenea pereche de porumbei, așa numiții „Maria Stuart".

FAMILIA LEILOR

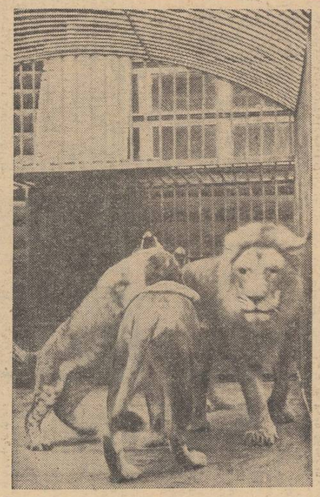

Leul este bine reprezentat în colțul zoologic de la Băneasa.

Prima generație de lei născută în captivitate în ianuarie 1959, Aida și Diana sînt acum „actori" de circ. În curînd și Giafar și Rașid, noii născuți, îi vor urma. În același timp, colțul zoologic se îmbogățește cu alți reprezentanți veniți din străinătate. Și acum, iată ce reprezintă fotografiile noastre:

Stînga: o familie completă: tata, mama și puiul; sus: acest leu senegalez a înțeles condițiile „trasului în poză" și s-a conformat; dreapta: Rașid, puiul de leu în vîrstă de 6 luni e un acaparator: retras într-un colț al cuștii cu o halcă impresionantă de carne pe care dinții încă anemici nu pot decît s-o mozolească, pîndește cu ochi invidioși masa celorlalți membri ai familiei.

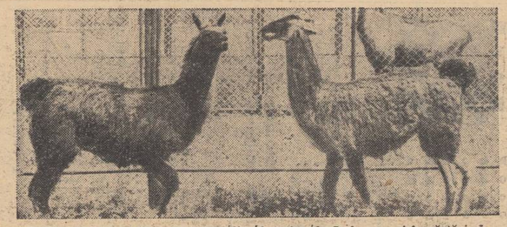

Față-n față, aceste două lame din 'America de Sud par a-și împărtăși cîteva indiscreții la adresa fotografului curios...

FAUST ȘI COMPANIA

Maimuțele sînt bucuria copiilor, dar nu numai a lor, datorită năzdrăvăniilor care aduc deseori zîmbetul pe buzele vizitatorilor. În special Faust, mandrilen din Africa, e un neastîmpărat și jumătate. Resfățatul personalului colțului zoologic, iată-l, nerăbdător ca un îndrăgostit în preajma întîlnirii, consultînd ceasul unui binevoitor. Cît îi privește pe ceilalți doi, adevărate personalități „artistice" (priviți-le figurile), sînt mai puțin năzdrăvani decît Faust, dar nu mai puțin atrăgători.

ÎN LUMEA PĂSĂRILOR

Struțul nandu, a cărei țară de baștină e America de Sud, s-a lăsat fotografiat cu dezinvoltură. Nu l-am putut convinge însă să-și bage capul la nisip...

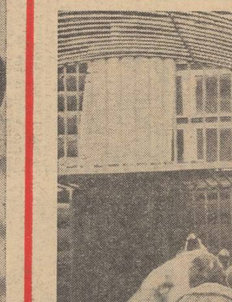

'Această bufniță pare îmbrăcată într-o mantie care-i ajunge pînă la călcîie.

Iată-l și pe acest vultur pleșuv, obișnuitul stepelor dobrogene.

Ce distins e acest cocor cu coroană, originar din Africa! Nu stați însă în apropierea lui atunci cînd deschide pliscul. Are un glas ca un clacson gălăgios de automobil...

Deseori, colțul zoologic primește daruri. Tovarășul Gh. Haralambie, salariat al Ministerului Agriculturii, a prins în bălțile Brăilei acest pui de bufniță pe care-l predă acum îngrijitoarei.

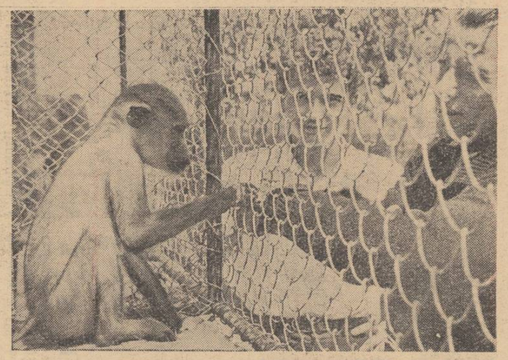

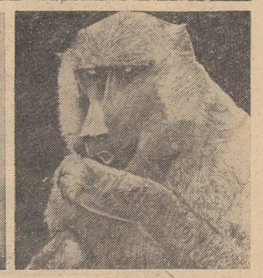

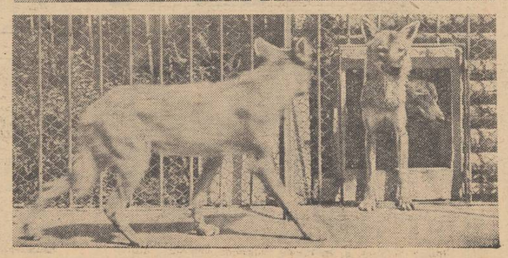

Familie de lupi, inofensivă în spatele gratiilor.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul V — Nr. 193 ★ Sîmbătă 17 iunie 1961 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Ce faci după masă?

— Alo! Ce faci după masă?

Ce faci după masă?... o întrebare des repetată, banală poate, dar care ascunde cheia universală a celor mai nebănuite porți.

Cu ea am surprins perechi grăbite să-și ocupe locurile la spectacole, ea ne-a dus pe băncile de pe aleea trandafirilor și tot ea ne-a prezentat pașnici familiști care, în halat și papuci, își sorbeau cafeaua sau citeau o carte.

Pentru prietenii săi de pe unde scurte este YO3ZV. În zețăria „Casei Scînteii" colegii îi spun mai simplu, Gogu Perrachis. Tilcul inițialelor l-ați ghicit, probabil. În orice caz, o cămăruță surprinzător de încăpătoare pentru dimensiunile ei, din casa în care locuiește zețarul Perrachis, ne va explica totul.

L-am găsit acolo, într-o împrejurare care pentru el este memorabilă. Trebăluia ceva la un aparat de radio, așa cum i se întîmplă destul de des, dar cum i s-a întîmplat mai ales cu cinci ani în urmă. Într-o duminică dimineața, pe cînd repara un aparat de radio din vecini, a auzit la un moment dat o comunicare ciudată: transmitea Radioclubul central al R.P.R. În duminica următoare a pîndit din nou emisiunea, în cealaltă duminică la fel și, peste puțin timp, cei peste 2000 de radioamatori din țară au cîștigat un nou confrate. Invitat la Radioclubul central, a făcut cunoștință cu veterani ai radiofoniei și tot aci a urmat un curs care l-a inițiat în tehnica și codul internațional al radioamatorilor.

De atunci, după amiezele lui Gogu Perrachis se petrec, de cele mai multe ori, între pereții „cabinetului" său încărcat cu o sumedenie de scule, peste care tronează aparatul de construcție proprie.

O simplă învîrtire a butoanelor și YO3ZV intră în marele univers al vocilor, care doresc să se facă cunoscute, să-și împărtășească micile descoperiri tehnice pentru interceptarea reciprocă sau să-și exprime, pur și simplu, „multe 73", adică multe salutări.

Pasiunea sa de radioamator i-a adus și clipe de intensă emoție: într-una din zile, o serie de apeluri din Iugoslavia și Bulgaria au dat alarma generală: niște bolnavi solicitau de urgență medicamente din Romînia. Într-un timp record, radioamatorii romîni au trimis medicamentele la destinație, iar curînd, radioamatori din lumea întreagă au putut auzi mulțumirile celor însănătoșiți.

„Se spune că am talent... Știu eu?"

La casa de cultură din raionul Grivița Roșie, repetiția este în toi. Murmurul sălii se pierde în sîrba focoasă a tarafului. Un glas reușește cu greu să se facă auzit:

— Margareta nu vine azi?

— Aveți răbdare să-i vină rîndul, li se răspunde de pe scenă.

Desigur că nu puteam pierde prilejul de a cunoaște pe această Margareta. Și, în cîteva clipe, am aflat că Margareta Roșu este contabilă la „Textila"-Grivița și „prim-solistă" a Casei de cultură. Facem cunoștință și cînd ne pregătim să debutăm cu o întrebare, legată de cifre și muzică, Margareta ne-o ia înainte:

— Să nu mă întrebați cum împac cifrele cu muzica, pentru că îmi plac amîndouă la fel de mult.

După un asemenea început, nu ne-am mai mirat aflînd că, deși intenționa să devină artistă, a sfîrșit prin a alege contabilitatea, că „genul" ei este drama, dar joacă mai ales în comedii, sau că-i place muzica populară, iar succesul i-l aduce muzica ușoară. O confirmare:

— La ultimul concurs al artiștilor amatori credeam că am cîntat mulțumitor o romanță populară. Și premiul mi l-a adus „M-am îndrăgostit de tine, Moscova"!

Adică unul dintre cele patru premii obținute pînă acum de Margareta la concursurile de amatori.

— Se spune că aș avea talent. Știu eu?, conchide ea gînditoare și trece rapid la preocupările

Maria PREDUȚ

● *(Continuare în pag. 4-a)*

În clișeele noastre de sus în jos: zețarul Gogu Perrachis în laboratorul său de radioamator; contabila Margareta Roșu repetă cu orchestra; laminatorul Dumitru Ion în mijlocul hulubilor săi; vînătorul Constantin Bîrsan și unul din „trofeele" sale — patru imagini, tot atîtea pasiuni ce fac viața mai plină, mai frumoasă.

Ca orice radioamator, ar dori să devină dublu campion: în numărul relațiilor radiofonice, dar mai ales în interceptarea unor colegi din țări foarte îndepărtate. Sute de cărți poștale cifrate pe înțelesul radioamatorilor, — QSL-urile, — i-au confirmat pînă acum că are în lumea întreagă tot atîția prieteni.

— Doriți să-mi vedeți și DX-urile? ne întreabă, zîmbind cu satisfacție.

Și la răspunsul, evident afirmativ, ne arată cîteva din performanțele sale: Liban, Tașkent, Lituania, Așhabad, Luxemburg, Republica Malgașă, Santiago.

DIN SUMAR:

● *ÎNTRE DRAMĂ ȘI COMEDIE, ÎNTRE TEATRU ȘI FILM*
De vorbă cu artistul poporului al U.R.S.S. — Lev Sverdlin
IN PAGINA 8-a

● *UN ORAȘ IN DOUA CONTINENTE*
Note de călătorie din Turcia (II)
IN PAGINA 3-a

● *MORAVURI ȘI NĂRAVURI*
„Am mii de inovații și invenții dar..." — foileton
de Nicuță TĂNASE
IN PAGINA 2-a

● *MAGAZIN MEDICAL*
Cum e mai sănătos să gătim?
IN PAGINA 4-a

● *MODA*
Noi modele pentru rochii de vară și pentru rochii de seară
IN PAGINA 6-a

● *UNDE MERGEM: LA MUNTE SAU LA MARE?*
Dicționar balneo-climatic
IN PAGINA 7-a

● *ȘAH — REBUS — UMOR*
IN PAGINA 7-a

Magda Ianculescu în „Lucia din Lammermoor"

Prim solista Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., tînăra și talentata cîntăreață Magda Ianculescu, a debutat cu mult succes în dificilul rol al Luciei din Lammermoor, din opera cu același nume de Gaetano Donizetti, a cărei premieră a avut loc zilele trecute pe scena primului teatru muzical al țării.

Fotografia: A. CONSTANTINESCU

Concurent: vinul!

● La Institutul hortiviticol s-au triat săptămîna trecută cele mai bune vinuri din țară ● Au fost „gustate" 153 varietăți din toate regiunile ● 40 probe vor fi trimise la concursurile internaționale de la Ljubljana (R. P. F. Iugoslavia) și Montpellier (Franța)

Îndată ce am pășit în sala concursului m-a încercat o strîngere de inimă. Mă simțeam cumva nepregătit pentru a participa — fie numai și-n calitate de invitat — la această competiție prestigioasă și plină de răspundere. Căci a bea și a prețui vinul nu-i destul în asemenea împrejurare. Competiția, avînd criterii științifice, solicita — așa cum îndată aveam să-mi dau seama — nu numai finețea mirosului, a ochiului și a gustului, ci și cunoștințe oenologice dobîndite din cărți și degustări.

Știind că n-aveam a da note concurenților, mă mîngîiam cu cîte o înghițitură, socotind cît de păgubiți sînt băutorii care trag paharele de dușcă, lipsindu-se de bucuria cea adevărată a vinului. Căci vinul cel bun trebuie băut cu știință, cu artă, mi s-a pus, precum tălmăcești la pian o valoroasă operă muzicală. A-l bea în neștire, cu lăcomie, percepîndu-i doar gîlgîitul în gîtlej, e ca și cînd a-i zice că un pisoi, pășind pe claviatură, știe a cînta la pian.

Dar aceste considerente, și altele încă, la care vinul bun te îndeamnă, nu vor fi interesînd poate cititorul dornic să afle, din rîndurile de față, ceva despre concurs. Ne oprim deci aici, făcînd loc cuvenit competiției la care am avut plăcerea să fiu martor și care formează, la drept vorbind, obiectul rîndurilor de față.

★

Ați fost vreodată la un concurs de vinuri? Dacă nu, atunci aflați că se desfășoară nu cum sînt înclinați ignoranții și răuvoitorii să creadă, adică în larmă și veselie mare, cu clinchet de pahare și chiar cu lăutari. Nu. Un concurs de vinuri nu-i un chef, ci o treabă foarte serioasă.

Într-o sală vastă, mobilată cu măsuțe pătrate, am aflat oameni gustînd vin în tăcere solemnă. Sînt „gustătorii": ingineri cu vastă experiență, oenologi de prestigiu, profesori de universitate. Fiecare stă la masa lui. În față are rînduite, în chip de potcoavă, pahare fine de limpede cristal. Lîngă ele, pe o farfurioară, bucățele de pîine tăiate ca niște zaruri mai mari și o cană cu apă. Cu pîinea și cu apa gustătorii șterg gustul vinului, cum șterg școlarii tabla cu-n burete. Din partea juriului, gustătorii primesc buletine pentru fiecare varietate de vin gustat. Vinul, după atentă cercetare, primește din partea lor note pentru culoare, pentru limpezime, pentru buchet și pentru gust. Din aceste note se face o medie. Notele tuturor gustătorilor, calculate de secretariat, dau nota finală a candidatului, hotărînd (cum era în cazul concursului la care eram martor) dacă varietatea cercetată este ori nu vrednică să se ia la întrecere cu alte vinuri din lume.

La concursul de care-i vorba, m-am nimerit la seria vinurilor aromate — 17 la număr — din cele 153 de varietăți ce fuseseră și urmau să fie gustate. Era proba cea mai grea a concursului. Vinurile, toate cu buchet puternic, îmbălsămînd și gura și mirosul, trebuiau diferențiate, apreciate fiecare în parte, ori aroma lor e atît de stăruitoare încît papilele gustative, odată ce au perceput-o, anevoie o pierd. Dificultăților create examenului organolectic li se adăuga și răspunderea mare a examinatorilor, răspundere generată de înaltul prestigiu internațional de care vinurile romînești se bucură în lumea întreagă. (Probele de Chardonay de Murfatlar — aleg, pentru exemplificare, numai una din cele 17 probe de vinuri aromate prezentate — au primit în 1958, la două concursuri internaționale, la Ljubljana și la Montpellier, medalii de aur, iar în 1959, la Montpellier, diploma de onoare și medalia mare de aur).

Concursul, ca orice concurs, e sever și pînă la anunțarea oficială a rezultatului, secret. Secretara comisiei, tovarășa ing. Alexandra Alexiu, anunță cu glas tare doar numărul și anul

Virgil DĂNCIULESCU
Fotografii: Nicu VASILE

Sus: Sticla, bine înfășată, este înfățișată prezidiului; Jos: fiecare probă pătrunde în sala de concurs pornind din vinotecă

● *(Continuare în pag. 4-a)*

4000...5000...8000!...

Cînd s-au comunicat primele date referitoare la ținte, dinspre start au început să se rostogolească țiuituri ascuțite, prelungi. O săgeată argintie s-a îndreptat către pistă, apoi, rulînd din ce în ce mai rapid, s-a ridicat spre înălțimi.

Căpitanul Ioan Honu pleca în misiune de interceptare.

Ajuns la cîteva sute de metri-n văzduh, interceptorul a intrat în legătură radio cu punctul de comandă care avea să-l conducă la țintă. A primit elemen-

Maior Cornel VASIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

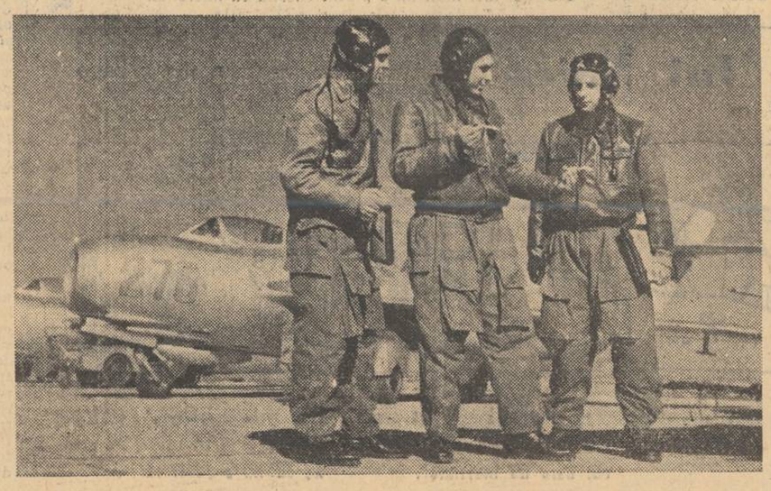

De necrezut şi totuşi adevărat...

Însemnări

Discuții în tren

Pasagerii din compartimentul în care călătoresc s-au schimbat în cîteva rînduri. Aproape la fiecare stație au coborît unii și au urcat alții. Acum, pe bancă, lîngă mine, se află un țăran care s-a urcat de la Lespezi și o tînără, învățătoare sau funcționară pesemne, care s-a urcat de la Dolhasca. Pe banca din fața noastră se află o băbuță. Stă singuratică, cu traista lîngă ea, păzind-o de parcă ar avea înăuntru pietre prețioase. Trenul merge destul de încet iar eu, care călătoresc tocmai de la București, m-am plictisit de-a binelea. Nu ne cunoaștem și discuțiile în asemenea situații se înfiripă cu greutate.

Trenul a oprit din nou. Ne aflăm în stația Verești. În compartiment urcă alți pasageri. Unul, îmbrăcat în straie țărănești, a ochit locul liber de pe banca din fața noastră, a pus traista pe poliță de sus, și-a scos haina și pălăria și a întrebat:

— E liber?

Băbuța nici nu l-a privit măcar. S-a tras totuși mai către geam cu traistă cu tot. Noul călător, după ce a luat loc, ne măsoară cu privirea pe toți trei. Privirea i se oprește mai îndelung asupra cetățeanului din fața lui. Izbucnește dintr-o dată:

— Vasile, ce faci frate dragă?

Vasile, adică vechiul nostru călător, se uită surprins, apoi se dumirește:

— Ilie, tu erai? Ce bine-i că ne-am întîlnit măcar acum!

Bucuroși de întîlnire își string mîinile cu căldură și se apucă să vorbească cu glas tare de parcă ar fi singuri în compartiment. Discuția lor îmi alungă plictiseala. Aflu astfel că Vasile e președintele unei colective de prin partea locului și că merge la Suceava, la secția agricolă, pentru a rezolva unele chestiuni ale gospodăriei Ilie, tot la Suceava merge cu unele treburi obștești.

— Ești deputat? îl întreabă Vasile.

— Nu. Fac parte însă din comitetul de cetățeni...

Discuția mă interesează. Aflu astfel că Ilie și ceilalți alegători din circumscripție s-au sfătuit acum cîteva zile cu deputatul lor Neculai Stăncilă. Îi om bun deputatul. E gospodar și harnic. Au pus împreună atîtea treburi la cale încît ei, deputatul, nu poate să le ducă singur la capăt. De asta ei, Ilie, ca și alți săteni, îl ajută îndeaproape „că doar pentru noi facem tot ce facem".

— Așa-i și la noi, confirmă Vasile. Împreună cu deputații am clădit școala, am făcut drum nou, am plantat pomii...

— Satul nostru nu-l mai recunoști. Să vii să-l vezi acum. Avem și cămin cultural. Pentru cămin merg la Suceava. Ne trebuie niște cărți care se cer mereu și nu le avem la bibliotecă.

Trenul s-a oprit din nou. Mă uit la numele stației: Suceava. Cei doi săteni și-au luat lucrurile și au coborît în grabă. S-au dus oamenii să-și rezolve treburile obștești. Unul la secția agricolă pentru interesele colectivei; celălalt să caute cărți pentru biblioteca căminului cultural.

D. TARNAUCEANU

4000... 5000... 8000!

(Urmare din pag. 1-a)

te, a luat capul compas ordonat și a început să urce.

4000... 5000... 8000....

Mereu mai sus spre înălțimile oceanului aerian înalt și măreț, îmbietor și înfiorător în nemărginirea lui.

A trecut printre norii întunecați și a ajuns deasupra lor imediat. Soarele abia de se bănuia de orizont. Pilotul era cuprins de încordare. Știa că interceptarea în zori nu este ușoară. Mai executase asemenea misiuni și știa că de fiecare dată se creează momente diferite, care te pun în situația să pătrunzi în subtilitățile luptei aeriene, să te întîlnești cu neprevăzutul și să rezolvi situații extrem de dificile. Toate astea cer însă calm, mult calm, pricepere, promptitudine, îndeminare, cunoștințe teoretice temeinice și pregătire la nivel înalt. Fostul sudor de la Șantierele navale din Turnu Severin, comunistul Ioan Honu, a schimbat brenerul cu manșa avionului. Ochii obișnuiți să urmărească țesătura oțelului incandescent s-au deprins cu timpul să scruteze văzduhul în interceptarea țintelor aeriene. Frumoasă-i munca de sudor dar și aceea de străjuitor aj spațiului aerian al patriei e tot atît de frumoasă. Însușindu-și-o temeinic, comunistul Honu este în prezent un pilot bine pregătit și posedă calitățile atît de necesare luptătorului aerian. El execută cu măestrie misiuni atît ziua cît și noaptea.

...După cîteva minute de la decolare a primit un al doilea mesaj. Conformîndu-se datelor lui, a schimbat capul compas. A mărit viteza. Apoi, comenzile de la sol au început să se îndesească. Insemna că era aproape de țintă. Și-a încordat mai tare privirile. N-a văzut însă nimic.

De cînd pornise, dirijat, spre țintă, se strecuraseră minute în șir. Minute în care încordarea îl stăpînea, în care privirile agere supravegheau fiecare aparat, sesiza tresărirea cît de mică a unui ac, tendința cea mai ușoară de deviere de la drumul indicat și în același timp iscodea împrejurimile...

În interiorul cabinei era liniște. Zgomotul puternic al turbinei nu pătrundea aici, iar urechea percepea doar un șuierat domol.

Zbură încă cîteva minute. Deși, după cum primise indicațiile de la sol, era în apropierea țintei, încă n-o descoperise. Repetă din nou ultimele indicații primite. Le respectase întocmai, iar jos, știa că totul era corect. Pe planșete, în punctul de comandă, planșetiștii topează cu grijă fiecare mesaj primit de la operatori înscriind cu repeziciune datele despre țintă și interceptor. Urmărind clipă de clipă drumul țintei, calculînd elementele, navigatorul conduce cu exactitate interceptorul la țintă.

— Viraj dreapta strîns! — a răsunat în cască o nouă comandă.

Și avionul s-a supus celui ce-l comanda de pe pămînt.

— Viraj stînga strîns, foarte strîns și ținta în față...

Execută noua comandă și Honu descoperi ținta pe care navigatorul, acolo în punctul de comandă, o văzuse de mult și-i urmărise drumul, pe planșetă, trasat prin linii.

În secunda următoare vînătorul interceptor a intrat la atac. Se angajă într-o luptă aeriană care, dezlănțuită dincolo de hotarul stratosferei, la vitezele mari ale avioanelor și în care manevrele sînt de ordinul secundelor, nu durează decît cîteva minute.

Ținta a început să manevreze căutînd cu orice prilej să scape de atacul vînătorului Dar ținta nu trebuia să scape. Și soarele prinse tocmai acum să se ridice peste marginea orizontului, învăluind totul într-o mare de flăcări. Era un peisaj minunat pe care orice pictor sau poet ar fi dorit să-l vadă. Honu n-avea însă timp de admirat. Cu soarele în față, atacul era nespus de greu. Să schimbe direcția atacului nu mai era posibil. Concentrîndu-și voința, pricepînd subtilitatea unei manevre a țintei ce-și caută scăparea, vînătorul execută un viraj abil, după care a declanșat „focul" fotomitralierei.

Ținta a fost „lovită" din prima rafală.

Obținerea unui astfel de succes a fost rodul muncii intense de la sol, a studiului în sălile de specialitate, a antrenamentelor practice din zbor, al ajutorului concret și eficace primit în lungul anilor de cînd e pilot de la tovarășii săi mai vîrstnici în ale zborului.

Honu a degajat de la țintă și porni spre „casă". Executase cu succes o nouă misiune care i-a cerut îndrăzneală, măestrie, avînt.

Între timp, jos, pe aerodrom, activitatea se întețise. La ordinul comandantului avioanele plecau, rînd pe rînd, în misiuni de interceptare.

Pe aerodrom, viața pulsa din plin.

Maior Cornel VASIU

MORAVURI ȘI NĂRAVURI

„Am mii de inovații și invenții, dar..."

Cetățeanul S. M. G., tehnician de precizie, inventator și inovator (zice el, eu mă abțin...) m-a așteptat în ușa redacției și m-a luat în primire:

— Dumneata ești N.A.T.?

— Da.

— Eu sînt S.M.G.

— Îmi pare bine.

— Domnule, pentru binele poporului, iubitului nostru popor, trebuie să mă ajuți. Numai dumneata ești omul de care am nevoie.

— Nu, zău?

— Crede-mă.

— Și cu ce pot să te ajut? Vrei să scrii un roman?

— Nu. Dumneata trebuie să scrii un roman în 17, 18 și chiar 36 de volume a 500, 600 chiar 1000 de pagini fiecare volum.

— Nene, dar azi n-am timp să scriu atît... Și despre ce trebuie să scriu atîtea zeci de mii de pagini?

— Despre mine.

— Ee?!

— Despre mine și despre problemele mele.

— Ai probleme?

— Și încă ce probleme. Nu sînt înțeles, dragul meu. Am trimis ziarelor 192 de memorii a 60 de pagini fiecare. Am scris peste tot. Nimic și nimeni nu vrea să ridice un deget în ajutorul meu. Asta e. Sînt găști peste tot. Trebuie să spargem găștile.

— Dar nu înțeleg nimic. Dă-i drumul. Despre ce e vorba?

— Sînt inovator și inventator. De aici toată nenorocirea mea.

— Și ce-ai inventat, ce-ai inovat?

— Am mii, zeci de mii de propuneri de invenții și inovații. Da, zeci de mii... Dumneata știi care este cel mai mare propagator de microbi?

— Sînt mulți.

— Dar cel mai periculos?... Musca, domnule. Împotriva acestui dușman am propus două variante de invenții, la care nu s-a gîndit nimeni pînă în anul nostru 1961.

— După Cristos...

— Știi dumneata că a propus Cristos așa ceva?

— Anul 1961 după Cristos, am vrut să spun.

— Da, pînă în anii noștri nu s-a gîndit nimeni. Eu m-am gîndit. M-am gîndit la poporul nostru. Prima variantă a invenției împotriva muștelor este: prin radar, morse, raze X, Y, infraroșii... nu pot să dau chiar totul... omul poate să se ferească de microbi.

— Cum?

— Aparatul meu se instalează în locuință și în momentul cînd ți-a intrat în casă musca purtătoare de microbi, aparatul înștiințează: zbîrnîie, îți indică și care este musca purtătoare de microbi.

— Ei?! Și?

— O omori.

— Dar aparatul dumitale nu greșește? Dacă omori o muscă nevinovată?

— Nu există.

— Și a doua variantă?

— A doua variantă este și mai bună. Acționează pe bază de amplificatoare și microfoane foarte sensibile. Să zicem că ți-a intrat pe altă cale un microb în casă. Învîrtești comutatorul, faci liniște și auzi, datorită microfoanelor, microbul respirînd... Ce zici?

— Eu cred să te oprești la a doua variantă. Pentru prima există soluții mai simple.

— Care sînt alea?

— Pui sită la geamuri, ori dacă nu găsești sită, strîngi toate muștele, le urci în pod și le iei scara.

— Îți arde de glumă. Dumneata știi din ce se face ursonul?

— Nene, știam, dar am uitat. N-am mai făcut urson de mult. Dar ce-i cu ursonul?

— Știi ori nu știi din ce se face?

— Nu.

— Din gaz metan.

— Și ce vină am eu?

— Dumneata n-ai nici o vină, dar găștile alea care nu mă lasă să inventez...

— Ai descoperit că se poate face urson din gaz simplu?

— Nu, nene, ceva și mai și.

— Anume?

— Oamenii nu vor mai avea chelie. Deci producția de piepteni se va mări, cooperativa Higiena va avea mai mult de lucru, va dispare vorba aia cu tichia de mărgăritar...

— Cum, nene? Spune-mi și mie, că mă interesează.

— Cît se poate de simplu: gaz-metan amestecat cu o substanță pe care nu ți-o pot spune și atîta tot.

— Și?

— Faci injecții cu soluția asta și-ți crește pe cap urson... Am mii, zeci de mii de inovații și invenții. Dar ce să fac singur? Singur nu pot. Sînt găști, domnule. O sută nouăzeci și două de memorii a 60 de pagini fiecare am trimis. Un deget n-a ridicat nimeni în ajutorul meu. Ajută-mă. Scrie dumneata ceva. Nu vreau, nu vreau glorie. Toate astea le fac pentru popor...

Drept pentru care am scris acest foileton. Nu de alta, dar pînă acum S.M.G. n-a fost înțeles de nimeni.

Nicuță A. TĂNASE

P.S. Cel mai mult mi-a plăcut chestia cu microbul.

Din întîmplările lui Năică

P. conf. E. ARNO

— Astăzi, tata i-a spus mămichii: „Nevastă, dacă nu te superi, du-mi tu rucsacul ăsta"!

Pe urmă i-a spus din nou: „Nevastă, fii bună și ia și valiza".

În fine, aproape de vîrful muntelui, i-a spus: „Ia și sacul ăsta de merinde".

— Uite, tăticule, măgarul ăsta le urcă pe toate. Pe semne că nu e căsătorit!".

Primul cosmonaut

VIAȚA LUI IURI GAGARIN POVESTITĂ DE EL ÎNSUȘI (V)

Avioanele militare ne atrăgeau în mod deosebit atenția. Am avut prilejul să citim despre zidul sonic, despre avioane de vînătoare cu viteză supersonică, utilate cu dispozitive de radiolocație perfecționate. Fără a vorbi cuiva despre acest lucru, nici măcar prietenilor cei mai apropiați, visam să devin aviator militar. Pînă acum toate visurile mi se împliniseră. Se va împlini oare și acest vis al meu? Într-o zi, într-o pauză dintre zboruri, în mijlocul cursanților din grupul nostru s-a pornit o discuție despre însemnările pilotului de încercare american Jimmy Collins. Cartea mergea din mînă în mînă și a stîrnit aprecieri contradictorii: unii se entuziasmau de situația neobișnuită în care nimerise autorul; alții afirmau că el exagerează.

Ce va spune instructorul? Ne-am strîns roată în jurul lui Martianov. O boare ce sufla deasupra aerodromului și făcea să ne fluture părul ieșit de sub caschetă, ne răcorea fețele bronzate. Citisem și eu aceste însemnări, nu puteam să nu mă entuziasmez de unele capitole ale sale. Totodată însă, eu care cunoșteam cîte ceva despre zborul de experiență, eram stăpînit de un sentiment ciudat.

Iar atunci cînd Dmitri Pavlovici, căutîndu-mă cu privirea, mi-a cerut să-mi spun părerea, am afirmat următoarele:

— Collins era animat, după părerea mea, de dorința de singurătate. Principalul lucru care preocupa cugetul său erau dolarii. Cu orice preț, numai să cîștige.

— Iuri are dreptate — m-a susținut Dmitri Pavlovici. Realitatea capitalistă a creat pentru autorul cărții tocmai acea situație de joc hazardat cu moartea, cînd, în goana societăților de aviație pentru profituri, viața pilotului putea să se piardă în orice zbor.

Poate exista așa ceva în țara noastră, unde lucrul principal este grija pentru om? — ne întrebam noi înșine. Înțelegeam prea bine că așa precum se întîmplă în orice lucru nou, mai ales legat de experiențe tehnice, există totdeauna un risc. Fie că este vorba de tehnica rachetelor, a aviației, marinei, subteranei.

Pe neașteptate venise toamna. Începuseră ultimele zile frumoase ale unei toamne lungi. Se apropia perioada examenelor de absolvire. Din nou, pentru a nu știu cîta oară, examene.

Am reușit și de astă dată: pilotaj pe „IAK-18" — „foarte bine"; cunoașterea motorului — „foarte bine"; aerodinamica — „foarte bine"; calificativul general al comisiei de examinare de asemenea „foarte bine". Aceste calificative înalte le-am obținut datorită muncii perseverente pe care a depus-o cu noi Dmitri Pavlovici Martianov și toți ceilalți specialiști ai aeroclubului.

Unii dintre cursanții aeroclubului nostru au fost repartizați în aviația civilă. Îi atrăgeau cursele lungi în patrie sau peste hotarele ei. „Aeroflot"-ul efectuează curse în numeroase țări ale lumii. Alții au plecat în aviația cu destinație specială, care lucrează pentru agricultură, medicină, pentru geologie. Eu doream să devin aviator militar de vînătoare. De ce? Poate că nu-mi dădea liniște amintirea piloților pe care am avut prilejul să-i văd în satul meu natal în anii războiului. Pesemne că încă de atunci ei au sădit în inima mea semințele dragostei pentru aviația militară. Îmi plăcea disciplina militară, uniforma.

Am fost repartizat la școala superioară militară de aviație din Orenburg. Împreună cu mine au plecat mai mulți tovarăși. Erau cu toții băieți îndemînatici, curajoși, capabili. Toți iubeau cu abnegație aviația, meseria de pilot

Ne-a condus Martianov. În așteptarea plecării trenului ne-am plimbat cu el pe peron și am vorbit despre viitor. Dmitri Pavlovici, om deapururi îndrăgostit de aviație, a prezis că din an în an ea se va perfecționa și că avioanele vor zbura tot mai departe, tot mai repede și tot mai sus.

— Viitorul aparține generației voastre — ne-a spus el, cînd ne-am luat rămas bun, strîngîndu-ne cu putere mîinile. O să zburați cu avioane la care noi nici n-am visat.

Eram trist că ne despărțeam de Saratov, de Volga, de visul meu vechi de a deveni inginer turnător, de un îndrumător atît de bun ca Martianov. Trenul mă apropia însă de un vis nou — acela de a ajunge pilot de vînătoare. Atît Pokrîșkin, cît și Kojedub și Maresiev, au fost și ei piloți de vînătoare. Mă examinam, îmi puneam la încercare caracterul, calitățile, cunoștințele și mă întrebam: voi putea realiza eu ceea ce doresc? Și mi-am răspuns singur: voi putea!

Jurămînt de credință patriei

Orenburg, oraș așezat în stepă, ne-a primit prietenos. Orașul arăta așa precum ni l-a descris Martianov, care absolvise aici școala militară „Suvorov". Străzi drepte, case nu prea înalte, grădini cu pomii desfrunziți. În piețe, un belșug de produse colhoznice, cai și cămile. Într-un cuvînt, un oraș mai mic decît Saratov, dar cu un colorit propriu de oraș din Ural. Clădirea școlii militare, unde aveam să învățăm, se afla pe țărmul înalt al Uralului. Se contopea cu peisajul, formînd o imagine unică. De la ferestrele clădirii se deschidea o panoramă frumoasă asupra unui crîng dincolo de Ural și asupra depărtărilor fără de sfîrșit ale stepei albastre. De acolo se auzea duduit de avioane. Acolo, pe aerodrom, viața pulsa intens — acea viață spre care năzuiam.

În corpul central al clădirii, pe pereți erau agățate portretele înrămate ale unor aviatori renumiți, care la timpul lor terminaseră școala: Mihail Gromov, Andrei Iumașev, Anatoli Serov... Peste 130 de fotografii ale Eroilor Uniunii Sovietice, care au învățat pilotajul pe marele aerodrom din Orenburg.

Aici se aflau și cei care efectuaseră primele zboruri pe distanțe lungi prin țară și acei care, după echipajul marelui pilot al timpului său, Valeri Pavlovici Cikalov, au deschis drum peste Polul Nord, spre America. Erau aici numeroși și sovietici, care în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei au săvîrșit în lupte acte eroice fără seamăn. Portretele îmi aminteau galeria de portrete de eroi din anul 1812, pe care cu cîțiva ani în urmă am putut s-o văd în Palatul de Iarnă. Acolo însă erau numai generali, aici însă puteau fi văzuți și locotenenți.

Urma să învățăm să zburăm pe avioane cu reacție, care intraseră trainic în viața de zi cu zi a aviației sovietice. Era firește interesant pentru toată lumea să aflăm că pionierul zborului cu reacție — Grigori Iakovlevici Bahcivangi, fiul unui lăcătuș mecanic, fost muncitor și el, care a ajuns pilot încă la începutul anului 1942 și a zburat primul pe un avion cu reacție, a învățat, de asemenea, la școala superioară militară de aviație din Orenburg.

La școală începuseră examenele de admitere. N-am dat examen pentru că aveam diplomă de absolvent cu calificativul foarte bine al școlii tehnice și un certificat bun de absolvire a cursurilor aeroclubului. Tot timpul eram cu băieții, le ajutam la fizică, la matematică. Examenul era foarte greu și mai bine de jumătate din cei ce s-au prezentat n-au fost admiși, fie că au fost respinși la proba medicală, fie că nu au reușit la examenul teoretic. Deși nu părăseau Orenburgul cu inima ușoară, ei ne-au urat din toată inima, nouă, celor care rămîneam la școală, muncă rodnică.

— La anul vom veni din nou să ne prezentăm la admitere — spuneau unii din ei — o să vă ajungem din urmă...

Și, într-adevăr, după un an, cînd începuserăm să zburăm pe aparate de tip „MIG", unii dintre acești băieți, manifestînd o perseverență demnă de invidiat, au reușit să fie primiți la școală. Perseverență în realizarea țelului propus — iată o trăsătură distinctă a tineretului nostru. Oamenii care doresc din toată inima să fie piloți vor ajunge neapărat piloți.

Așadar, a început cariera mea militară! Noi, recruții, am fost tunși numărul zero, ni s-a dat uniforma — bluze kaki, pantaloni albaștri de cizmă, mantale, cizme. Pe umeri ne luceau epoleții de cursanți, îmbodobiți cu aripioare mici. Ca și ceilalți elevi trăgeam cu coada ochiului spre epoleți, mîndru și bucuros că am intrat în familia mare a Armatei Sovietice. Școala trăia viața veselă a celor tineri, sănătoși, care năzuiesc spre același țel.

Am fost împărțiți în escadrile, grupuri, echipaje. Am fost repartizat în escadrila comandată de locotenent-colonelul Govorun, în grupul maiorului Ovseannikov și făceam parte din echipajul locotenentului Kolesnikov. Au fost primii mei comandanți. Trebuia să ne adresăm comandanților noi așa cum eram obișnuiți, ci după gradul lor militar, iar cînd vorbeam despre ei trebuia la fel să amintim gradul și numele. La început ni se părea ciudat, însă ne-am obișnuit repede cu rînduiala militară. Totul era stabilit prin regulament: pentru o abatere — admonestare, pentru zelul depus — stimulare, pentru bravură — recompensă.

Cunoștința noastră cu aviația militară a început cu exercițiile în cadrul programului prevăzut pentru tînărul ostaș. Comandant de pluton era în acel timp căpitanul Boris Feodorov, un om exigent și sever. El a început imediat, după propria sa expresie, să scuture de pe noi „colbul de civil", să ne deprindă cu disciplina. La început ne părea greu, mai ales acelora care veniseră aici după absolvirea școlii medii. Pentru mine era mult mai ușor, întrucît toți anii locuisem în cămin, unde lucrurile se desfășurau, dacă nu potrivit regulamentului militar, însă pe baza unei rînduieli precise.

În cazarmă era totdeauna curat, luminos, cald și frumos. Totul strălucea — de la cazane, pînă la taburete.

Din copilărie iubeam armata. Ostașul sovietic eliberator a devenit pentru popoarele din Europa și Asia un personaj îndrăgit aproape ca eroii din basme. Devenisem și eu soldat. Alinierea plutonului și ordinea, și rapoartele în poziție de drepți, și glasul hotărît, tărăgănat, al plantonului: „Deșteptarea!" Toate îmi plăceau.

Îmi plăceau exercițiile de înviorare, spălatul cu apă rece, aranjarea patului și ieșirea din cazarmă spre sala de mese. Multe ore am petrecut la instrucția de cîmp, la tragere și ne întorceam la cazarmă uneori uzi pînă la piele de ploaie sau de zăpadă, atît de obosiți că aproape dormeam în picioare. Dar trebuia să mai curățăm și să ungem armele, să ne punem în ordine echipamentul. Pînă faci totul și auzi de la plutonier „bine"... La început, pur și simplu, nu aveam de loc timp să citim o carte, să scriem acasă. Treptat, viața din cazarmă ne-a învățat să nu risipim fără folos nici un minut, am devenit mai stăpîni pe noi, ne-am călit fizicește și moralmente.

Ziua de 8 ianuarie 1956 mi-a rămas întipărită în minte pentru toată viața. Afară era un ger de crăpau pietrele. Zăpada strălucea în bătaia razelor de soare de-ți fura privirea. Toți tinerii cursanți se aflau aliniați în sala mare a școlii. Cu arma în mînă fiecare ieșea din front, se posta în fața tovarășilor și comandantului și citea cu glas tare jurămîntul militar. Printre primii chemați, după alfabet, am ieșit și eu și, cuprins de emoție, am rostit:

— Eu, cetățean al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste...

Ridicînd capul am văzut că în fața mea, de pe perete, mă privește cu ochii întredeschiși Lenin. Să fiu întotdeauna și în toate privințele așa cum a fost Vladimir Ilici, m-au învățat familia, școala, detașamentul de pionieri, Comsomolul... Acum depuneam jurămîntul de credință poporului, Partidului comunist, patriei și Lenin asculta parcă legămîntul nostru de soldați, de a fi cinstiți, curajoși, disciplinați, vigilenți, de a păstra cu strictețe secretul militar și de stat, de a îndeplini fără șovăire toate regulamentele militare, ordinele comandanților și ale șefilor. Fiecare dintre noi jura să-și apere Patria cu curaj, cu pricepere, cu demnitate și în mod cinstit, să nu-și precupețească sîngele și chiar viața pentru victoria deplină împotriva dușmanului.

Jurămîntul! Ce cuvînt ferm, cuprinzător. În el este exprimată dragostea omului sovietic față de patria sa socialistă. Jurămîntul a dat

Iuri Gagarin cu soția și fetița cea mare

parinților și fraților noștri forțe în lupta cruntă împotriva dușmanilor și i-a condus întotdeauna spre victorie.

Despre solemnitatea depunerii jurămîntului am scris acasă. Le-am împărtășit părinților mei sentimentele de care eram animat. După depunerea jurămîntului toți cursanții erau într-o stare de mare însuflețire.

Am început apoi cu plăcere să studiem disciplinele teoretice. Ne-au plăcut de la bun început lecțiile în clasa de teorie materială și de teoria zborului, pe care le preda inginerul lt-colonel Kodner. Profesorul de tactică, căpitanul Romanov, ne-a introdus într-o lume interesantă, cu totul nouă. Căpitanul Romanov era un om cu un păr bogat, ondulat ca al lui Pușkin. Ceea ce știam numai din auzite — formula luptei aeriene — „altitudine, viteză, manevră, foc", formulă pe care o elaboraseră piloții escadrilei lui Alexandr Pokrîșkin și o folosiseră în cursul vestitei bătălii din Cuban, loviturile de asalt ale lui Talgat Belghedinov — de două ori Erou al Uniunii Sovietice — operațiunile bombardierelor în picaj ale generalului Ivan Polbin, — toate acestea reînviau parcă în fața noastră la cursul căpitanului Romanov.

Lupta aeriană modernă ni se înfățișează ca o luptă de grup, în care fiecare pilot trebuie să-i sprijine pe tovarășul său și în care unul din factorii decisivi este voința colectivă de a învinge.

După lecții, la cursul de tactică aeriană, între noi, cursanții, se înfiripau de obicei vii discuții. Fiecare dintre noi aveam asul preferat. Unuia îi plăcea Serghei Luganski, altuia fratii Glinka, iar unii îl preferau pe Piotr Pokrîșev. Într-un cuvînt, ciți cursanți, atîtea simpatii. Ne interesau și operațiunile piloților care ajunseseră pînă la Berlin în primul an de război și ale piloților de asalt care au atacat coloanele de tancuri la arcul de la Kursk, acțiunile cercetașilor și ale acelora care pătrundeau izolați adînc în spatele frontului inamic și operațiunile echipajelor din regimentul de femei ce sprijineau trupele de desanți în golful Kerci.

— Însă toate acestea sînt istorie, fie chiar recentă, dar totuși istorie, susțineau unii cursanți. Acum însăși tehnica e alta și oamenii sînt alții...

Se apropia primăvara și în afară de lecțiile de teorie, în escadrila noastră începuseră zborurile de antrenament. Tovarășii care urmau să zboare primii se bucurau. Noi însă, care trecusem prin școala aeroclubului, eram mîhniți: din nou aveam să zburăm pe aparate de tip „IAK-18". Aceste zboruri nu au durat mult. Școala a primit noi avioane experimentale tot de tip „IAK-18", însă modificate. Sincer vorbind, noul avion nu prea mi-a plăcut. Era greoi. Nu avea, așa cum spun piloții, „forță". motorul era cam slab. Iar la figurile de înalt pilotaj deseori nu puteai să te bizui pe el.

Am cunoscut-o pe Valia

Valia Goreaceva, absolventă a școlii de 10 ani, lucra la telegraful orășenesc din Orenburg. Am făcut cunoștință cu ea cînd, pentru prima oară am obținut învoirea de a merge în oraș. Era la o serată de dans dată de școala noastră. Valia era îmbrăcată într-o rochie albastră; era simplă, timidă. Am invitat-o la un vals și de atunci a început prietenia noastră. Este cu un an mai tînără decît mine. S-a născut la Orenburg și pînă la întîlnirea cu mine n-a plecat nicăieri în afara orașului. Tatăl ei, Ivan Stepanovici, lucra la bucătar la sanatoriul „Krasnaia Poliana" — mama ei, Varvara Semionovna, era casnică. Familia ei e numeroasă — trei frați și trei surori; Valia este mezina, de aceea toți din familie o iubesc. Curînd, după ce am cunoscut-o, am început să-i vizitez și familia. M-au primit cu simpatie,

(Continuare în numărul viitor)

ISTORICUL VOLEIULUI în cuvinte și imagini

Prestigiul cucerit de voleibaliștii noștri în întîlnirile internaționale și mai cu seamă la campionatele europene de la București a făcut ca tot mai multe țări să trimită adresse forului nostru de specialitate prin care să invite echipa țării la diferite turnee. Sfîrșitul anului 1955 găsește lotul nostru în Franța unde prin jocul prestat în întîlnirile și demonstrațiile făcute, entuziasmează publicul francez. Ziarele apreciază că românii au cel mai complet joc. Spectatorii cereau să vadă tot mai multe meciuri de demonstrație. Așa se explică faptul că la Lyon, după un joc amical cu echipa locală, a trebuit, în continuare, să ne arătăm măestria pe un podium așezat pe gheața unui patinoar artificial. Organizatorii au găsit un remediu eficace împotriva temperaturii scăzute. Ei au mărit la 15 minute pauza dintre seturi, timp în care jucătorii erau serviți cu ceai în

cabine iar spectatorii consumau rom și alte băuturi la bar. In ultimele seturi puțini erau jucătorii care în urma cantității mari de ceai băută, reușeau să se mai desprindă de la podea.

Prima parte a anului 1956 a fost rezervată de majoritatea echipelor din lume pregătirilor în vederea campionatelor mondiale ce urmau să aibă loc la sfîrșitul aceluiași an la Paris și care aveau să reunească voleibaliști din patru continente. Europenii erau nerăbdători să-i vadă jucînd pe americani și brazilieni iar aceștia la rîndul lor așteptau evoluția sportivilor cehi, români și ruși, despre care auziseră lucruri uimitoare. Organizatorii au mizat — pentru a atrage public în număr cît mai mare — pe cîteva jocuri cheie.

Unul din acestea a fost considerat într-una din zilele turneului final, meciul U.R.S.S. — S.U.A. Sovieticii au cîștigat cu 3—0 în mai puțin de 60 minute cu toate că jucătorii americani se dovediseră cunoscători ai unui serviciu foarte eficace și ai unei tehnici bune în

jocul la fileu. De eficacitatea serviciului întrebuințat de americani s-au putut convinge și jucătorii noștri după cîteva zile cînd a avut loc meciul cu S.U.A. A fost cel mai bun meci al campionatelor mondiale din 1956 și poate și cel mai lung meci susținut de echipa noastră reprezentativă pînă atunci. El a durat mai mult de 3 ore și trebuie menționat că ultimul set (setul 5) s-a terminat la scorul de 21—19 pentru echipa noastră. Tensiunea nervoasă din finalul meciului a cuprins atît pe jucători cît și pe spectatori care nu mai erau în stare să scoată oreo vorbă. Antrenorii povesteau după meci că în final pe banca rezervelor atît la noi cît și la

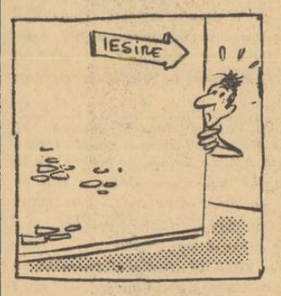

adversari nu se mai afla nici un jucător. Aceștia puteau fi văzuți pe culoare sau în cîte un colț al sălii unde se furișau pentru a vedea cum decurge evoluția scorului.

La Paris echipele masculină și feminină ale țării noastre au ocupat locul doi, performanță foarte bună.

Anul 1957 ne aduce o altă mare satisfacție : echipa studenților români obține titlul de campioană mondială universitară, într-un turneu desfășurat la Paris și unde s-au întîlnit cele mai bune echipe reprezentative studențești de pe

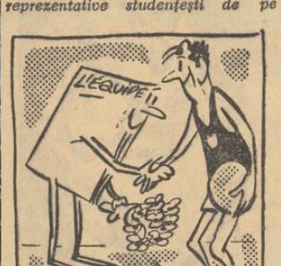

glob. Cu acest prilej presa pariziană a remarcat jocul excelent făcut de jucătorii noștri care pe tot parcursul întrecerilor n-au pierdut nici un meci.

Tot în acest an au avut loc la Moscova întrecerile sportive din cadrul Festivalului tineretului și studenților. Moscoviții ca și ceilalți participanți au urmărit cu mult interes întrecerile de volei cîștigate de sportivii sovietici ; echipa masculină a țării noastre a ocupat numai locul 3.

Text : Marcel RUSESCU
Desene : Matty ASLAN

(Va urma)

Cursul antrenorilor de fotbal de la Macolin-Elveția

De vorbă cu antrenorul C. Teașcă

Recent a avut loc în localitatea Macolin din Elveția primul curs pentru antrenori și selecționeri ai echipelor naționale, organizat de Uniunea asociațiilor europene de fotbal (U.E.F.A.). La acest curs au participat din partea țării noastre antrenorii *Angelo Niculescu* și *Constantin Teașcă*. Acesta din urmă a fost interlocutorul nostru într-o discuție care a trecut în revistă principalele „momente" ale cursului desfășurat între 4—10 iunie.

Mai întîi l-am rugat să ne vorbească de scopul pentru care a fost organizat cursul și să ne spună, totodată, cîteva cuvinte despre cursanți și lectori.

— Comitetul Executiv al U.E.F.A. a decis să organizeze acest prim curs cu scopul de a permite antrenorilor să discute cu prilejul acestei întîlniri, probleme generale privind fotbalul, să aprofundeze cunoștințele tehnice și să facă un schimb de păreri asupra diferitelor probleme. Pentru curs a fost aleasă localitatea Macolin, o stațiune climatrică situată în munții Jura, la 900 m. altitudine, unde funcționează și școala federală de sport și gimnastică a Elveției. Au fost prezenți 38 de cursanți din 21 de țări, foarte mulți fiind antrenori naționali ai țărilor respective. Din lista acestor cursanți pot fi notați : Rudolf Vytlacil (R. S. Cehoslovacă), Giovanni Ferrari (Italia), Billy Wright (Anglia), Liubomir Anghelov (R.P. Bulgaria), Georges Boulogne și Henri Guerin (Franța), Bela Volentik (R. P. Ungară), Artur Ceuleer (Belgia), Roy Small (Scoția), Elek Schwartz și Denis Neville (Olanda), Karoly Soos (R.F. Germană)...

O riguroasă alegere a fost făcută pentru lectori, predarea cursurilor fiind încredințată — printre alții — lui Walter Winterbottom (Anglia), Gustav Sebeș (R.P. Ungară), Sir Stanley Rous (Anglia), Georges Boulogne (Franța), Elek Schwartz (Olanda), Hans Weissweiller — care l-a înlocuit pe Sepp Herberger (R.F. Germană), acesta fiind suferind.

Adresat antrenorilor, cursul a fost astfel orientat încît, prin expuneri teoretice și practice să rămînă ideea fundamentală că antrenamentul e copia fidelă a jocului și, în consecință, așa să fie el tratat.

— V-am solicita aici, fără să intrați în detalii, un plus de lămurire.

— Obișnuit, la antrenament se pregătesc jucătorii urmărindu-se îmbunătățirea tehnicii individuale și de ansamblu, ca și tactica ce trebuie s-o folosească în general sau pentru cazuri speciale. La Macolin s-a insistat asupra ideii că acest sistem de pregătire trebuie înlocuit cu un altul în care antrenamentul să fie suma unor multiple exerciții în condiții apropiate de joc, pe scurt să semene cu jocul. O pluralitate de exerciții tehnico-tactice de antrenament gîndite, care să nu îngrădească gîndirea jucătorului ci dimpotrivă să-i dea o cît mai mare libertate, ca jucătorul să poată rezolva singur totul.

Exemplificările făcute la Macolin au arătat :

1. ANTRENAMENTUL TREBUIE SĂ FIE INTENSIV (scurt și intens) cu pauzele respective ;

2. PREGĂTIREA MULTILATERALĂ A JUCĂTORILOR SA SE FACA ȘI „IN CIRCUIT" AȘA CUM ESTE DE CELE MAI MULTE ORI ȘI SENSUL JOCULUI.

Lecțiile teoretice ale cursului de la Macolin au fost urmate de demonstrații practice. Iată-l în clișeul de față pe cunoscutul internațional Billy Wright (Anglia) demonstrînd un exercițiu împreună cu încă doi jucători.

Exemplificările au arătat (în continuare): conducerea mingiei în slalom, alergări ușoare, sărituri la mingii suspendate, sprinturi cu opriri brusce, sărituri la cap, mers de-a bușilea, conducerea balonului cu întoarceri, trasul la poartă sau la perete, sprint cu spatele, tumbe etc. În sală, pentru antrenamentul în circuit, se folosea la Macolin: o bancă avînd 50 cm înălțime, două startblockuri, saltea, bară fixă, o bară de haltere, paralele etc. toate dispuse într-un circuit.

Aici aș vrea să subliniez și utilitatea folosirii exemplificărilor cu filme. La Macolin, cursanților li s-au prezentat, de pildă, un antrenament de sală, (filmat pentru televiziune) al echipei Angliei, sub conducerea lui Walter Winterbottom ; finala „Cupei Angliei" 1961 — primul film colorat de fotbal ; antrenamentul în sală și în aer liber al lui Tottenham Hotspur (campioana și cîștigătoarea „Cupei Angliei" pe 1961), antrenament pe un vapor în Norvegia (în condițiile în care clima nu permite pregătirea în aer liber). Filmele n-au avut toate un caracter documentar, însă ele au prezentat o serie de exerciții interesante.

— Cursul a cuprins numai lecțiile anunțate ?

— Mai întîi despre lecțiile ținute teoretic și practic. Printre altele au fost de notat: „Punerea în condiție" (Walter Winterbottom); „Pregătirea jocului" (Gustav Sebeș), „Baza jocului bun și tacticii fundamentale" (a lui Sepp Herberger și ținută de Hans Weissweiller); „Antrenamentul juniorilor" (Georges Boulogne) etc. Despre fiecare dintre ele s-ar putea spune foarte multe. Din toate se degaja că prezentul și mai ales viitorul fotbalului constă în viteza sporită de execuție, de gîndire, de deplasare și de schimbarea direcțiilor, în împletirea ritmului ridicat de joc cu spiritul colectiv.

Un capitol care propriu-zis nu era cuprins în curs a fost mult apreciat. Antrenorul național al Belgiei, Artur Ceuller a făcut propunerea să se discute liber cum joacă echipele naționale sau unele echipe fruntașe. El și-a însoțit propunerea cu sublinierea că vorbitorii pot să nu dezvăluie așezarea „bateriilor" echipelor lor pe teren, ca astfel să le păstreze „secretul". Propunerea o dată acceptată s-a trecut la fapte. Rudolf Vytlacil a prezentat jocul echipei naționale a R.S. Cehoslovace, care are o serie de jucători care, individual se pot măsura cu oricare jucător mare de pe glob, dar care sînt subordonați jocului colectiv. Billy Wright a prezentat jocul lui Wolwerhamptom Wanderers (cu pase lungi, pe contraatac) și al lui Tottenham Hotspur, atletic, cu mare forță în atac și cu mare" tocmai ca să nu dezvăluie așezarea „bateriilor". Dar bogăția conținutului a permis totuși păstrarea elementului instructiv mai ales în expunerile care au atacat problema așezării jucătorilor pe teren. Printre alții, într-o expunere judicioasă, antrenorul național al Belgiei, A. Ceuller a arătat elasticitatea așezărilor pe teren în funcție de posesia balonului în anumite porțiuni de teren ca și în funcție de poziția adversarului. El a documentat, cum în același meci, așezarea poate fi, alternativ, 1+4+2+4, sau 1+3+3+4, sau 1+3+3+2+2 etc., de fiecare dată rămînînd prezență preocuparea să se păstreze suficiente forțe în atac și apărare.

Problema arbitrajului în fotbal a fost ridicată de Sir Stanley Rous și pot spune că aici au fost discuții dintre cele mai vii, pe ideea uniformizării în interpretarea regulilor jocului.

— În ansamblu ce credeți despre cursul care a avut loc la Macolin ?

—Valoarea cursului a fost destul de ridicată ținînd seama că a fost primul curs și că a fost alcătuit pe probleme fixate oarecum din birou. La încheierea cursului, după discuțiile care au avut loc, s-a convenit asupra necesității ediției viitoare a acestui curs. Fiecare țară va propune din timp, în scris, problemele ce crede că ar trebui discutate.

— Practic ce va aduce cursul de la Macolin fotbalului nostru ?

— O amplă expunere documentată a celor doi cursanți români făcută pentru informarea și uzul antrenorilor noștri, care vor avea la îndemînă tocmai detaliile tehnice asupra cărora n-ar fi avut rost să insistăm aici.

★

Și se pare, cum ne-a lăsat să înțelegem interlocutorul nostru, că primul pas în această direcție se va face în tabăra din vara aceasta ce se va organiza, cu antrenorii, la Brașov.

Ion BOCIOACA

SCRISOARE DESCHISĂ LUI ION TIRIAC

Dragă Țiriac,

Te-am văzut jucînd cu Bosch la „internaționale". După „sferturi" erai marele favorit al întrecerilor. Dar a fost să fie altfel. Te-am surprins, sleit de puteri, implorînd sfîrșirea calvarului. În cele din urmă ai abandonat. Nu te-au ajutat nici sticlele cu apă turnate pe ceafă și nici paharele cu citronadă consumate pe cît de avid pe atît de neindicat.

Bosch a fost mai bun și te-a îngenunchiat. Ceea ce părea de necrezut s-a întîmplat. Bosch cel tăcut și insignifiant, despre care voi spuneți (glumind ?) că e un Avasilichioaie al tenisului, a cîștigat, trudind din greu, partida-cheie a campionatului.

...Îmi aduc aminte de seara în care ai cîștigat titlul de campion la Cluj. La noi în redacție a fost veselie mare. Deși „bătrînul" Gogu ne e bun prieten, înfrîngerea lui ne-a bucurat. Eram sigur că epoca timidității tinerilor s-a încheiat. Iar tu erai în fruntea lor.

Apoi a venit iarna. Ai lăsat racheta undeva după noptieră și ai îmbrăcat armura de hocheist. Nimeni nu a avut nimic împotrivă. Crosa părea să fie în serviciul rachetei. Ai spus-o tu însuți.

Și iar a venit primăvara. Ți-ai regăsit racheta. Avea un strat subțire de praf. L-ai șters, căutînd să nu vadă nimeni, și ai reînceput. Către sfîrșitul verii ai redevenit campion, dar n-ai învins decît un om care îmbătrînise cu încă un an. S-a văzut din nou că n-ai progresat deloc. Aceeași nesiguranță, aceleași izbucniri de talent, anulate imediat de zilele trase „la fit" în școala tenisului.

În pragul iernii ți-s-a mai acordat o prelungire de termen : mai aveai un an ca să demonstrezi că nu ești doar o speranță...

Și iar a venit iarna. De astă-dată ai pus racheta în cămară, în spatele borcanelor. Și-ai uitat-o acolo toată iarna. Ai vrut cu tot dinadinsul să cînți la contrabas, tocmai în rîndul III, în orchestra de hochei, ca să vezi Alpii. Admiratorii nu te-au condamnat nici de data asta. Poate pe ici, pe colo, cîte un glas. La 21 de ani... Adevărul e că ți-ai cam trădat prima dragoste și ai uitat că ești un solist de prima mînă la tenis. Cu trei săptămîni înainte de Cupa Davis, racheta era încă printre borcanele cu gura ciupită.

Și iar a început „sezonul" tău de tenis. (Dacă ții la părerea mea, află că sweaterul tău cel galben te „prinde" cel mai bine).

Din cînd în cînd te-am văzut și pe teren. E ciudat cît de mult a început să semene mișcarea voleului tău de dreapta cu lovitura „golf" de la hochei. Poate că e bine să consulți pe unul dintre profesorii tăi de la I.C.F. în legătură cu interferența negativă a deprinderilor.

„Demonstrația" din meciul cu Bosch a fost edificatoare. Numeroși tăi susținători au văzut, însfîrșit, că bați pasul pe loc. Reverurile trimise „dezinvolt" în prelata de protecție au alterat cu forhenduri pe sub fileu. Serviciul, cîndva strălucitor și exploziv, s-a stins treptat. Cît privește smeciurile, dacă ai fi realizat măcar 30%, jocul cu Bosch ar fi fost cîștigat.

La 4—2 pentru Bosch, în setul decisiv, ai abandonat. Ți-ai pus prosopul pe cap și ai pornit agale spre vestiar. Cortegiul spectatorilor era tăcut. Nimeni nu se aștepta ca exuberantul Țiri din Cupă Galea să ofere un asemenea spectacol. Undeva, pe o alee, Gogu Viziru îmi spunea că în 25 de ani de tenis n-a abandonat niciodată.

Dragă Țiriac,

Ți-am scris aceste rînduri pentru că noi, cei din tribună, nu ne-am trosit încrederea în marile tale posibilități. Totul e să poți deosebi PRINCIPALUL de secundar. Totul e să știi că un campion nu are dreptul să-și fixeze puncte de reper meschine, ci e dator să meargă înainte. Totul e să-ți amintești că nu ai dreptul să-ți strivești laurii sub apăsarea indolenței, ci să te situezi în fruntea promoției tale.

pt. conf. Ioan CHIRIȚĂ

• Varietăți • Varietăți

Uneori nu e greu să devii internațional

Statisticienii sportivi, în ciuda meticulozității cu care adună, ca niște albine harnice, toate datele legate de această pasionantă îndeletnicire, pot avea unele scăpări din vedere. De pildă, la fotbal. Neîndoios, există o evidență precisă a meciurilor internaționale pe care le-a susținut, de-a lungul anilor, echipa noastră reprezentativă, precum și a jucătorilor care au îmbrăcat tricourile naționalei în aceste întîlniri. De altfel și spectatorii sînt curioși să știe care sînt fotbaliștii noștri așa numiți internaționali (această calitate se atribuie numai acelora care au jucat în reprezentativa A în meciuri inter-țări) și mai ales de cîte ori au jucat ei în echipa națională.

Din această evidență, iată, sîntem gata să ținem rămășag că au fost omiși destui jucători ! Cum se poate ? Foarte simplu : fiindcă ei n-au apărut de la început în formație, ci au intrat în joc (e vorba de meciuri amicale, bineînțeles) cînd s-a accidentat un coechipier, uneori chiar în ultimele minute ale unui meci. Această scurtă prezență în echipa A nu le răpește însă dreptul de a se numi internaționali, chiar dacă n-au mai fost selecționați ulterior niciodată în echipa națională.

Recordul în materie și-l dispută doi jucători : Panait de la Dinamo București și Ferenczi, care a jucat la Rapid, C.C.A. și mai tîrziu la C.S. Oradea. Atît unul, cît și celălalt au jucat în echipa națională exact... un minut ! Ferenczi a jucat un singur minut, la începutul meciului cu reprezentativa Ungariei (București, 1948, scor : 1—5), după care s-a accidentat și a ieșit de pe teren. De atunci n-a mai fost selecționat niciodată. În ce privește pe Panait, fundașul stînga al echipei Dinamo-București, acesta a intrat în joc tot pentru un minut, dar nu la începutul meciului, ci la sfîrșit. Aceasta s-a întîmplat în 1958, la Leipzig, în meciul cu R.D.G. (scor : 2—3), Panait înlocuindu-l atunci pe Cădariu, care se accidentase.

Alt fundaș, Gheorghe Toma, care a jucat într-un timp la Dinamo-București și apoi la Progresul și la Farul, se poate lăuda oricum că el a fost un internațional de mai lungă durată decît Ferenczi sau Panait. Într-adevăr, cu prilejul meciului R.P.R. — R.P. Polonă, disputat în București în 1955 (scor : 2—2), el a intrat în joc cu... trei minute înainte ca arbitrul să fluiere sfîrșitul partidei (se accidentase Peretz).

Un exemplu asemănător ni-l oferă și Crișnic, cunoscutul portar al Jiului. El n-a jucat decît o singură dată în echipa națională și atunci cîteva minute. Crișnic a devenit internațional în 1952, la București, în meciul cu reprezentativa R.P. Polone (scor : 1—0), cînd a intrat în poartă în minutul 83, înlocuindu-l pe Voinescu.

Dar lista internaționalilor care au obținut această calitate fără să fi disputat un meci complet e... lungă. Ea mai cuprinde pe Conrad, Incze I, Fătu, Ivan, Secheș, Fodor, Roman, Ivănescu, Gîrleanu, Neagu, Zeană, Cădariu și Birău. *Asta dacă orem să ne referim la fotbaliștii care au evoluat după 23 August 1944. Dar dacă i-am pune la socoteală și pe ceilalți...*

SPORTUL CELOR CURAJOȘI

● **Pe strada Galileo Galilei nr. 6 din Paris se află Sediul Federației Aeronautice internaționale (F.A.I.). Aici, sosesc din întreaga lume vești despre marile performanțe ale celor mai buni și mai curajoși sportivi aviatori. Nu de mult pe această adresă a sosit din Uniunea Sovietică datele necesare înregistrării de către F.A.I. a ultimelor performanțe obținute în zborul său de primul cosmonaut Iuri Gagarin.**

Dar să răsfoim puțin împreună buletinele recordurilor omologate pînă la începutul acestui an.

● **Recordurile mondiale absolute cu modele reduse de aeromodele sînt înscrise chiar în primul buletin :**

— Viteză : Ivan Ivanikov (U.R.S.S.) — 301 km/oră.

— Înălțime : Gh. Liubuckin (U.R.S.S.) — 4.152 m.

— Distanță în linie dreaptă : Hv. Boricevici (U.R.S.S.) 378,756 km.

— Durată : Virgil Cone și Robert Chasse (S.U.A.) 8 h 34' 21".

● **La planoare telecomandate (clasa F 3) recorduri internaționale.**

— Durată : I. B. Barber (S.U.A.) — 9 h 4'.

— Distanță : Nikolai Malikov (U.R.S.S.) — 6300 m.

— Altitudine : Nikolai Drojin (U.R.S.S.) — 603 m.

● **La zbor circular : (clasa F 1-D) :**

— Categoria I : Zbinek — Pech (Cehoslovacia) — 246,07 km/oră.

— Categoria II : Boyd Shelton și B. C. Harris (S.U.A.) — 253 km/oră.

— Categoria III : R. Landerdale și D. Jehlik (S.U.A.) — 274 km/oră.

● **La motor cu reacție (clasa F-1-C) :**

— Viteză în zbor circular : Ivan Ivanikov (U.R.S.S.) — 301 km/oră.

● **Deosebit de interesante sînt statisticile care relatează spectaculoasa întrecere dintre cei mai renumiți parașutiști ai lumii. Au de an, parașutismul a înregistrat noi recorduri. Sportivii s-au aruncat curajos de la înălțimi mereu mai mari. Inegalabil pînă astăzi este saltul sovieticului P. Dolgov. La 7 iulie 1960, el a obținut un valoros record mondial efectuînd un salt de la 14.835 m. La clasa G I-D, adică salt de precizie cu deschidere neîntîrziată a parașutei, buletinul F.A.I. menționează numele a trei sportivi :**

André Suire (Franța) — altitudine 600 m. — aterizare față de punctul fix — 0,145 m.

Ștefan Badioc (R. P. Română) — altitudine 1000 m. — 0,385 m.

Iaroslav Hunacek (Cehoslovacia) — 1500 m. — 1,02 m.

● **Deocamdată ca recordmen ai saltului de precizie de la 1000 metri, cu deschidere întîrziată a parașutei, este menționat cehul Iosef Hindicki cu performanța de 1,02 m. Dar, pe adresa din strada Galileo Galilei a și sosit, probabil, vestea excepționalului rezultat obținut de românul Gheorghe Iancu : punct de aterizare 0 m.**

● **Este interesant de subliniat că toate cele 20 de recorduri la diferite probe de salt cu parașuta noaptea sînt deținute de sportivi din țările socialiste. Să reamintim că recordul la salt cu parașuta cu deschidere imediată, efectuat noaptea, îl deține tot sportivul român Gheorghe Iancu, (1000 m. — 1,45 m.).**

Din cele 34 de recorduri la saltu-rile cu parașuta efectuate de femei, 25 sînt deținute de sportivele sovietice, 6 de sportivele cehoslovace, 2 de bulgare și 1 de o sportivă iugoslavă. Recent a fost trimis spre omologare recordul mondial al parașutistei romîne Elisabeta Popescu (lansare de la 1000 metri cu deschidere întîrziată și aterizare la punct fix).

Cel mai voluminos buletin de recorduri din cele editate de Federația Aeronautică Internațională este destinat sportului aviatic cu motor. Și e firesc acest lucru, dacă ne gîndim că dezvoltarea științei și tehnicii moderne a făcut posibilă apariția a sute și mii de aparate de zbor perfecționate care pur și simplu au pulverizat unele din vechile recorduri. Să remarcăm deocamdată existența în acest buletin, la rubrica „recorduri de viteză pe parcurs recunoscut", a performanțelor obținute de cîțiva piloți romîni pe distanța București-Kiev și apoi Kiev-Moscova, Moscova-Kiev și Kiev-București. Zborurile au fost efectuate în anul 1958, simultan de trei avioane I.A.R.-813. Numele piloților : Constantin Manolache, Ștefan Calotă, Simion Oțoiu și Const. Onciu.

P. ALEXE

MOZAIC SPORTIV

● LA BARI, după prima etapă contracronometru din Turul Italiei, medicul cursei, Giuseppe Frattini, notează în jurnalul său : „Dramă nocturnă printre alergători. Foarte puțini au reușit să doarmă. Mulți dintre ei au avut crampe și vomismente. Aproape toți s-au dopat și cîțiva au forțat dozele".

S-ar putea spune că nu este deloc întîmplător faptul că numai în primele 12 etape ale Turului Italiei au abandonat 74 de concurenți !!

● RECORDMANUL mondial la 100 m. plat (10"), Armin Hary, subiectul atîtor controversate discuții, a anunțat nu de mult că se retrage din activitatea sportivă, fiind suferind. Iată însă că zilele trecute Hary a revenit asupra acestei hotărîri El va reîncepe antrenamentele cu intenția de a deveni un alergător de 400 m. plat, pînă la Olimpiada de la Tokio.

● Cea de-a doua ediție a „Cupei Europei" inter-țări la fotbal va începe în august 1962. Reamintim că prima ediție a fost cîștigată de echipa U.R.S.S.

● GRIGORII TARAN, noul recordman mondial la 3000 m. obstacole (8'31"2/10) s-a născut la 16 iunie 1937 la Nikopol, în R.S.S. Ucraineană. La început fotbalist și înotător, Taran se consacră atletismului cînd pleacă la Kiev pentru a urma cursurile Institutului de cultură fizică și sport. În 1959, realizînd la Budapesta timpul de 8'45", a obținut titlul de maestru al sportului. Performanța realizată recent la Kiev îi va aduce și pe cel de maestru emerit.

● FIDJIENII dovedesc reale aptitudini pentru jocul de fotbal. O echipă a lor aflată în turneu în Australia a învins cu 14—0 formația Riverinda. Interesant că ziariștii au remarcat jocul de pase, colectiv, al fotbaliștilor din insulele Fidji.

I.H.R. LIDO

anunță deschiderea bazinului cu valuri artificiale

În fiecare seară pe terasă concertează orchestra SILE VIȘAN

Voce: ILINCA CERBACEV și BAZIL JOVIN

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

Redacția și administrația, Piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI. tel. 17.60.10 interior 1400.

Romînul nostru ilustrat

BRAVUL SOLDAT SVEJK

Adaptare după Jaroslav Hasek

Desene de Gh. CHIRIAC

La cancelaria companiei a 11-a domnea în acest timp neliniște. Plecăm ? Nu plecăm ? Aceasta era întrebarea care-i preocupa și-i ținea pe toți în fierbere. Se primeau din oră în oră comunicări încîlcite, care se contraziceau una cu cealaltă, încît Vanek hotărî să le arunce pe toate în coșul de gunoaie.

Intr-o bună zi a venit și ordinul de plecare. Regimentul a fost îmbarcat în vagoane — cîte 42 de ostași și cîte 8 cai în fiecare vagon. Mai bine era pentru cai, care puteau dormi și în picioare. Dar asta era o chestiune mai puțin importantă. Înainte de plecare un preot de campanie oficie slujba și rosti o însuflețită cuvîntare.

In vagonul său, Svejk se aciui lîngă plutonierul Vanek și începură o interminabilă partidă de cărți. Cînd se plictisiră, Vanek îi propuse lui Svejk să povestească ostașilor ce știe el despre metempsihoză.

Svejk nu se lăsă prea mult rugat :

— Cu ani în urmă — începu el — am vrut și eu să mă autoinstruiesc și am început să frecventez o bibliotecă publică. Am împru-

mutat de acolo o carte, în care scria despre imigrarea sufletelor și am aflat că un împărat indian s-a prefăcut după moarte în porc, iar cînd porcul a fost sacrificat, s-a transformat în maimuță, apoi în bursuc și pe urmă în ministru. Mai tîrziu, cînd am făcut armata, m-am convins că era mult adevăr în cartea aceea, pentru că orice mîrlan care purta vreo steluță pe tunică, le striga ostașilor ba că sînt porci de cîine, ba cine știe ce alt soi de animale. Ceea ce m-a făcut să judec că acești ostași s-ar fi putut să fie cîndva niște generali sau conducători de armate.

Trenul își vedea molcom de drum, dar palavrele nu încetară nici o clipă în vagoane.

In vagonul comandantului regimentului, colonelul Schröder, ofițerii erau adunați și ascultau expunerea căpitanului Sagner, care le vorbea despre o nouă metodă de descifrare a comunicărilor și telegramelor, pe care o vor avea de folosit cînd vor ajunge în zona frontului.

— Așadar, domnilor ofițeri, toată cheia se află la pagina 161 a volumului II din romanul lui Ludwig Ganghofer, „Păcatele părinților", care vi s-a împărțit la plecare.

Ofițerii răsfoiră cartea la pagina 161 și urmăriră mai departe expu-

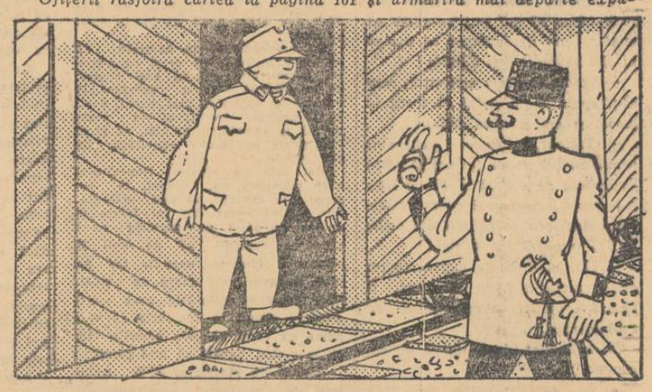

nerea. Numai locotenentul Lukas și ofițerii din compania lui nu aveau după ce urmări. Lor, cancelaria companiei nu le distribuise decît volumul I al romanului. Bănuind că aici trebuie să fie amestecat Svejk, Lukas dădu fuga pînă la vagonul acestuia.

— Vino-ncoa, Svejkule, — i se adresă locotenentul. Spune repede, cum a fost cu romanul lui Ganghofer ? Ce ai făcut cu cărțile ?

— Păi, să vedeți, domnule locotenent, pe cînd mă aflam în cancelarie și păzeam telefonul, așa cum m-ați învățat dv. și știți bine că eu nu ies din vorba dv., am primit o telefonogramă de la cancelaria regimentului. Spunea să venim să ridicăm niște cărți pentru domnii ofițeri. M-am dus personal să ridic cărțile, că eu știu că la armată ordinele trebuie executate fără întîrziere. Erau multe. Am băgat cîte am putut în raniță și am venit cu ele la cancelarie. Nu prea știam ce o să facă domnii ofițeri pe front cu atîtea cărți. Am văzut că era volumul I al unui roman și, după ce m-am sfătuit și cu plutonierul Vanek, pentru că el, știți prea bine, are multă experiență a frontului, am împărțit volumul I al romanului, iar volumul II l-am lăsat pe loc. Ce să-i mai încărcăm pe domnii ofițeri ? N-au destul calabalîc ? Nu primiseră ei în

dar, cînd a fost pe la noi arhiducesa, operele complete ale atîtor poeți ? Barem dacă hîrtia pe care era tipărit romanul ar fi fost mai subțire. Ar fi fost tocmai bună pentru fumători.

Lukas ascultă resemnat povestirea lui Svejk, apoi îi spuse :

— Nici nu-ți dai seama, Svejkule, ce faptă gravă ai săvîrșit. O faptă îngrozitoare. Putem să întrăm amîndoi în cel mai mare buciuc. Te rog din suflet, de aceea, să nu vorbești cu nimeni despre întîmplarea asta. Iar dacă te întreabă cineva ceva, n-ai văzut și n-ai auzit nimic, nu știi ce s-a întîmplat cu cărțile...

— Bine, dar nu pot să aflu și eu despre grozăvia pe care am săvîrșit-o ? stărui Svejk.

— Nu, nu vei afla altceva nimic. Ești un nătărău.

Locotenentul Lukas plecă și Svejk se îndreptă spre vagonul său, cu un aer grav și cu un mult mai mare respect decît oricînd pentru propria sa persoană. Nu sînt doar mulți aceia care se pot lăuda că au săvîrșit o faptă atît de îngrozitoare, încît ei înșiși n-au voie să-i cunoască gravitatea...

Trenul ajunse în gara militară din Budapesta, unde căpitanul Sagner

primi o telegramă de la comandament, care avea următorul cuprins ciudat : „Găsiți repede mîncarea și apoi spre Sokal". Mai erau adăugate cîteva amănunte complimentare, la fel de misterioase. Sagner neînțelegînd nimic, se îndreptă spre comandamentul gării, să se intereseze de mîncarea trupei. Știa că în această gară trebuie să primească cîte 150 grame de brînză pentru fiecare ostaș. Un ofițer îl informă binevoitor că nu vor primi nimic și că nu poate da nici o lămurire în plus, căci este vorba de ceva secret...

— Tot un secret e și faptul că nu am primit nici rațiile de salam unguresc la ultima haltă ? întrebă căpitanul.

— Probabil, veni răspunsul.

Așa se întîmplă că în locul rației de brînză, pe care ostașii și mai ales înfometata ordonanță Baloun, o așteptau în gara militară Budapesta, primiră fiecare doar cîte o cutie cu chibrituri și două cărți poștale ilustrate.

(Va urma)

Exemplul

O săptămînă în care zilele n-au semănat unele cu altele. Zilele ploioase, cenușii și reci parcă nu făceau parte din aceeași anotimp cu celelalte, pline de lumină, în care hainele păreau grele și oamenii mergeau într-adins alene ca să se bucure de soare și de aerul unmiresmat de flori.

DUMINICĂ

O ploaie deasă cu fulgere care împînzeau cerul m-a făcut să caut repede un adăpost la o cunoștință. Mi-a deschis fetița ei, Sanda, în vîrstă de 11 ani. Avea obrajii mizgăliți de praf, codițele prinse într-o basma și așa, încinsă cu un șorț mare dinainte și cu mătura în mînă, părea o adevărată gospodină.

— Am pus-o la treabă, îmi explică maică-sa. Vreau să termin mai repede ca să mă pot odihni. Mîine am o zi grea.

— Faci foarte bine, îi spusei, mai ales că mîine e luni și ai serviciu.

— Am, dar nu mă duc. Vreau să-mi pun la punct rochiile de vară și trebuie să merg la croitoreasă. Voi telefona unei colege să anunțe că mă simt rău ; cum în ultima vreme am fost bolnavă mă crede oricine și pot să-mi văd liniștită de treabă fără doctor, concedii și alte complicații.

Fără comentarii am luat umbrela pe care mi-o oferise și am plecat.

MIERCURI

Cît cuprinzi cu ochii cerul pare croit din dungi roșietice, portocalii și galbene. Deși se înoptează e atît de frumos încît tot ce mă înconjoară pare luminos și umbrela pe care o port cu mine mă stinjenește.

I-am mulțumit prietenei mele și tocmai voiam să plec cînd se ivi Sanda :

— Mamă, te rog să telefonezi mîine tovarășei diriginte să-i spui că nu merg la școală, că mă reții tu acasă...

— De ce să-i telefonez și de ce să lipsești ? N-ai învățat ?

— Ba da, am scris ; dar am o zi grea. Fizica, naturale, romînă... la matematică s-ar putea să ne dea o lucrare de control și nu vreau să-mi stric media.

— Spune, Sanda, de unde ți-a venit ideea să mă pui pe mine să mint ? Cum îți închipui că am să te ajut să nu-ți faci datoria ?

— Voiam să dorm mai mult, cum să-ți spun, n-am poftă să merg la școală și am și niște treburi...

— Treburi, izbucni vehement mama Sandei, tu ai treburi în afară de datoria de a învăța? Ți-am spus și-ți repet : cinstea și conștiinciozitatea sînt primele calități ale omului. O pionieră nu minte...

— Da, ai dreptate mamă, tu nu ești și nici n-ai fost pionieră, îi răspunse fetița cu ochii plini de subînțelesuri.

Prietena mea, încă sigură de ea, continuă :

— Pe vremea mea nu erau pionieri, dar te asigur că eu n-am tras chiulul de la școală. Mi-am făcut întotdeauna datoria.

— N-ai tras chiulul nici de la birou, mamă ? N-ai telefonat tu alaltăieri să spui că ești bolnavă... și cînd te rog să telefonezi și pentru mine, nu vrei și zici că...

In prima clipă prietena mea a rămas uluită. Cînd și-a recăpătat graiul a ordonat Sandei să treacă în camera ei și să-și pregătească ghiozdanul pentru a doua zi.

Era atît de validă și de stingherită cînd mi-am luat rămas bun încît am plecat în grabă.

Pe drum, îmi spuneam că un bun mijloc de educație este exemplul, exemplul personal.

Anca LIVESCU

SFATURI MODA COSMETICA GOSPODĂRIE

PORTRETE ÎN APĂ TARE

Paratrasnetul

Vorbește prietenul meu Năică, un vajnic adversar al burlăciei :

„Ai constatat, dragul meu, că proporția de oameni calmi, bine crescuți și politicoși este considerabil mai mare printre bărbații însurați decît printre celibatari ?... Nu ? Și totuși așa e ! Am verificat asta prin propria mea experiență și studiind cazurile citorva cunoscuți...

Meritul este al paratrăsnetului... Cum, nu știi ? Stai că-ți explic.

Paratrăsnetele se împart în două mari categorii : cele de metal, care se instalează pe acoperișul caselor și cele din carne și oase, care se iau cu cununie. Paratrăsnetele din aceasta a doua categorie sînt cunoscute și sub numele mai popular de soții.

Este un fapt dovedit că nevestele sînt bune conducătoare de electricitate (este vorba, în speță, de electricitatea născută de pe urma descărcărilor nervoase ale soților lor). În ce mă privește, am alcătuit un adevărat „mod de întrebuințare" al paratrăsnetelor care se achiziționează prin simpla îndeplinire a unor formalități la oficiile de stare civilă a sfaturilor populare...

Nu, nu te speria ! N-am de gînd să-ți dau acum decît un foarte scurt extras ..

Să presupunem, de exemplu, că ai toate motivele să crezi că sfîrșitul trimestrului nu va sosi singur, ci întovărășit de o substanțială primă : ai întîrziat mai puțin decît în trimestrul trecut, ai ris peste normă la anecdotele șefului, ai făcut publicitate în jurul activității tale etc., etc.

Dar iată că sfîrșitul trimestrului vine și prima nu. Evident, la început ești tentat să faci gălăgie, împărtășind celor din jur ferma ta opinie că șeful de serviciu nu-și cunoaște oamenii, că pe unii îi persecută (de ce oare ?), iar pe alții îi favorizează (oare de ce ?). Dar, după o chibzuială ceva mai matură, ajungi la concluzia că s-ar putea ca șeful să afle părerile tale și, mai ales, ca ele să nu-i placă.

Atunci e momentul să-ți amintești de existența paratrăsnetului care te așteaptă acasă. Gîndul la el te liniștește instantaneu. Astfel încît, dacă un coleg, căruia îi pare bine că are de ce să-i pară rău pentru tine, te întreabă, compătimitor :

— Cum se poate ? Nu ți-a dat primă ?

Tu îi răspunzi, pe tonul cel mai detașat cu putință :

— Dar ce importanță are asta ? Pe mine, dragul meu, problemele bănești mă lasă rece !

Și, cu o justificată mîndrie, auzi în urma ta corul șoptit și admirativ al colegilor, care aduc cuvenitele elogii lipsei tale de meschine preocupări materiale.

În schimb, odată ajuns acasă, îți dai drumul. Tema principală o constituie nesăbuitele cheltuieli ale soției : în urmă cu trei zile, ea a cumpărat o chiflă în plus, care a rămas neutilizată, grevînd bugetul familiar cu 25 (douăzeci și cinci) de bani. O elementară socoteală arată că, repetîndu-se de numai o mie de ori, o asemenea risipă duce la irosirea a 250 lei.

Pe tema asta poți broda numeroase variații. Astfel, dezvoltă de pildă teza că soția ar trebui să renunțe, odată pentru totdeauna, la părerea — complet neștiințifică — că banii pică din cer. De asemenea, îți exprimi speranța să nu-și închipuie că tu ai făcut un abonament la primă. Căci dacă își închipuie, se înșeală.

Toate astea, e recomandabil să le spui răstit — așa cum ți-ar fi plăcut să vorbești cu șeful — sau țipînd — așa cum ai fi vrut să discuți cu colegii care au căpătat prime. Din cînd în cînd, e indicat să te miri de ce soția ta nu găsește de cuviință să-ți răspundă, avînd însă grijă ca, ori de cîte ori deschide gura, să o rogi insistent să nu te întrerupă. Dacă în cele din urmă ea izbucnește în plîns, declari că în condițiile acestea nu se poate sta omenește de vorbă și pleci, după ce bineînțeles ai trîntit ușa.

Cele de mai sus nu constituie evident decît o schemă generală. Utilizările paratrăsnetului conjugal sînt extrem de numeroase și variate. Principiul pe baza căruia funcționează el, este însă unic : soția e întotdeauna de vină. Dacă ai pierdut la table sau n-ai cîștigat la Loto, dacă a fost prea frig în excursie sau prea cald la ședință, dacă a mîncat bătaie „Progresul" sau a ieșit învingător „Rapidul", răspunderea o poartă jumătatea ta legală. Și nu uita de învățătura mitologiei : față de străini — calmul olimpian, față de soție — fulgerele lui Jupiter.

Ascultă-mă pe mine, dragul meu : e mare lucru să fii bărbat însurat !"

Nicolae MINEI

Întreținerea ciorapilor bărbătești

În timpul purtării ciorapilor are loc pătrunderea, în ochiurile de tricotat, a particulelor de praf, care împiedică o bună aerisire a piciorului, problemă foarte importantă pentru ca cel care-i poartă să se simtă bine. Trebuie menționat și faptul că durata de purtare a ciorapilor — între două spălări — este influențată și determinată și de tipul încălțămintei care se poartă. Astfel încălțămintea închisă impune o micșorare a duratei de purtare, pe cînd o încălțăminte decupată (sandale, pantofi-sandale, pantofi împletiți), permite o mărire a acesteia, deoarece în acest caz aerisirea este înlesnită, pe cînd în primul caz ea este mult împiedicată. În legătură cu durata de purtare — între două spălări — trebuie știut că prelungirea ei, în special în cazul unui grad de transpirație mare, micșorează durabilitatea la purtare a ciorapilor. Toate acestea ne arată că durata de purtare a ciorapilor de bumbac nu poate depăși două zile. În ceea ce privește ciorapii bărbătești tricotați din fire sintetice supraelastice, indiferent dacă cel ce-i poartă transpiră sau nu, durata de purtare va fi de maximum o zi, după care trebuie spălați în apă călduță săpunită. Trebuie menționat că spălarea acestora cît mai des, pe lîngă faptul că îi menține într-o stare de igienă bună, contribuie în același timp la menținerea rezistenței la purtare. O metodă practică de a pune ciorapii la uscat, indiferent de natura firelor, este de a-i atîrna cu vîrful în sus. Foarte important este însă să nu reluăm la purtare un ciorap găurit, căci astfel nu facem decît să îngreunăm operația ulterioară de țesere.

Călcarea sacoului

Sacourile de vară — în special cele din material ușor (in, bumbac) — necesită a fi călcate mai des. Acest lucru se poate face și în casă, în care caz sînt necesare anumite ustensile și anume : pernițe pentru umeri, minecar și o pernă mare pentru piept, care pot fi ușor confecționate de orice gospodină.

Haina se calcă punînd pe material o cîrpă umedă bine stoarsă, iar în cazul țesăturilor de culoare închisă se va pune cîrpa în două. Acest lucru este necesar pentru a se evita formarea luciului. Înainte de a începe călcatul se va face o curățire minuțioasă de praf și pete. Călcatul se va face cu un fier bine încălzit. Aceasta deoarece pe lîngă acțiunea de presare a fierului se realizează și o aburire, care recondiționează elasticitatea țesăturilor. Se calcă începînd de la partea superioară a pieptului, după ce în prealabil am aranjat sub el perna și călcîndu-se de jur împrejur pînă la talie, apoi de la talie în jos, tot pe pernă. Reverul se va călca desfăcut. După aceea se calcă mînecile. Cutele de la mînecă cît și umărul, se calcă pe pernă mică. Durata călcatului este în funcție de material ; în mod curent, acesta se face pînă cînd cîrpa rămîne uscată.

ROCHII DE VARĂ

1. — Rochie din material în dungi, lucrată toată pe lat în afară de guler și de garnitură ; cele două benzi pe fustă au cîte o fundă. Fusta încrețită.

2. — Din material uni (sau un material pe nuanțe închise) această rochie are o garnitură albă, care mărginește fusta și urcă pe corsaj continuînd cu bretele.

3. — Ca și precedenta, această rochie se poate confecționa din material imprimat sau uni. În spate este dreaptă, cu o cusătură pe mijloc și o cută mică.

4. — Rochie din material imprimat cu sens. Toată rochia este lucrată pe lung și are o garnitură la guler și fustă din material uni din culoarea imprimeului.

5. — Rochie ușoară, foarte puțin decoltată. Fustă din cute mici una după alta.

Desene de Beatrice BOBOCEA

VACANȚA LA MUNTE

Pentru serile răcoroase, modelele nr. 1 și 2 ne oferă două genuri diferite, ambele practice și moderne. Vindiacul, cu platcă lungă, se încheie cu fermoar în față. Jacheta din lînă groasă este completată de un scampolo cu aceeași lucrătură, însă cu un fir mai subțire.

Recomandăm două genuri de îmbrăcăminte pentru micile plimbări și excursii (modelele nr. 3 și 5). Bluză din tricot imprimat cu un pantalon pescar. Bluzon cu șort ; dedesubt se poartă un scampolo ușor.

Fustă cu pieptar (model nr. 4) din doc, cu garnitura de tighele și nituri de metal, se poartă cu bluze și scampolouri vesel colorate.

Desene de Raia SOLOMONICA

ALARMĂ ÎN TORIDA

Adaptare după romanul

„Secretul inginerului Mușat"

de Crișan Făgerașu

Desene de Beca RIND

72 *Mușat rise amar.*

— E adevărat că am avut cîteva convorbiri cu el, la vilă. Dar te bănuiam dinainte. În țara asta am învățat să fiu bănuitor. Tunel săpat sub nasul poliției ? Cînd acolo s au tras gloanțe, au fost lupte pe stradă ! Evadare cu ajutorul cordoanelor polițienești? Haida de ! Pariez că Rockepont l-a instruit pe prefectul poliției cum să se lase păcălit. Și pe urmă misterioasa dumitale organizație „revoluționară"... toată ziua cuvinte despre dialectică și Marx tocmai în vila lui Rockepont... și curiozitatea, bine camuflată, în legătură cu invenția...

— Totuși mi-ai destăinuit multe lucruri !

— Aveam nevoie să-i țin liniștiți pe stăpînii tăi pînă încropesc un plan de fugă. Dar fii liniștit : tot ce ți-am spus sînt generalități bune pentru un articol de popularizare. De la teoria generală a fisiunii la bomba atomică a fost un drum lung ..

— Ce folos de atîta deșteptăciune, ripostă Cristea, cînd acum, în loc să faci avere alături de noi, fugi în întîmpinarea morții.

— Există lucruri pe care tu nu poți să le înțelegi. Tu ești un trădător de țară.

— Sînt și trădătorii buni la ceva. Fă-ți trădătorul acela, n-ai în știut cum să fugi acum.

— El nu e trădător, zise cu admirație Mușat El este... el este... Nu-ți dai seama ? Voi ați inventat povestea unei forțe care nu e nici a lui Textinghouse nici a lui Wessemer : o forță curată, puternică, singura în care un om ca mine poate să aibă încredere. Voi socoteați că forța aceea e o născocire a voastră și de aceea ați pierdut. Căci forța aceea există !

— Alo, unu, sînt la spatele tău ! răsună o voce.

73 *— Așa !*

Vocea terminase de dat indicațiile.

Nu fără emoție, Mușat izbuti să asigure aterizarea helicopterului.

După cinci minute, cetățeanul convertibil ateriza alături, pe ușă pătrunse Bill, americanul blond cu mustața pe oală, cel care l îmbrățișase pe Mușat la plecarea din vilă.

74 *V ați instalat bine ? întrebă el, pe tonul amabil al unei gazde Trifan, nu te încurcă cumva nodurile ? Te au legat prost cu curele, sîrmă și țiței de stolă ; am uitat să te spun că în lădița din fund se găsea trîngbe berechet.*

Bill se întoarse spre Mușat.

— Din clipă în clipă s ar putea să ne cheme „comitetul revoluționar" — adică Rockepont sau Allens, șeful rețelei sale. Trebuie să trecem granița !

— Dar în alte țări n au oameni lor ?

— Au — dar în republicile continentului de sud e o mișcare de masă contra lor.

— De unde să știu că nu ești agentul lui Orsini ?

Întrebarea răsunase dur. Bill nu se supără.

— Te-am prevenit că Trifan, așa zisul Cristea, e agentul lui Rockepont, te am instruit pe furiș cum să conduci convertibilul ți am dat o armă...

— Toate acestea puteai să le faci și în interesul acelui Orsini de care mi ai povestit...

Ochii lui Bill scînteiară.

— Ai dreptate. E un risc. Uite, dacă vrei, leagă mă.

Vorbeau iute, scurt, îndurerați știind că în acest timp helicopterul stă pe loc.

— Care ți e planul ? întrebă Mușat.

(Va urma)

Tiparul practic

JACHETĂ DIN PÎNZĂ

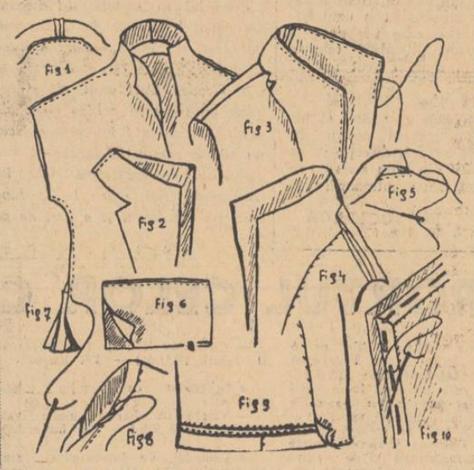

Iată o jachetă care poate fi folosită în zilele mai răcoroase de vară. Aceasta se confecționează din pînză. Pentru realizarea ei vă trebuie 2 m. material.

Măriți schema de față, al cărei fiecare patrat reprezintă 10 cm., decupați tiparul, așezați-l pe material și tăiați, avînd grijă să lăsați cîte 1 cm. de jur împrejur pentru cusături.

Prindeți părțile de sub braț și umeri, coaseți gulerul și prindeți-l de răscroială (fig. 1). Executați apoi cei doi bizeți (partea cu care dublați piepții (fig. 2). Montați-i apoi la jachetă, parte peste parte (fig. 3). Întoarceți pe partea cealaltă și apoi surfilați la fel ca în desenul nostru (fig. 4 și 5). Faceți o cusătură la partea de jos a buzunarului (fig. 6).

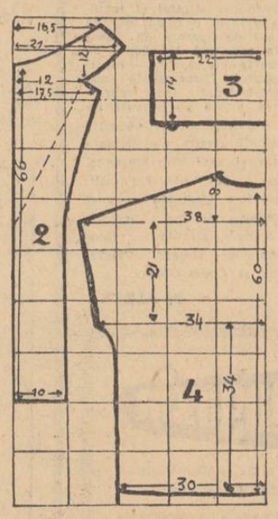

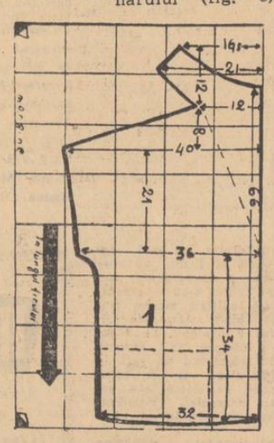

După ce ați făcut această operație, introduceți partea laterală a buzunarului la partea de jos a cusăturii de sub braț și coaseți-le împreună (fig. 7). Puneți un bie la mînecă (fig. 8). Faceți tivul jachetei aplicîndu-i un extrafort (fig. 9). Buzunarul se întoarce, prinzîndu-se odată cu tivul. Garnitura pe care o veți aplica pe margine (ca în clișeul nostru) va trebui să fie în contrast cu materialul din care este făcută ; o veți prinde ca în desenul nostru (fig. 10).

ROCHII DE SEARĂ

1. Combinație de dantelă și duchesse. Acest model simplu prin linia lui este modern în acest sezon. Talia joasă și necambrată iar linia fustei în formă de clopot dau originalitate rochiei.

2. Rochie cu o cupă deosebită a corsajului de bie, cu mineca kimono și două falduri spre umăr și alte două mai puțin profunde sub sîn. Fusta amplă cu godeuri strînsă în talie într-un cordon lat.

3. Model pentru seară cu corsaj simplu și fusta amplă prin faldurile din talie. Prin corseleta lată și fronsată este intercalată o eșarfă cu franjuri din același material căptușit cu o culoare asortată.

4. O elegantă rochie cu decolteu mare iar pe fusta colantă, o fustanelă cu o formă originală ce pornește din pensele rochiei avînd lărgime pe șolduri.

5. Această rochie îmbracă bine orice siluetă. Bogăția de falduri de pe fustă și corsaj mărește eleganța rochiei care se poartă cu o bijuterie în talie.

Desene de Ludmila OGRINJEANU

GHIDUL GOSPODINEI

GULIILE

Nici un fel de legumă nu trebuie ocolită în timpul verii. Cu cît întrebuințăm mai multe și mai diferite, meniul nostru va fi mai bogat în vitamine și mai variat. Pentru aceasta vă prezentăm cîteva rețete.

GULII CU SMÎNTÎNĂ

Cantități pentru 6 persoane : 3 gulii mari, 15 g. sare, 100 g. unt sau untdelemn, 125 g. făină, o cană zeamă de carne sau lapte și două căni de smîntînă. Luăm guliile, le curățăm de coajă și le tăiem felii subțiri pe care le fierbem în apă cu sare 15 minute. Între timp facem un sos alb din grăsime, făină, lapte sau zeamă de carne. După ce a fiert acest sos, cam tot 15 minute, strecurăm guliile, le introducem în sos și peste el turnăm smîntîna, cu care nu trebuie să mai dea decît cîteva clocote.

SUFLE DE GULII

Cantități pentru 6 persoane : 600 g. gulii, 20 g. sare. Pentru sos : 100 g. grăsime, 100 g. făină, 3 căni cu lapte, 50 g. parmezan, 2 ouă, piper și puțin pesmet. După ce am fiert guliile în apă cu sare le dăm prin sită. Deoparte facem un sos alb din cantitățile de mai sus, la care adăugăm cele 2 gălbenușuri de ou, în momentul cînd s-a răcit. În acest sos mai punem și piureul de gulii, sare și piper după gust, plus albușurile bătute spumă. Ungem cu puțină grăsime și tapetăm cu pesmet un vas rezistent la foc, turnăm această compoziție în el și pe deasupra presărăm parmezan ras. O lăsăm în cuptor pînă se rumenește.

GULII UMPLUTE CU MAZĂRE

Curățim gulii mai mici de coajă, le scobim de miez, avînd grijă să nu rupem pereții exteriori. Mazărea, o curățim și o punem pe foc cu puțină apă, sare, zahăr și mărar tocat mărunt. Cînd mazărea este moale și complet scăzută, luăm guliile, care în prealabil le-am opărit și le umplem cu soteul de mazăre. Le așezăm apoi într-o cratiță, deasupra turnăm un sos alb făcut cu mai multă smîntînă și dacă dorim putem să punem și puțin parmezan ras. Le băgăm la cuptor și le lăsăm atît pînă se moaie îndeajuns guliile.

GULII UMPLUTE CU CARNE

Curățim gulii mai tinere de coajă, le scobim de miez și le umplem cu tocătură de miel, sare și piper. Le așezăm într-o cratiță una lîngă alta și le acoperim cu zeamă de carne sau cu apă. Deasupra punem pătrunjel tocat, sare și puțin piper. Separat facem un rîntaș dintr-o lingură de grăsime și puțină făină, un vîrf de linguriță de zahăr pe care îl stingem cu apă sau zeamă de carne. Adăugăm acest sos peste gulii, le punem la cuptor să se rumenească puțin. Înainte de a le servi punem 2-3 linguri de smîntînă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

— Suflu de gulii ; musaca de dovlecei ; fructe.

— Supă de fasole verde, chifteluțe cu mărar ; prăjitură cu vișine.

— Conopidă cu unt ; pilaf de dovlecei ; clătite cu brînză de vaci.

— Budincă de cartofi noi cu brînză ; șnițel de miel-salată ; fructe.

— Salată orientală ; tocană de berbec cu verdeață, pandișpan.

— Suflu de mazăre ; sarmale din varză dulce ; compot de cireșe.

— Gulii cu smîntînă ; rostbif cu salată de castraveți ; tartă cu fructe.

CURIERUL NOSTRU

MARIA IONESCU — București (str. Maior Gh. Popescu 12, raion 23 August) : Am reținut din scrisoarea dv următoarele : „Posed revista „Magazin" de la nr. 1. Cum sînt o persoană mai în vîrstă nu țin să am colecție (deși de-abia aștept simbăta factorul și aș vrea să o cedez unor persoane tinere. Așa încît v-aș ruga să-mi dați adresa mea în revistă". Zis și făcut !

ION MIHULIN — București : Poezia „Umbrelușa" se remarcă prin sensibilitate, prin folosirea corectă a regulilor versificației, deși se întîlnesc încă o seamă de stîngăcii în redactarea ei. Asemenea producții — și sîntem siguri că dv. puteți scrie și mai bine — vă sfătuim să le trimiteți publicațiilor pentru copii. Pe noi ne-ați obișnuit cu epigramele bune. N-ar fi rău să ne mai trimiteți și altele.

TATIANA ALEXANDRESCU — Radina (raionul Tg. Ocna) : La cele ce ne scrieți vă informăm că Institutului de care vă interesați îi puteți scrie pe adresa : str. Dionisie Lupu 37, raionul 1 Mai, București.

N. BALTASIU — Sibiu : Articolele dv. nu încearcă să analizeze faptele ce le prezentați ci doar să le enumere. Din acest punct de vedere ele își pierd din importanță. Articolele capătă aspectul unor seci rapoarte de activitate. Încercați să scrieți deci mai concentrat și mai analitic materialele evitînd tot ceea ce este de prisos.

E. MANUS — Iași : Ați constatat — probabil — că nu publicăm decît rar de tot poezii literare. Ne permitem să vă facem însă observația că versurile ce le scrieți sînt cam reci, lipsite de cele mai multe ori de imagini poetice, sînt un fel de comentarii aride. După cîte știm, puteți face ce această manieră să fie înlăturată și să scrieți poezii mai vibrante, mai... poetice.

ERNEST CARP — Iași : Din cele patru, numai următoarea ni s-a părut mai reușită. Unuia care dorește să fie mare șahist :

— Pînă cînd n-o să-nvăț șah, / A spus Vlad, eu n am să mor ! / I-a răspuns un altul : — Ah ! / Tu vei fi nemuritor...

MARGARETA IONESCU — Ploești. — Pentru prepararea laptelui lichid din lapte praf citiți cu atenție instrucțiunile. Pe lîngă cele învățate din instrucțiuni mai adăugați experiența obținută din practică. În acest caz, veți găsi un lapte pe placul copilului și al dv., bineînțeles.

GH. N. DUMITRESCU — Bistrița: Vă mulțumim că ne-ați scris și ne exprimăm părerea de rău că nu am putut să vă fim de ajutor.

ION CIRSTOIU — Craiova : Va trebui să vă adresați prin scris Studioului cinematografic de la Buftea întrucît condițiile cerute nu sînt mereu aceleași.

ION DUMITRU — Turnu Severin : Citindu-vă poeziile, vă putem spune că ar fi bine dacă ați persevera pe această cale. În special poezia „Către zori de ziuă" are multă sensibilitate dar și multe stîngăcii ce pot fi eliminate. Bănuim că sînteți participant al cercului literar din localitate. Dacă presupunerea noastră este adevărată, atunci căutați să vă prezentați lucrările și cereți ca ele să fie discutate fără menajamente. Veți avea mult de cîștigat.

PETRU SIMION — Arad (str. Puskin 6) scrie redacției că dorește să vîndă colecția revistei „Magazin" pe anii 1959 și 1960. Doritorii i se pot adresa.

I. IACOB — Oradea : E simplu : Solițiilor de muzică ușoară pentru care purtați o vie simpatie, scrieți-le pe adresa Teatrului satiric-muzical „C. Tănase" din București, Calea Victoriei 33.

meridiane

O sută de mii de cetățeni japonezi au asediat, la 3 iunie, palatul Parlamentului din Tokio, spre a împiedica votarea legilor antidemocratice. Sub presiunea maselor, examinarea legilor reacționare de către Parlament a fost amînată.

In fotografie : Aspect din cursul demonstrației. Poliția procedează la arestări.

Un oraș în două continente

OAMENII (II)

Dacă te plimbi seara prin centru, pe Cumhuryet Cadessi sau pe Istiqlal, reclamele de neon sînt dominate de bănci și agenții de voiaj Nicăieri nu am văzut o asemenea publicitate pentru lumea finanțelor și cea a călătorilor. Ai zice că turcii sînt un popor plin de bani și suferind de un incurabil „spleen" al tărmurilor îndepărtate, pe care nu-l poate vindeca decît terapeutica oferită de KLM, Swissair, T W A. etc.

În realitate aceste reclame privesc un număr infim de turci — mari latifundiari sau profitori de pe urma furniturilor militare legate de „ajutorul" american — precum și un mare număr de străini printre care domină de departe americanii Trebuie reținut că în Istanbul, important centru internațional de tranzit, americanii preferă să circule mai puțin, și de preferință îmbrăcați civil, ceea ce însă nu reduce cu nimic numărul lor — considerabil — pe întreaga țară.

Cu toate că trăiesc într-un port de tranzit internațional, locuitorii Istanbulului manifestă o atitudine de ospitalitate față de străini și — trebuie spus — în special față de cei ce vin din țările balcanice. Multă lume a învățat la Istanbul cîteva cuvinte englezești : șoferi, personalul hotelurilor, chelneri, personalul barurilor și muzeelor ș.a.m.d. Dacă ești cunoscut ca romîn însă, vei constata la cea mai mare parte — de exemplu a personalului din hoteluri sau restaurante — un plus de căldură peste politețea profesională. Iar dacă vorbești cu un american, chelnerul sau portarul hotelului îți va arunca priviri semnificative ca și cum această comportare amicală ar fi și ea o formă de reținere față de prea numeroșii oaspeți care au părăsit Florida pentru Floryia (plajă celebră la malul Bosforului).

Am asistat la o întîlnire sportivă într-o sală cu peste patru mii de spectatori. La apariția echipei R.P.R. a fost un vacarm de ovații ca și cum ne-am fi aflat acasă, în sala Floreasca. Am făcut într-o duminică o plimbare în pădurea Bentler — loc de excursie pentru oamenii din Istanbul. În excursie, ca și în oraș, turcii sînt sobri — în total contrast cu grecii sau italienii — și petrecerea lor e învăluită într-o ușoară aromă de monotonie și melancolie. Copiii aleargă, bărbații — aproape indiferent de vîrstă — joacă fotbal, femeile gospodăresc, foarte mulți oameni în vîrstă sar coarda. Ici colo sînt instalate jocuri de noroc, vînzătorii de gumă de mestecat și de semințe își fac o concurență gălăgioasă, iar la cișmeaua cu apă excelentă și rece ca gheața excursioniștii fac coadă.

În acest loc m-am oprit oarecum surprins pe o mică movilă, în fața unui cerc de bărbați, care cîntau. Erau oameni simpli după îmbrăcăminte; cîntau o muzică specifică, tînguitoare și puțin melodioasă ritmînd cu palmele și cu mișcările trunchiului; în fața fiecăruia era o hîrtie de ziar cu cîteva măsline, o scrumbie, o bucată de pîine și cîte un pahar. Observînd că-i privesc, cîțiva au început să-mi vorbească în turcește făcîndu-mi semn să intru în cercul lor și începînd chiar un nou cîntec — pesemne foarte răspîndit — pentru ca să mă îmbie. Le-am făcut semn la rîndul meu că nu sînt turc.

— American ? — m-a întrebat într-o engleză aproximativă unul cu cravata și gulerul cămășii desfăcute.

— Nu — am făcut semn din cap.

— Francez ?

— Nu.

Unul dintre cîntăreți, dolofan și cu o ciudată mustață subțire care nu mergea paralel cu buzele, mă scrută îndelung și orientîndu-se se vede după un anumit colorit al feței, azvîrli triumfător :

— Italian !

— Nu — îl dezamăgii eu.

Convivii renunțară să mai ghicească și mă îmboldiră să mărturisesc singur de pe ce meleaguri vin.

— Romania — le spusei eu. Romania !

— Romania ! — exclamă bucuros cel cu cravata desfăcută.

— Brăila, Galați, Kestenge — făcu paradă de erudiție un altul care navigase poate prin apele noastre.

Iar cel cu mustață se ridică, îmi întinse cu cea mai firească lipsă de preocupare pentru recomandările igienei propriul lui pahar plin cu rachiu — deși Coranul interzice băuturile alcoolice — și începu, urmat îndată de toți ceilalți, un cîntec ceva mai puțin tînguitor despre care am aflat ulterior că se intonează în cinstea unor oaspeți iubiți.

M-a emoționat căldura plină de spontaneitate și prietenia reală arătată de acești necunoscuți locuitori de pe însoritul țărm al Bosforului față de țara noastră. Și am simțit o dată mai mult că Marea Neagră e mai aproape de inima oamenilor simpli din Turcia decît Atlanticul de Nord, la malul căruia, în mod cu totul absurd, s-au văzut transbordați ca rezultat al politicii de subjugare față de S.U.A., dusă de guvernul Menderes.

Spre cinstea locuitorilor Instanbulului, trebuie spus că oamenii de rînd nu manifestă nici cea mai mică rezervă față de populația greacă a orașului. După unele informații în Istanbul locuiesc circa 130.000 de greci. Se știe că Menderes a născocit bande de huligani cu ajutorul cărora a dezlănțuit un pogrom antigrec. Populația turcă a Istanbulului a dezaprobat însă aceste acte de barbarie și s-a dovedit cu totul neabordabilă la încercările foștilor guvernanți ai țării de a stîrni în masă un curent șovin antigrec.

Înșiși grecii cu care am stat de vorbă au recunoscut că populația turcă a orașului manifestă față de ei o atitudine prietenească ireproșabilă.

În altă ordine de idei, vorbind despre oameni, voi adăuga impresia excelentă pe care o face comportarea cetățenească a populației : oamenii sînt disciplinați, stau la rînd în stațiile de autobuz, nu aruncă bilete de tramvai, mucuri de țigări sau alte gunoaie pe străzile mult mai curate decît te poți aștepta. În două săptămîni n-am putut vedea un singur scandal sau o încăierare și n-am văzut oameni amețiți de alcool.

Viața culturală

Cinematografele din Istanbul prezintă un număr surprinzător de mare de filme turcești. Ca și în India, și aici producția relativ mare de filme autohtone este în parte urmarea faptului că o bună parte din populația țării nu știe carte și de aceea nu poate fi adusă în cinematografe la filmele străine, traduse.

Aceasta nu înseamnă cîtuși de puțin că Hollywoodul nu ar pompa în Turcia zeci de filme, printre care se pot găsi pelicule de proslăvire a agresiunii americane în Coreea, de elogiere a spionilor CIA, răsuflătare aventuri din Far-West, nesfîrșitele siropuri amoroase dintre fata săracă și fiul businessmanului (sau invers). Nu de puține ori filmele americane sînt dublate în limba turcă, evitîndu-se astfel dezavantajele titrării.

Din păcate atentatul la conștiința și gustul spectatorilor se execută în ce privește cinematografia nu numai prin importul filmelor, ci și prin importul șabloanelor americane. Călătorul străin care vizionează cîteva pelicule turcești poate constata cu plăcere, nu de puține ori, frumusețea imaginilor, talentul unora dintre interpreții autohtoni, originalitatea și forța sugestivă a muzicii, calitatea montajului și a sonorizării. Totodată el va constata însă cu mîhnire, și adeseori chiar cu stupoare, absența oricăror particularități naționale într-o producție cinematografică relativ largă, cum e cea turcă. În toate cele cinci sau șase pelicule turcești pe care am avut prilejul să le vizionez, locul principal este ocupat de stereotipele devenite exasperante ale cinematografiei de duzină a Hollywoodului. N-am văzut în aceste filme un singur om care muncește, un singur țăran. Problemele și aspirațiile oamenilor muncii sînt cu totul exilate din aria de preocupări a scenariștilor turci. În toate filmele există bande de gangsteri care se concurează și trag cu pistolul în proporții insuportabile — bineînțeles cu o precizie pe care ar invidia-o și campionul olimpic Petrescu —, au loc urmăriri nocturne cu mașinile prin ulițele abrupte și înguste ale Istanbulului, uperturile eroilor simpatici troznesc în maxilarele celor antipatici care sînt proiectați dintr-un pumn la distanțe considerabile căzînd knock-out în pozițiile cele mai neașteptate, iar toate acestea se întîmplă spre groaza sau satisfacția ostentativă a eroinei care-și petrece jumătate din timp asistînd în toalete supradecoltate la răfuielile dintre cele două bande, iar cealaltă jumătate scăldîndu-se sau făcînd dușuri. Singurul element specific turcesc al filmului este în mod invariabil o secvență într-un cabaret unde o fată mai mult sau mai puțin tînără interpretează cu mai mult sau mai puțin talent celebrul dans al pîntecului.

În aceste condiții și în legătura cu nivelul de trai, nu este de mirare că deși Istanbulul are neobișnuit de puține cinematografe, acestea funcționează de obicei cu mult sub capacitatea lor.

Poporul turc este înzestrat cu o sensibilitate artistică pronunțată și originală. Dovadă sînt admirabilele creații populare de artă aplicată — covoare, arabescuri — sau dansurile. Din păcate, arta așa-zisă cultă se situează în bună măsura pe o poziție de izolare și dispreț aristocratic față de creația populară, imitînd în multe cazuri cele mai nefericite modele ale decadentismului care se manifestă în arta americană.

La Istanbul, așa cum am mai arătat, se citește în general puțin. Chioșcurile sînt încărcate cu reviste ilustrate gen „parizian" realizate însă în condiții grafice de calitate cu totul inferioară. Revista americană „Time" se traduce regulat în turcește. Cărți nu se pot cumpăra decît în cartierul librăriilor, ceea ce e cu totul nepractic și incomod, amatorul de literatură fiind silit să se deplaseze în jurul arterei Ankara Cadessi unde sînt concentrate librăriile orașului. Excepție fac două sau trei librării cu tipărituri străine, aflate în centru, și care vînd la prețuri fabuloase.

Vizita mea la Istanbul a coincis cu „Festivalul artei turcești" care — după cîte se pare — se ține anual în cursul lunii mai. În cadrul acestui festival a fost deschisă și o expoziție de artă plastică în Galeriile de artă. Localul acestor Galerii de artă se află în spatele Hotelului Hilton, construit și folosit de americani. Hotelul Hilton, așezat într-o poziție excepțională, e o masă de beton și cristal, dar localul Galeriilor de artă e o baracă verzuie în care înviri de-a dreptul din stradă. Pînzele expuse fac o impresie deplorabilă. Din pricina unor interdicții religioase, plastica turcă nu are o tradiție prea veche. Secole întregi geamiile au fost împodobite exclusiv cu arabescuri și cu citate din Coran, caligrafiate cu slove de bronz pe un fond verde. Datorită aceleiași pricini, picturile murale din bisericile bizantine, avînd o mare valoare pentru istoria artelor, au fost acoperite odată cu transformarea acestor biserici în moschei. Coranul nu îngăduie reprodücerea chipului omenesc. Probabil că aici își are izvorul faptul ciudat că un oraș de proporțiile Istanbulului nu are în piețele publice o singură statuie reprezentînd un om. Există în schimb numeroase și admirabile sculpturi de animale. Iată deci o serie de împrejurări care ar fi făcut necesar un efort și mai stăruitor pentru dezvoltarea unei arte plastice întemeiate pe cele mai valoroase tradiții ale plasticii universale, cu un puternic caracter național inspirat din specificul sensibilității artistice a acestui popor înzestrat. Din păcate însă, trebuie spus că exponatele Galeriei de artă erau cu totul la înălțimea localului. Judecînd după această expoziție, în Turcia pare a face ravagii abstracționismul și mania monocromiei. Pînze de mărimi diferite, de la batistă pînă la cearceaf, de obicei neînrămate, cu colțurile răsucite, înfățișează tot soiul de pete, unghiuri, cerculețe, puncte, linii și mîzgăliturî în nuanțe de cărămiziu, plumburiu, portocaliu, verde, albastru etc., repetate pînă la exasperare. Impresia generală e lamentabilă ; singurul aspect reconfortant este refuzul categoric al cetățenilor Istanbulului de a vizita această expoziție pe lîngă care am avut prilejul să trec în repetate rînduri și care era totdeauna goală.

Viața muzicală și teatrală suferă din cauza lipsei unei baze materiale. Opera care se construiește în piața Taksim, din 1955, e departe de a fi gata — de altfel lucrările au fost sistate. Actualul local e cu totul impropriu, ceva în genul cinematografului Victoria din București. Localul noului teatru, construit alături de noua primărie, pe bulevardul Ataturk, este asemănător celui în care funcționează Galeriile de artă. În schimb ghidurile indică adresele a 38 de cabarete, muzichalluri și baruri — în afara celor nerecomandate străinilor și care sînt probabil în număr mult mai mare. Unele dintre acestea sînt instalate în localuri spațioase și uneori chiar elegante, Istanbulul nu are însă o sală bună de concerte, orchestra din Michigan care a concertat acolo înainte de a veni la București a fost nevoită să se producă într-o sală de sport, construită — cum e și firesc — în disprețul tuturor cerințelor acusticii și pe sub plafonul căreia zboară porumbeii.

În mai un grup de balerini ai Teatrului Mare din Moscova a dat o serie de recitaluri în Istanbul și alte orașe. Cinematograful Atlas — cea mai prezentabilă sală a orașului — a fost neîncăpător seară de seară, iar entuziasmul publicului atît de mare încît nici ziarele cele mai reacționare n-au putut să nu recunoască uriașul succes al solilor artei sovietice. În aceeași perioadă au fost prezentate și cîteva filme sovietice : „Romeo și Julietta" — pentru public, iar „Zboară cocorii" și „Balada soldatului" pentru un cerc limitat de spectatori. Era în zilele catapultării comandantului Shepard cu o rachetă balistică și un ziar din Istanbul scria : „Ca și cosmonauții, regizorii sovietici sînt cu mult mai sus decît cei americani sau chiar europeni".

Cele ce se petrec azi în Turcia arată că participarea la blocul militar occidental condus de S.U.A. reprezintă o mare povară și o stavilă care împiedică înlăturarea numeroaselor greutăți ce apasă asupra vieții poporului turc; că S.U.A. au pătruns în toate pozițiile-cheie ale țării, dar n-au pătruns în inima oamenilor simpli care năzuiesc spre pace, spre o viață mai bună, spre prietenie cu popoarele din Balcani.

C. PAVEL

O „rezervație" nazistă

Schleswig-Holstein — rai pentru hitleriști și bază a N. A. T. O.

Nu este o simplă întîmplare că în mai toate recentele acțiuni judiciare împotriva unor mari criminali de război hitleriști, prinși de abia în vremea din urmă, se vorbește despre landul Schleswig-Holstein ca adăpost sau ascunzătoare a acestora. În apropierea orașului Kiel, capitala acestui land situat în nordestul Germaniei occidentale, s-a ascuns timp de cîțiva ani și Adolf Eichmann, ucigașul a șase milioane de oameni. În Schleswig-Holstein a trăit și a praticat pînă de curînd, nestingherit, medicina, faimosul criminal nazist, asasinul a 100.000 de așa-zîși „bolnavi-incurabili", prof. dr. Werner Heyde, camuflat sub numele de dr. Sawade, iar colegul său întru crime, prof. dr. Catel a condus pînă mai ieri, chiar fără a-și schimba numele, clinica de pediatrie a Universității din Kiel. Tot aici a funcționat pînă recent ca medic doctorița Herta Oberheuser, supranumită și „bestia de la Ravensbrück", medic șef al acestui lagăr nazist de exterminare. Împrejurările legate de anchetele împotriva acestor criminali de război ca și altele, legate de fapte similare, au atras atenția opiniei publice vest-germane și mondiale asupra acestui land care a devenit o adevărată „rezervație" nazistă.

Cine conduce Schleswig Holstein-ul

E drept că în întreaga Germanie occidentală acoliții de ieri ai lui Hitler, vinovați de nenumărate și feluirite crime, pot fi găsiți în diferite posturi de înaltă sau de mai mică răspundere — începînd cu guvernul de la Bonn și comandamentul suprem al Bundeswehrului și sfîrșind cu cele mai obscure oficii administrative provinciale. Dar nicăieri în toată Republica Federală numărul hitleriștilor în funcții oficiale nu este atît de mare ca în landul Schleswig-Holstein, a cărui viață publică, sub toate aspectele ei, e învăluită în cea mai densă „ceață brună".

În guvernul landului, condus de junkerul creștin-democrat, Kai Uwe von Hassel, membru în consiliile de administrație a numeroase concerne monopoliste, se află în calitate de ministru de interne, Lemke, fost funcționar superior în aparatul central al partidului hitlerist ; ministru al agriculturii este unul din cunoscuții „führeri" ai țăranilor din al III-lea Reich, Sieh, iar ministru al justiției, fostul judecător de pe lîngă statul major al marinei de război hitleriste, Leverenz. În ministerul condus de acesta din urmă funcționează, ca consilier superior guvernamental, fostul procuror al tribunalului special fascist din Praga, Rhode, care a trimis la moarte nenumărați cetățeni cehoslovaci ; Voss, pînă de curînd procuror general al landului, a fost sub Hitler procuror pentru „crime politice" ; Sturmführerul SS Völpel, e președintele Landtagului (parlamentul landului) din Kiel, printre ai cărui membri se numără și generalul SS Reinfarth, călăul Varșoviei și generalul SS Gille ; delegatul Gestapoului în Danemarca cotropită de nemți, Penner, lucrează ca șef de secție în ministerul de interne, iar fostul führer SS și colaborator al direcției generale a siguranței Reichului, Gădler, e șef al direcției poliției din Kiel. Nu e de mirare că un land încadrat cu asemenea oficialități politico-administrative — și n-am înșirat decît cîteva nume din nesfîrșita listă — și-a dobîndit o faimă tristă dar bine-meritată, nu numai în întreaga Germanie occidentală ci și peste granițele ei.

„Cazuri" și... concluzii

Lucrurile au ajuns pînă acolo că o serie de „cazuri" de care și presa vest-germană s-a văzut nevoită să se ocupe, au ajuns să creeze chiar și la Bonn o anumită senzație de „jenă". Unul din ele, de care presa vest-germană s-a ocupat și se mai ocupă pe larg și în prezent este cazul mai susamintitului medic asasin dr. Heyde — alias Sawade. Deși urmărit încă din 1953, prin mandat de arestare care cuprindea semnalmentele sale personale, deși cunoscut sub adevărata sa identitate de către mai multe oficialități ale landului, el n-a „putut" fi descoperit decît datorită unei întîmplări. Iar după ce, în sfîrșit a fost arestat, a ieșit la iveală, tot întîmplător, că procurorii care se ocupau de anchetă, prieteni ai săi, erau pe punctul să mușamalizeze întreaga chestiune.

Alt caz este acela al fostului ministru de justiție al lui Hitler, Schlegelberger. Condamnat la închisoare pe viață de Tribunalul internațional de la Nürnberg, el a fost amnistiat — la fel ca și alți înalți demnitari hitleriști după numai cîțiva ani de detențiune — de către autoritățile de ocupație americane din Germania occidentală și în 1951 s-a instalat în Schleswig-Holstein, tocmai în momentul în care Landtagul a hotărît să pună capăt „denazificării". Drept care Schlegelberger a fost de urgență „denazificat" și... trecut în rîndurile cetățenilor „onorabili" ai R.F.G., cu dreptul, între altele, de a primi pensie, care, ținîndu-se seama de înalta funcție ce a ocupat-o pe vremea celui de-al III-lea Reich, se ridică la respectabila sumă de 3.000 de mărci vest-germane lunar (plătită și retroactiv !). Într-o situație similară, cu o pensie similară, se află și colegul său întru „justiție", fostul procuror al Germaniei fasciste, Lauz.

Sesizîndu-se de protestele tot mai energice ale opiniei publice, autoritățile landului caută să se justifice, invocînd încîlcite texte de lege, alcătuite în așa fel încît orice naxist cu puțin „noroc" să poată ușor aluneca printre paragrafele lor. Să luăm, de pildă, cazul lui Schlegelberger, așa cum l-a relatat într-un lung interviu acordat revistei vest-germane „Der Spiegel", ministrul de justiție din Schleswig-Holstein, Leverenz, relatare care în esență se reduce la următoarele : Pe baza unor dispoziții în vigoare în întreaga Republică Federală, dispoziție care interzice rejudecarea de către instanțe vest-germane a oricăror criminali de război odată condamnați de un tribunal internațional, Schlegelberger nu mai poate fi tradus în fața justiției landului chiar dacă s-ar constata că a fost pe nedrept amnistiat. Odată amnistiat, el a avut dreptul să ceară (și a obținut) din partea Tribunalului administrativ al landului, pensia. Această sentință a tribunalului administrativ nu mai poate fi revocată decît în urma hotărîrii unui alt for ca rezultat al unei proceduri disciplinare. Această procedură disciplinară nu poate însă duce la anularea pensiei decît dacă ea n-a fost încă plătită... etc., etc., etc...

Și iată și concluzia redactorului care a luat interviul, la capătul acestor explicații avocățești : „Reproșurile aduse landului Schleswig-Holstein nu se referă însă numai la acest caz Schlegelberger, oricît ar fi el de semnificativ... E țintuită la stîlpul infamiei coincidența unei întregi serii de cazuri, acel mozaic din care rezultă imaginea unui land care a procedat față de național-socialiști mai liberal decît oricare land federal". Remarcînd „reticența vădită a autorităților de la Kiel de a lua măsuri împotriva celor acuzați de a fi fost național-socialiști", autorul interviului îi spune ministrului : „în opinia publică din afara frontierelor landului dvs. există în orice caz impresia că nici un om politic din Schleswig-Holstein nu se încumetă să jignească sentimentele foștilor național-socialiști"...

Dacă întoarcem filele istoriei...

Cum se explică faptul că tocmai landul Schleswig-Holstein deține printre toate landerele vest-germane faima celui mai confortabil rai pentru naziști ? Pentru a răspunde la această întrebare trebuie mai întîi să întoarcem cîteva file ale istoriei, pînă la acele zile ale lui mai 1945 cînd Reichul hitlerist, înfrînt, a fost silit să capituleze fără condiții (fără însă ca mai marii lui care au supraviețuit crahului, să fi renunțat la ideea de a se „împăca" cu puterile occidentale și de a continua alături de ele războiul împotriva Uniunii Sovietice).

Amiralul Dönitz, care a urmat lui Hitler la conducerea a ceea ce mai rămăsese din Reichul înfrînt, cel care a semnat actul de capitulare în numele Germaniei fasciste, s-a instalat cu „guvernul" său în clădirea școlii de marină din Flensburg-Mürwick pe teritoriul landului Schleswig-Holstein. Planurile sale (asemănătoare în mod „miraculos", cu planurile autorităților militare anglo-americane) prevedeau să transforme într-o „zonă de concentrare" a tuturor resturilor încă disponibile ale Wermachtului landul Schleswig-Holstein a cărui poziție geografico-strategică — la „gura" Mării Baltice — corespundea acestor planuri. Aici au fost concentrate patru corpuri de armată (între ele și faimoasa divizie „Germania mare") precum și majoritatea supraviețuitorilor din cadrele de conducere și a statelor majore ale Wehrmachtului. E drept că cea mai mare parte — dar totuși numai o parte — a acestor trupe a fost dezarmată de către forțele militare britanice dar după un procedeu despre care Churchill, pe atunci premierul Angliei, spunea mai tîrziu : „Încă înainte ca războiul să fi luat efectiv sfîrșit și cînd germanii se predau cu miile, i-am dat lordului Montgomery indicația să adune armele luate de la acești germani, pentru ca atunci cînd va fi momentul să poată fi redate ce mai rapid soldaților germani.

Ca urmare a protestelor Uniunii Sovietice așa-numita „grupă de nord a Wehrmachtului", formată din unități naziste concentrate în Schleswig-Holstein, a fost dizolvată, în septembrie 1945. Dar numai de formă. În realitate ele au fost transformate în „detașamente de muncă", subordonate celei de a 21 grupe de armate britanice (armata Rinului). Astfel părți ale diviziei „Germania mare" au devenit peste noapte detașamentul de muncă „50 MTU—GTO" ; unitățile marinei militare s-au transformat în așa-zisul „serviciu pentru deminare — GMSA" la a cărui dispoziție au fost puse nu mai puțin de 840 vase de toate mărimile etc. În acest fel au fost puse primele temelii ale unui nou Wehrmacht, cu mulți ani înainte ca reînarmarea Germaniei occidentale să fi început fățiș și oficial.

O coaliție monstruoasă și reversul ei

Faptul că nu aveau, pe atunci, posibilitatea de a se îndeletnici pe față cu probleme militare, nu i-a împiedicat pe ofițerii hitleriști să facă politica. Ei au fost cei care au pus bazele partidului creștin-democrat al lui Adenauer în Schleswig-Holstein preluînd, firește, și conducerea organizațiilor sale locale. Astfel au fost puse încă cu 15 ani și mai bine în urmă temelilile coaliției dintre forțele militariste naziste pe de o parte și partidul creștin-democrat al lui Adenauer pe de alta, — coaliție care a făcut din landul Schleswig-Holstein ceea ce este astăzi.

Imaginea acestei coaliții n-ar fi completă dacă am omite și un alt factor component: marele capital monopolist. Ploaia de dolari venită de peste ocean a făcut ca în curînd să reînvie din ruine marile uzine de armament și șantiere navale militare din Schleswig-Holstein, proprietăți ale marilor concerne și grupuri monopoliste prezidate de aceiași Flick, Pferdmenges, Thyssen etc. care, ieri sprijinitori ai lui Hitler, au devenit azi stîlpii statului lui Adenauer. Trecerea la reînarmarea față a Germaniei occidentale a adus acestor monopoliști profituri fabuloase.

Cît privește reversul medaliei — creșterea exploatării tot mai nemiloase a oamenilor muncii din acest land — ei i se datorește denumirea de „azilul de nevoiași al Republicii Federale", sub care e cunoscut Schleswig-Holsteinul în întreaga Germanie occidentală. Conform anuarului statistic al R.F.G. din 1960, sumele plătite sub formă de salarii au fost sub nivelul tuturor celorlalte lănțere vest-germane în schimb în ceea ce privește numărul tuberculoșilor — 995,1 cazuri la 10.000 locuitori — Schleswig-Holstein se află pe primul loc. La fel și în ce privește criminalitatea în rîndurile minorilor — 890 de condamnați la 100.000 de locuitori. Numai pînă în 1959 au dat faliment în acest land 25.000 de mici întreprinderi și au „dispărut" 9.112 gospodării țărănești mici și mijlocii.

Interesele N. A. T. O. nu corespund intereselor poporului german

Transformarea landului Schleswig-Holstein într-o „rezervație" nazistă, într-un rai pentru criminalii de război hitleriști și pentru militariștii și revanșarzi de tot soiul, mai are însă și o altă explicație. Poziția strategică deosebită pe care o are această regiune înconjurată din două părți de mare — Baltica și Nordului — cu golfurile și porturile ei propice pentru adăpostirea unităților militare navale, a trezit încă de mult interesul puterilor occidentale. În clipa în care au inclus Germania occidentală în agresivul pact atlantic ele au și trecut la transformarea Schleswig-Holsteinului într-una din cele mai importante baze militare ale N.A.T.O. din nordul Europei. Aici au fost înființate baze militare navale, aeriene și de rachete, depozite și alte instalații militare unde unitățile Bundeswehrului desfășoară, împreună cu trupele altor țări participante la N.A.T.O. — firește în primul rînd americane — o vie activitate.

Desigur că în aceste condiții cercurile conducătoare de la Bonn și aliații de ele și aliații lor atlantici nu pot fi decît interesați ca într-o asemenea regiune importantă pentru N.A.T.O., să domnească o atmosferă propice pregătirilor războinice agresive. Și cine dacă nu foștii hitleriști și militariști revanșarzi pot întreține cel mai bine o asemenea atmosferă ?!

Dar și în Schleswig—Holstein, la fel ca în toate regiunile Germaniei occidentale crește lupta împotriva forțelor agresive ale imperialismului german renăscut. E grăitor în acest sens faptul că la un sondaj organizat în ianuarie a.c. de către mișcarea pentru pace din Schleswig—Holstein, 88 la sută din cei chestionați s-au pronunțat pentru încetarea cursei înarmărilor și împotriva înarmării atomice a R.F.G. Grăitor e de asemenea faptul că, la ultimele alegeri comunale, numărul voturilor obținute în acest land de către partidul lui Adenauer a scăzut cu aproape 10 la sută, în vremea din urmă, crește în Schleswig—Holstein, la fel ca în întreaga Germanie occidentală, lupta pentru încheierea unui Tratat de pace cu Germania. Populația acestui land știe că numai prin încheierea unui tratat de pace vor putea fi lichidate, odată cu rămășițele celui de al doilea război mondial și forțele întunecate care l-au declanșat și au ajuns să-l supraviețuiască.

A. STANCIU

În Mississippi, poliția intervine în ajutorul rasiștilor, lovind cu brutalitate pe locuitorii de culoare.

AI PRIETENI • AI PRIETENI • AI PRIETENI

ACADEMIA de Științe a R.S.S. Kirghize a terminat publicarea poemului epic „Manas", în patru volume. Textul acestui poem povestit de Sayakbar Kavalaiev, unul dintre cei mai bătrîni naratori ai acestei opere, a fost cules de folcloriștii kirghizi. Savanții au socotit că întreaga operă numără 600.000 versuri; pentru publicarea ediției complete ar fi necesară editarea a 50 de volume.

●

IN OCEANUL PACIFIC, în apropiere de insulele Samoa, trăiește un vierme, palolo. Înmulțirea neobișnuită a acestui vierme este strîns legată de ...flux și fazele Lunii. În fiecare an, în octombrie-noiembrie, viermele se divide în două ; o

jumătate rămîne mult timp pe fundul mării, cealaltă, plină cu ouă, se ridică la suprafață, unde are loc multiplicarea Jumătățile de palolo plutesc dimineața la suprafață în ziua cînd luna este în ultimul pătrar. Atunci suprafața mării mișună de viermi. Din cauza viermilor și a ouălelor marea are culoarea laptelui.

●

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ există la ora actuală peste 1.000 de studiouri cinematografice amatoare. În fiecare an, în urma concursurilor organizate pe scară unională, sînt decernate premiii celor mai bune filme realizate de cineaștii amatori. Filmul turnat de muncitorii primei fabrici de ceasornice din Moscova a obținut premiul întîi la festivalul filmului amator din R.S. Cehoslovacă.

●

PAZNICUL unui muzeu criminalistic dintr-un orășel din Ohio (S.U.A.) a primit un sever avertisment din partea forurilor superioare.

El a folosit exponatul „de paradă" al muzeului — o mașină de ghilotinat, datînd din sec. XVII — pentru a tăia crăcile copacilor și a pregăti astfel surcelele necesare nevestei sale la Lucătărie.

●

IN TIMPUL unor săpături într-o peșteră din apropierea localității Coxcatlan din statul Puebla, arheologi mexicani au descoperit grăunțe de plante comestibile care s-au păstrat perfect. În pătura superioară care, după cum se crede, datează din perioada de 2000—4000 ani înaintea erei noastre, au fost descoperite semințe de porumb și bostan. Într-o pătură inferioară au fost descoperite de asemenea grăunțe de porumb, însă într-o stare mai proastă.

●

S-A STABILIT de ce anume albatroșii mor atît de repede în captivitate Nu din cauza — așa precum s-a presupus — că aripile lor gigantice îi împiedică să se miște pe pămînt și nici din cauza

că ar duce dorul de libertate ci pentru că le lipsește apa de mare. Într-adevăr, ganglionii nazali ai acestor păsări secretă atîta sare, încît pasărea trebuie să consume o cantitate apreciabilă de apă de mare pentru a menține concentrația de sare în sînge.

●

BROȘURA „Telefonul în lume", apărută în S.U.A. cuprinde date statistice interesante. La sfîrșitul anului 1959 în lumea întreagă existau 133.600.000 telefoane cu 9 milioane mai mult decît cu un an înainte și de două ori față de anul 1950.

MAGAZIN MEDICAL

Interesant și util de știut

● ÎN STAȚIUNILE noastre balneo-climatice specializate pentru tratarea bolilor de inimă, cum sînt Buziaș, Vatra Dornei, Borsec și altele, pe lîngă tratamentul cu ape carbogazoase și alte tratamente ajutătoare se pune un accent deosebit pe „cura de teren". Această cură constă din plimbări zilnice pe terenuri plate sau ușor accidentate, marcate pe o distanță de 1—2 kilometri și prevăzute cu bănci pentru odihnă. Distanța care se parcurge crește progresiv, în raport cu posibilitățile de adaptare la efort ale fiecărui bolnav. Cura de teren este atent supravegheată de medic și este recomandată în vederea tonificării mușchiului cardiac și ameliorării activității funcționale a respirației și circulației sîngelui.

● BAILE cu ape sulfuroase ca cele de la Călimănești, Govora, Herculane, Pucioasa etc. sînt astăzi utilizate nu numai pentru tratamentul diferitelor forme de reumatism, ci și în tratamentul unor boli cardio-vasculare ca hipertensiunea arterială, arterite, acrocianoză și altele. Acțiunea băilor sulfuroase asupra aparatului cardio-vascular este în multe cazuri asemănătoare cu acțiunea băilor carbogazoase.

● MULȚI medici care însoțeau armatele rusești în trecerea lor prin Principatele Române în timpul războaielor cu turcii erau buni cunoscători ai importanței tratamentului balnear. Unii dintre aceștia, printre care și doctorul Sober care a însoțit armata generalului Kiseleff, au organizat o serie de stațiuni balneare ca Strunga, Pucioasa, Boboci, Bughea de Sus etc.

● APELE minerale termale își datoresc temperatura lor ridicată adîncimii la care circulă subteran înainte de a ieși la suprafață. Apa termală de la Victoria, care are la izvoare o temperatură de 47 grade, provine de la o adîncime de circa 1100 metri, iar apele de la Herculane care au o temperatură de 50—54 grade, provin de la o adîncime de aproximativ 1500 metri.

● DURATA unei cure hidrominerale este în raport cu felul și stadiul bolii. Concepțiile moderne asupra tratamentului cu ape minerale au demonstrat cît de greșite erau sistemele din trecut care preconizau în absolut toate cazurile repetarea tratamentului balnear timp de 3 ani consecutiv. Această greșeală în concepție se pare că avea însă la bază și un motiv de ordin comercial.

Astăzi este pe deplin dovedit că printr-un tratament bine condus, unii suferinzi se pot vindeca și numai după una sau două cure efectuate în stațiuni

HELIOTERAPIA

Razele solare au fost folosite încă din cele mai vechi timpuri pentru călirea organismului și vindecarea unui însemnat număr de boli.

Tratamentul prin helioterapie sau băile de soare se bazează în primul rînd pe acțiunea exercitată asupra corpului omenesc de

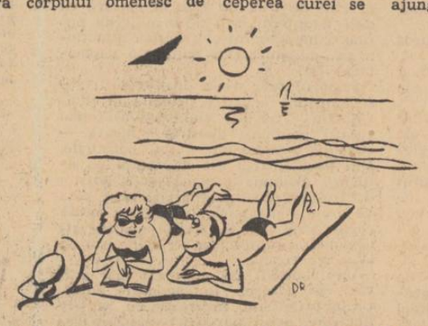

razele ultraviolete ale luminii solare, care sînt în măsură a produce schimbări importante în funcțiunile organismului.

Băile de soare pot fi făcute în orice regiune a țării, în orice climat. La munte însă și la mare, atmosfera fiind mai puțin încărcată cu impurități, razele solare ajunse pe sol sînt mai bogate în raze ultraviolete.

În special pe litoral, în timpul verii, datorită vînturilor venite dinspre mare sub formă de briză marină, care curăță aerul de praf, razele ultraviolete trec în mare cantitate prin atmosferă și au o acțiune terapeutică foarte puternică.

Eficacitatea helioterapiei este în funcție și de timpul, modul și durata în care se fac expunerile la soare. Este bine să se știe că razele ultraviolete, contrar vechilor concepții, au o intensitate mai slabă la răsăritul soarelui. Intensitatea razelor ultraviolete crește treptat, atingînd maximum către orele 13. După această oră intensitatea lor descrește treptat pînă la apusul soarelui. Așadar, băile de soare au eficacitatea cea mai mare între orele 9—13.

Expunerile la soare se fac în mod progresiv conform prescripției medicului. În general, helioterapia se începe cu 3 minute de expunere pe fața anterioară a corpului și 3 minute pe spate. După o ședere la umbră de 15 minute se repetă cele două expuneri a cîte 3 minute. În fiecare zi durata expunerilor solare crește în total cu cîte 10—15 minute, astfel că în scurt timp de la începerea curei se ajunge treptat la expuneri zilnice de 1—2 ore, durată care este suficientă pentru efectuarea unei băi solare.

Cînd nu se respectă recomandările medicului și se face „plajă" peste timpul prescris, razele soarelui pot produce veritabile arsuri și chiar insolație. Astfel de accidente produc suferințe destul de mari și uneori necesită întreruperea curei pe timp mai îndelungat sau chiar definitiv.

Helioterapia se asociază de cele mai multe ori cu ceilalți factori naturali ai climatului respectiv. La munte, băile de soare se asociază curei de aer și odihnei active. Pe litoral, helioterapia se completează, după caz, prin băile de mare, băi de lac, de nisip, nămol etc.

Unele stațiuni din afara litoralului, lacuri ca Amara, Lacul Sărat și altele oferă de asemenea condiții favorabile pentru efectuarea helioterapiei.

În timpul efectuării băilor de soare este bine să se renunțe la obiceiul ungerii pielii corpului cu diferite creme sau uleiuri, care sînt dăunătoare prin faptul că astupă porii de la suprafața pielii și îngreunează astfel eliminarea toxinelor prin transpirație.

Helioterapia este indicată tuturor oamenilor sănătoși cu excepția celor prea slăbiți și prea surmenați.

Copiii convalescenți după unele boli debilitante, contacții t.b.c., rahitici, ca și unele forme de anemie, limfatismul, tuberculoza extrapulmonară, hipotiroidismul, afecțiunile ginecologice cronice și reumatice, eczemele uscate, psoriazis etc. beneficiază din plin de acțiunea helioterapiei.

Băile de soare, datorită razelor ultraviolete, produc modificări chimice importante în țesuturi. Sub acțiunea acestor raze se activează procesul de nutriție al celulelor din organism, crește cantitatea de vitamine și în special vitamina D, sporește numărul de globule roșii și cantitatea de hemoglobină din sînge, a calciului și fosforului.

În general, datorită acestor procese care stimulează funcțiunile fiziologice, organismul își mărește rezistența față de îmbolnăviri și multe din afecțiuni se ameliorează sau chiar se vindecă.

Dr. I. LEGIC

SA NE CUNOASTEM ORGANISMUL

● ÎMBRĂCĂMINTEA unui om adult, deși îi acoperă 3/4 din suprafața pielii, nu-i poate ajuta să păstreze decît 40 la sută din căldura pe care ar pierde-o dacă ar fi gol.

● ACTIVITATEA musculară este însoțită de reacții chimice, la care participă diferite substanțe. Acidul adenozintrifosforic, din fibra musculară, degajă astfel cîte 12.000 calorii de fiecare moleculă-gram de acid fosforic rezultat. Această degajare de energie este folosită pentru contracția musculară.

● ENERGIA cheltuită de corpul omenesc este furnizată de alimentele pe care le consumăm și care suferă diferite prefaceri în organism. Cantitatea de energie din substanțe alimentare introdusă în organism trebuie să fie de aceea cel puțin egală cu cantitatea de energie consumată.

Cum e mai sănătos să gătim?

Propunem tuturor gospodinelor un mic joc: să facem împreună un control sanitar la... propria dumneavoastră bucătărie. Știți că la bucătăriile mari, unde se gătește pentru sute sau mii de oameni, acest fel de control se exercită cu regularitate. Oare n-ar merita și cei dragi din jurul dumneavoastră, pentru sănătatea lor, aceeași grijă de care se bucură publicul cantinelor și restaurantelor?

Dacă sînteți de acord, să începem.

● Să vedem întîi cum v-ați repartizat spațiul... Hm, nu prea e bine. Într-o bucătărie, cît de mică ar fi ea, trebuie făcută o împărțeală între „partea murdară", unde se curăță zarzavaturile, se spală și se taie carnea — într-un cuvînt unde se lucrează cu alimentele crude — și „partea curată", unde se taie carnea fiartă sau scoasă din cuptor, se prepară diferitele mîncăruri, maioneza, cremele, prăjiturile etc. Esențialul este să nu se întîlnească alimentele care urmează să intre la foc cu preparatele gata de a fi servite. Altfel, cele din urmă se contaminează de la primele, prilejuind eventuala pătrundere a unor microbi patogeni, virusuri sau ouă de paraziți intestinali în organismul celor ce le vor consuma.

● Cum așa, aveți un singur fund de lemn pe care-l întrebuințați și pentru zarzavat și pentru carne? Ba tot pe el — vai de mine! — tăiați și pîinea? Nu e bine. Trebuie să aveți cel puțin patru: pentru pîine, zarzavat, carne crudă și carne fiartă, absolut separate și însemnate, ca să nu le amestecați.

● Cu ce tăiați friptura la tavă? V-am prins; cu același cuțit cu care mai adineaori ați tăiat carnea crudă și ați curățat cartofii. Iar nu e bine. Trebuie cuțite separate.

● Acum să vedem cum spălați zarzavaturile. Așa... Va să zică după ce le-ați tocat, le puneți să facă un stagiu în ligheanul cu apă. Rău! Se pierde o mare parte din vitamine. Zarzavaturile se spală mult mai bine întregi, după ce au fost curățate și puse într-o strecurătoare, sub curent continuu de apă. La mărunțire le treceți pe urmă.

● Iată și cratița cu lapte pe foc. O păziți cu atenție și, cum ați observat că a început să se umfle laptele, o luați de pe mașină și o puneți de o parte, nu cumva acoperită, ca să se facă bine caimacul. „Ce noroc pe noi!" ar zice microbii dinăuntru, dacă ar avea minte să cugete și limbă să vorbească. — Bine, dar așa fac toate gospodinele! — Nu-i adevărat, nu fac toate așa. Gospodina grijulie, mai ales dacă sînt copii în casă, dă la o parte pielița de pe deasupra și lasă laptele pe foc moale, pînă fierbe timp de 10 minute. Apoi îl păstrează acoperit și la rece.

● Să urmărim cum spargeți ouăle pentru prăjitură. Aveți în față două vase și punga cu ouă. Luați ouăle unul cîte unul, le ciocniți, apoi dați drumul la albuș în vasul din stînga și la gălbenuș în vasul din dreapta. De două ori rău! Trebuie mai întîi să le spălați bine coaja. Apoi, mai trebuia să aveți în față un al treilea vas — o farfurioară sau un castronel — să spargeți oul deasupra acestui vas și numai după ce v-ați convins că e proaspăt să trimiteți conținutul în vasul comun.

● Dumneavoastră cum sînteți echipată? Abia ați făcut curat în casă și ați trecut la bucătărie cu același șorț! Nu vă supărați, ar fi mult mai bine să-l schimbați cu unul curat, special pentru gătit. Și nu mai neglijați, ca acum, spălatul mîinilor. Păstrați la îndemînă, pentru momentul în care treceți la gătit, periuța de unghii.

● A venit vara, v-au umplut și muștele bucătăria. — Ce să-i faci, e prea cald, nu se poate sta cu geamul închis. — Da, dar se poate rezolva destul de simplu. O sită metalică, prinsă de o ramă fixată la fereastră, e tot ce trebuie. Și trebuie neapărat: nu poate fi îngăduit ca o singură muscă să zburde prin bucătăria dumneavoastră și să contamineze alimentele.

Iată, așadar, o bază pentru recomandările cu care se încheie orice control sanitar. Dacă aveți și altele de formulat, nu ezitați. Mai rămîne, conform uzanțelor, să stabilim un termen precis de executare: cît de curînd. Acum e perfect.

Dr. Al. GHEORGHIU

Întîi culoarea (Examinează ing. Ștefan Teodorescu)

Apoi mirosul (Examinează ing. Mircea Bădică)

Și aroma (Examinează dr. ing. Daniel Rînghianu)

Concurent: vinul

(Urmare din pag. 1-a)

cînd ea s-a născut. Podgoria e-o taină ce se dezleagă abia la sfîrșit, cînd toate varietățile și-au căpătat nota. Pentru ca secretul să fie păstrat, probele intră în sală în sticle cu grijă înfășate. Prezidiul citește numărul de pe gîtul sticlei, apoi licoarea, limpede, cu străluciri de piatră scumpă, trece în pahare, cîte puțin la fiecare gustător.

Îi privesc cum procedează.

Dintîi iau ușor paharul și-l cercetează în zare, către lumină, căutînd să afle limpezimea vinului. Îl leagănă apoi binișor, să-i stîrnească, din mișcare parfumul. E rîndul nărilor să-l perceapă, al mirosului să-l aprecieze. În fine, paharul e dus la buze. Înghițitura, sorbită pe îndelete, (cît de serioasă era treaba, tot îmi părea că întrevăd în acea clipă un bob de voluptate) e mestecată cătinel, pentru ca nimic să nu se irosească din savoare.

Îl privesc pe profesorul Ștefan Teodorescu, gustător de elită, cu cîtă răbdare, cu cît dichis și exigență, cîntărește fiecare probă. Cumpănește nota. Deodată ceva i se pare ciudat. O asemănare? Revine la o varietate anterior gustată. Compară. Finețea gustului său, împletită cu o temeinică pregătire de specialitate, cu o îndelungată practică oenologică, i-au creat un bun renume la noi în țară și în străinătate. Lîngă el gustă și ing. dr. Daniel Ringhianu, căutînd, din alcătuirea inextricabilă a vinului din pahar, să deslușească calitatea precumpănitoare. Aroma e destul de discretă? Volatilizarea ei nu e oare prea intempestivă? Dar gustul?...

La o masă, în fundul sălii, gustă cîțiva tineri ingineri. Notele lor nu intră în concurs. Ele vor fi doar confruntate cu cele ale maeștrilor. Tinerii învață, își formează gustul. Pe umerii lor, reprezentanți ai noii generații de oenologi, va apăsa răspunderea păstrării și sporirii gloriei mondiale a vinurilor românești.

★

Stau la masă cu 17 pahare dinainte, bucurîndu-mă de vecinătatea eminentului specialist — președinte de onoare al juriului — prof. dr. I. C. Teodorescu, o adevărată enciclopedie vie a hortiviticulturii și de cea a tov. ing. Traian Popescu. Și unul și altul mă învață. „Vinul — îmi spune bătrînul profesor — e definit în fel și chip. Într-o singură privință își exprimă acordul specialiștii lumii: că-i o făptură vie..." Un oenolog italian spunea: „vinul parcurge toate virstele distincte: tinerețe gălăgioasă, adolescență îndrăzneață, maturitate solidă, bătrînețe bogată, majestuoasă...".

Traian Popescu, cu strașnică tinere de minte și bune cunoștințe oenologice, între probele care au doar un număr, recunoaște podgoria, gospodăria de stat de baștină. Și cînd îmi recomandă un soi ori altul, cînd mă îndeamnă să-l gust, o face deplin convins că aprecierea ce va urma, mărunță și neînsemnată în cazul meu, dar de prestigiu la marile concursuri, e un elogiu adus muncii harnice și pricepute a miilor de lucrători din viile țării. Îi deslușesc entuziasmul cînd mă îmbie să gust a șaptesprezecea probă. Un strop de rubin în șiragul boabelor de chihlimbar lucind în șaisprezece pahare. Din ochi îi citesc întrebarea. Ce să spun? Un lung de adjective, toate la superlativ. Și nu de complezență. De unde-i această nestemată cu parfum de floare? În care parte a țării i s-a împlinit făptura vrednică s-o cînte poeții? „E Busuioacă de Bohotin" — mi se șoptește. „Un soi vechi, socotit dispărut, dar regăsit, pus să rodească și pregătit în podgoria de la Dealul Mare, din Boldești". Nu știu ce notă a căpătat la concurs. Nu știu încă dacă specialiștii îi vor da viza de plecare. Dar bănuiesc că în scurtă vreme mare-i va fi faima! Prea multe-i sînt calitățile! Multe și alese.

Cu glas bun și fără părtinire sînt poftit să gust și soiuri prezentate de Ministerul industriei alimentare. Reții valoarea lor și-o informare: la concursuri încep să ia parte și vinuri cumpărate de la gospodării agricole colective, care au început a cultiva, sub îndrumarea specialiștilor, soiuri nobile, contribuind astfel la creșterea prestigiului vinurilor noastre.

Virgil DĂNCIULESCU

În sfîrșit gustul (Examinează ing. Victor Teleba)

Vitrina cu cărți

N. ȚAȚOMIR: *„Un om pe promontoriu"*

Nicolae Țatomir este un poet al actualității. Deși în sens strict volumul său nu are o unitate tematică, se pot discerne o seamă de teme fundamentale în jurul cărora gravitează inspirația sa, teme în care cititorul identifică probleme și preocupări majore ale timpului nostru.

Poetul celebrează epocalul eveniment al explorării spațiului cosmic de către Uniunea Sovietică, surprinde unele aspecte ale muncii și vieții socialiste, meditează asupra sensurilor lumii contemporane, înfiripă vibrante imnuri închinate oamenilor de azi.

Printre reușitele neîndoielnice ale volumului am putea cita, astfel, versurile din ciclul „Orașul meu" ca și unele poezii, în care N. Țatomir întreprinde oarecum o activitate de pionierat în lirică, respectiv încercările de a explora universul muncii socialiste.

Țatomir este un poet de idei, un poet al meditației lirice și filozofice și totodată un artist înzestrat cu o remarcabilă paletă plastică evocatoare.

„Un om pe promontoriu" este un poem de o vastă semnificație simbolică. „Omul pe promontoriu" întruchipează figura comunistului, constructor al celei mai înaintate orînduiri sociale, pionier în toate compartimentele vieții. Omul comunist, comuniștii, de fapt partidul, alcătuiesc detașamentul cel mai avansat al întregii omeniri, care conduce lupta de cucerire a viitorului. Poemul e concentrat, îmbină exactitatea exprimării cu o neștirbită fluență interioară, e dens în idei și sentimente. Din „șantierul uman" omul sovietic, proiectat magnific pe tabloul cosmic, ca un „discobol al lumii în ev contemporan" trimite ca „dintr-un arc al minții" lui geniale, un satelit pe cer.

În poemele de evocare, poetul face să vibreze coarda unor sentimente variate. Așa sînt printre altele „Bunica și nepotul" sau excelentul „Se simt foșnind secunde" (poetul are un dar indiscutabil de a găsi titluri) în care se comunică un verdict definitiv asupra trecutului. Pe poet îl prinde foarte bine atitudinea de comentator inteligent și de o discretă emoție, al unor crîmpeie de viață, atitudine fructificată într-un fel de poeme, în care schița se îmbină cu reflecția. Relevabil este că el reușește să înfățișeze în poezie priveliști dintre cele mai puțin zugrăvite ale vieții noastre socialiste, cum ar fi, pentru a exemplifica cele privind munca bibliotecarilor („Balzac sau Gogol, chiar și dumnealor").

Poet matur, cu o cunoaștere bună a artei versului și cu un gust al cuvîntului bine chibzuit — de unde poate și afinitățile pentru formele fixe ale poeziei, ca sonetul — poet de un lirism moldovenesc, N. Țatomir prin volumul său contribuie la crearea imaginii actualității noastre străbătute de înalte idealuri și sentimente.

T. PRIBOI

CE FACI DUPA MASA?

(Urmare din pag. 1-a)

sale de fiecare zi. Ne vorbește despre rolurile pe care le învață, despre cărțile pe care îi place să le citească și despre ce are de gînd să mai realizeze în materie de... gimnastică.

Așa dar, încă o surpriză. Cu aceeași privire care spune parcă: de ce vă miră, i ceva firesc — ne explică:

— M-am gîndit că și în munca de filatoare se simte extrem de mult nevoia unei relaxări. Așa că, am reușit să antrenez pînă acum la gimnastica în producție peste 100 de muncitoare.

În sală s-a făcut parcă liniște. Orchestra începe să dea semne de nerăbdare în așteptarea solistei. Margareta ține însă să ne pună și ea o întrebare:

— De fapt, de ce mi-ați pus atîtea întrebări?

— Am dorit să știm cum vă petreceți o după amiază. Cu un gest circular, Margareta conchide zîmbind:

— Și sper că mi-ați văzut aci toate după amiezele mele.

După ce-mi fac lecțiile...

Ce face un elev cînd vine de la școală? Lecțiile, se răspunde de obicei la această întrebare, atunci cînd nu e... vacanță „Dar sportul, cercurile de studii, plimbările, cinematograful și teatrul, le uitați?" ne-ar completa, bombănind, oricare asemenea interlocutor. Și pe bună dreptate.

Nici Florin Popescu, care a trecut în clasa a IX-a a Școlii medii nr. 22 „Gheorghe Lazăr", nu face excepție de la acest capitol al preocupărilor de „după școală". Am aflat însă că frunțașul la învățătură Florin Popescu mai are încă o serie de pasiuni.

În casa în care locuiește, Florin este un mecanic cu căutare. Primește comenzi de la mama, de la vecini și de la bunica.

— În afară de „inginerie", cu ce te mai ocupi după masă? îl întreb. Florin pare puțin încurcat, dar se hotărăște repede:

— Să începem cu laboratorul.

Călăuziți de el, facem cunoștință cu pasiunea sa nr. 1, laboratorul de fizico-chimice, pe care îl împarte cu vărul său, școlar de aceeași virstă și vecin de apartament.

Acum definitivează o instalație de developare a filmelor, pentru că fotografiile din excursiile pe care le vor face, sînt foarte prețioase în toamnă, cînd le vor arăta colegilor.

— Și acum, haidem să vă arăt colecțiile mele, ne îndeamnă din nou la drum tînărul chimist.

Colecțiile își au sediul pe balcoanele celor doi veri și în camera lui Florin. Pe balcoane se înșiruie cele 94 specii de cactuși, iar, în cameră, Florin ne etalează pe masă albumele sale cu cîteva mii de timbre, colecții de minerale și monede, ierbare, albume de ilustrate, ultima sa pasiune de colecționar.

— Am avut și pești exotici dar mi-au murit, spune, cu tristețe, Florin.

— Probabil că i-a tratat și pe ei cu streptomicină, intervine vărul său, cum a făcut cu cactușii, care s-au uscat.

— Lasă, cînd o să mă fac doctor...

— Sst! Vine bunica!

Într-adevăr, riscăm să luăm parte la o controversă familială, întrucît bunica va susține din nou că Florin va ajunge inginer. Nu i-am mai spus că toate preocupările sale extrașcolare ne-ar fi condus și pe noi la aceeași concluzie.

Ce mai face Florin după masă? Citește foarte mult, scrie poezii pe care nu le arată nimănui, se joacă de-a pompierii, sau cade foarte des la suta de metri garduri.

...Cînd, peste ani, Florin va dori să-și amintească cum se scurgeau după amiezele sale de școlar, dintr-o fotografie îngălbenită de ziar îl va privi un cap de copil surprins în mijlocul pasiunilor sale multiple.

Dar pînă atunci Florin mai are timp și pentru alte pasiuni...

În „lumea tăcerii"

Bătrînii locuitori de pe fundul lacului Snagov sînt deranjați deseori de un fel de dihănii enorme, care îi pîndesc, înnoată alături de ei, iar uneori le aruncă săgeți ucigătoare. Cei mai prudenți, crapii, o iau la goană de cum îi zăresc; iremediabil curioase, pălămidele se lasă ușor prinse, iar știucile cînd își digeră prada, asemeni șerpilor boa, cad și ele în cursă. Dar iată că unul dintre acești

Elevul Florin Popescu în exercițiul multiplelor sale pasiuni.

ciudați vizitatori ai apelor, își face apariția la suprafață. Pelicula îl imortalizează și întrebarea noastră cheie își mai găsește un răspuns: așa își petrece după amiezele și mai ales duminicile, vînătorul Constantin Bîrsan, de la Uzinele Chimice Romîne.

Cărțile de călătorii, revistele științifice și, în sfîrșit, cartea sa de căpătîi, „Lumea tăcerii", au constituit baza teoretică. De practică nu prea avea nevoie, fusese doar campion regional de înot. Furat de farmecul adîncurilor, s-a obișnuit repede cu noua sa calitate de om-amfibiu. Dar nu uită că este și vînător. Palmares: un crap de 1,80 kg, nenumărați pești de toate soiurile și... o sperietură strașnică la apariția unui nemaipomenit banc de pălămidă.

De cîtva timp însă, Constantin Bîrsan lipsește de la apelul povestirilor vînătorești, din cabana de pe Snagov. Pescarul a cedat locul studentului, care trece în cel de al III-lea an al facultății de chimie industrială.

Dar vacanța sosește, astfel că bătrînii morocănoși ai lacurilor îl vor avea din nou printre ei.

Mesagerii lui nea Dumitru

„Nea" Dumitru are o pasiune veche de mai bine de o sută de ani. Și aceasta numai în familia sa, căci în țară ea datează de mai multe secole. E vorba despre gingașa și trudnica pasiune a columbofililor, care numără în momentul de față peste 1500 de adepți în toată țara.

Cele mai vechi amintiri se leagă în viața laminoristului fruntaș de astăzi, Ioan Dumitru, de gînguritul porumbeilor.

Cîte sute de porumbei i-au trecut prin mîini, nu le mai ține socoteala.

— Iaca așa se întîmplă, și nea Dumitru oftează privindu-și cu nesfîrșită duioșie porumbeii. Îi scot din ou, îi hrănesc, îi vindec de boli, iar cînd se fac mari, le dau drumul. La cîte sărbători nu mi-au zburat și porumbeii mei!

— Aveți și campioni?

— Chiar campioni faimoși nu am, dar la olimpiadele columbofile și la lansările organizate pe diferite distanțe, ca București—Ploiești, Cluj—București etc., porumbeii mei nu m-au făcut de rușine.

— Cîte specii aveți în momentul de față?

Nea Dumitru chibzuiește o clipă, mîngîie, cu mîinile lui aspre, o porumbiță aterizată pe umărul său și ne răspunde:

— Zece — și toate sînt zburătoare.

Nea Dumitru are de fapt două pasiuni de... crescător. Acasă își crește porumbeii din bătrîni, iar în uzină dă aripi în fiecare an unor noi generații de laminoriști.

Și dacă veți zări porumbei luîndu-și zborul la manifestații, din mîinile copiilor, sau săgetînd văzduhul însorit, gîndiți-vă că poate unii au pornit dintre palmele bătătorite ale lui nea Dumitru.

★

Ce faci după masă? Iată numai cîteva porți întredeschise de această întrebare, care descoperă pasiuni sau se strecoară indiscret în preocupări pe care puțini le-ar bănui Cu această întrebare am descoperit bunăoară și în tăcuta tehniciană dentară de la Spitalul Brîncovenesc, Victoria Costea, o exuberantă ciclistă în orele după-amiezii, a cărei ambiție este să-i învețe pe toți copiii din cartier să umble pe bicicletă.

Aceeași întrebare ne-a făcut cunoștință cu muncitorii rugbiști de la Atelierele „Grivița Roșie", cu boxeri de la uzinele „Republica", cu alpiniști de la I.T.B. și „Luceafărul", și cu atîția alții, apicultori amatori, folcloriști, aviatori sportivi sau... astronomi amatori.

Ce faci după masă? — o întrebare oarecare, pe tărmul banalității, dar cu reflexe nebănuite în apele adînci ale sufletului omenesc.

Maria PREDUȚ

Școala părinților

Lecția a 5-a

Iată și ustensilele necesare întreținerii curățeniei copilului. După baie și în fiecare dimineață trebuie făcută — cu multă atenție — toaleta copilului. Pielea capului se șterge cu untdelemn și se perie cu o periuță moale pe care o păstrăm întotdeauna foarte curată.

Igiena ochilor copilului ridică întotdeauna probleme. Trebuie reținute însă puține lucruri: ochii se șterg cu tampoane de vată înmuiate în soluție de acid boric sau în apă fiartă și răcită Fiecare ochi se spală separat, schimbîndu-se vata, pornind de la colțul dinafară spre cel dinăuntru.

Nici îngrijirea urechilor și nasului nu este mai dificilă. Ele sînt curățate cu ajutorul unor fitile de vată înmuiate în apă călduță sau în ulei fiert și răcit. În orice caz, trebuie abandonat obiceiul dăunător de a înfășura vata pe bețișoare, procedeu care poate provoca accidente, rănind nasul sau urechea copilului.

Nu trebuie neglijată spălarea, ștergerea cu untdelemn a dosului urechilor, unde copiii se pot opări și infecta.

Copilul nu trebuie șters în gură niciodată. Pielița foarte fină a gurii se poate răni și infecta.

Unghiile copilului trebuie tăiate cu ajutorul unui foarfece cu virfurile rotunde, șterse înainte cu spirt. O dată unghiile tăiate, se dezinfectează virfurile degetelor cu apă cu spirt.

Unde mergem: la munte sau la mare?

Dicționar balneo-climatic

S

SLĂNIC PRAHOVA. — Este așezată în valea pîrîului Slănic la o altitudine de 400 de m. În stațiune sînt două instalații de băi: una din ele, pentru băi reci și aplicații de nămol, amenajată în jurul a două lacuri, a doua, amenajată cu instalații pentru băi calde. Apele și nămolul Slănicului sînt indicate în afecțiuni ginecologice cronice, flebite, tromboflebite, anemie, limfatism, afecțiuni endocrine. În Slănic există un dispensar, un stațional, o farmacie și o circumscripție sanitară. Cu trenul sau mașina se pot vizita orașele Văleni de Munte, Cîmpina, Ploiești.

SOMEȘENI. — Așezată pe malul drept al Someșului Rece la 3 km. de orașul Cluj, stațiunea are o climă caracteristică regiunilor cu stejar: ierni reci, veri răcoroase. Apele minerale din Someșeni sînt hipotone, bicarbonatate și se folosesc în gastrite hipoacide, afecțiuni hepatice, litiază biliară, afecțiuni ale căilor urinare, afecțiuni ale aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic și ginecologic. În timpul sezonului asistența medicală este asigurată de un cabinet medical bine utilat. În localitate se află teren de sport, cămin cultural și un cinematograf.

SOVATA. — Trenurile care merg pe linia ferată Blaj-Praid se opresc în gara Sovata aflată la poalele muntelui Sacca. Pentru a ajunge în stațiune, călătorii care vin de la Tg. Mureș pot folosi calea ferată Tg. Mureș—Praid. Stațiunea este legată printr-o rețea de autobuze de orașele Singeorgiu de Pădure, Odorhei, Sighișoara, Brașov, Tg. Mureș. Așezată într-o regiune muntoasă cu păduri imense de fag, brad, Sovata are un climat subalpin. Aerul curat, radiațiile solare bogate, umezeala redusă, curenții de aer slabi, sînt factori curativi de mare însemnătate, reconfortanți, stimulenți. La Sovata se găsesc mai multe lacuri sărate, helioterme. Băile în heliotermele de la Sovata se recomandă pentru tratamentul afecțiunilor cronice inflamatorii, în bolile de femei și în reumatism cronic. Pentru tratament stațiunea dispune de trei stabilimente de băi în care se fac băi helioterme, aplicații hidroterapeutice, aplicații cu nămol. În Sovata există trei sanatorii pentru reumatologie, cinci sanatorii pentru ginecologie, policlinică, laborator, farmacie, servicii de radiologie, stomatologie și electroterapie. Clubul muncitoresc are o bibliotecă cu peste 25 000 volume, există o sală de spectacole, o sală de sport, terenuri de fotbal, volei și baschet. Din Sovata se pot face excursii pe Valea Sebeșului, la muntele Sacca de o rară frumusețe. Se organizează des excursii la Cheile Bicazului, Lacul Roșu și la stațiunea balneo-climatică Borsec.

ȘARUL DORNEI. — Altitudine 903 m. Localitate de interes balnear situată la 10 km. de gara Vatra Dornei. Apele minerale de aici — cunoscute și peste hotare — sînt arsenicale, carbogazoase, bicarbonatate, feruginoase. Cura internă cu aceste ape dă rezultate în afecțiuni gastrice, stări de debilitate și anemie, stări limfatice.

T

TECHIRGHIOL. — Localitatea este așezată într-o vale prin care înainte curgea un rîu lung, a cărei gură de vărsare s-a astupat din cauza aluviunilor. Stațiunea poartă numele lacului pe malul căruia este așezată. Dezvoltarea ei este determinată de proprietățile curative ale nămolului din lac. Odinioară bolnavii din țara noastră veneau de la sute de kilometri cu căruțe și făceau băi de nămol fără nici o supraveghere medicală. Datorită lipsei de asistență medicală (durata și temperatura băilor, concentrația nămolului nu erau controlate), era pusă în primejdie nu numai sănătatea dar uneori și viața bolnavului. Amenajările făcute în anii regimului nostru au schimbat înfățișarea stațiunii și au ridicat nivelul medical al tratamentului pe o treaptă superioară. În prezent funcționează la Techirghiol mai multe instalații de băi calde sărate. În cele 56 de cabine din stațiune se pot face zilnic 1500 de băi calde. S-a construit apoi un local special pentru împachetări cu nămol, un sanatoriu pentru sechele de poliomielită, o policlinică și un staționar. La dispoziția vizitatorilor stau trei biblioteci cu mii de volume, un cămin cultural și un teatru de vară. Se pot face plimbări pe lac pînă la Vasile Roaită și Eforie, excursii la Constanța, Mamaia etc.

TIMIȘUL DE SUS. — La izvoarele rîului Timiș, în depresiunea străjuită de masivele munioase Piatra Mare, Postăvarul și Ciopica, la o altitudine de 820 de metri se află stațiunea climatică Timișul de Sus. Factorul curativ care a atras atenția asupra Timișului de Sus este climatul. Cura în această stațiune este indicată pentru cei suferinzi de tuberculoză pulmonară neevolutivă, tuberculoză extrapulmonară inactivă, astenii, debilități, tuse convulsivă și în general la reconfortarea oamenilor sănătoși. Pentru a pune în valoare proprietățile curative ale regiunii, în stațiune există vile pentru locuit, preventoriu, cabinet medical, farmacii, staționar. Împrejurimile oferă vizitatorilor posibilitatea de a organiza excursii în locuri deosebit de pitorești, la Ciopica, Diham, Trei Brazi, Piatra Mare, Postăvarul etc.

TINCA. — Se află pe malul drept al rîului Crișul Negru la o distanță de 37 km. de oraș. Stațiunea are un climat de trecere de la continental la mediteranean. La Tinca există trei izvoare de ape minerale. Tratamentul este indicat în afecțiuni ginecologice cronice, artrite, anemii debilitate și stări astenice. Stațiunea posedă instalații de băi. Consultații pentru bolnavi se dau de către medicul circumscripției din comună.

TG.OCNA. — Stațiunea se află la poalele muntelui Măgura într-un parc de la marginea orașului Tg. Ocna. Izvoarele minerale din stațiune, clorurosodice, slab bicarbonatate, sulfuroase, sînt folosite în cură internă și externă. Pentru amatorii de sport, la Tg. Ocna a fost amenajat un teren de fotbal și unul de baschet. De asemenea aici există un cinematograf, bibliotecă și stație de radioamplificare.

TOPLIȚA. — Așezată între munții Călimani și Gurghiului, pe ambele maluri ale rîului Mureș, stațiunea are o altitudine de 650 de metri și un climat subalpin caracterizat prin veri răcoroase și ierni reci. Cele două izvoare de apă minerală din stațiune sînt magneziene, slab feruginoase, mezotermale, hipotone. Acțiunea lor este calmantă, reconfortantă, în forme ușoare de reumatism, nevralgii, stări astenice, surmenaj, nevroze. Stațiunea are un spital unificat și o farmacie. Tot aici există cinematograf, sală de spectacole, cămin cultural, teren sportiv. Se pot face excursii cu trenul la Reghin, Tg. Mureș și Gheorghieni, cu mașina la Borsec iar pe jos, la Valea Secului și cea a Lomașului.

TURDA. — Localitatea fiind așezată între dealuri este ferită de curenții puternici și are un climat de coline. Caracteristic pentru Turda este marele număr de lacuri — 15 — care conțin apă minerală. Unele din lacuri cum este Lacul Chichi, — format în locul unei ocne vechi — are o suprafață de 6.000 m.p. și o adîncime medie de cinci metri. Apa este clorurosodică, calcică, magneziană, hipotonă. Lîngă unul din lacuri există un ștrand cu o plaje artificială. S-a amenajat de asemenea o instalație de băi calde. Viața culturală și sportivă se integrează în cea a orașului Turda. Ca obiective de vizitat în apropiere se pot cita Cheile Turzii și monumentul ridicat pe locul unde a fost omorît Mihai Viteazu.

TUȘNAD. — Se găsește la poalele muntelui vulcanic Harghita, dezvoltată mai ales pe malul stîng al Oltului. Timp de 60 de ani cît stațiunea a fost exploatată de capitaliști nu s-a construit nici o instalație de apă potabilă. Tușnadul a început să se dezvolte abia de la naționalizare. În ultimii ani a fost mărit numărul caselor de odihnă, au fost înființate sanatorii balneare, s-a construit conducta de apă potabilă. Tușnadul a fost transformat într-un important centru de cură și odihnă pentru oamenii muncii. Stațiunea este renumită prin apele sale carbogazoase. Din coasta muntelui Csomat izvorăsc patru surse de apă minerală. Toate izvoarele de ape minerale din Tușnad sînt foarte slab radioactive. Apele sînt folosite în cură internă pentru afecțiunile tubului digestiv și glandelor anexe precum și în afecțiuni ale căilor urinare. Băile carbogazoase sînt indicate în afecțiuni cardiovasculare, varice, debilitate, oboseală și nervozitate. Pentru asistența medicală a oamenilor muncii care vin în stațiune există trei sanatorii și o policlinică. Cu ajutorul instalațiilor de specialitate se pot aplica numeroase tratamente fizioterapice. Pe malul lacului Ciucaș este amenajată o plajă. Un mare număr de bărci stau la dispoziția vizitatorilor. În stațiune există o mare sală de spectacole. Stațiunea are un club cu o bibliotecă de peste 18.000 de volume, o sală de lectură, săli pentru șah, tenis de masă. În cadrul activității sportive se pot organiza excursii minunate în jurul stațiunii, pe ambele maluri ale Oltului. Excursii mai lungi se pot face la Stînca Șoimilor, Stîncile Turnurilor, Valea Minelor părăsite, Valea Corbului etc.

V

VASILE ROAITĂ. — Deasupra istmului îngust care separă lacul Techirghiol de mare, cu 30-40 de metri mai ridicat față de nivelul mării, se află stațiunea balneoclimatică Vasile Roaită. În anii regimului de democrație populară au fost construite numeroase vile, stabilimente de băi, magazine, locuri de recreare și odihnă. Asistența medicală a bolnavilor a fost radical îmbunătățită, înființîndu-se policlinici, laboratoare, farmacii etc. În stațiune există stabilimente de băi calde sărate; pe marginea lacului există cabine și dușuri pentru cei care fac băi reci de lac sau ungeri de nămol. Stațiunea dispune de cluburi, cămine culturale, cinematografe. Competițiile sportive atrag numeroși participanți și spectatori. Plimbările și excursiile sînt deosebit de atractive. Se fac plimbări în largul mării sau cu vapoare care fac curse pe lac pînă la Techirghiol.

VATRA DORNEI. — Rîul Dorna își unește apele cu cele ale Bistriței într-o depresiune pitorească înconjurată de munți acoperiți cu păduri de brad. Aici se înalță orășelul Vatra Dornei, importantă stațiune balneo-climatică situată la 802 metri altitudine. Stațiunea are un climat subalpin care influențează favorabil organismul. Aerul este curat, bogat în aerosoli terapeutici cu predominanța esențelor volatile de brad. În anii regimului democrat-popular stațiunea a fost înzestrată cu instalații de cură și cu aparatura cea mai modernă punîndu-se baza unei activități medicale terapeutice-științifice. S-au reclădit hoteluri și pavilioane de băi, s-au făcut noi cercetări în legătură cu compoziția apelor. Băile carbogazoase sînt indicate în boli ale miocardului, leziuni valvulare, boli ale vaselor, arterioscleroză, hipertiroidism. Sînt contraindicate în boala ulceroasă și ulcerul varicos. În stațiune există sanatorii de boli cardiovasculare și reumatice. Asistența medicală este asigurată de sanatoriul balnear și policlinica balneară. Sanatoriul balnear are un club frumos amenajat, o bibliotecă cu un mare număr de volume, și o sală de lectură. În oraș mai sînt două cluburi muncitorești. Cei veniți la cură sau odihnă pot face excursii pe culmile înalte ale munților, pe masivul Rarău, spre Giumalău pînă la Dealul Negru etc.

Plimbare pe străzile Sinaiei

*) Vezi „Magazin", numerele 190, 191 și 192.

Jocuri distractive

CU CE VITEZĂ?

După ce terminaseră de făcut unele măsurători meteorologice, doi tineri stăteau pe o colină privind un tren care trecea prin fața lor.

— Ce viteză are vîntul? — întrebă primul.

— 7 metri pe secundă.

— Atunci știu precis cu ce viteză merge trenul răspunse primul. (În desenul de mai sus este schițat tabloul văzut de cei doi tineri). Cu ce viteză mergea trenul?

PROBLEMĂ

Suma a două numere formate din cifrele 1, 3, 5, 7 și 9 este egală cu suma a două numere formate din cifrele 2, 4, 6 și 8. Găsiți aceste numere folosind fiecare cifră numai o singură dată.

4 DISCURI

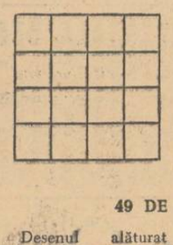

În acest pătrat cu 16 pătrățele egale așezați 4 discuri în așa fel încît în fiecare rînd orizontal și vertical precum și în fiecare din cele două diagonale ale pătratului mare să nu se găsească decît un singur disc.

49 DE PUNCTE

Desenul alăturat are 49 de puncte (în 7 rînduri a 7 puncte). Jocul este următorul: încercați să trageți o linie de unire între cele două puncte negre, care să treacă obligator *prin toate punctele albe*, să treacă prin cel puțin *4 puncte deodată* și să *nu se frîngă în unghi drept* niciodată! Pare complicat dar cu răbdare veți reuși.

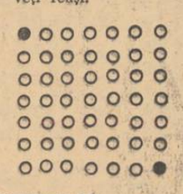

POȘTA JOCURILOR

I. HAVA — com. Brusturi, raionul Aleșd. Jocul pe care ni l-ați trimis s-a publicat. Vă rugăm să ne mai trimiteți.

PAUL DIACONU — Tg. Secuiesc. Foarte interesante soluții pe care le-ați găsit la problema respectivă. Păcat că le-ați trimis așa de tîrziu, fiindcă le-am fi publicat. Alte jocuri și probleme nu cunoașteți?

D. VILVOI — Tr. Severin. Primul joc este prea simplu. Cel de al doilea pare interesant dar n-am putut descifra scrisoarea. Vă rugăm să reveniți.

Soluțiile jocurilor apărute în numărul 192

LITERA T

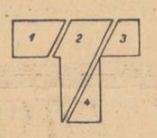

FRACȚIE

$$\frac{35}{70}+\frac{148}{296}:\frac{1}{2}\cdot\frac{1}{2}=1;$$

SAU

$$0{,}5+\frac{1}{2}(9-8)(7-6)(4-3)=1$$

ÎNTRE 2 ȘI 3

Trebuie pusă o virgulă. Va rezulta deci 2,3.

FEL DE FEL • FEL DE FEL • FEL DE FEL

Alergie la... lumină

Un caz patologic cu totul ieșit din comun, a fost sesizat de medicii londonezi. Copilul Freddie Mc Instosh, în vîrstă de 8 ani, suferă de o formă de alergie dramatică: el nu poate suporta lumina.

Contactul cu soarele provoacă pe pielea sa pete de căldură, curios alterate, care au apărut pentru prima oară primăvara trecută. De atunci — după cum relatează tatăl copilului, Freddie poartă un capișon alb în care s-au prevăzut două tăieturi pentru ochi. Toate părțile corpului neacoperit de îmbrăcăminte sînt de asemenea protejate de bandaje.

Tratamentele administrate de la declanșarea alergiei și pînă-n prezent, adică de-un an de zile, n-au dat pînă în prezent nici un rezultat.

Băiețelul reactionează ca o emulsie fotografică. Cînd e expus la lumină corpul său suferă o reacție chimică.

În afară de această stranie alergie Freddie Mc Instosh e perfect sănătos.

Ascensor cu itinerariul... spre nori

Cu cei 300 m pe care-i numără, turnul Eiffel este în prezent cea mai înaltă construcție din Europa. El își va pierde însă curînd locul fruntaș pe care-l ocupă, fiind depășit de alt turn mult mai înalt.

Este vorba de noul turn de televiziune din cartierul Ostankina, (din Moscova) ale cărui lucrări de construcții sînt în momentul de față foarte avansate. Înălțimea sa va întrece 500 m.

Multe surprize rezervă noul turn moscoviților ca și vizitatorilor capitalei Uniunii Sovietice. El va avea diferite platforme și un restaurant cu o capacitate de 300 locuri, care va funcționa „deasupra norilor".

Pentru a ajunge în vîrful turnului vor fi puse la dispoziție ascensoare (acestea se află de acum în construcție) cu o viteză de 5 m pe secundă. Călătoria pînă la terasa restaurantului va dura doar 80 de secunde.

Acest turn va purta antena noului telecentru din Moscova.

Un aparat ingenios

Muncitorul estonian Kriis a conceput un aparat cu ajutorul căruia se poate produce un frig polar, arșița deșerturilor și orice altă temperatură. De o construcție cu totul originală, el poate să emită în același timp raze ultraviolete și raze infraroșii.

Datorită însușirilor sale deosebite, cu acest aparat se va putea studia influența diferitelor condiții atmosferice asupra materiilor plastice, a culorilor și a altor materiale într-un timp de cîteva zeci de ori mai redus ca pînă acum.

Mult mai eficace decît aparatele americane destinate acelorași scopuri, aparatul lui Kriis funcționează în mod automat.

FRED GHENADESCU

CĂSĂTORIE CU... PERSPECTIVĂ

— Felicitările mele! Noul tău soț e avocat?
— Da, m-am gîndit că o să ne vină mai ușor la divorț...

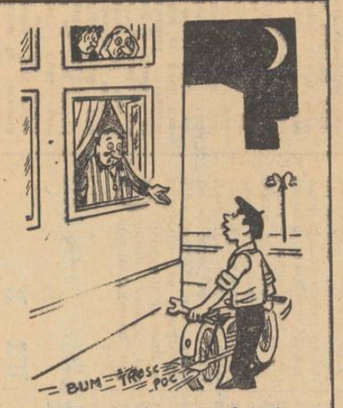

— Spune-mi, zgomotul motocicletei nu te supără?
— Ba da, are ceva deranjat. Dar nu mă las pînă n-o repar...

RIK AUERBACH

— Nu înțeleg, costumul vă vine perfect, nu are nici un defect, vi l-am făcut la timp. De ce sînteți trist?
— Să vedeți eu sînt... caricaturist!...

— Dați-mi condica de reclamații!
— La noi e bufet cu autodeservire!...

„Vacanță"

Vacanța are (negreșit)
o foarte mare importanță;
dar este bine stabilit
că e vacanță și... vacanță

Un fotbalist mai vechi se crede
că-i făcător de... performanță;
dar cînd îl vezi fucind, se vede
că regulat e în... vacanță.

Studentul ce s-a remarcat
prin... cinci examene-n restanță,
în mod concret ne-a demonstrat
că e — tot anul — în... vacanță.

Cunosc un mare chiulangiu
de-o ne-ntrecută cutezanță;
dar mai curînd sau mai tîrziu,
el o să plece în... vacanță.

Mai văd un flăcău cu „cioc",
pășind cu multă eleganță;
dar capul nu-l văd de loc,
căci este zilnic în... vacanță.

Unui poet neinspirat
i-afirm (cu mare siguranță)
că muza care l-a trădat
se află veșnic în... vacanță.

Iar cititorului ce-mi zice
că n-am umor în nici o stanță
îi spun — deschis: — „Ce vrei, amice?
Umorul meu e în... vacanță!..."

Mircea CODRESCU

MATTY ASLAN

— Cum, iar ne ajung?
— Da și trebuie să-i lași să ne depășească. Sînt amîndoi în mașina „Salvării"!

C. BRÎNDAȘU

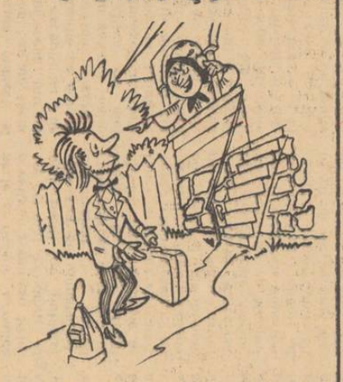

— De ești tu acela, nu-ți sînt mamă eu!...

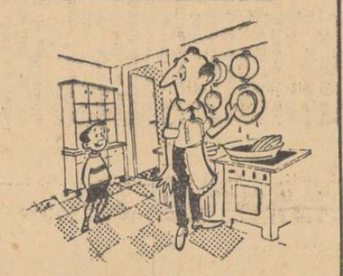

— Tăticule, cînd voi fi mare va trebui să mă-nsor și eu?...

Epitafuri

UNUI GESTIONAR

Din ziua-n care a murit,
el a rămas... descoperit.

UNUI MAGNAT AL PETROLULUI

În goana lui după petrol,
a dat de ultimul... subsol

M. C.

SAH

Rezultatul primului pentatlon șahist

Concursul complex cu cinci probe — pentatlonul șahist — a stîrnit interes în rîndurile cititorilor, în ciuda faptului că prezenta o serie de dificultăți și se adresa șahiștilor cu cunoștințe ceva mai avansate, cu experiență în rezolvarea problemelor și studiilor. Alături de șahiști consacrați au participat la concurs și numeroși șahiști tineri, debutanți în concursuri de acest gen.

Examinarea răspunsurilor a arătat că majoritatea concurenților a trecut cu bine primele patru probe ale pentatlonului, rezultatul final fiind determinat de ultima probă, care a solicitat și cunoștințele de cultură generală șahistă ale participanților. Pe locul I—II s-au clasat doi concurenți la egalitate de puncte (29): *B. Săculescu* (Buzău) și *M. Milescu* (București). În proba a cincea ei au dat fiecare cîte șapte indicații privind mențiuni despre șahul romînesc în secolul trecut. Pe următoarele locuri s-au clasat: 3-6) *V. Minduțeanu* (Pitești), *P. Vătărescu* (Oltenița), *Eug. Burlacu* (București) și *A. F. Ianovcic* (Sibiu) cu cîte 27 puncte. 7-8) *Const. Jitariuc* (Sighișoara) și *Gh. Goșman* (Tîntari) 26 puncte. 9) *P. Bernard* (Bîrlad) 25 puncte. 10-11) *L. Scherer* (București) și *Vlad Constantin* (Constanța) 24 puncte. 12-15) *B. Popovici* (București), *Nic. și Radu Zdrula* (București) și *M. Petrescu* (București). 16) *E. Bărăneanu* (Sibiu) 22 puncte. 17) *Cigel Geană* (București) 17 puncte. 18-19) *Maria Czer* (Tg. Mureș) și *Adam Trotan* (Iași), 15 puncte. 20) *Lalus Georgică* (com. Tigveni) 10 puncte. Primii doi clasați primesc premii în cărți de șah și abonamente la revista „MAGAZIN".

Iată acum soluțiile pentatlonului șahist:

I. — 1.Nh6+ Rf7 2.Tf5, Rg6 3.Tg5+, Rf7 4.T:g8, R:g8 5.Re6!, Rh8 6.Rf7, e5 7.Ng7 mat. Studiul aparține compozitorului rus Troițki și a apărut în 1909.

II. — Problema propusă pentru reconstrucție aparține compozitorului Anderson și a fost publicată în 1915. Iată așezarea pieselor:

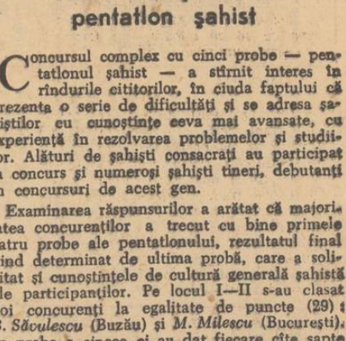

1. Rd6!! cu amenințarea 2. Db7 mat.

III. — Între cele două poziții care au survenit într-o partidă Schlechter — Leonard, Karlsbad 1911 — s-au efectuat următoarele mutări: 1. Ce5! f:e5; 2. Df3+, Rg6; 3. N:e5, D:c5, 4. N:e6, h5, 5. Nf7+.

IV. — Pionul trebuie așezat pe cîmpul g2. Albul fiind la mutare cîștigă cu 1. g8!

V. — Mențiunile șahiste s-au referit la poezia „Pastel chinezesc" de Vasile Alecsandri, schița „Șah mat" de Caragiale, pasaje din „Ciocoii vechi și noi" de Nicolae Filimon, un articol al lui M. Kogălniceanu, cartea de șah „Amiculu ioculu de Schach, Theoreticu și Practicu" de Adolf Albin etc.

Știri

■ Campionatul R. P. Polone disputat la Katowice a fost cîștigat de Tarnowski cu 12 puncte din 17 posibile. Pe locurile următoare s-au clasat Sliwa (11½ puncte), Drozd (11 puncte) etc. Iată mai jos una din cele mai frumoase partide disputate la concurs:

Alb: Doda; Negru: Tarnowski
Deschiderea Reti

1.	c4,	c6	
2.	Cf3,	d5	
3.	g3,	g6	
4.	Ng2,	Ng7	
5.	0—0,	e5	
6.	c:d5,	c:d5	
7.	d3,	Ce7	
8.	Cc3,	Cbc6	
9.	Ng5,	f6	
10.	Nd2,	Ne6	
11.	Ca4,	b6	
12.	b4,	e4	
13.	Ce1,	f5	
14.	Tc1,	0—0	
15.	a3,	Dd7	
16	f3,	Tfd8	
17.	Nf4,	Ce5	
18.	Cb2,	e:f3	
19.	e:f3,	Tac8	!
20.	T:c8,	T:c8	
21.	De2,	C5c6	
22.	Ne3,	Cd4	
23.	Df2,	Cb5	
24.	a4,	Cc3	
25.	b5,	d4	
26.	Nd2,	Nb3	
27.	f4,	C:a4	
28	Cc4,	N:c4	
29.	d:c4,	Cb2	
30.	Nb4,	d3	
31.	Cf3,	Cc4	
32.	Da2,	Rh8	
33.	Tc1,	Ce3	
34.	T:c8+,	D:c8	
35.	Df7,	Dc1+	
36.	Ce1,	d2	

și albul a cedat după cîteva mutări.

■ Un turneu internațional disputat la Sarajevo a fost cîștigat de Gligorici (Iugoslavia) și Pachman (R. S. Cehoslovacă) cu cîte 7 puncte. Pe locurile următoare Matulovici și Milici 6½ puncte etc.

■ La Staffelfeld a avut loc la începutul lunii iunie un interesant turneu internațional pe echipe la care au participat 12 formații din R. F. Germană, 11 din Elveția și 10 din Franța, cuprinzînd 252 jucători. S-a jucat după sistemul elvețian. Pe primul loc s-a clasat echipa S.K.S.V. din Friburg (R.F.G.).

■ Concursul de probleme în 3 mutări pe anul 1960 al revistei „Șahs" din Riga a fost cîștigat de cunoscuții compozitori sovietici Losinski și Zagoruiko cu următoarea problemă comună.

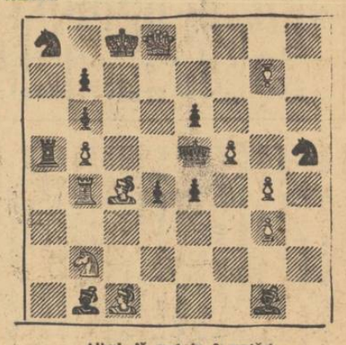

Albul dă mat în 3 mutări

Soluția 1. Ng5! amenință 2. Dd7, Cc7, 3. Dc7 mat. Variante: 1...d3 2. Nb3 (amenință 3. Cc4 mat). e3! 3. Dd4 mat; 1...Nd3 2. Dd7! și 3. De6 mat; 1... Ne3, Ne7! și 3. Dd5 mat.

■ La 1 aprilie a început un meci de șah prin corespondență la 20 de mese între echipele reprezentative ale R. P. Ungare și Angliei.

Șahul și goana după reclamă

Șahistul american Bob Fisher este, precum se știe, un tînăr foarte talentat. Nu știe însă că modestia e o podoabă. Nu de mult el s-a autocalificat chiar drept „cel mai remarcabil șahist al zilelor noastre" și a pronosticat:

— O să ajung la culmi la care n-a ajuns nici un șahist.

Două zile mai tîrziu, Bob Fisher a jucat șah, — unde credeți? — la închisoarea federală din New York! Acolo a susținut un simultan în compania a... 20 de deținuți.

Este greu de înțeles la ce s-a gîndit Fisher cînd a afirmat că „voi ajunge la culmi la care n-a ajuns nici un șahist". Dar o juca șah într-o societate atît de „aleasă" iată o culme la care într-adevăr n-a ajuns nici un campion de șah din S.U.A.

Nici măcar în goană după senzațional și autoreclamă.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

DI, CĂLUȚULE

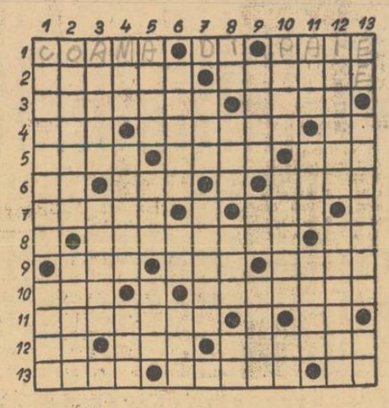

ORIZONTAL: 1) Păr lung și stufos ce crește pe grumazul calului — Îndemn cabalin — Așternutul cailor 2) Bate șaua să priceapă iapa! — Scriitor francez, autorul libretului operei „Calul de bronz" de Auber 3) Un fel de pat sau de scaun, purtat de cai sau de oameni, întrebuințat în antichitate, în evul mediu și azi în unele țări coloniale, ca mijloc de locomoție — Așa sînt caii de curse. 4) Exclamație — Compozitor francez, autorul melodiei „Cîntecul căluțului" — Consoane. 5) Fluviu în Franța — „Căluțul..." povestire de Steinbeck, apărută în colecția „Meridiane" — Frunze de brad. 6) Armăsar dobrogean — Cai nărăvași — Animal nordic folosit de localnici pentru tracțiune, în locul calului. 7) A ajuns din cal, măgar — A lucra pămîntul. 8) Femeie care practică sportul călăriei — Afirmație. 9) Cal de..., sau libelulă — Calul bălan — Caricaturist romîn. 10) Poezii lirice — Se întrecea pe vremuri în turniruri luptînd de jos și de pe cal. 11) Iapă de soi tătăresc — Cel mai bun dintre jocheii. 12) Comună în Ardeal — Animal — Calul legendar de la cucerirea cetății Troia. 13) Le trag caii după ei — Calul... cu șaua verde — Pronume.

VERTICAL: 1) Căluței — Lopățică pentru curățat plugul. 2) „Calul bălan" de Benatzky — A duce caii la apă 3) Lat pentru prinderea și priponirea cailor sau altor animale — Cai verzi pe pereți! 4) Locuitor din Munții Apuseni — „Călărețul de..." balet de compozitorul sovietic Glier — Articol 5) Bou sacru din Memphis — Fir — Unități de timp. 6) A defăima, a insulta — Ochi de lanț — Corp geometric. 7) Port în Finlanda — Dans de pe vremea... galopului. 8) Sînt — Pește de apă dulce — Pînză groasă — Traian Lungescu. 9) Ride de oala spartă — 365 zile — Anotimp. 10) Pom fructifer — La sfîrșitul cărții — Trunchi de con. 11) Usturoiat — Acela — Mulțime de oameni care însoțesc o ceremonie, o paradă. 12) Pătură care se așterne pe spinarea cailor — Cal de circ. 13) Vocală repetată — Jumătate om, jumătate cal — Negație.

Adina JURCA

FOC

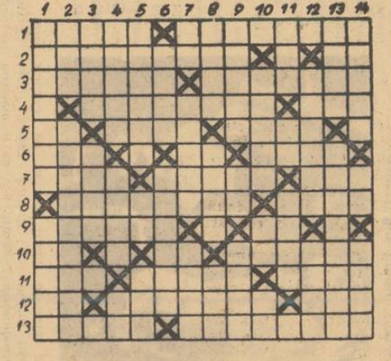

ORIZONTAL: 1) A compus cîntecul „E roșie cravata mea ca focul" — Făcută foc! 2) Specialiști în focuri — Carte! 3) Cetatea de foc — Foc în miniatură! 4) Stricată — Oficiul Național de Turism 5) În scrum! — Poate fi de foc — Mistuită de flăcări 6) Rînd — Intrebuințare — A povesti 7) Legătură de spice — Cea dintîi — Cîntecul greierului 8) Omenesc — Foc 9) Foc!! — Conjuncție 10) Pronume — Teme! — Rezultatul unei arderi 11) Literă arabă — Roma, de pildă, arsă de Nero (pl.) — Calif arab care a încendiat biblioteca din Alexandria 12) Rece! — Limbi de foc — Specie de arahide 13) Autorul poeziilor „Fata din turnul de foc" și „O flacără trece frontiera" — Focuri distrugătoare.

VERTICAL: 1) A compus „Serbarea focului" — Corpuri cerești incandescente 2) Unitate de măsură a timpului (pl.) — A scris poezia „Pentru foc" 3) O asigură ADAS-ul împotriva incendiilor — Comună în Moldova 4) Arc gotic — Căldura focului — Fier 5) Eșuare — Consoane — Oraș în Germania 6) Mal — ...Arsă, vîrf în Bucegi 7) In Soare! — Remediu folosit uneori împotriva arsurilor prea puternice — Pete de foc pe cîmpie 8) Vehicul ceresc — „Scînteia" — ... Marco, celebra catedrală din Veneția 9) A desena — Mere! — Contur geometric 10) Anotimp care reclamă foc în cantități mari — S — Cămașă înflorată 11). Animal nordic — Posesiv — Diminutiv masculin 12) Verbul pisicii lîngă foc — Stropit cu apă 13) Tras de „calul de foc" — Consumatori de iarăși (în basme) 14) A pune paie peste foc — Foftim! — Petru și Pavel Arjoca din „Cetatea de foc" de Mihail Davidoglu.

S. RADU

Redacția: Piața Scînteii, Tel. 17.60.10. Administrația: 17.60.20. Interior 1.400. Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin"

SPECTACOLUL
magazin

Premieră cu „Orfeu"

Desprinse parcă din filele mitologiei, balerinele aduc pe scenă tablouri fantasticelor legende, străduindu-se să redea cît mai sugestiv lumea „spiritelor" infernului. „Dansul furilor" ce se repetă cu febrilitate de cîteva săptămîni în şir, le cere un efort deosebit. Şi în timp ce paşii lor înscriu figuri dificile, dintr-o încăpere invecinată glasul lui Orfeu se revarsă în toată plinătatea lui, evocînd pe bardul antic, care îşi acompania cîntecul de sunetele lirei. Vocea ne este cunoscută : mezzosoprana Elena Cernei pregăteşte rolul titular al celebrei opere a lui Gluck.

În vederea apropiatei premiere, repetiţiile se desfăşoară intens pe cele două planuri, atît baletul cît şi soliştii vocali fiind solicitaţi să-şi spună, în egală măsură, cuvîntul. Aflăm un amănunt interesant. Teatrul de Operă şi Balet al R.P.R. montează pentru prima oară o operă în care baletul este chemat să-i ilustreze, cu ajutorul plasticei, gesticei şi mimicei, pe de-a-ntregul, acţiunea.

În viziunea maestrului Oleg Danovski, momentele coregrafice vor lua o mare desfăşurare în acest spectacol fidel expresiei operă-balet. În acest sens, pentru a ilustra şi mai bine elementele de fantastic, au

Schiţă de costum pentru rolul Euridice, realizată de pictoriţa Ofelia Tutoveanu

fost pregătite cîteva momente coregrafice ca : tablourile „*Cimpiile Elisee*", „*Styxul*", „*Infernul*" şi altele, care cer multă originalitate şi o tehnică interpretativă deosebită. Eforturi deosebite au depus şi pictorii scenografi Roland Laub şi Ofelia Tutoveanu, pentru a realiza decoruri şi costume cît mai adecvate atmosferei. În ce priveşte conducerea muzicală, dirijorul Mihai Brediceanu depune străduinţe pentru a reda cît mai fidel muzica expresivă a lui Gluck, puternicul ei dramatism. Astfel, în unul din momentele muzicale cele mai emoţionante, cînd „corul infernului" îi adresează lui Orfeu implacabilul „nu !", împiedicîndu-l să intre în împărăţia întunecată de dincolo de Styx, pentru a o revedea pe Euridice, se urmăreşte ca înfruntarea dintre cele două forţe să ia proporţii de simbol, pentru a oglindi triumful luminii asupra întunericului lui, al dragostei asupra urii.

Distribuţia ne rezervă cîteva surprize. Două dintre rolurile principale vor fi susţinute în travesti. Astfel, Elena Cernei şi Maria Săndulescu vor apare în rolul lui Orfeu, în timp ce Iolanda Mărculescu, Lella Cincu şi Magda Ianculescu vor interpreta pe zeul Amor. În Euridice vor apare Maria Şindilaru şi Teodora Lucăciu.

M. DAMIAN

Ansamblul arhitecţilor

În după amiezile cînd riglele de calcul se odihnesc pe planşe, la clubul Uniunii Arhitecţilor se repetă viitorul spectacol al echipei artiştilor amatori. Repetiţiile nu sînt „secrete". În sală, în afara colectivului artistic — se află adeseori membri ai Uniunii, nerăbdători să afle cu o clipă mai înainte de premieră ce surprize mai pregăteşte echipa lor artistică. Cu cîteva timp în urmă, clubul avea şi un oaspete mai puţin obişnuit, o fetiţă blondă, înaltă de cît puteai s-o măsori cu o singură riglă.

Într-o zi arhitectul Enrico Fanciotti, instructorul brigăzii, a întrebat-o :

— Cum te cheamă ?

— Doina Stănescu şi am şase ani şi jumătate.

— Vrei să te faci artistă ?

— Nu — a replicat fetiţa hotărîtă — eu mă fac constructor ca tata, dar am să joc şi în echipa artistică.

De atunci, Enrico Fanciotti a devenit profesorul de canto al micuţei Doina Stănescu, iar în ansamblul artistic al arhitecţilor cîntă uneori şi... cel mai tînăr artist amator.

„Aşa s-a întîmplat şi cu Roxana Matei — ne spune Enrico Fanciotti. Nu cu prea mulţi ani în urmă, Roxana Matei era desenatoare la un Institut de proiectări şi a debutat în echipa noastră de amatori. Un debut greu de uitat : la primul spectacol avea atît trac, încît ca să poată să cînte, colegul nostru, arhitectul Sandu Culescu, a stat tot timpul cu ea pe scenă, şi a ţinut-o de mînă".

Cel de-al doilea festival internaţional al filmului de la Moscova

La 8 iulie se va deschide la Moscova cel de-al doilea festival internaţional al filmului. Deviza sa : „Pentru o cinematografie umanistă, pentru pace şi prietenie între popoare", răspunde aspiraţiilor tuturor artiştilor care şi-au consacrat talentul şi capacitatea lor, apărării păcii şi a omului.

Peste 50 de ţări şi-au exprimat dorinţa de a participa la festival. Ceea ce înseamnă că vor fi prezentate aproape 150 de filme de lung metraj, documentare, filme de popularizare a ştiinţei şi de desene animate. La Moscova îşi vor da întîlnire în iulie regizori, scenarişti, critici, actori şi producători celebri din întreaga lume. Printre ei se vor număra şi reprezentanţi ai cinematografiei ţărilor care şi-au cîştigat de curînd independenţa.

O serie de ţări şi-au trimis de pe acum filmele cu care participă la acest întrecere. Ţara noastră a-trimis filmul „Setea" al cărui premieră un lung metraj cu ştiinţă „Istoria revoluţiei" şi un film de desene animate „Rechinul şi scrumbia" ; Republica Dahomey a trimis un documentar realizat de Kid şi René Cornpel despre viaţa precarilor acestei ţări. Documentarul în culori „Scoarţe pierdut", trimis de Canada, înfăţişează obiceiurile şi dăsprinsul unui trib indian iar cinteaştii din Noua Zeelandă vor fi reprezentaţi printr-un documentar consacrat orchestrei de tineri. R.P.D. Coreeană va prezenta filmul pentru ecran lat „Patria noastră glorioasă". Un documentarul „Sărbătorirea celei de a 15-a aniversări". Cinematografia daneză se va prezenta cu două filme de lung metraj : „Ultima iarnă" (regizator Edvin Tiemoroth) şi „Pau". film distins anul trecut la festivalurile de la Cannes şi Veneţia, care va rula în afara concursului.

Cineaştii manifestă un mare interes pentru festivalul de la Moscova. Mărturie stau numeroasele scrisori primite de comitetul de organizare a festivalului.

Întîlniri de neuitat

Cu prilejul popasului pe care l-au făcut în Capitală, artiştii Teatrului „V. Maiakovski" s-au întîlnit în dese rînduri cu artiştii noştri. Înainte de a pleca la Moscova, Teatrul „V. Maiakovski" a făcut o vizită colectivului Teatrului Naţional „I. L. Caragiale" şi artistul poporului al R.P.R., regizorul Sică Alexandrescu, membru de onoare al Teatrului „V. Maiakovski".

Oaspeţi de peste hotare

Seria manifestărilor artistice ce se vor desfăşura în cursul acestei veri de vară se anunţă bogată în evenimente, interesantă prin varietatea genurilor de spectacole ce se vor desfăşura în săli publice, teatre şi grădini de vară. Atît în Capitală, cît şi în alte oraşe ale ţării, ca şi în staţiunile de odihnă de pe litoral, sînt prevăzute turneele formaţiilor artistice străine care ne vor vizita ţara.

Ne va vizita ţara ansamblul de cîntece şi dansuri folclorice „Slask" din R. P. Polonă al cărui repertoriu bogat de cîntece şi dansuri populare poloneze, în special sileziene, va prilejui mai buna cunoaştere a artei populare din ţara prietenă, de a cunoaşte mai adînc viaţa şi aspiraţiile poporului polonez.

De asemenea în a doua jumătate a lunii iunie va întreprinde un turneu în ţara noastră orchestra de muzică uşoară „Krautgartner" din R. S. Cehoslovacă, una din cele mai cunoscute şi bune formaţii ale acestui gen.

În cursul lunii iunie e prevăzut turneul ansamblului folcloric „Cuncumen" din Chile. Solii artei populare, ansamblul de cîntece şi dansuri din Chile ne va da posibilitatea de a cunoaşte o serie de cîntece tradiţionale, cîntece populare şi dansuri culese din diferite regiuni ale ţării.

Din R. P. Polonă ne va mai vizita ţara orchestra de muzică uşoară „Skovronski" ; din R. D. Germană e prevăzut turneul unui ansamblu de estradă.

În cursul lunii august este aşteptată sosirea corului de fete din Walles, (Anglia). Originar din Llanelly ţinutul Walles, ansamblul coral de fete cuprinde 64 persoane care vor prezenta un program de cîntece populare şi naţionale din Walles, Scoţia şi Irlanda.

Lidia Jiqa, îmbinătoare la Circul de Stat şi tinerii ei elevi.

Cu un veteran al arenei despre circul românesc de altădată

După terminarea ultimului număr din program, în timp ce publicul se îndreptă spre ieşiri şi puternicele reflectoare se stingeau unul cîte unul, un bătrînel înalt şi zvelt mai aruncă o ultimă privire în arena părăsită. Aşa am făcut cunoştinţă cu George Francisco Sidoli, unul din veteranii circului nostru, binecunoscut publicului spectator de acum şaizeci de ani, care a făcut cunoscută arta circului românesc pe aceea vreme, departe peste hotarele ţării.

Discuţia se înfiripă repede, interlocutorul dovedindu-se o fire comunicativă şi vioaie, în ciuda celor nouăzeci şi unu de ani pe care îi numără şi de care nu prea se îngrijorează.

— Cum apreciaţi spectacolul pe care l-aţi văzut în seara aceasta ?

— Ca şi multe alte spectacole văzute în anii din urmă şi acesta este un spectacol foarte reuşit, cu numere noi şi interesante executate la nivel înalt tehnic şi artistic. Artiştii noştri de circ, observ cu multă bucurie, îşi ridică tot mai mult măestria execuţiei şi acest fapt desigur că este o urmare directă şi firească a condiţiilor materiale excepţionale create de regimul democrat-popular — condiţii la care noi bătrînii slujitori ai arenei pe timpul nostru nici nu puteam visa. Cît despre noul local al Circului de Stat, recent dat în folosinţă, drept să spun nici nu găsesc cuvinte să-mi exprim nu numai admiraţia, plăcerea de a-l fi văzut cît şi mîndria de a fi fost contemporanul unei asemenea realizări. Eu cel ce am cunoscut şi căruţele cu covilţir şi vagoanele de lemn şi arena improvizată de-a lungul unei vieţi consacrate exclusiv circului.

— Se pare că aveţi o adevărată pasiune pentru această meserie...

— Desigur, şi faptul că am petrecut cea mai mare parte a vieţii în mijlocul lor, poate fi probat cu cel peste şaizeci de ani de activitate personală în arenă. Dar se pare că această pasiune s-a moştenit prin tradiţie de-a lungul multor generaţii din familia noastră. Unul din străbunicii mei, un oare-care Giovani Sidoli, trăia pe la 1700 cîmpia Lombardiei cu pitoreştile lui căruţe cu covilţir, împreună cu o mică trupă ambulantă. Tatăl meu, Teodor Sidoli, şi-a înjghebat o mică trupă. Fiind cel mai mic al familiei noastre — numeroase mi s-a hărăzit de la început soarta de a deveni călăreţ şi acrobat pe cal, latrucît această specialitate care pe timpul acela era la mare modă... nu exista în cadrul trupei noastre. Şi iată mă la vîrsta de 2 ani încălecînd calul... de lemn. Se pare că această joacă avea să mă obsedeze apoi toată viaţa şi să-şi imprime definitiv pecetea asupra activităţii mele în circ. Fapt este că la 5 ani, adică acum optzeci şi şase de ani, mi-am făcut debutul în arenă într-un număr excepţional de mare senzaţie pe atunci, saluri mortale în ambele sensuri în galopul calului, iar cîţiva ani mai tîrziu am executat primul în Europa jonglerie şi acrobaţie multiplă tot în galopul calului, fără şea. Anii au trecut şi am izbutit printr-o muncă tenace. Învingînd mizeriile zilnice ale vieţii grele. Mi s-au dat multe diplome, medalii şi distincţii peste hotare şi în ţară, fapt care nu m-a scutit totuşi ca de multe ori să cam fac şi foame.

Pe atunci stagiunea permanentă nu ţinea mai mult de 3 luni şi anume iarna — cu toate că publicul spectator aprecia foarte mult programele noastre de circ. Iar restu anului şi mai ales vara o petreceam în mizerabile turnee în provincie. Îndurînd nenumărate lipsuri şi greutăţi.

— Vă mai amintiţi cîţiva din cei mai buni executanţi al numerelor de circ de la noi, pe atunci ?

— Prin jurul anului 1900 în arena circului Sidoli au evoluat mulţi artişti de circ de mare valoare, pasionaţi de meserie şi dornici a ridica prestigiul românesc. Printre cei mai renumiţi şi mai iubiţi de publicul spectator se numărau 4 Dumitrescu — baricti cunoscuţi şi apreciaţi în toată Europa, fraţii Stroici, inegalabili pe atunci la trapez zburător, Toni Mărculescu, un trezistibil clown, Gutsov cu celebrul său număr de echilatie, sau lacusitul dresor George Mateescu, care mai trăieşte. Acesta, fost muncitor la Monitorul Oficial, era unul din pasionaţii permanenţi al circului. Într-o bună zi, la vîrsta de 23 ani, Mateescu, atras de pasiunea sa a reuşit să intre în circ, unde şi-a specializat ca dresura de elefanţi, devenind în scurt timp unul din cei mai buni artişti de circ de acest gen. Trebuie menţionat de asemenea primul spectacol de pantomimă care a avut loc pe la 1892, tot în arena circului, noutatea fiind foarte mult apreciată de public. Nu se poate uita nici renumitul clown rus Durov, care a evoluat mult timp în arena românească, cu un număr de satiră de mare priză la public, îndreptat împotriva ţarului şi guvernului autocratic tarist, realizat cu mult umor într-o dresură... de porci. Faptul a făcut ca mai tîrziu, cînd s-a reîntors în ţara lui, să fie surghiunit de autorităţile ţariste.

În încheiere bătrînul acrobat a spus :

— Nu pot să nu-mi exprim satisfacţia şi mulţumirea personală, aceea a vechiului artist de circ, care deşi s-a retras din arenă după mai bine de 60 de ani închinaţi activităţii artistice de circ prin 1939, fără resurse şi posibilităţi materiale, numai regimul democrat-popular l-a asigurat liniştea bătrîneţilor şi a existenţei prin acordarea unei pensii de stat. Cei mai mulţi dintre marii artişti pe care i-am cunoscut la viaţa mea şi-au sfîrşit bătrîneţele în uitare şi mizerie, iar eu şi mai mulţi au rămas pe drumuri, pierzîndu-şi capacitatea de muncă în accidentele care pe atunci se ţineau lanţ.

Artistul de circ din ţara noastră, umilit şi dispreţuit şi-a găsit abia în societatea nouă socialistă cinstea şi preţuirea muncii sale, demnitatea morală.

— Şi acesta cred că este lucrul cel mai de preţ pe care noi, artiştii veterani ai circului de altă dată, l-am dorit întotdeauna.

I. M.

Din culisele... jocului românesc

Năruia este un sătuc pierdut între vîlcelele munţilor Vrancei, unde duminicile, pe malul Putnei, se încinge adevărata chindie românească. Acolo au poposit, într-o după amiază de vară, doi drumeţi, purtînd un magnetofon şi un aparat de fotografiat. Ritmul sincopat al jocului s-a întrerupt pentru o clipă. Curioziatea a fost mai mare decît pasiunea dansului. Iar după ce localnicii au aflat că oaspeţii sînt doi creatori, artistul emerit Petre Bodeuţ şi compozitorul Constantin Pallade, veniţi tocmai din inima ţării, pentru a cunoaşte leagănul chindiei, jocul s-a încins cu şi mai mult foc.

Iar nu după multă vreme, cortina grea de catifea a Teatrului C.C.S. din Bucureşti s-a ridicat, într-o seară, pentru a aduce în lumina reflectoarelor „frumuseţea costumelor şi bogăţia de ritm a unuia dintre cele mai frumoase jocuri româneşti, chindia. Tot aşa s-a întîmplat şi cu vîjeliosul „Arcanul", jocul moldovenilor din Nord, cu lirica horă a ţărăncilor vîiscene, cu dantelaţii paşi ai „Brîielor" şi „Iederii" bănăţene, ca şi cu vechile dansuri din Ţara Oaşului. Pe unde n-a colindat maestrul de balet Petre Bodeuţ pentru a se inspira în vederea valorificării jocului popular ? A colindat zile în şir valea Arieşului, a traversat Ceahlăul, a ascultat în nopţi de vară fluierul ciobanului din munţii Făgăraşului...

— „Am văzut în cîmpia dunăreană, *ne spune Petre Bodeuţ*, femei la munca cîmpului. Aveau atîta graţie, atîta plasticitate în mişcări, încît mi-au inspirat una din cele mai reuşite creaţii, dansul „Drăgaica". Nu este uşor să cauţi tot ce este mai caracteristic şi propriu bogatului nostru folclor, dar cînd ai reuşit, bucuria este nepărmurit de mare. Vă daţi seama cît de mîndru am fost, cînd, într-o seară, în Anglia, la Festivalul internaţional de dansuri populare, ţara noastră a primit Premiul I ! Tradiţionali noştri „Căluşari" au întrecut în frumuseţe, dinamism şi originalitate dansurile populare ale celor 87 de ţări participante. La Moscova, ca şi la Leningrad, ansamblurile noastre de dansuri populare au cucerit inimile spectatorilor, bucurîndu-se de calde aprecieri din partea specialiştilor.

La Paris, la Londra, la Viena, Monte Carlo, Haga, Berlin, Atena, Cairo, Teheran, Ankara, Budapesta, Praga, Helsinki, Colombo, Bombay, Madras, Calcuta, Beyrut, Damasc, pe toate meridianele pămîntului, jocul românesc s-a bucurat de o primire deosebită".

Recent, într-o seară, l-am reîntîlnit pe Petre Bodeuţ pe scenă. Strîns, sesc, cu pasiune de cronicar, pagini din înfloritoarea istorie a dansului. De la naiva, dar graţioasa gavotă, pînă la fremătătorul joc românesc „Zdrobitul strugurilor", de la revoluţionarul dans rus din 1917, „Marinarul", pînă la jocul de bucurie al participantului la demonstraţia oamenilor muncii de 1 Mai, artistul Petre Bodeuţ a înfăţişat cu virtuozitate, pe parcursul a două ore, o adevărată cronică a dansului de-a lungul veacurilor.

I-am solicitat cîteva amănunte asupra proiectelor de viitor.

— În primul rînd mă preocupă viitoarea premieră a Ansamblului Sfatului popular al Capitalei. În calitate de maestru ptim de balet, în colaborare cu directorul Ansamblului, compozitorul Viorel Doboş, pregătesc dansurile spectacolului, care de data aceasta au ca temă folclorul din regiunea Bucureşti. În afară de aceasta intenţionez să mă prezint în timpul festivalului „George Enescu", cu un recital pe muzică de marele nostru compozitor.

Sandu MARIAN

„HAMLET" pe scena Teatrului de Stat din Timişoara

În actuala stagiune, colectivul Teatrului de Stat din Timişoara a înscris în repertoriu şi opera din dramaturgia universală, fapt ce constituie, desigur, un indiciu valoros al progresului făcut de tinerii actori de aci pe tărîmul desăvîrşirii măiestriei artistice. Aş aminti pentru început comedia „Vulpea şi struguri" de actiitorul brazilian G. Figueiredo,

Adevărată piatră de încercare a constituit-o pentru colectivul teatrului timişorean piesa „Hamlet" de William Shakespeare. În montarea şi scenografia lui Dan Nasta, colectivul timişorean a reuşit să reliefeze puternic confruntarea forţelor absolut ale Evului Mediu cu cele umaniste ale Renaşterii, Hamlet fiind conturat cu o deosebită forţă artistică drept simbol al victoriei forţelor progresiste. Dan Nasta, regizorul, scenograful şi interpretul rolului titular, folosind cu pricepere tripla sa calitate, a subliniat cu veridicitate, convingător, profundul optimism al piesei. E interesantă apoi şi forma imprimată alegoriei: prin intermediul statuilor, unele din ele fiind personaje în mişcare. Căutînd să releve meditaţia actică, confruntarea scopului cu faptele, bilanţul şi perspectiva, să evidenţieze frămîntările şi lupta dinlăuntrul personajului, Dan Nasta, ca regizor a avut ideea separării lui Hamlet — în aceste momente — de lumea inconjurătoare, printr-un zid care „ocroteşte gîndul", iar ca interpret a ştiut să transmită publicului cu autenticitate monologul din ficcare act. Pe acest zid alb — spune regizorul — spectatorii vor citi diagrama poetică a formării unui om în lupta cu duşmanii omului. Mai pot adăuga aci doar atît : diagrama e fidelă intenţiilor. Fe de altă parte meritâ să fie reţinută concepţia regizorală asupra duhului tatălui lui Hamlet, ucis de fratele său pe care regizorul l-a scos din sfera mistică.

Dacă din punctul de vedere al concepţiei regizorale spectacolul înseamnă a reuşită, nu acelaşi lucru se poate spune despre calitatea interpretării. Unele roluri nu au fost judicios distribuite, altele nu au fost suficient adîncite de interpreţi. Iată de ce Dan Nasta trebuie să revină asupra spectacolului, spre a-l îmbunătăţi.

Virgil LAZĂR

Intre dramă şi comedie, între teatru şi film

De vorbă cu artistul poporului al U. R. S. S., Lev Sverdlin

Aflînd surpriza să-l întîlnească pe artistul poporului al U.R.S.S., Lev Sverdlin, fără să-i cunoască identitatea, spectatorul de film va şti că dilemei „mi se pare că v-am mai văzut undeva" trebuie să-i răspundă printr-un indubitabil *da !* Fără îndoială că şi dumneavoastră dragi cititori văzîndu-l pe popularul actor sovietic, pe stradă, în zilele cînd ne-a vizitat ţara, cu prilejul turneului Teatrului Maiakovski, v-aţi fi dat seama îndată că vă aflaţi în faţa unei vechi cunoştinţe. El e hîtrul Nastratin din filmul îndrăgit de publicul nostru, acum zece ani, „Emilul din Bubara", neînfricatul Valko din „Ţînăra gardă", Zalkind, organizatorul de partid din „Departe de Moscova", Budiuşti din „Aleko Dundici" ca să nu mai vorbim de rolurile ale căror nume n-au rămas în mintea iubitorilor de film dar în care aportul artistului, chiar şi atunci cînd apărea în scurte episoade, este cu neputinţă să fi scăpat atenţiei spectatorului.

Lev Sverdlin împlineşte anul acesta şaizeci de ani dar înclini să-i dai cu un deceniu mai puţin ; este de o molipsitoare bună dispoziţie, pornit pe glume, energie, vioi, cu alură de sportiv tăindu-şi parcă vechile îndeletniciri... de pe ecran, unde, în multe filme, apărea în roluri de militar.

De-a lungul carierei dv. teatrale de apropape patruzeci de ani aţi avut prilejul să interpretaţi cîteva sute de roluri în teatru şi în film ; aţi putea să vă fixaţi asupra rolului favorit ?

— O asemenea precizare trebuie să aibă, cred, în vedere nu numai preferinţele personale ci în primul rînd judecata obiectivă a publicului ; există un rol care întruneşte toate condiţiile, respectiv un rol care îmi place şi mie şi publicului : directorul, din piesa cu acelaşi nume a lui Afiogin. Stepanov, directorul pe umerii căruia apasă înalta răspundere a conducerii unei mari uzine în timpul războiului se relevă în bună parte ca activist de stat dar el este îndrăgit de spectator nu pentru funcţia pe care o deţine ci pentru înaltul său fond de umanitate. Excelent conducător, pedagog încercat, om de mare iniţiativă înzestrat cu vederi largi şi cu o înaltă principialitate, Stepanov încearcă pe planul vieţii personale mari dureri care ar fi putut să doboare un caracter slab ; dar el nu se lasă nici o clipă copleşit. Directorul suferă cu bărbăţie moartea vitejească a soţiei sale pe front fără să abdice de la îndatoririle ce-i revin în virtutea funcţiei sale ; munca obsteacă nu se va resimţi de pe urma acestei pierderi dureroase. Povestirea mea ar putea să pară schematică mai ales că cititorii romîni nu cunosc piesa, dar am

zent în piesele care n-au fost văzute la Bucureşti.

— Un rol care m-a atras de la început prin dramatismul său este acela al scriitorului Kosogorov din piesa „Fuga din noapte" a fraţilor Tur, lucrare care înfăţişează tragedia intelectualului defutat, pe care propria neîndărtare îl împinsese dincolo de hotarele patriei în anii de după revoluţie şi care, pînă la urmă, revine printre ai săi. Prototipul eroului meu, lesne de bănuit, este cunoscutul scriitor rus Alexandr Kuprin. Premiera spectacolului a avut loc recent. Peste puţin timp voi juca şi în piesa dramaturgului ucrainean Levada „Faust şi moartea".

— Aş dori să revenim acum la film.. Imi amintesc dintr-o călătorie în R. P. Mongolă că spectatorii de acolo îşi aduc aminte cu deosebită preţuire de aportul dvs. în coproducţia sovieto-mongolă „El se numea Sube Bator" în care interpretaţi rolul eroului revoluţiei populare mongole...

— A fost pentru mine o experienţă extrem de interesantă mai ales că eram pus în situaţia de a lucra în condiţiile în care în timpul filmării primeam replici în limba mongolă, pe care n-o cunosc...

Se pare însă că această dificultate nu s-a răsfrînt asupra filmului care s-a bucurat de o primire bună.

— Puteţi să ne spuneţi în ce filme vă vom vedea de acum încolo ?

— Fireşte, vă referiţi la filmele terminate... Am filmat în interesanta realizare a regizorului Jukov pe un scenariu de Kapler „Două vieţi". De asemenea am deţinut unul din rolurile principale ale filmului „Pietricele multicolore" realizat de un regizor tînăr.

— Deci, vom avea bucuria să ne revedem, măcar pe ecran.

— Sper că şi în realitate, îndîncă am îndrăgit publicul romînesc şi capitala dv. în care trag speranţa să revin...

Boris BUZILA

Domnişoara Macri

Zilele trecute spectacolul cu piesa „Trei generaţii" de Lucia Demetrius s-a jucat la Teatrul Municipal, într-o nouă distribuţie, aviînd între-unul din rolurile principale pe artista emerită Silvia Chicoş. Ea a reapărut după 11 ani în care a interpretat la posturile de radio numai roluri de copii — pe scenă, dind viaţă unui personaj cu mult mai mulţe virste : domnişoara Macri. De data aceasta Silvia Chicoş n-a mai fost copil, ci tînără la 18 ani, matură la 45 de ani şi bătrînă la 65 de ani.

— Reapariţia mea pe scenă a coincis cu un rol de mare complexitate, pe care îl îndrăgesc mult — ne-a declarat artista. Şi nu trebuie să vă mai spun cît am fost de emoţionată în seara acelea...

— Cu toate acestea, exploziile de admirări n-au fost urmate de lupte.

Deşi machiat şi costumat pentru filmare, regizorul Sinişa Ivetici nu invocă argumentul prezenţei sale ca... actor.

— *In film* — ne explică el — *are loc o înfruntare abilă a ocupanţilor iar nu pur şi simplu un schimb de focuri. Aşa, de pildă, atunci cînd în graba retragerii fascişti au nevoie de oameni pentru refacerea căii ferate, aceştia nu numai că nu opun rezistenţă ci, dimpotrivă, luptă cu sîrg. Numai că... pe terasament sînt aşezate şine ale căror dimensiuni vor provoca deraierea trenurilor. În aceasta constă lupta care nu reprezintă doar un act de autoapărare al celor în cauză ci un curajos sabotaj colectiv.*

— *Fiecare cadru* — adaogă operatorul Lupu Gutman — *va exprima; aşadar, deopotrivă dramatismul şi romantismul evenimentelor. De aceea am filmat un cer senin cu soare arzător tocmai pentru a sugera nevoia de apă şi eroismul indeplinirii acestei misiuni la care iau parte şi copiii transportînd căldările cu preţul vieţii lor.*

Turneu organizat de A. T. M.

La 15 iunie a început turneul în ţară, organizat de A.T.M., cu concertul-spectacol „Un cîntec pentru dumneata" de Eugen Mirea şi Saşa Georgescu şi muzica de Edmond Deda, - Florentin Delmar, George Grigoriu şi Valentiu Grigorescu. In acest concert vor fi cîntate şi o serie de melodii din creaţia lui Ion Vasilescu.

Distribuţia concertului-spectacol „Un cîntec pentru dumneata" cuprinde pe Silvia Chicoş, artistă emerită, Ovid Teodorescu, Florin Vasiliu, Nicolae Niţescu, Ciupi Rădulescu, Mara Ianoli, Gigi Marga, Norocel Dumitriu, Ilinca Cerbacev, Silvia Grigorescu şi fraţii Grigorescu, comici muzicali. Direcţia muzicală : Edmond Deda.

Turneul acesta care va dura pînă la 15 iulie, se va desfăşura la Craiova, Turnu Severin, Timişoara, Arad, Reşiţa, Oradea, Satu Mare, Baia Mare, Bistriţa, Cluj, Sibiu, Ploieşti, Brăila, Galaţi, Iaşi, Botoşani, Suceava, Bacău şi în alte oraşe.

V. T.

A opta premieră

Ca în oricare mare oraş şi în Ploieşti, afişele multicolore îţi invită în fiecare seară pe iubitorii artei dramatice la spectacole. Nici nu se bănuieşte — dacă nu s-ar fi statornicit ca un obicei — că stagiunea teatrală se apropie de sfîrşit. Ne mai despărte puţin timp plină cînd foaierele vor rămîne pustii, agitaţia din culise va dispărea ca prin farmec, iar peste sala teatrului se va aşterne liniştea. Şi totuşi, în pragul binemeritatei vacanţe a artiştilor, Teatrul de Stat din Ploieşti, ca şi multe altele, ne oferă o seamă de surprize, despre care am aflat stînd de vorbă cu tov. Nistor Sebastian, secretarul literar al teatrului ploieştean.

— Departe de a-şi încheta activitatea — ne-a spus tov. Sebastian — colectivul teatrului nostru pregăteşte piesa „Povestea cu şorţurile schimbate", de Constanţa Brăiu.

— *Premiera ce avea loc înainte de închiderea stagiunii.?*

— Da. Asta înseamnă a opta premieră a stagiunii. Piesa ridică o importantă problemă de etică a muncii. Regia este semnată de Coca Ardeleanu, scenografia aparţine lui Gh. Toma, iar din distribuţie fac parte Adela Mărculescu, Gina Trandafirescu, Liana Dan, Romeo Pop şi alţi actori binecunoscuţi spectatorilor ploieşteni.

— *Mai pregătiţi ceva înainte de luarea vacanţei ?*

— În curînd secţia de păpuşi a teatrului va prezenta, după ultimele două premiere, „Ala Bala Portocala" de Octav Pancu-Iaşi, „In Împărăţia Perilor de Dinţi" de Micu Magda şi piesa „Doctorul Aumădoare" a lui Korostilev. In afară de repetiţiile care se fac, pregătim şi cîteva spectacole pentru stagiunea viitoare. Printre ele se numără piesa lui Dorel Dorian, „Dacă vei fi întrebat", de a cărei punere în scenă se ocupă regizorul Gigi Ionescu. Nici estrada nu va rămîne în urma celorlalte secţii ale teatrului nostru. La întoarcerea din vacanţă va prezenta spectacolul „Basme la estradă", de Sandu Anastasescu. Cupletele şi textele muzicale aparţin lui Aurel Felea, iar muzica lui Nelu Danielescu.

V. T.

LA SNAGOV SE FILMEAZA

O explozie. Apoi, încă una. Doi arbori fulminici cad încet, de parcă s-ar apleca sub povara anilor... După ce fumul s-a împrăştiat am putut vedea că, totodată a fost distrusă calea ferată, cu stîlpii din împrejurimi. Aparatul de filmat şi magnetofonul îşi făcuseră — în tot acest timp — datoria : se filma noua producţie artistică a studioului „Bucureşti" — „*Vară romantică*". Dar ce poate fi romantic în toate acestea ?

— *Plină de romantism este însăşi lupta pe care o desfăşoară comunităţi acestui orăşel din Moldova anului 1944 în preajma eliberării sale de sub ocupaţia hitleristă,* — ne spune scriitorul - Octav Pancu-Iaşi, autorul scenariului, aflat la faţa locului.

— Şi în ce anume constă viziuna romantică a evenimentelor ?

— *Amenînţarea care planează asupra locuitorilor oraşului* (întrucît hitleriştii vor să nimicească totul în retragere) *crecează — e firesc — o atmosferă specifică, de puternică solidaritate. Nu numai cei cîrtiaci ci şi copiii iau parte la acţiunile menite să zădărnicească tentativa fasciştilor de a lăsa oraşul fără apă. Ori, tocmai prin ochii acestor copii sînt privite atît clipele de luptă încordată cu duşmanul cît şi bucuria aşteptării vieţii noi pe care o aduce eliberarea...*

Aspect din timpul filmărilor

În ziua cînd s-au filmat exploziile, nu se aflau de faţă nici interpreţi pe care am fi vrut să-i cunoaştem şi să vi-i prezentăm. L-am întîlnit în schimb pe actorul Toma Caragiu care deţine unul din rolurile principale.

— *Sînt tatăl eroului,* ni se recomandă interpretul cunoscut cinefililor din filmul „*Nu vreau să mă înşor*". *In acest film numele meu este simbolic : Muncitorul.*

— Vi se pare interesant rolul ?

— *Da. Indeosebi pentru felul în care aduc la îndeplinire răspunderile încredinţate de partid. Aparent, cu susţin participarea locuitorilor oraşului la refacerea căii ferate, dar cum este ea „refăcută" ştiţi prea bine. Modul inteligent în care eroul meu îşi dăsimulează acţiunile mi-a plăcut foarte mult şi m-a apropiat de el. L-am întîlnit în cîteva secvenţe ale filmului şi sînt convins că va fi un personaj deosebit de viu şi de interesant.*

Alături de Toma Caragiu vor apărea pe generic şi alţi interpreţi binecunoscuţi spectatorilor noştri ca Ştefan Ciubotărasu, George Mărutză, Nicolae Enache Praida sau tînăra Gabriela Marinescu care a debutat în „*Prima melodie*". Intrucît filmările continuă şi în anotimpul în care se petrece acţiunea abea a început, ăm rezervat plăcerea următoarei întîlniri pe platourile de la Buftea.

Eugen ATANASIU